

HEVES ÉS A VOLT KÜLSŐ-SZOLNOK
EGYESÜLT VÁRMEGYÉK
NEMES CSALÁDJAI
IRTA
ÉS HEVESVÁRMEGYE TÁMOGATÁSÁVAL KIADJA
OROSZ ERNŐ
HEVESVÁRMEGYE LEVÉLTÁRNOKA

EGER
AZ EGRI NYOMDA-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMÁSA
1906

ELŐSZÓ.

Még csak félszázaddal ezelőtt is oly társadalmi osztály uralta országunkat, melyre sok kiváltság és jog, de egyúttal azon súlyos és magasztos kötelesség is hármlott, hogy minden időben vérével és vagyonával áldozzék a haza oltárán s ezt a tatár, török hordák pusztításai, az osztrák politika beolvasztó törekvései daczára is egy évezreden át megtartsa a késő unokák számára.

Ez az osztály volt - a magyar nemesség. Ma már megszűntek kiváltságai, mert a haladó kor szellemétől, a szabadságszeretettől áthatva, önmaga mondott le róluk, de nem szűnt meg a kegyelet, melylyel az elődök iránt a hálás utókor viseltetik. S ez nem is fog megszűnni soha, mert a magyar embernek legsajátosabb erénye nem annyira a párját ritkító - vendégszeretet az élők iránt, mint inkább a legmélyeségesebb, legbensőbb - kegyelet a halottak iránt.

Emlékezzünk régiekről! E sokat szenvedett nemzetnek mindig volt elég oka reá, hogy a mult emlékeit híven ápolgassa, annál több oka lehet reá válságos időben, a balsors csapásai közepette.

Emlékezzünk tehát a régi nemes családokról, mert ezek eredetét, szereplését kutatni annyit tesz, mint a nemzet történelmi multjával foglalkozni. Hiszen ezeréves fennállásunk minden mozzanatában ők - ezen családok kimagasló alakjai - voltak a vezérlő tényezők, a ki tehát ezek valamelyikében saját vérbeli ősét ismeri fel, jogos hazafiui büszkeséggel idézheti fel emlékét.

Nekik szentelem én is e szerény könyvet, mely a hivatásbeli kötelesség teljesítésének jegyében lát napvilágot s mely - a rendelkezésemre állott egyéb kútfőkön kívül - a vármegyei levéltár családtörténeti anyagát teljesen felöleli.

Az adatgyűjtéssel önmagamnak tartoztam, hivatalos állásomnak adóztam. Meg kellett ugyanis ismernem lehetőleg alaposan a vármegye összes családjait, hogy eredetüket, összeköttetéseiket illetőleg tisztán láthassak. Mert eddig az anyag szétszórtsága miatt nem alkothattam világos képet róluk.

Hiszen ha valaki csak egy futólagos pillantást vet könyvembe, nevezetesen az idézett levéltári jelzetekbe, látni fogja, hogy még az egy és ugyanazon családot érdeklő adatokat is úgyszólván szemenként kellett a különböző évi - egyéb közigazgatási iratok közé sorozott - oklevelekből és jegyzőkönyvekből összeszededgetnem, csoportosítanom. Ez a csoportosítás pedig különösen oly elterjedt nevű családokra vonatkozólag, mint pl. Kis, Kovács, Nagy, Szabó stb., rendkívüli gondosságot igényelt, főleg ha meggondoljuk, hogy a nemességi igazolásoknál a családazonosságot legbiztosabban megállapító címerlevélre vagy adománylevélre nem mindig történt hivatkozás, hanem néha csupán a jogszerző gyakorlat képezte azok alapját.

Ezt a több évig tartó fárasztó kutatást azonban csak fél munkának kellett tekintenem s ha kitűzött célomnak teljesen meg akartam felelni, szükségessé vált az is, hogy az így összegyűjtött nyers anyagot rendszerbe foglaljam, gyakorlati irányban feldolgozzam, közrebocsássam, ezáltal a szaktudományoknak, az érdekelt családoknak némileg szolgálatjára legyek, a vármegyei levéltárban való minden ilyen irányú kutatást pedig a jövőben ne csak önmagamra, hanem egyáltalán mindenkire nézve merőben fölöslegessé tegyem.

Heves- és a volt Külső-Szolnok egyesített vármegyék levéltára rendszeresen a XVII. század közepétől kezdődik. Irataink vannak ugyan - bár csekély számban - a század első feléről is, legrégibb jegyzőkönyvünk azonban az 1653. évből való.

A vármegyei levéltár nyújtotta anyagból alig kerülhetne ki figyelmemet valami, mert nem indultam mutatók vagy egyéb segédkönyvek nyomán, hanem az összes iratokat egyenként átnéztem, az összes jegyzőkönyveket átlapoztam.

- A családok eredetét, nemességét illetőleg súlyt helyeztem a címeres nemeslevelek vagy adománylevelek pontos keletére, kihirdetésük helyére, azok hollétére, a megnevesített vagy adományt nyert egyének teljes felsorolására.
- Kiinduló pontul rendesen a címerlevelet vagy adománylevelet vettem, bár tudnom kellett, hogy sok család becsvágyát, talán jogosan, nem elégíti ki - az armalis. Nekem azonban ehhez kellett alkalmazkodnom, mert a vármegye hatósága is legtöbbszörre ezt vette alapul.
- A különböző korbeli kihirdetésekre, igazolásokra vonatkozó iratokon, jegyzőkönyvi bejegyzéseken kívül felhasználtam még a birtokos nemesség 1699. évi összeírását (1699. évi 390-405. jkl.) s a címeres nemesség megvizsgálására 1724. évben kiküldött bizottság jegyzőkönyveit. Ez utóbbi, melynek eredetije a m. kir. országos levéltárban, fogalmazványa vármegyénk levéltárában van, azért bír különös fontossággal, mert a XVII. század első felében, vagy még előbb, hirdetett több oly nemeslevéllel ismertet meg bennünket, melyekről egyébként nem szerezhettünk volna tudomást.
- A leszármazásra nem kevesebb gondot fordítottam. A hol csak lehetett, feltüntettem a fokozatos kapcsolatot a nemességszerzőkkel, a származási dátumokat, a lakóhelyet és pedig az egyik megyéből a másikba történt átköltözés esetén úgy az előbbit, mint az utóbbit.
- A családfák összeállításában nem elégedtem meg a szorosan vett nemesi iratokkal és jegyzőkönyvekkel, hanem felkutattam a polgári pereket s ezekből is minden hitelt érdemlő genealogiai adatot feldolgoztam.
- Minthogy nagyon kellett törekednem a kifejezések rövidségére, azért tisztelettel kérem az olvasót, ne ütközzék meg rajta, ha pl. e hosszú mondat helyett: Jánosnak fia volt József, ezen Józsefnek fia volt István, ezen Istvánnak fiai pedig voltak Péter és Pál, egyszerűen csak ezt írom: János fia József fia István fiai Péter és Pál.
- A címerek leírásában is kerültem minden szószaporítást, fölösleges körülírást. Így nem tartottam szükségesnek külön megemlíteni: ha a pajzs egyenesen álló; ha a címeralak heraldikai értelemben jobbra fordult és természetes színében (oroszlán, griff = arany, egyszarvú = ezüst, galamb = fehér, holló, sas = fekete stb.) vagy sablonos helyzetében ábrázoltatik; ha a sisak rostélya nyílt.
- Sorrend szerint először a pajzs színét, a benne levő alakot, azután a sisakdiszt, végre a sisaktakarókat (foszlányokat) írom le és pedig előbb a jobboldali, azután a baloldali két szint.
- A címereket azonban rendszerint csak az esetben ismertetem, ha azok királyi, fejedelmi adományozásból vagy felsőbb hatóság igazolta jogszerző gyakorlatból kétségtelenül megállapíthatók. Egyébként a címerleírást mellőzöm egyrészt azért, mert nincs jogomban a család címerét akár festményekből, akár pecsétekből meghatározni, másrészt pedig azért, mert tapasztaltam, hogy azok felette megbízhatatlanok.
- A heraldikusok bizonyára hibáztatni fogják ezen eljárásomat. Hogy tehát nekik is tegyek némi szolgálatot, a vármegyei levéltárban levő pecsétlenyomatokat - rendszeres kutatás alapján - jegyzékbe vettem, a levéltári jelzetek feltüntetése mellett pontos betűsoros mutatóba foglaltam.
- Függelékül a vármegyei tisztviselők névsorát, az 1754/55. évi nemesi összeírást s a levéltárban található címeres pecsétlenyomatok jegyzékét közlöm.
- A tisztviselők névsorát az 1653-1848. évi vármegyei jegyzőkönyvekből jegyezgettem ki és állítottam össze, a korábbi adatokat pedig oklevelekből, a m. kir. orsz. levéltárban levő, a XVI. század közepéről való, dicalis összeírásokból s a különféle okmánytárakból merítettem.
- A gyakorlati értékkel bíró 1754/5. évi országos nemesi összeírást boldogult Illéssy János dr. már megismertette a szakirodalommal s rámutatott általánosságban fogyatékosaira is.

Hogy ezen összeírásnak a kettős vármegye nemességére vonatkozó részével én újból foglalkozom, abban leli magyarázatát, hogy két lényeges alkatrészszel: a nemesi jogcímmel és a lakóhelylyel kibővítvé hozom azt a nyilvánosság elé. A lakóhelyet azonban - sajnos - nem mindenütt sikerült egykorú adatokból kétségtelenül megállapítanom.

Főhibája ez összeírásnak a hézagosság. Hogy egyebet ne is említsek, az egri nemesek közül egyetlen egyet sem találunk benne, holott egykorú hiteles adatok szerint ez időtájban a következő nemes családok éltek a vármegye székvárosában: Bartha, Bónár, Boros, Bóta, Bozsik, Buocz, Csák, Csomortányi, Czvetkovics, Demeter, Elek, Fándl, Farkas, Ferenczfi, Fodor, Genge, Havas, Holló, Hotta, Koller, Kormos, Kovács, Lapos, Liptay, Liszka, Loffay, Lukács, Miller, Nagy, Nyitray, Ország, Ötvös, Remenyik, Szabó, Szappanos, Tordai, Turcsányi, Ulrich, Vasalicz, Verbay, Zizeki. (1756. év. 54. sz.)

A későbbi nemesi összeírásoknak a nemesség tényének megállapítására már nincsen elegendő jelentőségük, mert ezekbe már nemcsak a kétségtelen nemeseket, hanem az egyházi személyeket s az úgynevezett tisztségbelieket (honoratior) is felvették.

A függelék harmadik részét a pecsétlenyomatokról általam készített betűsoros mutató, illetőleg ennek csupán névjegyzéke képezi. A levéltári jelzetek feltüntetését rövidség okából kénytelen voltam elhagyni. Ezen jegyzékben azonban már oly családok neveit is találjuk, melyek nem szerepeltek vármegyénkben, sőt bizonyára olyanokét is, melyek egyáltalán nem is voltak talán nemesek.

A családnevek felsorolásában szoros betűsort tartottam, de célszerűségi szempontból nem a sokféle változásnak alávetett írásmód, hanem a kiejtés, a hangzás sorrendje szerint állapítottam azt meg.

Végül még egy megjegyzést! A XVIII. század végétől kezdődőleg a törvényhatóságok kötelesek voltak a levéltáraikban elhelyezett vagy elhelyezendő eredeti armalisokról a helytartótanácsához időnként jelentést tenni, a helytartótanács pedig az elhelyezés tényét és helyét körlevélben tudatta a vármegyékkel s ekként alkalmat szolgáltatott az egyes családoknak arra, hogy esetleges jogigényeiket érvényesíthessék. Mintegy 500 eredeti címeres nemeslevél holléte iránt nyújtanak tájékozást ezek a köröző levelek, melyek adatait kutatásaim folyamán szintén feldolgoztam s a róluk készített betűsoros jegyzéket, mivel a hevesi családokról írt munkám keretébe be nem illeszthettem, közlés végett a Turul t. szerkesztőségének küldöttem meg.

Művem gyarlóságaiért úgy az érdekelt családok, mint a szakférfiak szives elnézését kérem.

Hevesvármegye mélyen tisztelt közönségének pedig e helyütt is hálás köszönetemet fejezem ki, hogy kegyes támogatásával és áldozatkészségével e könyv megjelenését elősegítette.

Egerben, 1906. évi márczius hó 15. napján.

OROSZ ERNŐ.

Gyakrabban előforduló rövidítések.

Arm. = Armalis vagyis címeres nemeslevél,
 DL. = A m. kir. orsz. levéltár diplomatikai osztálya,
 f. = férje,
 Htt. Oszt. = M. kir. orsz. levéltár helytartótanácsi osztálya,
 ig. vagy igaz. = nemessége igazoltatott,
 invest. jk. = 1724. évi investigationalis jegyzőkönyv,
 jkl. = vármegyei közgyűlési jegyzőkönyv lapja,
 K. K. = A m. kir. orsz. levéltárban levő Királyi Könyvek,
 E. K. K. = A m. kir. orsz. levéltárban levő erdélyi Királyi Könyvek,
 kih. vagy kihird. = nemessége kihirdetett,
 Lib. don. = A m. kir. orsz. levéltárban levő Liber Donationum,
 l. = lakos,
 N. I. = Nagy Iván: Magyarország családjai,
 n. = neje,
 pp. = polgári peres iratok,
 sz. (iratjelzésnél) = szám,
 sz. (nevek mellett) = született,
 Siebm. = Siebmacher-féle címerkönyv,
 test. = testimonialis vagyis nemességi bizonyáglevél,
 U. N. I. = Nagy Iván: Családtörténeti Értesítő.

A hol az évszámon, az irat számán s a jegyzőkönyvi lapszámon kívül egyéb hivatkozás nincsen, ott mindenütt a vármegyei levéltár adataira történik utalás.

A.

Ablonczy. Régi adományos birtokos család a gömörmegyei Alsó-Szuháról. István átányi, Boldizsár czeglédi lakosok Gömörmegyétől 1754-ben nemesi bizonyítványt nyernek. (1754. év 62. sz.)

Abrahám másk. **Bagossy.** A biharmegyei Bagosról származik, innen maradt rajta a Bagossy név. 1747. évben Kenderesen lakik András fia Pál, kinek nemesi voltáról egyetlen tanu tanuskodik. (1747. év 112. sz.)

Ackomer lásd Akkomer.

Ács. Báthory Gábor erdélyi fejedelem 1609. évi május 4-én Ács Benedek és Mihály részére nemeslevelet adott, melyet Biharmegye hirdetett s melynek másolatát ma is megtaláljuk azon megye levéltárában. Benedektől származott Ferencz, ettől Benedek, ettől ismét Benedek, ettől István és Mihály tiszai lakosok, kik Biharmegye bizonyítványával 1750. évben igazolják nemességüket. (1749. év 105. sz. 1750. év 515. jkl.)

Czímerét a Siebmacher-féle címertan is közli.

Ács. Ács Gergely, fia István, fivére Mihály, ennek neje Timár Anna, leánya Anna, másik fivére Gergely, ennek neje Gomba Anna 1699. évi febr. 27-én címeres nemeslevelet nyernek, melyet a vármegye ugyanazon évben kihirdet. 1724. évben Mátyás gyöngyösi lakos. (1699. év 326. jkl.)

Czímere a Siebmacher címertanéből ismeretes.

Ádám. Ádám György mezőtúri lakos felmutatja 1724. évben a nemességet vizsgáló bizottság előtt a III. Ferdinand által 1642. évi jun. 28-án Ádám Mihály, neje Boda Katalin, fivére György részére adományozott címeres levelet. A család állítólag Biharból származott, nemessége azonban elegendő bizonyíték hiányában nem lett igazolva. (1724. évi invest. jk.)

Ádám. lásd Kiss. (1634.)

Adorján. A vármegyei levéltár hiteles átiratban őrzik azon armalist, melyet a megyeri Besze családdal együtt Adorján Mihály és Benedek III. Ferdinándtól 1649. év május 18-án nyertek, s melyet 1651. évben Nyitra megye hirdetett ki. (1675. évi 28. sz.) Benedek gyöngyösi lakos 1677. évben (199. jkl.), József ugyanottani lakos pedig 1820. évben (234 jkl.) Nógrád megye bizottságlevelével igazolják nemességüket. Címer a Besze családnál.

Agatin. Lipót király 1689. év jul. 10-én Agatin Györgynek, nejének Novák Katalinnak, gyermekeinek Istvánnak, Andrásnak, Györgynek, Évának armalist ad, melyet 1689. évben Nyitra megye hirdetett ki. 1723. évben György gyöngyösi lakos igazolja nemességét. (1723. év 572. jkl. 1724. Invest. jk.)

A címer leírása a vármegyei levéltárba került eredeti nemeslevél (1813. év 890. sz. 1814. év 4. sz.) alapján a következő:

Kékben zöld mezőn álló medve, első jobb lábában 3 vörös rózsát tart; sisakdísz: csőrében olajágot tartó kiterjesztett szárnyú fehér galamb; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Agneta lásd Bachó.

Ágoston. 1643. évben nyert címerlevelet Ágoston Tamás. Kihirdette ezen megye hatósága. A címerszerző fiának, Mihálynak fia István 1724. évben a nemesi investigatio előtt mint poroszlói lakos igazolja nemességét. 1777. évben pedig Pál fia János poroszlói, majd tiszafüredi azután vásárhelyi, később törökszentmiklósi, végre tiszaföldvári lakos nyer

nemesi bizonyítványt. (1766. év 283. sz. 1767. év 216. C. 1774. év 112. sz. 166. jkl. 1777. év 148. jkl.)

A család leszármazási táblája (1839. év 745. sz. 371. jkl.) ez:

[kép]

Ágoston. Ágoston Elek a pesti egyetemen orvos-tanár, neje Motsy Teréz, gyermekei: Adolf, Sándor és Alojzia 1808. év okt. 16. nemességet nyernek. Czímerlevelüket 1834. évben hirdették megénkben.

A címerszerző atyja Érsekújvár tanácsosa és birája volt. Fia Elek a magyar tengerparton elharapódzott ragályos szembetegség gyógyításával szerzett kiváló érdemeket.

Czímer a levéltárban levő armalis-másolat alapján: Balharánt vonallal osztott pajzs, felül vörös mezőben Eskulap-pálcza, alul kék mezőben arany oroszán mellső jobb lábával szemhályog eltávolítására szolgáló műszert, baljával égő fáklyát tart; sisakdisz: jobbról ezüst-lila, balról kék-arany sasszárny közt kiemelkedő oroszán; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (1834. év 803. sz. 1595. jkl.)

Ágotha. (székelyudvarhelyi). Antal tiszabői plébános Udvarhelyszék bizonyítványa alapján igazolja 1778. évben nemességét és előnevét. A nemességet Rákóczi György 1660. év jan. 30. adta a családnak. (1778. év 64. sz. 68 jkl.)

Ajtay (vajasdi). Erdélyből származó adományos birtokos család. Lajos (szül. 1792. évben László váradolaszii lakos és Janczik Krisztina szülőktől) előbb a nagyváradi latin püspök számtartója, utóbb csépai lakos László és János nevű fiai nevében is 1837. évben felmutatja Bihar- és Középszolnokmegyék biznyságlevelét. (1837. év 568. sz.)

Ajtich-Horváth (bohutai). József táblabírónak fia Farkas esküdt, monostori lakos Nógrádmegyétől nyert nemesi bizonyítványát kihirdetteti 1795. évben (1799. év 190. sz. 312. jkl.) Barnabás monostori lakos 1829. évben a bohutai előnévvel szerepel. (1829. év pp. 29. sz.)

Armalisa a váci kápt. levélt. Q. 533.

Ackomer másk. **Romhányi.** Ackomer másk. Romhányi Márton s fiai István, József, Antal részére 1722. év szept. 20. adományozott nemeslevél kihirdetteti 1723. évben. (1723. év 478. jkl.)

A nemesi investigatio idején Gyöngyösön lakott a család.

Czímere: Kékben halastó, úszkáló hattyuval, a pajzs felső sarkaiban jobbról hold, balról 4 csillag; sisakdisz: kardot tartó pánczélos kar, a kard hegyén véres törökfő; takarók: kék-arany, veres-ezüst. (K. K. XXXIV. 68.)

Alattyány. János 1748. évben testimonialist nyer. (1748. év 150. jkl.)

Alaxay. Mária Terézia 1790. év nov. 18-án nemesítette meg Alaxay Józsefet, nejét Tritz Viktóriát, gyermekeit: György-Józsefet, Mária-Anna-Klárát, Mária-Jozefa-Franciskát. A nemeslevél kihirdetve 1792. évben. (1792. év 613. sz. 643. jkl.)

A levéltárban őrzött armalis-másolat a címert így írja le: Késsel és vörössel jobb haránt vágott pajzsban 3 szikla, melyen az egész pajzsot elfoglaló arany griff áll s felemelt jobb lábával ezüst író tollat tart; sisakdisz: a pajzs-alak növekvően; takarók: arany-vörös, arany-kék.

Lásd még: K. K. LV. 313.

Alberth. Pozsonymegyei adományos birtokos család, mely Lipót királytól 1657. év jun. 22-én nyer donációt a csallóközi Dienesd falura. Ennek fia volt Ferencz, ezé Zsigmond, a ki a pozsonymegyei Jókáról Borsodba, majd 1748. évben ide Hevesbe költözik s Pozsonymegye biznyságlevelével kihirdetteti nemességét. (1748. év 164 jkl.)

Alberth. Gömörmegye bizonyítványai alapján lett kihirdetve a család és pedig 1751. évben Gergelynek fiai Pál és András (1751. év 66. sz.), 1827. évben pedig György gesztetei, majd felsőhangonyi lakosnak és Homonnay Dorottyanak fia János egri lakos s ennek fiai Mihály és György. (1827. év 169. sz. 256. jkl.)

Alberth másk. **Négyesy.** Mátyás átányi lakos a birtokos nemesek sorába vétetik fel 1733. évben. (1733. év 338. jkl.)

Alföldy lásd Galvács.

Almásy (zsadányi és törökszentmiklósi). Honnan ered a család, megmondani nem tudjuk. Hirtelen tűnt fel, hirtelen lett nagygyá. Első felismerhető alakja Almásy János, a kir. tábla jegyzője (később vármegyénk alispánja) Lipót királytól 1677. évi aug. 11-én nyert címérlevelet. Társszerzők: fivére György, ennek neje Szabó Margit s gyermekeik Márton, Ferencz és Erzsébet voltak, ezek azonban csakhamar Békésmegyébe költöztek át. (Békésm. monogr. III. 167.)

Emez armalist, mely megyénk közgyűlésén - ámbár az akkori egri püspök, Bársony György ellenmondása mellett - 1677. évben lett kihirdetve (1677. évi 301. jkl.) inkább címéradományozásnak, mint nemeslevélnek kell tekintenünk. Nincsen benne szó a parasztsorból való kiemeléstről. Ez oklevélben a király nem róla, hanem hozzá beszél s a legnagyobb dicséretekkel halmozza el őt. (Ugyanilyen az 1559. évi Péchy armalis.)

A címérszerző - nagy vagyonszerző is volt. 1698-ban megvette Bessenyei András sülyi, vécsi, gyandai, kőteleki, továbbá Nyáry Mihály kistügedi, nagyfügedi, czinéri, tarcsai, domaházi, gelyei, négyesi, vattai birtokait, 1699-ben zálogjogot nyert Vezekényen s megszerezte Darvas János fogacsi és mérai, 1700-ban pedig a hűtlenségbe esett Bekény Gábor és Szuhay Mátyás nagyfügedi, mikófalvi, recski, tiszaszeghi birtokait, 1701-ben feleségével, mihályi Deák Pál ezredessel, Deák Judittal együtt megvásárolta Zsadány és Cselőháza pusztákat és Zaránk falut.

S mindeme javakra sietett a királyi megerősítéseket is kieszközölni. Az egri káptalan az 1700-1701. években sűrűn kapta a királytól a beiktatási parancsokat. A birtokbavezetés valóban meg is történt valamennyire, csupán Tarcsa pusztát illetőleg hiúsult meg Majzik Simon tiltakozása miatt. (1760. év pp. 665. sz.)

1700-ban a férfiivadékra királyi adománylevelet szerzett Törökszentmiklós, Tiszatenyő, Szenttamás és Csépa helységekre, illetve pusztákra, s ezen javakba a káptalan be is iktatta, de a járság akkori földesura, a német lovagrend, mint 1704. évben irt végrendeletéből olvassuk, szüntelenül háborgatván őt a birtoklásban, kénytelen volt újabb adománylevélért folyamodni, melyet azonban már csak fia, II. János kapott meg III. Károlytól 1716-ban.

[kép]

A gyöngyösi ház, gyöngyöspüspökii és gyöngyöshalászi birtokok megszerzésében, úgy látszik, testvérbátyja András, gyöngyösi plébános, majd egri kanonok is segítségére volt. A család székhelyéül Gyöngyös várost választotta, a gyöngyösi Ferencz-rendiek sirboltja lett a nemesi ág halottainak temetkező helye. A szerzet házi naplója állandóan kegyelettel emlékszik meg a halottakról.

Nejétől, mihályi Deák Judittól (+ 1716. körül) való gyermekei: Ágnes, előbb Deák Pálné, majd Steöszel Kristófné, az atyafiaival folyton pörösködő s 1755. évben Tiszabeő, Gacsa és Domaháza fele részére királyi adományt nyert Apollónia, előbb Detrich Istvánné, majd Hellebronth Jánosné és II. János. (1755. év pp. 542. A. sz.)

A mit az apa megkezdett, folytatta a fia. II. János a szellemi téren felülmulta atyját. 1728-ban követ, 1732-ben helytartósági főjegyző, 1744-ben táblai ülnök, 1749. septemvir, 1756. nádori jászkun főkapitány, 1756. kir. tanácsos.

Az anyagiakban sem maradt atyja mögött. Igyekezett egyrészt per útján, másrészt újabb adománylevél szerzése által öröklött birtokait megtartani s ezenfelül - mint 1765. évi végrendeletéből megtudjuk - Miskolczon házat vett, Boczonádra, 1750. évben pedig Mátraverebélyre királyi adományt nyert, a halamaji Komjáthy-féle birtokrészt magához váltotta, zálogba vette a mohii és csüllői birtokokat. Neje, Borsy Anna révén Borsodban és egyebütt is birtokossá lett, így Darócz, Oszlár, Sály, Kondó, Sikátor, Nádasd, Geszt, Nagymihály, Dorogma, Pusztatelkács, Váralja, Leányfalva, Fejéregyháza, Pély, Paraszt Bik helységekben s zálogjogon a diósgyőri uradalom egy részében.

Gyermekei, a Lengyelországban harczoló s az idősebb grófi ágat alapító I. Ignác-József és a már elhalt III. János kivételével valamennyien 1772. évben - vagyis anyjuk halála után - osztottak meg örökségükön. Gacsa pusztát Krisztina és Ágnes nyerték, közös osztályra ment Tarnaméra, Tarnaszadány és Cselőháza, a többi a fiuk kapták. (1777. év pp. 2084. sz.)

Közülok a legidősebb I. Pál 1746-ban a vármegye követe, táblabírája, 1756. kir. tanácsos, majd nádori jászkun főkapitány, a hétszemélyes tábla ülnöke. 1759. évben Szabó Andrásné hügyei Farkas Erzsébettől zálogba vette 3200 frtért ennek csányi birtokát. Meghalt 1804. évi nov. 21-én Gyöngyösön. Neje kvassói Kvassay Francziska volt, gyermekei pedig II. Pál, az 1815-ben grófi rangra emelt II. Ignác, I. István és Anna, Eötvös Gábor báró neje. (1759. év pp. 648. sz. 1798. év pp. 2499. B. sz.)

I. Mihályról csak azt tudjuk, hogy nőül vevén Okolicsányi János garanyi birtokos leányát, Zsuzsannát, a garanyi uradalom birtokosává lett, de mivel úgy ő, mint öccse III. János Gyöngyösön utódok nélkül haltak el, az előbbi 1786-ban, az utóbbi 1761-ben, birtokaikat testvéreik örökölték. (1773. év pp. 1007. sz.)

I. Antal zászlótartó, 1768-ban Forgách-ezredbeli kapitány, később a Pálffy-ezred alezredese s a schweideni vár parancsnoka. Neje Vécsey Anna bárónő, kitől IV. János, II. Ferencz, II. Antal, II. Mihály és Francziska származtak, utóbb Delamotte Antal házastársává lett. (1775. év pp. 1087. sz.)

A legfiatalabb fiutestvér I. József insurgens hadnagy, majd Borsodmegye alispánja. Első nejétől, Paláthy Konstanciától származtak: V. János, II. József, I. Károly; a másodiktól dormándházi Sággy Magdától pedig a kis korában elhalt Ágoston. Halála 1791. előtt történt, mert ezen évben Sággy Magdolna, mint özvegye, 1795-től pedig már mint Keglevich Károly gróf neje szerepel az Okolicsányi József és Orczy Zsuzsi fia József ellen folytatott adóssági perében. (1792. év 2416. sz. 1795. év pp. 2464. sz.)

II. Pál a család legkiválóbb tagjainak egyike. 1776. kamarás, táblabíró, 1783-87. táján fiumei kormányzó, 1790-ig Pest-, Heves-, Nórád-, Borsod-, Fejérmegyék főnöke, majd hétszemélynök, aradi főispán, koronaőr, főlovászmester. Meghalt 1821. évben, Gyöngyösön van eltemetve. Nejétől, kapivári Kapy Annától származtak: az utód nélkül maradt III. Ferencz, Magda (Széchenyi Károly gróf neje), III. József, Jozefa (temerini Széchen Károly neje) és Antonia (Bedekovics Lajosné). III. József és Berzeviczy Zsófia gyermekei: Gabriella (Gerotin grófné), Zsófia (Boxberg Károly gróf neje) és

III. Pál. Született 1818. Gyöngyösön. 1836. tb. aljegyző, 1838. ügyvéd, 1844. követ, még ez évben első alispán, 1848-ban a képviselőház alelnöke, csakhamar elnöke. A szabadságharcz idején várfogságra, majd halálra ítéltetett. Meghalt 1882. nov. 1-én Budapesten, s a kerepesi uti temetőben van eltemetve. A vármegye 1883. évi jan. 22-iki közgyűlésén örököltette meg érdemeit. Az erre vonatkozó alispáni jelentés valóságos emlékbeszéd. Arczképe a vármegyeház kistermében látható. Mivel csak egy fia volt, V. József, de ez fiatalon elhunyt, s

mivel I. Istvánnak fiai, Zsigmond és az 1847. évben nemesi bizonyságlevelet nyert Vincze (1847. év 1049. sz. 1212. jkl.) nőtlenek maradtak, így csak I. Antal és I. József utódaiban él a család nemesi ága. Ez utóbbinak fiáról, II. Józsefről, feljegyezzük, hogy 1805-ben, tehát alig 32 éves korában, vármegyénk alispánja, 1822-24. években főispáni helytartója, majd gömöri főispán és titkos tanácsos volt.

I. Antal utódai közül a mezőcsáthi hitbizományt alapító II. Mihály cs. és kir. kamarás fia I. Gedeon, a tiribesi hitbizományi birtok alapítója, továbbá IV. János fiai Manó és Lőrincz, illetőleg ennek fia Felix, egervárosi tanácsos, amannak pedig László fiától való unokája Géza, hevesi szolgabíró, majd jásznagykunszolnokmegyei főispán érdeklík közelebből vármegyénket.

I. Gedeon, mint a függelékéből látjuk, a vármegye alispánja, 1841-44-ben pedig főispáni helytartója volt. Kristóf gróftól megvette a pásztói birtokot. Két ízben végrendekezett: az 1852. évi végrendeletében - Felix, Sándor és László kizárásával - Edmundot, ennek férfi ágon való kihalása esetére Gyulát, illetve II. Edét, az 1862. évi, közvetlenül halála előtt irt végrendeletében pedig Albert gróf fiát, II. Gedeont, az ő keresztfiát, tette általános örökösévé. Ez utóbbi végrendeletet azonban Edmund pörrel támadta meg s a pört meg is nyerte. Mindkét végrendelet a megyei levéltárban van. (Letét 89. sz.)

[kép]

Törzse Ignác-József katonaember volt, a hétéves háboruban huszárezredes, majd a Mária Terézia-rend tulajdonosa, lovassági tábornok és ezredtulajdonos. 1771. évi nov. 8-án grófi rangot nyert. (K. K. XLIX. 133.) Meghalt 1804-ben s Tarnazsadányon van eltemetve. Második házasságából származtak Illés, Enoch ikertestvérek és Kristóf. Ma már csupán Kristófnak Ernő-Bódogtól való Tarnazsadányon lakos Tasziló nevű unokájában él ezen ág.

[kép]

Alapítója II. Ignác fényes pályát futott be. Atyjának utódja 1779-ben a nádori jászkun főkapitányi méltóságban, 1786. kir. táblai bíró, 1789. a hétszemélyes tábla ülnöke, 1790. megyénk követe, 1795. Bars megye főispánja, 1796. a nemes fölkelő sereg brigadérosa, 1806. v. b. t. tanácsos, 1811. az udvari kamara elnöke, 1812. temesi főispán, 1815. aug. 11-én a grófi ranggal a „Sarkad örökös ura” címet nyerte (K. K. LXIII. 775.), 1822-ben alkanczellárrá lett. Megvette a Péchy örökösök pásztói részirtokát, a kincstártól pedig a kétegyházi és sarkadi uradalmakat s ez utóbbiakra Ferencz királytól 1799-ben adománylevelet is szerezvén, Gyulavárral együtt hitbizománynya alakította. Meghalt 1840-ben, a Bécs melletti Enzersdorf községben. Ezen ág székhelye a békésmegyei Kétegyháza, feje s a hitbizomány tulajdonosa II. Dénes.

E két grófi ágat illetőleg a bővebb ismertetéstől felment bennünket a M. Nemz. Zsebk. (I. r. I.) közleménye s az Almásy Dénes gróf által - bár csak kéziratként - kiadott diszes családi monographia.

Nemesi címér: alulról felfelé nyuló, befelé hajló ék által 3 részre osztott pajzs alsó kék mezejében zöld alapon aranykorona felett csőrében zöld olajágot tartó fehér galamb, a két külső vörös mezőben az osztási vonalon egymással szemben felfutó s az ék hegyénél levő babérkoszorút megragadni akaró két ezüst egyszarvú; sisakdisz: a pajzsbeli galamb; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

A grófi címér mindkét oklevélben: kék mezőben ékbe futó két aranygerenda, melynek külső részén egy-egy felfelé futó ezüst egyszarvú van, a gerendák alatt koronás zöld hármashalmon csőrében zöld ágot tartó fehér galamb. Sisakdisz az 1771. évi oklevél szerint: a pajzsbeli

galamb három halmon, takarók pedig: arany-kék, ezüst-kék. Az 1815. évi diplomában sem a sisakdiszról, sem a takarókról nincsen említés.

Almásy. II. Rákóczi Ferencz által 1707. évi okt. 28-án Almásy Mihály gyöngyösi lakos és neje Benke Klára részére adományozott címerlevél 1708. évben kihirdettetett. (1708. év 5. sz. 256. jkl.) Ugyancsak ő 1712 évben III. Károlytól is kért és nyert armalist. (1712. év 243. jkl.) Minden bizonnyal utód nélkül maradt.

Alsófalusi másk. **Kalmár.** Címerlevelet nyertek Alsófalusi másk. Kalmár János, fia István, testvérei György, Péter, másik György és Péter 1654. márcz. 21. Kihirdetve 1655. évben. (1655. év 29. jkl.)

Ambrosovszky. Mária Terézia 1760. év. febr. 11-én Ambrosovszky Ferencz, János, István részére címerlevelet ad s ebben megerősíti a család régebbi, III. Ferdinandtól adományozott nemességét.

A meglevő armalis-másolat a következő címert tünteti föl: Kék pajzsban 3 fehér szikla, rajta aranygriff, mely hátsó jobb lábával a középső magasabb, bal lábával a baloldali alacsonyabb sziklára lép s mellső jobb lábában kardot, baljában hegyével felfelé irányított 3 nyilat tart; sisakdisz: a griff kiemelkedőn; takarók: arany-kék, ezüst-kék. (1760. év 256. sz. 423. jkl.)

Lásd még K. K. XLV. 272.

Ambrus. A nemességet Rákóczi György fejedelem 1648. év jul. 12. adta Ambrus György és Mátyás számára. A származás néhány ízen:

[kép]

János ügyvéd, Dániel komádi és Mihály szeghalmi lakosok Biharmegyétől 1791. évben bizonságlevelet nyernek. (1791. év 770. sz. 763., 765. jkl.)

Ambrus másk. **Bertók.** János gyöngyösi nemes 1719. évben. (1719. év 1198. jkl.)

Anczikovánszky. (anczikováni). Anczikovánszky Miklós és András testvérek, kik már hosszabb idő óta Hevesmegyében laknak s Anczikovánban ősi birtokuk van, Liptóme gyétől nemesi bizonyítványt nyernek 1699. évben. (1698. év 81. sz. 1699. év 73. sz.) Miklós fia volt Mihály, Andrásé János. (1725. év 153. sz.)

A nemesi investigatio előtt Anicska János hatvani lakos azt állítja, hogy ezen családból származik, ezt azonban igazolni nem tudja. Fiai: Ferencz és György 1746. évben ezen megyétől nemességükről testimonialist nyernek. (1746. év 17. sz. 72. jkl.)

Andaházy (andaházi). Andaházy Mihálynak fia Pál szentandrás lakos Liptóme gyétől nyert bizonságlevelét itt 1719. évben kihirdetteti s a nemesi investigatio alkalmából mint visontai lakos igazolja nemességét. (1718. év 103. sz. 1719. év 1139. jkl. 1724. évi invest. jk.)

Czímere ismeretes Siebmacher művéből.

Andrási. Erdélyi család, az armalist 1721. febr. 10. nyerte Andrási Ferencz. Ennek unokái lehettek Péter és Albert, ez utóbbi fia József, ezé Ferencz kászonjakabfalvi származásu törökszentmiklósi lakos, községi jegyző, a ki Csik-Gyergyó és Kászonszékek bizonyítványával 1816. kihirdetteti nemességét (1816. év 443. sz. 691. jkl.)

Czímert lásd: Erd. K. K. VII. 182.

Andrási. (lövetei) lásd Rab.

Anicska lásd Anczikovánszky.

Anka Mihály viski, János bátyúi lakos testvérek az 1631. évi május 29-én Anka János, neje Csipák Dorottya, fiai András és Béla, fivére András részére adományozott s Hontban kihirdetett címérlevélre való hivatkozással 1725. évben Hontmegyétől nemesi bizonyáglevelet nyernek. A család ősi fészke a hontmegyei Deménd. (1725. év 158. sz.)

Antal. Pozsonymegyében már 1379-ben mint birtokos nemes család szerepel, s 1434. évben Zsigmond királytól Csatt-tejed (közönségesen Ollétejed) és Mol-tejed birtokokra adománylevelet nyer. Pozsonymegyétől nyert bizonyítványait itt kihirdették: Ádámnak fia Ferencz s ennek fiai Adám és Péter tiszabői lakosok 1732. évben (1732. év 155., 156. sz.), s ez utóbbiak ismételtén 1761. évben. (1761. év 275. A. sz. 156. jkl.)

Apostol. Czímereslevelet 1694. év nov. 19. nyert András 5 fiával együtt. Kihirdetve Abaujban. Nemzedékrendje:

[kép]

János maklári lakos 1814. évben, majd újból 1818. évben Borsod- és Abaujmegyék bizonyítványaival igazolja nemességét. (1814. év 557. sz. 571. jkl. 1818. év 1198. sz. 1148. jkl.)

Nincsenek a táblázaton Tamás (Mihálynak fia, Jakabnak unokája) s ennek fia Máté, kik 1732., illetve 1744. években (1732. év 166. sz. 1744. év 218. sz.), továbbá Péter, András és Pál, mindnyájan maklári lakosok, kik 1829. évben igazolják nemesi voltukat (1829. év 237. sz. 239. jkl.)

Abaujban ma is él a család.

Asbóth. A nemességet III. Károly 1715. május 13-án adta Asbóth Gergely, neje Koronkay Erzsébet, fiai István, György, Mihály, János, Benedek részére.

Györgytől származott János, ettől János-Gotfrid csói prédikátor, ettől András Metternich herceg daruvári uradalmának administratora és János-Gotfried bábolnai jószágigazgató. András és ennek Miháلكovics Alojziától való fiai: 1) Móricz (sz. 1804. Abasár), 2) Adolf (sz. 1805. Abasár), 3) Albert (sz. 1811. Martonvásár) Krassó- és Sopronmegyék bizonyítványai alapján 1819. évben kihirdettetnek. (1819. év 298. sz.)

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon biborruhas, zöld öves, jobbra néző vitéz balját csipőjére támasztja, jobbajával kardot tart két csillag és hold kíséretében, feje fölött repülő sasfióka, háta mögött buzakéve; sisakdisz: kardot tartó vörös ruhás vitéz növekvőn; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXI. 10.)

Az élő nemzedék leszármazását a Magy. Nemz. Zsebk. közli. (I. 7.)

Aspermont gróf. Eredetét a családtörténeti írók az olaszországi Este házból származtatják. Gróf 1203. óta, amblisci herceg 1323. óta, Pfalz grófja 1357. óta.

Ferdinand-Gobert gr. indigenatust nyert 1694. nov. 29. (K. K. XXIII. 358.), János-Gobert hunfiusított az 1764 5. évi 47. t.-cz. alapján.

A magyar történelemben különösen a Rákóczi házba való beházasodásától kezdve szerepel a család, midőn Ferdinand-Gobert nőül vette Rákóczi Juliát. Ezek 1699. évben mint káli és roffi birtokosok tűnnek fel. Leányuk Johanna-Gobertina 1721-ik évben Bécsbe távozván, túri és tiszavarsányi $\frac{1}{4}$ -rész birtokát zálogba adja 2000 frtéért Országh Mártonnak, 1735-ben pedig auctió mellett Paluska Antalnak (1753. év pp. 476. sz. 1762. év pp. 718. sz.).

A család magyar ága Gobertben 1819. szeptember 19-én kihalt.

Astris. (kozina). Bihar, Zemplén és Pestmegyében ismert család, mely Lipót királytól 1693. év május 7-én nyerte Biharmegyében ugyanazon évben kihirdetett armalisát. Czímerszerzők: Asztriz de Kozina Demeter, neje Chiona, fiai: György, Asztris, leánya: Trigona, testvére: Vazul.

Mihály pesti kereskedőnek fia György nagykúnmadarasi, majd gyöngyösi lakos Mihály és Szilárd nevű fiaival együtt Pestmegye bizonyítványa alapján 1825. évben kihirdettetnek (1825. év 767. sz. 1113., 1729., 1731. jkl. 1842. év 1875. sz., 1545. jkl).

Czímerlevél: O. L. Htt. Osz.

Aszalay lásd Battik.

Asztalos Gerely gyöngyösi nemes ellen az egri püspök decimalis pört folytat 1719. évben (1719. év 1198. jkl.).

Átányi lásd Kovács.

Atkár lásd Szalay.

B.

Bábás. Eredetileg a gömörmegeyi Balogfalván ismeretes, innen Pál, István, János és Ferencz testvérek a borsodmegeyi Sajónémetibe származtak. Pál 1830. évben Egerbe jött s Gömörmegeyi bizonyítványával igazolta nemesi voltát (1830. év 1002. sz. 48. 1456-7. 2105. jkl.).

Babics. Horvátországból származik. Itt 1816. évben lett kihirdetve Veszprém, Zala és Baranyamegyék bizonylatai alapján József kápolnai lakos. Nemzedékrendje (1816. év 492. sz. 783. jkl.)

[kép]

Babocsay. Hevesen volt birtokos Babocsay Judit a XVIII. század második felében. Három férje volt: Herczeg János, Adorján István és lévai Borbély György (1781. év pp. 2207. sz., 1810. év pp. 3351. sz., 1818. év pp. 35. sz.).

Babonay. Eme családról az eredeti armalison kívül más emlékünknél sincsen. Ezt II. Ferdinand 1630. év július 3-án adományozta Babonay István, fiai: István és Mihály, leányai: Katalin és Anna részére. Kihirdetve 1631. Szabolcsban, 1655. Biharban.

Czimer: Kékben vörös ruhás kar, kezében repülésre kész sólyommal; sisakdísz: a pajzsalak karddal; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (1630. év 3. sz.)

Bachich lásd Panker.

Bachó másk. **Agneta.** Andrásnak fia: László, dezséri származású gyöngyösi lakos Trencsénmegeyi bizonyítványa alapján 1761. évben kihirdették (1761. év 269. A. sz. 144. jkl.).

A család czímerét közlő Siebmacher-féle czímerkönyv szerint a dezséri előnevet viseli.

Bada (bodófalvi). A túrócmegeyi Bodófalván voltak ősi javai, innen vette előnevét is. Andrásnak hasonnevű fiától származott Ferencz nevű unokája, gyöngyösi majd monostori lakos 1761. évben kihirdették (1761. év 234. A. sz. 119. jkl.), ennek fia: József tápióbicskei lakos pedig ezen megyétől 1845. évben nemesi bizonyítványt nyer. (1845. év 1465. jkl.)

Bádonyi. Sándornak fia: Márton gyöngyösi lakos, ki az 1754-5. évi összeírásban is szerepel, tanuvalloásokkal bizonyítja nemességét. (1753. év 251. sz.)

Bagossy. I. Lipót királytól Bagossy Márton s gyermekei: Ferencz, Sámuel, György, Anna, Mária 1661. évben nyernek czímerlevelet, melyet 1711. évben Szabolcsmegeyi hirdetett ki. Ferencznek fia volt azon Márton egri lakos, a ki 1712. évben Szabolcsmegeyi, 1724. évben - a nemesi investigatio alkalmával - pedig Borsodmegeyi bizonyítványával igazolja nemességét. (1712. év 144. jkl. 1725. év 157. sz. Borsodm. Lev.: Pr. 20. fol. 264. Acta. Nob. 30.)

Bagossy lásd Abrahám.

Bajcsy. Az újított nemeslevelet III. Ferdinand 1649. adományozta Bajcsy István, fia: István, testvére György részére.

Itt 1824. évben tűnik fel a család, ekkor hirdették ki nemességét Komárommegeyi bizonyítványával Gerelynek fia Péter (sz. 1775. Lakszakállas) mezőtúri lakos a saját s Keresztes Zsuzsától származott gyermekei: József (sz. 1806. Mezőtúr), Péter (sz. 1809.), István (sz. 1812.) nevében. (1824. év 64. sz. 72. jkl.)

Bajcsy. Ezen család armalisa 1691. évben itt lett kihirdetve. Nemességszerzők: Bajcsy Mihály, neje Szűn Erzsébet, fiai Ferencz, Samuel, András, János. (1691. év 46. jkl.) Az 1699. évi összeírásban már mint birtokos nemes szerepel, 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával Samuel Gyöngyösön lakik. (1720. év 264. jkl. 1274. invest. jk.)

Bajnay. II. Mátyás által 1615. év okt. 22. Bajnay Simon, neje Margit, fiai István, Pál, Ferencz, leányai Katalin, Erzsébet, Anna részére adományozott nemeslevelet 1616. évben Abaujmegye hirdette ki. Hevesbe Ferencz származott át, 1676. évben már gyöngyösi lakos. (1676. év 193. jkl.) Ő alapította meg a család itteni ágazatát, melyet eme táblázat mutat:

[kép]

Márton egri lakos 1777. évben, testvérei János-Pál pesti orvos és Mihály 1802. évben, (1802. év 696. sz. 734. jkl.), János pásztói seborvos 1823. évben (1822. év 1062. és 1086. sz. 1171. és 1337 jkl. 1823. év 69. sz. 134. jkl.), Antal nagykanizsai seborvos pedig 1826. évben (1826. év 222. sz. 339. jkl.) nyernek nemesi bizonyítványt.

Czímer az armalis másolata (1777. év 66. sz. 160. jkl.) alapján: Ezüst pajzsban 3 zöld halom felett jobbjában 3 lilomot tartó, ágaskodó farkas; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: fekete-kék, ezüst-vörös.

A család Kóczik néven is előfordul.

Bajnóczy. Péter 1696. évben hirdetteti ki nemességét Nyitramegye bizonyítványával. (1696. év 66. jkl.)

Bajomi. Bálint 1730. évben dévaványai nemes. (1730. év 61. sz.)

Bajza. Pál a Thurzó-uradalom árvaváraljai tisztje 1792. év jul. 26. nyer armalist. Gerhardt Anna nejétől származott Mihály, Pál, Ferencz, Samuel, Miklós, Judit és Éva nevű gyermekeivel együtt. Mihály Szücsibe költözik s 1802. évben kihirdetteti nemességét. (1802. év 695. sz. 713. jkl.)

Mihály és minaji Bornemissza Johanna gyermekei Antal, József, a kiváló költő és Zsófia. (1830. év pp. 10. sz.) A költő leánya Lenke, a nemrég elhunyt népszerű író, néhai beniczei és micsinyei Beniczky Ferencz Pestvármegye volt főispánjának neje, kinek egyik fia királyi kegyelemből ma is a költő nevét, a Bajza József nevet viseli.

Czímer: Vörössel és zölddel jobb haránt osztott pajzs sziklás alján 2 hatágu ezüst szarvasagancs közt aranyruhas és süveges magyar vitéz, jobbjában aranymarkolatu ezüst kard; sisakdisz: 2 fekete sasszárny között a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-vörös, ezüst-zöld. (K. K. LVI. 335.)

Bakay Márton nemes. (1762. év 220. jkl.)

Bakó. Szabolcsmegyei család, mely 1688. évben nyert címerlevelet. Elágazását kellő világításba helyezi a Szabolcsmegye által 1807. évben kiállított biznyságlevél, melynek alapján György - Ferencznek fia, Andrásnak unokája - tiszafüredi lakos s ennek fia Dániel, továbbá Andrástól származott László, ugyancsak tiszafüredi lakos s fiai László és József kihirdettetnek. (1807. év 426. sz. 652. jkl.)

Bakó. Bihar- és Szatmármegyékben elterjedt család, melynek Apaffy adott nemeslevelet. Bakó János dévaványai lakos s testvérei István és Mihály részére Szatmármegye által kiadott nemesi bizonyítvány itt 1793. évben kihirdettetik. (1793. év 374. sz. 418. jkl.)

Bakó (nemeskürthi). Nemzedékrendje néhány ízen:

[kép]

János, karácsondi lakos, Hontmegye bizonyítványa alapján kihirdetve 1740. évben (1740. év 217. sz. 1791. év 918. A. sz. 1765. év pp. 787. sz.)

Czímere Siebmacher címerkönyvében.

Bakocs. Nemeslevelet II. Ferdinandtól 1628. év márcz. 20. nyertek Bakocs Pál, János, Gergely, Mátyás s rokonuk Koncz Márton. A nemesi investigatio alkalmával felvett jegyzőkönyvek szerint Nyitra megyéből származott ide. Nemességüket igazolják János, Gerely, Márton 1676. évben, Máté s ennek fia Mihály, mindnyájan gyöngyösi lakosok, 1724. évben. (1676. év 177. jkl. 1724. év invest. jk.)

Bakos Bakos István dorogházi lakos - Istvánnak fia, Balázsnak unokája - és testvérei Béla, Mihály és János Sáros megye bizonyítványával 1764. évben kihirdették nemességüket (1764. év 169. jkl.) s csakhamar az osgyáni előnevet kezdik viselni. Az előnév használata ugyan jogtalan volt, mert a Hunt Pázmány nemzetségből eredő osgyáni Bakos család még a XVII. században Gáborral kihalt, de azért az őket bevádoló regléczi Luzsénszky Elek bárónak, az osgyáni Bakos család nőági leszármazottjának sem volt igaza, midőn azt állította, hogy ők nemrég még Okolicsányi Pál jobbágysai voltak. (1764. év 207. jkl. 62. sz.) Beigazolják ugyanis, hogy a címérlevelet II. Ferdinandtól 1627. évi szept. 6-án Balázs - István nagyatyja - s leányai Erzsébet és Anna nyerték s Sáros megye hirdette ki.

Nemességüket Sáros megye bizonyítványával igazolták: András, Albert, György, Mihály, másik György és Gergely dorogházi lakosok 1826. évben (1826. év 205. sz. 291. jkl.); ezen megyétől nemesi bizonyítványt nyertek 1832. (1826. év 1168. sz. 1827. év 1309. sz. 1851. jkl. 1829. év 1255. sz. 1972. jkl. 1832. év 360. sz. 682. jkl. 1835. év 1127. sz.) Menyhértnek az alábbi táblázaton feltüntetett fiai és unokái.

[kép]

1827. évben István czeplédi, másik István és Imre félegyházi lakosok. (1827. év 1309. sz.) Egyes családtagokkal Dormándon is találkozunk, ezekről a következő töredékes táblázat állítható össze:

Bakos. A címérlevelet III. Károlytól 1716. decz. 1-én nyertek Bakos Pál zászlótartó, neje Nagy Mária, gyermekei László és Anna. Kihirdetve 1717. Hevesben. Mihály szihalmi, Gergely vadkerti lakosok ezen megyétől 1767. bizonyáglevelét nyertek. (1767. év 192. jkl.)

Czímer a megyei levéltárba jutott eredeti armalis nyomán: kékben zöld alapon vörösbe öltözött, zöld kalpagos, sárga csizmás, kezében vörös-fehér zászlót tartó, jobbra fordult ágoskodó fehér lovon ülő harcos; sisakdisz: vörös ruhás könyöklő kar görbe karddal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1717. év 43. A. sz. 910. jkl.)

Balajthy (gesztetei). Borsod, Gömör és Abaúj megyékben elterjedt család, mely I. Mátyástól nyerte a pallosjogot s a gesztetei előnevet. Heves megyében 1693. János kihirdetett a Gömör megyétől nyert bizonyítványát (1693. év 128. jkl.), majd az 1724. investigatio alkalmával mint gyöngyösi lakos igazolja a maga és János, József, Mihály nevű fiai nemességét. (1724. invest. jk.) Ezen Mihály Berthóty Istvánnal és másokkal együtt nádori donatiót nyer 1747. évben a kihalt kövesdi Kovács család váraszóji és bükkzsenterzsébeti javaira. (1782. év pp. 2261. sz.)

Kihirdetést nyertek még 1824. évben Antal, Pál, József jászapátii és Ferencz nádorispáni ezredbeli nyug. kapitány egri lakosok, továbbá Antalnak fiai Péter-Pál és Ferencz s Pálnak fia András. (1824. év 354. jkl.)

Czímerét Csoma József: „Abaúvjármegye nemes családjai” cz. művében közli.

Balás. Balás Máté, neje Balogh Anna, fia István, testvére Gergely, ennek neje Fodor Anna, ezek fia Pál javára III. Ferdinand 1634. aug. 19. címérlevelet adott, melyet ezen vármegye hirdetett ki ugyanazon évben. Pálnak fia Gergely 1699. évben szentdomonkosi birtokos. Az 1724. évi investigatio alkalmával igazolták nemességüket Gerely s az ő fia János, továbbá Mihálynak fiai István, Máté és Péter.

Valószínűleg ezen családhoz tartozott azon András is, a ki 1766. évben feleségével Vincze Dorotttyával s fiaival Pállal, Jánossal, Ferenczczel, Mátéval, Istvánnal és Andrással Leleszről Füzesabonyba tette át lakóhelyét. (1766. év. 274. sz. 390. jkl.)

Czímer a levéltárban levő armalis-másolat alapján: kékben zöld halmon kettős farkú, kardot tartó oroszlán; sisakdisz: 2 sasszárny közt vörös ruhás kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1634. év 5. sz.)

Balás (sipeki). A nógrádmegyei Sipektől vette előnevét (1791. év 738. A. sz.) s 1635. febr. 27. nemesített meg.

Nemességüket Nógrádmegye bizonyítványával kihirdették, illetve Hevesmegyétől nemesi bizonyáglevelet nyertek:

1765. évben Gábor - Ferencznek fia, Péternek unokája - sipeki származásu alsószentiváni lakos. (1765. év 68 sz. 71. jkl.)

1784. évben Péternek fia János karácsondi lakos. (1784. év 108. jkl.)

1793. évben Mihály - Péter karácsondi lakosnak fia s Jánosnak unokája - hegyesi lakos s ennek még Monostoron született fiai: János (1766), Péter (1771), Imre (1777), Mihály (1781). (1793. év 375. sz. 427. jkl.)

1795. évben Mártonnak fia Pál s fia Gergely monostori lakosok, (1795. év 225. sz. 232 jkl.) továbbá Györgynek fia József (sz. 1725.) s fia József gyöngyösi származásu káli lakosok. (1795. év 560. sz. 822. jkl.)

1844. évben Pál - Mihálynak fia, Mártonnak unokája - monostori lakos és Bodor Erzsébettől származott fiai József (sz. 1818.) és György (sz. 1813.) (1844. év 144. sz. 177. jkl.); továbbá István - Imrének fia, a Nógrádmegyében 1755. évben igazolt Ferencznek unokája - legéndi származásu gyöngyösi lakos (1844. év 780. sz. 1296. jkl.); végre Hontmegye bizonyítványa alapján Pál gyürkii származásu gyöngyösi szűcsmester. (1844. év 809. sz. 1420. jkl.)

Czímerét s az élő nemzedék származási adatait a Magy. Nemz. Zsebk.-ból (II. r. I. köt. 15. l.) ismerjük.

Balássy másk. **Hamvay**. III. Ferdinand által 1656. nov. 25. adományozott nemeslevél kihirdetve 1657. évben. Czímerszerzők: Balássy Gergely, neje Keöreösközy Lucia, gyermekei Balázs, Erzsébet, Anna, fivére György, neje Cseh Ilona, ezek gyermekei János, Mihály, Zsuzsanna, Katalin. Gergelynek uylátszik nem maradt fiugyermeke, György leszármazottjait a táblázat mutatja:

[kép]

A család előbb Tiszafüreden, majd Csépán lakott. 1847. évben Károly, Mihály, József csépai birtokosok és József kamarai tisztviselő nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1847. év 1045. sz. 1196. jkl.)

Gergely és György 1724. évben tiszaszentimrei lakosok. (1724. invest. jk.)

Czímer az armalis átirata alapján: Kék pajzsban, 3 zöld halmon korona felett fehér galamb olajággal; sisakdisz: vértés kardos kar; foszlányok: kék-arany, ezüst-vörös.

Balázsovich másk. **Zsuffa** (dedinai). Birtokos nemes család az árвамеgyei Dedina (most Nemesdedina) községből, mely a Reviczky, Dedinszky, Burián és Hupcsó családokkal egy közös tözsből ered s megalapítójának Hotimérnak (1272) Wodur (Bodor) nevű fiától való unokája Domokos tekintendő, ki I. Lajos királytól 1355. évben a Hodocsin és Javra patak mentén Lodán fiával, Dienessel bizonyos javakat nyert donatióba. Domokostól származott Miklós (1391.), ettől Márton (1449.), ettől Mátyás. Ezen Mátyás s azon László között, ki 1583.

évben szerepel s már a Zsuffa néven ismeretes, körülbelül 3 ízen való hézagot mutat a leszármazási táblázat.

A Balázsovich név bizonyára Lászlónak János nevű fiától, Balázstól származik; ezen néven szerepelt Miklósnak fia Mihály, Esterházy egri püspök jószágigazgatója, a ki Árvicegyétől 1747. évben nyert nemesi bizonyítványát ezen megyében 1749. évben kihirdettette (1747. év 51. sz. 1749. év 413. jkl.), továbbá ennek a táblázaton feltüntetett összes leszármazottjai, köztük Mihály táblabíró és pápai praefektus, kinek a megye 1784. évben testimonialist adott. (1784. év 500. jkl.)

Viszont a Zsuffa néven voltak ismeretesek: az 1804. évben kihirdetett Imre egri lakos s fia József (1804. év 140. sz.), továbbá ennek Greskó Borbálától való, a táblázaton feltüntetett gyermekei, kik Hevesmegyétől 1846. évben nemességükről bizonyítványt nyertek (1846. év 1468. sz.); végre ezen nevet viselte az 1816. évben kihirdetett Mátyás gyöngyösi lakos is, ki azonban a táblázatba nem volt felvehető. (1816. év 706. sz. 1096. jkl.)

Bár a megyében élt Balázsovichok a kihirdetések bizottsága szerint minden kétséget kizárólag az árvamegyei dedinai Zsuffa családból származtak, melynek czímere: „kékben zöld alapon korona felett könyöklő pánczélos kar karddal, a pajzs felső sarkaiban jobbról arany csillag, balról ezüst félhold; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kék-arany, ezüst-vörös,” - pecsétlenyomataikon mégis mindenütt az 1710. évben armalist nyert binyóczy Balázsovics pozsonymegyei család következő czímerét találjuk: „hasított pajzs, elül veresben zöld alapon kettős kereszt, hátul kékben oroszán karddal; sisakdisz: a pajzsbeli oroszán; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.” (1796. év 69. sz. 1784. év pp. 940. sz. 1761. év pp. 683. NB. 1817. év 1274. sz.)

A család hevesi ágazatának leszármazása levéltári (1783. év pp. 2298. Ab. 1829. év pp. 16. sz. 1791. év 1069. sz. 1150. jkl. 1782. év pp. 2273. C. 1795. év 147., 769. jkl. 1809. évi insurr. összeírás) és anyakönyvi adatok alapján:

[kép]

A család ma is virágzik Pusztamonostoron.

Balczó lásd Búzás.

Bálinth vagy **Bálinthfi** (csikdelnei). Antal csikdelnei származásu egri lakos, Reiner Károly nagyprépost kulcsárja, Csik-Gyergyó- és Kászonszékek bizonyítványával 1840. évben igazolja nemességét és előnevét. (1840. év 428. sz. 149. jkl.)

Bálintffy. István 1667. évben Tenken birtokos.

Balla. A nemességszerzők Jakab és György voltak, s 1616. évben kelt czímerlevelük Hontban lett kihirdetve. Jakabtól származott Benedek, ettől Lőrincz, ettől György, ettől István, ettől ismét István, ettől János szolnoki postamester, továbbá György, Béla és István kécskei lakosok, kik Pestmegyétől 1796. évben nyert nemességi bizonyítványukat 1805. évben kihirdettetik. (1805. év 596. sz.) János postamesternek fia 1814. évben bizottságlevelét nyer. (1814. év 249. A. sz. 296. jkl.)

A család armalisa O. L. Htt. Oszt.

Balla. Tanuvallomások szerint a hontmegyei Ipolykesziből származó család. A nemeslevelet 1650. évben Jakab szerezte, ennek fia volt Benedek, ezé András, ezé ismét András, ezé János visontai lakos. Nemességüket Hontmegye bizonyítványai alapján kihirdettették: János visontai lakos 1737. évben, András, György és János 1743. évben, Gergely tiszaföldvári lakos 1754. évben. (1735. év 130. sz. 1737. év 570. jkl. 1743. év 23. jkl. 1754. év 216. jkl.) Ezen Gergelynek fia István dévaványai, majd törökszentmiklósi és hevesi lakos, ezé István, ezé

József (sz. 1754.) hevesi lakos, a ki 1797. évben testimonialist nyert. (1797. év 126. A. sz. 208. jkl. 1805. év 596. sz. 948. jkl.)

Balla lásd Tary.

Balogh. Czímerlevele 1622. év május 30. kelt s Zemplénben lett hirdetve. Czímerszerzők: András és Péter. 1715. évben János ezen megyében igazolja nemességét. (1713. év 28. sz.) Czímer Siebmacher címerkönyvében.

Balogh. A nemeslevelet II. Ferdinand 1628. okt. 5. adta Debreczeny Dánielnek és Balogh Mihálynak. Ezekről a családi hagyomány azt tartotta, hogy tulajdonképen testvérek voltak, de mivel Mihály balkézre fogta a kardot s úgy hadakozott, ezért maradt rajta a Balog név. Ezen Mihály egri lakosnak fia Márton mezőtárkányi, ezéi Pál és János egri, ez utóbbié István egri, ezé István ároktői lakosok. (1628. év 1. sz. 1794. év 672. sz.) Az armalis 1628. évben Sárosban, 1629. évben Borsodban lett kihirdetve.

Czímer a Debreczeny családnál.

Balogh (1631.) lásd Galvács.

Balogh. III. Ferdinandtól 1651. év apr. 2. Balogh András, János és István nyertek czímerlevelet, melyet Sárosmegye hirdetett ki. (1652. év 3. sz.) 1724. évben a nemesi vizsgálatok alkalmával, István tiszafüredi lakos azt bizonyítja, hogy a nemességszerző András neki apja volt. Istvánnak fivére Mihály, ennek fia pedig György volt.

Balogh. Egyedüli adat eme családról az 1667. év július 4-én Balogh György, neje Gálos Katalin, gyermekeik Gergely, István, Pál, György, Anna, továbbá fivére János, neje Pap Erzsébet, gyermekei István, György és Erzsébet részére adományozott nemeslevélnek 1670. évben történt kihirdetése. (1670. év 118. jkl.)

Balogh. A Béky család jobbágya volt, 1676. évben szabadította fel Béky Mátyás. Balogh Demeter, neje Tóth Anna, fiai Menyhért és Boldizsár, testvérei Béla, Mihály, Pál, Péter, Gáspár, Imre, István, Mátyás, András, Ambrus, János, Gergely, Márton, másik János, másik Mihály, másik Mátyás I. Lipót királytól 1678. év jul. 7-én csakhamar armalist nyernek, mely 1678. ki is hirdettetett. (1678. év 88. sz. 349. jkl. 1744. év pp. 275. sz.) 1699. évben Pál recski és derecskei, Mihály halmaji és fügedi, Ambrus, Pál, Albert, Menyhért, Mihály, István bocsi birtokosok. 1724. évben a nemesi vizsgáló bizottság előtt feltűnik még Sándor s fia Mihály, 1765. évben pedig Gergely, Mátyás, Máté, Menyhért és Mihály Besenyőteleken szerepelnek. (1765. év 69. sz. 72. jkl.)

A megyei levéltárban levő armalis-másolat alapján a czímer: kék pajzsban, zöld mezőn földművelő, kaszával a vállán; sisakdisz: buzakéve; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Balogh. A pozsonymegyei Cseklésről átszármazott család, mely 1685. évben nyert armalist. Pozsonymegye bizonyítványában, melyet itt 1844. évben hirdettetett ki János mészároslegény, egri lakos (1844. év 776. sz. 1267. jkl.), a következő genealogiai adatok vannak:

[kép]

Balogh. 1718. évi szept. 2. Balog András és János, Andrásné Benus Erzsébet s fiai János és Mihály, továbbá Jánosné Fegyverneki Zsuzsi, a Motyovay és Molnár családokkal együtt czímerlevelet nyernek, melyet Barsmegye hirdetett ki. A czímerszerző id. és ifj. János várkonyi lakosok, Barsmegyétől nyert bizonyítványukat kihirdettetik 1749. évben. (1749. év 90. sz. 413. jkl.)

Czímer: kék pajzsban zöld mezőn, követ tartó daru; sisakdisz: kiterjesztett szárnyu galamb, zöld olajággal szájában; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXII. 110.)

Balogh. A család címerlevelét, melyet III. Károly 1726. év jun. 23. adott Balogh János és Mihály részére, 1727. évben Nógrádmegye hirdette ki. 1784. 1825. és 1839. évben történt kihirdetések (1784. év 370. jkl. 1825. év 396. sz. 564. jkl. 1839. év 1659. sz. 952. jkl.) alapján a következő táblázat állitható össze:

[kép]

Czímere: Kék pajzsban, zöld mezőn, vörös ruhás, arany sujtásos, sárga csizmás, fekete czobolyprémes s 3 strucztoallas (ezüst-fekete-arany) kalpagos magyar vitéz, jobbában kardot, baljában üstökénél fogva levágott törökfőt tart; sisakdisz: vörös-ruhás kar karddal, melyen törökfő van; takarók: ezüst-vörös. (K. K. XXXV. 501.)

Balogh. 1715. évben Balogh István dadai lakos Szabolcsmegyétől bizonyáglevelet nyer. (1715. év 77. sz.)

Balogh. 1792. évben Balogh Antal-Mózes hevesi lakos nemessége az erdélyi főkormányszék bizonyítványa alapján kihirdettetik. (1792. év 807. jkl.)

Balogh. Ezen állítólag Borsodmegyéből Egerbe költözött családról 1793. évi tanuvallomások alapján (1793. év 89. sz. 973. jkl.) a következő genealogiai töredéket ismerjük:

[kép]

Kihirdetve nem volt a család nemessége.

Balogh (galánthai). A szendrői Török család jussán a XIX. század elején birtokos volt Fegyverneken, Szentivánon, Rozsnokpusztán, Kőteleken, Nagyberék pusztán. Török Klárának férje Balogh János, leányuk pedig Klára. (1806. év pp. 3358. sz.)

Balogh másk. **Székely** (teleki). II. Mátyástól 1614. évben nyert donatiót a zemplénmegyei Tállya falura Balogh másk. teleki Székely Gáspár. Leszármazása:

[kép]

Zsigmond, Imre biharmegyei és László egri lakosok Ungmegyétől 1755. évben nemesi bizonyítványt nyernek. Manapság teleki - helytelenül telkesi - Balogh néven ismeretes a család.

Bán (kisdobai). Bán István a kisdobai előnévvel Rákóczi Györgytől 1651. évben donatiót nyert Diósadra. István, József és Mihály Szodoróról Debreczenbe, János és Péter s ennek fiai József és Mihály Tiszaöldvára költöztek s Középszolnokmegye bizonyítványával 1797. évben kihirdettették nemességüket. (1795. év 597. sz. 727. jkl. 1797. év 55. sz. 75. jkl. 1798. év 322. jkl.) Nemességüket igazolták még 1799. évben Miklós és fiai Miklós, István és Mihály. (1799. év 452. sz. 548. jkl.)

Okleveles adatokból (1799. év 452. sz. 548. jkl. 1801. év 606. sz. 764. jkl. 1804. év 82. sz. 1826. év 250. sz. 386. 1232. jkl.) a következő nemzedékrend állitható össze:

[kép]

Mezőtúron is laktak többen a családból. Ezek leszármazása tanuvallomások és hiteles anyakönyvi kivonatok alapján:

[kép]

Ezek utasítva lettek, hogy a tiszaföldváriakkal való vérségi összeköttetésüket per útján igazolják. (1817. év 1236. és 1273. sz. 1219. és 1322. jkl.)

A család címere a Siebmacher-féle címerkönyvben közölve.

Bányay (nagybányai). 1795. évben Tiszaszöllősen lakott Mihálynak fia István. Nemeslevele rövid ideig volt is a megyei levéltárban, de vissza lett neki adva. Nemessége kihirdetést nem nyert. (1795. év 471. sz. 398. és 633. jkl.)

Barakonyi lásd Pankotay.

Baranya. 1676. évben Baranya Ferencz gyöngyösi lakos igazolja nemességét. (1676. év 177: jkl.)

Baranyai. A Sopronmegyében kihirdetett címerlevelet Lipót király 1657. jul. 15. adta Baranyai Mihály és neje Nagy Ilona részére. Tőlük származott György, ettől Mihály bástifalvi, ettől János ledéczi, ettől pedig Sándor egri és Gábor nemeskéri lakosok. János Sopronmegye bizonyítványával 1821. évben kihirdetett nemességét. (1821. év 586. jkl. 1829. év 318. sz. 489. jkl.)

Baranyi (jászberényi). 1698. febr. 18. Baranyi János és Gergely a jászberényi előnévvel címerlevelet nyernek; kihirdetett ugyanazon évben. (1698. év 112. jkl.) Az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával János gyöngyösi, Gergely jászberényi lakosok s ennek fiai Lőrincz, István, József igazolják nemességüket.

Siebmacher munkájában Bárány néven van említve s az eredeti armális alapján címere is közölve.

Baráth. A pozsonymegyei Eberhardról több helyre, így Apponyba, Verebélyre, Csikára, Komáromszentpéterre s ide Hevesbe is átszármazott család. Nemességüket Nyitra megye bizonyítványával kihirdették 1803. évben Györgynek fia János (1803. év 401. sz. 376. jkl.), 1824. évben ennek József nevű fiától származott unokája József, a ki Almásy József administrator gyöngyöshalászi tisztartója volt. (1823. év 1059. sz. 1654. jkl. 1824. év 357. sz.) Az 1803. évben kihirdetett Jánosnak, báró Orczy György hevesi tisztartójának, fiai Imre, ugyanezen uraság jankováczi uradalmának ispánja és János nemességükről 1841. évben bizonyáglevelet nyernek. (1841. év 1410. sz. 1121. jkl.)

Barát. András 1720. alkai nemes. (1720. év 55. jkl.)

Baratnaky. 1682-ben Ferencz gyöngyösi birtokos.

Barcza. III. Károlytól 1718. évben Barcza János prédikátor donatát nyer Szentkirályszabadja falura. Öt fia volt: János debreczeni, István és Péter szentkirályszabadjai, Mihály és Gergely nagyrévi lakosok. György és János nagyrévi lakosok nemessége Veszprémmegye bizonyítványa alapján 1773. évben kihirdetetik. (1773. év 321. A. sz. 347. jkl.)

Bárczay (bárczai). A Barcha nemzetségből származó abauji család, melynek első őse Inak 1220. körül élt. Előnevét Bárcza helységtől vette, hol már a XIII. században birtokos volt. Címeres levelet 1421. évben, Bárcza és egyéb abauji birtokokra 1430. évben új adományt nyert. A 16. század elején János egri kanonok. - A megyében mint a Pászthóy család nőági leszármazottja kezd szerepet játszani a XVII. század elején. Az 1539. évben szerepelt Pászthóy Ferencznek egyik leányától Annától, Szénássy Istvánnétól, származott ugyanis Szénássy Judit, a ki Bárczay János neje volt; ezek gyermekeinek Bárczay Jánosnak, Boldizsárnak, Zsigmondnak, Zsófiának és Annának hagyományozza Pászthóy Klára, Nádasdy Simon özvegye s az említett Pászthóy Annának nővére 1616. évben kelt végrendeletével szenterzsébeti, váraszói, leleszi, körei, átányi, kenderesi, kunhegyesi, kupai, kakasi, mesthi összes birtokait s a zemplémmegyei Mádon levő szőlőjét. (1743. év pp. 263. sz.)

A család történetét és leszármazását Bárczay Oszkár, az ismert heraldikus és genealogus, kimerítően közölte (Turul IX. 85., 146.), az újabb nemzedékek származási adatairól pedig a Magyar Nemz. Zsebkönyv (II. r. I. 36.) számol be.

Bárczy (bárcziházi). 1780. körül Csépan laktak ily nevűek. Gömörből származtatták magukat, de nemességük itt kihirdetve nem lett.

Bárdos (lénárddaróczi). A borsodmegyei Lénárddaróczról származó család, innen vette előnevét is. Armalist nyernek III. Ferdinandtól 1647. június 9-én Bárdos Péter és testvérei Pál, István, Simon, János, Benedek, Miklós. Kihirdetve 1652. május 8. Borsodban, A Borsodmegyében elterjedt ágazat Pétertől származik le s tagjai 1762., 1763., 1829. évben testimonialist nyernek (Borsodm. Lev. Pr. 7. f. 37., 19. f. 631., 30. f. 93., 29. f. 40. 1804. évi közgy. 1618. sz. 1829. évi közgy. 1708. sz.), míg Hevesmegyébe 1722. évben a címérlevélben említett Miklósnak unokája János költözik. Ennek talán fia volt István egerfarmosi lakos, a ki 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával igazolta nemességét.

1893. évben 105. közgy. sz. alatt Bárdos István hevesmegyei irodaigazgató nyert Borsodvármegyétől testimonialist, melyből kitűnik, hogy ő az 1809. évben Lénárddaróczon született Istvánnak és Zachar Veronikának fia, s Istvánnak és Kalló Erzsébetnek unokája.

Az eredeti címérlevelet Bárdos József budapesti iparos őrzi.

Bárdosy. Mária Teréziától 1768. év május 25. nyert nemességet. Czímerszerzők Bárdosy János, neje Horváth-Kissevich Mária, fia Antal. Kihirdetve: 1769. Heves, 1771. Abauj, 1772. Gömör, 1780. Pest, 1782. ismételt Heves.

Czímer a meglevő armalismásolat nyomán: késsel és vörössel vágott pajzsban 3 zöld halom középsőjéből kiemelkedő vasba öltözött, jobbában tört, baljában arany naptól kísért kettős keresztet tartó vitéz; sisakdisz: két fekete sasszárny között a Csákyak címérében levő levágott fő; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1782. év 220. sz. 244. jkl. K. K. XLVIII. 113.)

Barinay (monostori). 1652. évben monostori Barinay György részére adományozott s Nyitra megyében kihirdetett címérlevél Pest megye levéltárában van. (1835. év 39. sz. 36. jkl.) István, Török-ezredbeli kapitány, Thassy jussan 1770. évben birtokos Szentimrén és Szentgyörgyön. Az ő nagyatya volt az, a kit nemesthassi Thassy Ferencz örökbe fogadott. (1771. év pp. 948. sz.)

Barkassy másk. **Munkácsy**. A család Munkácsról származik, de már a XVII. század közepén Borsodban szerepel. 1804. évben József (sz. 1760.) miskolci, majd szárazbői, Ádám jászberényi, Gábor nyéki, György miskolci lakosok, továbbá Józsefnek fiai György (sz. 1794.) és Benedek (sz. 1797.), Gábornak fia Lajos részére Borsodmegye testimonialist ad, mely itt ugyanazon évben kihirdettetik. (1804. év 719. sz. 660. jkl.)

Czímerét s az élő nemzedék genealogiáját a M. Nemz. Zsebk. (II. r. I. 42.) közli.

Barkóczy (szalai és tavarnai), gróf, báró, nemes. Vas megyéből származik. - Grófi rangot 1687. nyert Ferencz, de az ő ága kihalt. Egy másik Ferencz 1745-61. években egri püspök, majd esztergomi primás. Ő építtette a vármegye házáat s alapította a lyceumi könyvnyomdát.

Barla lásd Hotta.

Barna (melléthei) másk. **Horliczky**. Gömörből származó régi család. Farkasnak fiai György és Ferencz 1628. évben nádori adományt nyernek Kerekudvarra és Melléthe ¹/₄ részére. (Egri kápt. Prot. pag. 421., 466., 468.) György mag nélkül maradt. Ferencznek Horváth Klárától való gyermekei Zsuzsanna gagyai Báthory Zsigmondné és Ferencz. Ez utóbbinak Czeczey Dorottyaival való házasságából származtak István, a ki utódot nem hagyott hátra és Katalin, uszfalvi Úsz Istvánné. Ferencz, hogy nejét, Czeczey Dorottya, a török rabságból kiválthassa, 1653. évben Jászberény várostól 600 tallért vett fel s 17 évre lekötötte zálogul kerekudvari birtokát. (1778. év pp. 2118. Q.)

1844. évben János seborvos Pest- és Gömörmegyék bizonyítványai alapján kihirdettetik. Ennek atyja Miskolczon élt s midőn a Nádasdy ezredbe katonának beállott, Nichli Jozefától való 2 éves gyermekét Horliczky József bodnarmester nevelésére bizta. Innen a ragadványnév. (1844. év 778. sz. 1245. jkl.)

Barsy. Czímerlevelet Barsy János nyert. Ennek fia Mátyás 1703. évben, unokája János pedig 1724. évben a nemési investigatio alkalmával igazolták nemességüket. (1703. év 1102. jkl.)

Barsó lásd Décsy.

Bársony (lovasberényi). György 1675-78. években egri püspök.

Barta. Czímerlevelet II. Ferdinandtól 1633. jul. 26. nyertek Barta Mihály, neje Dorottya, gyermekei András, István, Mihály, Katalin, testvérei Máté, Pál, István, Balázs, János. Kihirdetve 1634. évben Borsodban.

Az 1724. évi investigationalis jegyzőkönyv s az 1802. évi nemességi igazolás (1802. év 669. sz. 776., 797. jkl. 1803. év 438. A. sz. 871. jkl.) alapján a nemzedék rendje ez:

[kép]

Barta. 1694. évben kihirdettetik a Barta György, neje Antal Katalin, gyermekei György, Mátyás, Ilona, Katalin, Klára, Zsuzsanna, fivérei János és Pál részére 1693. év május 12. adományozott czímerlevél. (1694. év 254. jkl.) 1699. évben György halmaji birtokos.

Barta. Nemességét csak tanuvallomások támogatják. Állítólag Nyitra megyéből származott Hevesbe Kristófnak fia Mihály, ki Füleken és Sirokon katonáskodott. Ennek fia János, ezé pedig András tarnaörsi lakos 1765. évben. Kihirdetve nem lett. (1765. év 129. sz. 123. jkl. 1766. év 283. sz.)

Bartakovics (kisapponyi). Ezen horvát eredetű családból származott Béla esztergomi kanonok, majd rozsnyói püspök s 1850-73. években egri érsek. A család a XVI. század közepén származhatott a szabolcsmegyei Fejértóra, hol adományos birtoka volt.

Bartal. A III. Károly által 1722. év május 1. Bartal István, neje Muhoray Katalin, fiai György, István, Bálint részére adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1722. év 464. jkl.) A család Jászberényben lakott s nemessége 1808. évben legfelsőbb helyen igazoltatott. (K. K. LXII. 870.)

A család genealogiája hiteles oklevelek (1809. év 45., 63. sz. 144., 202. jkl.) alapján:

[kép]

Czímere az armalis másolata (1809. év 45. sz.) nyomán: Kék pajzsban, zöld halmon, korona felett vörös ruhás kar kardot tart, melynek hegyén törökfő van; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (K. K. XXXIII. 607.)

Barthalos. Madon és Padányban birtokos család, nemességéről Pozsonymegye 1730. évben bizonyoságlevelet ad. Mivel e család ezen megyében nem szerepelt, nem tudjuk okát adni, miért került e testimonialis a levéltárba. (1732. év 155. sz.)

Bartók. 1666. évi május 26. Bartók István, neje Bedécs Borbála, fiai István, György, Gergely, leánya Anna, fivére András, ennek neje Buday Anna, továbbá rokona Bedécs István, ennek neje Erzsébet, gyermekei Mihály és András czímerlevelet nyernek, mely 1670. évben lett kihirdetve s melyet Átány községben a család őriz. 1709. évben István, 1724. évben a nemési investigatio alkalmával András, István és György átányi lakosok igazolják nemességüket. (1670. év 97. jkl. 1709. év 486. jkl.)

Báthory (gagyi). Az Aba nemzetségből származott kihalt család. 1654. évben László Ivádon birtokos, 1663. évben alispán. 1634. évben él Zsigmondnak és melléthei Barna Zsuzsinak fia Gábor. (1778. év pp. 2118. O.)

Báthory lásd Nógrády.

Batka (nagyoroszfalvi). Batka György, Pál, Gergely és Mihály Nógrádmegye előtt 1713. évben felmutatják a Lipót királytól 1688. év okt. 27-én nyert s a nagyatyjuk, Gergely részére II. Mátyás által 1610. évi febr. 4-én adományozott nemeslevelet megerősítő kiváltságlevelet s igazolják nemességüket. (1713. év 97. sz.) Talán ezen családból származott Máté 1699. évben pétervásári birtokos.

Battik (sarudi). Az előnévből azt következtetjük, hogy a család eredete Hevesben keresendő. 1634. évben Battik Gergely Aszalay Istvánnal együtt nádori donatiót nyer Cserőköz pusztá felére, továbbá az abádi és szenttamási részbirtokokra, melyek Büdy Menyhért magvaszakadtával jutottak volt a kincstár tulajdonába. Gergelynek azonban Sarudon is volt birtoka, ezt zálogba adta a Péntek családnak, de mert az ujszerzeményi bizottság (neoaquistica commissio) előtt tulajdonjogát kellően nem igazolta a család, tőle elvétel. Egyik hasonló nevű unokája 1715. évben a cserőközi pusztával kárpótolta a Péntek családot. Ez utóbbi Gergelynek neje volt Bezzegh Anna (utóbb Géczy Zsigmondné), gyermekei pedig György (sz. 1687.), Pál (sz. 1691.), Gergely (sz. 1694.) és Erzsébet (sz. 1689.), ócsai Balogh György neje. (1774. év pp. 1048. sz.)

1699. évben János özvegye pásztói, gyetrefalvi és váraszói, Gerely özvegye sarudi és cserőközi birtokos.

Nemességüket igazolták 1711. évben János és Pál gyöngyösi lakosok, 1724. évben a nemesi vizsgáló-bizottsági előtt Mihály, János és Pál gyöngyösi lakosok s ennek fiai György és András, 1811. évben Pálnak fia Sándor szentesi lakos s fiai Sándor (sz. 1806.) és Imre (sz. 1808.). (1711. év 116. sz. 68. jkl. 1811. év 572. sz. 700. jkl.)

A család Zólyom-, Nógrád-, Gömör- és Pestmegyékben is el volt terjedve.

Czímerét Siebmacher munkájából ismerjük.

Battiz. 1764. évben Imrének fia Gábor alsómalatini származásu egri lakos Liptómege bizonyítványával kihirdetteti nemességét. (1764. év 1. b. sz. 228. jkl.)

Becse. 1724. évben a nemesi vizsgáló-bizottság előtt István és fiai István és János gyöngyösi lakosok a II. Ferdinand által 1624. év febr. 29-én Becse András, István és Mátyás részére adományozott s Hevesben kihirdetett armalis alapján igazolják nemességüket.

Becz (tassi) másk. **Szabó.** Hevesből eredő s Pestmegyébe is átszármazott család. Czímerlevelet 1674. szept. 27-én nyertek Becz másk. Szabó János, neje Borbély Judit, gyermekei János, István, Zsuzsanna, Erzsébet, Katalin, Anna és Sára, továbbá fivérei Péter, István, Imre, Gergely és György (1675. év 342. jkl.) 1724. évben János és József igazoltatnak.

Az 1763. évben Pestmegyében Irsán élt Péter testvérétől Ádámtól származott Károly, ettől Ádám mezőtúri lakos, a ki Károly és Pál nevű fiaival együtt itt 1844. évben kihirdetteti nemességét. (1844. év 1002. sz. 1636. jkl.)

A család leszármazására Pestmegye levéltára bővebb adatokat is tartalmaz. (Kőszeghi Nemes családok Pestmegyében 32. lap.)

Bedécs. Armalisáról a Bartók családnál van említés téve. 1709. évben András és Mihály, 1724. pedig a nemesi investigatio előtt Mihály és István átányi lakosok igazolják nemességüket. (1709. év 486. jkl.)

Bedekovics (komori). Ősrégi, előkelő horvát család, mely már IV. Bélától kapott donatiót Komorfalura. Új adományt nyertek II. Rudolftól 1587. év aug. 14-én Bedekovics Kristóf, István, Miklós, Lajos. Kristóftól és Tompa Annától származott Pál, ettől György, ettől Gáspár, kinek neje Patachich Anna volt, ettől Boldizsár, a ki Horvátországból ide származott s 1681. évben nemesi bizonylatot nyert, ettől pedig az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával igazolt Ferencz, Boldizsár, Gáspár és Menyhért egri lakosok. - Hogy ezek közül melyik volt az apja András szolnoki lakosnak, a ki Pál (sz. 1773.), Ferencz (sz. 1782.) és Béla (sz. 1789.) nevű fiaival együtt Varasdmegye bizonyítványa alapján 1795. évben kihirdetett nemességét, nem tudható. (1735. év 129. sz. 1795. év 303. sz. 332. jkl.) Ujabb időben Monostoron élt a család.

Bednarovics. Czímerlevelet 1820. évi aug. 4-én nyert Bednarovics Zachariás százados, a katonai pályán teljesített hosszúságú és kitűnő szolgálataiért. Kihirdetett 1825. évben a címerszerző fiának, József főhadnagynak kérelmére. Vele kihalt e rövid életű család. (1824. év 942. sz. 1130. jkl. 1825. év 43., 394. sz. 43. 555. jkl.)

Czímer a megyei levéltárba helyezett eredeti armalis nyomán: vágott pajzs, felül vörös mezőben 3 zöld halom középsőjén barna ruhás kar könyököl s kezében aranymarkolatu görbe kardot tart, alul kékben virágos zöld alapon jobbra fordult, vörös nyeregtakaróval borított fekete lovon kék mentés, zöld csákós, kardos vitéz; sisakdisz: a pajzsbeli kar karddal; takarók: vörös-arany, kék-ezüst. (1825. év 1. sz.)

Bekény (mikófalvi). A Bél nemzetségből eredő család, első ismert őse Károly fia János 1246. évben birtokos Németiben. A családnév Béli Tamásnak unokájától, az 1296. körül élt Buken-től vagyis Benedektől származik. Egyik ősi birtoka volt Mikófalva, melytől előnevét vette. Mátyás király 1470. évben mikófalvi Bekény Dénest megerősíti bélszentmártoni birtokában. Dénes volt az, a ki megszerezte az Alaghy család javait s a bekényi Alaghy nevet vette fel. Újitott nemeslevelet és címet 1553. évben nyert mikófalvi Beken Ferencz fia Farkas s ettől származik le a ma is virágzó mikófalvi Bekény család.

Történetét és leszármazását önálló munkában megírta dr. Illésy János, az újabb nemzedék származási adatait pedig a Magy. Nemz. Zsebk. (II. r. I. 62.) ismerteti.

Békéssy másk. **Gonda.** Eredeti családneve Gonda, a megyében szereplő családtagok azonban megkülönböztetésül egy másik Gonda családtól állandóan a Békéssy nevet viselték. Már a török időkben ismert család volt Békésben, egyik tagját, Andrást, 1685. évben a törökök a Bűnkösd vizébe fojtották. Ennek fia András Törökszentmiklósról jött lakni. (Békésm. monogr. III. k.) Andrásnak fia Mihály 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával igazolta nemességét.

Béky. Béky Mátyás 1676. évben felszabadítván Balog nevű jobbágyságait, Bocson házhelyet, Kisbátorban bizonyos birtokrészt ad nekik. Ennek fia lehetett Ferencz, kinek Szabó Zsuzsannával való házasságából származott István, ki Miskolczy Erzsébettel, Szentlászló János nejével, együtt Lipót királytól 1691. évben Bocs és Mónosbél falukra új adományt nyer. (1744. pp. 275. sz.)

Bélay. 1743. évben Antal és Ádám nemességük és származásuk ügyében vizsgálatot tartatnak, de mivel az 1628. évben megnemesített őseikkel való vérségi viszonyt bizonyítani nem tudják, Trencsén- és Nógrádmegyékhöz utasítatnak. (1743. év 22. jkl.)

Belánszky lásd Demkó.

Belánszky lásd Lieszkovszky.

Beleky másk. **Szabó.** 1660. évi márcz. 7. Beleky másk. Szaló Péter, neje s fiai részére adományozott armalis kihirdetve ugyanazon évben. (1660. év 61. jkl.) 1662. évben András, György, Ferencz (1662. év 91. jkl.), 1676. évben Péter, Ferencz, András gyöngyösi lakosok (1676. év 177. jkl.), 1724. évben András és fia János igazoltatnak.

Belgrády. Belgrády azelőtt Constantinovics András pomázi görög pap s gyermekei Sándor, Péter és Anasztázia 1791. okt. 24-én nemességet nyernek. Kihirdetve 1792. évben. (1792. év 676 sz. 704. jkl. K. K. LV. 821.)

Beliczay. Jeskófalván volt birtokos. István fia Mihály fiai József, János, Pál és Sándor Bars- és Békésmegyeék bizonyítványaival igazolják nemességüket 1777. évben. (217. jkl.) A jeskófalvi előnevet használta. (Kőszeghi: Nemes Családok Pestmegyében 35. l.)

Bencsik. Czímerlevelet III. Károlytól 1722. év november 27. nyert Bencsik Mátyás. Kihirdetve 1723. évben Borsodban. A címerszerző Mezőkövesden lakott.

Czímer a levéltárban levő armalis-másolat alapján: vízszintesen 3 részre osztott pajzs, felső és alsó kék mezejében vörös rózsza, középső vörös mezejében koronázott kettős farku s jobb lábával zöld koszorút tartó oroszlán; sisakdisz: két vörös-ezüst zászló közt a koszoru; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1722. év 94. sz.)

Bende. András vámosi származásu ecsédi lakos, Szepessy Zsigmond tisztartója, Borsodmegye bizonyítványával 1775. évben igazolja nemességét. Ennek apja István, ezé János, ezé a nemességszerző György volt. (1775. év 189. jkl.)

Bene. Bene Mihály halmaji lakos, neje Bene Anna s gyermekei Mátyás, Bálint, Ilona részére 1659. év febr. 21-én adományozott nemeslevél kihirdettetett 1660. évben. (1660. év 45. jkl.) A címerszerző Mihály a mikófalvi Bekény családtól - melynek jobbágya volt - Halmajon egy birtokrészt vett zálogba 1659. évben, azonban ezt az ujszerzeményi bizottság elvette utódaitól, kik azután Visontán szereztek telket, réteket és malomrészt. (1771. év pp. 960. sz.)

Nemességüket igazolták 1751. évben Jakab (1751. év 601. jkl.), 1833. évben pedig ennek unokái és ezek gyermekei (1833. év 411., 1219. sz. 804. 2168. jkl.)

A család leszármazása hiteles adatok nyomán:

[kép]

Benedicti lásd Rajczy.

Beneken. 1699. évben Istenmezején birtokos.

Benke. 1676. évben Gergely és András gyöngyösi lakosok igazoltatnak. (1676. év 193. jkl.)

Benkó. Czímeres levelet III. Ferdinandtól 1646. év okt. 17-én nyertek Benkó György, neje Végh Erzsébet, testvérei Gergely és András. Kihirdetve 1647. évben Hevesmegye előtt. Másolata Nógrádmegye levéltárában van.

Czímere: vörösben zöld mezőn álló jobbra fordult strucz, csőrében lópatkó; sisakdisz: vörös ruhás kar karddal; takarók: arany-fekete, vörös-ezüst.

Gergely Jászberényben, András Gyöngyösön lakott. Később Nógrádban szerepelt a család, ott igazolta 1790. évben per útján nemességét, jelenleg pedig Jásznagykunszolnokmegyében van elterjedve s egyik tagja, Imre nagykőrösi tanár, közölte a család vázlatos történetét. (Uj N. Iván I. 25. Magy. Nemz. Zsebk. II. r. I. 75.)

Benkő (kisbacsoni). Székely eredetű család. Ignác egri orvos nemessége Udvarhelyszék bizonyítványa alapján 1826. évben kihirdettetik. (1826. év 858. sz. 891. jkl.) Genealogiája:

[kép]

Benyovszky (benyói és urbanói). Ezen régi trencsénmegyei családból János 1756. évben Külső-Bőcsre származik, fia Imre mérnök Pestmegyében tűnik fel, 1804. évben pedig Hevesben kívánja

nemességét kihirdettetni, átszármazását azonban nem világítja meg kellőképpen. (1804. év 765. sz. 750. jkl.)

Bere. 1725. évben Dévaványán él István, kinek nemesi származását csak tanuk igazolják. (1725. év 165. sz.)

Berecz. Gyöngyösön és Gyöngyöspatán lakott a család. Az eredeti armalis, melyet III. Károlytól 1714. év márcz. 4. nyertek Berecz Mihály és Tamás, Mihály felesége Zelli Zsuzsi, továbbá Berecz Ignác, Antal, Katalin, József s ennek neje Maka Sára, s mely 1715. évben lett kihirdetve, a megyei levéltárban őriztetik. (1714. év 1. és 98. sz.)

Czímer: Kék pajzsban zöld mezőn egyszarvu 3 vörös rózsát tart; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: kék-arany, vörös-ezüst.

Bereczky (kolosnémai). B. Gergely és Tóth István III. Ferdinandtól 1654. jul. 12. nyertek armalist, melyet Győr- és Komárommegyében hirdettek ki. György és Sándor 1798. évben igazolták legfelsőbb helyen nemességüket. (K. K. LIX. 702.) 1835. évben Pál, Algyay Lipót tiszabői számtartója, Ferencz dadaí plébános, József a nagyváradai káptalan mikepércsi ispánja. Ennek fia volt Géza nagyváradai lakos, jankafalvi és érkenézi birtokos, kinek nemességét a belügyministerium 1901. évben igazolta.

Az 1793. év 526. sz. alatt található armalis-másolat alapján a czímer: kékben zöld alapon álló vörös ruhás magyar vitéz, jobbában kardot tart, balját csipőjén nyugtatja; sisakdisz: növekvő pajzsalak; takarók: kék-arany, vörös-ezüst.

Beregszászy lásd Mészáros. (1675.)

Berényi gróf (karancsberényi). Nagy Iván munkájából eléggé ismert család, melynek emlékezete 1205. évig vihető vissza. 1274. évben IV. Lászlótól nemesség megerősítést, 1431. évben címerez levelet nyert. Tamás, neje, gróf Haller Jozefa révén a XVIII. század második felében birtokos Fegyverneken, Gyöngyösön. (1773. év pp. 1022. sz. 1780. év pp. 2170. A. sz.)

Beretvás. Itt ezen 1667. évben megneemesített törzsökös nagykőrösi család kihirdetve nem volt s csak az újabb időben szerepelt Karácsondon Endre főrendiházi tag, karácsondi birtokos. Története, genealogiája, címere Benkó Imre közleményéből ismeretes. (Uj N. Iván II. 1.)

Berky. 1670. évben Miklós gyöngyösoroszi birtokos.

Bernáth (bernátfalvi). Abaujmegyei régi adományos birtokos nemes család. Monographiáját megírta Csoma József. (Abaujm. nemes csal. 101. lap.) A nemzedékrendnek megyénket érdeklő része:

[kép]

Mihály tiszafüredi lakos, a ki a saját és gyermekei nemességét 1825. évben Zemplénmegye bizonyítványával kihirdettette, érdekesen írja le élete folyását. Ez az önéletrajz egész terjedelmében be van iktatva a megyei jegyzőkönyvbe s megtudjuk belőle, hogy ő 1802. évben a sárospataki s regéczi kamarai uradalmak ügyésze, azután csernői Szerdahelyi László mellett patvarista, majd a pesti tábla jegyzője volt. Pesten 3 évig ügyvédeskedett is, de „az akkoriba dühösködött francia háboru megszaggatván az ideig-óráig tartott békeséget s meglepven Győr környékét” odahagyta Pest városát, Tiszafüredre költözött s itt családot alapított. Izenként való származását felviszi az 1520-ban szerepelt Andrásig, kinek István, Bereczk, János és Lukács nevű fiai 1563. évben Bernátfalvára új adományt nyertek. (1825. év 556. sz. 841. jkl.)

Bernáth. Czímerlevelet 1659. évi márcz. 1. nyertek B. Mihály továbbá Fazekas István és János, Turóczy János és Mihály, Iszkay Ferencz és Simon, Jeszenyei András, Várady másk. Kardos Mihály és István.

A címérszerző Mihály fia János fia István szepsii származásu gyöngyösi lakos Tornamegye bizonyítványával 1720. évben, majd a nemesi investigatio alkalmával 1724. évben igazolja nemességét. Genealogiája:

[kép]

A gyöngyösi ág református, a visontai katolikus volt. (1720. év 136. sz. 1724. inv. jk. 1755. év 47. sz.)
Armalísának átirata Jászói konv. 2° fol. 38. 6° fol. 296.

Bernáth lásd Keresztszegi.

Bertha (felsőeőri). Felsőeőrré 1582. évben adományt nyert vasmegyei családok egyike, Rábahidvégen ma is virágzik. Fülöp felsőeőri lakosnak Mihály fiától való unokája József a komárommegyei Étén tűnik fel, ennek fia Sándor táblai ügyvéd ide származik s 1843. évben Vas megye bizonyítványával igazolja nemességét. (1843. év 601. sz. 1078. jkl. Balogh Gy. Vasvárm. Nemes Cs. 17. l. Vasvárm. Monogr. 561. l.)

Bertalan másk. **Szilágyi**. Eredeti lakóhelye Kerha-Kutas (Zala) volt. A címerlevelet III. Ferdinándtól 1646. év okt. 1-én B. György, fiai Benedek, István és János nyerték és Zalában lett kihirdetve. Jánosnak fia volt István, ki Komáromba költözött, ezé György, ki Szilágyi néven is ismeretes volt, mert ily nevű mostohatestvére nevelte fel, ennek fia György, révfalusi lakos, a ki Györmegyétől 1773. évben nyert testimonialisát itt kihirdettette. (1773. év 1. A. sz. 4. jkl.)

Bertók lásd Ambrus.

Berthóty. Mivel a megyében élt családtagok minden alkalommal a Lipót király által 1667. év szept. 20-án B. István és Ferencz részére adományozott s Nógrádban hirdetett armalissal bizonyítják nemességüket, mivel előnevet nem viselnek s következetesen az alább közölt címert használják, az ősi berthóti Berthóty csatáddal való összeköttetésük nem valószínű.

1699. évben birtokos volt Vécsen, Fokorun, Tiszavárkonyban, Tiszaföldváron, Recsken, Szentersébeten, Szóláthon, Bolyán.

1724. évben a nemesi vizsgálatok alkalmával Ferencznek és melléthei Divényi Annának gyermekei István esküdt, Gábor és János szenterzsébeti lakosok s Istvánnak fia László igazoltatnak. Gábornak fiai János és Gábor voltak. (1716. év 50. sz. 1724. év 502. jkl. 1768. év 58. sz.)

István az ujszerzeményi bizottság előtt beigazolván jogát a Váraszón és Szentersébeten levő azon 2-2 telekhez, melyet a kövesdi Kovács családtól szerzett, ezek birtokában őt III. Károly 1728. évben megerősíti, 1747. évben pedig a jelzett család kihaltával Csomós Jánossal, Balajthy Mihálylyal és Kovács Mártonnal együtt nádori donatiót nyer azokra. (1748. év pp. 371. sz. 1782. év pp. 2261. sz.)

Czímere, melyet Fejérpataky László (Turul 1888. év 177.) tévesen a Balogh család címerének vél, a gyöngyösi Ferencz-rendiek címeres albuma és pecsétlenyomatok alapján: Kék mezőben zöld alapon könyöklő fekete szárnyas kar, markában pallost tart, fent jobbról-balról egy-egy hatágu aranycsillagtól kísérve; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kék-sárga, vörös-fehér.

Azon B. István szolnoki kapitány, kinek az udvari kamara 1694. évben fizetési hátraléka kárpótlásául 6000 frt értékben az abaujmegyei Lengyelfalvát adományozza, aligha ezen családból való. (O. L. Ben. resol. ad cam. poson. 1694. fol. 26).

Berze. B. Mátyás és Máté, ennek neje Dancza Anna, leánya Erzsébet, továbbá B. István és Anna részére I. Lipót által 1659. febr. 15-én adományozott s 1660. évben Hevesben kihirdetett eredeti

címerlevél a levéltárba került s a következő címert tünteti fel: Hasított pajzs, a jobboldali kék mezőben kettős farku oroszlán, a baloldali sárga mezőben vörös ruhás könyöklő kar, görbe karddal, 3 fekete tollal diszitett kalpag kíséretében; sisakdisz: a könyöklő kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1659. év 1. et. A. sz. 38. jkl.)

B. István 1661. évben recski lakos volt s Bossányi Lászlótól és bedeghi Nyáry Krisztinától egy birtokrészt szerzett a nagyberek pusztaban, de csakhamar túladdott rajta. (1765. év pp. 799. sz.)

Bessenye (nagybessenyei). A Szalók nemből való ősi birtokos családja vármegyénknek, mely nevét Bessenye (ma Besenyőtelek) helységétől vette. Alapítója Márkus 1322-ben már birtokos volt Bessenyön. Fiai László, Miklós és Imre. V. László királytól Mihály 1452-ben címerlevelet, Mátyás királytól pedig 1461-ben Therpesi Péter fia Miklós magszakadása folytán ennek terpesi és széki birtokára adományt nyert. (1764. év pp. 768. sz.) 1576-ban szerepelnek B. Markan fia Márk fia Imre fia László fia Mihály fia György fia Mihály fia György s ennek neje Keczer Borbála, kiknek kovászói Mathusznay Pál és neje Jakchy Erzsébet köteleki, gyandai birtokrészüket átvallották. (O. L. Bécsi K. K. IV. 13.) Ugyancsak György 1596-ban egri hadnagy volt s élén állott azoknak, kik a vár átadását szükségesnek tartották; mivel különben is vezérszerepet játszott ez ügyben s jó szónok hírében állott, ő vezette a szultán elé a kapituláló küldöttséget. 1638-ban B. Mihály és Eőry Anna leányaival: Annával (Babay Tamásné), Borbálával (Tibay Andrásné) találkozunk, kik Kún Péter és Bálint nevű sülyi jobbágyaikat felszabadították. (Leleszi konv. lib. 23. fol. 175.) 1663-ban B. Mihály szerencsi lakos volt s terpesi birtokát 180 frtéért zálogba adta Turcsányi György papnak. (1731. év pp. 127. sz.) 1668-ban B. István végrendelezik javairól s ezeket nejének Kosith Annának s kiskorú fiának, Istvánnak hagyományozza. (O. L. N. r. a. 881 : 15.)

A szabolcsmegyei Berczelen - hol már 1400-ban birtokos volt - idővel egészen meghonosodott. Ott született 1747-ben György testőr-író, a nemzeti irányúttörője; az ottani ref. templom homlokzatán látható a család ősi címere.

Történetét, leszármazását, címerét Széll Farkasnak a családról irt munkájából eléggé ismerjük.

Bessenye lásd Boros.

Besnyő. 1724. évben, a nemesi investigatio idején Abádon lakott József. A családnak Mátyás, Ulászló és Zsigmond királyoktól volt donatiója a komárommegyei Neszmélyen egy kuriára. (Invest. iratok 4 fasc.)

Besze (megyeri) másk. **Sánta**. Címerlevelet III. Ferdinándtól 1649. május 18-án nyertek megyeri Besze Gergely, testvérei Ambrus, ennek neje Mullid Ilona, István, ennek neje Csúz Anna és leánya Anna, továbbá nagybátyjai András és János, nemkülönbén Adorján Mihály és Benedek, végre **Priska** Bálint. Kihirdetve 1651. Nyitramegyében.

Nemességüket 1729. évben Nógrádmegye bizonyítványával igazolták Gergely és Gáspár megyeri származásu gyöngyösi lakosok (1728. év 95. sz. 1729. év 114. jkl.); nemességükről bizonyítványt nyertek 1836. évben János tornamegyei táblabíró és tarczali kamarai számtartó s testvére Ferencz hevesi táblabíró, kincstári titoknok, gyöngyösi lakos. (1763. év 206. sz. 127. jkl. 1836. év 547. sz.)

Címere a meglevő armális-másolat szerint: kékben hármaz zöld halom, középsőjén borostyán és rózsaaág között buzakéve, a két szélső halom csucsán egy-egy szemközt álló természetes oroszlán jobblábával a kévét tartja, ballábával a rózsaaát szája felé vonja; sisakdisz: kiterjesztett szárnyu sas jobblábával borostyánkorszorut, baljával borostyángalylyal körülfont kardot tart; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1675. év 28. sz.)

Betes. B. Zsigmond fia Ambrus zádorházi származásu, kisujszállási lakos Gömörmegye bizonyítványával 1776. évben kihirdetett nemességét. (1776. év 216. jkl.)

Bezzegh. (hajniki). 1699. évben B. Gábor Szücsiben birtokos. Nógrádi család, Siebmacher szerint armalisa 1647., Hajnikra való donációja 1669. évből való.

Bezzegh (nagycsepcsényi). B. János és zorkoczói Salaki Zsuzsi egyik fia Dániel Turóczmegyétől 1713. évben bizonyáglevelét nyer (1713. év 90. sz.), másik fia Ádám gyöngyösi lakos 1724. évben a nemesi vizsgálatok alkalmával igazolja nemességét. Az 1754/5. évi nemesi összeírásban a családnév tévesen Berzék-nek iratott.

Bige. A biharmegyei Nagyszántón birtokos család, mely nemeslevelét II. Ferdinandtól 1627. évben nyerte. József fia György dévaványai lakos 1759. évben kihirdetett nemességét. (1759. év 263. sz. 174. jkl. Biharm. Monogr. 622. l.)

Bik lásd Bük.

Biró. Töbör-Éthén birtokos. Nemességéről Pozsonymegye 1730. évben bizonyítványt adott. (1732. év 155. sz.)

Biró. Eredete ismeretlen. Bizonyáglevelét nyertek: 1668., 1699. években István és János, 1732. évben János fia István káli lakos, István és János szentdomonkosi lakosok. (1668. év 8. jkl. 1699. év 326. jkl. 1732. év 76. sz. 1732. év 189. sz. 1812. év 878. sz. 652. jkl.)

Biró (kézdiesztelneki). B. János bánhalmi postamester részére Arad- és Háromszékmegyék által 1809. évben kiállított bizonyáglevélből a következő genealogia állitható össze:

[kép]

Temesben is él a család. (1809. év 53. A. sz.)

Birtok másk. **Gerhes.** Máramarosmegye bizonyítványával kihirdettetnek Gergely 1703. évben, György gyöngyössolymosi lakos 1715. évben. (1703. év 1102. jkl. 1715. év 600 jkl.) A család nemessége 1793. évben lett legfelsőbb helyen igazolva. (K. K. LVII. 317.)

Bittera másk. **Vargha.** B. András fia Péter fia Márton hideghéti lakos fia Antal egri lakos Pozsonymegye bizonyítványával 1831. évben kihirdetett nemességét (1831. év 199. sz. 377. jkl.), 1835. évben azonban már Szabolcsba készül lakását áttenni, s ez alkalommal Ede-János-József nevű fiával és Etelka-Erzsébet nevű leányával testimonialist nyer. (1835. év. 216. sz. 311. jkl.) A hideghéti előnevet is használta.

Bitó lásd Kajdacsy.

Blaskovics (ebeczki). Törzsökös hontmegyei család. Czímerlevelet 1712. május 6. nyertek Bl. József s gyermekei József, János, Ilona, Erzsébet, Zsuzsanna. Józsefnek fiától, Pál tábornoktól, számozott József (sz. 1772.), ennek fái Fáy Annától való egyik fia Gyula 1847. évben hevesi alispán, 1849. évben főispán, kinek báji Patay Francziskával kötött házasságából származtak Anna (sz. 1836.) márkus- és batizfalvi Máriássy Béláné, Malvin (sz. 1837.) és Gyula (sz. 1843.) Ezen családból származtak Miklós és Ernő ismert sportférjak, az előbbinek fia Elemér, gr. Waldeck Kornélia férje, Jásznagykunszolnokmegyében nagybirtokos.

Itt a család nemessége kihirdetve nem lett. Történetét, leszármazását az Új Nagy Ivánból ismerjük. (I. 147.)

Bobor. B. István szentiványi lakos 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával bemutatja Nógrádmegyének 1643. évben bobori Gajda György részére kiadott bizonyáglevelét, de sem leszármazását, sem azon körülményt, hogy az előnevet viseli családnév gyanánt, felvilágosítani nem tudja. (1781. év 333. A. sz.)

Bocsántzky lásd Bosánszky.

Bocsy. Mária Teréziától 1765. év okt. 8-án nyertek czímerlevelet B. Mátyás zászlótartó és hidmester, neje Szabó Klára, leányai Anna, Zsuzsanna, testvére József, ennek neje Magda Katalin, fiai János, Mihály, Mátyás, Balázs. Kihirdetve 1766. évben. Másolata a levéltárban van. (1766. év 92. sz. 285. jkl.)

Czímere: Kék pajzs, aranypólyával vágva, alját 3 nyílású kőhid foglalja el, melyen az arany pólyába felemelkedő, sárga csizmás, arany sujtásos, zöld ruhás, biboröves, menyét kucsmás, szemközt álló magyar vitéz jobbában kardot tart, balját csipőjén nyugtatja, a két felső szögletben egy-egy ötlevelű fehér rózsza; sisakdisz: a magyar vitéz növekvőn buzogányt tart; takarók: arany-kék, ezüst-zöld. (K. K. XLVII. 408.)

Bizonyáglevelet nyertek 1780. évben a czímerlevélben említett József fiai Mátyás és Mihály (1780. év 122. jkl.), 1822. évben ezen Mátyás besenyőteleki lakosnak fia József kolozsvári kereskedő. (1822. év 319. sz. 379. jkl. 1847. év 879. sz.)

Bocsi lásd Szecskó.

Bocskay. A XVII. század közepén Kürün és Kőteleken birtokos.

Boczko. Liptó megyei család, itt 1845. évben lett hirdetve. Származási adatai (1845. év 1174. sz. 1915. jkl.):

[kép]

Bod (albisi). B. Pál ügyvéd s fiai Péter, János és István Borsodmegye bizonyítványával 1831. évben kihirdettetik nemességüket, előnevüket. (1831. év. 162. sz. 164., 172. jkl.)

Boda másk. **Kereky** (kerek). 1724. évben a nemesi vizsgálatok alkalmával Boda György dévaványai lakos felmutatja az 1659. év febr. 7-én B. m. kerek Kereky György, neje Pipó Erzsébet, fiai István és János, továbbá Karácson Boldizsár, neje Sipos Anna, fia István részére adományozott armalist. Nemességük kétségtelen. (1754. év 133. sz.)

Bodó. B. István káli lakos Gömör megye bizonyítványával 1765. évben igazolja nemességét. (1765. év 33. jkl.) Ujabb időben Putnokon és Méhiben laknak ilynevűek.

Bodó (bodófalvi). B. Pál fia Gábor fia János fia Péter Turócz megye bizonyítványával 1765. évben igazolja nemességét. (1765. év. 216. sz. 211. jkl.) Bizonyáglevelet nyernek 1816. évben Péter és Szanda Erzsébet fia Antal (sz. 1770. Erk) nagyfügedi lakos (1816. év 304. sz. 490. 1543. jkl.), továbbá Antal és Deák Borbála fiai János (sz. 1793.), György (sz. 1798.), Antal (sz. 1807.). (1816. év 910. sz. 1322. jkl.)

Bodoky. B. István előbb abaujszántói, majd tiszaszalóki lakos Abauj megye bizonyítványa alapján 1718. évben kihirdetteti nemességét. Armalisa elpusztult, midőn a háza leégett. (1718. év 95. sz. 1072. jkl.) 1719. évben egy másik István gyöngyösi nemes is szerepel, ki ellen az egri püspök decimalis pört folytat.

Bodon. Már a XVI. században birtokos volt Gömörben. B. János tiszaszentimrei lakos - az 1747. év körül Radnótról Tiszaigarra, majd Tiszaszentimrére költözött Jánosnak fia, Jánosnak unokája - Gömör megye bizonyítványával 1777. évben kihirdetteti nemességét. (1777. év 212. jkl.)

Bodonyi lásd Kajtár.

Bodor. 1635. év május 14-én B. György és társai részére adományozott czímerlevelet kihirdette Zalamegye. János füzesabonyi lakos igazolja nemességét 1783. évben (1783. év 25. jkl.) s 1809. évben végrendelkezik monostori részjóságáról. A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Vas-, Veszprém- és Csongrádmegyékben is éltek egyesek. (1821. év pp. 28. sz.) A pestmegyei levéltár adatai szerint a léczfalvi előnevet viseli. (Kőszeghi Nemes cs. Pestm. 47. l.) Armalisa Vasmege levéltárában van.

Bognár (koronghi). V. Ferdinandtól 1837. év márcz. 13-án B. János orvos, fiai Móríc és János a koronghi előnévvel címerlevelet szereznek s Novák Ferencz magvaszakadtával a vasmegyei Korongh község felét nyerik adományul. Kihirdetve 1838. évben. Másolata a levéltárban. (1838. év 2280. sz.)

Czímer: kék pajzsban zöld mezőn griff botot tart, melyre kigyó van csavarodva; sisakdisz: a pajzsalak kiemelkedőn; takarók: kék-arany. (K. K. LXVI. 509.)

Bogyay. A pozsonymegyei Madról származik. B. Antal fia Gergely egri, majd mezőtárkányi lakos Pozsonymegye bizonyítványával 1774. évben kihirdetett nemességét. (1732. év 155. sz. 1774. év 223. jkl.)

Bogyó. B. István fia Ferencz fia András fia István csongrádmegyei számvevő, szelevényi birtokos Nyitra- és Csongrádmegyék bizonyítványával 1794. évben kihirdetett nemességét. (1794. év 199. sz. 206. jkl.) A nyitramegyei Kiskérről származik.

Bóka-Papp. Bóka Mihály, neje Miklósházy Dorottya, gyermekei János, Samuel, István, Mihály, Dániel, András, Orsolya, Katalin, Ilona, és Zsuzsanna 1633. évben armalist nyernek, melyet Gömörmege hirdetett. (1634. év 4. sz.)

1724. évben a nemesi investigatio idején Miklós tiszaszöllősi, Mihály és István tiszánánai lakosok. Miklósnak István fiától unokája Bóka-Papp István kecskeméti lakos s fiai István, Mihály és Samuel 1816. évben (1816. év 787., 1598. jkl. 1817. év 1454. jkl.); Mihálynak János fiától való unokája János debreczeni lakos 1801. évben (1798. év 571. sz. 920. jkl. 1799. év 455. sz. 549. jkl. 1801. év 607. sz. 765. jkl.); és Istvánnak Istvántól való unokája István s ennek Kele Judittól származott gyermekei György (sz. 1780.), János (sz. 1785.), Gergely (sz. 1788.) 1805. évben (1805. év 771. sz. 1289., 1683. jkl. 1806. év 724., 787. sz. 775., 1573. jkl.), végre az 1816. évi testimonialisban feltüntetett Mihály törökszentmiklósi lakosnak és Sánta Klárának gyermekei Mihály (sz. 1776.), István (sz. 1783), József (sz. 1791.) 1818. évben nemességi bizonyítványt nyernek. (1818. év 79. sz. 172. jkl.)

Bokor (hamvai.) A XVII. század közepén birtokos a megyében.

Boldizsár. B. István részére 1697. év april 22-én adományozott armalis kihirdetve ugyanazon évben (1697. év 22. jkl.)

Bónár másk. **Jeszenák**. B. m. J. Tamás egri lakos - a zemplénmegyei Tályán élt Györgynek fia - a nemesi investigatio alkalmával 1724. évben bemutatja a Lipót király által 1674. év april. 11-én B. m. J. György s fiai György és Márton részére adományozott s ugyanazon évben Abaujban kihirdetett armalist s nemességének igazolása végett származási helyére lett utasítva. (1739. év 10. sz. 41. jkl.) Csoma József: Abaujvárm. Nemes Családjai cz. munkájának 657. lapján bizonyára tévesen említi Bodnár néven.

Boncz. Lipót király által 1698. év febr. 21-én B. András, neje Egyed Katalin, gyermekei Ferencz, Mátyás, Farkas, Mihály, Katalin, Zsuzsanna, Judit és Ilona részére adományozott címerlevelet Komárommege hirdette ki s Ferencz fia András, fia János, fia Bálint udvardi származású egri lakos részére 1783. évben biznyságlevelet adott. (1783. év 114. jkl. 1798. év 436. sz. 739. jkl.)

Bónis. A Szatmármegyében hirdetett címerlevelet II. Mátyás adta 1618. évben B. Mátyásnak s fiainak Mártonnak és Pálnak. Egyik utódjuk Pál egri lakos, érseki ügyész, 1838. évben Szatmármegye bizonyítványa alapján kihirdettetik. (1838. év 2374. sz. 1373. jkl.)

Össze nem tévesztendő a zemplénmegyei eredetű tolcsvai Bónis családdal.

Borbás. Gömörből eredő család. III. Ferdinándtól 1651. jul. 20. nyertek címerlevelet B. Márton, neje Kovács Anna, gyermekei: Máté, Lukács, András, Péter, Dorottya, Anna, fivérei: Gergely, Imre, Benedek, János, Balázs; továbbá Gergely neje Albert Anna, s fiai Miklós, Máté, Jakab, Benedek; Imre neje Süket Anna, fiai: Máté és András; Benedek neje Csaba Erzsébet, gyermekei: Mihály, Miklós, Gergely, Zsófia, Erzsébet; János neje Boldizsár Erzsébet, gyermekei István és Ilona; Balázs neje Kovács Dorottya. Recsken laktak: 1699. évben János, 1724. évben a nemesi vizsgálatok idején György és János; 1750 körül Mátyás s ennek fiai Mátyás és Pál felsőtárnkányi, majd felnémeti lakosok. Nemességi bizonyítványt nyert 1756. évben Pál tarnaörsi lakos. (1732. év 158. sz. 1756. év 57. 210. sz. 120. 149. 300. jkl. 1793. év 706. sz. 1794. év 653. sz. 907. jkl.) Nemességüket Gömörmegye bizonyítványával 1826. évben kihirdették János és fia Ferencz. A család egyik ága a XVIII. század közepén Déterről Jászapátira költözött. (1826. év 494. sz. 595. jkl.)

Borbély (karcsai.) 1654. évben Mihály.

Borbély (lévai.) III. Ferdinándtól 1654. nov. 18-án nyertek címerlevelet lévai B. György és István; kihirdette Nógrádmegye. (N. J. II. 164.) Györgytől és Babocsay Judittól származott Dániel, ki hevesi birtokos volt 1738-ban, ennek gyermekei pedig: János, György és Klára Rakottay Jánosné. A nógrádmegyei Szántón is volt öröklött birtokuk. A család nemessége itt nem lett hirdetve. (1738. év 141. sz. 1738. év pp. 204. sz. 1810. év pp. 3351. sz.)

Borbély (roffi.) A család története, leszármazása, címere Magyary-Kossa Sámuelnek a családi levelesláda oklevelei alapján irt tanulmányából (U. N. J. III. 53. 105. 261.) eléggé ismeretes lévén e helyütt csak azon adatok közlésére szorítkozom, melyekről neki tudomása nem volt.

II. Rákóczi Ferencz 1704. év április 2-án Borbély Balázs ezredes-kapitánynak és utódainak Bura (Tiszabura) falut ajándékozta. Ez adománylevelet a vármegye 1705. évben szabályszerűen kihirdette. Ezen Balázs volt a család tulajdonképeni megalapítója s eleinte Abádon, majd Tiszaroffon és Jászapátiban lakott. A donatiót mint Rákóczi hive nyerte, számos egykorú tanu vallomása szerint azonban előbb a király leghivebb és legvitézebb katonái közé tartozott; részt vett Eger vára visszavételében s ez alkalommal armalist is nyert; ez azonban kihirdetve nem lett. Midőn egy alkalommal „házanépével Fülekről Szendrőre ment, a kurucok felverték, minden jószágát felprédálták, nejének is hiányos öltözetben kellett menekülnie.” Ekkor vették el az armalisát is. (1705. év 67. jkl. 1733. év 78. 137. sz. 357. 367. jkl.)

Balásznak fia Mihály 1748. évben az egész szakállosi praediumra nádori donatiót nyert, mely praedium Petneházy István hűtlensége folytán jutott volt a kincstár birtokába. (1791. év pp. 2398. sz. 1775. év pp. 2007. sz. 1813. év pp. 3382. sz.)

A roffi előnév először 1738. évben fordul elő. (1738. év 142. sz.)

Az élő nemzedék származási adatairól a Magy. Nemz. Zsebk. (II. r. I. 123.) számol be.

Borbély lásd Csonka.

Borbély lásd Gyürky és Györky.

Borbély lásd Szvoboda.

Borbély lásd Új.

Borbély lásd Ur.

Bordás. B. Lőrincz mezőtúri lakos részére Biharmegye 1835. évben bizonyáglevelet ad, ezt azonban a megye nem hirdeti ki azon feltevésben, hogy ő ezt csalárd úton szerezte. A mezőtúriakat ugyanis nem Bordás, hanem Bordács néven ismerték. (1835. év 893. sz.)

Borhy (borhi.) Czímeres nemeslevelet Lipót királytól 1693. évi november 4-én nyertek Borhy András, neje Kovács Anna, veje Mészáros másk. Borhy János, ennek neje Borhy Erzsébet, fivérei György és Imre s ennek neje Tóth Ilona, fiuk Ferencz. Kihirdettetett Hevesmegyében 1693. évben. A harmadik testvér Bory Imre néven szerepel az eredeti nemeslevélben (1694. év 254. jkl.)

A családnak már előbb is nemesnek kellett lennie, mert Borhy Pál 1578. évben már nemes emberként tünt fel Egerben. (Hevesvárm. monogr. II. 352.)

Borhy Imre 1691. évben rendes birája volt Gyöngyös városának. A későbbi időkben is - mint a függelékből látjuk - több családtag viselt nemesi tisztséget a megyében. (1688. év 2. sz.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltattak Gergely és Ferencz, továbbá Gergely fia Mihály, és Ferencz fia András. Mindnyájan Gyöngyösön, a család székhelyén laktak.

György gyöngyösi nagybirtokos, a francia becsületrend lovagja, a Ferencz József-rend tiszti keresztjének tulajdonosa, cs. és kir. asztalnok, a hevesmegyei gazdasági egyesület alelnöke, a gyöngyös-visontai bortermelők szövetkezete r. t. elnöke, a gazdasági téren szerzett több kitüntető oklevél és érem tulajdonosa, 1903. évben régi nemességének megerősítése mellett a borhi előnevet nyerte.

A közpályán működő tagjai a családnak: Ádám, Hevesmegye árvaszékének elnöke, Sándor csendőrszázados, Dániel jogtudor, ügyvéd, hatvani járási szolgabíró stb.

A család leszármazása:

[kép]

A kiknek neve mellett az 1831. évszám olvasható, azok 1831. évben nemesi bizonyáglevelét nyertek. (1831. év 163. sz. 172-186 jkl.)

A család címere a B. György gyöngyösi nagybirtokosnál levő eredeti nemeslevél szerint: Kék pajzsban zöld alapon ágyékán és feje körül zöld falommal övezett, balkezét csipőjén nyugtató s vállán egy gyökerestül kitépett fát tartó mezitelen vadember; sisakdisz: zöldelő és fűrtökkel megrakott szőlőtőke felett egyik lábával búzakévet tartó kiterjesztett szárnyú fekete holló; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

Bory (bori és borfői.) Ezen már a XIII. században feltűnő s Bori községre 1275. évben adományt nyert hontmegyei családnak a XVII. század közepén Szajolon volt adományos birtoka, de ezt eladta Hegedüs Demeternek és társainak. 1667. évben György tiszaföldvári lakos. 1589. évben Pál az egri vár lovasságának hadnagya. (1671. év 74 jkl. 1808. év 800 sz.)

Bory (nándori). 1654. évben János ghymesi Forgách György gyámja.

Boros. 1663. évi armalisáról a Farkas családnál van említés téve. B. Imre s ennek fiai Antal és József miskolczi származású egri lakosok Borsodmegye bizonyítványával igazolják 1744. évben nemességüket. (1744. év 182. sz. 162. jkl.)

Boros (somlyói.) Apaffy Mihály erdélyi fejedelem somlyói B. Mihály somlyói lakosnak 1680. év nov. 19-én címerlevelet adott. Kihirdetve Krasznamegyében. Másolata az itteni levéltárban. Mátyás gyöngyösi lakos Krasznamegyétől 1743. évben nemességi bizonyítványt nyert. (1728. év 114. sz. 1743. év 258. sz.) Czimer: Fatörzsbe ütött bárd; sisakdisz: korona; takarók: különféle színűek.

Siebmacher czimerkönyve egy más családot említ ugyanezen előnévvel.

Boross másk. **Bessenyei.** B. m. B. István, József és János 1785. évben kihirdettetik Sárosmegye bizonyáglevelét, de a vármegye nemesei közé csak az esetre vétetnek fel, ha igazolják, hogy

azt a sárosszegyei ügyész beleegyezésével nyerték s hogy a benne feltüntetett Roff helység a megyebeli községet jelzi. (1785. év 90 jkl.)

Borovicsényi. Szepesmegyei család. Czímerlevelet 1659. év szept. 13-án nyert B. Sámuel. A hevesmegyei Gyöngyösre Szabolcsmegyéből 1764. évben László költözött át. (1763. év 61. sz. 1764. év 114. sz. 179. 253. jkl.) Nemzedékrendje:

[kép]

Bizonyáglevelet nyertek: János somogymegyei tiszttartó az Orczy családnál 1791. évben (1791. év 207. sz. 265. jkl.); László fia György s ennek fiai János, Antal, továbbá János fiai: László b. Orczy József utódainak poroszlói számtartója, István poroszlói kancellista és János szitányi Ullmann Móricz laki ispánja 1831. évben. (1831. év 192. 213. 1478. sz. 318. 517. jkl.)

Borsicz másk. **Horváth.** Lipót királytól 1665. év febr. 15-én B. m. H. János, neje Roob Zsuzsi, gyermekei: György és Erzsébet czímerlevelet nyernek, melyet Nógrádmegye hirdetett ki s jelenleg Hevesmegye levéltára őriz. A 18. század elején Borsicz vagy Borsiczky János Egerváros birája volt, s innen a Hegyaljára költözött. Fia Pál már a zemplénmegyei Kércsen tűnik fel.

A család czímere: Kék pajzsban zöld mezőn kiterjesztett szárnyú fehér galamb; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1665. év 7. sz.)

Borsos. Czímerlevelet Lipót királytól 1667. év május 12-én nyertek B. István recski lakos, neje Nagy Erzsébet, fiai György, Béla, testvérei György, Béla, Mátyás, Mihály és Pál, ez utóbbi György fiai Gáspár és Imre, Béla fiai Márton és János. Kihirdetve 1668. évben Hevesben s másolata az itteni levéltárban. (1667. év. 8. sz. 1668. év 8. jkl.) Czímer: Kék pajzsban zöld alapon bárány; sisakdisz: fehér galamb csőrében 3 búzakaralászt tart; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

1699. évben Mihály, 1724. évben Albert, Péter, Jakab, István recski lakosok; Lőrincz fia Flórián gárdista 1810. évben nemesi bizonyítványt nyer. (1810. év 350. sz. 543. jkl. 1837. év 1118. sz. 1661. jkl. 1838. év 1780. jkl.)

Borsos. Veszprémi származású. Mihály fiai: Mihály jászkeséri, Sándor tisztaabádi és Pál bölcskei lakosok részére Tolnamegye által kiállított bizonyáglevél kihirdettetik 1801. évben. (1801. év 857. sz. 1027. jkl.)

Borza. Tizzaszalókon élt a XIX. század elején ilyenévű család, mely állítólag Emődről származott, de itt hirdetve nem volt. (1817. év 1235. sz. 1219. jkl.)

Bosánszky. A nemességet Mária Terézia 1762. évi jul. 26-án adományozta a családnak. A czímerlevél kihirdettetett Belső Szolnokmegyében, s azon megye bizonyítványával igazolta magát 1793. évben János fegyverneki lakos (1793. év 539. sz. 609. jkl.), kinek leszármazása a következő:

[kép]

Eredetileg Bocsánszky néven iratott, így van az armalisában is. (Erd. K. K. XI. 68.)

Bosik lásd Bozsik.

Bossányi (nagybossányi és nagyugróczy, nemes, báró és gróf.) A Divék nemzetségből származik s IV. Bélától nyert Bossány földjére adományt. Ma már csak a nemesi ág él. Hevesben mint a Nyáry család leszármazottja szerepelt a XVII. század második felétől kezdve, midőn Bossányi László nőül vette Nyáry Krisztinát. 1675. évben Szentjakabon, 1699. évben Gyöngyösön, Sáron, Patán, Tarjánban, Verpeléten, Eörsön, Pásztón, Ugrán, Szentjakabon, Visontán, Taron, Detken, Vámosgyörkön volt birtokos. Báró Bossányi Gábor ezredes 1737.

évben zálogba adta pásztói birtokát Csordás Pálnak, 1747. évben pedig 1900 frt adóssága fejében kőtelki, nagyküri, szentiványi, hevesi, pélyi, fegyverneki javait b. Orczy Istvánnak. (1737. év 148. sz. 1747. év pp. 341. sz. 1758. év pp. 624. sz.)

Czímerét Siebmacher címerkönyve közli, töredékes genealogiáját pedig Nagy Iván munkája.

Both. A címerlevelet, melyet II. Mátyástól 1615. év szept. 6-án nyertek B. Máté, apja Lukács, fivérei István és Gergely, Borsodmegye hirdette ki; István szihalmi lakos fia István egri lakos fia István 1754. évben Füzesabonyban él s Borsodmegye bizonyítványával 1764. igazolja nemességét. (1756. év 11. sz. 124. jkl. 1764. év 103. A. sz. 253. jkl. Borsodm. lev. Pr. 4. f. 252. acta. nob. 139.)

Bóta. Borsodmegyéből eredő s itt meggyökeresedett armalista család. A nemességet Lipót királytól 1665. május 20-án B. Benedek, fivérei Albert, György, Máté, fiai Péter és Pál nyerték s 1668. évben Borsodban lett hirdetve. (1721. év 97. sz.) A címerszerző Benedeknek Pál fiától a leszármazás következő:

[kép]

Nemességüket igazolták, illetve bizonyáglevelet nyertek: 1775. s újból 1792. évben Ferencz fia Benedek besenyői - biharmegyei - lakos, a bélyei uradalom ügyésze (1775. év 309. jkl. 1792. év 380. jkl.); 1820. évben Mihály és Tuza Julia, továbbá Mihály és Bozsik Katalin gyermekei (1820. év 82. 1204. sz. 73. 1516. jkl.); 1834. évben Mihály fia Ignác, ki előbb Madarassy kanonok szolgálatában állott, később az egri főkórház egerszalóki, majd tarnaszentmiklósi, végre miskolci kasznárja volt, Sándor és Ignác nevű fiaival együtt. (1834. év 822. sz. 1647. jkl.)

Nincsen a táblázaton András egri lakos, a ki 1724. évben a nemesi vizsgáló bizottság előtt Borsodmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1780. év 440. jkl. 1807. év 768. A. A. sz. 1296. jkl. 1808. év 801. sz. 1809. év 540. sz. 478. 917. jkl. 1810. év 61. sz. 89. jkl. 1811. év 990. A. sz. 1149. jkl. 1821. év 130. sz. 24. 146. jkl. 1823. év 643., 968. jkl.)

Czímer az armalis másolata szerint: Kékben korona felett fekete holló kiterjesztett szárnyakkal; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (1820. év 82. sz.)

Botka. 1667. évben B. Mihály ónodi várkapitány. 1724. évben a nemesi investigatiókor Pál, Gergely, Mihály és János fia György várkonyi lakosok Nógrádmegye bizonyítványával igazolják nemességüket.

Botka másk. **Szijgyártó** lásd Túróczy.

Botka másk. **Vincze.** III. Károlytól 1715. márcz 31-én nyertek címerlevelet B. m. V. Gergely és Mihály testvérek, Gergely neje Bernard Erzsébet, Mihály neje Drahota Erzsébet. Kihirdette Nógrádmegye. (1715. év 98. sz.)

1724. évben a nemesi investigatiókor a címerszerzők várkonyi lakosok s igazolják nemességüket. Gergely 1754. évben újkécskei lakos, ennek fia János, ezé József, ki Csépára költözött s Pestmegye bizonyítványával 1807. évben kihirdettette nemességét. Korpácsy Erzsébettel való házasságából származtak József, István, Mátyás, Gergely és András. (1807. év 708. A. sz. 1079. jkl.)

Czímer az armalis másolata szerint: Kék pajzsban, zöld alapon kiterjesztett szárnyu, kardot tartó griff; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1715. év 98. sz.)

Bottyán. B. Márton, neje Terjéky Dorottya, fiai Mihály, Gergely, János I. Lipót királytól 1665. év decz. 1-én címerlevelet nyernek. Kihirdette Hevesmegye, másolata a levéltárban. (1666. év 6. sz.) 1724. évben a nemesi invetigatiókor Gergely fia Márton szentiváni lakos.

Czímer: Kékben 3 fiókáját vérével tápláló pelikán; sisakdisz: 2 szarvasagancs közt 3 vörös rózsza; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Bozga lásd Kovásy.

Bozik. III. Ferdinand 1642. év okt. 5-én B. István, neje Czepe Ilona, fia Pál, fivére Mihály részére címerlevelet adott, melyet Pestmegye hirdetett ki. (1746. év 108., 219. sz. 150. jkl.) A család egyes tagjai részére itt 1746., 1794., 1806., 1818. években kiadott biznyságlevelek alapján (1794. év 630. sz. 1806. év 256. sz. 478. jkl. 1818. év 585. jkl.) a következő táblázat állítható össze:

[kép]

Bozó. Megyebeli birtokos család. A címerlevelet Lipót királytól 1685. márcz. 22-én nyerték B. András, neje Kovácsy Anna, továbbá gyermekei és unokái Bálint, Mátyás, Béla, István, Gergely, Benedek, Demeter, Mihály, Péter, Demeter, Béla, Mihály, István. Kihirdettetett ugyanazon évben, másolata a levéltárban. (1685. év 63. sz.)

1699. évben György erdőkövesdi, János, Mátyás, István, András szenterzsébeti lakosok. 1724. évben, a nemesi investigatiókor, György fia Albert, Gergely fia János, Benedek fia Mihály, István fia Menyhért szenterzsébeti lakosok igazoltattak. Biznyságlevelet nyertek 1818. évben Albert fiai János és József kevernesi (1818. év 41. sz. 117. jkl.); 1826. évben János, Ferencz sámsoni, András kevernesi (1826. év 1097. sz. 387., 1153. jkl.); 1843. évben János és Demeter sámsoni lakosok, továbbá János fiai Mihály, István és Albert s Demeter fiai János, István, József és Ferencz. (1842. év 482. sz. 1843 év 969. sz. 1570. jkl.)

Czímer: Kék pajzsban, zöld alapon, követ tartó daru; sisakdisz: zászlót tartó könyöklő kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Bozsik. B. Ferencz és Pál testvérek s ennek neje Bartha Zsuzsi s fiuk Farkas részére 1714. év nov. 14-én adományozott címerlevél kihirdettetett 1715. évben (1715. év 623. jkl.) s Pál gyöngyösi lakos csakhamar a birtokos nemesek közé vétetett fel s 1724. évben a nemesi investigatiókor igazolta nemességét. (1715. év 629. jkl.) Farkasnak három fia volt: Ferencz, Pál és Imre, mindhárom katona, ezek 1774. évben nemesi bizonyítványt nyertek. (1746. év 46. sz. 1774. év 373. B. sz. 1796. év 393. sz. 513. jkl.) Verebélyen és Mezőkövesden is lakott ilyenévű család. (1744. év 225. sz.)

Bójtös. B. Bertalan és Mátyás a Gyenes családdal együtt Lipót királytól 1693. évi jun. 8. nyerték címerlevelüket, melyet ezen megye hirdetett ki. (1693. év 98. sz. 182. jkl.) Czímeréről a Gyenes családnál van említés. Nemességét igazolta 1724. évben az investigatiókor Bertalan fia István; biznyságlevelet nyertek 1797. évben Imre szentesi postamester (1797. év 209. A. sz. 362. jkl.), 1835. évben Mihály és fiai Mihály és József. (1834. év 1106. sz. 2593. jkl. 1835. év 1266. sz. 392., 1379., 1680., 2532. jkl.) Genealogiája:

[kép]

Beökönyi (beökönyei) előbb **Najmajer**. Najmajer Ignác egrí lakos és fiai Ferencz, Ignác és Lipót 1760. év nov. 25-én Mária Teréziától címerlevelet nyertek, melyet 1761. évben hirdetett ki a vármegye s melynek eredetijét Beökönyi Victor ludasi nagybirtokos, másolatát a levéltár őrzi. (1761. év 81. sz. 59. jkl.) A család hiteles leszármazási fája:

[kép]

Ignácznak egyik fia Ferencz diósgyőri uradalmi actarius 1814. évben, másik fia Ignác temesi kerületi királyi biztos pedig 1822. évben nyernek nemesi bizonyáglevelet. (1814. év 963. sz. 939. jkl. 1822. év 869. sz. 172. jkl.)

A család címere: Vágott pajzs, a felső rész késsel és vörössel hasítva, elül koronás angyalfő szárnyakkal, hátul vértezett, kardot tartó könyöklő kar, az alsó ezüst mezőben szarvas, zöld ággal a szájában; sisakdisz: a pajzsbeli könyöklő kar; takarók: ezüst-kék, ezüst-vörös.

Bölcskevi (tasnádi). Károly gyöngyösi postamester Udvarhelyszék bizonyítványával 1845. évben igazolja nemességét. (1845. év 601. sz. 863. jkl.)

Bósz (lindenfelsi). 1708. febr. 16-án nyert B. János-Jakab szolnoki alezredes címerlevelet s előnevet. Kihirdette 1712. évben Nógrádmegye. Itt 1751. évben hirdették ki nemességüket a címerszerző fiai Ferencz szolnoki kapitány, továbbá Antal mármaroszigeti sőtiszt, László Prayzak ezredbeli hadnagy és Imre. (1751. év 680. jkl.) Ezek nemességükről 1764. évben, Ferencz fia János pedig, ki Békésmegyébe származott, 1792. évben nyertek bizonyáglevelet. (1764. év 93 sz. 231. jkl. 1792. év 918. jkl.)

Brestyenszky lásd Briestyenszky.

Brezányi. Trencsénmegyéből származott ide. A nemességet Miklós és János testvérek nyerték II. Ferdinándtól 1630. évi jan. 23-án. Miklós fia Dániel, fia János csányi lakos 1724. évben a nemesi investigatókor igazolja nemességét, ennek fiai pedig Gáspár törteli és Miklós ujszászi lakosok 1777. évben bizonyáglevelet nyernek. (1777. év 331. jkl.)

Brezovay. Megyénkbeli birtokos nemes család, itt lett kihirdetve nemeslevele, melyet 1700. évi május 14-én Br. Mihály, neje Maróthy Katalin, gyermekei Ferencz, György, József, Mihály, Erzsébet, továbbá rokonuk Gólyás György, ennek neje Lukácsi Katalin, gyermekei András és Anna nyertek. (1700. évi 510. jkl.) Mihály címerszerző fia György 1727. évben bizonyáglevelet kap. (1727. év 148. sz.) A család előbb Egerben, majd az 1807. évi XXIX. és 1811. évi V. t.-cz. alapján Borsodhoz csatolt Egerfarmoson lakott s ott ma is él és bírja 1730. óta a Bosnyák-féle birtokrészt. III. József a vármegyének főjegyzője, követe, majd alispánja, végre 1845-48. évben főispáni helytartója, fia II. László és unokája III. László országgyűlési képviselők voltak.

Genealogiája elszórtan talált levéltári oklevelek (1751. év 42. sz. 1745. év 107. sz. 1755. év 118. sz. 1783. év pp. 2302. sz. 1798. év pp. 2519. T. sz. 1801. év pp. 3098., 3110. sz. 1809. insurr. össz. Külön pp. 297. sz.) és a családi levelesláda iratai alapján:

[kép]

Címere a III. László egerfarmosi birtokos tulajdonában levő eredeti armalis szerint: Kék pajzs, tóban úszó hattyuval; sisakdisz: két borostyángaly közt felső részeiben zöldleves 3 vörös rózsával megrakott ezüst kereszt; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Briesztyenszky (briesztyennei). Régi adományos birtokos család. József alapítványi pénztáros - bizonyára egri lakos - Trencsénmegye bizonyítványával 1832. évben kihirdetteti nemességét és előnevét. (1832. év 310. sz. 466. jkl.)

Brozenbach. Br. Károly egri lakos hadbiztos, neje Salvadori Virginia-Rozália, gyermekei Károly-Ferencz-Antal, Ágost-József-Károly, Ferdinand-Vilmos-Bernát és Anna részére 1841. évi május 21-én adományozott indigenatusi kiváltságlevél kihirdettetett 1842. évben. (1842. év 1482. jkl.) Címer: K. K. LVII. 35., 39.

Brudern báró. Belgiumból származott család, mely nemességét a Fürstenberg-ház fejétől nyerte. Br. József 1769. évben nőül vette özvegy Révayné született hallerkői Haller Antoniát - H. Samuel gróf leányát - s az ő révén Hevesben terjedelmes javakhoz jutott. 1771. évben bárói

rangra emeltetett, 1778. év febr. 6-án pedig mint ezredes s említett nejétől származott gyermekei Ferencz-József, Samuel-Antal, Antonia-Jozefa magyar honfiusitást nyertek. Miután ezt az 1790/1. évi 73. t.-cz. becikkelyezte, 1791. évben a vármegyei közgyűlés is kihirdette. Ekkor József már tábornok volt. (1791. év 226. sz. 251. jkl. K. K. LI. 38.)

Fiai közül Ferencz-József - a közéletben József - gyöngyösi lakos játszott dicséretes szerepet a vármegyében. Nagy műveltségű férfit s igaz magyar hazafi volt. Példa erre 1833. évben kelt végrendelete, melyben nagyobb alapítványt tett bármely nemzetiségű jeles matematikus és technikus ifjak külföldi tanulmányútajaira, azon kikötéssel azonban, hogy szolgálataikat kizárólag az „édes magyar hazájának” szenteljék. Nőtelenül halt meg.

Fivérének, Samuelnek, Praschma Teréz grófnővel való házasságából származtak ugyan gyermekek, nevezetesen Jozefin, előbb Sztáray Jánosné grófné, utóbb Mocsonyi Antalné, továbbá Alajos és Antal, de mivel ezek is mag nélkül haltak meg külföldön, a család sirba szállt.

Verpeléten, Szajlán, Sírokon, Kőkúton, Gyöngyösön, Vámosgyörkön, Detken, Ugrán, Visontán, Gyöngyöstarjánban, Gyöngyöspatán, Gyöngyöshalászon birt java nagyjából a Károlyi grófi család tulajdonába mentek át.

Berzeviczy Edmund érdekes tanulmányt írt a családról. (Turul 1897. év 95. l.)

Bubla. 1818. évben B. János gyöngyössolymosi lakos felmutatta Nógrádmegyétől nyert bizonyítványát, de a vármegye nem hirdette ki, mert átszármazása nem volt benne feltüntetve. (1818. év 40. sz. 115. jkl.)

Budaházy (budaházi és veskóczi). Bihar-, Szabolcs-, Szatmár-, Ung-, Szepes- és Zemplénmegyékben elterjedt régi birtokos nemes család. Péter fia János fia György fia György s ennek fia László Ungmegye bizonyítványával 1778. évben kihirdették nemességüket és előnevüket. (1773. év 150. sz. 158. jkl. 1778. év 315. sz. 249. jkl.) László 1782. évben Besenyőteleken lakik, neje Góth Borbála. (1782. év pp. 2250. sz.)

Buday. 1655. évben Pál gyöngyösi lakos. (1655. év 22. jkl.)

Bugyács. B. Mihály, István, Orbán, András és György hatvani lakosok Trencsénmegye bizonyítványával 1697-ben kihirdették nemességüket (1697. év 219. sz. 43. jkl.), 1724. évben pedig a nemesi investigatio alkalmával András fia István s a fenti István fiai Pál, András, István igazoltatnak.

Bujanovics (aggteleki). Szabolcsmegyéből eredő, Bihar- és Zemplénmegyébe is elágazott család, mely nemességét, előnevét 1783. évben nyerte. Károly 1791. évben karácsondi és ludasi birtokos, bécsi udvari agens. (1791. év 640. sz.) A család czímere: K. K. LII. 302., 331.

Bukovinszky. 1673. évben nyert armalist s ezt Árva megye hirdette ki. (K. K. XV. 541.) Bálint fia Ignác egri lakos Árva megye bizonyítványával igazolja 1793. évben nemességét. (1793. év 377., 381. T. sz. 340. jkl.)

Bulyovszky (duliczai vagy gyulafalvi). A túróczmegyei Gyulafalva (azelőtt Dulicz) pusztától vette előnevét, hol donatarius volt. (1688. év 26. sz.) Itt először 1670. évben tűnik fel Ferencz (1670. év 118. jkl.), kinek özvegye, Ebeczky Eufrozina, 1699. évben mint fedemesi birtokos szerepel. Dánielnek, bizonyára neje Ráday Zsófia révén, Atkár, Nagy- és Kistrédén voltak javai 1712. évben; ezek egyik gyermeke Zsuzsanna, Zsembery Ferencz neje volt. (1716. év 48. sz. 1724. év 739. jkl. 1767. év pp. 852. A. sz.)

János fia Ferencz, fia János s ennek gyermekei Bertalan, József és Karolin 1816. évben Nógrádmegyéből Tiszafüredre költöznek s kihirdették nemességüket. János másik két testvére Pál és Imre Fejérmegyébe mennek. (1816. év 490. sz. 774. jkl.)

Ujabb időkben Biharmegyébe is átszármazott. (Biharm. Monogr. 624. l.)

Buocz (dolinai). József egri lakos 1785. évben Turóczmegye bizonyítványával kihirdetett nemességét, előnevét. (1785. év 149. jkl.) Egyenes ágon való leszármazása:

[kép]

A család nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1795. évben (K. K. LVIII. 490.)

Bús. 1815. évben Vezsenyen élt ilyenű család. Állítólag Beregből származott. Kihirdetve nem lett. (1815. év 1107. sz.)

Nem tudjuk, ezen családot érdekli-e azon 1668. évi címérlevél, melyet az egri káptalan levéltárában találunk. (R. R. jk. 175. lap 383. sz.)

Busa. Borsodból származott ide 1781. évben. Hiteles levéltári adatok alapján (1781. év 360. jkl. 1832. év 309. sz. 460. jkl.) a következő genealogiája állitható össze:

[kép]

Buttler. (bárdányi és erdőteleki báró és gróf). Eredeti neve Buttlar volt, ősi fészke pedig Islitz város, az Oroszországbeli Kurland tartományban. Innen származott János-József báró ezredes, ki kevéssel a törökök kiűzése után, 1689. évben már mint az egri vár parancsnoka szepelt.

A nemességét tanusító, Esterházy Pál nádor által kiállított, oklevelet 1691. évben, a magyar indigenatus adományozásáról szóló, 1696. évi május 7-én kiadott oklevelet pedig 1696. évben hirdette ki a vármegye. (1691. év 51. jkl. 1696. év 252. jkl. K. K. XXIV. 81.) Így ő aligha lehetett azonos azzal a Budler János báró lemergi parancsnokkal, kinek honfiúsítását az 1687. évi 28. t.-cz. cikkelyezte be.

Mint várparancsnok nagy hatalommal rendelkezett s némileg talán vissza is élt vele, legalább erre enged következtetni gr. Nigrelli Oktávnak 1694. évben hozzá intézett intelme, hogy a megye joghatóságába ne avatkozzék s a közmunkát saját céljaira ne használja. (1694. év 24. sz.)

Ő szerezte meg 1692. évben Alsó- és Felsőerdőteleket, Átányt, 1693. évben Pázmándpusztát, később a serőhalmi, a hanyi s a runyai Soldos Péterné Ragályi Erzsébettől zálogba vett tenki pusztákat. (1692. év 59. sz. 1693. év 65. sz. 1694. év 24. sz. 1699. év 84. sz. 1700. év 495. jkl.)

Mivel gyermekei nem voltak, a család nevét pedig fentartani akarta, közeli halálát érezvén, magához vette unokaöccsét, az anyjával és fivérével Islitzről Bécsbe költözött János-Lajost, az egri káptalan előtt 1701. évben fia gyanánt örökbe fogadta s még ezen évben meghalt.

A család tulajdonképeni alapítójának tehát ezt a János-Lajost kell tekintenünk, kiről feljegyezzük, hogy Islitzben 1679. évben született, 1714. évi febr. 23-án honfiúsítást, grófi rangot nyert, melyet az 1715. évi 134. t.-cz. iktatott be. (K. K. XXX. 255.)

Tevékeny részt vett a megyei életben, így ő volt a porták rendezésére, kivetésére, továbbá a nemesség megvizsgálására kiküldött bizottságok szellemi irányítója. (1714. év 46. sz. 564. jkl.) Bár két nejétől Heckenstal Zsófia Borbálától és Hallweil Anna Mária Eszter bárónőtől összesen 12 gyermeke származott, Egerben 1749. évi november 9-én kelt végrendeletében már csak egy fiuról, Gábor-Rudolf-Jakabról és három leányról tesz említést. Örökölt, továbbá Szökőpusztán, Nagyivánon, a hegyaljai szőlőkben szerzett javait s egri székházát mind fiának hagyományozta. Meghalt 1752. évi okt. 30. Erdőteleken s ha végső intézkedése teljesült, úgy nejeivel együtt az egri ferenczrendiek sirboltjában van eltemetve.

Fia Gábor-Rudolf-Jakab megszerezte a bárdányi birfokot s Antal testvérével együtt 1784. évi jan. 2-án a „bárdányi” előnevet nyerte. (K. K. LII. 444. 460.)

Két neje volt, az első Buttlar Erzsébet grófnő - kinek családneve egy helyütt Ficsenhaasen - a másik Nagy Borbála, a ki utóbb Ungváry István neje lett. Gyermekük csak első házasságából származtak, de ezek mindannyian mag nélkül haltak meg.

A család leszármazása hiteles levéltári oklevelek (1843. évi 353. sz. 1845. évi pp. 19.) alapján.

[kép]

Amint tehát látjuk, a család sirba szállt. Utolsó férfisarja János volt, a ki főleg a Ludovika akadémia javára tett óriási alapítványával örököltette meg emlékét. 1843. évben Mitterau városban, Orosz-Lengyelországban, valami családbelije halt meg, ki után örökösödési igénye volt. 1840. évben tett végrendeletében nejeének, kiről azt írja, hogy őt elkorvasztotta és őt maradék nélkül hagyta, csupán 5000 forintot rendelt, nővérei utódainak pedig az atyja által a bánati jószágba fektetett összeget hagyományozza, egész vagyonát pedig egyházi és emberbaráti célokra áldozza. Ezt a végső intézkedését azonban lényegesen módosította. Azt akarta ugyanis, hogy a Buttlar név s a család fénye továbbra is fennmaradjon, azért Buttlar Sándor gróf nevű névrokonát a bajorországi Haimhausen-ból magához hívta s miután ez az ő beleegyezésével Borbála nővéreinek - Barkóczy Imréné bárónénak - Imre fiától való unokáját, Barkóczy Évát, nőül vette, 1845. évi május 2-án kelt pótvégrendeletében szerzeményi javainak általános örökösévé tette. Ezt a pótvégrendeletet nővéreinek leszármazottjai perrel támadták, de barátságos egyességgel megszüntették. János meghalt 1845. évi május 3-án az általa szerzett dobóruszkai birtokán. (1845. év pp. 19.)

A Buttlar-Clounebough másk. Haimhausen családhoz a névazonosságon és Sándor grófnak fent említett házasságán kívül aligha fűzte egyéb kötelék, legalább nincs reá bizonyíték. De ha közös törzsből származott volna is ez a két család, a haimhauseni családról akkor sem tennénk említést, mert nem nyert magyar honfiusítást.

A család nemességét illetőleg még két oklevélről van tudomásunk, az egyiket a csanádi káptalani (VIII. köt. 88. lap), a másikat az esztergomi primási (Prot. J. fol. 56.) levéltárban találjuk. Pontos címérét Siebmacher címerkönyve közli.

Búzás. III. Ferdinand 1651. okt. 8-án B. János, neje Balczó Anna, gyermekei Gáspár, Judit és Anna, továbbá Balczó Pál részére címerlevelet adott, melyet 1652. évben Nógrádmegye hirdetett ki s mely 1805. évben ismeretlen úton-módon mint gyanus került a levéltárba. Ez a gyanu azonban, szerzett biztos értesülésem szerint, alaptalan volt.

Címere: Kék pajzsban zöld alapon ágaskodó tigris jobbjában görbe kardot, baljában lefelé fordított levágott törökfőt tart; sisakdisz: 3 fiókáját vérével tápláló pelikán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1805. év 604. 949. sz. 967. jkl. 1905. évi 7327/a. sz.)

Búzás lásd Hunyady-Búzás.

Buzik lásd Lévy.

Bük. 1699. évben fedémesi birtokos.

Büky. Régi birtokos család. Sopronmegye 1726. évben bizonyítja, hogy a Hevesmegyébe költözött Ferencz a Felső-Bükön élő Györgynek a fia. (1726. év 156. sz.) József 1782. évben egri kanonok.

C.

Christon lásd Kriston.

Constantinovics lásd Belgrády.

Csaba lásd Ficsor.

Csáby másk. **Kelemen**. 1719. évben Cs. m. K. Márton gyöngyösi nemes ellen az egri püspök decimalis pört folytat. (1719. év 1198. jkl.)

Csáky. Ujitott czímerlevelet II. Rudolftól 1579. évi aug. 25-én nyertek Cs. Gáspár, György, András, Imre. Kihirdette Barsmegye. Az ott 1724. évben szerepelt György fia Ignác fia Pál gyöngyösi lakos 1805. évben igazolja nemességét. (1805. év 459. sz. 721. jkl.) A család nemessége legfelsőbb helyen 1802. évben lett megerősítve. (K. K. LX. 849. 913.)

Csáky. Az erdélyi főkormánysház által Cs. István részére kiadott bizonyáglevelél kihirdettetik 1760. évben. (1759-60. év 53. jkl.)

Csáky. Cs. Gergely, neje Szijártó Anna, fiai József és Antal a Jenei családdal együtt 1715. április 30-án nemeslevelet nyertek, melyet itt ugyanazon évben kihirdettettek. 1724. évben Gergely gyöngyösi lakos. (1715. évi 668. jkl.)

Csala. Cs. Gergely, neje Osváth Anna, fiai Gergely és Sándor, fivére György 1675. évi április 20. czímerlevelet nyertek, melyet ezen megye hirdetett ki. (1675. év 36. jkl.) Másolata Pestmegye levéltárában van. 1699. évben Gergely özvegye - született Kemenczey - császi és verpeléti birtokos. 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával György fiai Antal gyöngyösi és Ferencz kecskeméti lakosok igazoltatnak. 1796. évben József fia Pál Lengyelországba költözik s nemesi bizonyítványt nyer. (1796. év 444. sz. 599. jkl.)

Csaláry. Cs. György özvegye hatvani lakos 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával bemutatja az 1675. évi július 24-én Juhász Mátyás, neje Csaláry Dorottya, fiai András és István, továbbá Csaláry György és Erzsébet részére adományozott s Nógrádban kihirdetett czímerlevelet. (1724. invest. jk.)

Csallák. lásd Király.

Csanády. 1699. évben István tiszabői birtokrészét nővére Judit, Buza Jánosné - előbb Latrán Jánosné - ellenmondása mellett elzálogosítja Almásy Jánosnak. Ugy látszik így jutott az Almásy család s általa a Hellebronth család Tiszabő birtokába. (Jászói konv. Pr. Y. fasc. A. 1701. sub N. 27.)

Csányi. Cs. Lőrincz és István, ennek fia András, továbbá András 1674. évi július 20-án czímerlevelet nyertek, mely 1675. évben lett kihirdetve. 1709. évben, majd az investigatio alkalmával 1724. évben István pásztói lakos igazolja nemességét (1709. év 486. neje), ennek Mihály nevű fiától (sz. 1758.) származott unokája Mihály, ki Sátára költözik, 1799. évben bizonyáglevelet nyer. (1799. év 498. sz. 592. jkl.)

A család egyes tagjairól hézagos adataink:

Lajos 1769. évben házasságot kötött Országh Juliával, besenyői Szabó János özvegyével. (1783. év pp. 2298. Ab. sz.)

1774. évben él Lőrincz és neje Domsics Borbála, ezek gyermekei pedig Alajos László, Lőrincz és Anna (Ludányi Ferenczné) 1819. évben szerepelnek s Pásztón és Szentjakabon voltak birtokosok. 1778. évben István és János testvérek pásztói lakosok. (1819. év pp. 26. sz.)

János 1816. évben végrendelkezik pásztói, muzslai, szentjakabi javairól; gyermekei János és Teréz, Nagy Jánosné. (1822. év pp. 31., 32. sz.)

Chapó. Ezen családról nincsenek adataink, csak az eredeti armalisa került ismeretlen módon és időben a levéltárba. A nemességet III. Ferdinand adományozta 1650. júl. 30. Chapó Lukács, neje Márkus Ilona, leányai Erzsébet és Katalin részére s 1651. évben itt lett kihirdetve. Címere: Kék pajzsban zöld 3 halom felett jobbjában kék-arany zászlót tartó álló farkas; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1650. év 1. sz.)

Csapó. Cs. István gyöngyösi lakos, neje Für Sára, leánya Rozál, ennek férje Lukácsi Ambrus 1717. év okt. 28-án címerlevelet nyertek, melyet ugyanezen évben kihirdették. (1717. év 964. jkl.) István 1724. évben a nemesi investigatókor igazolta nemességét.

Címere: Kékkel és arannyal sávozott pajzs zöld mezején vörös ruhás, sárga csizmás, kalpagos magyar férfi áll s a földre szegezett botot tart; sisakdisz: csőrében 2 zöldleves galyon csüngő szőlőfürtöt tartó seregély; takarók: vörös-ezüst, kék-arany. (K. K. XXXI. 391.)

Csarnovics. Az eszéki származású Ádám fia József-Gábor csányi lakos, a Pálffy ezred volt hadnagya, Bácsmegeye bizonyítványával 1776. évben kihirdetett nemességét. (1776. év 62. jkl.)

Császár (füzesabonyi). Ezen család tagjai a nyitramegyei Bori községben tekintélyes birtokosok voltak, de egyesek közülök a kurucz idők hányattatásai közben a gömörmegyei Jólészen, majd Ungvárott tűntek fel, később pedig az egyik ág a komárommegyei Várbogyára, a másik ág ide származott. A várbogyaiak ága ma is virágzik s Császár István most is őrzi az 1662. évben kelt adománylevelet, mely Várbogya, Alsó- és Felsőgellér birtokokról szól. Ezen ágról egyébként bővebb értesüléseink nincsenek.

II. Ferdinand 1636. évi febr. 1-én Császár Péter, neje Horváth Katalin, fia Mihály, s neje Szegedy Erzsébet, másik fia János, leányai Erzsébet, Anna, Katalin részére címerlevelet adott, melyet 1642. évben Nyitramegye hirdetett ki.

A megyében 1727. évben hirdették ki nemességüket I. Ferencz, I. Imre, Ignác és I. István tarnabodi birtokosok s I. Ferencz fia II. Mihály. (1727. év 143. sz.) Az 1724. évi, 1734-36. évi nemesi vizsgálati jegyzőkönyv, I. István tarnabodi birtokosnak 1783. évben kelt végrendelete (1786. év 308. A. sz.) és anyakönyvi adatok alapján összeállított családfa a következő:

[kép]

II. István leszármazottjai Füzesabonyban, III. Mihályéi Felsőtárkányban és Fedémesen, Mártonéi Andornakon, II. Györgyéi Egerben, a többiek, kiknél a származáshely feltüntetve nincsen, Tarnabodon születtek.

Császár Géza honvédalezredes Hevesvármegye alispánjától 1901. évi 21/a. szám alatt nemességi bizonyítványt kapott. Ő Felségétől pedig 1904. év január 1-én a füzesabonyi előnevet nyerte.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon jobbra fordult ugró szarvas, balszarván kalászkoszorú; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: ezüst-vörös, arany-vörös.

Siebmacher címerkönyve egy állítólagos másolatra hivatkozva tévesen vörös pajzsot tüntet fel, a kalászkoszorút pedig elhagyja.

Igaz ugyan, hogy a Császár Géza alezredes birtokában levő eredeti armalis szövegének legnagyobb része olvashatatlan s csak az aranybetűs nevek épek, tehát az eredeti szövegből a címert megállapítani nem lehet, de pontosan meghatározható az az eredeti címerlevélen levő festményből, melyen a pajzs kékszinű s a kalászkoszorúk is láthatók, másrészt az armalisknak ugyancsak nevezett alezredes tulajdonában levő egy régebbi másolatából, melynek szövegében a címer - a pajzs színét jelző szavak kivételével - pontosan le van írva.

Császár lásd Dobos.

Császár lásd Horváth.

Császár. Az 1724. évi nemesi investigatio idején Császár Ferencz váci lakos felmutatván a mag nélkül elhalt Szabódy Pál s az ő részére 1712. évi június 30-án adományozott s ugyanezen évben kihirdetett czímerlevelet, igazolja nemességét.

Csathó. A család származáshelyét és megnevezésének idejét nem ismerjük. A megyében 1752. évben lett igazolva. (1752. év 21. jkl.)

1846. évben négy ágazatra oszlott, az első Ivánkán, a második a borsodmegyei Tardon, a harmadik Besenyőteleken s a negyedik Gyöngyösön lakott. Az akkor élt családtagok nemességi bizonyítványt nyertek. (1846. év 1449. 1450. sz. 2188. jkl.) A vonatkozó oklevelekből az alábbi genealogiai adatokat nyerjük:

[kép]

Cseh. Gömöri család. Czímerlevelet nyertek 1699. év jan. 24-én Cs. András, neje Inczédy Erzsébet, fia András. Ez utóbbi 1713. évben kihirdetett s 1724. évben a nemesi investigatio idején mint gyöngyösi lakos igazolja nemességét. (1713. év 94. sz. 1733. év 2. sz. 136. jkl.)

Cseh. Birtokos család Alsó- és Felső-Kereskényben és Mikófalván. (Nyitra m.) Innen származott Törökszentmiklósról János s 1762. kihirdette nemességét. (1763. év 49. sz. 23. jkl.)

Cseh (dabronyi). Mihály és János Abauj- és Pestmegyék bizonyítványai alapján kihirdettetnek. (1771. év 265. jkl. Pestm. lev. N. L. I. 78.)

Cselkó másk. **Podhorecz** (cselkólehotai). Trencsénvármegyei birtokos nemes család, mely I. Ferdinándtól 1559. évben nyert új adományt Cselkó-Lehotára. Tamás és Mihály 1779. évben (1779. év 226. jkl.), Márton fia József gyöngyösi lakos 1794. évben (1794. év 569. A. sz.), György fia István egri lakos 1809. évben Trencsénmegye bizonyítványával kihirdettetik nemességüket. (1809. év 61. A. sz. 162. jkl.)

Dr. Komáromy András családtörténeti közleményében ezek nincsenek említve. (U. N. J. III. 26.)

Csemniczky (csemniczi). A lipcsmegyei Csemniczéről származik. Péter fia Gáspár gyöngyösi lakos 1719. évben, majd az 1724. évi investigatio alkalmával igazolja nemességét, előnevét. (1719. év. 90. sz. 1721. év 100. sz.) Pestmegyében is szerepelt. (Kőszeghi N. Cs. Pestm. 66. l.)

Csepán. Megyebeli czímeres nemes család, mely Átányon és Egerben lakott. Cs. Balázs, neje Vörös Anna, gyermekei János és István részére 1669. decz. 21. adományozott czímerlevél 1670. évben lett kihirdetve. (1670. év 98. jkl.). 1709. évben István átányi lakos. (1709. év 486. jkl.) Az egriek házagos leszármazását (1834. év 1048. sz. 2351. jkl. 1835. év 1127. sz. 2087. jkl. 1838. év 708. sz. 1839. év 300. jkl.) az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Mátyás fiai s ezeknek a táblázaton feltüntetett leszármazottjai 1804. évben nemességi bizonyítványt nyertek. (1804. év 410. sz. 382. jkl.)

Csepregy. A levéltárban őrzött eredeti armalist II. Mátyás adta Chiepreghi Jakab és Imre testvérek részére. Dátuma, záradéka olvashatatlan, felső része hiányzik s a festett czímer is le van vágva. A vármegye gyanusnak találta s a levéltárba tétette. Imre fia András fia György nagybátyi, majd 1762. évben csépai lakos. Czímer: Kék pajzsban 3 zöld halom felett 3 fehér lilomot tartó oroszlán.; sisakdisz: növekvő vörös ruhás magyar férfi zöld palmaággal kezében; takarók: arany-vörös, arany-kék. (1762. év 75. sz. 289. jkl.)

Cser Pál 1725. évben dévaványai lakos. Nemességét csak tanúk bizonyítják, kiknek egyike a család czímerlevelét állítólag hosszabb ideig őrizte. (1725. év 165. sz.)

Cséri lásd Kovács (1649.).

Cserna lásd Udvardy.

Cherney. III. Ferdinándtól 1654. év jan. 5-én Ch. András, neje Kecskés Piroska, fivére István nyertek nemeslevelet, mely 1657. évben lett kihirdetve s melynek czímere: Vörös pajzsban zöld alapon szügyében nyíllal átszúrt ágaskodó fehér ló; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

1724. évben a nemesi investigatiókor János gyöngyösi lakos igazolta nemességét. 1780. évben több családtag kért bizonyáglevelet, de mivel itt csak az említett János szerepelt, ez pedig mag nélkül maradt, a vármegye gyanusnak találta a dolgot s az eredeti armalist tőlük elbobozta. (1657. év 2. A. sz. 3. jkl. 1780. év 441. jkl.) 1802. évben István és János bogácsi, József és András arlói, másik József disznósdí, Albert egercsehii, Pál tarnaleleszi lakosok nemességvitató (productionalis) pert indítanak a vármegye ügyésze ellen s az alábbi genealogiát terjesztik be:

[kép]

A helytartótanács előtt is megfordult per befejezetlen maradt különösen azért, mert nem tudták okát adni, miért estek el a nemesi jogok gyakorlataól. (1794. év 90. sz. 94. jkl. 1802. év 361. 808. jkl. 1804. év 324. sz. 310. jkl.)

Csernel lásd Czernel.

Cserny lásd Kormos.

Csernus (kőkeszi). A hontmegyei Kőkesziből ered, honnan előnevét vette. A nemeslevelet 1652. évi febr. 14-én nyerték Cs. György, fiai András és István, fivérei Bálint és János. Kihirdette Hontmegye. 1652. évi június 5-én. (1721. év 151. sz.)

1771. évben Farkas és János csépai, 1780. évben István egerszóláti lakos és fiai kihirdettetnek. (1771. év 126. jkl. 1780. év 125. jkl.) A csépaiak genealogiája (1805. év 534. sz. 865. jkl. 1839. év 2454. sz. 1459. jkl.):

[kép]

A család czímere a pestmegyei levéltárban „Cs. 7.” alatt levő armalis alapján kékben zöld dombon könyöklő vörös ruhás kar kivont karddal; sisakdisz: ugyanaz; takarók: nincsenek.

Nagy Iván és Siebmacher munkája szerint Cs. István I. Lipóttól 1662. év febr. 4-én nyert armalist, melyet Hontmegye 1662. év június 5-én hirdetett ki s melynek czímere: Kék pajzsban 3 zöld halmon korona, rajta félholdtól és csillagtól kísért, kardot tartó vértezett könyöklő kar. Jogos a feltevésünk, hogy ez nem valamely újabb armalis, hanem téves hivatkozás a fentire.

Csernyánszky (csernai). A trencsénmegyei Cserna községben birt földesuri joggal, innen az előneve is. 1793. évben György fia András és fiai József és András kőteleki lakosok, 1809. évben pedig Pál gyöngyösi lakos kihirdettetnek. (1793. év 161. jkl. 1809. év 61. B. sz. 167. jkl.) Ez utóbbi leszármazása:

[kép]

Czímere Siebmacher munkájában.

Csernyus lásd Csernus.

Csiba másk. Kecskeméty. Nógrádmegye Csiba János kérelmére 1697. évben bizonyítványt ad arról, hogy az I. Lipót király által 1697. évi febr. 5-én Kecskeméty m. Csiba Pál, neje Zalukai Voxith másk. Horváth Katalin, gyermekei Ferencz és Ilona, továbbá Csiba Mihály, ennek fia Mihály, végre Csiba János részére adományozott czímerlevél ott kihirdetve lett. Nevezett János gyöngyösi lakos 1712. évben igazolja nemességét. (1712. év 23. 115. sz. 133. 143. jkl.)

Az 1724. évi nemesi investigáció szerint fiai voltak: István, József, Istvánnak fia pedig János. - A család nemessége 1808. évben legfelsőbb helyen megerősítést nyert. (K. K. LVII. 291.)

Chiepreghy lásd Csepreghy.

Csiky (csikzsögödi). Mint csikzsögödi származású lófőszékely nemesek Gáspár egri káptalani számvevő s fivére János káptalani ispán s Gáspár fia Ferencz Csik, Gyergyó és Kászonszékek biztonságlevele alapján 1805. évben kihirdettetnek s a kétségtelen nemesek sorába felvételnek. (1805. év 510. sz. 822. jkl.)

Nemesi jogaik gyakorlásában azonban később zavaró körülmények állottak be. 1842. évben ugyanis Ferencz fia Sándor táblabíró felszólítást kapott, hogy nemességét igazolja. Hozott is 1842. évben Csikszéktől biztonságlevelet, melyet 1843. évben a vármegye ellenmondás nélkül kihirdetett. (1843. év 352. sz. 244 jkl.)

1845. évben váratlanul rendelet érkezett a helytartótanáctól, melyben ez a király parancsára való hivatkozással szigorúan utasítja a vármegyét, hogy Csiky Sándortól a törvénytelenül szerzett nemesi bizonyítványt kobozza el és őt nemesi jogainak gyakorlásától függessze fel.

A vármegye a felsőbb rendelet teljesítését megtagadta azon megokolással, hogy senkit már szerzett jogától peren kívül megfosztani nem lehet s hogy a biztonságlevél kiadása értesülése szerint szabályszerű volt. Junius 18-iki közgyűléséből ilyen értelemben feliratot is intézett a királyhoz s ebben az elkövetett alkotmányértés felett súlyos hazafiui aggodalmának adott kifejezést. (1845. év 791. jkl.)

A bécsi udvari kancellária és a helytartótanács újabb rendelete ellenére a szeptember 22-iki közgyűlésben a vármegye ismét tagadó álláspontra helyezkedett s újólág felírt a királyhoz. (1845. év 1409. jkl.)

A december 17-iki közgyűlésben olvastatott fel az udvari kancellária válasza, melyben meghagyja, hogy a király parancsa előtt hódoljon meg, „a feliratnak nemcsak a mérséklés határán túl hágó, hanem a hódoló tisztelettől való vétkes eltérést mutató kifejezésekért” pedig a vármegyének rosszaságát nyilvánítja. A kínos ügynek Csiky Sándor úgy vetett véget, hogy a sokat említett bizonyítványt Csikszéknek önként visszaküldte azzal, hogy helyette „minden formaellenes hiba nélküli” újabbat adjon. (1845. év 1843. jkl.)

Ezen szigorú és szokatlan eljárást bizonyára személyes boszu idézte elő, a nemesi bizonyítványnak sokat hangoztatott szabályszerűtlensége pedig valamely - a dolog lényegét nem is érintő - alakiságból eredhetett, talán abból, hogy nem volt ellátva az erdélyi főkormányzók hitelesítési záradékával.

Csiky Sándor kiváló képességű egyén volt s a vármegyei életben mint bizottsági tag, az országházban pedig mint Eger város képviselője igen figyelemreméltó tevékenységet fejtett ki. Leszármazása:

[kép]

Csilkó (Chilkó). III. Károly 1726. június 23-án megerősítette Ch. András régi nemességét és czímerét. Az oklevelet Nyitra megye hirdette ki. Privigyéről Gyöngyösre, majd Maklára származott a család s a megyében 1817. évben lett kihirdetve. (1817. év 67. sz. 80. jkl. 1842. év 1493. sz. 1177. jkl.)

Czímere: kék pajzsfő alatt - melyben egy arany nap, két hatágu arany csillag közt ragyog - veresben 3 fehér halmon zöld leveles fehér rózsza felett ugró ezüst egyszarvu; sisakdisz: czölöpös kékruhás kar egyenes karddal, melyen törökfő látható; takarók: vörös-ezüst, arany-kék. (K. XXXV. 376.)

Leszármazási táblázata pedig:

[kép]

Csima. A nemesi investigatio alkalmával 1724. évben János és Márton gyöngyösi lakosok felmutatják az I. Lipót király által 1666. évi márcz. 17-én Cs. Gergely, neje Cseres Anna, gyermekei Mihály, István, János és Erzsébet részére adományozott s Nógrádban kihirdetett címeres levelet s igazolják nemességüket. Leszármazásuk (1769. év pp. 903. sz.):

[kép]

János 1699. évben erki, szuhai, csányi birtokos. Ugyanekkor Gergely komárommegyei szőnyi lakos nemesi bizonyítványt kapott. (1699. év 322. jkl.)

Csirbesz. Mátyás fia Ferencz csetneki származásu gyöngyösi lakos, Gömörmegye bizonyítványával 1772. évben kihirdeteti nemességét (1771. év 296. sz. 306. jkl.), fiai József és János pedig 1796. évben bizonságlevelet nyernek. (1796. év 434. sz. 574. jkl.)

Csirke. János és András gyöngyösi lakosok 1676. évben igazoltatnak. (1676. év 193. jkl.)

Csiszár lásd Murányi.

Csiszár lásd Póczik.

Csizmadia. 1699. évben Mihály sarudi, Béla erki birtokos.

Csizmadia. 1777. évben István dorogmai származásu tiszaföldvári lakos Borsodmegye bizonyítványával kihirdetetik. (1777. év 110. 248. jkl.) Armalisa, ugylátszik, 1661. évből való.

Csizmadia lásd Juhász.

Csizmadia lásd Károly.

Csizmadia lásd Kisvárday.

Csizmadia lásd Léway.

Csizmadia lásd Molnár. (1715.)

Csizmadia lásd Murányi.

Csobánka. Az Aba nemzetségből származott. Őse Chubanka, nevét a vármegyénkben létezett Chobanka várától vette. Fiai Péter és János comes voltak, ez utóbbi az egri káptalan által 1275-ben felvett egyik határjárasi oklevélben említettik. János comes fiai László, Sámuel és Dávid megosztottak villa Gyungyus (Gyöngyös), Aruk, Halász, Sodan (Zsadány). Paar (Bánhalma), Noguch, Jenő birtokon. (Anjou kori okm. I. 6.) Ugyanezek, valamint Péter fia Pál mester 1304-ben Veresmarton bizonyos földrészt adtak a Pálosoknak, hogy ott megtelepedhessenek, kolostort építhessenek. Ezt a donatiót 1369-ben Lajos király is megerősítette. (1762. év pp. 719. B. sz.) Az említett Pál mester 1323-ban a király ellen fellázadván s Csák Mátéhoz pártolván elvesztette Visonta, Karácsond, Adács, Zsadány, Kürth, Halász, Csobánka helységekben levő birtokait s ezek tartozékait, melyeket Károly király még azon évben Kompolthy Imrének adományozott. (1694. év 247. jkl. Fejér Cod. Dipl. VIII. II. 399.)

Bennük kihalt e három nemzedékre terjedő család.

Csohány. Származáshelyét, nemességének eredetét nem ismerjük. Nemességi bizonyítványt nyertek: 1727. évben Ferencz egri, Márton pásztoi lakos s ennek fia József (1727. év 140. sz. 577. jkl.), 1747. évben Gergely gyöngyösi lakos s fiai Ferencz és József, leányai Erzsébet és Rozál (1747. év 137. sz. 34. jkl.), 1834. évben ezen Ferencz fiai Antal-László váci és Mihály-Ferencz szegedi lakos. (1834. év 657. sz. 1256. jkl.) Genealogiájuk:

[kép]

Mint látjuk, a táblázaton szerepel azon György is, a ki 1799. évben márcz. 22-én nejével és gyermekeivel együtt új armalist szerzett, mert a helytartótanácsot az általa folytatott productionalis pör folyamán nem tudta eléggé meggyőzni kétségtelen nemességéről. (1797. év 257. sz. 1798. év 588. jkl. 1799. év 191. sz. 312. jkl.) Ezen armálisnak meglevő másolata a következő címert tünteti fel: 32 - váltakozva fekete-arany színű - kockára osztott pajzsban vértezett alak egyik kezében kard, másikban buzogány; sisakdisz: 2 fekete sasszárny között vértezett felnyúló kar görbe karddal; takarók: arany-fekete, ezüst-vörös. (K. K. LX. 23.)

Csóka Pál 1719. gyöngyösi nemes. (1719. és 1198. jkl.)

Csókás. Úgylátszik, a hontmegyei Drégelyről származott a megyébe. Nemesi bizonyáglevelet nyertek: 1753. évben Cs. János vezekényi lakos s Haáz Teréziától született gyermekei: Ferencz, László, Teréz, Janka, 1804. évben pedig János fia István fia János rózsaszentmártoni (fancsali) és István fia Antal fia György gyöngyösi lakosok. A család armalisa 1583. évből való. (1712. év 138. sz. 1735. év 135. sz. 1804. év 141. sz. 140. jkl.)

Csoma (ragyolczi). Erdélyből származó régi birtokos nemes család. Magyarországon már 1544. évben szerepelt tolcsvai Csoma Imre. Később a család címerlevelet is nyert, melyet Abaujmegye hirdetett ki. Legalább erre enged következtetni Hevesmegye 1783. évi közgyűlési jegyzőkönyve. Ekkor ugyanis Cs. Péter és Zsigmond Zemplénmegyétől nyert bizonyáglevelüket mutatták be s ezzel akarták nemességüket igazolni. A vármegye nem fogadta el ezt, hanem utasította őket, hogy Abaujmegyétől hozzanak testimonialist, mert címeres nemeslevelük annak idején ott lett kihirdetve. (1783. év 323. jkl.)

Bár a család nemessége itt kihirdetve nem lett, mégis nemesi jogokat gyakorolt, nemesi javakat élvezett. Tenken volt birtokos Cs. Sámuel, kinek Zsigmond nevű fiában a család hevesi ágának magvaszakadt. (1801. év pp. 3098. sz. 1771. év pp. 947. sz. 1801. év pp. 3116. sz.)

A fentemlitett Cs. Zsigmond és neje Gellén Erzsébet 1757. évben nádori donatiót nyertek Ragyolczra. Ezóta használja a család a ragyolczi előnevet.

Ezen családból származik Csoma József, a kiváló heraldikai és genealogiai író, ki saját családja történetét és leszármazását is közölte. (Abaujm. nem. csal. 150.)

Csomor. Címerlevelet II. Ferdinand 1624. évi febr. 8-án adta Cs. Lukács, fia István, fivére Pál részére. Pál fia Pál jászdósai lakos és fiai a nemesi investigatio alkalmával 1724. évben Komárommegye bizonyítványával igazolják nemességüket; Dávid gyöngyösi lakos 1777. évben, János kuczorai lakos 1801. évben bizonyáglevelet nyernek. (1725. év 199. B. sz. 1777. év 11. 17. jkl. 1794. év 604. A. sz. 898. 907-8. jkl. 1801. év 616. sz. 785. jkl.) Családfája:

[kép]

Csomortányi. A nemességet III. Károly 1722. évi november 27-én adta Cs. András, Ferencz, István és Imre és Ferencz fia János részére. Ferencz szentiváni lakos 1724. évben a nemesi investigációkor igazolja nemességét. A nemességszerző Imrétől és Szabó Erzsébettől

született Bessenszögön 1726. évben Ferencz, ettől és Tóth Magdától 1758. évben Imre, ettől és Fejér Máriától 1811. évben Károly táblabíró és ügyvéd, a ki 1844. évben a vármegyétől testimonialist kapott. (1844. jkl. 126. sz. 141. jkl.)

Egy másik nemzedékrend:

[kép]

Mária - Seyfridné - és Krisztina - Deákyné - 1778. évben nádujfalusi és szentiváni birtokrészüket eladják Farkas János egri birónak. Az eladás ellen Julianna - vizeki Talliánné - és Friebeisz Antal, mint nejétől származott leányának, Annának, gyámja tiltakoznak. (1778. év pp. 2115., 2118. sz. 1810. év pp. 3368. sz.)

Antal 1784. évben egri kanonok, seminariumi prefektus. (1784. év pp. 2328. sz.)

A címérlevél másolata szerint a címér: Kékben, zöld alapon két - egymásnak háttal álló - oroszlán; sisakdisz: vértezett kardos kar; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

Csomortányi lásd Szakács.

Csomós lásd Berthóty.

Csongrády lásd Végh.

Csonka másk. **Borbély**. A címérlevelet II. Rudolf 1580. évi okt. 15-én adta a családnak s Abaujmegye hirdette ki. János mezőturi lakos Szabolcs megye bizonyítványával 1794. évben igazolta nemességét. (1794. év 599. A. sz. 748. jkl.) Egyes családtagokat Kisvarsányban és Debreczenben találunk. A családról Siebmacher címerkönyve is említést tesz.

Csonka lásd. Kiss. (1634.)

Csono. Szabolcsmegyétől István és Mihály dadai lakosok 1715. évben testimonialist nyernek. (1715. év 77. sz.)

Csontos. Az armalist Cs. István nyerte II. Mátyástól 1617. évben s Komárom- és Nyitra megyék hirdették ki. Nekünk csak egy később élt Jánosról van tudomásunk, a ki a nyitra megyei Szentpéterről a komárom megyei Ekelre költözött, a hol Mihály nevű fia 1722. évben igazolta nemességét. Ettől származott István, a ki Naszvadra tette át lakását, ettől Imre egri, majd bátori lakos. Imre fiai voltak Imre egri lakos, József ónodi plébános, Ágoston monostori lakos. A család nemessége itt 1841. évben lett kihirdetve. (1841. év 1257. sz. 974. jkl.)

Armalisa: O. L. Htt. Oszt. Nob. Komárom.

Csontos. Szintén komárom megyei származású család, ott lett hirdetve azon címérlevél, melyet II. Ferdinand 1625. évi nov. 20-án adott Cs. Márton, Imre és István részére. Ide a XVIII. század végén származott át a hont megyei Kis-Sallóbból. Mihály fiai Mihály, Péter szentesi, István, János, Sámuel vezsenyi, Ádám fiai Ádám és József tiszavárkonyi lakosok 1802., majd 1817. évben igazolják nemességüket (1793. év 721. sz. 1801. év 615. jkl. 1802. év 327. sz. 1817. év 847. 1300. sz. 812. 1396. jkl.); Ádám fia Imre és József fia István 1818. évben nemességi bizonyítványt nyernek. (1818. év 15. sz. 42. jkl.)

Okleveles adatok (1821. év 53. sz. 53. jkl. 1818. év pp. 44. sz.) nyomán a család genealogiája:

[kép]

Csorgály. 1674. évben Ferencz pásztói birtokos nemes. (1674. év 10. sz.) Ezen birtokot 1653. évben Cs. János bujái kapitány és neje Nagy Borbála vették a Frater családtól. (1805. év pp. 3295. sz.) A család kihalt.

Csorja (papolczi). 1846. évben Péter egri lakos az erdélyi Háromszék bizonyítványa alapján kihirdetett nemességét. (1846. év 1140. sz. 1691. jkl.)

Csótár. Győrmegei eredetű, Zalamegyébe is átköltözött család. István szentgyörgyvölgyi származású hevesi lakos igazolja nemességét 1723-25. években. (1723. év 106. sz. 1724. év 684. jkl. 1725. évi 810. jkl.) A XIX. század elején egyeseket Tiszavárkonyban találunk. (1827. év 1253. sz. 1670. jkl.)

Csóke. Czímerlevelet s vele nemességet III. Ferdinandtól 1655. évi május 1-én Cs. Lukács, neje Gyükeres Margit, gyermekei János, Orsolya, Ilona, Anna, továbbá fivére Mihály, neje Korláth Dorottya s fia Mihály nyertek. Nem tudjuk, hol lett kihirdetve. 1676. évben Lukács gyöngyösi lakos, 1724. évben a nemesi vizsgálat alkalmával ennek János nevű fiától származott unokája János ugyancsak gyöngyösi lakos, továbbá Pál, Ferencz, Lukács, István igazoltatnak. 1699. évben Mihály és Barnabás tassi birtokosok. (1676. évi 177. jkl.) - Czímer: Zemplénm. monogr. 527.

Csörghő (folyólendvai vagy alsólendvai) másk. **Kocsy.** Nemeslevelét, melyet II. Ferdinandtól 1635. évi okt. 29-én kaptak Cs. Bálint, neje Hidasy Orsolya, fiai György, Péter és István, Zalamegye hirdette ki. István a komárommegyei Kocsra költözött - innen elvétele a Kocsy ragadványnév, - Bálint nevű fiától való ugyancsak Bálint nevű unokája pedig a nógrádmegyei Szántóra, majd Nógrádmegye bizonyáglevelével ellátva 1717. évben a megyebeli Heves községbe teszi át lakását. Bálint és Szalatnay Katalin fia volt Sándor, ennek leánya Klára, Lubik Jánosné. Előnevük néhol folyólendvai, másutt alsólendvai. (1717. év 136. sz. 1724. év 42. sz. 1756. év pp. 586. sz. 1772. év pp. 976. sz. 1810. év pp. 3351. sz.) A család nemessége 1785. évben legfelsőbb helyen is igazoltatott. (K. K. LIII. 305.)

Chuchy lásd Nagy. (1633.)

Csuka lásd Nagy. (1654.)

Csukás. Pozsonymegyei család. Benjamin a XVIII. század közepén táblabíró és egri jogtanár. Domoszlón volt valami fundusa. Itt kihirdetve nem lett. Nemeslevelét Pozsonymegye levéltárában találjuk. (1812. évi 512. sz. 409. jkl.)

Csusz vagy **Czucz** vagy **Tuz.** Itt leginkább Csusz néven fordul elő. András fia András 1727. táján Nógrádból költözött Csépa helységbe. Ezen falura azután István és József a Piry, Palojtay, Kanyó, Tarcsány és Sárközy családokkal együtt 1742. évben nádori donatot nyertek. (1727. év 137. sz. 1764. év 99. sz. 1760. év pp. 661. sz.) András csépai lakos fia László fia Mihály esküdt és István, ez utóbbi Borosjenőn telepedett meg. (1801. év 598. sz.)

Csutna másk. **László.** A nemeslevelét L. másk. Cs. István s testvérei János és András 1693. évi jan. 28-án nyerték. Kihirdette Nógrádmegye. János ugyanezen évben már Hevesben tűnik fel. (1693. év 8., 40. sz. 141. jkl.)

1724. évben, a nemesi investigatio alkalmával, András, idősebb és ifjabb János, továbbá András fiai András és István, ifjabb Jánosé János igazoltatnak.

1772. évben Pál váradpüspöki lakos bizonyáglevelet nyer. Ez már inkább a László családnevet viselte. (1772. év 312. jkl.)

Siebmacher címerkönyve László néven emlékszik meg róla s az eredeti armalis alapján címerét is közli.

Czabán. Cz. Menyhért, neje Széchy Ilona és Gáspár testvérek részére 1669. évi decz. 28-án adományozott armalis kihirdettetett 1674. évben. 1676. évben Menyhért, 1724. évben a nemesi investigatio idején István gyöngyösi lakosok. (1674. év 331. jkl. 1676. év 193. jkl.)

Czakó. III. Ferdinand 1648. évi szept. 12-én nemesítette meg e törzsökös hevesmegyei családot, nevezetesen Cz. Gáspárt, nejét Katalint, fivérét Pétert. A címerlevél kihirdettetett 1650.

évben. 1724. évben a nemesi investigatio idején Péter, Gergely, másik Péter és Márton szentiváni, 1781. évben Gergely fia Mihály egri, 1837. évben József szolnoki lakosok. (1701. év 744. jkl. 1769. év 114. G. 230. sz. 242. jkl. 1781. év 331. NB. sz. 1837. év 1110. sz. 1633. jkl. 1838. év 226. jkl.)

A család leszármazásáról az alábbi táblázatokat állíthatjuk össze:

[kép]

Az itt feltüntetett családtagok, nevezetesen Ignác, János, Lőrincz testvérek és Gergely besenyőteleki, végre Károly szalontai lakosok 1843. évben nemesi bizonyítványt nyertek. (1843. év 970. sz. 1573., 2550 jkl.)

[kép]

Ezen családfa származási adatait eredeti anyakönyvi kivonatok támogatják. A születési esetek Szolnokon és Jászárokszálláson találhatók. A család ezen ágzata a jelzett két helyen és Jászládanyban lakott. 1844. évben többen testimonialist kaptak. (1844. év 146. sz. 185-8. jkl.)

Czene. A nemesi vizsgálatok alkalmával 1724. évben Cz. Dániel gyöngyösi lakos felmutatja a II. Ferdinánd által 1632. évi jul. 18-án Cz Márton, neje Pócs Ilona, gyermekei: János, Erzsébet, Dorottya, Katalin, fivére István s ennek neje részére adományozott s Abaujban kihirdetett czímerlevelet. Azon állítását, hogy ő a nemeslevélbe bejegyzett Jánosnak a fia, csak 1727. évben tudja beigazolni s ekkor Gábor és Antal nevű fiaival együtt nemesi bizonyáglevelet nyer. (1727. év 138. sz.)

Czere lásd Tóth.

Czernel másk. **Német** (mislokai). Ezen család itt egyáltalán nem szerepelt s csak azért emlékezünk meg róla, mert 1813. évben a levéltárba került Abaujban hirdetett eredeti armalisa, melylyel II. Ferd. 1624. évi május 6-án Cz. m. N. de Misloka Mártonnak és fiának Mátyásnak a nemességet s a következő czímet adományozta: Kék pajzsban zöld halmon fehér liliomot tartó ugró szarvas; sisakdisz: kiemelkedő pajzsalak; takarók: arany-ezüst, vörös-arany. (1804. év 4. sz. 1813. év 899. sz.)

Czicze. II. Ferdinánd 1629. évben Cz. Gergely, fiverei Lukács, István, Balázs, Tamás részére armalist adott. Kihirdette 1632. évben Borsodmegye. A levéltárban őrzött másolata ezt a czímet mutatja: Vörös pajzsban hármassal zöld halom felett korona, melyből 3 fehér liliom nő ki; sisakdisz: nyilattartó kékmezű kar; takarók: arany-kék ezüst-vörös.

A hevesi ágazat leszármazása:

[kép]

Mihály egri I. 1769. évben, István, Balázs egri, Mihály nagymihályi I. 1783. évben bizonyáglevelet nyernek. (1725. év 179. sz. 1760. év 269. sz. 1769. év 1-et b. sz. 249. jkl. 1783. év 315. sz. 273. jkl.)

Nincs a táblán Péter farmosi lakos, aki 1724. évben a nemesi vizsgálatok alkalmával igazoltatott.

Czigány lásd Huszár.

Czihat Miklós és András dadai lakosok Szabolcsmegyétől 1715. évben testimonialist nyernek. (1715. év 77. sz.)

Czike. Nemességet Cz. János, neje Zákány Erzsébet, fia István, fivére András nővére Erzsébet, ennek férje Kardos Miklós, gyermekeik: János és Erzsébet 1656. évi febr. 8-án nyertek. Kihirdettetett 1656. évben. A nemeslevélnek a levéltárban levő másolata a címert igen hézagosan írja le, csak a főalak, a griffmadár, olvasható ki belőle. (1656. év 32. jkl. 1805. év 43. sz. 70. jkl.)

A megyéből a nemeslevélben megemlített István Rév-Komáromba költözött s ott alapított családot, melynek leszármazása ez:

[kép]

Ferencz, János és István testvérek gyermekei 1801. évben productionalis pört indítottak a vármegyei ügyész ellen, mely 1805. évben javukra dőlt el. (1801. év 1119. sz. 1365. jkl.) Ezek utódai ma is élnek Komárommegyében.

Cziriacus. Cz. György gyöngyösi lakos 1724. évben a nemesi vizsgálatok alkalmával felmutatja a III. Ferdinánd által 1648. évi okt. 22-én Cz. György, fiai György, János és Pál részére adományozott s Mosonmegyében 1650. évben hirdetett armalist, de leszármazását kellően nem igazolja.

Czobel (balogfalvi). Bajor eredetű család, magyar nemességet 1687. évben nyert s Gömör, Szabolcs, Nyitra megyékben szerepelt. Itt Zaránkon volt birtokos Cz. József alezredes (később generalis), a ki 1751. évben a balogfalvi előnevet szerezte. (K. K. XLII. 15.) Ennek neje Mihályi Julia, fia pedig László volt. (1781. év pp. 2224. sz.) Az 1687. évi armalis az egri káptalan levéltárában (G. G. jk. 711.) található.

Czucz lásd Csusz.

Czuppon. A Sopronmegyéből származó Cz. András hatvani lakos nemességének ezen vármegye előtt történt igazolásáról 1714. évben bizonyáglevelet nyer. (1714. év 88. sz. 562. jkl.)

Czvetkovics. Czv. Lőrincz részére 1716. évi aug. 28-án adományozott czímerlevél kihirdettetett 1717. évben. (1717. év 865. jkl.) 1724. évben a nemesi investigatio idején Egerben lakott.

D.

Dancsó. 1663. évi febr. 17-én D. Balázs, fivérei János, Imre, György, Albert nyertek címerlevelet, melyet Hontmegye hirdetett ki. 1695. évben György fia János, 1724. évben a nemesi investigatio idején Gergely gyöngyösi, István, György tiszavárkonyi lakosok igazoltatnak. (1695. év 315. jkl. 1725. év 167. sz.)

Dancza (solymosi). D. de Solymos Máté, fiai Tamás, János, testvérei Péter és Gáspár II. Ferdinánd által 1622. évi máj. 26-án megnemesítették a következő címerrel: Kék pajzsban meredek szikla tetején kiterjesztett szárnyu, csőrében drágaköves gyűrűt tartó sólyom; sisakdisz: a sólyom; takarók: arany-fekete, ezüst-vörös.

Kihirdette 1623. évben Zemplénmegye, 1625. évben Hevesmegye. Másolata a levéltárban. (1622. év 1. sz.)

Máté 1699. évben erdőkövesdi birtokos.

Dankó. Szabolcsmegyéből származó család, címerlevelet 1625. évben nyert D. Lukács. Nekünk csupán István fia András fiai: Ferencz százbereki ispán, Mihály gyöngyösi és János sajószentpéteri lakos testvérekről, továbbá Ferencz és Rábl Erzsébet fiáról, Zsigmondról, van tudomásunk, kik itt 1837. évben kihirdettetnek. (1837. év 566. A. sz.)

Dapsy (dapsai). A gömörmegyei Dapsa falura, honnan előnevét vette, 1650. évben nyert donatiót. Itt 1804. évben hirdette nemességét és előnevét D. László. (1784. év 329. sz. 1804. év 722. sz. 670. jkl.)

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Mivel Barkassy Sárának anyja Pappszász Sára, nagyanyja Széky Katalin volt, joggal feltételezzük, hogy a Dapsyak a Széky család birtokában voltak örökösök s így jutottak a megyébe.

Darab lásd Morvay.

Darvas (nagyréthi). Nagy Iván munkájából (II. 242.) eléggé ismert nógrádmegyei adományos birtokos család. A XVII. század végén itt Nagyrédén, Tiszaigaron és Egercsehiben voltak javai. 1697. évben D. Mihály nagyrédei birtokrészét zálogba adta Majthényi Györgynek és nejének Kállay Erzsébetnek. (1747. év 77. sz. 1767. év pp. 852. A. sz.) 1700. évben D. János és Ráday Ilona fiai: János, Mihály és Ferencz I. Lipót királytól donatiót nyertek Nagyrédén, Apczon, Csányon, Tarnamérán és Tiszaigaron bizonyos javakra és kúriákra. (1767. év pp. 852. A. sz. 1774. év pp. 1033. sz.)

Dávid lásd Kovács.

Daxner. I. Lipót király 1665. évi jún. 17-én D. Dániel és Jeremiás testvéreknek, ez utóbbi fiainak: Mihálynak, Dánielnek, Mátyásnak, Györgynek, Jánosnak és Jeremiásnak címerlevelet adott. Kihirdette Zólyommegye s ennek bizonyítványát mutatta itt fel János fia János, a kit az 1724. évi nemesi investigatio BükkSZenterzében talált. (1721. év 109. sz. 296. jkl.)

A család címere: Kéken zöld alapon keresztalakban végződő, vasból való 3 bányászcsákány, a zöld alap közepén szaladó borz; sisakdisz: két bivalyszarv közt levő fenyőfa két oldalán 2-2 csákány; takarók: vörös-fekete, kék-vörös. (Turul. 1898. év 144. lap.)

Deák (mihályi). D. Benedek, neje Zsófia, gyermekei Tamás, Pál, János, Mihály és Anna 1630. évi május 10-én nyertek címerlevelet, melyet 1630. évben Tornamégye, 1632. évben Hevesmégye hirdetett ki. (1701. év 775. jkl. 1724. évi invest. jk.)

1699. évben Pál tábornok - Almásy Ágnes férje - karácsondi, zsadányi, cserőházi, fogacsi, tiszakürthi birtokos. 1724. évben Farkas gyöngyöstarjáni lakos.

Czímere: Kékben zöld alapon balra fordult, nyakán hátulról nyíllal átlőtt hattyú; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. Armalisa a jászói konv. levéltárában van.

Deák. I. Lipóttól D. Pál, neje Judith, gyermekei Pál, Mihály, István, Anna, Katalin 1665. évi május 2-án nyertek címerlevelet, melyet 1666. évben Pestmégye hirdetett ki. Mihály fia József gyöngyösi lakos Pestmégye bizonyítványával 1725. évben igazolja nemességét. (1725. év 186. sz.) Armalisa Pestmégye levéltárában van.

Deák lásd Huszt.

Deáky. A nemességet Mária Teréziától 1773. évi jun. 7-én nyerte. Kihirdettetett Komárommégyében. Nemességszerzők: D. József-György, gyermekei József, Francziska, Teréz, Rozália.

József, a ki a pannonhalmi főapáttól Füß helységre donatiót is nyert, Komárommégye bizonyítványával 1774. évben kihirdettette nemességét. (1774. év 104. jkl.)

Czímer: K. K. L. 11.

Debreczeny. II. Ferdinandtól 1628. évi okt. 5-én Debreczeny Dániel és Balogh Mihály nyertek címerlevelet, melyet 1628. évben Sárosban, 1629. évben Borsodban hirdettettek ki. (1628. év 1. sz.)

Az 1724. évi nemesi vizsgálat idején Nagy Mihály erdőkövesdi lakos ezen családból származtatja magát, de leszármazását igazolni s a családnévben való eltérést felvilágosítani nem tudja.

Debreczeny Dániel fia István fia Mihály 1736. évben erdőteleki lakos, neje Kovács Margit.

A család czímere a címerlevél átirata szerint: Kék pajzsan szarufa alatt zöld alapon márványoszlop, rajta aranycsillag, két oldalán egy-egy fehér rózsza; sisakdisz: növekvő oroslán baljával aranycsillagot, jobbával oszlopot tart; takarók: ezüst-fekete.

Décsy másk. **Barsó**. 1681. évi júl. 20-án D. m. Barsó Mihály, neje Hevér Anna, gyermekei Sára és Erzsébet, fivérei Péter és István részére adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1681. év 127. jkl.)

Dékány. Ilyenévű családnak két eredeti armalisa van a levéltárban, az első II. Rudolf 1578. évi ápril 2-án adta D. Péternek a következő címerrel: Kék pajzsan ágaskodó ezüst egyszarvú; a zárt sisak disze: növekvő egyszarvú jobbában 3 különböző színű virágot tart; takarók: vörös-ezüst, arany-kék. Kihirdette 1665. évben Hevesmégye, 1783. évben Borsodmégye. Bővebb értesüléseink e családról nincsenek. (1578. évi 1. sz. 1665. évi 222. jkl.)

Dékány. A másik címerlevelet, melyet Gömörmégye hirdetett ki, III. Ferdinand 1652. évi márczius 10-én adta D. Andrásnak s fiainak Andrásnak, Jánosnak és Györgynek. Ezek a Nyáry család jobbágjai voltak s 1650. évben nyertek felszabadító (manumissionalis) levelet. Hiányos genealogiájuk:

[kép]

György és fiai Benedek, János és András 1752. évben Kérsziget, másként Gabonás pusztára nádori donatiót, ez utóbbiak, mint dévaványai lakosok, a megyétől nemesi bizonyítványt nyernek. (1656. évi 6. sz. 1725. évi 164. sz. 1736. évi 104. sz. 1738. évi pp. 189. sz. 1754. évi 232. sz. 1758. évi 313. jkl. 1760. évi 133. sz. 308. jkl. 1761. évi 141. sz. 93. jkl. 1806. év pp. 3236. A. sz.)

Nincs a táblán Gergely dévaványai lakos, ki az említett armalis felmutatásával igazolja nemességét; hiányzik róla Pál ugyanottani lakos is, ki szintén bemutat egy rongált címerlevelet, melynek kelte ki nem vehető, de az előbbivel egy napon lett Gömörben hirdetve; ezt azonban - a felvett jegyzőkönyv szerint - III. Ferdinand D. Benedek, fiai Pál, Bálint, János s verrokona István s ennek fiai János, Gergely, András, Ferencz javára adományozta.

Dévaványán ma is számosan élnek.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon egymásfelé fordult 2 kettős farku oroszlán közösen zöld koszorút tart; sisakdisz: kardot tartó növekvő oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1652. évi 6. sz.)

Dékány lásd Thassy.

Dely. Törzsökös hevesi család. III. Ferdinand 1649. évi május 12-én adott címerlevelet D. János, neje Szőke Anna, fia Gergely, ennek neje Nagy-Tállyay Katalin s unokája Mihály részére. Kihirdette 1650. évben Hevesmegye. Gyöngyösön volt a székhelyük.

1676. évben János és Mihály gyöngyösi lakosok igazolják nemességüket. (1676. év 193. jkl.)

Egy 1707. évi s egy 1728-1729-1730. évi investigationális jegyzőkönyvi fogalmazvány s az 1819. évben a család több tagja részére kiállított nemesi bizonyáglevelél (1818. év 1274. sz. 1298. jkl. 1819. év 295. 367. jkl.) adatai alapján az alább közölt családfát mutatjuk be:

[kép]

Az eredeti címerlevelél Dely Imre pusztaperesi lakos birtokában van.

Czímer: Kék pajzsban zöld mezőn a pajzs jobboldalán emelkedő kősziklára szarvas kapaszkodik s fejét a bal sarokban levő hold felé fordítja; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: kék-arany, veres-ezüst.

Az élő nemzedék pontos származási adatait nyújtja a Magy. Nemz. Zsebkönyv. (II. r. I. 154.)

Deme. Gömörmegye 1787. évi nemesi bizonyítványa s a Széky család oklevelei az alábbi genealogiát mutatják:

[kép]

Sámuel tisztaigari lakos, aki a zádorfalvi előnevet is viselte és 3 fia az 1824. évben bizonyáglevelet nyernek. (1806. év pp. 3338. sz. 1824. év 734. sz. 840. jkl.)

Deme. 1765. évben Pál törökszentmiklósi lakos Nyitra megyétől mutatott fel bizonyítványt, de nem igazolta eléggé, hogy ez őt illeti. (1765. évi 1-et b. sz. 212. jkl.)

Demeter. D. János, neje Holló Anna, fiai István, János, Péter, Béla és Lőrincz 1701. évi május 5-én címerlevelet nyertek, mely ugyanazon évben kihirdettetett. (1701. évi 741. jkl.) Az 1724. évi investigatio Lőrinczet Egerben találta.

Demeter lásd Tarjáni.

Demkó másk. **Belánszky** (bélai). A trencsénmegyei Bela helységben birt földesuri joggal, innen vette előnevét is. Ide 1730. évben származott át Mihály Pásztó község jegyzője s igazolta nemességét. Tőle a család az 1733., 1773., 1797., 1802. és 1823. években kiállított nemesi bizonyáglevelek tanúsága szerint (1730. év 170. sz. 1733. év 139. sz. 1763. év 56. sz. 34. jkl. 1773. év 145. C. sz. 144., 153., 193. jkl. 1797. év 242. sz. 504. jkl. 1802. év 667. sz. 777. jkl. 1823. év 611. sz. 894. jkl.) a következőképen származik le:

[kép]

György gyulai és János szegedi lakos testvérek nemessége legfelsőbb helyen is igazoltatott 1797. évben. (K. K. LIX. 782.)

Dénes másk. **Seper**. Vasmegyéből eredő, Veszprémmegyében is szerepelt család. András s ennek fiai József felsőnáni, János pápai lakosok Veszprémmegyétől testimoniálist nyernek, melyet itt 1785. évben kihirdettettek. (1785. év 29. jkl.)

Deres helytelenül Dér. Czímerlevelet 1653. évi ápril. 21-én nyertek Deres János, neje Onach Zsuzsi, fiai István és Ferencz, leányai Zsuzsanna és Judit. Kihirdettetett 1654. évben. (1654. év 6. jkl.) János 1676. évben gyöngyösi lakos. (1676. év 193. jkl.) István Borsodba, fia Máté Fülekről Detkre költözött; ennek fia András 1737. és 1745. években nemesi bizonyítványt nyert. (1735. év 124. sz. 1736. év 102. sz. 1737. év 85. sz. 1745. év 195. sz. 95. jkl. 1754. év 226. sz.)

Desán. 1699. évben István tiszaroffi és tiszaburai birtokos.

Deső Ádám részére Nyitramegye által kiadott testimonialis kihirdettetett 1760. évben. (1760. év 210. jkl.) Nagy Iván a nagyemőkei előnévvel említi.

Dévay nemes és báró. Törzsökös hevesi család. A nemességet D. János, neje Csapó Erzsébet, gyermekei János és Sára, továbbá D. Pál, neje Csupó Katalin s fia Pál 1663. évi jun. 13-án nyerték. Kihirdettetett 1665. évben. A címerszerző János és Pál 1676. évben gyöngyösi lakosok voltak. Nemességi bizonyítványt nyertek 1775. évben János, Nádasdy ezredbeli kapitány - a későbbi altábornagy és báró - és János fegyverneki tisztartó testvérek. Pál 1800. évi január 5-én a Mária Terézia renddel a bárói rangot nyerte, de mivel csak leánygyermek maradt, a bárói ágak csakhamar magvaszakadt. (1665. év 188. jkl. 1676. év 177. jkl. 1775. év 180. A. sz. 367. jkl. 1817. év 195. sz. 255. jkl. 1798. év pp. 2519. T. sz.)

A család leszármazása:

[kép]

Nemesi czímer az armalis másolata szerint: Kék pajzsban hármasszikla felett teljes pegazus kardot tart, melynek hegyén babérkoszorú; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1775. év 180. A. sz.)

A bárói czímer: K. K. LXII. 787.

Diák lásd Gyurcsánszky.

Dienes. Ezen családról csak annyi adatunk van, a mennyit az alábbi táblázatról leolvashatunk:

[kép]

Borsodmegye bizonyítványai alapján kihirdettettek: 1765. évben István egri l., 1809. évben Ignác dévaványai lakos; nemesi bizonyítványt nyert 1809. évben Antal szegedi lakos. (1765. év 166. sz. 152. jkl. 1809. év 344. sz. 157. és 697. jkl. 1818. év 1106. sz. 1050. jkl.)

Nincs bizonyítékunk arra, vajjon ezen családból származott-e azon Dienes György, a ki Nagy Iván szerint (III. 312.) 1650-ben Koncz Péterrel együtt adományt nyert Dormánd, Kis-Bátor, Bocs, Hanyi, Mező-Tárkány, Farmos és Mező-Kövesd helységekre.

Dienes lásd Gyenes.

Dióssy. Szajolon volt adományos birtoka, mely a XVII. század közepén Hegedüs Demeterre és társaira szállott át. (1800. év 800. sz.)

Dietrich (kleckelsperghi) János-Henrik ezredes s neje Hüllingen Zsófia-Janka magyar indigenatust nyernek címérbővítéssel 1698. évi okt. 1-én. Kihirdettetett 1699. évben. (1699. év 436. jkl. K. XXIV. 510.)

Dobó (ruszkai) nemes és báró. Eme családot 1552-ben az egri várnak a török tulerő ellenében való, Tinódy Sebestyén lantosunk által oly szépen megénekelt, szinte csodás megvédelmezésével Dobó István tette fényessé.

Első ismert őse Gergely, kinek fia Pányoki Jakab comes 1263-ban István társkirálytól az ungmegyei Chepel, Szenna, Ráth és Radics birtokokat kapta, melyeket IV. László 1286-ban Bező faluval egészített ki. Ugyancsak ő volt az, a ki a családnak előnevet adó ruszkai birtokot 1311-ben 170 márkáért megszerezte a pipsai nemesektől. Fiai Pányoki vagy Ruszkai Dobó és Ruszkai Bátor János a ruszkai Dobó, illetve a ruszkai Bátor; Péter (1287.) nevű testvérének fia Máté pedig a Pálóczy családok megalapítói lettek.

Ruszkay Dobótól (1311-27.) származott II. Jakab (1334-65.), ettől I. László (1394-1435.), ettől IV. Domokos (1445-62.,) Ungmegye főispánja, ettől és nejétől Veronikától V. Domokos (1494-1508.), ettől és Czékey Zsófiától születtek Ferencz, IV. István (1549-72.), az egri hős, 1553-ban báró, erdélyi vajda, Barsmegye főispánja és az 1563-ban bárói rangra emelt VI. Domokos. (Turul 1902. év 191. l. 1903. év 182. l. N. I. III. 327. Siebm. 137. K. K. III. 143. 806. O. L. N. r. a. 807 : 13. Hevesm. tört. II. 476.)

E három testvér 1539-ben tilalmazza Verbóczi Istvánt szolnoki birtokuk elfoglalásától (O. L. N. r. a. 793 : 45; 46; 803 : 37.), 1548-ban pedig I. Ferdinándtól Turon és T.-Varsányban egy harmad birtokrészt nyer. (O. L. ügyv. ir. fasc. 26. Nr. 24.)

IV. István zálogba vette 1553-ban Tarcsay György kömlői birtokát. (O. L. N. r. a. 807 : 2. Hevesm. tört. II. 477.) Meghalt 1572. évben. Életrajzát, működésének méltatását vármegyénk történetében (II. 82-252.) olvashatjuk. Nejétől Sulyok Zsófiától származtak Damien, Krisztina, Balassi Bálint költő neje és II. Ferencz, Barsm. főispánja, kivel a család 1602. évben sirba szállt.

A család történetének megírása Ungmegye genealogusára tartozván csupán még annak megemlítésére szorítkozunk, hogy az eddig ismert családfákon nem találjuk Dobó György és Balai Dorottya gyermekeit, Ferenczet és Ilonát, kik Balai Máté - Dorottya atyja - után 1519-ben Borsod, Abauj és Hevesmegyékben több rendbeli birtokot örökölték. Ezek atyja, az említett György, minden bizonnyal V. Domokos testvére volt. (O. L. N. r. a. 857 : 47., 48. D. L. 23246. 23382.)

Dobó. 1741. évben élnek Tamás fia Péter fiai István, Zsigmond és Ferencz, kik állítólag Egerből származtak el a borsodmegyei Novajra. Nemességüket csak tanuvallomásokkal bizonyítják. (1741. év 26. sz.)

Dobóczky. Pozsonymegyei család. Czímerlevelet 1672. évi márcz. 20-án nyert Dobóczky másk. Szabó István. Fia Ádám fel van véve a pozsonymegyei 1754/5. évi nemesi összeírásba, unokája ugyancsak Ádám volt, ennek neje pedig Akács Magdolna, a ki édesanyja, Rakovszky Sára, a Nyáry család leányági leszármazottja, révén osztályosává lett a Nyáry család hevesi, kőteleki, nagykürüi, pélyi, tarnaörsi javainak.

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Ignác Pozsonymegye 1787. évi bizonyáglevelé alapján lett a megyében kihirdetve s 1816. évben ugyancsak ő s a táblázaton feltüntetett fiai nyertek nemességi bizonyítványt. (1816. év 871., 1049. sz. 138., 1282., 1454. jkl. 1817. év 7., 800. sz. 7., 744. jkl. 1815. év pp. 3395. sz.)

A család ma is él Heves községben. A duboveczy előnevet viseli. Ezen előnév viseléséhez való jogosultságot igazolta a nemrég elhunyt Ignác 1893. évben, midőn a cs. és kir. kamarási méltóságot elnyerte. Ő őrizte a családi okleveleket is, köztük az eredeti címérlevelet, melynek másolata különben a m. kir. országos levéltárban (Htt. Oszt. Nob. Pos.) is megtalálható.

Czímer: Kékben, zöld alapon fehér lovon ülő, vörös ruhás, kucsmás magyar vitéz, a kezében tartott görbe kardja hegyén nyakán átszurt bajuszos törökfő; sisakdisz: könyöklő vörös mezű kar, görbe karddal.

Dobos. Címérlevelet III. Ferdinandtól 1655. évben D. Márton, fiai Márton és János, testvére Gáspár, ennek fia Márton és sógora Császár János nyertek. Kihirdette Gömörmegye. Hiteles adatokból az alábbi két töredékes genealogiát ismerjük:

[kép]

Kihirdettettek Gömörmegye bizonyítványával: 1824. évben Gábor tiszabádi lakos és fiai, 1826. évben Márton gyöngyösi lakos és fiai. (1824. év 797. sz. 967. jkl. 1826. év 921. sz. 941. jkl. 1836. év 557., 559. sz. 876. jkl.)

Dobos. Fodor János, fivérei Péter és Ádám, továbbá Dobos Demeter és Péter, végre Kaló András 1665. évben nemeslevelet nyertek, melyet 1665. évi szept. 23-án Borsodmegye hirdetett ki.

1693. évben János és Albert Borsodmegye bizonyítványával igazolták nemességüket. Az 1724. évi investigatio Gyöngyöspatán találta őket. Ugyanekkor Demeter és Péter csernei lakosok voltak. (1665. év 5. sz. 1693. év 104. jkl.)

A család címérlevele a jászói konvent levéltárában van. (G. fol. 231.)

Dobrossy másk. **Madarász.** Az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával D. Péter és János tiszaszőlősi lakosok bemutatják az 1663. évi jul. 3-án D. m. M. Benedek, testvérei Miklós, András, Máté, Mihály, István, Márton részére adományozott és Gömörben kihirdetett címérlevelet, de hogy ők e családból származnak, csupán tanuvallomásokkal bizonyítják. (1736. év 117. sz.)

Dóczy másk. **Tőkéssy.** II. Rudolftól 1587. évben nyertek címérlevelet D. Pál és társai; kihirdette 1618. évben Komárommegye.

Komárommegye 1759. évi bizonyáglevelé alapján Péter fia János fia János fiai János, Ferencz, István és Pál 1770. évben kihirdettetnek. Adataink szerint Szajolban lakott a család. (1770. év 164. sz. 558. jkl.)

A címérlevél található: O. L. Htt. Nob. Komárom és Pozs. kápt. Pr. 62. l. 251.

Dóka. Siebmacher címerkönyve pozsonymegyeinek jelzi, holott törzsökös hevesi család, mely III. Károlytól 1714. év márcz. 4-én nyert címérlevelet. Címerszerzők D. András és Ferencz gyöngyösi lakosok, András neje Odál Erzsébet. Az 1724. évi nemesi investigatio idején András fiai Miklós és István, Ferenczéi Gergely és Pál. Gergely fiai Pál gyöngyösi és Ferencz becski (nógrádm.) lakosok. (1725. év 42. sz. 1778. év 272. sz. 213. jkl.)

A család címere: Kékben, zöld alapon 2 szőlőfürttel megrakott zöldleves szőlőgalyat tartó griff; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak, görbe karddal; takarók: kék- arany, vörös-ezüst. (K. K. XXX. 247.)

Dolinay. A Lipót király által 1685. évben Pap László és Dolinay Tamás javára adományozott nemeslevelet 1686. évben Zemplénmegye hirdette ki.

D. Péter sajószögedi, majd poroszlói lakos s fiai Demeter, György és Mihály Ung- és Borsodmegyék bizonyítványával 1785. évben igazolják nemességüket. (1785. év 32. jkl. 1793. év 284. jkl.)

Doma lásd Szikszay.

Dombay. Nyitra megye régibb birtokos nemes családjainak egyike, melynek genealogiájával Nagy Iván munkája (III. 350.) behatóan foglalkozik. Heves megyébe 1796. évben költözött János fia János nyitra-ivánkai származásu abasári lakos s Nyitra megye bizonyítványával igazolta nemességét. (1796. év 363. sz. 428. jkl.)

Domby. 1700. évben Márton gyöngyösi birtokos nemes. (1700. év 500. jkl.) Nem tudjuk, vajon azon gálfalvi Dombi családnak sarja volt-e, melynek 1651. évi armalisa az egri káptalan levéltárában található. (J. jk. 387.)

Dombó lásd Kiss. (1580.)

Dombrády. Szatmármegye hirdette ki azon címerez nemeslevelet, melyet Rákóczi György 1637. évi nov. 2-án adományozott D. Jánosnak.

Zemplén és Szatmármegyék László, a királyi ház tokaji szőlőfelügyelője és Márton, a Károlyi grófi család tarczali jószágfelügyelője testvérek, továbbá László fiai József, János, Lipót, Ignác, László, Mihály és Miklós és Márton fiai István és Antal, a Károlyi családnak Hódmezővásárhelyről Poroszlóra került tisztartója, részére nemesi bizonyáglevelet adtak, melyet Heves megye 1814. évben kihirdetett. Antal fiai voltak Antal, László, leánya pedig Mária. (1814. év 524. sz. 534. jkl.)

Domy lásd Laczkó.

Domján. Sopron megyei család. Ide 1820. körül származott át Pál pásztói lakos, nemessége azonban csak 1844. évben lett kihirdetve. (1844. év 116. sz. 121. jkl. 1847. év 1074. sz.) Leszármazás:

[kép]

Domonkos. A Bene-Éthén lakó D. család birtokos nemességéről Pozsonymegye 1730. évben bizonyáglevelet adott. (1732. év 155. sz.)

Domoszlói. Heves megye kihalt régi családja, mely nevét Domoszló községtől vette. Ismert törzse a XIV. század közepén szerepelt Gergely, kitől a család néhány izen való leszármazása ez:

[kép]

Lajos király 1371. évben Domoszlói Gergely fia Miklós mester hevesi főispánnak, siroki várnagynak és Demeter, János nevű fiainak adományozta Besenyőtelek, Bura és Zilvaegyház községeket. (O. L. N. r. a. 650 : 9. D. L. 5949.) A következő évben pedig ugyanezen Miklósnak 2000 forintért zálogba adta Sirok várát. (O. L. D. L. 6049. O. L. N. r. a. 650 : 13. 959 : 12.)

Zsigmond király 1406. évben Demeternek a táblázaton feltüntetett leányait fiúsította Burazylvaegyház, Besenentelek, Kerekudvar stb. birtokaikban. (O. L. N. r. a. 40 : 1. D. L. 9169.)

Nem tudjuk, ki volt azon Mihály, a kinek László nevű fia ugyancsak Zsigmond királytól 1415. évi május 1-én Domoszló, Kisnána falukat s az orosz-lánkői uradalomhoz tartozó Szentjakab, Visznek, Szentpéteregyháza, Fegyvernek, Gyanda községeket, 1417. évben pedig

Fegyverneken az országos vásártartási jogot nyerte. (O. L. N. r. a. 638 : 32. 406 : 31. D. L. 10342. 10585.)

A vármegyei levéltár oklevelei egyáltalán nem emlékeznek meg e családról s így bizonyosra vehető, hogy még a XV.-XVI. században kihalt.

Dorinsz másk. **Német** lásd Jakab (középlaki).

Dorogffy. A 17. század közepén D. István birtokában volt Tarcsa pusztá, mely azután a Majzik családé lett. 1699. évben birtokos volt Dorogházán. Egercsehiben, Szuhán, Maczonkán, Hevesen, Mónosbélien. A család kihalt.

Dósa (farmosi). 1476. évben Farmoson, Szentmihályteleken birtokos. (O. L. N. r. a. 22 : 45. DL. 17848.)

Dósa (uzapaniti). Nagy Iván munkájában részletesen tárgyalt székely eredetű család. Itt a XVII. század második felében csupán Tamás fia Adám szerepelt. Gyöngyöshalászon volt egy nemesi kúriája, de ezt átadta az 1665. évben felszabadított Molnár másk. Jánoshiday Jakab és Gergely nevű jobbágynak. (1660. év 41. jkl. 1742. év pp. 233. sz.)

Dósa. Czímerlevelet D. Gergely, neje Szakolczy Magdolna, leánya Klára, fivérei István, Pál, Bálint, Mátyás, unokatestvérei Ferencz, András, Mátyás, Albert, István 1671. évben kaptak, melyet először Pozsonymegye, majd 1672. évben Nógrádmegye s 1675. évben Hevesmegye hirdetett ki. Másolata az egri káptalan levéltárában van. (P. P. jk. 105. sz.)

Mátyás 1725. évben hatvani lakos. Talán ennek fia volt Gergely, a ki Béla nevű fiával együtt Militicsre költözvén nemesi bizonyítványt nyer. (1671. év 15. sz. 1725. év 63. sz. 1754. év 262. jkl.)

János cserépi származású poroszlói lakos Borsodmegyétől 1767. évben testimonialist nyer, mely itt 1771. évben kihirdettetik. (1767. 1 et A. sz. 1771. év 265. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon koronázott ezüst oszlopra két egymásfelé fordult koronázott kígyó csavarodik; sisakdisz: pánczélos könyöklő kar görbe karddal, melynek hegyén nyakán átszúrt bajuszos törökfő; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

Dósa. A Jászkúnságban, Jászapáti községben lakott D. Albert, kit földesura 1699. évben felszabadított. Fia Pál 1755. évi jún. 20-án Mária Teréziától armalist is szerzett, melyet ugyanazon évben Pestmegye és a Jászkún közgyűlés hirdetett ki. Czímerszerzők: a nevezett D. Pál jászkún táblabíró, neje Jacsó Erzsébet, fiai: Pál, Gergely, Imre, János, Béla, Ferencz, Antal.

Czímer az armalis másolata szerint: Hasított pajzs, elül kékben szőlőleveles két ezüst szőlőfürt között aranyzsinóron csüngő arany vadászkürt; hátul ezüstben zöld mező felett vörös ruhás, sárga csizmás, kalpagos, ijjas és nyilát lövésre készen tartó magyar harcos; sisakdisz: 2 (kék-arany, ezüst-vörös) ökörszarv közt zöld halom felett vörös lábú és csőrű fehér galamb; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. A család Hevesen volt birtokos. (1784. év pp. 2350. sz.)

Dósa lásd **Dózsa**.

Doszlern. II. Lipót király 1791. év jan. 17-én D. Károly egri lakosnak, megyei és városi orvosnak, nejének Glancz Annának, gyermekeinek Károlynak, Ferencznek, Karolinának és Annának címeres nemeslevelet adott, mely itt ugyanazon évben kihirdettetett s másolata levéltárba helyeztetett.

Czímer: Kék pajzsfőben többszörösen csavarodó jobbra fordult koronázott kígyó; a pajzs hasított, elül fekete mezőben balra fordult oroszlán görbe karddal; hátul zöld alapon ezüst mezőben jobbról hatágú vörös csillagtól kísért ugró bak; sisakdisz: jobbról arany-fekete, balról vörös-ezüst sasszárny között növekvő oroszlán görbe karddal; takarók: fekete-arany, ezüst-vörös. (1791. év 878. sz. 920. jkl. K. K. LV. 561.)

Dosztál másk. **Szakolczay.** D. m. Sz. János, neje Brezovay Francziska, leánya Anna-Mária 1760. évi febr. 11-én Mária Teréziától nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Kék pajzsban két

egymással szemközt álló oroszlán közösen egy ezüst gömböt tart; sisakdisz: vértezett könyöklő kar görbe karddal; takarók: arany-kék, ezüst-kék. - Másolata a levéltárban. (1760. év 177. sz. 436. jkl.)

Dózsa János gyöngyösi l. s Liptay Máriától származott gyermekei Rozália (sz. 1826.), József-János (sz. 1830.) és Antal (sz. 1832.) Veszprém- és Komárommegyék bizonyítványai alapján 1833. évben kihirdettetnek. A család egyébként erdélyi eredetű. (1833. év 412. 489. sz. 808. 1010. jkl.)

Döbröntey. Vas megyéből és valószínűleg azon családból származik, melynek 1651. évi címeres nemeslevelét Vas megye levéltárában találjuk. (Balogh Gy. Vasvárm. N. Csal. 184.) 1822. évben Mihály fia István fia Lajos fia Gábor hűgyészi származású hunyadmegyei táblabíró Vas megye bizonyítványával igazolja nemességét. (1822. év 303. sz. 364. jkl.)

Drugeth (homonnai) lásd Vesenyi.

Dudek lásd Király.

Dúl. Vitéz Ferencz kakati birtokrészét 1638. évben 225 frtéért elzálogosítja, majd 1639-ben a felét elajándékozza Dúl Mátyásnak és nejeének Ugren (vagy Ugron) Borbálának. (Esz. kápt. Lib. 15. A° 1638. fol. 114. Lib. 15. A° 1639. fol. 154. O. L, Act. soll. fasc. 3. N° 2640. Egri kápt. Prot. A. N. fol. 153.)

Ezek fia lehetett Mihály, a ki 1656. évben igényt tartott az említett praediumra s tiltakozott ennek Wesselényi nádor által iváncái Farkas György és Pál részére való adományozása ellen.

Ugyanezen Mihály 1674. évben armalist is nyert, melyet ugyanazon évben Tornamégye, 1675-ben Heves- és Nógrádmegyék hirdettek ki s mely jelenleg Pestmegye levéltárában van.

Mihály - a ki különben a vármegye ügyésze és pásztói birtokos volt - 1700. évben zálogba veszi Vay Ábrahám és neje Ibrányi Anna pásztói, hasznosi, maczonkai és muzsla-pusztai javait 10.000 frtéért. Nejétől Rétey Máriától csak egy fia volt, Ferencz, a ki, ugylátszik, szerzetessé lett s így a család kihalt. (1700. év 515. jkl. 1781. év pp. 2218. sz. 1805. év pp. 3295. sz.)

Duszán vagy **Dusza.** II. Ferdinándtól 1633. év. nov. 19. nyert címerlevelet. Kihirdette 1703. évben Gömörmegye.

István 1699. évben kis- és nagyrédei birtokos. Péter és János az 1724. évi investigatio idején gyöngyösi lakosok.

E.

Ecsedy Pál borbereki lakos széki Teleki László bizonyítványával igazolja 1711. évben nemességét. (1711. év 68. jkl.)

Edőcs Mátyás pásztói lakos 1743-ban Nógrádmegye bizonyítványával kihirdettetik. (1743. év 416. jkl.)

Egerer. Czímerlevelet III. Károlytól 1722. évi nov. 1-én nyert E. Frigyes rozsnói polgár. Kihirdette Gömörmegye. Fia ugyancsak Frigyes esküdt, kitől származott József egri lakos, a ki Sándor nevű iskolás fiával együtt Gömörmegye bizonyítványa alapján 1819. évben kihirdettetik.

Czímer: Vörösben könyöklő vértezett kar görbe karddal; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kék-arany, kék-ezüst. (K. K. XXXIV. 110.)

Később felvette a krompachi előnevet.

Egeressi lásd Vajda.

Egerfelnémeti. A XVIII. század közepén Mezőtúron tűnik fel. Nemességét csak tanuvallomások támogatják. (1800. év 475. sz. 653. jkl.)

Egri. Gömörmegye bizonyítványa alapján 1770. évben István esküdt fia Ferencz fia János fiai István és Mihály mihályfalvi származású tiszánai lakosok kihirdettetnek. (1770. év 254. sz. 610. jkl.).

Gyanítjuk, hogy ezek azon családból származtak, mely 1622. évben nyerte Gömörben kihirdetett s jelenleg Zemplénmegye levéltárában őrzött armalisát.

Egyed. Eredetét nem ismerjük. 1709. évben s később 1724. évben, a nemesi investigatio idején, Mihály gyöngyösi lakos. Fiai Pál, Mátyás, János. (1709. év 530. jkl. 1821. év 596. sz. 136. 613. 1250. jkl. 1807. év pp. 3272. sz.)

Együd lásd Fűzesgyarmaty.

Eyersperg. 1720-30 években E. József, az Enczinger család jószágigazgatója, nemes emberként lép föl, az egri püspök decimalis pört folytat ellene. A családról közelebbi adataink nincsenek. (1721. év 21. sz. 297. jkl.)

Elek. A nemeslevelet II. Ferdinand 1625. évi okt. 23-án adta E. Péter, neje Kovács Orsolya, fivére Farkas, neje Kis Benedek Erzsébet, továbbá Péter fiai István és Gáspár, Farkas gyermekei Balázs, Bálint, Pál, Ágota és Anna javára. Kihirdette 1628. apr. 14-én Borsodmegye. (Borsodm. lev. Pr. 4. f. 803.)

Márton és Tamás detki lakosok s Márton gyermekei Bálint és Erzsébet, Tamásé György 1700. évben, majd az 1724. évi investigatio alkalmával igazolják nemességüket. Ezeket adat hiányában az alább közölt családfákon elhelyezni nem tudjuk.

[kép]

György és Gergely egri lakosok 1752. évben kihirdettetnek. (1746. év 37., 88. sz. 166. jkl. 1752. év 167. sz. 21. jkl.)

[kép]

Ferencz egri lakos Borsodmegye bizonyítványa alapján 1806. kihirdettetik. A tábla élén levő Jakab valószínűleg azonos az I. táblán feltüntetett Jakabbal. (1806. év 234. sz. 368. jkl.)

Egyesek ujabban a pazonyi előnevet kezdik viselni, holott semmi kapocsról nem tudunk, mely őket az 1715. évben armalist nyert szabolcsmegyei pazonyi Elek családhoz fűzné.

Éliássy vagy **Éliás**. Nemeslevelet III. Károlytól 1717. évi jul. 14-én Éliássy János György, neje Vranovits Éva s fia Pál nyertek. Kihirdette Nyitramegye. Czímer az armalis másolata szerint: Kék pajzsban zöld alapon vörös ruhás, kardot tartó könyöklő kar; sisakdisz: ugyanaz; foszlányok: vörös-fehér, kék-arany.

Leszármazás:

[kép]

Éliás vagy Éliássy István, Esterházy Pál herceg hevesi kerületi ügyésze, 1841. évben Nyitramegye bizonyítványával igazolja nemességét. (1841. év 637. sz.)

Enczinger (enczingi). Honosított család. E. János, neje Noltheus de Ottorf Anna-Czecilia, gyermekei Ignác-János, Mária-Francziska, Mária-Éva, Ilona-Terézia, Mária-Anna, Mária-Ágnes 1696. évi febr. 14-én nyertek magyar indigenátust. Kihirdette 1906. évben Hevesmegye s az 1715. évi 136. tcz. cikkelyezte be. (1696. év 206. jkl.)

Tekintélyes birtokai voltak Tiszanána, Visonta, Markaz, Domoszló, Verpelét, Fegyvernek, Tarnaszentmária, Vécs és Nagykürü helységekben. Lipót király 1698. évi jun. 20. adománylevelet is adott a családnak több hevesi és borsodmegyei birtokra, de ezeket az örökösök 1721. évben 8300 frtéért eladták Eger városnak. (O. L. Ügyv. ir. fasc. 77. N. 85. N. r. a. 224 : 18. sub. lit. E. E. és C. és D.)

Birtokos nemessége elismertetik 1700. évben s ugyanekkor a király megerősíti azon hevesmegyei birtokaiban, melyeket az új szerzeményi bizottság megítélt neki s oltalmába veszi őt Bossányi László, Huszár József, Batta Zsigmond és Sótér Benedek hatalmaskodásai ellenében. (1700. év 538. jkl.)

A család kihalt. (O. L. N. r. a. 224 : 18.)

Endrész. 1668. évi nov. 3-án E. Gáspár, gyermekei György, Gergely, Ferencz, Ilona, Erzsébet, Klára armalist nyernek, mely 1673. évben lett kihirdetve; másolata a levéltárban. (1673. év 287. jkl.)

Leszármazását az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Az 1724. évi investigatio István fiát, Gáspárt, Tiszafüreden, Györgyöt Nagyfügeden találta. (1746. év 78. sz.)

A fenti - anyakönyvi kivonatokkal és tanuvallomásokkal támogatott - genealogiát a Hangonyban székelte családtagok mutatták be, midőn a vármegye ügyésze ellen nemességvitató pört indítottak. Ezen pör 1786. évben befejezetlen maradt. (1783. év 24. jkl. 1786. év 10. sz. 1798. év pp. 2499. B. sz. 1836. év 1135. sz.)

Engelmajer lásd Horváth.

Engl. 1800. évi nov. 5-én Engl Mihály, az egri püspök tiszánai tisztje, neje Prandich Mária, gyermekei Imre, József, Pál, Mária, Anna nemeslevelet s a következő címert nyerik: Négyelt pajzs, az 1. és 4. ezüst mezőben levágott törzs ágán ülő balra fordult holló, a 2. és 3. vörös mezőben ágaskodó fehér oroszlán; sisakdisz: 2 fekete sasszárny között könyöklő vértezett kar karddal; takarók: ezüst-fekete, fekete-vörös.

Kihirdettetett 1801. évben, másolata a levéltárban. (1801. év 730. sz. 910. jkl.)

Imre, a ki a B. Bullien ezredben zászlótartó volt, 1812. évben nemesi bizonyítványt nyert. (1812. év 834. sz. 582. jkl.)

A címerszerző Mihálynak még egy Antal nevű, 1809. évben született, fiáról is van tudomásunk. (1810. év 11. sz. 23. jkl.)

Ensölli másk. **Reseő**. 1770. évben István fia György fiai György és János soóki származásu poroszlói lakosok Nyitra megye bizonyítványa alapján kihirdettetnek. (1770. év 1. et. a. a. sz. 455. jkl.)

Eőry. II. Ferdinándtól 1632. évben nyertek nemességet Eőry Miklós és Márton. Kihirdette Sopron megye.

Miklós fia Márton fia Márton fiai József és János Babóthról Tiszafüredre származtak s Győr megye bizonyítványával 1827. évben igazolták nemességüket. Jánosnak Szegő Katalinnal (utóbb Hadzsy Tódorné) kötött házasságából származott János. (1827. év 481. sz. 613. jkl. 1831. év 196. sz. 350. jkl.)

Eősz. Czímerlevelet 1797. évi jan. 20-án Eősz Nep. János, az egri püspökség jószágigazgatója, neje Tapolcsány Anna, gyermekei János, Ferencz, Károly, József, Ignác, Alajos, Anna, Julianna, Jozefa, Antónia és Terézia nyertek. Kihirdette ugyanazon évben Nep. János egri, István felnémeti lakos testvérek kérelmére Heves megye. Másolata a levéltárban. (1797. év 163. sz. 257. jkl. 1804. év pp. 3337. sz.)

Czímer: Négyelt pajzs, az 1. és 4. vörös mezőben alul víz, felette balfelé röpködő s csőrében olajágot vivő fehér galamb, a 2. és 3. ezüst mezőben zöld alapon jobbra - illetőleg balra - fordult vörös oroslán buzogányt tart; sisakdisz: 2 fekete sas-szárny között könyöklő vértezett kar görbe karddal; takarók: ezüst-kék, arany-vörös.

Eötvös. Nógrádmegyéből származik. Czímerlevelet - Nagy Iván szerint - 1649. évben nyert.

István egri lakos 1742. évben igazolja nemességét; fiai Zsigmond és Ignác 1816. évben s Ignác fiai Károly, Ignác és József 1838. évben nyernek nemesi bizonyítványt. (1743. év 23. jkl. 1816. év 59., 871., 1049. sz. 160., 1282., 1454. jkl. 1817. év 7., 800. sz. 7., 744. jkl. 1838. év 2314. sz. 1327. jkl.)

Hogy ki volt az a szegedi Eötvös másk. Merza István gyöngyösi bíró, kinek czímere a Turulban (1888. év 178. lap) közöltetett, adat hiányában meg nem állapíthatjuk.

Erdélyi. Rákóczi György erdélyi fejedelemtől 1648. évi decz. 4-én nyertek nemeslevelet E. András, János és György. Kihirdette 1649. évben Zaránd megye.

A leszármazást csak Zsigmondtól ismerjük, a ki fia vagy unokája lehetett a nemességszerzők valamelyikének. Ez pedig a következő:

[kép]

György Szatmár megye bizonyítványával 1773. kihirdeteti nemességét. Testvérei közül István bogdáni tisztartó, Ferencz bécsi orvos, Tamás leveleki, utóbb egri lakos. Ez utóbbi, valamint fiai Imre tb. ügyész és Antal kadét s leánya Anna, Molnár Sándor szatmári püspökségi tisztartó neje, 1811. évben nemességi bizonyágalevelet nyernek. (1773. év 271 jkl. 1811. év 110. sz. 91. jkl.)

Eredetileg Borzován és Csekén lakott a család.

Erdődy (monyorokereki) gróf. Nagy Iván munkájában részletesen tárgyalta előkelő főnemes család. 1699. évben E. György gróf birtokos a következő helyeken: Gyöngyös, Roff, Balla, Bodony, Parád, Derecske, Debrő, Tófalva, Kál, Nagyút- és Balpüspöki puszták. (1699. év 393. jkl.)

Gábor 1715-44. egri püspök.

Erdős. III. Ferdinándtól 1652. évi márcz. 16-án nyertek címérlevelet E. Balázs, fiai György, István, János, Gergely, András. Kihirdette Gömörmegye.

Az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával Gergely dévaványai lakos igazolja, hogy ő a nemeslevélbe bejegyzett Jánosnak a fia. (1652. év 2. sz.)

Erdős. Ezen családról csak annyit tudunk, a mennyit az Erdős János, neje Fazekas Anna, fia Antal és Baán Anna részére I. Lipót király által 1693. évi szept. 12-én adományozott. 1694. évben Hevesben kihirdetett s a megyei levéltárba jutott eredeti címeres nemeslevél nyujt.

Ezen armalis - mely Vajthó Miklós szédelgőtől lett elkobozva - a következő címert mutatja: Kékben zöld alapon 3 babérfa, melyek közül a középső magasabb; sisakdisz: kiterjesztett szárnyu sas jobbjával egyenes kardot, baljával arany koronát tart; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1694. év 229 jkl. 1811. év 110. et. A. sz.)

Gyöngyösön élt ilyenü család. (1748. év pp. 375. sz.)

Erdős. Szatmármegyei származású család. Nemessége 1800. évben lett legfelsőbb helyen igazolva. (K. LX. 233. 879.)

Szatmármegyétől András, István mezőturi, Mihály dunavecsei, Mátyás tabajdi, János zámolyi lakosok s ezek fiai testimoniálist nyernek, mely 1801. évben kihirdették. (1801. év 122. jkl.)

[kép]

János, András és István testvérek, illetőleg ez utóbinak fiai 1803. évben bizonyáglevelet nyernek. (1802. év 898. jkl. 1803. év 156. sz. 166. jkl.)

Esterházy (galanthai) gróf és herceg. A Salamon nemzetségből eredő, családtörténeti munkákban (N. I. IV. 80. Pozsonym. monogr. 688. M. Nemz. Zsebk. I. r.) behatóan ismertetett legelőkelőbb főnemes családjaink egyike.

1699. évben Gyöngyösön, Abasáron és Visontán volt birtokos. Egerfarmoson is voltak javai, de ezeket 1696. évben Polgári István, Kovács János, Joó Pál felszabadított jobbágynak 2000 frtéért eladta.

Miklós herceg az 1764. évi főnemesi összeírásban. (1699. év 400. jkl. 1746. év pp. 329. sz.)

F.

Fábián. Az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával F. Béla gyöngyösi lakos bemutatja a III. Ferdinánd által 1652. évi márcz. 16-án F. János, neje Pani Dorottya, gyermekei Tamás és Katalin részére adományozott s Hevesben kihirdettetett czímerlevelet.

Fábián. Hontmegyei család. Lipót királytól 1666. évi decz. 22-én nyertek czímeres nemeslevelet F. János, neje Erzsébet és fia János. Kihirdette Hontmegye s másolatát az itteni, eredetijét a hontmegyei levéltár őrzi.

Ignác - 1801. évben verpeléti, majd demjéni kántor - leszármazása a következő:

[kép]

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon két egymásfelé fordult oroszlán buzakévéét tart, a pajzs felső sarkában jobbról félhold, balról csillag; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1801. év 1121. sz. 1365. jkl. 1803. év 837. A. sz. 1806. év 761. sz. 1499. jkl.)

Siebmacher czimerkönyve griffet említ oroszlán helyett.

Fábián lásd Kancsó.

Fabriczius. Zólyommegyei család. II. Ferdinándtól 1621. évi decz. 22-én nyertek újított czímerlevelet F. György és Boldizsár.

A czímerszerző György fia Márton fia Mátyás fia Mátyás zólyomlipcsei tanácsos fiai Jakab és Ábrahám gyöngyösi lakosok 1719. évben kihirdettetnek. (1718. év 100. sz. 1719. év 1171. jkl.)

A czímerét közlő Siebmacher-féle mű a lipcsei előnévvel említi.

Fáy (fái). Okleveles adatokkal igazolható legrégibb magyar családok egyike. A gyászos tatárdúlás idején a sajói ütközet után Rugach fiai, Don és Barnabás, önfeláldozó hősiességről tettek tanúságot, midőn saját lovukat engedték át a királynak és életük kockáztatásával elősegítették menekülését. Ezért IV. Béla „Fáy” földére donatiót adott nekik 1243. évben. Innen származik a családnév.

Történetét, leszármazását, czímerét Nagy Iván (IV. 125.) és Csoma József (Abaujm. monogr. 190.) munkáiból ismerjük. Erre tehát nem terjeszkedünk ki s az alábbi genealogiai töredéket is csak azért közöljük, mert az eddig ismert családfákon hiányzik s mert megtudjuk belőle, hogy ezen ág Barcsay Zsófia révén a Pászthóy család nőági leszármazottja volt.

[kép]

Kancsó Tamásné Fáy Erzsébet 1750. évben 1/8. résznyi tarnaméri jóságát zálogba adja Sütő József kapitánynak, ugyanennek adja át Fáy Antal - szerzetesi nevén Rafael - premontrei kanonok is a maga részét. (1765. év pp. 797. sz.)

Gábor 1654. évben Egerfarmoson, Pásztón, Mezőtárkányban, Ferencz 1699. évben Leleszen, Hasznoson, Pásztón, Átányban, István (neje Tussay Anna) a XVIII. század közepén Nagyrédén és Tiszaigaron, László 1701. évben Átányon, Sándor 1724. évben Tarnamérán birtokosok. (1805. év pp. 3295. sz. 1743. év pp. 263. sz. 1755. év pp. 551. sz.)

1701. évben Gyöngyösön - majd Almáson - lakott Fáy György özvegye Klobusiczky Anna, kiknek fiuk István volt. (1796. év pp. 2487. AA. sz.)

Fayth. Ezen itt egyáltalán nem szerepelt családról csak azért emlékezünk meg, mert eredeti armalisa, melyet 1579. évi jún 24-én F. Gáspár, neje Mártha, leányai Margit és Krisztina nyertek és 1580. évben Pozsonymegye hirdetett ki, ismeretlen úton-módon a megyei levéltárba került.

Czímer: Vörösben zöld alapon gyümölcsfával megrakott fa s erre jobbról medve, balról oroszlán kapaszkodik; sisakdisz: vörös turbán (tekercs) fölött növekvő koronás oroszlán zöld pálmaággal tart; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1579. év 1. sz.)

Farkas (cserefalvi). Marosszékből származott a megyébe. Dániel seborvos mezőtúri lakos s Nagy Annától származott Károly nevű fia (sz. 1829.) 1839. évben kihirdettetnek. (1839. év 746. sz. 378. jkl.)

Farkas (hügyei). Az investigationalis iratok mint régi királyi adományos családot említik. Nagy Iván szerint (IV. 118.) Pozsonymegyből ered, de Komárommegyében is el volt terjedve.

Itt 1718-39. évek körül birtokos volt Szuhán, Németmezőn, Csányon s később Egerszóláton. Szereplő tagjai: Mihály és István s ez utóbbinak Berthóty Erzsébettől való gyermekei: Katalin Csernus Istvánné, Erzsébet Szabó Andrásné, Johanna előbb Cziglédy Mózesné, utóbb Kiss Györgyné, Mária Luka Györgyné, Teréz Vöröss Andrásné. (1718. év 1077. jkl. 1762. év pp. 706. sz. 1768. év pp. 875. sz. 1784. év pp. 2329. sz.)

Farkas (ivánkai). F. György és Pál a kakati praediumra 1655. évben nádori donatiót nyertek. A beiktatásnak Dúl Mihály megbízásából Pápay János ellenmondott. (1656. év 35. jkl.) Egyéb adatunk nincs e családról.

Farkas (szkárosi). A Hamva nemzetségből eredő, nagyobbára Gömörben szerepelt család. A XVII. század közepén Gyöngyösön is birtokos volt.

Farkas (losonci). Ismert nógrádi család. 1624. évben nyert armalisa Komárom-, Pest-, Nógrád- és Borsodmegyékben lett hirdetve.

János 1718. évben szuhai és németmezői birtokos. (1718. év 1077. jkl.)

Czímere Siebmacher művében van említve.

Farkas. Czímerlevelet 1663. évi május 28-án nyertek F. János, neje Simon Anna, fivérei István, Benedek, Mátyás, Mihály, továbbá Boros István, Tejfeles Zakariás s ennek fiai András, István és János. Kihirdette 1664. évben Borsodmegye. Átirata az egri káptalan levéltárában (E. E. jk. 308.) van.

Különböző korbeli oklevelek alapján az alábbi genealogiát állithatjuk össze a nemeslevélbe bejegyzett Benedektől:

[kép]

Nemességüket kihirdették, illetve nemesi bizonyítványt nyertek: 1700. évben Péter besenyőteleki, 1769. évben István fia Péter kadét a Haller ezredben, 1796. évben Péter, István, Balázs, János és Antal besenyőteleki, Fülöp abasári, Mátyás, Pál, Imre és János egri lakosok, 1827. évben József tarczali lakos és fiai András, József és Imre. (1700. év 491. jkl. 1769. év 266. jkl. 1770. év 120. A. sz. 517. jkl. 1772. év 24. sz. 1793. év 94. jkl. 1796. év 93. sz. 1822. év 1034. A. sz. 1059. jkl. 1835. év 435. sz. 1590. 2527. 2537. jkl. 1827. év 435. sz. 558. jkl. 1797. év 11. sz.)

Farkas (kódi). Középszolnokmegyei család. Az armalist a kódi előnévvel Apaffy fejedelemtől nyerte; feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (Kmonost. conv. arm. F. 11.)

György fia Gergely Középszolnokmegye bizonyítványával 1764-ben igazolja nemességét. (1763. év 168. sz. 1764. év 252. jkl.)

Nagy Iván (IV. 122.) részletesen foglalkozik a családdal.

Farkas. Barsmegyei család. Az 1687. évben címérlevelet nyert Pétertől a leszármazás ez:

[kép]

Péter jászberényi lakos és fiai Barsmegye bizonyítványa alapján 1792. évben kihirdettetnek. (1792. év 114. jkl.) A románfalvi előnevet viseli.

Helyes címere bizonyára az, melyet Barsmegye monographiájában (534. l.) olvasunk, nem pedig az, melyet Nagy Iván és Siebmacher közölnek.

Farkas (csetneki). 1694. évi febr. 28-án F. György csetneki lakos, neje Vernyiker Katalin, gyermekei Pál és Ágnes, fivérei János és Mihály, ennek leánya Anna, amannak neje Csapó Erzsébet, fia Ferencz és unokája István nemeslevelet nyertek, mely itt ugyanazon évben kihirdettetett. (1694. év 255. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával Mihály gyöngyösi lakos igazolta nemességét, az idegenben lakó s Hancsok nevet is viselő György igazolása pedig függőben maradt.

1784. évben Mihály fia János alszolgabíró s ennek fiai Mihály, János és Ignác bizonyáglevelet nyertek. (1784. év 111. jkl.)

A csetneki előnevet József gyöngyösi lakos fia Mihály csongrádmegyei lakos kezdi 1797. évben használni. (1797. év 210. A. sz. 364. jkl.)

Farkas. Címérlevelet 1697. évi febr. 1-én nyertek F. György, neje Török Dorottya, F. István, ennek neje Szelid Ilona, F. János, neje Scholdár Dorottya s ezek leányai Erzsébet, Katalin, Anna. Kihirdettetett 1698. évben. Többet e családról nem tudunk.

Farkas másk. **Kis.** III. Károlytól 1714. év márcz. 4-én kaptak nemeslevelet F. Gergely és István s Gergely neje Köntes Katalin, fiuk Péter. Kihirdettetett 1715. évben.

Címér a levéltárban elhelyezett eredeti armalis szerint: Kékben zöld alapon ágaskodó fehér agár szájában szőlőfürtöt tart; sisakdisz: vértezett könyöklő kar fehér-vörös zászlót lobogtat: takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1714. év 97. sz. 562. jkl.)

Az 1724. évi nemesi investigatio idején Gergely tiszaszalóki lakos.

Farkas. 1715. évi jan. 7-én F. Mihály javára adományozott armalis kihirdettetett ugyanazon évben. (1715. év 623. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával Mihály csányi lakos igazolta nemességét.

Farkas. Nógrádmegyei armalista család. Nemeslevelet III. Károlytól 1715. évi márcz. 31-én nyertek F. Mihály, András, István, továbbá Mihály neje Vájga Anna, András neje Horpácsy Katalin. Kihirdette Nógrádmegye ugyanazon évben. (1715. év 82. sz.)

Az 1724. évi investigatio idején Mihály, András, István tiszavárkonyi lakosok igazoltattak.

Farkas. F. István bucsui (vasm.) származású - az 1724. investiciós jegyzőkönyv szerint - gyöngyösi lakos földesurának, Esterházy Dániel grófnak, bizonyítványával 1714. évben kihirdettette nemességét. (1714. év 466. jkl.)

Farkas. Külön kell megemlékeznünk az alább felsorolt Farkas nevűekről, mert közelebbi adatok hiányában nem tudjuk meghatározni, vajjon az itt tárgyalt családok valamelyikéhez tartoztak-e vagy sem.

1. F. János 1783. évben nemesi bizonyáglevelet nyert. (1744. év 226. sz. 1745. év 168. jkl. 1783. év 26. jkl.)

2. F. János fia János Gömörmegyétől testimoniális kap 1791. évben. (1791. év 715. sz. 686. jkl.)
3. István sajónémeti származású mezőtárkányi lakos és fiai István és János Borsodmegye bizonyítványa alapján 1817. évben kihirdettetnek. (1817. év 848. sz. 816. jkl. 1821. év 1053. sz. 1162. jkl.) Genealogiájuk:

[kép]

Farkas lásd Jászberényi.

Farkas lásd Nagy. (1681.)

Farkas lásd Nánásy (kiskarándi).

Fazekas. Sarudon, Jászkiséren, Tiszaderzsén lakott armalista család. Nemeslevelet II. Ferdinándtól 1631. évi júl. 16-án nyertek F. András, neje Katalin, fia Máté, fivére Gáspár; kihirdette 1631. évben Borsod, 1632. évben Hevesmegye. A levéltárban levő másolat szerint a címér: Vörös pajzsban zöld alapon ágaskodó farkas jobbjában 3 struczttollal; sisakdisz: 3 struczttoll; takarók: mindkét részről arany-kék.

A nemességszerző András sarudi lakos utódai Jászkisérre, Gáspárei Tiszaderzsre származtak el az alábbi táblázat szerint:

[kép]

Péter fia András, András fiai András, Péter és János, György fiai János, Máté és György nemességüknek legfelsőbb helyen való igazolása után bizonyáglevelet nyertek 1794. évben. (1794. év 571. sz. 716., 913. jkl. 1699. év 284. jkl. 1709. év 486. jkl. K. K. LVIII. 793.)

Fazekas. Az 1733. körüli évekből származó egyik investigationális jegyzőkönyv megemlíti, hogy Gergely - kinek testvére Gödöllőn él - bemutatta a II. Ferdinand által 1637. évben F. Ambrus, Gergely, István, Imre, Mátyás, Mihály, Balázs részére adományozott s 1639. évben állítólag Hevesben, 1696-ban Komáromban kihirdetett címérlevelet. (1733. év 135. sz.)

Fazekas lásd Bernáth.

Fazekas lásd Vályi.

Fejér (szajoli). A volt külső szolnokmegyei Szajol községben már a XVII. század elején birtokos volt. Három ízben is nyert donatiót eme helysége és pedig 1601. évben Kutassy János esztergomi érsektől F. Mihály, 1669. évben a nádortól Trombitás Mátyással, Teörök Andrással, Hegedüs Demeterrel együtt F. Mihály és végre 1750. évben ugyancsak a nádortól F. János. (1808. év 800. sz.)

Czímérlevelet II. Ferdinándtól 1632. évi okt. 5-én nyertek F. Lénárt, neje Mészáros Anna, gyermekeik Demeter, Miklós, Borbála és Katalin s Lénártnak anyai testvérei Kiss István és Uj István. Kihirdette 1633. évben Abauj, - 1669. évben Borsodmegye.

Az armalisban említett Miklós fia István Gyöngyösre költözött s mint insurgens nemesember Bécs alatt harczolt.

István fiai Ferencz és János s Ferencz fiai Gábor és Antal tanuvallomásokkal igazolták ugyan, hogy ők az 1632. évben armalist nyert Lénárt egyenes leszármazottjai, eredeti címérlevelüket azonban nem tudták felmutatni, mert az Uj másként Borbély István gyöngyösi lakosnak, a társszerző Uj István utódjának, kezére került. Mivel ezen armalist - mely őket, mint a főczímérszerző utódait, inkább illette volna - visszaszerezniök nem sikerült, ujat kértek és nyertek III. Károlytól 1740. évi márcz. 15-én. Ezen nemességujító-levél - mely megerősítette

az 1632. évben adományozott nemességet és címert - Hevesmegye 1740. évi november 15-én tartott közgyűlésében lett kihirdetve. (1740. év 242. jkl. 1761. év pp. 684. sz. 1773. év pp. 1028. sz.)

Talán ezen családhoz tartoztak azon Ferencz gyöngyösi és György gyöngyöspatai lakosok, kik 1728. évben testimoniálist nyertek. (1728. év 69. sz.)

A család czímere: Ezüsttel és kékkel vágott pajzsban hármassal zöld halmon álló, kardot tartó, vörössel és arannyal vágott griff; sisakdisz: kardot tartó vörös griff növekvőn; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXVIII. 314.)

Történetét és genealogiáját Dr. Komáromy András (U. N. I. II. 28.) és a Magy. Nemz. Zsebk. (II. r. I. 210.) közzölték.

Fehér (Fejér). Nemeslevelet III Ferdinandtól 1648. év febr. 6-án nyertek F. György, Péter, András és Mátyás, továbbá Unghy Péter. Kihirdette Nógrádmegye.

A család hevesi ágának a nemességszerzőkkel való közvetlen összeköttetését nem ismerjük, csak azt tudjuk, hogy Antal, Gáspár, Ferencz, Gergely karácsondi, János kompolti, Imre gyöngyösi lakosok, kik 1773. évben Nógrádmegye bizonyítványa alapján igazoltattak, Mátyás utódai voltak. (1773. év 6., 133. sz. 7., 125., 256. jkl.) Ezek közül is csupán Antal alábbi leszármazóiról van tudomásunk:

[kép]

A család több tagja 1801. és 1807. évben nemesi bizonyáglevelet nyert. (1801. év 609. sz. 772. jkl. 1807. év 382. sz. 564. jkl.)

Czímere Siebmacher címerkönyvében.

Fejér (haralyi). Erdélyi család, nemességet Rákóczi György fejedelemtől 1656. év apr. 19-én nyert F. Miklós, kitől a hevesi ág következőkép származott le:

[kép]

János és Mihály fiai Háromszék bizonyítványa alapján 1783. évben kihirdettetnek, Lőrincz fiai pedig 1807. évben testimoniálist nyernek. (1783. év 265. jkl. 1807. év 737. sz.)

F. József nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1786. évben. (K. K. LIII. 482. Nr. 86.)

Fejér. F. János törökszentmiklósi provisor, neje Zsiviczky Mária, gyermekei Imre, Anna, Erzsébet 1801. évi jan. 23-án nyertek nemeslevelet a következő czimmerrel: Négyelt pajzs, az 1. és 4. kék mezőben arany egyszarvu, a 2. és 3. vörös mezőben 3 ezüst sáv (gerenda), melynek középsőjére kigyó csavarodik; sisakdisz: 1-1 fehér liliummal megrakott nyílt fekete szárny közt növekvő oroszlán görbe karddal; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (1801. év 474. sz. 612. jkl. K. K. LX. 376.)

Fehér. Vas megyei eredetű. F. János (József szentesi l. fia, Ferencz nemesdömölki lakos unokája) tiszaföldvári prédikátor Csongrádmegye bizonyítványa alapján 1826. évben kihirdettetik. (1826. év 903. jkl.)

Fejérpataky. 1699. évben Fancsalon (most Rózsaszentmárton) birtokos.

Fejes lásd Nagyfejeő.

Fekete (iváni). Történetét, leszármazását eléggé ismerjük Mocsáry István tanulmányából. (Turul 1901. év 122. l.) A XVII. század közepén F. László füleki várkapitány, ki a vármegyei életben is tevékeny részt vett, Gyöngyöspatán volt birtokos.

Fekete. A család nemeslevele 1631. évben kelt s Pozsonymegyében lett kihirdetve. Nemességszerzők voltak Pál és István. A címérlevél feltalálható: O. L. Htt. Nob. Poson.

1795. évben Ádám nagyfödemesi származásu nagykőrösi, majd szolnoki lakos Pozsonymegye bizonyítványa alapján kihirdettetik. (1795. év 473. sz. 635. jkl.)

Fekete. Eredetileg borsodi család, de már az 1724. évi investigatio idején János, György és ifj. János a megyebeli Tiszaszöllősen tűntek fel. A XIX. század elején egy ág Tiszafüreden lakott. Ekkor került a levéltárba eredeti nemeslevelük is, melyet III. Ferdinand 1642. évi máj. 10. adott F. Miklós, neje Solymos Erzsébet, fiai Ferencz, István, János. Miklós, Gáspár részére s 1649. évben Borsodmegye hirdetett ki. (1649. év 3. sz. 1829. évi iratok.) Az adományozott címér: Kék pajzsban zöld alapon álló farkas; sisakdisz: 2 ökörszarv közt kiemelkedő bárány; takarók: kék-fekete, ezüst-vörös.

Márton makói lakos - kinek származását az alábbi táblázat mutatja - 1808. évben nemesi bizonyáglevelét nyert.

[kép]

Sámuel 1829. évben tiszafüredi seborvos. (1752. év 117. sz. 1808. év 331., 527. sz. 675., 841. jkl.)

Fekete. Szintén Borsodmegyéből származik, ott lett hirdetve azon címeres nemeslevél, melyet III. Ferdinándtól 1656. év decz. 6-án Szép György, Mihály, Péter, István, Pál, Miklós, Demeter, továbbá Fekete Benedek, fia János, nemkülönb Molnár Mihály, fiai Márton és Gergely, végre Nagy Mihály nyertek. Másolata az itteni nemesi vizsgálati iratok közt.

1758-64. körül F. István mezőturi lakos. Nemessége azonban kihirdetve nem lett. (1758. év 30. sz. 1764. év 182. jkl.)

Fekete lásd Kulcsár.

Feöldös lásd Herczeg.

Ferenczffy. Címerlevelet III. Károlytól 1716. évi aug 19-én nyertek F. András és neje Neszindelka Anna-Mária. Kihirdette Zalamegye s 1731. évben Hevesmegye. (1716. év 135. sz. 1731. év 277. jkl.)

A nemességszerző 1765. évben mag nélkül elhalálozván, eredeti nemeslevele a levéltárba lett helyezve. (1765. év 71. jkl.)

Címer: Kék pajzsban zöld halmon vörös mezü könyöklő kar görbe karddal; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Ferenczy (cselei és nagybesenyői). II. Miksától 1573. évben nagybesenyői Ferenczy István új adományt kapott ujhelyi (Zemplénm.) nemesi kuriájára. Neje volt Cseley Anna, a ki Ilona - Zováthy Benedekné, - Julianna - Berenchy Pálné - nevű nővéreivel és fivéreivel együtt II. Rudolftól 1582. évben új adományt nyert a cselei javakra. Bizonyára innen ered a cselei előnév.

1844. évben Antal, az egri főkapitány jóságigazgatója, Szabolcsmegye bizonyítványa alapján kihirdetteti nemességét s az adományos Istvántól való alábbi leszármazását.

[kép]

Ezen családból származott Imre egri prépostkanonok, ki 1903. évben 97 éves korában meghalt.

Czímere: Siebmacher címerkönyvében és Szabolcsmegye monographiájában. (517. l.)

Ferenczy. Az oklevelek azt sejtetik velünk, hogy a F. Mihály, neje Anna, testvérei Márton és Benedek, leányai Anna és Erzsébet részére adományozott nemeslevelet 1632. évben Hevesmegye hirdette ki.

Benedektől származott Pál pásztói iskolamester, ettől Pál szintén pásztói iskolamester, ettől pedig Mihály 1747. évben pásztói lakos és Ferencz, a ki 1760. körül a pozsonymegyei Nagy-Pakára költözött. (1747. év 98. jkl. 1760. év 70. sz.)

Ferenczy. Veszprémmegyéből származott. Mihály fia Mihály fia József csabai ref. pap Pestmegye előtt igazolta nemességét s 1791. évben ő és fiai György, Benő és József, ez utolsó gyöngyösi lakos, nemességi bizonyítványt nyertek.

A családnak II. Ferdinandtól van donatiója. (1791. év 714. sz. 684., 687. jkl.)

Ferenczy. A nemeslevelet III. Ferdinand 1654. év szept. 5-én adta F. Miklós s fia István részére. Kihirdette Hontmegye.

A család hevesi ágának leszármazását az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Nagy Iván e családot a vizkeleti előnévvel említi s azon Vinczétől származtatja, ki 1414. évben Zsigmond királytól új adományt nyert. (1780. év 425. jkl. N. J. IV. 156. Kőszeghy: N. csal. Pestm. 100.)

Ferenczy. Gegesi eredetű székely család. András tiszafüredi lakos és testvérei Gömörtől nyert bizonyítványuk alapján 1783. évben kihirdettetnek. (1783. év 305. A. sz. 263. jkl.)
Leszármazás:

[kép]

Ficsor. Czímerlevelet Lipót királytól 1668. évi jul. 11-én Ficsor Pál és rokona Pohrancz Pál nyertek a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon arany korona fölött nyílt fekete sasszárnytól körülvett arany csillag; sisakdisz: kardot tartó növekvő griff; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdette 1668. évben Nógrádmegye, másolata az itteni levéltárban. (1722. év 79. sz.)

Az 1724. évi nemesi investigatio idején György, Pál és János erdőtelki lakosok s ezek fiai, és pedig Györgyéi András, György, Ferencz, János és Pál, Jánoséi Gergely, János és Mátyás, Páléi Gergely, Márton, Pál, József és Boldizsár Nógrádmegye bizonyítványával igazolták nemességüket.

Nógrádmegye 1753. évi, Hevesmegye 1819. évi bizonyítványai és tanuvallomások alapján (1753. év 127. sz. 1817. év 1251. sz. 1267., 1323. jkl. 1819. év 179. sz. 202. jkl.) csupán János leszármazóit tünteti fel az alábbi táblázat:

[kép]

Ficsor másk. **Csaba.** 1690. évben kihirdettetik a F. m. Cs. György, fia István és F. János részére adományozott armalis. (1690. év 366. jkl.)

Filep (myklai). Filep de Mykla Demeter, az egri gyalogság kapitánya, Dobron Benedek özvegyétől, Anasztáziától és Stretheny András özvegyétől, Almásy másk. Berky Margittól, 1562. évben megveszi ezek kisérei birtokát és almási kúriáját, királyi donatiót szerez rájuk, beiktattatja

magát, a beiktatásnak azonban Rhédey Pál egri katona, továbbá Rhédey Magdolna és György ellenmondanak. (1767. év pp. 852. A. sz.)

Filep lásd Philep.

Filó. Ezen családból József gyöngyösi orvos telepedett meg 1809. évben a megyében s 1822. évben Túrócsmegye bizonyítványával kihirdettette nemességét. De ezen bizonyáglevelél utóbb megsemmisített, mert kiderült, hogy az a genealogusok előtt jól ismert Dávid János, túrócsmegyei jegyző, hirhedt oklevélhamisító, egyik hamisítványa volt, melyet ő kerek 1000 frtért készített.

Ekkor Filó József új czímerlevelél adományozásáért folyamodott, de - sikertelenül. Felvette tehát újból a fonalat, hogy régi nemességét beigazolja s ebbeli törekvése ezúttal eredményes volt. 1841. évben ugyanis kétséget kizárólag bebizonyította Nyitramegye bizonyáglevelével, hogy ő a nyitramegyei Nagyórvistyén székelő Filó családból a következőképen származott le:

[kép]

Ez nem azonos azzal a trencsénmegyei Filó családdal, melynek Jakab és Antal nevű tagjai 1716. évi jul. 16-án nyertek czímerlevelet. (1825. év 62., 539. sz. 104. 807. jkl. 1839. év 201. jkl. 1841. év 1258. sz. 981. jkl. Nyitram. lev. IV. 238.)

Fischer (nagyszalattai) báró. Nagy Iván (IV. 180.) és Siebmacher közleményeire való hivatkozás mellett csak azt említjük fel róla, hogy egyik tagja István szatmári püspök, majd az 1807-22. években egri érsek volt.

Fischer. Czímerlevelet 1741. évi okt. 28-án nyertek F. Pál, neje Hotta Éva, gyermekei János, Antal, Mária, Anna, Veronika. Kihirdettetett 1742. évben. (1742. év 346. jkl.)

Czímer: Arany pajzsfeben 2 vörös csillag, a kék színű pajzsban 3 zöld halom felett követ tartó daru; sisakdisz: ezüst-vörös és kék-arany színű zárt sasszárny; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. XXXIX. 163.)

Fodor. Nemeslevelet F. János, neje Kanyó Katalin, gyermekei Anna és Katalin, fivére Gáspár, neje Fa Anna 1666. évi febr. 7-én nyertek; kihirdettetett ugyanazon évben. (1666. év 107. jkl.)

1713. évben Kis másk. Fodor András - Gáspár fia - egri lakos nemesi bizonyítványt nyert, az 1724. évi investigatio alkalmával pedig úgy ő, mint Lukács nevű fia igazoltattak. (1713. év 316.)

Fodor. A nyitramegyei Kopcsányból Márton Szegzádra költözött, ennek fia József helytartósági titkár volt, ezé pedig János hevesi lakos, a ki 1816. évben kihirdettette nemességét. (1816. év 920. jkl.)

Fodor lásd Dobos.

Fodor lásd Mangó és Szivák.

Foglár (tésai). Emez 1583. évben megneemesített hontmegyei család itt kihirdetve nem volt. Csak annyit jegyzünk fel róla, hogy egyik tagja, György, 1711-54. években egri kanonok a róla elnevezett Foglár intézetet alapította. (N. J. IV. 189.)

Folkusházi-Lacsny (folkusfalvi). A család túrócsmegyei eredetű, egyik ága előbb Orosházára, majd Hevesbe származott. János fia Pál fiai József hevesmegyei kanczellista és András testvérek Túrócsmegye bizonyítványa alapján 1808. évben kihirdettettek. (1808. év 708. sz. 1094. jkl.)

Fora. Az 1642. évi jún. 7-én F. Pál, fiai András, György, István és János részére adományozott czímerlevelél kihirdettetett 1643. évben. 1709. évben András átányi lakos, az 1724. évi investigatio alkalmával pedig János, György átányi és István egerlövői lakosok igazolták

nemességüket. Ezek közül István a címerszerző Györgynek a fia volt. (1709. év 486. jkl. 1761. év 110. sz.)

Fora. Ezen család pedig 1666. évi márcz. 27-én nyerte 1669. évben ugyancsak Hevesben kihirdetett armalisát. Nemességszerzők voltak: F. Tamás, neje Piroska Erzsébet, leányuk Katalin, fivérei Antal, Pál, János és György, végre Antal fiai András és Mihály. (1669. év 86. jkl.)

Forgách (ghymesi és gácsi) gróf. A Hunt Pázmány nemzetségből származik. Első ismert őse Iváncs vagy Ivánka Comesnek a fia András Comes de Bánya volt s a XIII. század közepén szerepelt.

Történetét, leszármazását, címereit a genealogiai és heraldikai irodalomból már eléggé ismerjük. (N. J. IV. 197. Turul 1897. év 3.)

A megyei levéltár másolatát őrzi a régi címér megerősítéséről s a pallosjogról szóló ama kiváltságlevélnek, melyet Lajos király 1525. évben F. Ferencz, László, Sebestyén, Miklós és Zsigmond részére adományozott. (1525. év 1. sz.)

Az 1699. évi összeírásban Simon gróf gyöngyösi, tiszaföldvári, kengyeli birtokos.

Forgó. 1699. évben Mátyás szenterzsébeti birtokos.

Forgó. Ballán, Vécsen élnek 1793. évben ily nevűek. Borsodból származtatják magukat, de nemességük itt kihirdetve nem lett. (1793. év 723. sz. 823. jkl.)

Forgon. Nemességet 1659. évi aug. 20-án nyertek F. Lukács, fivére Jakab és **György** Sámuel, ennek neje Takács Katalin, végre **Molnár** Mihály. Kihirdettetett 1663. évben, másolata az egri káptalan levéltárában H. H. jk. 984. sz. alatt. (1663. év 123. jkl.)

Az 1724. évi investigációkor Lukács fia Mátyás szenterzsébeti lakos.

1768. évben István fia Ferencz szolnoki lakos Gömörmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik. Mihályfalván volt birtokos. (1768. év 219. sz. 359. jkl.)

Fórián lásd Panker.

Fóris másk. **Lakatos.** Esterházy hercegprimás 1736. évben F. m. L. István és János testvéreknek, Zsoltvay Miklós fiának, Mátyásnak, a bars megyei Néveren egy kis birtokrészt adományozott. Fóris István fia János s testvéreinek, Jánosnak, fiai Imre és József Heves- és Borsodmegyékbe származtak. (1736. év 157. sz.)

Forray. Az 1733. évi 135. sz. investigációs iratok szerint F. István, fia Balázs, fivérei Lőrincz és János, unokatestvérei György, Balázs és Demeter 1622. évi május 27-én címerlevelet nyertek, melyet 1622. évben Gömör, 1623. évben Hevesmegye hirdettek ki.

A nemeslevélben feltüntetett egyik Balázstól - valószínűleg István fiától - származott János, ettől pedig származtak Ignác, András, György. A két első 1716. évben igazolta nemességét s az 1724. évi investigáció idején Gyöngyösön lakott. (1716. év 84. sz.)

Forray (soborsini) nemes báró és gróf. Címeres nemeslevelet 1714. évi febr. 4-én nyertek Sárközy János és Forray Márton unokatestvérek. Kihirdettetett 1714. évben. (1714. év 561. jkl.)

A címerszerző Márton - talán mert anyja és említett unokatestvére Sárközy nevűek voltak - néhol a Sárközy néven fordul elő, így az 1724. évi investigációs jegyzőkönyvben is. Két fia volt, András ki Arad megyébe költözött és Márton. Ez utóbbinak Almásy Teréz nevű nejétől való gyermekei József, aki 1762. évben a magyar testőrségbe akarta magát felvétetni s ez alkalommal nemesi bizonyítványt nyert és Erzsébet, Turcsányi János kapitány neje. A család nemesi ága Józseffel kihalt. (1762. év 421. jkl.)

Az Arad megyébe költözött András, a gyöngyösi születésű köznemes fiú, igen tekintélyes állást vívott ki magának. 1747. évben Arad megye aljegyzője volt s mint ilyen tarnabodi birtokrészt, melyet Haller Sámuel bárótól szerzett, zálogba adta Tóth Gergelynek s helyette a

lakhelyéhez közelebb szerzett nagyobb kiterjedésű birtokokat. 1760. évben már a megye alispáni székében találjuk; mint ilyen a soborsini előnevet nyerte 1760. évi nov. 4-én. (1760. év pp. 666. sz. 1766. év pp. 802. K. K. XLV. 526.)

Egyetlen fia Ignác 1789. évi febr. 16-án bárói rangot kapott. Ettől származott András csanádi főispán, kinek fiában, az 1847. évi júl 16-án grófi rangra emelt Jánosban, a család ezen másik ága is sirba szállt. (K. K. LIV. 173. LXVII. 753.)

A család genealogiáját a fent hivatkozott levéltári oklevelek és Nagy Iván munkája alapján (IV. 220.) az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

A nemesi címér: Kék pajzsban zöld alapon két egymás felé fordult griff, közösen egy czölöpösen helyezett lándsát tart, melynek hegyén bajuszos, turbános törökfej; sisakdisz: nyílt fekete sasszárny közt a pajzsbeli lándsá; takarók: vörös-ezüst, kék-arany.

Ettől a bárói és grófi címér - Siebmacher szerint - annyiban tér el, hogy a griffek buzogányt tartanak s 3 sisak van a pajzs felett, a középsőjén nyílt fekete szárny közt lándsá, a két szélsőn egymás felé fordult teljes griff; takarók: kék-arany, kék-ezüst.

Fótossy lásd Kyss. (1659.)

Földesy. Egyik investigationalis jegyzőkönyv szerint F. Tamás volt a nemességszerző és Rákóczi György fejedelemtől nyerte 1638. évben Biharmegyében kihirdetett armalisát. (1733. év 135. sz.) Nagy-Bajomból egy ág a békésmegyei Berénybe, másik ág Dévaványára szakadt. Itt élnek 1730. évben János, 1792. évben István fia ugyancsak János. (1730. év 61. sz. 1792. év 759. sz.)

Címere Siebmacher munkájában.

Földös lásd Herczeg.

Földy. 1750. évben F. Sámuel, András, Bálint, István, Péter tiszavárkonyi lakosok Barsmegyétől nemesi bizonyítványt nyertek. András fia András 1801. évben Nagy-Kőrösre távozott. Pál és György 1771. évben tiszavárkonyi lakosok. (1750. év 102. sz. 1771. év 128. jkl. 1799. év 453. sz. 548., 848., 876. jkl. 1801. év 396. sz. 500. jkl.)

Földváry (bernátfalvi). Törzsökös pestmegyei család. Feöldwaary Mátyás 1573. évben nyert Miksa királytól - állítólag újított - címérlevelet. Hihetőleg ennek fia volt az 1589. évben szerepelt azon Mihály, ki nőül vevén bernátfalvi Bernáth Zsófiát, ekként utódjait a bernátfalvi Bernáth család birtokainak egyik osztályosává tette. Innen ered előneve is.

A XVII. század közepén János Gyöngyösorosziban, 1699. évben pedig a család több tagja Sárszögön, Csanádon, Andornakon, Szücsiben, Szentimrén, Czibakházán és Jenő pusztában volt birtokos. A gyöngyösoroszi és szücsii javakra Mária Teréziától nyert adományt.

Hevesmegyét főleg F. Mihálynak és Bossányi Évának az alábbi táblázaton feltüntetett leszármazói érdeklik:

[kép]

Nagy Iván (IV. 226.) téves genealogiát közöl a családról, mert György és Sréter Janka gyermekeiként tünteti fel ezek egyik fiától, Györgytől és Balázsovich másk. Zsuffa Borbálától született gyermekeket, vagyis egy nemzedéket elmellőz. (1654. év 13. jkl. 1656. év 37. jkl. 1785. év 127. sz. 1794. év pp. 3021. sz. 1796. év pp. 2470. M. sz. 1809. insurr. összeírás).

Czímerét Siebmacher munkája közli.

Frajzazen. Turóczmegyei család. A címerlevelet 1650. évben Fr. Keresztély nyerte s tőle a Hevesmegyei ágazat ekképen származik le:

[kép]

A táblázaton levő Nándor neje regőczi Huszár Krisztina, H. Imre és Nyáry Mária leánya volt, s így a Frajzazen család is Nyáry jusson lett birtokossá a megyében és pedig Karácsondon, Taron és Viszneken. (1791. év 1009. sz. 1071. jkl. 1773. év pp. 1015. sz. 1775. év pp. 2075. sz. 1778. év pp. 2096. sz. 1780. év pp. 2164., 2181. sz. 1783. év pp. 2298. Ab. sz. 1827. év pp. 10. sz.)

A család címerét közlő Siebmacher-féle mű a sonnenfelsi előnévvel említi, ez előnévnek azonban az itteni levéltár okleveleiben nyoma nincsen.

László és Antal Turóczmegye bizonyítványával 1791. évben hirdették ki nemességüket.

Frater (ippi, érkeserői és bélmezei). A Dobra nemzetségbeli Marczeltól származtatja magát, kinek Márton és Kelemen nevű fiait, a bácsi vár jobbágyságait, V. István király 1265. évben nemességre emelte s 1273. évben új adományképen Kezy földjét adta nekik. Márton fiai voltak Balázs és Demeter.

Balázs dédunokája, Gergely, Horvátországba költözvén megalapította az Utjesenich családot s nőül vevén Martinuzzi Annát életet adott az egyszerű Pálos barátból Nagyvárad biboros püspökévé, Zápolya mindenható miniszterévé, kora legnagyobb államférfiává emelkedett Györgynek, ki anyja után a Martinuzzi nevet vette fel, de a kit mi a történelemből közönségesen Frater György (1551.) néven ismerünk.

Az 1265. évben megnevesített Demeter fia Mihály, ezé László deák (1400.), ezé Mátyás (1466.), ezé Pál (+ 1510.), ezé pedig György volt, ki a mohácsi sikon esett el s Pál nevű fiut hagyott hátra.

Ezen Pál neje nagyatyjának, ippi Bydeskuthy Bertalannak, magvaszakadtával Báthory Istvántól az ippi birtokrészt, Nagy-Szelind és Asszonyvására birtokokat, majd 1582. évben régi nemességének megerősítését nyerte s így mintegy második alapítójává lett a családnak.

Hevesben a család akként vált ismeretessé, hogy ezen Pálnak István fiától való unokája, ugyancsak Pál, hajdukerületi főkapitány, a fejedelmi vérből származott Barcsay Anna nevű neje révén birtokába jutott a kihalt Pászthóy család pásztói jószágának.

Pál és Barcsay Anna 1653. évben pásztói, barkányi, hartyáni, almási, garabi, tepkei, pusztá-teleki, hasznosi, apczi, muzslai, tótalmási, kókai, szentmártonkátai, czeglédi; gyurgyei, megyeri részjavaikat a Csorgály János bujádi várkapitánytól felvett 1000 imperialis tallérral terhelték meg. Fiaik pedig - György és István - pásztói és hasznosi javaikat 400 tallérért 1668. évben eladták Battik János füleki lakosnak. (1754. év pp. 533. sz. 1765. év pp. 797. sz. 1783. év pp. 2306. sz. 1790. év 192. sz. 1792. év pp. 2420. sz.)

Nagy Iván beható részletességgel közli a család történetét, genealogiáját. (IV. 251.)

Fratrik. Trencsénmegye Zabudni helységéből költözött Gyöngyösre és Hatvanba. János fia Mihály Trencsénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1801. évben. (1798. év 573. sz. 923. jkl. 1801. év 831. sz. 999. jkl.)

Frecska. Címerlevelet 1702. évi márcz. 10 nyert Fr. Márton; ettől származott Márton, ettől pedig András, a Teleki család ügyésze és Pál, kik 1811. évben Nógrádmegye bizonyítványa alapján kihirdetettek. András fia volt Sándor. (1811. év 482. sz. N. I. IV. 267.)

Fridericz. Címerlevelet 1712. Ferencz, nemesi bizonyítványt pedig 1756. évben ennek fia Gergely nyertek. (1712. év 243. jkl. 1756. év 185. jkl.)

Frivaldszky. Ismert Trencsénmegyei birtokos nemes család, mely idők folyamán Zemplén-, Pest-, Csongrádmegyékbe is elágazott.

1786. évben Miklós frivaldi származású szolnoki lakos Trencsénmegye, 1836. évben pedig György és Méhes Anna fia Ádám (sz. 1806.) hódmezővásárhelyi származású egri lakos Csongrádmegye bizonyítványai alapján kihirdettetnek. (1786. év 1. A. sz. 886. jkl. 1836. év 307. sz.)

Fuder másk. **Gyöngyösi.** Az állítólag Nógrádban kihirdetett - ismeretlen keletű - armalist F. Pál, Gergely és Mihály nyerték s egyideig Gergely borsodi szolgabíró őrizte, de azután elveszett. 1748. évben Gergely átányi lakos ezen megyétől bizonyáglevelet kapott. (1745. év 199. sz. 1748. év 156. sz. 289. jkl.)

Furthiny. A III. Ferdinánd által F. Mátyás, fia Mátyás és testvére Dániel részére adományozott nemeslevelet 1655. évben Zólyom megye hirdette ki. Leszármazása:

[kép]

A család evangélikus volt, Márton lett katolikussá; ennek egyik fia János-Ignác 1751. évben Gyöngyösre költözött s kihirdettette nemességét. 69 éves korában született fia, Imre, pécsi lakossá lett s 1792. évben nemesi bizonyáglevelet nyert. (1751. év 30. sz. 1792. év 695. sz.)

Gyanítjuk, hogy János-Ignác fiai voltak még Nándor és András gyöngyöspüspöki-i lakosok. Ez utóbbinak fia József nógrádludányi lakos, Ráday Gedeon gróf számtartója, gyermekeivel Istvánnal, Józseffel, Pállal, Annával együtt 1812. évben testimoniálist kapott. (1772. év 122. sz. 339. jkl. 1812. év 71. sz. 73. jkl.)

Fülöp. A nemességet Lipót király 1702. évi május 5-én adományozta F. Mátyás s gyermekei Imre, János, György, Judit részére.

Imre fia volt István szolnoki lakos, a ki Imre nevű fiával együtt Pestmegye bizonyítványa alapján 1779. évben kihirdettetett. (1779. év 43. jkl. 1799. év 209. sz. 1805. év 877. sz. 1192., 1486. jkl.)

Törökszentmiklóson is éltek 1815. körül ily nevűek, de nem állapíthatjuk meg, vajjon ezen családhoz tartoztak-e. (1815. év 1866. sz. 1078. jkl.)

Fülöp lásd Philep.

Für. Eredeti armalisa, melyet III. Ferdinándtól 1654. évi okt. 20-án F. Bálint, neje Erzsébet, fiai Lukács és Gáspár nyerték s 1656. évben lett kihirdetve, a család kihalta folytán kerülhetett a levéltárba. József 1778. évben pétervásári plébános.

Czímer: Kék pajzsban zöld halmon kettős farkú oroszlán jobbában - szőlőhöz való - metsző kést, baljában 3 buzakalászt tart; sisakdisz: 3 buzakalász; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1655. év 1. sz. 1778. év pp. 2116. sz.)

Füsz. Az 1628. évi nov. 14-én F. András, neje Nyiró Zsuzsanna, gyermekei Mátyás, Péter, Pál és Zsuzsanna részére adományozott nemeslevél kihirdettetett 1655. évben. (1655. év 28. jkl.)

Füzes Gyarmaty lásd Gyarmaty.

G.

Gábry. 1776. évben G. Sándor s fiai Fülöp-László, József, Ferencz és Sándor primipilus székely nemessége Háromszék bizonyítványa alapján kihirdettetett. László 1791. évben Grassalkovich herczeg tisztje és bajai lakos volt. (1776. év 258. jkl. 1791. év 625. sz. 624. jkl.)

Gácsay. Csépán voltak birtokosok 1772. évben István és Gábor. (1772. év pp. 1002. et. 1. sz.)

Gachal másk. **Eölvédy.** Esztergommegyei birtokos nemes család. Czímerlevelet II. Mátyástól 1618. évi ápr. 11-én nyertek Gachal másk. Eölvédy János esztergomi alispán, neje Anna, gyermekei Katalin, Erzsébet, Ilona, Anna, továbbá unokatestvére Jakab a következő címerrel: Kékben kettős halom felett koronázott aranygriff kardot tart; sisakdisz: két ökörszarv (jobbról kék-arany, balról ezüst-vörös) között a pajzsalak kiemelkedőn karddal, melynek hegyén levágott turbános törökfő; takarók: vörös-ezüst, kék-arany.

Kihirdette Esztergommegye, másolata a m. kir. orsz. levéltárban. (Act. Cott. Comar. Doc. nob. Nr. 119.)

1692. évben Jakab és András ölvédi lakosok Esztergommegyétől nemesi bizonyáglevelet nyertek, mely a Poroszlóra átszármazott András kérelmére itt ugyanazon évben kihirdettetett. 1693. évben szerepel itt még János is, az 1724. évi investigatio idején pedig András fia István. (1692. év 46. sz. 1693. év 99. sz. 184. jkl.)

A Gachal-ok ma is számosan élnek Poroszlón, Tiszafüreden, egyik közülök Sándor honvédőrnagy a honvédelmi minisztériumban, kinek nemességét a belügyminiszter 29594/1893. sz. alatt elismerte.

Gacsó. Szatmármegye G. Gergely részére 1792. évben testimoniálist adott, mely itt ugyanazon évben kihirdettetett. Testvére Mihály volt. (1792. év 294. jkl.)

Gajda lásd Bobor.

Gaál. Régi család, mely az 1433. évben Zsigmond királytól kiváltságlevelet nyert Gall Filisteus fia Imre de Felsőszentgyörgy leszármazottjaként tűnik fel s mint ilyenek igazoltattak az 1724. évi investigatio előtt Mátyás gyöngyösi, János és András apczi lakosok.

A XVII. század közepétől való leszármazása a következő:

[kép]

A fenti genealogia alapján a család több tagja 1826. évben nemesi bizonyáglevelet nyert. (1826. év 201. sz. 265. jkl.)

Ezen családhoz kell még számitanunk az 1764. évben Tiszavárkonyon élt Jakab fia János fia Jakabot és az 1832. évben Recsken szerepelt Istvánt, Pétert és Ferenczet, de ezeket adat hiányában a családfába beilleszteni nem lehetett. (1764. év 174. jkl. 1832. év 1089. sz. 2299. jkl.)

Gaál. Barsmegyéből származott ide. Onnan hoztak nemesi bizonyágleveleket: 1751. évben Mihály fia Ferencz fia Gergely (1751. év 26. sz.), továbbá 1766. évben ennek fia Sándor gyöngyösi lakos (1767. év 197. sz. 151. jkl.), végre 1772. évben György atkári lakos s kihirdettették nemességüket. (1772. év 331. jkl.)

Mivel Barsmegyében a békésmegyei eredetű, Gyula városban Hunyadi Jánostól 2 udvartelket, 1553. és 1560. években királyi donatiókat, 1655. évben pedig III. Ferdinándtól megerősítő címeres nemeslevelet nyert gyulai Gaál család szerepelt, nem alaptalan feltevésünk, hogy a fentiek szintén ezen család leszármazottjai. (Barsm. monogr. 534. Békésm. monogr. III. 55.)

Gáll (hilibi). Régi székely család. Antal hilibi származású füzesabonyi lakos Háromszék bizonyítványa alapján 1798. évben kihirdetteti nemességét és előnevét. (1798. év 11. sz. 18. jkl.)

A m. kir. orsz. levéltárban van egy Bocskay Istvántól 1606. márcz. 22. adományozott eredeti armális (Gyfvári kápt. Cent. Gg. 28.), mely hilipi Gál János nevére szól, de erről kiderült, hogy hamisítvány. (U. N. J. III. 165.)

Gál. II. Ferdinand 1629. évi szept. 13-án G. György s testvérei Gerely és Benedek részére nemeslevelet adományozott a következő címerrel: Kék pajzsban kardot tartó griff; sisakdisz: növekvő oroszlán; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. Kihirdette 1630. évben Borsodmegye.

Ezt az armalist mutatta fel 1764 évben István mezőtúri lakos. Azon állításának, hogy az apja György volt, nagyapja pedig a nemességszerző György, a vármegye nem adott hitelt, sőt bizonyos rosszhiszeműséget sejtett az igazolás körül s még azt is kétségbevonta, hogy a nemeslevélhez örökség útján jutott, azért azt tőle elkobozta s levéltárba helyeztette. (1629. év 3. sz. 1764. év 172. jkl.)

Gál. Címerlevelet III. Ferdinandtól 1649. évi nov 20-án G. Gergely, György és István testvérek nyertek. Kihirdettetett 1657. évben. (1657. év 7. jkl.)

A nemességszerző Gergely unokája Gergely sarudi, majd 1744. év után poroszlói lakos volt, kitől így származik le a család:

[kép]

Igazoltatott: 1709. évben s az 1724. évi investigatio alkalmával György sarudi lakos (1709. év 486. jkl.); Bizonyoságlevelet nyertek: 1827. évben József debreczeni timár, 1847. évben Mihály hódmezővásárhelyi csizmadia. (1828. év 654. sz. 754. jkl. 1845. év 973. sz. 1566. jkl. 1847. év 1685. sz.)

Az armalisnak a levéltárban levő másolata a címert így írja le: Vörös pajzsban 3 zöld halom felett kardot tartó párducz, a pajzs felső sarkaiban jobbról aranycsillag balról ezüst félhold; sisakdisz: növekvő oroszlán karddal; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (1828. év 654. sz.)

A család ev. ref. vallású.

Gáll. 1646. évi nov. 26-án nyert nemeslevelét Pozsonymegye hirdette ki. Ide 1809. évben János fia János jött Esztergommegyéből és Nyitrámegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1809. év 776. sz. 1235. jkl.). A címerlevél másolata Nyitrámegye levéltárában van.

Gál. Címerlevelet III. Ferdinandtól 1652. évi jan. 26-án nyertek G. István, fivérei Mihály és János, továbbá Mihály neje Katalin s fiai István és Mihály. Kihirdetve 1658. évben Heves- és Nógrádmegyékben. (1658. év 22. jkl.)

Ezen családhoz tartoztak Márton krasznahorkai lakos fia György fiai Pál, Márton és András egri lakosok, kik Gömörmegye bizonyítványa alapján 1774. évben igazoltattak. Ezek utódait az alábbi tábla mutatja:

[kép]

Imre és fiai 1844. évben nemesi bizonyítványt nyertek. (1774. év 276. jkl. 1844. év 175. sz. 275. jkl.)

Gál. A címerlevelet 1676. márcz. 7-én nyerte a család s ugyanazon évben Hevesmegye hirdette ki. Címerszerzők voltak G. János, neje Komlós Katalin, fia Mátyás, fivérei Boldizsár, Ardrás, Gergely, végre Boldizsár fia András.

Az 1699. évi összeírásban János fancsali (rózsaszentmártoni) birtokos. Későbbi időkben nincs többé említés a családról.

Gáll. Pélyen, Kúnszentmártonban, az aradmegyei Szent Annán is éltek ilyenűek a XVIII. század másik felében, de ezekről nem tudjuk, hogy az itt felsorolt családok melyikéhez tartoztak. (1774. év 1. sz. 3. jkl.)

Gáll lásd Sándor.

Galambos. Nemességet 1666. évi május 26-án nyertek G. István, neje Csépany Katalin, gyermekei István, András, János, Katalin és Anna. Kihirdettetett 1670. évben. (1670. év 97. jkl.) Ezekből így származott le a család:

[kép]

A család több tagja a fenti genealogia alapján nemesi bizonyítványt nyert. (1709. év 486. jkl. 1821. év 1087. sz. 1841. év 1539. jkl. 1842. év 1496. sz. 1187. jkl.)

Czímer az armalismásolat hiányos szövege alapján: kék pajzsban fehér galamb csőrében (a szövegből hiányzik, hogy mit, de következtetjük, hogy) 1 vörös rózsát tart; sisakdisz: 3 vörös rózsát tartó növekvő medve; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (1842. év 1496. sz.)

Galambos. Eredetileg hevesi címeres nemes család volt, de már maga a nemességszerző G. András, a ki nejével Bartók Erzsébettel, leányaival Katalinnal és Annával, fivérével Mihálylyal együtt Lipót királytól 1669. évi decz. 21-én címerlevelet nyert, a megyebeli Átányról Gyömrőre költözött s régi lakhelyén utódokat nem hagyott hátra.

A család genealogiája:

[kép]

Az 1670. évben Hevesben kihirdetett armalis másolatának igen hézagos szövege alapján a címerből csak annyit tudunk meg, hogy úgy a pajzsalak, mint a sisakdisz griff, a takarók pedig arany-kék, ezüst-vörös színűek. (1670. év 98. jkl. Külön perek 226. sz.)

Galgóczy lásd Pesztránszky.

Gálos. G. Mihály 1755. év táján Barsból Békésbe, innen pedig ennek fia István 1767. évben Dévaványára költözött s Békésmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1767. év 197. sz. 151. jkl.)

A sári előnevet használja. (Kőszeghy: Nem. cs. Pestm. 109. Békésm. tört. III. 227.)

Galvács. Ezen családról csupán az 1724. évi nemesi investigatio jegyzőkönyvéből szerzünk tudomást. Ekkor mutatta fel András átányi lakos a II. Ferdinand által 1631. évi jún. 26-án G. András, neje Búzás Dorottya, gyermekei János, Ilona, György, Péter, István, Márton, János, György, továbbá Balog István és Alföldy Gáspár részére adományozott s 1635. évben Szabolcsban kihirdetett armalist.

Gányi. 1700. és 1709. években G. István pásztói lakos igazolta nemességét. (1700. év 499. jkl. 1709. év 486. jkl.)

Garadnay. A XIX. század elején Horton, Ecséden lakott ilyenű család, de nemessége kihirdetve nem volt, kiváltságokat sem élvezett.

Borsodmegye levéltárában van egy armalis, melyet G. Pál s testvérei Márton és Mihály 1622. évi jún. 28-án nyertek s melyet Borsodmegye hirdetett ki, de a fentieknek ezen családból való származása semmivel sincs támogatva. (1805. év 962. sz. 623. jkl.)

Garai. Az 1725. évben Jászkúnmadarason élt G. András nemességéről csupán tanuvallomásokból értesülünk. (1725. év 165. sz.)

Az egri káptalan levéltárában Garai armalis kettő is van, az egyik 1566., a másik 1653. évi keletű. (G. G. jk. 327. K. jk. 122.)

Gárdy. Nemességüket igazolták: 1676. évben János gyöngyösi, az 1724. évi investigatio alkalmával ugyancsak János gyöngyösi lakos.

A család armalisa 1618. évi ápril. 6-án kelt, Hevesben lett hirdetve s II. Mátyás által G. Ferencz s fivére György javára adományoztatott. (1676. év 193. jkl.)

Gáspár lásd Sóky.

Gáspárdy. Eredetileg nyitramegyei család, ott lett először hirdetve címerez nemeslevele, melyet Lipót király 1659. évi okt. 14-én adott G. Lukács, neje Halasy Erzsébet, leánya Katalin, fivérei György és Mihály javára. Másolata feltalálható a nyitramegyei, a m. nemz. muzeumi s az esztergomi főkáptalani (Prot. 33., 360.) levéltárakban. - Vármegyénket érdeklő genealogiája:

[kép]

Nyitramegye hatósága előtt 1784. évben productionalis pörrel igazolta a család nemességét.

Vármegyénkben Szatmár- és Nyitramegyék bizonyáglevelai alapján 1840. évben hirdettette ki nemességét Lajos szatmári, nagybányai, majd egri sőtiszt. Az említett testimonialisokban Rudolf és István nevű testvérei is fel vannak tüntetve. (1840. év 432. sz. 153-161. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon ágaskodó fehér lovon ülő, jobbról félholdtól, balról aranycsillagtól kísért vörös dolmányos, kék nadrágos, sárga csizmás magyar vitéz, fején nyusztkalpaggal s sólyomtollal, jobbában kard, ennek hegyén törökfő; sisakdisz: görbe kardot tartó pánczélos kar, melynek könyök-hajlásánál arany kereszt látszik; takarók: vörös-arany, kék-ezüst.

Gecse. Gömörmegeből származik, ott lett hirdetve 1629. évben azon címerez nemeslevél, melyet II. Ferdinand 1628. évi nov. 7-én adományozott G. Antal, Péter és társai javára.

Márton fia Antal fiai Márton és Benedek figei származású mezőkövesdi, majd kompolti lakosok Gömörmege bizonyítványa alapján 1724. évben kihirdettettek. (1723. év 98. sz. 1724. év 684. jkl.) Ezek utódait a táblázat mutatja:

[kép]

János és Mátyás monostori lakosok 1802. évben nemesi bizonyítványt nyertek. (1802. év 668., 704. sz. 239., 849. jkl.) Egy András nevű Sirokon lakott, ennek fia Antal 1773. évben miskolci lakos. (1773. év 155. sz. 164. jkl.)

Géczy (kisgéczi és garamszegi). Ezen ősrégi, családtörténeti íróink szerint, a Geecz nemzetségből származó, nógrádmegyei családból a XVIII. század közepén csányi birtokos volt Miklós, 1830. évben pedig László fia János vári, majd gyulai, végre pásztói lakos. Ez utóbbi Békés- és Nógrádmegyei bizonyítványával igazolta nemességét. (1755. év pp. 559. sz. 1830. év 276. sz. 423. jkl. N. J. IV. 313.)

1688. évben egy Géczy István a szalatnai előnévvel fordul elő. (1688. év 222. jkl.)

Gellén (gellénfalvi, illetőleg losonczi). Eredetileg nyitrai család, onnan egy ág a nógrádmegyei Losoncra költözött s a losonczi előnevet viselte. Gergely neje, runyai Soldos Judit, révén birtokos volt a megyében Tenken, Szentersébeten, Füzesen, Felsőerdőteleken, Szentmárián. Füzesi részét G. Erzsébet 1741. évben 300 frtért átadta Okolicsányi Mátyásnak, az összes

birtokokon pedig G. István és sógora Csoma Zsigmond 1763. évben megosztottak. (1720. év 55. jkl. 1762. év pp. 724. sz. 1771. év pp. 947. sz. 1779. év pp. 2161. sz. 1780. év pp. 2203. sz.)
Genealogiájuk:

[kép]

Genge lásd Zay.

Gere. Eredetét, megnevezése idejét nem ismerjük. Borsodmegye hatósága előtt 1744. évben István és János nagymihályi lakos testvérek, továbbá István fia István, János fia László, végre István gyöngyösi igazolták armálisuk elvesztét, nemességükről bizonyáglevelet nyertek s ezt itt 1751. évben kihirdettette István gyöngyösi lakos, kinek utódait a táblázat mutatja:

[kép]

László, ennek fiai és unokája 1821. évben testimoniálist nyertek. (1744. év 227. sz. 162. jkl. 1819. év 1126. sz. 1165. jkl. 1821. év 40., 585. sz. 36., 593. jkl.)

Gergelyffy. 1678. évi máj. 25-én nyertek címeres nemeslevelet G. Balázs, neje Balogh Judit, gyermekei Mihály, Sándor, Ferencz, Borbála, Klára és Szigethy Ferencz. Kihirdettetett 1679. évben. 1709. évben Balázs pásztói lakos. (1679. év 367. jkl. 1709. év 456. jkl.)

Gerhes lásd Birtok.

Gerse. 1691. évben G. András mezőturi lakost nemes embernek ismeri el a vármegye. (1691. év 142. jkl.)

Giczey. 1691. évben G. Gergely Komárommegye bizonyítványa alapján a nemesek sorába vétetett fel. (1691. év 62. jkl.)

Gillányi lásd Varga.

Glósz. Ezen Zólyom megyéből származó, de Komárom, Gömör, Bács, Nógrád, Pest, Turóc, Sáros, Zala és Szepes megyékbe is elágazott család eredetileg Glosius, majd Glós, Glóz, ujabban pedig Glósz néven fordul elő.

Első ízben I. Ferdinándtól 1563. évi decz. 4-én nyert címeres nemeslevelet Glosius János mint mellékczímerszerző a Churhay, Bartholenovits, Gruob stb. családokkal együtt. Kihirdette 1565. évben Zólyom megye.

János fia volt Bálint - Nagy Iván szerint Boldizsár, - ezé pedig János zólyomi lakos, a ki nejével Érsek Rebekával együtt III. Ferdinándtól 1649. évi szept. 25-én megerősítő nemeslevelet és új címert nyert. Leszármazóiról nagy részletességgel emlékezik meg Nagy Iván munkája. (IV. 411.)

Testvére volt Lőrincz, ennek fia pedig Menyhért, a ki a jázságba, Jákóhalmára, vette lakását, utódai pedig Komárom megyébe származtak el. Innen jött Egerbe 1835. évben Ferencz-Antal-Imre s Komárom megye bizonyítványával igazolta nemességét.

A hevesi ág genealogiája:

[kép]

Siebmacher munkája úgy az 1563. éven, mint az 1649. évben adományozott címert közli s az előbbinél forrásul a m. kir. orsz. levéltárban levő királyi könyveket jelöli meg, holott Dr. Illéssy és Pettkó „Királyi Könyvek” című munkájában azon armalistról nincs említés.

Az 1649. évi armalis átirata feltalálható: O. L. Htt. Nob. Szepes és Szepesi kápt. jk 1818. fol. 251.

Glöchspert báró. Gl. Ditrich Henrik tábornok, neje Höllingen Janka részére 1698. okt. 1-én adott indigenatusi kiváltságlevél kihirdettetett 1699. évben. (1699. év 440. jkl.) Poroszlón, Hevesen, Császon, Pélyen, Kőteleken, Erdőkövesden, Átányon volt birtokos.

Gócza. Megyebeli és jázsági birtokos család, melynek nemessége productionalis pör útján 1820. évben legfelsőbb helyen is igazoltatott. (K. K. LXIV. 368.)

A címérlevelet III. Ferdinándtól 1653. évi decz. 18-án nyerték G. Mihály, neje Pap Katalin, fia János, leányai Erzsébet, Borbála, testvére János s ennek neje Porosz Anna a következő címerrel: Kékben zöld alapon kardot tartó oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdettetett 1670. évben, másolata a levéltárban. (1670. év 98. jkl. 1816. év pp. 30. sz.)

Ezen református család leszármazása ez:

[kép]

János, Mihály, István, Pál, Gergely jászkiséri lakos testvérek 1821. évben nemesi bizonyítványt nyertek. (1819. év 1010. jkl. 1821. év 9. sz. 8. jkl.)

1699. évben birtokos volt a család Sarudon, Kürthön, Sülyön.

Goda. G. Gáspár, neje Szabó Erzsébet, gyermekeik István, Gergely és Erzsébet 1689. évi jul. 1-én címérlevelet nyertek, mely ugyanazon évben ki is hirdettetett. (1689. év 348. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején István és József gyöngyösi lakosok.

Gólyás lásd Brezovay.

Gólyi. Az 1724. évi investigatio alkalmával Mihály fancsali (rózsaszentmártoni) lakos Szatmármegye bizonyítványával igazolja nemességét s azt állítja, hogy az ő atyja Zsigmond nyert címérlevelet, de ez tűz által elpusztult.

Gombkötő. G. Mihály, neje Balla Katalin, gyermekeik Mihály, Judit, Katalin részére 1683. évben adományozott címeres nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1683. év 237. jkl.)

Gombos lásd Soldos (runyai).

Gonda. G. János Szabó Jánossal, ennek nejével Pap Judittal és fivéreivel Szabó Mihálylyal és Jánossal együtt Lipót királytól 1692. évi nov. 8-án címérlevelet nyert, mely 1693. évben Hontban lett kihirdetve. (1693. évi 5. sz.)

Nem bizonyos, hogy ezen családhoz tartozott-e azon János gyöngyösi lakos, ki 1724. évben a vármegye hatósága s a nemesi vizsgálóbizottság előtt Komárommegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1724. év 706. jkl.)

Gonda lásd Békéssy.

Gondos (kézdiosdolai). Szepesi-, Kézdi- és Orbai székek bizonyítványával István fia István parádi lakos 1805. évben kihirdettetett. (1804. év 779. sz. 774. jkl. 1805. év 771. sz.)

Gorove (gattajai). Szamosujvári eredetű örmény család. G. Kristóf deési származású tiszavarsányi bérlő bemutatván a Mária Terézia által 1760. évi jul. 28-án neki, továbbá anyjának özv. Gorove Lászlóné Papp Máriaának és nővéreinek adományozott, Közép Szolnokban kihirdetett címérlevelet 1786. évben igazolja nemességét (1786. év 796. jkl.); fiai pedig László táblabíró, Lajos, Károly esküdt és Lázár 1821. évben nemesi bizonyítványt nyertek. (1794. év 200. sz. 207. jkl. 1796. év 94. sz. 110. jkl. 1812. év 363. sz. 270. jkl.)

A gattajai előnevet az adományul nyert temesmegyei birtok után 1824. decz. 23-án nyerték Károly, László és Lajos. (K. K. LXV. 47.)

Ezen László ismert nevű történet író volt, fia István pedig 1867. évben miniszter. Nagy Iván munkája mindkettőről említést tesz. (IV. 422.)

Czímer: Kékben két keresztbe fektetett s a keresztezési közökben aranycsillagoktól kísért nyilvessző; sisakdisz: könyöklő vértezett kar két nyillal; takarók: kék-arany, kék-ezüst. (Erd. K. K. X. 613.)

Gosztony (kövesszarvi és gosztonyi, illetőleg gosztonyi és krencsi). Vas megyei eredetű régi előkelő család. Ismert első őse gyanánt a genealogusok azon Miklóst tekintik, a kit Miklós és Mihály nevű fiaival, Máté és Fülöp nevű testvéreivel együtt V. László király a nemesek sorába vett fel s Kövesszarvat adományozta nekik. A család azonban, mint az oklevél megjegyzi, már előbb is nemes, vagyis várjobbágy volt s csupán rágalom folytán jutott a várőrök sorába. (Fejér: Cod. Dipl. IV. III. 525.)

I. Mátyástól 1467. évi ápr. 24-én Kövesszarvi másk. Goszthoni Tamás mester pécsi kanonok, testvérei Miklós és Gáspár s rokona Orbán címérlevelet; I. Ferdinandtól pedig 1559. évben Boldizsár a megnótázott Bornemissza Anna atányi, dévaványai, gyendai, pélyi, köteleki és fegyverneki birtokaira adománylevelet nyertek. Az 1467. évi címérlevél átirata feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (D. L. 16530. sz.)

A család később két ágra szakadt, az egyik a krencsi és gosztonyi Gosztonyi, a másik a kövesszarvi és gosztonyi Gosztony nevet viseli. Az előbbi Pestmegyében, az utóbbi Heves, Jász-Nagykun-Szolnok és Somogy megyékben birtokos.

A hevesi ágazatot István (1699.) jászkun kapitány alapította, kinek fia Pál (sz. 1740) nőül vevén szecsődi Tarródy Annát, családja számára megszerezte a Tarródyak detki, ludasi, karácsondi, vizslási, domoszlói, markazi, felsőnáni (kisnáni) birtokait.

Pálnak egyik fia Alajos kamarai táblabíró és királyi biztos 1839. évben Nagy-Kikindára távozott s ez alkalommal nemesi bizonyítványt nyert. (1839. év 1639. jkl.)

Ma is több tagja él a családnak s a megyében Boczonádon, Erken, Alatkán, Atkáron birtokos. Az előnemzedék származási adatait s az 1467. évi címert közölte a Magy. Nemz. Zsebk. (II. r. I. 236.)

A család levelesládája 1904. évben a magy. nemz. muzeum levéltárába jutott.

Góth. Címeres nemeslevelet 1720. évi szept. 5-én nyertek G. Miklós, neje Szabó Anna, gyermekeik József, Mihály, Zsuzsanna, Magdolna. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1722. év 461. jkl.) Eredetije Góth Tóbiás egri lakosnál.

A család leszármazása levéltári adatok (1817. év 1312. sz.) nyomán:

[kép]

A nemességszerző Miklós besenyőteleki lakos volt. Nemesi bizonyáglevelet nyertek: 1798. évben Ferencz és fiai (1798. év 316. sz. 475. jkl.); 1804. évben Pál és fia Pál (1804. év 492. sz. 445. jkl.); 1809. évben Ferencz fia Benő (1809. év 192. sz. 397. jkl.); 1825. évben a Békésmegyébe távozott Gábor (1825. év 395. sz. 558. jkl.); 1838. évben László s fia Ágoston (1838. év 2273. sz. 1273. jkl.); 1843. évben Pál sebész s fiai Károly és Pál (1843. év 602. sz. 1082. jkl.); 1844. évben az 1804. évben igazolt Pál fiai János köblösi (Dobokam.) és Ferencz egri lakosok, továbbá az 1825. évben testimonialist nyert Gábor megyei díjnok fiai Tóbiás-József és Ádám-Alajos. (1844. év 777., 801. sz. 1271., 1390. jkl.)

A család címere: Kék pajzsban nádas tóban uszkáló hattyu; sisakdisz: szőlőfürtöt tartó vörösmezű könyöklő kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXXIII. 287.)

Gothár (lakosi). Nemességet II. Rudolf 1582. évi febr. 18-án adományozott lakosi Gothár Márton, neje Orsolya s fiai Tamás, János, Márton javára. Kihirdettetett ugyanazon évben.

1676. évben id. és ifj. János, Ambrus, István, János, Márton, Tamás, az 1724. évi investigatio alkalmával pedig Antal gyöngyösi lakosok igazoltattak. (1676. év 177., 188. jkl.)

Gothard. Eredeti címeres nemeslevele, melyet II. Ferdinand 1630. évi máj. 17-én G. György, neje Tamassy Katalin, gyermekeik János, István, Zsuzsanna részére adományozott s ugyanazon évben Hevesmegye hirdetett ki, ismeretlen időben és módon a levéltárba került.

Mivel a megyei levéltárban 1653. évtől kezdődőleg semmi adatunk sincs e családról, joggal feltételezzük, hogy az kihalt.

Czímer: Vörös mezőben zöld alapon jobbról aranycsillagtól, balról ezüst félholdtól kísért szaladó fehér ló; sisakdisz: kiemelkedő oroszlán egyenes karddal, melynek hegyére levágott turbános törökfő van tűzve; takarók: arany-kék, ezüst-kék. (1730. év 1. et. A. sz.)

Gömrey. Azon G. János, kinek nemességét III. Károly 1723. évi jul. 8-án megerősítette s 1724. évben Hevesmegye kihirdette, mint egri lakos tünik fel az 1724. évi investigatio idején. (1708. év 384. jkl. 1724. év 684. jkl.) A gömöri előnevet viseli.

Czímere: Kékben hármás zöld halmon jobbjában görbe kardot, baljában hegyükkel lefelé irányított 3 nyilvesszőt tartó kettős farku oroszlán; sisakdisz: növekvő pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXXIV. 354.)

Görög lásd Havas.

Grancz lásd Pappszász.

Grassalkovich (gyaraki) gróf és herceg. Hogy ez a család - mint a hagyomány tartja - a Rudolftól 1584. évben új armalist nyert Krisakov Gergelytől vette volna eredetét, okleveles adattal nem bizonyítható. Tulajdonképeni megalapítója az 1693. körül Ürményben született Antal, a pécsi ferenczrendiek kegyelméből tengődő diák volt, ki a legnagyobb nyomorból a legnagyobb polczra küzdötte fel magát s családja részére mesés vagyont gyűjtött össze a neoquistica idején mint kincstári ügyész és ügyigazgató, 1731. személynök, 1732. báró, 1743. gróf, 1748. kincstári elnök, 1751. koronaőr, majd nógrádi, aradi főispán, főlovászmester, 1762. évben Mária Teréziától pallosjogot is nyert.

Ezen szédületes pályafutása alatt Gödöllőn, Hatvanban, Ivánkán, Debrőn, Alsó-Szőlősen, Isaszeghen, Besnyőn szerzett nagy kiterjedésű birtokokat.

Fia Antal cs. és kir. kamarás, kincstári tanácsos, titkos tanácsos s 1784. évben az elsőszülött fiakra szabályozva herceg. Egyetlen fiugyermeke szintén Antal a Szent István rend nagykeresztése és Csongrádmegye főispánja volt. Vele 1841. évben kihalt a család. (1763. év 73. A. sz. K. K. XXXVI. 762. XXXIX. 408. N. I. IV. 446.)

Czímereit Siebmacher munkája ismerteti.

Guidi-Bagni. Honosított család. Guidi-Bagni Scipió ezredes indigenatusáról 1699. évi nov. 27-én kiállított oklevelet Hevesmegye kihirdette 1700. évben. Ugyanazon évi összeírásban mint őrgrof és siroki birtokos szerepel. (1700. év 491. jkl. K. K. XXIV. 629.)

Gunda. Nemes-Jáczról származik. Nyitra megyétől 1756. évben János lévárdi (Pozsonym.) és Pál, Balassa Pál gróf podluzsányi gazdatisztje, nemesi bizonyítványt nyertek. Ez utóbbi később az Almásy család törökszentmiklósi tisztje lett s mint ilyen 1764. évben kihirdettette nemességét. (1764. év 89. sz. 227. jkl.)

Guricska lásd Léway.

Gutsmittel. 1716. évben G. Zachariás Késmárk város bizonyítványával igazolta nemességét. (1716. év 811. jkl.) Bizonyára azon G. Sebestyén egyik leszármazottja volt, a ki II. Rudolftól 1588. évi jan. 8. nyert címeres nemeslevelet. Kihirdette Szepesmegye 1610. évben, másolata az ottani levéltárban. Czímerét Siebmacher munkája is közli.

Gutthay. A megyei levéltár 1582. évi iratai közt egy eredeti armalis található, melyet II. Rudolf 1582. évi febr. 18-án adott G. Máténak, atyjának Andrásnak, fivéreinek Györgynek, Mihálynak és Gáspárnak a következő címerrel: Kék pajzsban hármaz zöld halom felett szaladó koson vörös ruhás, kardos, vörös török sapkás majom ül s mellső lábaival vörös zászlócskát tart; a zárt sisak disze: zöld halomból kinövő 3 fehér liliom; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdette 1583. évben Nyitra megye.

A fent közölt s heraldikailag guny-czímernek minősített, címert Csoma József ismertette. (Turul 1890. év 46.)

Gyalogh. Czímerlevelet 1685. évi jan. 15. nyertek Gy. Mihály, neje Hevessy Erzsébet s fia Mihály. Kihirdettetett 1686. évben. (1686. év 54. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején Mihály fia Mihály gyöngyösi lakos. Későbbi adataink nincsenek a családról.

Gyáni. Gy. György fia Mihály sályi származásu dévaványai lakos 1727. évben Szatmármegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1725. év 165. sz. 1727. év 133. sz.)

Tudomásunk van egy bihari eredetű Gyáni családról, mely Báthory Gábor fejedelemtől 1608. évi jun. 20-án nyert armalist a váradi előnévvel. Ezen nemeslevél másolata a m. kir. orsz. levéltárban is feltalálható. (Gyfvári kápt. lib. reg. V. 188.) A fentiek bizonyára ezen családhoz tartoztak.

Gyaraky. 1754. élnek Mezőtúron Ferencz fiai István és András. Előbb Jászkiséren laktak s a borsodmegyei Bábolnáról származtak. Nemességüket csupán egy tanu vallomása támogatja. (1754. év 221. sz.)

Gyárfás lásd Járffás.

Gyarmaty. Az 1724. évi investigatio alkalmából István apczi lakos ezen néven igazolta nemességét s bemutatta a II. Ferdinand által 1635. évi márcz. 22-én Füzes Gyarmaty másk. Együd János, neje Fekete Ilona, fiuk István, továbbá Együd István, András, Mihály részére adományozott s Nógrádban még azon évben kihirdetett nemeslevelet s az 1696. évben az ő apja András részére kiállított bizonyosságlevelet.

Már 1699. évben birtokos volt Apczon és Gyetrefalván.

Czímer: Kékben zöld alapon kardot tartó griff; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn: takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az eredeti címerlevél Nógrádmegye levéltárában van.

Gyenes. Lipót király 1693. évi jun. 28-án Gyenes János, fivérei György, Lukács, Péter, továbbá a Böjtös család részére címeres nemeslevelet adott, mely ugyanazon évben szabályszerűen kihirdettetett. (1693. év 98. sz. 182. jkl.) Az említett Péter gyöngyösi lakostól származott Dénes, ettől Benedek és Ferencz gysolymosi lakos. Benedek fia volt Márton, Ferenczé Ferencz.

Czímer az armalis másolata szerint: Kék pajzsban lángokból kiemelkedő, kezében koronát tartó mezitelen gyermek; sisakdisz: fehér galamb csőrében 3 buzakalászszal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1769. év 270. et. A. sz. 253. jkl. 1778. év 320., 465. et. 6. sz. 6., 255. jkl. 1802. év 758. A. sz. 1836. év 1259. A. sz. 1418., 2246. jkl.)

Egy Gyenes Márton az 1699. évben leleszi birtokos.

Gyenge vagy **Genge** lásd Zay.

Gyorgyevis (luorgiewith) lásd Györgyövis.

Gyömrey lásd Gömrey.

Gyöngyösy. Bizonyítékok hiányában az ismert Gyöngyösi családok egyikéhez sem sorozhatjuk. Egyik tagja István 1644. évtől kezdődőleg vagy 30 éven át szolgabíró, 1653. évben leleszi birtokos. Ennek leszármazottja volt János abrudbányai lakos, a ki a megyétől 1758. évben bizonyáglevelet nyert. (1758. év 80. sz.)

Gyöngyösi lásd Joó.

Gyöngyösi lásd Pethes.

Gyöngyösi lásd Fuder.

Győrffy (telekesi). Vasmegyei család. Innen hozott bizonyáglevelet 1774. évben András fia József rempehollói származású szolnoki lakos s kihirdettette nemességét és előnevét. (1774. év 235. sz. 274. jkl.)

Ennek egyik fia, József, a kir. kamaránál szolgált több mint negyven évig, legnagyobb részt Budán, utóbbi időben Kassán, mint kamarai tanácsos ment nyugalomba s ekkor Egerbe tette át lakását. Ugy ő, mint fiai István-József-Ferencz főhadnagy, utóbb egri sőtiszt és táblabíró és János-Dániel katonatiszt nemesi bizonyáglevelet nyertek 1838. évben (1838. év 412. sz.)

Másik fiáról, Pálról, megemlítjük, hogy két neje volt, az első Magócsy Anna, a másik fájkürthy Kürthy Erzsébet. Fia Ignác ezen utóbbi feleségétől származott, sőt valószínű, hogy a táblázaton feltüntetett leányai is. (1801. év pp. 3110. sz. 1829. év pp. 27. sz.)

Leszármazás:

[kép]

Pál felesége, Kürthy Erzsébet, utóbb Sohár János nejévé lett.

György. Armalisáról a Forgon családnál van említés téve. 1699. évben Gy. Sándor bekölczei birtokos.

Györgyövis. II. Rudolftól 1580. évi ápril 12-én nyertek czímerlevelet luorgiewith másképp Kozonyth István, gyermekei György és Katalin, unokatestvérei Mihály, Tamás és Szaniszló. Kihirdette 1591. évben Mosonymegye, feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (Htt. Nob. Poson.)

Az armalisban említett Györgytől származott György, ettől Pál, ettől Pál, ettől pedig Ignác, a ki Burszentgyörgyről Nagy-Károlyba, majd Szolnokra költözött s 1826. évben mint a poroszlói sóház mázsamestere Pozsonymegye bizonyítványával igazolta nemességét. Fia volt Ignác-Imre. (1826. év 960., 1175. sz. 1024. jkl.)

Györky. Címerlevelet 1652. évi szept. 2-án nyertek Györky György, neje Bakay Anna, fia Ferencz. Kihirdette 1654. évben Hontmegye. Ezen megye bizonyítványát mutatta fel György címerszerző fia Zsigmond fia László besenyőteleki lakos 1728. évben. (1725. év 184. sz. 891. jkl. 1728. év 98. sz.)

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Az 1728. évben igazolt Lászlónak a táblázaton feltüntetett unokái és szépunokái 1826. évben nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1826. év 247. sz. 378. jkl.)

Gyulay. Az 1699. évi összeírás szerint Ferencz gyöngyöstarjáni birtokos.

Gyulay. Megyebeli armalista. Nemeslevelet 1718. évi május 15-én nyertek Gy. János gyöngyösi lakos, neje Biczó Erzsébet, gyermekeik János és Erzsébet. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1718. év 1035. jkl.) Az 1724. évi investigatio alkalmával a nemességszerző János s fia József igazoltattak. Későbbi adataink e családról nincsenek.

Czímer: Kékben zöld alapon könyöklő pánczélos kar hadvezéri pálczát tart; sisakdisz: a pajzsalak markolatán felül görbe kardot fog; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXXII. 47.)

Eredeti címerlevél Székesfejérvár város levéltárában van.

Gyurcsánszky másk. **Zsák** vagy **Diák**. Trencsénmegyéből költözött a jászságba. Gy. András és Riban Anna fia András (sz. 1765. Rajeczen) gyurcsányi, majd jászberényi lakos Trencsénmegye bizonyítványával 1816. évben igazolta birtokos nemességét. (1816. év 491. sz. 778. jkl.)

Gyüre. Szabolcsmegye hirdette ki azon címerlevelet, melyet Lipót király 1659. évi aug. 23-án Gyüre Mihály és Szeglegethy György javára adományozott. (1731. év 137. sz.)

A nemességszerző Mihály fia volt István, ezé István szelei, ezé pedig Mihály és István csépai lakosok. Ez utóbbiak Pestmegye bizonyítványa alapján 1770. évben kihirdettetnek. (1766. év 181. sz. 1770. év 1. bb. sz. 610. jkl.)

Az armalis másolatát Pestmegye levéltára őrzi.

Gyürgyék. Nógrádmegye bizonyítványával igazolta nemességét 1778. évben Gy. János fia Mihály. (1778. év 65. sz. 71. jkl.)

Gyürky (gyürki). Ezen ősrégi hontmegyei család már a XIII. században birtokos volt Gyürki községben, honnan előnevét vette. 1332. évben Pál országbirótól a nevezett helységet illetőleg bizonyos kiváltságokat nyert s 1396. évben Pál de Gyürky - Kechend fia - Pászthóy János (Domokos fia) országbíró előtt igazolja, hogy azok nem csak Jánost, Pétert és Márkot - Dénes fiait, - hanem őt is megilletik. (1805. év pp. 3295. sz.)

Hevesmegyében 1723. évben Gáspár és György, nagybátyoni s 1808. évben az 1754/5. évi összeírásban szereplő István fia János fia Adám gyöngyösi lakosok tűnnek fel. (1723. év 100. sz. 1724. évi invest. 1808. év 485. sz. 755. jkl. N. I. IV. 497.)

Gyürky (losonczi). Törzsökös nógrádmegyei birtokos nemes család. Alapítója István, Forgách Ádám gróftól egy házat kapott ajándékba Losonczon s ennek birtokába királyi beleegyezés mellett 1634. évben beiktattatott.

Czímerlevelet 1652. évben nyert Gy. György. Kihirdette 1656. évben Nógrádmegye (N. I. IV. 501.)

Megyénkben György és Gáspár 1668. évben apczi, 1699. évben Ferencz mátramintsenti, szuhai, nagyrédei, nádujfalui, ivánkai, németmezői, István pedig szücsii és nagyrédei birtokosok.

A nagyrédei jószágot 1638. évben Gy. István zálogba vette Viczmándy Erzsébettől, viszont István, Borbála - Szeleczy Jánosné - és Ferencz 1714. évben 300 frtéért zálogba adták Bulyovszky Dánielnek és nejének Ráday Zsófiának. (1803. év pp. 3135. sz.)

Gyüttő. Hevesi armalista család, melylyel az 1724. évi investigatio alkalmával Dévaványán találkozunk utoljára. Az 1654. évi márcz. 25-én Gy. Mihály, neje Katona Katalin, gyermekeik Gáspár, János, Ilona, Anna, ez utóbbi Somody János neje, részére adományozott nemeslevél kihirdettetett 1655. évben. (1655. év 28. jkl.)

H.

Haczucha lásd Hazucha.

Hadas. 1715. évben Samuel, Márton és Mihály dadai lakosok Szabolcsmegyétől testimoniálist nyernek. (1715. év 77. sz. 1718. év 96. sz.)

Hahóty. Nyitramegyei eredetű család, nemességet I. Lipóttól 1665. évben nyert. Az 1735. évben Nyitramegyében igazolt János fia József fia László kajszai származású szentjakabi, majd fegyverneki lakos, Zerdahelyi András kasznárja s ennek fia Ferencz 1821. évben kihirdettetik nemes voltukat. Néhány évvel később az említett László Békésmegyébe költözött. (1821. év 109. sz. 102. jkl. Békésm. mon. III. 229.)

Hajdu. 1806. évben Mezőtúron lakik Mihály s Békésmegyétől nyert bizonyáglevelét mutatta fel, de ez az ő nemes voltára nem nyújtott kielégítő bizonyítékot. (1806. év 759. jkl.)

Hajdu-Tóth lásd Tóth.

Hajnal. Győr városból származik. Ádám fia József, előbb Stockhammer Ferdinand gyomai kasznárja, majd Christen Kristóf kenderesi számtartója, József és Katalin nevű gyermekeivel együtt Győrmegyének - előzőleg már Sopronban és Békésben is kihirdetett - bizonyítványával igazolja nemességét 1835. évben. (1835. év 528. sz. 893. jkl.)

A család nemeslevele, melyet 1638. évben nyertek H. Benedek, gyermekei István és Ilona, fivére János s ennek fiai Mihály és János, a jászói levéltárban van 14. sz. alatt. (Köszeghi: Nem. cs. Pestm. 125.)

Hajnal. H. István a Gillányi, Mészáros, Szakállos, Varga, Vass családokkal együtt 1702. évben Kolonits érsektől új adományt nyer Ákos és Gyárfás pusztákra. (1702. év 84. sz.) 1845. évben József gyöngyösesoroszi gazdatiszt Bars megye bizonyítványával igazolja nemes voltát. (1845. év 605. sz. 872 jkl.)

Hajós lásd Nagy.

Halasy (dévaványai). Eredetileg komárommegyei család, azon megye hirdette ki a II. Mátyástól 1618. évi márcz. 10-én H. János, neje Teőke Ilona s gyermekeik Miklós, István, Pál, Mihály és Anna részére adományozott s átiratban a m. kir. orsz. levéltár helytartótanácsi osztályában s a győri kápt. levéltárában (Prot. fass. 39. fol 464.) feltalálható címeres nemeslevelet.

Az említett Miklós fia Gergely fia János fia Márton a pozsonymegyei Dunaszerdahelyre vette lakását, ennek fiai pedig László és Márton Hevesmegyében telepedtek le s 1774. évben Pozsonymegye bizonyítványával igazolták nemességüket. (1774. év 156. jkl.) Ezóta Hevesmegye tekinthető a család tulajdonképeni székhelyének.

A két testvér közül - László utód nélkül maradván - Márton volt az, ki a család jó nevét tehetségével, szorgalmával megalapította. Esterházy püspök támogatása mellett az alispánságig emelkedett s ezen állását a József császár idején 1786. évben beköszöntött önkényuralom alkalmával csak azért hagyta el, mert hazafias érzülete fellázadt s nem akart alkotmányellenes tisztviselő lenni.

1778. évben megvásárolta Novotha Gáspár dévaványai udvarházát a hozzátartozó javakkal s ezekre királyi beleegyezéssel beiktatást is nyert. Ezóta kezdi viselni a dévaványai előnevet. (1782. év 50. sz.) Később megszerezte Brudern József báró dévaványai, nádudvari és pusztaszentiváni birtokát s két neje, nagyrákói Rakovszky Mária és vizeki Tallián Anna, révén is tekintélyes vagyonhoz juttatta családját.

Utódai közül többen mint tisztviselők, katonatisztek jelentékeny szerepet vittek a közéletben.

Nemességi bizonyítványt nyertek: 1820 évben Sal. Ferencz, a tiszántuli tábla jegyzője (1820. év 1132. sz.); 1845. pedig a Zalamegyébe távozott Ignác táblabíró. (1845. év 803. sz. 1278. jkl.)

A bővebb ismertetéstől felment bennüket azon körülmény, hogy a családról Dr. Komáromy András kimerítő tanulmányt írt. (U. N. I. III. 77.)

Czímer: Aranypajzs balharánt fekete pólyájában ezüst oroszlán; sisakdisz: lefelé irányított nyilvesszőt tartó kiemelkedő ezüst oroszlán; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

A győri káptalanban található armalis a sisakfölötti oroszlánt természetes színűnek s úgy ezt, mint a pajzsalakot kettős farkunak írja le.

Halászy (ragályi). Abauji eredetű, Gömör-, Komárom- és Pestmegyékbe is átszármazott család. Ezen megyében először Ferencz hevesi lakos tűnt fel s Gömörmegye bizonyítványával igazolta 1772. évben nemességét. (1772. év 306. jkl.) Neje szomolyai Nagy Anna, leányuk Klára, Barkassy Pálné volt. (1783. év pp. 2305. sz. 1784. év pp. 2322. sz. Gömörm. monogr. 646.)

Haller (hallerkői) báró és gróf. A családtörténeti irodalomból eléggé ismeretes ősrégi nürnbergi patricius család. (Turul. 1886. 1896. év 146. l.N. I. V. 26. M. Nemz. Zsebk. I.)

I Mátyás király idejében Ruprecht (+ 1504.) Erdélyben telepedett meg s megalapította a magyar ágazatot, mely 1433., 1521., 1528. években címerbővítéseket, 1699. évben bárói, 1713. majd 1753. években grófi rangot nyert. (Erd. K. K. V. 503. X. 253.)

Ruprecht fiától, Pétertől, származott többi közt Gábor (+ 1608.), ennek fiai pedig voltak István és György. Ez utóbbinak neje Nyáry Borbála lévén általa a Haller család a Nyáryak gyöngyösi, abasári, gyöngyöstarjáni, gyöngyöspatai, vámosgyörki, átányi, verpeléti, markazi, fegyverneki, gyandai, tarnóczai, tiszai, ugrai, visontai, szajlai, domoszlói birtokai ^{8/10} részének felét örökölte. (1737. év pp. 177. sz. 1752. év pp. 452., 454. sz.)

Hamar (páni). Czímeres nemeslevelet 1602. évi apr. 29-én nyertek Thar Pál, Mihók Tamás, Hamar András s ennek vérrokonai Bálint és Mihály a következő címerrel: Kékben, jobbjában vasdarabot tartó oroszlán; sisakdisz: pallost tartó griff; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdette 1603. évben Esztergommegye, 1608. évben Nyitra megye. Másolata a levéltárban. (1697. év 142. sz.)

A címerszerző Mihály fia István nőül vette Jánoshiday másk. Molnár Annát s általa Gyöngyöshalászon azon nemesi kúriát szerezte meg, melyet feleségének atyja, az uzapaniti Dósa család felszabadított jobbágya, 1665. évben volt földesurától kapott. (1772. év pp. 997. sz.)

Ezt a nemesi kúriát ugyan a neoquistica idején elvesztette a család, de azért megmaradt birtokában, mert III. Károly 1731. évben István özvegye Jánoshiday Anna s fiának, Istvánnak, özvegye, Bereczky Julia, részére oltalomlevelet adott, sőt ez utóbbiak egyik fia, Ferencz, Mária Teréziától az említett nemesi kúriára és 2 házhelyre adománylevelet is nyert. (1756. év 215. sz. 305. jkl.)

Leszármazás:

[kép]

Ezen táblázat azonban teljesnek nem mondható; nem lehetett beleilleszteni azon István sámsoni lakost, ki nemességéről 1832. évben a következő származási adatok alapján nyert bizonyítványt:

[kép]

Ez a genealogiai részlet azonban nyilvánvalóan téves. Az 1772. évben Sámsonon született István ugyanis a nagy korkülönbségtől eltekintve sem lehetett fia az 1724. évben igazolt Istvánnak, mert ez utóbbi Hevesben, Csányon maradt s 1765. évben - tehát állítólagos fiának születése előtt - keltezett végrendeletében István nevű fiáról nem tesz említést. (1745. év 193. sz. 1793. év pp. 2442. G. G. sz. 1766. év 345. jkl. 1832. év pp. 18. sz. 1821. év pp. 21. sz. 1791. év pp. 2400. sz. 1767. év 14., 35. R. sz. 43. jkl. 1793. év 260. sz. 273. jkl.)

Az 1756. évben donatiót nyert Ferencz fiai közül Antal és János a Bánátba költöztek. Az előbbi Karánsebesen főszolgabíróvá, János pedig Vallemáréban esküdtté lett. (1779. év 174. sz. 141. jkl. 1785. év 647. Q. sz.) Atyjuk halála után Antal Lugosról visszajött Gyöngyöshalásza.

Nemességi igazolások: 1698. évben István; az 1724. évi investigatio alkalmával István fiai Ferencz és István; 1746. évben János; 1756. évben Ferencz; 1822. évben János, a jánoshidi prépostság ügyésze; 1832. évben István sámsoni lakos és fiai Ferencz és László; 1840. évben Miklós s fiai Pál, Gyula és Ernő. (1698. év 108. jkl. 1746. év 73. jkl. 1822. év 870. sz. 773. jkl. 1832. év 465. sz. 1122., 2332. jkl. 1840. év 1503. sz. 739. jkl.)

Előnevét a nyitramegyei Pán helységtől vette. Ottani szerepléséről azonban nincsenek adataink. Egyébként csak XIX. századbeli okleveleken találkozunk az előnévvel. (1807. év pp. 3274. A. sz.)

Hamvay lásd Balássy.

Hanák. Czímeres nemeslevelet II. Ferdinandtól 1623. évi szept. 12-én nyertek H. Venczel, neje Anna, fia György, unokája István. Kihirdette 1624. évben Nyitramegye. Itt nem lett kihirdetve.

Czímer az armalis másolata szerint: Egyenlőtlen 2 részre vágott pajzs, a felső - szélesebb - mező kék s benne növekvő oroszlán, lábainál buzakéve, az alsó vörös mezőben ezüst rózsza; sisakdisz: a pajzsbeli oroszlán; takarók: ezüst-vörös.

Ezen családból származnak Kolos kir. ítélőtáblai bíró, Gyula egervárosi főjegyző.

Hancsok. Ezen adományos birtokos családból H. Ádám árvái Gábor és László Nyitramegye 1701. évi biznyságlevele alapján 1714. évben kihirdették. (1714. év 522. jkl.)

Hangody lásd Mihály.

Hanulik. H. János csányi lakos 1826. évben kihirdette az 1801. évi apr. 18-án H. Mihály váczai kereskedő, neje Majerszki Kata, gyermekeik Mihály, János, István, Lajos, Teréz részére a következő címerrel adományozott armalist: Négyelt pajzs, az 1. és 4. aranymezőben kék griff vasbuzogánnyal, a 2. és 3. három vízszintes hullámos ezüst sávval áttört kék mezőben ezüst horgony; sisakdisz: a pajzsbeli griff növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-kék. (1826. év 486. sz. 580. jkl.)

Harangy. Czímerlevelet 1630. évben nyertek H. Miklós és társai. János fia György fiai Miklós, Farkas, Márton tarnabodi, István jászberényi, Tamás jász-mihálytelki lakosok. Az 1724. évi investigatio idején Farkas már császi lakos; fiai Mátyás és József, a fenti Márton fiai Ferencz, István és Miklós. Tamás ez időben már Boczonádon lakott. (1720. év 122. sz. 93. jkl.)

János besenyőteleki, Mátyás dormándi lakos testvérek 1829. évben nemesi bizonyítványt nyernek. (1829. év 317. sz. 453. jkl. 1825. év 1183. sz. 1722. jkl.)

Nagyréven is lakott egy reformatus II. család, melynek valamelyik Ferdinandtól volt donatiója, azt azonban nem állapítjuk meg, vajjon vérségi kapocs fűzte-e a fent leírt családhoz. (1792. év pp. 2420. B. sz.)

Siebmacher címerkönyve az 1630. évi eredeti armalis alapján a címert is közli.

A rendelkezésünkre álló okmányokból a következő leszármazási táblát mutatjuk be:

[kép]

Haraszthy (mokcsai és haraszti). Régi adományos birtokos család, mely Ungból ered, de Szabolcsban is elterjedt. György fiai György, az egri főkapitány uradalmának felügyelője, és István, egervárosi tanácsos, továbbá Györgynek fiai István, Károly, József, János és Lajos, végre Imre tanácsosnak fia János Szabolcs- és Ungmegyék bizonyítványai alapján 1829. évben kihirdettetnek. (1829. év 711. sz. 1047. jkl. 1831. év 375. sz. 685. jkl. 1844. év 516. sz. 839. jkl.)

Harmos (hihalmi). Tulajdonképpen nógrádi család, Hevesben nem is volt hirdetve, de azért nemesi jogokat élvezett s birtokos volt Csányon, Pásztón, Atkárán, Monostoron.

Czímerlevelet I. Lipóttól 1659. év május 10-én H. István, neje Harmos Anna, fiai Pál, András, Balázs, Mihály nyertek a következő címerrel: Kékben zöld alapon aranykoronából kiemelkedő, vörös mentés, tollas, vörös süveges, jobbában kardot tartó, ballját csipőjére támasztó vitéz; sisakdisz: követ tartó daru, feje fölött aranycsillaggal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Harmos Gábor közige, bíró tulajdonában van.

A család genealogiájáról Dr. Komáromy András által (U. N. J. I. 237.) kiadott közlemény kiegészítéseül szolgáljanak az alábbi adatok:

H. Mihály 1726. évben tiltakozik a nagybátyonyiak ellen az általa bérelt kisbátyonyi praediumot illetőleg. (1726. év 60. sz. 21. jkl.)

Gedey Borbála, Harmos Sándor özvegye - illetőleg már Pap István neje - 1754. évben első férjétől származott leányai nevében a monostori részjóságot H. Gábortól és Ferencztől követeli. (1754. év 78. sz.) 1783. évben H. Gábor leánya Borbála, Zombory Jánosné. (1783. év 285. jkl.)

H. IV. Pál neje Zelenay Mária volt, gyermekei pedig nemcsak István, Antal, Imre, Pál, hanem Ignác is, ki 1793. évben nőül vette Monostorról Várkonyi János és Pethes Erzsébet leányát, az utóbb Bonczhiday Bálint nejévé lett Várkonyi Annát. (1796. év pp. 2486. sz.)

H. Ferencz neje 1758. évben Kozma Apollonia, ennek anyja Fáy Julianna, kinek második férje Ludányi János. (1758. év 252. sz.)

I. Gábornak nemcsak V. Mihály, hanem Borbála, Rozália és Anna nevű gyermekei is voltak. IV. Mihály kapitány meghalt Vácztól 1775. évben magtalanul. (1776. év 310. sz.)

Gábor fényszaruja nemes 1792. évben. (1792. év 148. sz. 92. jkl.) Imre neje 1792. évben Jósza Mária. (1792. év 381. jkl.) János özvegye 1795. évben Kancsó Zsófia. (1795. év 456. sz. 592. jkl.) András gyöngyösi adószedő 1805., István hatvani csendbiztos 1805., Lajos pásztói lakos 1819., József atkári lakos az úriszék jegyzője 1822., Ignác monostori plébános 1822., János ügyvéd monostori lakos 1823. (1805. év 1033., 1036. jkl. 1819. év pp. 42. sz. 1822. év pp. 6. sz. 1823. év pp. 8., 12. sz. 1829. év pp. 7. sz.)

László özvegye 1806. évben Sándor Mária Monostor. (1826. év 239. sz. 386. jkl.)

Az 1809. évi insurrectionalis összeírásban Pásztón: Ignác 32. éves, János özvegye, és Tamás 37 éves.

Az élő nemzedék származási adatait a M. Nemz. Zsebkönyvben találjuk. (II. r. I. 257.)

Hartiány. Hellebronth szolgabíró 1818. évben Csótár Tamástól elkobozott s levéltárba helyezett egy eredeti címeres nemeslevelet, melyet II. Ferdinand 1622. évi júl. 11-én H. Demeter, neje Percze Anna, gyermekeik Péter és Ilona, továbbá H. Tamás javára adományozott a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon vörös oroszlán; sisakdisz: kiemelkedő vértezett vitéz görbe karddal, melynek hegyén levágott törökfő; takarók: ezüst-kék, ezüst-vörös. Kihirdette 1622. évben Nógrádmegye. A függő pecsét hiányzik. (1818. év 1230. sz.)

1840. évben Tiszavárkonyban élnek István és Mihály testvérek. (1845. év 154. sz.)

Hatházy. Abaujából származott a megyébe. Nemességének eredetéről csak annyit tudunk, hogy a címerlevelet Mihály nyerte valamelyik - bizonyára III. - Ferdinándtól. (Abaujm. monogr. I. 252.)

Abaujmegye bizonyítványából, mellyel Sámuel gyöngyösi lakos nemességét igazolta 1830. évben, az alábbi származási adatokat közölhetjük:

[kép]

Egy ily nevű család armalisa a leleszi konvent levéltárában van. (Prot. A. 1819. pag. 192.)

Havas másk. **Görög.** Abaujmegye hirdette ki azon nemeslevelet, melyet III. Ferdinand 1651. évi jún. 20. adott Havas Péter s fiai Ambrus és Mihály részére. A Görög ragadványnév eredete az, hogy Ambrus az erdélyi háborúban elesett s árván maradt fiát egy görög nevelte fel. Abaujából egy ág Borsodmegyébe, innen pedig István fia Antal-István Egerbe költözött s 1756. évben igazolta nemességét. (1756. év 27. sz. Borsodm. lev. Pr. 22. f. 1347. Act. nob. 375.)

Armalisa feltalálható: O. L. Táblai per. 4-1959.

Nem tudjuk, vajjon ezen családhoz sorozzuk-e azon Gáspárt, ki Méhiből Kálba költözött s 1756. évben Gönmörmege bizonyítványával kihirdettette nemes voltát. (1756. év 27., 219. sz. 21., 174. jkl.)

Haás. Címerlevelet III. Károlytól 1712. évi május 27-én nyertek: H Károly-József, neje Kerberin Janka-Polixena, leányuk Mária-Terézia. Kihirdettetett 17 [hiba a forrásdokumentumban] Másolata a levéltárban. (1712. év 138. sz. 1713. év 332. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon zöld ág leveleit rágó nyúl; sisakdisz: f [hiba a forrásdokumentumban] vel tápláló pelikán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az 1724. évi investigatio idején Károly-József tiszafüredi lakos. M [hiba a forrásdokumentumban] férjei előbb Nagy Miklós egri ügyvéd, majd Csókás János vezekényi lak [hiba a forrásdokumentumban]

Hazucha (kelemenfalvi). H. János Heves-, Nógrád- és Aradmegyéek táblabírája, az Almásy család ügyésze, gyöngyösi lakos 1810. évben kihirdetteti nemességét. A kihirdetés alapjául szolgáló liptómegei bizonyáglevélben különösen ki van emelve a kelemenfalvi előnév viseléséhez való jog. A Rakovszky család tiltakozott ugyan ez előnév ellen, de téves alapon, mert a Hazucha család a liptómegei, a Rakovszky család pedig a túróczmegei Kelemenfalvától veszi előnevét. (1809. év 758. sz. 1810. év 94. sz. 147. jkl.)

Héder. Nemességet 1668. évi nov. 3-án nyertek H. István, fia András, fivére Mihály, ennek neje Borbély Katalin, leányuk Anna. Kihirdettetett 1669. évben. (1669. év 64. jkl. 1672. év 15. sz.)

Hefflány. 1699. évben György tiszafüredi, bekölczei birtokos. Neje Turkovics Judit, ennek első férje Lóczy János. (Jászói konv. prot. V. fol. 21. O. L. Ügyv. ir. 121-14.)

Hegedűs. Czímeres nemeslevelet 1633. évben nyertek H. Ferencz, János és Jónás testvérek. A zemplénmegei Erdőbényéről költözött a megyébe. A címerszerző Jánostól János jászakiséri, ettől ugyancsak János, ettől is János, ettől végre szintén János ügyész származtak. Ez utolsó Zsigmond, Gedeon és Ferencz nevű fiaival együtt 1836. évben kihirdetteti nemességét azon czímen, hogy a megyében több helyütt bérelt javai vannak. (1836. év 558. sz. 873. jkl.)

Hegedüs. A külső Szolnokmegei Szajol helységben nagyon elterjedt család. Ezen községre Dióssy Andrással, Vukovich Miklóssal és Mednyánszky Pállal együtt a bori és borfői Bory családnak volt donatiója, 1669. évben azonban királyi megerősítés mellett Fejér Mihály, Trombitás Mátyás, Teörök András és Hegedüs Demeter kezére került.

Czímeres nemeslevelet Lipót királytól 1701. évi jun 30-án H. Gerely s testvérei Péter, János, István, Mihály, fiai János, Antal és Mátyás nyertek. Kihirdettetett 1702. évben, másolata a levéltárban. (1702. év 801. jkl. 1808. év 800. sz.)

Két ágra oszlott a család, egyik az 1669. évi donatió, a másik az 1701. évi armalis alapján igazolja leszármazását.

Az 1669. évi donatió alapján a családfa ez:

[kép]

Az utolsó fokon állók 1805. körül éltek. Ezen alapon a család számos tagja nyert 1839. évben nemesi bizonyáglevelet. Az 1724. évi investigatio alkalmával Mátyás Demeter szajoli, Gergely és István erki lakosok igazoltattak. (1805. év 957. A. sz. 214., 1308., 1714. jkl. 1829. év 1391. sz. 2364. jkl. 1839. év 2812. sz. 1725. jkl. 1773. év pp. 1028. sz.)

Ugyancsak számosan voltak azok, a kik az 1701. évi czímeres nemeslevélre hivatkozva igazolták nemes voltukat. Ezek leszármazását hiteles anyakönyvi kivonatokkal támogatott levéltári oklevelek alapján az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Az itt közölt családfán szereplők közül számosan nemesi bizonyáglevelet nyertek 1845. évben. (1845. év 1560. jkl.)

Az 1701. évben adományozott czímer: Kék pajzsban arany koronából térdtől kiemelkedő vértezett vitéz egyik kezében Ausztria, másikban Magyarország jelvényét tartja; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1846. év 811. sz.)

Hegedüs lásd László.

Hegyesy. Sárosmegyéből származó, Nógrádban is elterjedt család, mely 1658. évben nyert czímeres nemeslevelet s a mezőhegyesi előnevet használta az újabb időkben. (N. I. V. 82. Siebmacher 229.)

Mihály és János Sárosmegye bizonyítványával 1702. évben kihirdettetik nemességüket. (1702. év 913. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején Hegyes Mihály jászapátii lakos.

Hegyi. Pozsonymegye a Hegyéthén lakó H. család birtokos nemességéről 1730. évben bizonyáglevelet adott. (1732. év 155. sz.)

Bizonyára ezen családból származott H. Gábor, Heves és külső Szolnok vármegyék kiváló jegyzője az 1756. körüli években. (1780. év 295. A. sz.)

Helle. 1699. évben Máté verpeléti birtokos.

Hellebronth (tiszabeői). Cziímeres nemeslevelet III. Ferdinandtól 1655. junius 10-én H. János, neje Silchell Erzsébet s testvére Gáspár nyertek a következő czímerrel: Kék pajzsban zöld mezőn fehér lovon ülő pánczélos vitéz jobbában kardot, baljával kantárt tart; sisakdisz: a pánczélos vitéz növekvőn jobbában karddal; takarók kék-arany, vörös-ezüst.

Kihirdette 1657. évben Pozsonymegye. Az eredeti Hellebronth Flórián tiszaroffi lakos birtokában van.

A nemességszerző János fia János Pestmegyében 1696. évben, Hevesben 1733. évben igazoltatott. Ezen János mint Rákóczi Ferencz vitéz ezredese ismeretes a történelemből. Két felesége volt, az első Bezerédj Teréz, kitől származott Katalin, a második Almásy Apollónia, előbb Detrich Istvánné, ettől származtak a többi gyermekek s köztük azon János is, kitől a ma élő

nemzedék leszármazott. (1717. év 45. sz. 1780. év 295. E. sz. 1782. év 385. jkl. 1733. év 117. sz. invest. jk. 1732. év 183. sz.)

1755. évben nov. 17-én Almásy János és Apollonia, ekkor már özvegye H. Jánosnak, adományt nyerne Tiszabeő, Gacsa és Domaháza fele részére.

A család leszármazását az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Ezen genealogiát levéltári oklevelek és anyakönyvi adatok támoatják. (1793. év pp. 2421. B. sz. 1795. év pp. 2470. O. 1803. év pp. 3130. sz. 1819. év pp. 13. sz. 1824. év pp. 20. sz. 1832. év pp. 42. sz.) Az élönemzedék pontos származási adatait a M. Nemz. Zsebkönyvben(II. r. I. 264.) találjuk.

A pozsonymegyei Nagyszombatban ma is több családtag lakik.

Hencz. Itt Hencze néven fordul elő. I. Ferdinántól 1533-ban asszupataki Hencz Máté a nyitrakegyei Eleksét kapta adományul. (O. L. N. r. a. 687 : 21.)

Hevesbe 1791. évben jött János fia János fia István fia Ferencz gyöngyösi lakos s Nyitrakegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1791. év 1008. sz. 1066. jkl.)

Herbály lásd Vászón.

Hercsut (ocsklehotai). János fia István bellai származásu hódmezővásárhelyi, majd hevesmegyei lakos István és János fiaival együtt Turócmege bizonyítványa alapján 1816. évben kihirdeteti donatarius nemességét és előnevét. (1816. év 931. sz. 1364. jkl.)

Herczeg. Nemességét II. Ferdinándtól 1628. évi jan. 20-án nyertek H. Pál, neje Ilona, fia János, Feöldös Márton, fiai András, István, János. Kihirdette 1629. évben Gömör.

Az 1724. évi investigatio alkalmával János és István testvérek azt állítják, hogy ők fiai a nemességszerzőnek. Ez azonban valószínűtlennek látszik, mert egy évszázad esik közbe. Mivel János 1769. évben maradék nélkül halt meg, az eredeti nemeslevél levéltárba lett helyezve.

Czímer: Hasított pajzs hátul fekete mezőben arany ék, alatta hármaz zöld halom felett arany csillag, az ék fölött két oldalról 1-1 virágzó lilium, elül vörös mezőben kardot tartó griff; sisakdisz: liliummal ékesített nyílt fekete szárny közt hármaz halom az arany csillaggal; takarók: arany-fekete, ezüst-vörös. (1629. év 1. sz. 1630. év 2. sz. 1769. év 224. jkl.)

A címér nincs ráfestve az armalisra, helye üresen van hagyva.

Hiszó. H. Mihály kunhegyesi lakos, Perényi Ágnes volt jobbágya, neje Topankó Erzsébet, János és neje Tószeghi Erzsébet s ezek gyermekei részére 1667. évi jun. 28-án adományozott címérlevél kihirdetett ugyanazon évben. (1667. év 156. jkl.)

Hlatky másk. **Verbay.** A III. Ferdinand által 1650. évi jul. 26-án Hl. másk. V. András részére adományozott armalist kihirdette Nyitrakegye. A nemességszerzőtől való egyenes leszármazást nem ismerjük, csak azt tudjuk, hogy Ferencz fia volt azon József, a ki József, Zsigmond, Ferencz és Antal nevű fiaival együtt Pozsonymegye bizonyítványa alapján 1773. évben igazolta nemességét. (1773. év 365. jkl.)

Hlobik lásd Lieszkovszky.

Hodossy (hodosi). Igen régi család, mely 1287. évben nyert donatiót a pozsonymegyei Hodosra. Az ősi fészektől a XVIII. század elején Dávid, János és Mihály testvérek, ez utolsó Gáspár nevű fiával, Polgáriba, majd Kenderesre és Nádudvarra származtak s János 1732. évben

megszerezte 3000 frtéért Károlyi Ferencz gróf és Klára testvérek kenderesi és tiszabeői fele rész birtokát. (1744. év pp. 265. sz. 1732. év 111. sz. 332. jkl. 1733. év 373. jkl. 1738. év 136., 137. sz. 1738. év 16., 18., 19., 48. jkl. 1755. év 49. sz.)

János nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1760. évi ápr. 22-én. (1761. év 79. sz. 58. jkl. K. K. XLV. 332.).

A család leszármazását szétszórt levéltári adatokból ekképpen állíthatjuk össze:

[kép]

A család számos tagja az 1782., 1806. és 1813. években nemesi bizonyáglevelet nyert. (1776. év 193. et. 1. sz. 1782. év 271. jkl. 1806. év 691. sz. 760., 1307. jkl. 1811. év 570. sz. 591., 696. jkl. 1813. év 597. sz. 461. jkl. 1753. év pp. 511. sz.)

Holecz. 1699. Csányon, Szuhán, Nádujfalun, Németmezőn, Ivánkán birtokos.

Holló. Czímeres nemeslevelet II. Ferdinandtól 1631. évi november 12-én nyertek H. Tamás, fia Imre, testvérei András, Balázs és János. Kihirdettetett 1632. évben. (1632. év 2. sz.)

A czímerszerző Tamásnak Orbán nevű fia is volt, ettől származtak Gáspár és Albert, Gáspár fia volt János farmosi, Alberté pedig Lukács egri lakos, a ki 1751. nemesi bizonyáglevelet nyert. (1751. év 682. jkl.)

Gáspár már 1699. évben birtokos volt Farmoson s itt laktak az 1724. évi investigatio idején Albert, István és János. Ez utolsó Polgárra származott át s János nevű fiától való unokái József és János 1792. évben mint miskolci lakosok tűntek fel. (1745. év 198. sz. 1750. év 516. jkl. 1792. év 826. sz. 1794. év 572. sz. 956. jkl.)

Gömörben Harmaczon, Borsodban Domaházán találunk egyes családtagokat. Itt ma is számosan élnek s az eredeti armalist is ők őrzik. Borsodban 1735. évben igazolták nemességüket János fia Albert fiai Imre és Gergely, továbbá ugyanazon János fia Péter fiai János és Mihály. (Borsodm. lev. Pr. 22. f. 122. Act. nob. 387. 388.)

A család által jelenleg használt farmosi előnév régebbi gyakorlatára nincs adatunk.

Hollósy. Ugy látszik, Pozsonymegyéből 1680. körül származott Hevesmegyébe H. Ádám, ki az 1724. évi investigatio idején Gyöngyösön lakott, fia István pedig Turkevére származott át.

Leszármazás:

[kép]

Mig Gyöngyösön élt a család, a róm. kath. anyakönyvekben, Turkevén pedig már a ref. anyakönyvekben találjuk. 1844. évben István a táblázaton feltüntetett 5 fiával együtt nemesi bizonyáglevelet nyert. (1844. év 782. sz. 1303., 2458. jkl.)

Homályosy (pataki). Eredeti neve Tunkl volt s az 1817. márcz. 14-én adományozott magyar nemességgel nyert egyidejűleg magyar nevet és előnevet, végre adományt a Patak másk. Porok helységben levő, Potóczky János és Antal osztályos atyafiaktól megvett, kurialis birtokra. Nemességszerzők voltak: Tunkl Ferencz szolnoki sótárnok s nejétől Véber Borbálától született József, Ferencz, Károly-Mihály-János, Borbála-Anna-Katalin, Anna-Margit és Alojzia-Matyika-Rozália. Kihirdettetett 1818. évben, az armalis-másolata a levéltárban.

Czímer: Vörös pajzsban zöld mező felett jobbról arany-csillagtól, balról ezüst félholdtól kísért oroszlán karddal, melynek hegyén levágott törökfő; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: mindkét részen arany-vörös. (1818. év 20. jkl. K. K. LXIII. 1010.)

Homonnay. Czímeres nemeslevelet II. Ferdinándtól 1634. évi júl. 26-án nyertek H. András, Márton, János, István, Gergely és Mihály testvérek. Kihirdettetett 1635. évben Hevesben, majd később Borsodban.

Nagy Iván munkája a család által közölt hiteles adatok alapján István utódainak genealogiáját és címérét közölve az irmesi előnévvel említi. (N. J. V. 136.)

A címerszerző Mihálytól származott Mihály, ettől is Mihály macskai és dédesi prédikátor, ettől András boldvai tiszttartó, ettől József diósgyőri jegyző, majd borsodmegyei esküdt, ettől Ábrahám miskolci lakos, a ki 1818. évben igazolta nemességét. (1818. év 84. sz. 193. jkl.)

Horánszky. (hórai és tóthfalusi). A lipótmegyei Hóra és a szepesmegyei Machalfalu helységekben székelte birtokos család. László elzalogosítván ősi javait Machalfaluról Lőcsére költözött, hogy gyermekeit iskoláztathassa s itt 1834. körül meghalt. Fia János másodéves bölcsészethallgató és egri lakos volt 1842. évben, midőn Szepesmegye bizonyítványa alapján nemességét és előnevét itt a megyében igazolta. Az ő fia volt Nándor, a kitűnő államférfiú és volt kereskedelmi m. kir. miniszter. (1842. év 1453. sz. 1137. jkl.)

Horkay. Zádorfalváról származó törzsökös gömöri család. Már a XV. század közepén birtokos nemes volt. Címerlevelet I. Ferdinándtól 1529. évben nyert H. András. Ennek egyik későbbi utódja István 1758. körül Erdőbényén telepedett le.

Hevesben 1831. évben hirdette ki nemességét Zemplén- és Gömörmegyék bizonyítványai alapján Péter. Tiszánán, Átányban ma is él a család. (1831. év 182. sz. 284. jkl.)

A részletesebb ismertetést mellőzve egyszerűen utalunk Dr. Komáromy Andrásnak a családról írt közleményére. (U. N. J. III. 134.)

Horliczky lásd Barna (mellétei).

Hornyay lásd Ravusz.

Horpácsy. III. Károlytól 1714. évi okt. 21-én nyertek címerlevelet H. György, neje Danik Zsuzsi, fiai Mátyás, Mihály, István, János, György. Kihirdette 1715. évben Nógrádmegye. Az 1724. évi investigatio idején már mindnyájan Tiszavárkonyban laktak. (1715. év 75. sz.)

Horváth. Az 1724. évi investigatio jegyzőkönyvéből tudjuk, hogy H. Mátyás pásztói lakos, szentjakabi birtokos a II. Ferdinand által 1635. évi okt. 29-én H. János Mátyás, Bálint, István részére adományozott s Hevesben 1636. évben kihirdetett armalis alapján igazolta nemességét. (1709. év 486. jkl.)

Horváth. III. Ferdinándtól 1651. évi jún. 1-én nyertek címeres nemeslevelet H. András, neje Deczkéaházy Judit, fiai Gáspár és Miklós, továbbá Konyha Miklós, ennek neje Szász Ilona, fiai Miklós és Mihály a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon jobbról ezüst félholdtól, balról aranycsillagtól kísért 2 oroszlán ölelkezik; sisakdisz: balját csipőjére támasztó, jobbában kardot tartó angyal nyakától ágyékáig keresztalakban húzódó vörös szalaggal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdették 1652. évben Borsod- és Csongrádmegyék, másolata az itteni levéltárban. (1652. év 4. sz.) 1733. évi tanuvallomások szerint a nemeslevélben megnevezett Miklóstól származtak Péter, János és Judit; Gáspártól Tamás és János, ez utóbbtól János, 1733-ban átányi lakos. (1733. év 82. sz.)

Horváth. Címerlevelet Lipót királytól 1665. évi apr. 24-én nyertek: Császár Márton s fiai István és Márton, Engelmajer Jakab, neje Dobos Zsuzsi, fia Márton, fivére István, Szücs György,

Kovács Péter, végre **Horváth** István, György és Jakab. Kihirdette ugyanazon évben Gömörmegye.

A címerszerző H. Jakabtól származott István, ettől pedig György abádi lakos, a ki Zemplénmegye bizonyítványával 1733. évben igazolta nemességét. (1733. év 111. sz.)

Horváth. Nemeslevelet 1720. évi okt. 8-án nyertek H. János és neje Fazekas Borbála egri lakosok a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon arany korona felett kardot tartó, vértezett könyöklő kar; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdetve 1721. évben. Másolata a levéltárban. (1721. év 297. jkl. 1795. év 132. sz. 151. jkl.)

Leszármazás:

[kép]

József és Péter jákóhalmi lakosok nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1794. évben. (1794. év 910., 915., 949. jkl. 1795. év 132. sz. 151. jkl. K. K. LVIII. 371.)

Más családból származott az 1724. évben investigált Sámuel pestmegyei szolgabíró fia László gyöngyösi lakos. Ennek utódai György és László itt 1801. évben testimonialist nyertek. (1725. év 170. sz. 1801. év 1080. sz. 1264., 1368. jkl.)

Horváth nemes és báró. II. Lipót királytól 1791. évi apr. 28-án címerez nemeslevelet, 1794. febr. 10-én pedig bárói rangot nyertek H. Mihály gyöngyösi kereskedő, neje Popovics másk. Mocsonyi Mária, gyermekei Konstantin, Katalin, Éva, Zsófia, Anasztázia. Ez utolsó a bárói diplomában már nem fordul elő.

Az 1791. évben kihirdetett s másolatban meglevő nemeslevél a következőképpen írja le a címet: Négyelt pajzs, a 3. és 4. mező alulról kiinduló befelé hajló ezüst ékkel átszelve, melyben zöld halom felett arany korona, rajta kardos vértezett könyöklő kar, az 1. és 4. vörös mezőben jobbról arany naptól, balról ezüst félholdtól kísért befelé fordult kettős farkú oroszlán, a 2. és 3. kék mezőben vörös szarufával megrakott, kiterjesztett szárnyú ezüst sas; sisakdisz: nyílt fekete sasszárny között vértezett könyöklő kar karddal; takarók: vörös-arany, kék-ezüst. (1791. év 1006. sz. 1064. jkl. 1806. év pp. 3347. sz. K. K. LV. 715.)

A bárói czimeren ezenfelül még két sisak van, a jobboldali disze növekvő balrafordult oroszlán, a baloldalié növekvőn a pajzsbeli sas. (K. K. LVIII. 92.)

Horváth másk. **Szabó.** H. m. G. Gergely, Egerváros jegyzője, 1762. évben Barsmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1762. év 220. et. A. sz. 459. jkl.)

Az esztergomi főkápt. levéltárában felfedezhető azon armalis átirata, melyet a Szabó másk. Horváth család 1683. évben nyert. (Prof. 30. lap 36.)

Horváth. 1796. évben H. Gerely tiszaföldvári lakos Hontmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1796. év 73. sz. 87. jkl.)

Horváth lásd Ajtich-Horváth.

Horváth lásd Borsicz.

Horváth lásd Perlaky.

Horváth-Kissevich (lomniczai) nemes és báró. Ezen horvát eredetű, de már a XVI. században Szepesben székelt, 1686. évben bárói rangot is nyert családról azért emlékezünk meg, mert a megyében Fancsalon (Rózsaszentmárton) is volt birtoka. Ezen jószágot nagyráskai Soós Erzsébet és fiai Kissevich-Horváth György, László, János és Mihály zsadányi lakosok 1667.

évben zálogba adták Szalay Mátyásnak, testvérének Andrásnak s fiainak Mihálynak és Gergelynek. (1752. év pp. 463. sz. K. K. XVIII. 399.)

Horváthy. Gergely 1699., János 1713. pásztói birtokosok.

Hotta. Nemeslevelet nyertek 1653. évi decz. 18-án Hotta György, neje Kassai Katalin, fiai Ferencz és Imre, továbbá Tóth István, neje Kovács Anna, fia Miklós, fivére Tóth Mihály, ennek neje Katalin, fia Mihály, másik fivére Tóth János, ennek neje Ötvös Katalin, továbbá Barla István, végre Jeney János és József. Kihirdette 1654. évben Tornamegye.

Ezen armalis alapján nemességüket igazolták, illetve bizonyságlevelet nyertek: az 1724. évi investigatio alkalmával Gábor és György egri lakosok, 1768. évben Antal egri születésű csongrádmegyei ügyész, 1792. évben György fia János, Jellasich ezredbeli zászlótartó, 1801. évben György fia Ignác margittai lakos. (1768. év 233. jkl. 1792. év 544. jkl. 1801. év 844. sz. 1017. jkl.)

Hőgye. III. Károly 1717. évi júl. 6-án megerősítette H. Benedek régi nemességét. Ennek testvére Mihály, ennek fia András, ezé Mihály dévaványai lakos, a ki Mihály és Benedek nevű fiaival együtt Biharmegye bizonyságlevele alapján 1777. évben kihirdettette nemességét. Mike-Pércsen volt birtokos s onnan költözött a megyébe. (1777. év 317. jkl.)

Hrabóczky másk. **Pap.** 1656. évi jan. 21-én Hr. m. P. Mátyás, neje Furda Zsófia, fiai Ferencz, András és Pál, fivére Máté javára adományozott nemeslevél kihirdettetett 1657. évben. (1657. év 7. jkl.)

Hrabovszky (hrabovai és kiskotessói). Trencsénmegyéből eredő, de több vármegyében is elterjedt birtokos család. Már a XVIII. század elején találkozunk vele Gyöngyösön. (1700. év 107. sz.)

1758. évben Imre fia Miklós hrabovai és kiskotessói, majd gyöngyösi birtokos Trencsénmegye bizonyságlevele alapján 1759. évben igazolta nemességét, előnevét. (1758. év 265. sz. 392. jkl. 1759. év 1. et. A. sz. 174. jkl.)

Ezen megyétől 1823. évben nemesi bizonyítványt nyert Józsefnek, Forgách József gróf gyöngyöstarjáni tisztartójának, fia János sátoraljaújhegyi ügyvéd. (1823. év 424. jkl.)

Hricsovsky. II. Rudolftól 1607. évben nyert címérlevelet Hr. János. Ennek egyik utóda, a bosácsi eredetű Márton, Trencsénmegye bizonyítványa alapján 1714. évben kihirdetteti nemességét. (1714. év 522. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával szerepelnek Márton özvegye Kis Ilona gyöngyöshalászi lakos s fiai Ferencz és János.

Hubay (hubói). Törzsökös gömöri birtokos család. Hubón már a XVI. században birtokos volt s innen Borsod, Pestmegyékbe is átszármazott. Hevesben Gömörmegye bizonyítványa alapján 1813. évben igazolta nemességét Boldizsár fia László fia Ferencz hubói származású tiszaszalóki lakos. (1813. év 35. sz. 28. jkl.)

Hunyady-Buzás. Címérlevelet Bethlen Gábor 1627. évi szept. 8-án adott Buzás Bánffy Hunyadi András, gyulafehérvári kántor, neje Teörök Judit és fia János részére a következő címerrel: Kék pajzsban tanító széken álló, jobb kezében vesszőt tartó, balkezét gradualera (énekes könyv) helyező zöld ruhás alak; sisakdisz: fehér galamb; takarók színei nincsenek megállapítva.

Feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (Gyfvári kápt. Prot. A. Barkai 123).

A középszolnokbeli Balázsházán és Tasnádon is lakott a család. János - körülbelül a XVII. század végén - gárdatiszt volt, ennek Pál nevű fiától való Pál nevű unokája, abasári lakos, 1843. évben igazolja a saját és fiai István, János és Pál nemességét. (1843. év 986. sz. 1620. jkl.)

A leszármazást illetőleg az alábbi hiányos táblázatot közölhetjük:

[kép]

Iván nemességét a m. kir. belügyminiszterium 13363/1903. sz. alatt igazoltnak jelentette ki.

Hury. H. Ferencz, 1825. évben az egri érsekség ügyésze, csallóközi praedialis nemesnek állítja magát s kéri a megyét, hogy ajánlja a királynak országos nemesség adományozása végett. (1825. év 544. A. sz. 823. jkl.)

Huszár (regőczi). A családot turóczmegyeinek kell tartanunk, de elágazott több vármegyébe, így Nyáry jusson Hevesbe is.

Megalapítója - a hagyomány szerint - azon István volt, a ki még gyermek volt, midőn török fogságba jutott. Konstantinápolyban a mohamedán vallásban nevelkedett, de később onnan megszökött s megszöktette a fogságból Nyáry Lőrinczet is, ki ezért hálából Kreplán és Konszko helységekkel ajándékozta meg.

H. Imre, kinek neje Nyáry Mária, 1689. évben vécsi birtokos s a Nyáry család jószágigazgatója volt. (1689. év 317. jkl.) Az 1699. évi összeírás szerint Gyöngyösön, Abasáron, Szajlán, Gyöngyöspátán, Taron, Gyöngyöshalászon, Verpeléten, Detken és Visontán voltak terjedelmes javai.

1778. évben István fia Mihály fia Kristóf szolgabíró fiai Mihály és László egri lakosok Turóczmegye bizonyítványával kihirdették donatarius nemességüket és előnevüket. (1778. év 74. jkl. 1778. év pp. 2096. sz.)

Lásd még: N. I. V. 205. Siebmacher 253.

Huszár. Eredeti armalisát, melyet III. Ferdinand 1650. évi jun. 17-én adományozott Huszár Lászlónak, gyermekeinek és utódainak s melyet 1651. évben Ungmegye hirdetett ki, Adamecz Mihály uradalmi ügyész 1804. évben a megyei levéltárban helyezte el. - Ezen családról egyébként semmi adatunk sincsen.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon vörös ruhás, sárga csizmás, fekete kalpagos vitéz balkezét csipőjére teszi s jobbában 3 arany buzakalászt tart; sisakdisz: fehér galamb csőrében zöld olajággal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1804. év 848. sz. 919. jkl.)

Huszár másk. **Czigány** (ujfalusi). Barsmegyéből eredő, Nyitramegyében is elterjedt család. A címeres nemeslevelet II. Rudolftól 1596. évi márcz 19-én nyerték Huszár Mihály, fia Miklós, unokája János. Ezen Jánosnak hasonnevű fiától való utódai voltak Mátyás és Imre, kik Barsmegye bizonyítványa alapján 1790. évben kihirdették nemességüket. Zsitvagyarmaton és Kisherestyénben laktak s onnan jöttek Gyöngyösre, hol - előnevük után - Ujfalusi néven is nevezték őket. (1791. év 156. A. sz. 204. jkl. Barsm., Nyitram. monogr. 535., 693.)

Huszka. 1717. évi okt. 15-én H. András jászfényszarui lakos, fivére János és fia Gergely részére adományozott címerlevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1717. év 965. jkl.) Nevezettek az 1724. évi investigatio alkalmával mint csányi lakosok tűnnek fel.

Czímer: Kékben zöld alapon vörös ruhás magyar vitéz jobbában kardot, baljában lőportartó szarut tart; sisakdisz: könyöklő vörös ruhás kardos kar; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXI. 382.)

Huszt másk. **Molnár** vagy **Deák**. Rimaszombatból származott a megyébe. Huszár másk. Molnár István tarnabodi lakos ezen megyétől 1725. évben nemesi bizonyáglevelet nyert.

A nemeslevelet II. Ferdinand 1636. évben adományozta Huszár másk. Deák Benedek, Bálint, István, Gáspár, Mihály, András részére. (1725. év 72. sz. 895. jkl.)

I.

Ibrány. Czímerlevelet a XVII. század végén I. Mihály és János nyertek. Ez utóbbi Kishontmegye bizonyítványa alapján 1702. évben kihirdettette nemességét. (1702. év 81. sz. 933. jkl.)

Igó. Eredetét nem ismerjük. András 1699. évben szárazbői birtokos. Az 1724. évi investigatio idején János átányi lakossal találkozunk, ki azt állítja, hogy családjuk nemeslevele akkor pusztult el, midőn a törökök Heves községből kivonultak. A nemesi jogok régebbi gyakorlása alapján azonban mégis igazoltattak: a nevezett János, továbbá András és másik János s ez utóbbinak fiai István, Mihály, András és János. Most említett Jánostól és Balogh Sárától származott György, a ki 1772. évben mint bodrogkereszturi lakos nemesi bizonyítványt nyert. (1725. év 162. sz. 1772. év 469., 486. jkl.)

Illyés. Lipót királytól 1658. évi decz. 27-én nemességet nyertek I. Pál, neje Thóth Anna, fiai János és Illés. Kihirdettetett 1660. évben, másolata a levéltárban. (1658. év 4. sz. 1660. év 53. jkl.)

Az 1724. évi investigatio idején Ferencz fia Máté erdőkövesdi lakos.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon vörös ruhás, sárga csizmás, vörös kalpagos, kardos férfi; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Illésy. Czímerlevelet 1670. évi szept. 20-án nyertek I. György, neje Tóth Erzsébet, fiai István és Máté, fivére Gáspár, ennek neje Keczegez Erzsébet, gyermekei János és Mihály. Kihirdettetett 1672. évben. János 1709. évben mezőturi lakos. (1672. év 127. jkl. 1709. év 486. jkl.)

Imre. A nemeslevelet Lipót királytól 1663. évi márcz. 9-én nyerték I. János s fiai János, György, Mihály és Bálint. Kihirdettetett 1669. évben Gönczön; a levéltárban levő másolata szerint a czímer: Kék pajzsban zöld alapon fehér lovon ülő, baljában a kantárszárat, jobbában véres kardot tartó férfi; sisakdisz: növekvő vörös ruhás férfi balkezét csipőjére teszi, jobbában pedig kardot tart, melynek hegyén levágott törökfej van; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

Leszármazás:

[kép]

Kihirdettetett Abaujmegye bizonyítványa alapján 1757. évben János jászói származásu egri lakos, nemesi bizonyítványt nyertek 1808. évben fia József s ennek fia József. (1757. év 106. sz. 86. jkl. 1808. év 711. sz. 1100. jkl.)

A családnak Debrődön volt birtoka. Lakott Szepsiben és Jászárokszállásán.

Imre-Szabó lásd Szabó-Imre.

Imrech (sziget). Vasmegyéből származó birtokos család. II. Mátyástól 1611. évi febr. 12-én nyertek I. Mátyás és társai donatiót Sziget helységre.

Mátyás fia János fia György fiai György, János, József, Zsigmond, Ferencz Vasmegyétől 1733. évben nemesi bizonyoságlevelet nyertek, mely Hevesben hosszú idő múlva, 1772. évben lett kihirdetve. (1733. év 138. sz. 1772. év 171. sz. 389. jkl.)

Mátyáson kívül birtokszerzők voltak még Zsigmond és Ferencz is; 1746. évben József ezek utódaiként igazoltatott. (1746. év 172. jkl.)

Józseftől és Brezovszky Erzsébettől született 1754. évben Egerben Sámuel, ki 1792. évben mint miskolci orvos nemesi bizonyoságlevelet nyert. (1792. év 807. sz. 1818. év 96. sz. 1744. év pp. 275. sz. 1776. év pp. 2051. sz.)

Institoris lásd Mosóczy.

Ipolyi lásd Stummer.

Iramos. I. Mihály gyöngyösi lakos, neje Bornemissza Anna, gyermekeik Ferencz, Ignác, Katalin 1671. évi jul. 29-én nyertek címerlevelet, mely ugyanazon évben ki is hirdettetett. (1671. év 80. jkl. 1676. év 177. jkl.)

Isaák (kisdobronyi). A Bereg-, Szatmár-, Zemplén-, Szabolcs-, Heves- és Nógrádmegyékben szerepelt Isaák nevűek mindnyájan a beregmegyei eredetű kisdobronyi Isaák családból származtak. Eddig ismert legrégebb ősük azon István, a ki 1589. évben az egri várban levő lovasság hadnagya volt. (Hevesm. monogr. II. 274.)

Czímeres nemeslevelet II. Mátyástól 1617. évi szept. 22-én nyertek Isaák Gáspár a ki agilisnek, vagyis nemes anyától származottnak, van jelezve, neje Katalin s fiaik Simon, Mihály és Benedek.

Kihirdettetett 1618. évben Beregmegyében s másolata feltalálható Zemplénmegye (1731. év 383-394. jkl.) és Szatmármegye levéltáraiban.

Czímer: Kék pajzs alján levő sziklából kiemelkedő farkas; sisakdisz: fél griff; takarók: ezüst-kék, arany-vörös.

1731. évi május 21-én Zemplénmegye, 1773. évi aug. 30-án Szatmármegye által kiállított nemesi bizonyosglevelek s az itteni levéltár adatai (1743. év pp. 255. sz. 1754. év pp. 531. sz. 1755. év pp. 551. sz. 1822. év pp. 43. sz. 1804. év 353. sz. 337. jkl. 1799. év pp. 674. sz. 788., 832. jkl. 1800. év 54. sz. 75., 108., 340., 341. jkl. 1801. év 249., 482., 664., 766. sz. 237., 621., 832., 954. jkl.) alapján a család genealogiáját a következőképen állíthatjuk össze:

[kép]

Birtokos volt a család Hetén és Gulácson, 1729. évben pedig a Palaticz családtól István a leleszi konvent előtt felvett okirattal megszerezte a kis- és nagyráskai birtokokat s ezekre 1730. évben nádori adományt is nyert. Erzsébet és Katalin nevű nővéreivel együtt 1740. évben Kisdobronyban lakott.

Egyik fia István Losoncra, majd Nagyrédére származott s nőül vévén Tussay Esztert, T. György és Ráday Iлона leányát, Ráday jusson nagyrédei birtokossá lett s megalapította a család hevesi ágazatát. (1746. év 105. sz. 1754. év 121. sz.)

Istók. Borsodból származik. Itt a megyében 1786. évben tünt fel. (1786. év 849., 934. jkl.)

Istráb. Címerlevelet 1694. évi febr. 10-én nyertek I. János, neje Gadhard Zsuzsi, fia János, veje Kis Pál, ennek neje Istráb Anna. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1694. év 295. jkl.) Előfordul Literáty néven is. (1703. év 1072. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltattak János gyöngyösi lakos s fiai Ignác és Tádé.

Iszkay lásd Bernáth.

Iszkra lásd Scultéty.

Ivány (ivádi). Nevét a hevesmegyei Ivád községtől vette, hol régi idők óta fogva mai napig birtokos.

Két tagja, Zsigmond és János, 1456. évben a Dormánházi családnak adományozott birtokok beiktatásánál már mint királyi ember (homo regius) szerepel s így a család eredete, nemessége a korábbi időkbe is visszanyulik.

Igaz ugyan, hogy a II. Ferdinand által 1635. évi márcz. 22-én adományozott s Hevesmegyében ugyanazon évben kihirdetett címeres nemeslevél szerint Ivagy György, neje Kofa Dorottya, fia Tamás, leánya Anna, testvérei János és Gergely e conditione ignobili, vagyis

parasztsorból emeltetnek nemesi rangra, eme kitételnek azonban semmi jelentősége nincsen, hiszen majdnem minden armalisban előfordul. (1635. év 3. sz.)

A család régebbi nemessége mellett szól azon körülmény, hogy Ivády Imre 1617. évben Ivádról, mint ősi birtokról végrendelkezik; továbbá az is, hogy Wesselényi Ferencz nádor Ivagy pusztát 1655. évben mint olyat adományozza Ivágy Gergelynek és Tamásnak, mely „az ő elődeiké volt már ősidőktől, de okmányaik a háborús időkben elvesztek.” (1754. év 223. jkl.)

Az 1724. évi investigáció alkalmával igazoltattak Gergely, László, Dávid és János pétervásári lakosok.

Az ivádi előnevet egy 1748. évi oklevélben találjuk először, azóta állandóan használta a család. (1763 év pp. 735. sz. 1790. év 555. sz. 1793. év 718. A. sz. 1794. év 571. sz. 1776. év pp. 2057. sz.)

Az 1635. évben adományozott címér a levéltárban levő (1635. év 3. sz.) armalis-másolat alapján: Kék pajzsban zöld alapon kiterjesztett szárnyú felér galamb; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Ivád birtokosai ma is csaknem kizárólag Ivády-akból állanak s így könnyen érthető, hogy róluk teljes genealogiát adni lehetetlenség. Az alábbi táblázaton tehát csupán a kiválóbb, a közéletben szereplő családtagokat tüntetjük fel:

[kép]

Az előnemzedék pontos származási adatait a M. Nemz. Zsebkönyvben (II. r. I. 294.) találhatjuk fel.

Ivanych. Címeres nemeslevelet a Kalapáty családdal együtt III. Ferdinandtól 1656. évi jan. 20-án nyertek Ivanych János, neje Kalapáti Anna, fia Albert. Kihirdettetett ugyanazon évben. Címeréről a Kalapáty családnál van említés téve. - (1656. év 2. sz.)

Nemességüket igazolták, illetőleg nemesi bizonyáglevelet nyertek: az 1724. évi investigációkor János, György, Gergely s ennek fiai János és Tamás; 1801. évben Márton fia József szajoli lakos (1801. év 397. sz.); 1811. évben János és Kőházy Anna gyermekei János és György s ezek gyermekei (1808. év 395. jkl.); továbbá az 1776., 1817. és 1821. években az alábbi táblázaton feltüntetettek közül igen számosan. (1776. év 194. A. sz. 219., 258. jkl. 1777. év 157. sz. 292. jkl. 1785. év 886. jkl. 1817. év 72. sz. 106. jkl.)

Levéltári adatok (1797. év 60. sz. 1821. év 597. sz. 622., 1248. jkl.) alapján a család genealogiája:

[kép]

Jelenleg Gyöngyösön és Gyöngyöspüspökiben él a család.

Ivánkovics. Az 1724. évi investigáció alkalmával I. Sándor rózsaszentmártoni lakos a II. Ferdinand által 1635. évi jan. 22-én Ivánkovics János és Soprony László részére adományozott s ugyanazon évben Sopronban kihirdetett armalist mutatta fel. Utasítva lett, hogy származási helyéről testimonialist szerezzen.

Ivócs (kisregályi). A XVII. század közepén Fogacson, Boczonádon birtokos. István szolgabíró.

Izold. 1685. nyert címerlevelet I. István. Kihirdette Hontmegye. Fia volt András, unokái pedig István, Mihály és János tisztaabádi lakosok, kik Barsmegye bizonyítványa alapján 1762. évben kihirdettetnek. (1762. év 245. sz.) A következő évben Márton, István és Mihály tiszaszalóki lakosok bizonyáglevelet nyernek. (1763. év 90. A. sz.) Címer: K. K. XVIII. 249.

Izsák lásd Isaák.

J.

Jakab. Mátyás fia István otrokocsi származásu egri lakos 1716. évben, majd a nemesi vizsgálóbizottság előtt 1724. évben Gömörmegye bizonyítványa alapján igazolja nemességét. (1716. év 127. sz.)

Jakab (középlaki). Igen régi erdélyi család. Kimutatható ősei az 1384. körül szerepelt Középlaki György fia István és Almási László fia Jakab szomordoktelki birtokosok.

Erdélyből J. Izsák költözött Magyarországra. Ismert leszármazói:

[kép]

Ezen táblázat azonban nagyon hiányos. Nem találjuk rajta azon középlaki Jakab Jánost, a ki nejével Zák Borbálával, fiaival Istvánnal, Györggyel, Mihálylyal, mostohafiaival Dorinsz más. Németh Gáspárral és Mártonnal együtt III. Ferdinandtól 1652. évi okt. 26-án címeres nemeslevelet nyert. Ezen armalist kihirdette 1654. évben Borsodmegye. Eredetije az itteni levéltárban van s a következő címert mutatja: Kék pajzsban zöld alapon vörös ruhás magyar harcos karddal az oldalán, maga előtt megkötözött kezü török foglyot hajt; sisakdisz: görbe kardot tartó növekvő oroszlán; takarók: ezüst-vörös, arany-kék.

Ábrahám, József, Pál, Sámuel testvérek Krasznamegyéből 1819. évben nyertek testimoniálist s ennek alapján 1820. évben Nógrádmegye előtt igazolták nemességüket.

Különböző időben Miskolczon, Debreczenben, Váradolasziban, Nagyváradon, Sállyiban, Zádorházán találkozunk a család egyes tagjaival.

Hevesben nem lett kihirdetve a család nemessége, de 1859. évben Hidvégen élt Kovács Mária, Jakab József özvegye, ekkor már Baptista Józsefné s nála voltak a család oklevelei, melyek ma már az itteni levéltárban találhatók fel. (1859. év hevesi cs. k. szolgab. III/97. polg. ir.)

Jakab (sándorházi). Szatmárnémetiből szakadt ide, megelőzőleg pedig Ákoson és Tasnádon is birtokos volt. 1845. évben sándorházi, Jakab Mihály gyöngyösi lakos, ügyész és táblabíró, Szatmár- és Középszolnok bizonyítványaival igazolta nemességét. (1845. év 936. sz. 1470. jkl.)

Jakabffy (Jakobffy) más. **Kristóff.** A címeres nemeslevelet 1760. évi május 8-án nyerték Mária Teréziától J. Miklós szamosujvári kereskedő s gyermekei Kristóf, Jakab, Antal, Anna, Rebsima, Mária, Chamal, Csischatim, Katalin.

Miklós fegyverneki bérlővé lett s Belsőszolnok bizonyítványa alapján 1793. évben kihirdettette nemességét. (1793. év 604. sz.) Czímer: Erd. K. K. X. 576.

Jákó (kézdiszentléleki). Erdélyi székely család. Czímerlevelet Rákóczi Györgytől 1665. évben nyert J. Márton. Tőle származott Mihály, ettől szintén Mihály, ettől pedig András, Kelemen, Antal és Ádám.

Ádám tanulmányainak befejezése után Sámsonban (Csongrádm.) Károlyi József tisztje volt s Háromszéktől nyert testimonialisát 1800. évben itt is kihirdettette. (1800. év 266. sz. 314. jkl.)

Fia István erdődi (Szatmárm.) lakos 1813. nemesi bizonyáglevelet nyert. (1813. év 604. sz. 467. jkl.)

Jakobey más. **Miticzky.** A nemeslevelet 1670. évi nov. 1-én nyerték J. András, György, Jakab testvérek s Hontmegye hirdette ki.

Andrástól a leszármazás ez:

[kép]

József csépai lakos és gyermekei Hontmegye bizonyáglevelé alapján kihirdettettek 1811. évben. (1811. év 996. sz.)

Janács. Trencsénmegyei család. Az 1655. évi máj. 10-én nemeslevelet nyert J. Györgytől a leszármazás a következő:

[kép]

Trencsénmegye bizonyítványa alapján kihirdettettek 1745. évben Gáspár és György gyöngyösi lakosok (1745. év 200. sz. 57. jkl.); nemesi bizonyáglevelet nyert 1811. évben György zentai lakos. (1810. év 184., 835. jkl. 1811. év 194. sz. 220. jkl.)

Nemeslevél feltalálható: O. L. Htt. Nob. Trencsén.

Jancsich lásd Kardoss.

Jancsó. 1654. évi jul. 26-án nyertek címerlevelet J. Mátyás, neje Pászty Zsófia, gyermekeik György, János, Mihály és Ilona s testvére Mihály. Kihirdettettek 1656. évben. (1656. év 37. jkl.)

Jancsovics. A II. Ferdinand által 1629. évi márcz. 10-én J. Márton s gyermekei György István, Miklós és Zsófia javára adományozott nemeslevelet Nyitramegye hirdette ki.

A nemeslevélben feltüntetett Istvántól származott György, ettől László, ettől Zsigmond lédeczi, ettől pedig Ferencz gyöngyösi lakos, a ki Barsmegye bizonyítványával 1777. évben igazolta nemességét. (1777. év 320. jkl.)

1806. évben Veresmarton János, 1818. évben Gyöngyösön János és Ferencz élnek, de ezekről közelebbi adataink nincsenek. (1806. év 71. sz. 103. jkl. 1818. év 422. jkl.)

Jankó. A vasvármegyei Vönöczkről származik, honnan 1756. évben Péter fia Gergely Orosházára költözött. Tőle a család így származik le:

[kép]

András dévaványai lakos Békésmegye bizonyítványa alapján kihirdettettek 1835. évben. (1835. év 218. sz. 323. jkl. Balogh Gy. Vasm. nem. cs. 76. Békésm. monogr. III. 232.)

Jánoshiday. Nemességet 1666. évi febr. 6-án nyertek J. Jakab, neje Lippay Erzsébet, gyermekeik Mihály, Gergely, Erzsébet, Katalin, továbbá Gergely, ennek neje Méhes Erzsébet, gyermekeik András, Anna, Erzsébet, Katalin és Mihály. Kihirdettettek 1666. évben. (1666. év 79. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával a főczímerszerző Jakab testvérének, Gergelynek, fia Gergely gyöngyöshalászi lakos s fiai Jakab és András igazoltattak.

A nemességszerzők Dósa Ádám jobbágysai voltak s 1665. évben az elbocsájtó (manumissionalis) levéllel együtt Gyöngyöshalászon egy nemesi kúriát nyertek tőle. (1742. év pp. 233. sz.)

Jánossy. 1699. évben János szuhai birtokos. Dániel és György nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1763. évben. (1762. év 246. sz. 1763. év 90., 213., 192. sz. 119., 131. jkl. K. K. XLVI. 502.)

Minden bizonnyal ezen családból származott azon Miklós, a ki 1552. évben Eger ostroma alkalmával török kézre jutott s kivégeztetett, valamint Pál is, aki 1554. évben Fülek várának kapitánya volt. Egyáltalán a család inkább Nógrádban szerepelt. Lásd a Lada családot is.

Janoviczky másk. **Varga.** Janoviczky Gergely és János kelemenfalvi származású gyöngyösi lakosok Liptómege bizonyítványa alapján kihirdettettek 1720. évben. (1720. év 120. sz. 93. jkl.)

Az 1724. évi investigationalis jegyzőkönyvben Gergely fiai Ferencz és Bertalan, Jánoséi pedig János, Ferencz és András.

Az 1720. évben igazolt János mint esküdt idővel Szolnokra került, fia Ferencz, az egri papnevelő intézet gazdatisztje, a borsodmegyei Nekécsen telepedett le. Ennek fiai János, István, Ignác és Ferencz 1820. évben bizonyáglevelet nyertek. (1820. év 584., 1120. sz. 747., 1237. jkl.)

Janthó. Fogacson birtokos 1670. évben.

Járdánházy lásd Kovács. (1592.)

Járffás. Az 1656. évi máj. 31-én J. Mihály, neje Jacza Anna, gyermekeik Benedek, Jakab, Zsuzsi részére adományozott armalis kihirdettetett ugyanazon évben. (1656. év 38. jkl.)

Jármy (szolnoki). Szatmármegye régebbi családjainak egyike. Jármból származik s egyik ága Erdélyben ágazódott el. A magyarországiak a szolnoki, az erdélyiek a magyardellői előnevet viselték.

1753. évben Jármy László feleségének, szunyoghi Szunyoghi Máriának, Pankotay Katalin leányának, Pankotay jusson Tiszafüreden és Pusztakócsan volt részbirtoka. (1732. év 195. sz. 1761. év pp. 676. sz.) Lásd: N. I. V. 317.

Jászberényi. Czímeres nemeslevelet Lipót király 1677. évi máj. 30-án adott J. Mihálynak, nejének Gonda Ilonának, fiainak Ferencznek és Jánosnak, rokonának Farkas Györgynek, nejének Jászberényi Zsuzsinak, gyermekeiknek Mihálynak, Györgynek, Ilonának, Zsuzsinak és Juditnak. Kihirdette 1730. évben Borsodmegye. Hogy korábban ki lett-e hirdetve s ha igen, hol és mikor, erre nincs adatunk.

A család Járdánházán élt. A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Borsodmegye bizonyítványa alapján kihirdettettek: 1762. évben Márton egri, 1769. évben ennek testvére István egri, később besenyőteleki lakos. (1762. év 66. A. sz. 266. jkl. 1769. év 252. jkl. 1766. év pp. 805. sz.) Nemességi bizonyítványt nyertek 1828. évben Alajos, Márton és Ferencz. (1826. év 1174. sz. 1037., 1315. jkl. 1827. év 34. sz. 94. jkl. 1828. év 653. sz. 747., 1978. jkl.)

Az 1809. évi insurrectionalis összeírás szerint Alajosnak is voltak gyermekei, de ezeket névszerint nem ismerjük.

Dezső, Miklós és András testvérek nemességét a m. kir. belügyministerium 1904. évi 55408. sz. a. igazolta.

Jelenffy (csejthei). József táblabíró szücsii birtokos 1815. évben. (1815. év pp. 3417. sz.)

Jelus. 1769. évben Ferencz fia András dezséri származásu egri lakos Trencsénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik. (1769. év 1. A. sz. 61. jkl.)

Jeney. Nemességet 1715. évi ápr. 30-án nyertek J. György, neje Kovács Erzsébet, fia György, továbbá Csáky Gergely, neje Szijártó Anna, fiai József és Antal. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1715. év 668. jkl.) György kecskeméti lakos 1747. évben testimoniálist nyert. (1747. év 29. jkl.) Armalis Gyöngyös város levéltárában.

Jeney lásd Hotta.

Jeszenák lásd Bonár.

Jeszenszky (nagyjeszeni). Turóczmegye legrégibb családjainak egyike. Őse a XII. században feltűnt Temérdek András. 1271. évben Jeszen földjére adományt, 1563. évben pedig armalist nyert. A XVII. századtól kezdve Bars- és Nógrádmegyékben szerepelt.

Ezen megyében György fia Zsigmond fia Gáspár fia Károly hirdettette ki 1808. évben Turóczmegye bizonyítványa alapján donatarius nemességét. (1808. év 198. sz. 371. jkl.) Ezen Károlyt és elődeit a Nagy Iván munkájában (V. 336.) közölt családfán nem találjuk.

Jeszenyei lásd Bernáth.

Joó. Rákóczi László jobbágya lehetett. 1659. évben Joó Mihályt nevezett Rákóczi László bezáratta, mert beleegyezése nélkül szerzett armalist. Csakhamar visszanyerte szabadságát, mert kiderült, hogy ő földesúr tisztjeinek megnyugvásával szerezte a nemeslevelet, mely ellenmondás nélkül ki is hirdettetett. (1659. év 39. jkl.) 1676. évben Mihály és János igazolták nemességüket. (1676. év 193. jkl.)

Joó másk. **Gyöngyösi.** Eredetileg református, a XVIII. század közepén katolikussá lett borsodi család. Az 1838. évben Borsodmegye bizonyítványa alapján kihirdetett Sámuel, Zsigmond, Lőrincz felsőábrányi és harsányi származású egri lakos testvérek genealogiája (1838. év 3134. sz. 1741. jkl. Borsodm. levélt. 1836. év 247., 645. kgy. 1838. év 3540., 3978. kgy.) a következő:

[kép]

Joó másk. **Poltz.** János fia János Gömörmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik 1804. évben. (1804. év 78. sz. 68. jkl.)

Jókay. 1701. évben István igazolta nemességét. (1701. év 597. jkl.)

Jokmány lásd Lőrincz.

Jolsvay lásd Szabó. (1651.)

Jónás. Gyöngyösön éltek 1731. évben István és György. Ezek atyja meghalt 1700. körül 68 éves korában. A család eredetét nem ismerjük. (1731. év 129. sz.)

Jósa (badosi, később baróthi). A nemességet Bethlen Gábor özvegye, Brandenburgi Katalin, adományozta 1629. évben badosi Jósa János s fiai György, András és János részére. Primipilusuk voltak Badoson, honnan eredeti előnevük van. Később a család Baróthra költözött s ez időtől a baróthi előnevet viseli.

A címérlevélben feltüntetett András fia volt Márton, ezé Gergely, ezé András, ezé János, ezé szintén János gyöngyösi lakos, a ki Csik-, Gyergyó- és Kászonszékek bizonyítványa alapján 1782. évben igazolta nemességét. (1782. év 122. jkl.)

Jósa. 1698. évi márcz. 21-én nyertek nemességet J. Gergely s unokatestvérei Ferencz és Ilona. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1698. év 84. jkl.) Az 1724. évi investigatio alkalmával Ferencz gyöngyöspatai lakos s fiai Mihály és Mátyás igazoltattak.

Jósa (pankotai) lásd Pankotay.

Jósvay. I. Lipóttól 1664. évi aug. 20-án nyertek nemeslevelet J. János, neje Jámbor Katalin, fivérei Péter és István. Kihirdettetett 1665. Borsodmegyében. (Borsodm. levélt. Pr. 29. f. 164.) Átirata az egri kápt. levéltárában. (N. jk. 250. sz.)

István átányi lakos Abauj- és Borsodmegyék bizonyítványai alapján igazolja nemességét 1771. évben. (1771. év 265. jkl.)

Jucha. György fia János pásztói lakos Nógrádmegye bizonyáglevelé alapján kihirdettette nemességét 1803. évben. (1803. év 434. jkl.)

Juhay. Czímerlevelet nyertek 1669. évi jun. 26-án J. Imre, neje Kovács Ilona, fiai Pál, István, Péter, János és András. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1669. év 75. jkl.)

Juhász. Nemeslevelet I. Lipóttól 1668. évben nyert Juhász Mihály. Kihirdette ugyanazon évben Abaujmegye. (Borsodm. levélt. Pr. 18. f. 38.)

Az 1724. évi investigatio idején Derzsen élt Mihály, ki Borsodmegyének a Kónya és Juhász családok javára szóló nemeslevél kihirdetéséről 1715. évben kiadott bizonyáglevelét mutatta fel.

A nemességszerző Mihály fiai voltak Mátyás ároktői és Mihály sarudi, utóbb derzsi lakos. Ezen Mihály fiai Mihály és István, Istváné pedig többi között János mezőturi lakos. (1781. év 332. sz.)

Talán ezen család 1668. évi armalisa található fel a leleszi konvent levéltárában. (Pr. 1806. év 31. jkl.)

Juhász másk. Csizmazia. A gyöngyösi Kiss családdal együtt czímeres nemeslevelet nyertek I. Lipóttól 1692 évi decz. 4-én J. m. Cs. Albert, neje Erzsébet, fiaik Márton és Ferencz. Kihirdettetett 1693. évben. (1693. év 198. jkl.)

Az 1724. évi investigatio idején az említett Ferencz fia Márton losonczy lakos. (1793. év 93. B. sz. 96. jkl. 1796. év 485. A. sz. 663. jkl.)

Lásd a gyöngyösi Kiss családot is.

Juhász. A vármegyei levéltár hiteles másolatát őrzi azon czímeres nemeslevélnek, melyet Mária Terézia 1760. évi jun. 17-én adományozott J. András, neje Izrael Katalin, fiai István és András javára s ugyanazon évben ezen vármegye hirdetett ki. (1760. 251. sz. 413. jkl.)

Czímer: Vörös pajzsfeben arany csillag és ezüst félhold közt arany nap, a pajzs kék udvarában zöld mezőn lépő fehér bárány; sisakdisz: jobbról arany-vörös, balról kék-ezüst szarv; takarók: vörös-ezüst, kék-ezüst. (K. K. XLV. 456.)

Juhász lásd Csaláry.

K.

Kada. Országgh Pállal együtt 1688. évi márcz. 10-én nyertek czímeres nemeslevelet K. János, neje Országgh Katalin, gyermekeik Pál és Katalin. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1724. évi invest. jk.) Az armalisban feltüntetett egyénnel való közvetlett összeköttetésről nincsenek adataink. Egy 1765. évi tanuvallomás szerint Mihály fia Gergely, ezé Antal, ezé pedig Mihály pásztói lakos. (1765. év 72. A. sz.)

Kádár. Czímeres nemeslevelet III. Ferdinándtól 1639. évi apr. 10-én nyertek K. Miklós s fivérei István, János és György. Kihirdettetett 1640. évben Zemplénben, 1649. évben Abaujban.

Abaujmegye 1749. évben testimonialist adott György fia Mihály és Kerekes Erzsébet csécsi lakosok fiai János, Mihály, Mátyás, Pál és Gergely, továbbá János fia István fia György tiszafüredi lakos részére. Ezen bizonyságlevelet György tiszafüredi lakos kihirdettette ugyanazon évben. (1749. év 88., 126. sz. 413. jkl.)

Czímer leírva Csoma munkájában. (Abaujm. nemes cs. 297.) Talán ezen család armalisa található fel a leleszi konvent levéltárában. (Pr. 1807. év 176. lap.)

Kádas (thúri). Nemességüket igazolták: 1748. évben Zemplénmegye 1721. évi s Nógrádmegye 1748. évi testimonialisával István füleki származású gyöngyösi, majd gyöngyöspüspökii lakos (1748. év 154. sz. 164. jkl.); 1754. évben pedig Abaujmegye bizonyítványával József törökszentmiklósi lakos. Ennek testvérei Ferencz és Miklós Szentistvánbaksán laktak. (1754. év 270. sz.)

István leszármazói:

[kép]

Ferencz egri lakos és gyermekei 1793. évben bizonyságlevelet nyertek. (1793. év 718. A. 376. sz. 428., 823. jkl.)

Az 1754. évben igazolt József utódai:

[kép]

1780. évben István, József és Mihály testvérek, 1819. évben Sándor mezőtúri, Gábor, János és József mezőtúri lakos testvérek, végre Mihály, István és József törökszentmiklósi lakos testvérek testimonialist kaptak. (1778. év 330. jkl. 1780. év 161. A. sz. 208. jkl. 1819. év 180., 574. sz. 73., 224., 613., 1010. jkl. 1766. év 54. sz.)

Armalisra a felsorolt oklevelekben sehol sem történik ugyan hivatkozás, de mivel az 1724. évi investigatio alkalmával György fia Tamás mezőtúri lakos a II. Rudolf által 1593. évi jul. 19-én Kádas de Thúr István és Gáspár részére adományozott s 1608. és 1616. években Abaujban kihirdetett nemeslevél alapján igazoltatott, feltételezhetjük, hogy a fent felsoroltak mindannyian ezen thúri Kádas családból veszik eredetüket.

Kajdacsy. Újitott nemeslevelet II. Ferdinándtól 1625. évi jan 22-én nyertek K. Péter, neje Csontffy Ilona, gyermekeik István, János, Pál, András, Piroška, Orsolya és mostoha fia Bitó Péter. Kihirdette Pozsonymegye s feltalálható a m. kir. orsz. levéltár helytartótanácsi osztályában. István és Péter egri lakosok Nyitramegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek 1774. évben. Nyitramegyében Komjátiban, Barsmegyében Zsitva-Gyarmaton szerepelt a család. (1774. év 272. jkl.)

Kajtár másk. **Bodonyi**. Az 1714. évi nov. 20-án armalist nyert Miklós fiától Istvántól származott Miklós nagykáta esperes, ki Nógrádmegyétől 1806. évben nyert testimonialisát kihirdettette. (1806. év 627. sz. 1195. jkl.)

Kakas. Gyöngyösön székelt s 1771. évben kihalt család. Eredeti armalisa, melyet Lipót király 1681. évi jul. 9-én adott K. Gergely s gyermekei Mihály, János és Katalin részére s melyet Hevesmegye hirdetett ki ugyanazon évben, jelenleg a vármegye levéltárában van elhelyezve s ezen címert mutatja: Kék pajzsban zöld alapon kettős farkú oroszlán jobbjában felfelé irányított nyilvesszőt tart; sisakdisz: torkán nyíllal átlőtt kakas; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1681. év 89. sz. 128. jkl. 1771. év 6. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával igazolást nyert Mihály fia János gyöngyösi lakos.

Kákonyi. 1825. évben Antal egri timár, állítólag pozsonyi származású, nemességére nézve azonban elfogadható adat nincsen. (1825. év 1112. sz. 1610. jkl.)

Kalapáty. Nemességet III. Ferdinandtól 1656. évi jan. 20-án nyertek K. András, neje Orsolya, fiaik Mihály, Albert, János, Jakab, sógora Ivanych János, ennek neje Kalapáty Anna, fia Albert. Kihirdettetett ugyanazon évben.

A megyei levéltárba került eredeti armalis szerint a címer: Kék pajzsban zöld alapon gyors folyam, melyből jobbról ezüst félholdtól, balról arany csillagtól kísért kardot tartó kettős farkú oroszlán emelkedik ki; sisakdisz: fehér galamb csőrében zöld olajággal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1656. év 2. sz. 13. jkl.)

A nemességszerzők a Recsky család jobbágysai voltak s 1654. évben nyertek elbocsájtó levelet. Úgy látszik azonban, hogy Recsky Zsigmond és testvérei megbánták a felszabadítást, mert 1656. évben tilalmazták Kalapáty Andrást az alattyáni jobbágytelek elfoglalásában s armalis szerzésében, sőt a vele kötött szerződést is fel akarták bontani. Csakhogy már későn, mert az armalis már megvolt s a megye ki is hirdette azt. (Egri kápt. Pr. K.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltattak Mihály és András alattyáni lakosok, továbbá ennek testvére János s ennek fiai András és Albert. Nemességi bizonyítványt nyertek 1776. évben Péter fia András fia Albert fiai Mihály, András, Albert és János alattyáni lakosok. (1776. év 176. A. sz. 258. jkl.)

Kalcsó lásd Kancsó.

Kalicza. János komáromi származású vasadi, majd tiszavárkonyi lakos s fiai János (sz. 1786.) és István (sz. 1790.) Komárommegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek 1802. évben. (1802. év 671. sz. 771. jkl.)

Kállay (nagykálói). Ősrégi szabolcsi család, egyike azoknak, melyek oklevelekkel igazolhatják a Balog-Semjén (Bolok-Simián) nemzetségből való származásukat.

Első ismert őse Ubul (mint utónév ma is kedvelt a családban) a XIII. század elején élt, részt vett a Galiczia elleni hadjáratban s II. András királytól a Nunkupul és Tuth szabolcsmegyei pusztákat nyerte. Fiai Egyed (Comes de Zabolcs), továbbá I. Gergely¹ és I. Mihály comes. Egyed ága a XVI. században, I. Gergelyé pedig még a XIV. században kihalt s így az összes előnemzedék I. Mihálytól származik le.

Ezen I. Mihály 1262. évben István erdélyi fejedelemtől, a későbbi V. István királytól, a sárospataki vár egyik befejezetlen tornyát kapta, fiai I. István és Pál ugocsaí főispánok pedig 1290-ben IV. Lászlótól a leleszi konvent felett kegyúri jogot nyertek.

A későbbi századok folyamán is sok adományozásban részesült. Mindezeket felsorolni s a család kimagasló alakjainak történelmi szereplését méltatni e munka keretén kívül esik már csak

¹ A Nagy Iván által (VI. 26.) közölt genealogiát vettük alapul.

azért is, mert a családot Heveshez, illetőleg a volt Külső Szolnokhoz csak 1464. évtől kezdődőleg fűzte némi kötelék. Ekkor kapták ugyanis I. Mátyás királytól I. Pál és VII. János Mezőtúr és Varsány fele részét, hol utódaik az újabb időkig birtokosok voltak. (1730. év 27. sz. 156. jkl.)

A XVII. század végén két két ágra szakadt a család, XII. János megalapította az orosi, testvére IV. Ferencz pedig a napkori ágat. Az orosi ágról, mely megyénket nem érdekelheti, csak azt említhetjük meg, hogy az alapító egyik fia XIII. János 1778. évben grófi rangot nyert (K. K. LI. 69.), de utód nélkül maradt, másik fiának, I. Józsefnek, szépunokája pedig Benjamin közös Pénzügyminiszter és boszniai kormányzó volt.

A napkori ág genealogiájának megyénket közelebbről érdeklő része:

[kép]

A család nemesi címere: Zöld sárkánynyal körített kék pajzsban nyílt rostélyu sisakos fej, rostélyáról ezüst hal csüng le, alant pedig két vörös sziv van; sisakdisz: pánczélos könyöklő kar karddal, melyen levágott törökfő van; takarók: kék-arany mindkét részen. (K. K. LII. 487.)

A család gazdag levéltára a magy. nemz. muzeum levéltárában van elhelyezve. Az összes előnemzedék pontos származási adatait a Magy. Nemz. Zsebkönyvben (II. r. I. 306.) találhatjuk fel.

Kálmán. Kálmán Lukács szajoli lakos, neje Fejér Ilona, fia Péter, ennek neje Pomázy Ilona, gyermekei stb. részére 1668. évi szept. 1-én adományozott nemeslevél kihirdettetett 1669. és 1676. években. (1669. év 71. jkl. 1676. év 170. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején János fia Mihály szentiváni lakos.

Kálmán. A pozsonymegyei Balás-Éthén birtokos. Nemességéről Pozsonymegye 1730. évben adott bizonyítványt. (1732. év 155. sz.)

Kalmár (szegedi). Báthory Gábor fejedelemtől 1610. évi május 17-én nyert címerlevelet Kalmár de Szeged Demeter a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon 3 nyilat tartó oroszlán. Sisakdisz nem adományoztatott, a takarókról pedig csak az van jelezve, hogy különböző színűek. Kihirdette ugyanazon évben Bihar megye, másolata Heves megye levéltárában. 1725. évben Mihály dévaványai lakos. (1725. év 183. sz.)

Kalmár. Ezen család II. Ferdinandtól 1626. évi febr. 4-én nyert címerlevelet. Nemességszerzők voltak: K. Márton s fiai János és Márton. 1724. évben a nemeslevélben feltüntetett János fia Márton fia György fia István előbb felsősztrégovai, majd gyöngyösi lakos Nógrádmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1724. év 147. sz. 769. jkl.)

Kalmár. Megyebeli armalista. K. Jakab, neje Bessenyei Dorottya, gyermekeik Albert, Ferencz, Péter, Erzsébet és Katalin s fivére Illés, ennek neje Apoós Katalin, gyermekeik Gergely, Pál és Zsófia részére 1678. évben adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1678. év 349. jkl.) Az 1724. évi investigatiókor Albert pélyi lakos volt. (1725. év 146. sz.)

Kalmár lásd Alsófalusi.

Kálnay (kiskálnai). Bars megyei birtokos család már 1472. évben; Kutasy primástól volt ujitott donatiója Kis-Kálnára 1610. évből. 1784. évben Bars megye bizonyítványa alapján igazoltattak József és Péter mezőtúri lakosok. (1783. év 200. jkl. 1784. év 354. jkl. 1796. év 201. sz. 254. jkl.)

József nemessége legfelsőbb helyen megerősített 1795. évben. (K. K. LVIII. 797.)

Kalcsó lásd Kancsó.

Kaló lásd Dobos.

Kallya. K. Márton és János felsőváli lakosok Gömörmegyétől 1703. évben nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1703. év 51. sz.) Márton fia János átányi lakos az 1724. évi investigatiókor igazoltatott.

Az 1823. évben a család több tagja részére kiállított testimoniális alapján (1821. év 1125. sz. 1339. jkl. 1823. év 614. sz. 897. jkl.) a következő táblázatot állíttatjuk össze:

[kép]

Kaán (albesti). 1826. évi nov. 3-án K. Henrik-Sámuel pesti kereskedő, stomfai ház- és telektulajdonos és neje Kohn Zsuzsi részére adományozott armalis kihirdettetett 1830. évben s másolata szószerint olvasható a megyei jegyzőkönyvben. 1829. évben ugyanő az albesti előnevet nyerte. (1830. év 367., 784. jkl. K. K. LXV. 535.) Czímer: K. K. LXV. 242.

Kancsó. Kancsó, Kalcsó néven is előfordul. Czímeres nemeslevelet 1651. évi okt. 6-án nyertek Fábían Tamás, Kancsó Mihály, neje Katalin, fia Gergely. Kihirdette 1652. évben Nógrádmegye. 1730. évben Mihály, Tamás, Ferencz, János testvérek s Mihály fiai Tamás, István, János Nógrádmegyétől testimoniálist kaptak, melynek alapján Tamás nemessége ezen megyében is elismertetett 1744. évben. (1730. év 162., 177. sz. 1744. év 45. jkl.)

Kancsúr. Vámosgyörkön laktak 1767. évben István fia István fiai Imre, Orbán, András és István. Nemességükről tanuvallomásokon kívül nincs adatunk. Állítólag a borsodmegyei Hegymegről szakadtak ide. (1767. év 4. sz. 22. jkl. 1823. év 999. sz. 361., 1475. jkl.)

Kandó (egerfarmosi). Kandó György 1575. évben egy nemesi kúriát szerez Farmoson, honnan a család előneve származik, de ezt az ő utódai 1653. évben zálogba adják Holló Imrének és Czicze Lukácsnak. (Subich Gy. egri várnagy iratai. 1659. év 34. jkl.) K. István fiai 1718. évben adományul kapták Domonyt és Ancsot (Pestm.), Zsigmond és István pedig 1730. évben a már említett Farmost. (Lib. donat. XVIII. 140. XX. 216.)

Kangyerka (dedinai). Árvamegye bizonyítványai alapján kihirdettetnek 1719. évben K. György és Suszták Anna fia András dedinai származású gyöngyösi lakos (1718. év 104. sz. 1719. év 83. sz. 1138. jkl.); 1761. évben pedig János fia Mátyás gyöngyösi lakos. (1761. év 234. A. sz. 119. jkl.) Az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltattak András gyöngyösi lakos s fia János.

Kanizsay. III. Ferdinandtól 1638. évi márcz. 10-én nyertek nemeslevelet K. György s fivérei István, Mihály és Ferencz. Kihirdette Beregmegye. Hetén, Fejércsén, majd Debreczenben és a szabolcsmegyei Földesen lakott a család.

Gábor fia László fia György Beregmegyétől 1772. évben nyert testimoniálist. (1772. év 1. et. b. sz.)

Kanta. A Sajógömörriől Hontmegyébe költözött András fia Zsigmond Gömörmegyétől 1719. évben testimonialist nyert. Mivel e bizonyáglevél itteni kihirdetéséről, a család itteni szerepléséről nincs adatunk, nem tudjuk, mi módon került ez a levéltárba. (1719. év 87. sz.)

A III. Ferdinand által 1646. évben K. István és János részére adományozott czímerlevél a leleszi konvent levéltárában található fel. (Turul 1895. év 140. I.)

Kántor (kossuthi). Czímeres nemeslevelet II. Rudolftól kaptak 1580. évi márcz. 18-án Kántor de Kossolt Bálint s unokatestvére Orbán. Kihirdette 1582. évben Pozsonymegye s másolata a m. kir. országos levéltárban (Htt. Nob. Poson.) és Nyitrámegye levéltárában van. Bálint fia János fia János fia János fia Ferencz fia Ferencz fia Orbán kossúthi származású gyöngyösi lakos 1793. évben bemutatta Pozsonymegyétől nyert testimoniálisát. (1793. év 605. sz.)

Kántor. Hasonlóképen II. Rudolftól kapta a nemességet 1583. évi ápr. 29-én s Borsodmegye hirdette ki. Nemességszerzők voltak K. Barnabás, fia Péter, ennek neje Oláh Anna, gyermekeik János,

István, György, Zsófia, Katalin. Az 1724. évi investigatókor Borsodmegye 1714. évi bizonyítványa alapján igazoltattak György gyöngyösi lakos s fiai József, Márton és János.

Czímer a zemplénmegyei levéltárban levő armalis-másolat alapján: Vörösben zöld alapon nyakán nyíllal átlótt hattyú; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: vörös-ezüst.

Kántor. 1825. évi tanuvallomások szerint Péter és István testvérek voltak. Péternek, a ki előbb Jánosiban lakott s utóbb Nagyréven jegyző lett (+ 1776.), két fia volt, András és Péter. András (+ 1805.) fiai voltak János, Péter tiszakürti tanító, György és István; Péteréi pedig György, János és Mihály öcsödi, majd kécskei lakos. Péter nagyrévi jegyző testvérének, István mezőtúri tiszteletesnek, fiai voltak Benjamin, Dániel és József. A család nemessége itt kihirdetve nem volt. (1825. évi 1336. sz.)

Kanyó. III. Ferdinand 1638. évi márcz. 14-én adta a nemességet K. Lukács Mátyás és Pál testvéreknek s Nógrádmegye 1641. évben hirdette ki.

Márton fiai György és Ferencz Nógrádmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik nemességüket 1783. évben. (1783. év 269. jkl.)

Kanyó. Ugyancsak nógrádi eredetű, Herencsényben lakott család, mely III. Ferdinandtól 1645. évi jan. 5-én nyert címerlevelet. A címerszerzők K. Demeter, neje Benczik Erzsébet, fia Tamás, testvérei Mihály és András voltak. (1647. év 1. sz.)

A mellékcímerszerző Mihálynak János fiától való unokája Mihály 1731. évben már Csépán tűnt fel, ennek fia László pedig a Csusz, Palojtay, Tarcsányi és Sárközy családokkal és Piry Istvánnal együtt 1742. évben nádori donatiót nyert az említett Csépa helysége. (1731. év 131. sz.)

Leszármazás:

[kép]

Nemességi bizonyítványt nyert László csépai lakos 1764. évben. (1764. év 99. sz. 1760. év pp. 661. sz. 1781. év pp. 2238. S. sz. 1823. év 1062. sz. 975., 1657. jkl. 1824. év 270. sz. 362. jkl.) Nemességüket Pestmegye bizonyítványa alapján kihirdettették 1796. évben György hevesi, Antal csongrádi és Ferencz-Károly szécsényi lakosok. (1796. év 146. sz. 167. jkl.)

Kapczy. A család eredeti armalisát, melyet III. Ferdinand adományozott 1638. évi jún 19-én K. Tamás, neje Chapó Ilona, fivére István, ennek neje Nagy Katalin részére s Abaujmegye hirdetett ki 1639. évben, Ulrich János püspöki prefektus kobozta el 1786. évben Kapczy István egri adófizető polgártól s az itteni levéltárba helyeztette. (1638. év 1. sz. 1786. év 601. jkl.)

Czímer: Vörösben zöld hármassal, a két szélsőről fölfelé emelkedő, könyökénél kissé kifelé hajlitott egy-egy vértezett férfikar pallost tart czölöpösen; sisakdisz: a pajzsbeli két kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Ezen családból származtak Vilmos gödöllői főszolgabíró és Dezső államvasuti főellenőr. Mindkettő a küzelmultban halt meg.

Kapuy. Ezen családból Gergely fia József Fejérmegyéből Visegrádra költözött, ennek fia János Egerváros aljegyzője volt, ezéi pedig János füzesabonyi kántor és Károly egri káptalani ispán, a kik Pestmegye bizonyítványa alapján 1790. évben, majd újból 1803. évben kihirdettettek. (1790. év 320. jkl. 1802. év 757. sz. 935. jkl. 1803. év 436. jkl.)

Karácson. 1778. évben K. Simon, Grácián, Emánuel szamosujvári örmények, istvánházi és gyalui bérlők, Középszolnok bizonyítványa alapján kihirdettettek. (1778. év 318. jkl.) Úgy véljük, hogy nevezettek azon családból származtak, mely 1749. évi jún. 15-én nyert armalist. (Erd. K. K. IX. 815.)

Karácson lásd Boda.

Karacz. Az 1654. évi aug. 18-án K. Jakab, fiai Gáspár, Gergely, István, Dániel, János, Ferencz, Benedek, másik Gergely, testvérei András és Tamás javára adományozott armalis kihirdettetett 1655. évben. (1655. év 28. jkl.)

Karakas. 1815. körül Törökszentmiklóson, Kisujszálláson éltek ilynevűek, nemességük azonban kihirdetve nem lett. (1815. év 1067. sz. 1078. jkl.)

Szabolcs-, Sáros-, Zemplén-, Nógrád-, Biharmegyékben volt elterjedve.

Kardoss másk. **Jancsich.** Trencsénmegye régi birtokos családjainak egyike. Kardoss-Vaszkán volt a székhelye, innen vette előnevét is. Trencsénmegyéből egy ág Hevesbe, egy Baranyába s egy Tolnába szakadt.

Hevesmegyében Trencsénmegye bizonyáglevelével 1744. évben György és János kardossvaszkai származású gyöngyösi lakosok, 1831. évben pedig György fia István ugyancsak gyöngyösi lakos igazolták nemességüket. (1743. év 34. jkl. 259. sz. 1831. év 195. sz. 345. jkl.)

A dunántúli ág bács-bodroghmegyei vonalából származott Kálmán, az egri kir. törvényszék elnöke.

Lásd: Nagy. Nemz. Zsebk. II. r. I. 324.

Kardos másk. **Várady** lásd Bernáth.

Kardos lásd Czike.

Karkoványi. Győrmege hirdette ki a III. Ferdinand által 1644. évben a család javára adományozott armalist. Győrből Dévaványára származtak Sándor és János testvérek s Győrmege bizonyáglevelé kapcsán - ez utóbbi Agárdy Anna nevű nejétől Dévaványán 1842. évben született Ákos nevű fiával együtt - 1844. évben kihirdettették nemességüket. (1844. év 775. sz. 1259. jkl.) A család armalisa feltalálható: Győri kápt. Pr. fass. 23. fol. 210. a.

Karla. K. István abádi lakos felmutatván az 1635. évi május 7-én K. Tamás, Mihály és István testvérek részére adományozott és Nógrádban kihirdetett címerez nemeslevelet s Gömörmege bizonyítványával igazolván azt, hogy atyja, nagyatyja, szépatyja és dédatyja - a nemességszerző - mind István nevűek voltak, 1746. évben kihirdettette nemességét. Nagyatyja egyideig Jászberényben lakott s onnan Mezőtúrra került. (1749. év 417. jkl. 1800. év 241. sz. 284. jkl. 1801. év ad 1145. sz. 1419. jkl.)

Károl. Győrmegei család. A nemességet II. Rudolftól 1594. évi aug. 30-án nyerték K. András, fivérei Sebestyén és János, nővére Katalin.

István véneki lakos fiai János-Imre győri születésű egri és István saági lakosok Győrmegetől 1780. évben nyert testimonialis alapján kihirdettetnek 1781. évben. (1781. év 94. jkl.)

Károly másk. **Csizmadia.** Kihirdettetett Gömörmege bizonyítványa alapján 1664. évben János, nemességét igazolta 1709. évben Mihály sarudi lakos. (1664. év 169. jkl. 1709. év 486. jkl.)

Károlyi. (nagykárolyi) báró és gróf. Hazánk legrégibb s legelőkelőbb családjainak egyike, mely a Kaplony nemzetségből származik.

Hevesmegyében 1699. évben Sándor poroszlói, majd horti, adácsi, csehii, batori, kishanyii, kerekudvari, tiszabeői, farmosi birtokos. Ezen birtokokat Bosnyák Tamás füleki kapitány és neje Kenderessy Mária nyerték II. Mátyástól 1616. évben. (1746. év pp. 329. sz.) Hogy mi módon jutottak a Károlyiak tulajdonába, az alábbi genealogia sejteti:

[kép]

Károlyi. III. Ferdinandtól 1651. évi május 19-én nyertek armalist K. János, neje Madarász Katalin, fiaik János és Mihály, fivérei Pál és István, Pál neje Tóth Margit, fiuk István, továbbá K. másk. Szabó István. Kihirdette 1652. évben Gömörmegye, átírata az egri kápt. levéltárában. (K. jk. 79. sz.) Az 1724. évi investigatio idején Mihály abádi lakos.

Kása. Ungmegye 1616. évben hirdette ki azon címeres nemeslevelet, melyet II. Mátyás 1615. évben adományozott K. András, Lukács és György testvéreknek. Másolata az itteni levéltárban van s a címert így írja le: Kék pajzsban vörös ruhás, fekete kalpagos magyar vitéz törökfejes karddal; sisakdisz: kardot tartó vértezett kar; foszlányok: arany-kék, ezüst-vörös.

A XVIII. század közepétől való, megyénket érdeklő nemzedékrendje:

[kép]

József tiszaszentimrei tanító nemessége Ungmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1840. évben. (1840. év 2767. sz.)

Kasza (tamásfalvi). Gömörmegyei család, melynek egy ága Nógrádban gyökeresedett meg. István fia Mátyás fia László fiai Imre, András és János lóczi származású csépai lakosok Nógrádmegye bizonyítványa alapján igazoltattak 1816. évben. (1816. év 441. sz. 682. jkl. 1821. év pp. 33. sz.)

Kaszap. Címeres nemeslevelet III. Ferdinand 1649. évben adott K. Mihály, neje Kada Ilona, fiuk Jakab, testvérei István és Jakab javára. Kihirdette 1652. évben Nógrádmegye.

András fia Jakab fia János fia volt János hevesi alszolgabíró, a ki Pál, János és Benedek nevű fiaival együtt Nógrádmegye bizonyítványa alapján 1829. évben igazolta nemességét. (1829. év 238. sz. 257. jkl.)

Nagy Iván szerint (VI. 118.) az említett András apja Mihály, nagyapja pedig István, az egyik nemességszerző, volt.

Nem tudjuk, vajon ezen, vagy más családhoz tartozott e azon Kaszap másk. Szabados András, a ki 1722. évben Győrmegye bizonyítványával hirdettette ki nemességét (1722. év 464. jkl.) s kinek leszármazói (1834. év 1094. sz. 2567. jkl.) a következők:

[kép]

Kászonyi. 1713. évben nov. 7-én K. Tamás, székely származású egyén s gyermekei József, Teréz és Klára részére adományozott ujitott armalis Kihirdettetett 1714. évben. (1714. év 465. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon balra fordult lépő fekete vadkan; sisakdisz: balra fordult könyöklő vörös mezű kar görbe karddal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXX. 151.)

Kászonyi. Vasmege bizonyágleveléből az alábbi családtagokat ismerjük:

[kép]

István egri lakos kihirdetve 1804. évben. (1804. év 711. sz. 650. jkl.)

Katona. Nemességet II. Ferdinandtól nyertek 1632. évi jul. 18-án K. Kelemen, fiai Miklós, János, Gáspár és Pál. Kihirdette 1634. évben Zemplénmegye. Másolata Hevesmegye levéltárában van.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon fehér lovon ülő könnyű fegyverzetű tigris bőrös katona csizmában, vörös kalpagban, baljával kantárt tart, jobbáiban két színű dárdás nyelvű zászlót támaszt vállához; sisakdisz: zöld, sárga és vörös strucztoll; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Miklós nemességszerző fia Mihály fia Péter fia Péter kenderesi lakos Szabolcsmegye bizonyítványa alapján 1732. évben kihirdettetik, 1763. évben pedig ugyanő és fiai János, Péter, Zsigmond, Kelemen, István és Sándor nemesi bizonyáglevelet nyernek. (1632. év 3. sz. 1732. év 182. sz.)

Katona. A III. Ferdinand által 1654. évben Katona Pál, neje Végh Katalin, ennek testvérei Végh István és András részére adományozott s 1655. évben Sárosban Kihirdetett armalis a következő czímert mutatja: Kék pajzsban hármás zöld halom középsőjén kiterjesztett szárnyú fehér galamb, csőrében zöld olajággal; sisakdisz: a pajzsbeli felér galamb; takarók: mindkét részen arany-ezüst-vörös.

A megyei levéltárban levő ezen nemeslevél 3 darabra van szabdalva s 1824. évben Friedmann József egri lakos ablaka volt vele beragasztva. Mi módon került ilyen barbár kezekbe, nem tudható. A negyedik darab hiányzik belőle, a címer azonban ép.

A család itteni szerepléséről nincs tudomásunk. (1824. év 857. sz.)

Katona másk. **Szabó.** Szabolcs- és Hontmegyék bizonyáglevelei alapján János pétervásári lakos 1682. évben kihirdettetett. (1682. év 144. jkl.)

Ugyancsak pétervásári lakos volt 1691. évben azon György, ki azt állította, hogy nemeslevele Fülek vára ostroma alkalmával pusztult el. Nála nem fordul elő a Szabó név. (1690. év 29. jkl. 1691. év 103. jkl.)

Más családhoz tartozhattak az 1716. évben nemesi bizonyáglevelet nyert Ferencz jászapátii és Mihály gyöngyösi lakosok. Ez utóbbi az 1724. évi investigatio alkalmával is igazolta nemességét. (1716. év 108. sz. 789. jkl)

Katona lásd **Körmös.**

Kazay. Lipót királytól 1696. évi jún. 1-én nyertek címerlevelet Kazay Tamás, neje Donka Erzsébet, gyermekeik János, Márton és Ilona, továbbá Pap András. Kihirdette 1696. évben Hevesmegye. (1696. év 120. sz. 235. jkl.)

Az eredeti armalist 1771. évben Ulrich püspöki prefektus helyezte el a megyei levéltárban, az elhelyezés oka és körülménye azonban a megyei jegyzőkönyv írójának tollában maradt, a reá vonatkozó mondat félbe van szakítva. (1771. év 75. jkl.)

Gáspár fia János poroszlói lakos 1773. évben Borsodmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1773. év 336. jkl.)

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon 3 fiókáját vérével tápláló pelikán; sisakdisz: ugyanaz; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kecse lásd **Kecze.**

Kecskeméty lásd **Csiba.**

Kecskés. Nagyréven élt a XIX. század elején ilyennevű család. Csak tanuvallomásból ismerjük. (1829. év 1273. sz.)

Kecze (Kecse). Megyebeli armalista. 1654. évi szept 2-án nyertek nemeslevelet K. Gergely, fia Lukács, unokái Péter, Bálint és András, fiverei György és János s ezek hasonló nevű fiai. Kihirdetve 1655. évben. (1655. év 28. jkl.) Pétertől (1654.) született Bálint dévaványai, ettől Péter pesti lakos; Bálint (1654.) tiszatúri lakostól származott Péter lévai lakos, ettől Mihály; Lukács farnadi lakostól - Lukács (1654.) utólag született fiától - származott János, ettől János nagykőrösi, majd dabasi lakos, a ki nemességéről 1778-ban bizonyáglevelet kapott. (1778. év 399. A. sz. 195., 328., 331. jkl.)

Keczer (lipóczi). Ismert régi sárosmegyei család, 1670. évben Nagybatonyban volt birtokos.

Keglevich (buzini) báró és gróf. Ezen Horvátországból származó család a buzini vár ura volt s innen vette előnevét is. Első ismert őse 1300. körül Péter. Ennek fiai voltak Kegel és Márton. Kegel lett a család fentartója s ezért nevezték magukat utódai Kegel-fiaknak (Kegelvics, Keglevics). Kegel fia I. István, ezé I. Simon (1436.), ezé II. Simon, ezé a többi közt II. Péter (1520.), a jajczai hős, ezé III. Simon (1561.), neje gersei Petheő Magdolna, ezé III. György horvát al-bán 1601. évben, neje Istvánffy Katalin, ezé a többi között IV. Péter, a horvátországi és II. Miklós ónodi kapitány, a magyarországi ág megalapítói. (N. I. VI. 151.)

Ezen II. Miklósnak megyénket érdeklő leszármazói ezek:

[kép]

II. Miklós 1646. évben bárói, III. Miklós 1687. évben grófi rangot nyertek. (K. K. XIX. 482. LXIII. 813.)

1699. évben Ádám báró pétervásári, eörsi és sághi birtokos. Gábor gróf tábornok az 1764. évi főnemesi összeírásban szerepel.

Bura falu fele részét III. Miklós 1680. évben zálogba adta Borbély Balázsnak, de fia Ádám 1702. évben visszaváltotta. (1727. év pp. 107. sz.)

Lásd még: N. I. VI. 151. Siebmacher 296. M. Nemz. Zsebk. I. r.

Kele. Báthory Gábortól 1610. évi aug. 15-én nyert czímerlevelet Kele Nagy Gergely. Ennek fia volt István, ennek fiai Gergely és János monoki lakos, ez utóbbi pedig János, Márton, István, András, Mihály és Sámuel. Az említett Jánosnak zilahi származású fiai, névszerint Lőrincz egri, Gábor és János tisztaigari lakosok, Középszolnok biztonyságlevele alapján 1774. évben kihirdettetnek, 1776-ban pedig most említett Gábor és János, valamint István fia István egri lakos biztonyságlevelet nyernek. (1774. év 98. jkl. 1776. év 35. A. sz. 79. jkl.)

A családnak eredetileg a tordamegyei Pagocsa helységben volt fundusa.

Kelemen. István átányi lakos az 1724. évi investigatio alkalmával felmutatja a Lipót király által 1659. évi okt. 14-én K. Tamás, neje Horváth Erzsébet, fiaik Gerely, Márton és Miklós, leányaik Éva és Katalin, végre unokatestvérei István és József részére adományozott armalist. Atyja a czímerszerző István volt. A sopronmegyei Nemes-Faradról szakadt ide. (1762. év 159. sz. 398. jkl.)

Kelemen másk. **Szabó.** Hontmegyei család, ott lett kihirdetve az 1663. évi ápr. 10-én K. András s fiai András és Pál javára adományozott nemeslevél. A nemeslevélben előforduló ifj. András fia András fia József fia János andornaki molnár, majd egri polgár és háztulajdonos s fiai János, Ignác, Gábor és József-Gyula 1839. évben igazoltatnak. (1839. év 2857. sz. 1694. jkl.)

Kelemen (széki). Nagy Iván tesz említést e családról, melynek Ádám nevű tagja I. Lipóttól nyert armalist s kinek fia József, unokája István, ny. őrnagy, a Mária Terézia rend vitéze volt s Gyöngyösön 1840. évben 60 éves korában meghalt. (N. I. VI. 168.) E család nemessége itt kihirdetve nem lett, létezéséről azonban vannak adataink és pedig a következők:

Az 1779. év előtt meghalt K. Ádám és neje gyerkényi Pyber Teréz gyermekei voltak Ádám, József és Teréz. Karácsondon, Gyöngyösön házaik, Visontán szőlőjük volt. (1783. év pp. 2296. sz.) Ádám gyöngyösi lakosnak - a ki a széki előnevet használja - 1804. évben neje Szabó Francziska, fiuk József. (1800. év pp. 3070. sz. 1806. év pp. 3328. sz.) széki K. István 1828. évben főtrázsamester. (1828. év pp. 17. sz.)

Kelemen másk. **Szőcs.** Czímerlevelet Lipót királytól 1695. évi júl. 28-án nyertek K. István, fiai György, Albert és Mihály, továbbá K. m. Sz. János nejével Bakos Erzsébettel s gyermekeikkel Istvánnal, Mihálylyal és Erzsébettel, végre K. m. Sz. Mihály nejével Vály Annával;

kihirdetett ugyanazon évben s másolata az itteni levéltárban. (1695. év 116. sz. 8. jkl.)
Mikófalván 1699. István, 1724. évben Gergely, István és János szerepelnek.

Czimer: Kék pajzsban zöld alapon levágott fatörzs jobboldalából kinövő zöld ág; sisakdisz: 3 buzakalászt tartó vörös ruhás kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kelemen lásd Csáby.

Keler (gellénfai). Hontmegyéből ered, ott lett kihirdetve 1663. évben a Lipót király által azon évi april. 10-én K. János, neje Komáromy Erzsébet és huga Erzsébet részére adományozott nemeslevél.

Az említett Jánostól származott Ádám, ettől és Omaszta Annától II. János, a ki 1759-ben Nyitrából Trencsénbe ment, ettől és Benkovics Annától Pál egri lakos, ettől Benedek zsámbéki számtartó és I. Antal egri ügyvéd, ez utóbbtól III. János, II. Antal, Ferencz, Elek és Miklós-Barna-Ignác.

1808. évben I. Antal egri ügyvéd Pestmegye biznyságlevele alapján kihirdetett (1808. év 174. sz. 295. jkl.); 1839. évben Miklós-Barnabás-Ignác igazolta nemességét. (1839. év 2456. sz. 1462. jkl.)

A hevesi, nyitrai és részben a pestmegyei családtagok inkább a Keller nevet használták. (Kőszeghi: Nem. cs. Pestm. 172. N. I. VI. 169., 172.)

Az armalis feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban (Htt. Oszt.) és Pestmegye levéltárában.

Kemely. Ezen családról csupán azt jegyezhetjük fel, hogy az 1668. évi július 18-án K. Pál kisújszállási lakos, neje Vitéz Ilona, fiuk Pál, fivére János részére adományozott armalis ugyanazon évben kihirdetett. (1668. év 51. jkl.)

Kemenczey. 1697. évben K. Mihály és neje Kucsora Ilona Pestmegye bizonyítványa alapján igazoltatnak. A címérlevél ugyanezen évben kelt. (1697. év 316. jkl. Kőszeghy: Nem. cs. Pestm. 172.)

Kerekes. III. Ferdinándtól 1642. év jun. 28-án nyertek nemeslevelet K. Lőrincz és István testvérek. Kihirdetett 1643. évben, másolata az itteni levéltárban.

Czímer: Kék pajzsban zöld mezőn az előtte levő fára kapaszkodó farkas; sisakdisz: zöld ágat tartó fehér galamb; takarók: ezüst-vörös, arany-kék.

[kép]

II. Jánosnak 1701. évben Ecsegen volt birtoka, azonban II. Lőrincz ezt 1724. évben az egri káptalan előtt rokonának, Borbély Mihálynak, hagyományozta.

Az 1724. évi investigatio alkalmával II. Lőrincz dévaványai lakos igazoltatott. (1725. év 809. jkl.)

III. János, III. Péter törökszentmiklósi, II. Samuel, II. Mihály, továbbá IV. Péter és IV. János, illetve ezek gyermekei feketehegyi lakosok nemességvitató pört indítottak a vármegye ügyésze ellen, mely 1846 évig húzódott s befejezetlen maradt. (1815. év 1068. sz. 1078. jkl. 1815. év pp. 3430. sz.)

Kerekes. Eredetéről csak azt tudjuk, hogy a nemességszerzőt Mártonnak hívták és Szepesben lakott. Ennek fia volt András, ezé János kistárkányi (Zemplénm.), majd mároki (Beregm.), végre füzesabonyi lakos, az egri érsekség füzesabonyi ispánja. Ezen János s fiai László és József 1816. évben Bereg-, Zemplén-, és Szepesmegyék bizonyítványai alapján kihirdették nemességüket. (1816. év 442. sz. 685. jkl.)

Kerekes. A címérlevelet 1722. évi május 1-én K. Jeremiás és István nyerték s Pestmegye hirdette ki. Ez utóbbi az 1724. évben, az investigatio idején, maczonkai lakos volt.

Czímer: Kék pajzsban vértezett kardos könyöklő kar; sisakdisz: ugyanaz; takarók: ezüst-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXXIV. 174.)

Kerekes lásd Törő (thúri).

Kereky lásd Boda.

Keresztessy másk. **Tóth**. Az 1697. évi febr. 1-én K. m. T. György, neje Racskó Katalin, gyermekeik György, Anna és Ilona, továbbá K. János, neje Pázmády Katalin, gyermekeik Ferencz és Erzsélet, végre K. István testvérek s ennek neje Takács Judit részére adományozott armalis kihirdettetett 1698. évben. (1698. év 53. jkl.)

Az 1724. évi investigatio alkalmával István és Takács Judit 3 fia, és pedig Imre hatvani lakos, György és Ferencz igazoltattak. Ezek a Tóth nevet viselték.

Nemeslevél elhelyezve: Jászói konv. Pr. 21. fol. 378-386.

Keresztszegi másk. **Szabó** vagy **Bernáth**. István, György, Demeter és Szilárd, továbbá György fia István, végre Demeter fia András tiszafüredi lakosok Biharmegye testimonialisa alapján kihirdettetnek 1844. évben. (1844. év 1009. sz. 1845. év 958. sz. 1529. jkl.) Armalis-másolat Biharmegye levéltárában.

Keserű (orbáthszentgyörgyi) lásd Lada.

Keszegh lásd Petrovszky.

Keszlerffy előbb **Keszler**. I. Ferencztől 1797. évi decz. 15-én Keszler János, neje Dreszler Anna, gyermekeik József, Teréz, Anna a magyar nemességgel a Keszlerffy nevet nyerik. Az armalis kihirdettetett 1798. évben.

Az adományozott címér a levéltárban levő armalis-másolat szerint: Négyelt pajzs, az 1. és 4. kék mezőben zöld alapon befelé fordult s jobbában kardot, baljában kigyót tartó oroszlán, a 2. és 3. ezüst mezőben hármassal zöld halom felett jobbról kék félholdtól, balról kék csillagtól kísért kiemelkedő zöld fa; sisakdisz: növekvőn a pajzsbeli oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-zöld.

A nemességszerző János orvos volt s önfeláldozó működésével a közegészségügy terén kiváló érdemeket szerzett. 1779. évben született fia József szintén az orvosi pályára lépett s a vármegye főorvosa volt. 1841. évben ő és Egerben született fiai János (sz. 1808.) kincstári fogalmazó Budán, Károly (sz. 1813.) mázsamester Ipolyságon és Antal (sz. 1819.) Bécsben a magyar udv. kancelláriánál fogalmazó gyakornok nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1798. év 435. sz. 738. jkl. 1841. év 636. sz. 500. jkl.)

Keszthely. II. Miksától 1570. évi nov. 23-án K. János s gyermekei Gábor, Imre és Eufrozina nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Kék pajzsban zöld hármassal halom, a középső magasabból 2 arany csillag közt egy töből való hármassal lilom nő ki; sisakdisz: csillagot tartó kettős farkú növekvő oroszlán; takarók mindkét részen: vörös-fehér-arany. (1707. év 1. sz.) Kihirdette 1572. évben Pozsonymegye.

Ezen eredeti armalis Tapolcsányi László egri ügyvédnél volt zálogban s halála után a megyei levéltárba került. (1807. év 476. A. sz.)

A család szerepléséről nincsenek adataink.

Keviczky (keviczei vagy kevei). Ismert túrócz-megyei birtokos család. A megyében szerepeltek Mihály fia András fia János egri és Mihály fia György fia Ferencz t. lakosok. Az előbbi 1802. évben, utóbbi 1832. évben hirdette ki Túróczmegye bizonyítványával donatarius nemességét. (1802. év 734. sz. 1832. év 391. sz. 793. jkl. 1826. év pp. 12. sz.)

Khorherr. Egyik tagja Ignác 1770. évben abasári, 1787. évben pedig egri plébános, majd kanonok. Kihirdetve nem lett a család. Címerlevelet Mária Teréziától 1744. évi jan. 2-án nyertek Kh.

János-Xav. Ferencz, fiai Kristóf, Ignác, Ferencz, Károly, Domokos, Zsigmond. (K. K. XXXIX. 497.)

Kigyóssy. 1671. évben nyertek nemeslevelet K. András s anyja Kis másk. Gombkötő Anna. Kihirdetve 1672. évben. (1672. év 106., 111., 137. jkl. 1673. év 33. sz.)

Kilián. Trencsénmegyében a Bittséhez tartozó Felső-Hricsón birtokos. Megyénkbe Márton fia István egri lakos költözött s 1759. évben Trencsénmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1759. év 313. A. sz. 182. jkl.) Talán ezen Istvánnak fia volt János, kinek Török Borbálával való házasságából születtek István (1771.), Mihály (1776.), és János (1790.). (1809. évi insurr. összeírás.)

Kindernai lásd Sclávi.

Király (gyöngyösi). II. Rudolftól 1582. évi febr. 8-án nyertek armalist K. András, neje Katalin, gyermekeik Péter, János, András, Katalin, Anna. Kihirdettetett 1582. évben, másolata a m. kir. orsz. levéltárban. (1896. év 1595. sz.) Egyéb adatunk e családról nincsen.

Király. Nemességszerzők: Király Mihály, fivérei István, György, András, továbbá Csallák Pál, Dudek György, végre Király Gergely és István voltak. 1659. évi febr. 21-én kelt armalisuk kihirdettetett 1660. évben. (1660. év 48. jkl.)

Király. Szepesmegyéből származó birtokos család. János miskolczi, majd vezekényi lakos Borsodmegye bizonyítványával 1764. évben kihirdetett nemességét. (1764. évi 1. et. A. sz. 229. jkl.) Ezen testimoniális szerint a leszármazás:

[kép]

Imre és János karácsondi lakos testvérek 1773. évben Abaujmegye bizonyítványával igazolták nemességüket, az előbbinek unokái, utóbbinak fiai pedig 1831. évben nyertek testimoniálist. (1773. év 99. jkl. 1799. év 137. jkl. 1831. év 198. sz. 368 jkl.)

Kiss. Több ilyenű család volt megyénkben, ezek közt legrégebbi az, mely II. Rudolftól 1580. évi decz. 3-án nyert nemeslevelet. Kihirdette Szatmármegye. Nemességszerzők: Kiss Ferencz, neje Gyulai Anna, fiaik Bálint és György, továbbá Dombó Antal és Mihály.

Egyik későbbi utóda ezeknek Mihály Domahidáról Sasvárra (Ugocsa megye), fia István pedig Ujfehértóról Tiszafüredre költözött. Ezen István és fiai István, András, Miklós és János, valamint ezen Istvántól való unokája György 1774. évben Szabolcsmegye bizonyítványa alapján igazoltatnak. (1774. év 356. jkl. 1772. év 120. sz.)

Kiss (nemeskéri). II. Ferdinándtól 1627. évben nyertek armalist K. István s fiai Benedek és János. 1759. évben György fia György egerszóláti lakos Sopronmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1759. év 17. sz. 53. jkl.)

Kiss. Szatmármegye hirdette ki azon czímeres nemeslevelet, melyet 1634. évi júl. 3-án Kiss Mátyás, Ádám, Márton, Miklós, János és István, továbbá Csonka György, végre Pap András nyertek.

Eleinte Egyeken lakott s midőn „a reformátusok Egyekről eloszlanı kényszerítették, akkor szóródott szét a család” Dadára, Balmaz-Újvárosba, Nagykunmadarasra.

Mátyás fia Mihály fia Mihály tiszafüredi lakos Szabolcsmegye bizonyítványával 1771. évben igazolta nemességét. György, János és István nevű testvérei ugyanekkor Nagy-Mihályon laktak. (1771. év 1. et. A. sz. 218. jkl. 1805. év 945. sz. 1635. jkl.)

Kiss. Az 1654. évi máj. 12-én K. János, neje Kovács Ilona, fiaik Gáspár és János, fivére Mihály, ennek fia János részére adományozott armalis kihirdettetett ugyanazon évben. (1654. év 24. jkl.)

Eredetije a jászkun levéltárban (1803. év 113. sz. 150. jkl.), másolata az egri kápt. levéltárában. (D. D. jk. 1079. lap 514. E. E. jkl. 290. l.)

Kyss. Nem tudjuk, mi módon került a megyei levéltárba e család eredeti nemeslevele, melyet Lipót király 1659. évi aug. 21-én adományozott Kyss István és Kyss másk. Fótossy Gergely s fia Pál, fivérei Gáspár és Péter részére s 1660. évben Abaujmegye hirdetett ki. Az adományozott címér: Kékben zöld alapon görbe kardot tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: kiterjesztett szárnyú galamb pálmaággal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1659. év 10. sz.)

Kiss (kürthi). Ezen családból kürthi Kiss Mihály 1701. évben hirdette ki nemességét. (1701. év 765. jkl.) Címeres nemeslevelet Lipót királytól 1662. évi máj. 26-án nyertek kürthi Kiss Mihály, neje Nagy-Mátyás Erzsébet, leányuk Erzsébet, sógora Thakách Tamás, neje Nagy-Mátyás Anna, gyermekeik János és Erzsébet. Kihirdette Nógrádmegye. Az eredeti Kassa város levéltárában van. (1791. év 928. sz.) Címer Siebmacher művében közölve.

Kiss. Az 1668. évi jan. 4-én K. Mihály pázmándi lakos s fivérei István és Pál javára adományozott címérlevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1668. év 16. jkl.)

Kiss (gyöngyösi). Kis de Gyöngyös Albert, neje Erzsébet, gyermekeik Márton, György, Judit és Sára, továbbá Juhász másk. Csizmazia Albert, ennek neje Erzsébet s fiai Márton és Ferencz 1692. évi decz. 4-én nyertek nemeslevelet, mely 1693. évben hirdettetett ki. Feltalálható: O. L. Conc. exp. canc. 1692. aug. 6. sz.)

Az 1724. évi investigatio idején Gergely gyöngyösi lakos. (1693. év 198. jkl.)

Kis. 1714. évi nov. 14-én nyertek címérlevelet K. Mátyás jászapátii lakos, neje Czakó Orsolya, gyermekeik Márton, Ferencz, Máté és Judit. Kihirdettetett 1715. évben. (1715. év 622. jkl.) 1807. évben Márton, id. és ifj. János, András, István és Ferencz jászapátii lakosok nemessége legfelsőbb helyen megerősítést nyert. (1806. év 803. sz. 1599. jkl. 1807. év 764. sz. 891., 1179. jkl. K. K. LII. 113.)

Kis. Zemplén- és Hontmegyékben szerepelt, Bálint fia Mihály fia Jakab 1723. évben gyöngyösi lakos. (1723. év 110. sz.)

Kis (boldogházi). A XVII. században Nógrád- és Hevesmegyékben szerepelt. 1656. évben boldogházi Kiss János ellenmond Nagy Balázs palkonyai lakos beiktatásának Mezőtúrt illetőleg, 1659. évben pedig Keczer András beiktatásának Pásztó, Bátor és Terebes helységeket illetőleg. (1656. év 32. jkl.)

Nagy Iván is foglalkozik e családdal (VI. 250.), címérét pedig, mely a m. kir. orsz. levéltárban is feltalálható (1897. évi 15. sz.), Siebmacher címerkönyve közli.

Kis lásd Farkas.

Kis lásd Fodor.

Kis lásd Istráb.

Kiss lásd Nánásy (kiskarándi).

Kiss lásd Szerémy.

Kis lásd Fejér (szajoli) és Új.

Kis lásd Zombory.

Kis-Benedek. Borsodmegye 1659. évben hirdette ki az azon évi jan. 29-én Kis-Benedek Jakab, fiai Lukács, Lőrincz és Albert, testvérei András, Boldizsár, Bálint, Márton, Benedek, Miklós, Gergely és Jakab, végre Végh Péter részére adott nemeslevelet. 1709. évben István detki, 1724. évben Mátyás, András domaházi, 1794. évben János (neje Bozó Erzsébet) tarnaleleszi lakosok. (1709. év 486. jkl. 1724. év 158. sz. 1794. év pp. 2452. sz.) 1725. évben nemesi

bizonyosglevelet kaptak: Mihály, Albert, Menyhért és Péter s Menyhért fiai: Boldizsár és Ignác. (1725. év 169. sz.)

Kisdy lásd Vásárhelyi.

Kis-Pál. Zemplénmegye 1664. évben Kis-Pál István láczai lakosnak nemesi bizonyosglevelet adott. Az armalist II. Ferd. 1625. évi márcz. 8-án adta K. János, Balázs, Márton, István javára. (1664. év 1. sz.)

Kisvárdy másk. **Csizmadia.** Czímeres nemeslevelet 1659. évben nyertek Kisvárdy m. Csizmadia János és testvére András. Kihirdette Nyitra megye. Az eredeti armalis Pest megye levéltárában van. László már az 1724. évi investigatio alkalmával pásztói lakos volt, később Monorra ment lakni, fia László pedig visszajött a megyébe, Hatvanban telepedett meg s 1775. évben Pozsonymegye bizonyítványával igazolta nemességét. Ennek fia Ignác orvos 1792. évben testimoniálist nyert. (1775. év 83. jkl. 1792. év 490. jkl. Kőszeghi: Nem. csal. Pestm. 180.)

Kis-Vincze. Megyebeli armalista. III. Ferdinand 1646. évi nov. 3-án adott nemességet Kis-Vincze Mihálynak, Istvánnak, Gergelynek és másik Istvánnak. Kihirdettetett 1647. évben. (1646. év 1. sz.)

Az 1724. évi investigatiókor Mihály gyöngyösi lakos. 1764. Mihály fia Mihály fia János besenyőteleki lakos is e családból származtatja magát, de hitelt érdemlő okleveleket nem mutat fel. Nagyapja állítólag Ostoroson, Egerben, Tarnaörsön, Gyöngyösön lakott. (1764. év 180. jkl.)

Kissevich-Horváth lásd Horváth-Kissevich.

Kocsis. A Csallóközből származott Hevesbe, a hol csakhamar nemessé lett. Kocsis János volt a nemességszerző s 1712. évi aug. 15-én kelt armalisa 1713. évben lett kihirdetve. (1713. év 331. jkl.) Fia János szolnoki lakos 1745. évben testimoniálist nyert. (1745. év 16. sz. 169. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon ágaskodó ezüst farkas szájában vérző ökörczombot tart; sisakdisz: pajzsalak növekvőn; takarók: vörös-ezüst, kék-ezüst. (K. K. XXIX. 462.)

Kocsis lásd Vas.

Kocsordy. 1699. évben Péter bekölczei birtokos.

Kocsy lásd Csörghő.

Kocsy lásd Sebestyén.

Kócz. 1719. György gyöngyösi nemes, az egri püspök decimalis pört folytat ellene.

Kóczyán. Trencsénmegyéből ered, 1652. évben nyert czímerlevelet, mely feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (Htt. Nob. Trencsén.)

Adataink szerint Miklós és Marsovszky Éva fia volt I. György, a ki 1698-ban Pest megyébe költözött; ettől származtak I. Pál és I. Ferencz kaminczai lakos.

I. Pál fia volt I. Antal miskolci kántor, ennek Czakó Magdolnával való házasságából származtak: 1. II. Antal kőteleki lakos; 2. II. Pál; 3. Károly; 4. Ferencz- Mihály (sz. 1796.) gyöngyösi kántor, ettől és Bóta Luczától született Alajos (1824. Tiszanána), második nejétől, Pecze Juliától, Istv. János Ferencz (sz. 1828. Gyöngyös).

I. Ferencz fiai voltak István és II. György, ez utóbbié III. Pál.

Antal, István és György unokatestvérek s ezek fiai Borsodmegyétől 1773. évben testimonialist nyertek, melyet Hevesben Antal fia Antal kőteleki lakos 1798. évben kihirdettetett. (1798. év 307. sz.)

Nemesi bizonyítványt kapott 1831. évben Ferencz-Mihály gyöngyösi kántor fiaival együtt. (1831. év 194. sz. 333. jkl.)

Kóczik. A nemeslevelet III. Ferdinand 1652. évi jan. 20-án adományozta K. János, neje Mezeő Dorottya, testvérei Lőrincz, Péter és János, továbbá sógora Mezeő Pál részére. Kihirdette Tornamegye. A nemességszerző Lőrincz fia Lőrincz fia János fia János Tornamegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1767. évben. (1767. év 36. sz. 43. jkl.)

Kóczik lásd Bajnay.

Koháry (csábrághi és szitnyai) báró, gróf és herceg. A XV. században feltűnt s a XVI. század végétől főleg Hontmegyében szerepet játszott ezen főnemes családból István országbíró és költő személye érdeklő közelebből megynket. 1687. évben részt vett Eger vára visszavételében s ez alkalommal jobb kezén oly súlyos sebet kapott, hogy azt írásra többé nem használhatta, ezért ezüst lapra vésette nevét s ezt használta aláírás gyanánt. (1715. évi 29. t.-cz.) Ő és testvérei Farkas és János nyerték 1685. évben a grófi rangot. (K. K. XVIII. 204.)

1699. évben Gyöngyös, Gyöngyöstarján, Gyöngyöspata, Hasznos, Visznek, Apcz, Adács, Hort helységekben volt birtokos. Ezen javak nagyrészt, mint a Károlyi családnál közölt genealogia mutatja, Bosnyák Tamás füleki kapitánytól örökölte atyja, kinek anyja Bosnyák Judit volt.

István nőtelenül halt meg, a családot testvére Farkas terjesztette tovább. Ennek egyik utóda Ferencz 1815. évben hercegi rangot nyert, vele fiágon 1826. évben sirba szállt a család. Leánya és általános örököse M. Antónia Coburg Ferdinand herceg nejévé lett. Ezek unokája Ferdinand bolgár fejedelem.

A család genealogiáját Nagy Iván munkája (VI. 288.), címereit Siebmacher címerkönyve (318.) közli.

Kókay másk. **Nagy** (maczonkai). Az egri püspök ajánlatára 1712. évi okt. 21-én nyertek nemességet K. Márton pásztoi lakos, neje Borbély Erzsébet, fiai Mihály és Gergely, testvére János. Kihirdettetett 1712. évben. (1712. év 123. sz. 243. jkl. 1728. év 69. sz.) Az említett János - a ki már a Nagy nevet is viseli - Pestmegyébe költözött s nemességéről bizonyítványt nyert 1733. évben. (1733. év 79. sz. 368. jkl.)

K. Mária, Névedi Gáspár neje, 1726. évben a maczonkai előnévvel fordul elő. (1726. év 108. sz. 32. jkl.)

Koller. Baranyamegyétől 1726. évben nyertek testimonialist K. Imre és utódai György, Mátyás és Mihály. (1726. év 142. sz.) Ezen bizonyítványt György fia János egri lakos 1740. évben hirdettette ki. (1740. év 242. jkl.) K. Kálmán jászberényi lakos, kir. járásbíró, nemessége igazoltatott 1902. évben.

Az egyik ág nemzedékrendjét a M. Nemz. Zsebk. közli. (II. r. I. 340.)

Komáromy. Több vármegyére kiterjedő, úgylátszik, komárommegyei eredetű család. Megemlékeznek róla Nagy Iván (VI. 318.) és Csoma József (Abaujm. nem. csal. 136.) s a kőji előnévvel említik.

1755. évben igazoltatott Nógrádmegyében Pál, aki Aradmegyébe, majd a hevesmegyei Tarnamérára ment gazdatisztnak, azután Mihály nevű fiának nádudvari birtokán gazdálkodott, később Miskolczon mint kamarai tiszt működött, végre Tiszatokajban telepedett meg. Mihály fia volt Károly tiszatokaji vámszedő s ennek Musenich Krisztinától való fiai Vilmos (sz. 1824.), Móríc (sz. 1826.), Károly (sz. 1827.), Ferencz (sz. 1831.) Kihirdettettek 1844. évben. (1844. év 718. jkl.)

Komáromy másk. **Panda.** 1709. évben István átányi lakos igazolja nemességét. (1709. év 486. jkl.)

Komjáty. II. Ferdinándtól 1632. évi szept. 20-án nyert címerlevelet K. György. Kihirdette 1633. évben Pozsonymegye, mely az ő unokája, János gyöngyösi lakos, részére 1742. évben nemesi bizonyítványt adott. Ezen testimonialis alapján nevezett igazoltatott 1744. évben. (1742. év 288. sz. 1744. év 34. jkl.)

Komjáthy (komjáthi). A nyitrai megyei Komjáth községtől vette nevét. Ismeretes e családból Ábrahám nógrádmegyei jegyző és Földvár Katalin fia Ábrahám, ki a kurucok által 1710. évben lefejeztetett. 1699. évben Tiszaszöllősen volt birtokos. (N. I. VI. 321. Nyitram. monogr. 695.) Egyik utóda László (neje váradi Vörös Julianna) 1774. évben Boczonádon, 1780. évben Tiszafüreden él. (1779. év pp. 2127. sz. 1780. év pp. 2202. C. sz. 1656. év 37. jkl.) 1795. évben Nagyrédén szerepel K. Anna-Mária, Nedeczky Sámuel neje. (1795. év pp. 3026. sz.)

Kompolt (nánai és visontai). Az Aba nemzetségből származott történelmi nevezetességű család, mely nevét és előneveit a megyénkbeli Kompolt, Kishána és Visonta községektől vette. Őse Compold a XIII. század elején élt. Mivel még a XVI. század elején kihalt, a vármegyei levéltár irataiban és jegyzőkönyveiben sehol sem maradt fenn emléke.

A családra vonatkozó XIII-XV. századbéli oklevelek Hevesvármegye történetében már közölve voltak. (I. 267-290.) Ezek kiegészítéseképpen - saját kutatásaink alapján - említést teszünk még a következőkről:

1319. évben I. Károly király Ernei bán fia István hűtlen fiainak Taxson birtokát a Mirhó folyó körül Compoldy fiának Péternek adományozza. (Anjou-kori okmt. I. 537.)

Károly király 1320. évi júl. 17-én Fegyvernek possessiót a Tisza szedendő vámmal az Aba nembeli Compold fia Péter fia Gerelynek adományozza. (O. L. N. r. a. 434 : 21. D. L. 2000-2001.)

I. Károly király 1320. évi júl. 20-án a hűtlen Omode fiainak Jánosnak és Lászlónak Ganda (Gyenda) földjét Chompold fia Péter fia Gergely javára adományozza s ezen adományt 1324-ben Gergely s testvérei István és Kompold részére megerősíti. (O. L. N. r. a. 432 : 31. 434 : 30. D. L. 2003-5.)

Az egri káptalan 1425. évben jelenti, hogy Zsigmond király parancsára nánai Kompolt István comes fiait Lászlót, Miklóst és Jánost beiktatta Chonkaszentmyklós possessióba, melyet ők Ugrai Miklós fia Tamással és Ugrai László fia Bertalannal Kis-Detk faluért cseréltek el. (O. L. N. r. a. 434 : 19. 457 : 35. D. L. 11592. 11648. 24717.)

1430. évi aug. 11-én Zsigmond király Kompolt Pálnak és István fia Jánosnak Fegyverneken vásárjogot ad. (O. L. N. r. a. 726 : 22. D. L. 24721.)

A budai káptalan 1463. évi ápr. 9-én Kompolt Jánosné Margitot beiktatta Kewrew (Kürü) possessióba, Feghwernek, és Karáchon (Karácsond) 1/2 részébe. (O. L. N. r. a. 20 : 65. D. L. 15835.)

1510. évi márcz. 23-án gúthi Országh László fiai, továbbá Kompolti Zsigmond és Ferencz - kiknek szülői János és gúthi Országh Katalin (Mihály leánya), nagyszülői Miklós és Hédervár Hedvig, szépatyjok János, dédattyok István volt - kölcsönös örökösödési szerződést kötnek egymással. (O. L. N. r. a. 32 : 68. 434 : 18. 1684: 17. D. L. 20669. 22011. 24581.)

Kompolt. 1655. évben márcz. 25-én nyertek nemeslevelet K. Orbán, neje Lunsz Katalin, fiaik János, Pál, Gergely, fivére Jakab. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1655. év 24. jkl.)

Igazoltattak: 1676. évben Jakab és Orbán gyöngyösi lakosok, az 1724. évi investigatókor József gyöngyösi lakos. (1676. év 177. jkl. 1725. év 189. sz.)

A nemzedékrend néhány ízen:

[kép]

Valószínű, hogy József apja nem a nemességszerző Orbán volt, mert József - bár mint öreg ember - még 1759. évben élt s így a kettő közt igen nagy volna a korkülönbség. (1765. év pp. 802. sz. 1768. év pp. 877. sz.)

Jakab nemességszerző fia János fia Pál 1732. évben mint iglói lakos nemesi bizonyságlevelet nyert. (1732. év 91. sz.)

Koncz. Pestmegye 1740. évi bizonyítványa alapján Gergely fia András abádi lakos 1749. évben igazolta nemességét. (1749. év 126. sz. 413. jkl.) Ezen Andrásnak, a ki Abádról Szalókra ment, két fia volt Gábor és Mihály, ez utóbbi Kenderesen született. Gábor fia volt József, ezéi pedig András, József és János. Testvérének, a csongrádmegyei Csányra átköltözött Mihálynak, fiai voltak András, Mihály, István, József, György és János. (1819. év 182. sz. 231., 1012. jkl.)

Bizonyára ezen család 1630. évi armalisa van a pestmegyei levéltárban. (Kőszeghi Nem. cs. Pestm. 186.)

Koncz. Hevesmegyei címeres család, itt lett 1654. évben kihirdetve az 1653. évi jan. 28-án K. András s gyermekei András, Erzsébet, Pál és Mihály részére adományozott nemeslevél. (1654. év 6. jkl.) 1676. évben Márton és András gyöngyösi lakosok igazoltatnak. (1676. év 177. jkl.)

Koncz lásd Bakocs.

Koncz lásd Dienes.

Konszcsánszky lásd Kosztyánszky.

Konstantinovics lásd Belgrády.

Kónya. Az 1724. évi investigationalis jegyzőkönyvben a Kónya és Juhász családok Borsodmegyében kihirdetett armalisáról van említés.

Ezen családnéven Mihály fia Miklós fia Lőrincz mihálytelki származású egri lakos 1807. évben. Állítólag a biharmegyei Csákányon volt zálogos birtokuk. Kihirdetve nem volt a család. (1807. év 801. sz.)

Konyha lásd Horváth. (1654.)

Korbely lásd Tóth.

Korher lásd Khorherr.

Kormos. Az 1724. évi investigatio alkalmával K. Gergely rózsaszentmártoni (fancsali) lakos bemutatja a Lipót király által 1667. évi szept. 21-én K. Mátyás, fiai István, Mátyás, Balázs és Albert, testvérei Demeter, Mihály és Márton részére adományozott s Borsodban 1669. évben kihirdetett armalist. Nemességének és leszármazásának igazolása végett származáshelyére, Borsodmegyébe utasított. Az armalis az egri káptalan levéltárában (S. S. jk. 35. sz.) található fel.

Kormos másk. **Cserny.** Szintén borsodmegyei eredetű, de Hevesben is meggyökeresedett család. A címeres nemeslevelet ugyancsak Lipót királytól 1698. évi nov. 10-én nyerte K. m. Cs. Miklós. Kihirdette 1699. évben Borsodmegye.

Hevesmegyébe János költözött át, Egerben telepedett meg s Borsodmegye bizonyítványával 1713. évben igazolta nemességét. (1713. év 315. jkl.)

János fia volt Miklós (sz. 1722.), ennek Helymes Máriával való házasságából származtak: Imre (sz. 1755.) és Pál (sz. 1765.) Imre és Petheő Veronika fiai voltak Imre (sz. 1805.) és István (sz. 1800.)

Imre és Pál testvérek 1801. évben testimonialist nyertek. (1801. év 886. sz. 1062. jkl. 1819. év 1148. jkl.)

Egerben nagyon elszaporodott e család, a közpályán szereplő tagja azonban csak a néhány év előtt elhunyt Béla budapesti kir. közjegyző volt. Ennek fia Béla biharmegyei főispáni titkár, ki az eredeti armalist őrzi. - Lásd Temesm. nem. cs. III. 46.

Korpás (otrokocsi). A gömörmegeyi Otrokocsból származott át Hevesbe 1713. év körül Gáspár fia István. (1713. év 92. sz. 309. jkl.) Az 1724. évi investigatio alkalmával úgy ő, mint fia Pál gyöngyösi lakosok voltak. Másik fia volt Ferencz, Károlyi Sándor gróf tisztje, ezé pedig Ignác gencsi (Szatmárm.) lakos, a ki 1769. évben nemesi bizonyáglevelet nyert. (1769. év 232. sz. 246. jkl.)

1749. évben Gömörmegeye bizonyítványával igazolta nemességét János tiszaburai lakos. (1748. év 98. sz. 1749. év 373. jkl.)

Korponay (komonchai). Ezen hontmegeyi eredetű, Szepes- és Abaujmegeyékben is elterjedt, 1610. évi május 8-án II. Mátyás királytól K. István személyében újított armalist nyert családból János 1699. évben erdőkövesdi, György 1772. évben csépai birtokos. Az armalis a jászói konvent (1610. évi N° 7.) és az egri káptalan (1610 évi Z. jk. 397.) levéltáraiban található fel. Az abauji ágról Csoma József értekezik. (Abaujm. nem. cs. 354.)

Korpos (gyalai). Az I. Lipót király által 1666. évben K. István és Tamás testvérek javára adományozott armalist kihirdette Szatmármegye. Tamástól származott István, ettől születtek Ferencz örmezei ref. lelkész, továbbá József és Gábor erdélyi, István zilahi, Zsigmond felsőbányai és Sámuel debreczeni lakosok. Ez utolsó fia István, a Podmaniczky család tiszaföldvári tisztartója, Pest,- Mármaros- és Komárommegyék bizonyítványai alapján 1824. évben kihirdettette nemességét.

A családnak a XVIII. század közepén Gyalán volt birtoka, innen származik az előnév. (1824. év 727. sz. 824. jkl.)

Korrac lásd Kövesdy.

Koós. Gömörmegeyében több ilyenű család volt, itt szerepeltek a következők:

1. Tenken lakott a XVII. század közepén. Széchy János béli apátot makói Szél Miklós utján 1659. évben értesíti a vármegye, hogy a Tenken lakó Koós család nemessége Gömörmegeye 1630. évi bizonyítványa alapján elismertetett. (1659. év 34. jkl.)
2. III. Ferdinándtól 1657. évi jan. 20-án nyertek címérlevelet K. Pál, fia György, ennek neje Molnár Katalin, ezek fiai György és István, továbbá Leök János, fia András, végre Molnár Mihály. Kihirdettetett Gömörben 1657. évben. Másolata Borsodmegye levéltárában. (Act. nob. 559.) Az eredetit a jászói konvent levéltára őrzi.

Az említett Györgynek és Molnár Katalinnak I. Istvánon és II. Györgyön kívül fiai voltak még: Demeter, I. Gergely, I. Mihály.

Demetertől származott I. Ferencz, ettől II. Ferencz miskolci lakos.

I. Gergely fia volt Mihály poroszlói lakos ezéi II. Mihály, III. György és II. István.

I. Mihálytól származott II. Gergely szendrői lakos, ennek neje Kakas Zsuzsi volt.

Pál címerszerző, vagy fia György Borsodmegyébe költözött, innen pedig Mihály Poroszlóra vette lakását s fiaival együtt Borsodmegye bizonyítványa alapján 1773. évben kihirdettette nemességét, II. Gergely szendrői lakos ága pedig Abaujmegeybe származott át. Ezen ág genealogiáját Csoma József munkájában találjuk. (1773. év 260. jkl. Borsodm. lev. Pr. 36. fasc. 667. Abaujm. nem. cs. 344.)

Czímer: Ezüsttel és vörössel vágott pajzs, felül egy arany alma után ágaskodó arany oroszlánnal megrakott kék jobbharánt pólya mindkét oldalról ötszirmú vörös rózsától kísérve, alul hármasszikla középsőjén mindkét oldalról hatágú arany csillagtól kísért sólyom; sisakdisz: jobbában felfelé irányított nyilat tartó növekvő farkas; takarók: kék-arany, vörös-ezüst.

3. Koós Mátyás 1667. évi okt. 28-án nyert címérlevelet. Tőle származott Balázs, ettől Boldizsár, ettől Gáspár, ettől szintén Gáspár. Az id. Gáspár, Rottenstein hevesmegeyi aljegyző tollnoka,

1727. évben, fia Gáspár pedig 1780. évben igazolták nemességüket Gömörmegye bizonyítványa alapján. Előbb Baracza és Runya helységekben lakott a család. (1727. év 132. sz. 1780. év 115. jkl.)

Koós. Az 1693. évi jun. 28-án K. Pál, neje Juhász Erzsébet, fiaik Gergely és Ferencz s Gergely neje Sára részére adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1693. év 182. jkl.)

Kósa. I. Lipóttól 1698. évi május 27-én nyertek címerlevelet Kósa György máramaroszigeti lakos, neje Csiszár Katalin, fiaik György, Mihály, János és István. Kihirdette Máramarosmegye, mely a fenti armalisra való hivatkozással a címerszerző István fia István fia István máramarosi esküdt, majd irnok és csendbiztos, azután aknasugatagi ispán, végre egri sóhivatali raktáros és ennek fia György részére testimonialist adott. Ennek alapján nevezettek igazoltattak 1838. évben. (1838. év 3135. sz. 1753. jkl. Erd. K. K. I. 501.)

István testvére József a család értesülése szerint a napoleoni hadjáratok idején Franciaországba jutott s Párisban alapított családot.

A család leszármazása:

[kép]

Kósa Kálmán egri lakos, kir. táblabíró, eredetijét őrzí a Máramarosmegye által kiadott testimonialisnak, ezen kívül birtokában van a család eredeti armalisa is, mely azonban nem azonos a fentivel. Ezt ugyanis Lipót király 1699. évi jan. 19. adta ifj. Kósa György máramaroszigeti lakos, fia György és leánya Sára javára s Máramarosmegye 1699. évi máj. 16-án hirdette ki. Ennek címere: Kékben zöld alapon ágaskodó egyszarvú; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók mindkét részen: ezüst-kék.

A szigeti előnevet használja a család, melynek nemessége különben régebbi keletű. Már 1553. évben szerepel Koóssa Mátyás de Zygeth, György presbyter s testvére Balázs. (Tört. Tár 1902. év 464.)

Kósa de Szigeth család 1670. évben is nyert címerlevelet. Feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (N. r. a. 1865. No. 34.)

Kósa. Borsodmegye bizonyítványa alapján György fia András emődi származású tiszaföldvári lakos Mihály, Péter, András, István és János nevű fiaival együtt kihirdettetik 1777. évben. (1777. év 60. jkl. 1781. év 327. A. sz.)

Kossa. Armalisa 1647. évből való s a m. kir. orsz. levéltárban található. (Htt. Nob. Comarom.) 1825. évben származott át ide Miklós fia Gergely fia Gergely fia Gergely kamocsai eredetű mezőtúri lakos s Komárommegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1825. év 765. sz. 1084. jkl.)

Kossúth (udvardi). Régi túróczmegyei család. IV. Bélától 1263. évben donatiót, 1479. évben pedig címert nyert. Ezen címert ismertette Thaly Kálmán. (Turul 1894. év 160.)

A túróczmegyei Udvard volt ősi fészke, itt birt földesúri joggal, innen származott át a XVIII. század közepén Tarnaórsre K. Mihály. Két neje volt, az elsőől, Nagy Ilonától, származott Bálint, a másiktól Sebestyén jászkeséri lakos. Ezen két fivér Klára és Anna nevű nővéreikkel együtt Túróczmegye bizonyítványa alapján 1832. évben lett kihirdetve. (1832. év 408. sz. 839., 2117. jkl.)

Mint tudjuk, ezen családból származott nemzetünk büszkesége - a nagy Kossúth Lajos.

Kosznics. K. István és Benczúr Borbála, fia István 1695. évben Jeszenováról Gyöngyösre költözött s Árvamegye bizonyítványával kihirdettette nemességét. (1695. év 30. sz. 314. sz.)

Bizonyára az ő fiai voltak az 1724. évi investigatio alkalmával igazolt Farkas, István, János gyöngyösi lakosok. A most említett István fiai voltak József és Imre, Farkasé pedig Miklós. (1764. év 95. sz. 232. jkl.)

Miklós fiai: Mihály budai, János esztergomi, Ferencz pesti lakosok, István és László katonák 1793. évben nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1793. év 540. sz. 610. jkl.)

Egy peres iratból még az alábbi nemzedékrendet ismerjük:

[kép]

Imre 1789. évben Gyöngyösön és Pusztabenén levő javait gyermekeire hagyja. Hogy az ő atyja György kitől származott, nem tudjuk. (1801. év pp. 3084. sz.)

Koszttyánszky. A Lipót király által 1680. évi máj. 16-án K. András, neje Popelliner Salomena, gyermekeik János és Zsuzsi javára adományozott nemeslevelet 1687. évben Nyitramegye hirdette ki. Andrásnak a nemeslevél kelte után született György nevű fiától származott János, a ki Hevesmegyében Nyitramegye bizonyítványával 1767. évben igazolta nemességét. Konszczánszky néven is előfordul. (1767. év 164. sz. 136. jkl.)

Koóte. K. István 1770. körül állítólag Óhajról vagy Érsekújvárról költözött át Györgyére, majd Szolnokra, hol a Bencsik család tisztartója volt. Fia István 1802. évben czeglédi póstamester. Az itteni adatokból nem állapítható meg, vajjon ez azonos volt-e azon Kóté vagy Koltay Istvánnal, ki nemességének legfelsőbb helyen történt megerősítése után Pestmegyében Nyitramegye bizonyítványa alapján 1816. évben igazolta nemességét. Hevesmegyében a család nemessége kihirdetve nem lett. (1802. év 742. sz. 921. jkl. Kőszeghi: Nem. cs. Pestm. 191. K. K. LIII. 206.)

Kotman. 1676. évben Benedek fia István gyöngyösi lakos igazolja nemességét. (1676. év 193. jkl.)

Kovách másk. **Járdánházy.** II. Rudolftól 1592. évi junius 8-án nyertek nemességet Kovách János, Tamás és Miklós. Kihirdettette 1609. évben Hevesmegye Rimaszombatban tartott közgyűlésén.

Az 1724. évi investigatio alkalmával Pál fia Tamás erdőkövesdi lakos s fia Pál a fenti armalist mutatták fel, de mivel ennek szövegében egyik helyen a Tamás név helyett a Balázs név olvastató, a bizottság a címerlevelet visszatartotta s az igazolást függőben hagyta. A következő évben azonban nevezett Tamásnak s fiainak Pálnak és Jánosnak testimonialist adott a vármegye. (1725. év 171. sz.)

Ezen családhoz tartoztak a nemességszerző Miklós fia Mihály fia Miklós fia Miklós fia Mátyás fia Mátyás fiai István járdánházi, György bátori és János füleki lakosok. Ezen 3 testvér 1744. évben nyert testimonialist. (1742. év 285. sz. 410. jkl. 1743. év 254. sz. 416., 429. jkl. 1744. év 228. sz. 162. jkl. 1745. év 195. sz. 169. jkl. 1807. év 151. sz. 150. jkl.)

A Járdánházy név onnan ered, hogy a család egyik ága Járdánháza községbe származott.

Czímer a levéltárban levő armalis-másolat szerint: Vörösben, hármaz zöld halomból kiemelkedő, balkezét csipőjére támasztó, jobbában törökfejes kardot tartó vértezett harcos; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1592. év 2 sz.)

Kovács (szatmári). Czímeres nemeslevelet II. Ferdinándtól 1629. évi szept. 10-én nyertek Kovács János, fivére Mihály, fia Mihály a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon 3 felfelé irányított nyilat tartó griff; sisakdisz: ezüst jobbharánt pólyával - ebben felfelé irányuló nyíl - megrakott zárt szárny; takarók: ezüst-vörös, arany-fekete.

Az első kihirdetésre vonatkozó záradék a levéltárban meglevő eredeti armalison olvashatatlan. Ujból hirdettetett 1660. évben Szatmármegyében. (1629. év 4. sz.)

A Nagy Iván családtörténeti értesítőben (I. 304.) tévesen közölte a szerző, hogy e család a káli előnevet viselte. A káli előnevet az 1637. évben megneemesített család használta, míg a most leírt család, nyilván származáshelye után, a szatmári előnévvel szerepelt.

Ismereteseek e családból a nemességszerző Mihály fia Mihály fia János fiai Jakab és Mihály gyöngyösi lakosok s ezen Jakab fiai János és György. (1766. év 27., 275. sz. 390. jkl. 1769. év 232. NB. sz.)

Kovács másk. **Nemes**. II. Ferdinandtól 1633. évi jún. 29-én nyertek nemeslevelet K. György, neje Rósás Erzsébet, fiaik Jakab és Benedek, leányaik Orsolya, Erzsébet és Dorottya. Kihirdettetett 1643. évben, másolata az itteni levéltárban. (1633. év 2. sz.)

A család genealogiája:

[kép]

Ezt a táblázatot 1794. évben mutatta be a család, midőn a vármegye ügyésze ellen productionalis pört indított. Ezen pör évtizedeken át húzódott s 1835. évben befejezetlen maradt, mert a Mátyás fia Ferencz által használatba vett Nemes családnév nem lett kellően felvilágosítva. (1725. év 180. sz. 1732. év 162. sz. 1794. év pp. 3332. sz.)

A család czímere: Kék pajzsban zöld alapon csőrében 2 buzakalászt tartó fehér galamb; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kovách (leleszi). Nagy Iván (VI. 397.) és Siebmacher (333.) az 1656-ban megneemesített Jánost tartják alapítójának. Ez azonban nyilvánvalóan téves állítás, mert a megyénkbeli törzsökös Kovács családok közt olyan, mely 1656-ban nyert volna armalist, egyáltalában nem is létezett.

A leleszi Kovách család tulajdonképeni törzse azon Péter volt, aki Baraczy Borbála nevű nejével, Antal nevű fiával és Albert nevű testvérével együtt II. Ferdinandtól 1634. évi aug. 19-én a nemességet s a következő czímert nyerte: Kékben zöld alapon kardot tartó griff; sisakdisz: vörös ruhás kardot tartó könyöklő kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Ezen armalis hiteles másolatát, melyen a kihirdetési záradék olvashatatlanak van jelezve, leleszi Kovách Gáspár kávai földbirtokos bocsájtotta rendelkezésemre. Eredetije a monori családi levéltárban van. Hogy valóban ez a leleszi Kovách család nemeslevele, egyik investigationalis jegyzőkönyv is megerősíti kétséget kizárólag kijelentvén róla, hogy nemeslevelét II. Ferdinandtól, Lelesz községre Bolya és Vermes pusztákra való donatióját pedig I. Lipóttól kapta.

Az 1699. évi összeírásban András bolyai és leleszi, Ádám, István, Márton leleszi birtokosok.

Bizonyáglevelet csupán egy ízben adott a megye a családnak és pedig 1831. évben Ignác fia Gáspárnak, monori tisztartónak. (1831. év 164. sz. 186. jkl.)

Ezen ág leszármazása:

[kép]

A Kovách Gáspár által közölt családfát, mivel az összeállítás alapját képező okleveleket nem láthattam, sajnálatomra, nem tehetem közzé, csak annyit jelezhetek, hogy az élő nemzedék Káván, Monoron, Egerben lakik.

Leleszen azonban egy másik Kovács családot is találunk, nevezetesen azt, mely III. Ferdinandtól 1650. évi jan. 19-én Kovacz István, neje Medvik Dorottya, fia Boldizsár, testvérei András, Tamás, Gergely személyében nyert armalist a levéltárban levő másolat szerint eme czímerrel: Kékben zöld halmon kardos griff; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1650. év 3. sz.) A megyénk által 1651. évben kihirdetett ezen armalisra

hivatkozva igazolta az 1724. évi investigatio idején János leleszi lakos a nemességét. (1728. év 96. sz. 1745. év 43. sz. 1769. év pp. 915. sz. 1794. év pp. 2444. sz. 1810. év pp. 3369. A. sz.)

Kovács. A II. Ferdinand által 1635. évi febr. 20-án megnevesített János fia György fia György fia Ferencz fia Ferencz Veszprémmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett Pozsonymegyében 1766. évben. Ennek fiát nem ismerjük, unokái voltak: Pál gyöngyöshalászi számtartó és Ferencz egri jogász. 1824. évben igazolták nemességüket. (1824. év 641. sz. 702 jkl.)

Kovács (káli). Eredeti nemeslevelét, melyet III. Ferdinand 1637. évi május 3-án adott Kovács Péter s fiai György, Lukács, Jakab és Péter részére s 1639. évben Gömörmegye hirdetett ki, Hevesvármegye levéltárában találjuk fel.

Az adományozott címér: Kék pajzsban alul víz, felette strucz jobbában vasdarabot, szájában gyöngyöt tart; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: ezüst-vörös, arany- kék. (1637. év 2. sz.)

A XVIII. század közepén Kálban, Gyöngyösön, Gödöllőn lakott a család. (1751. év 101. sz. 1764. év 187. jkl.)

Kovács (miskolci). Kovács de Miskolcz Miklós és Ferencz-Gergely voltak a nemességszerzők, III. Ferdinándtól 1640. évi márcz. 17-én nyert armalisukat Tornamégye hirdette ki 1641. évben. Másolata Hevesmegye levéltárában van s a következő címert mutatja: Kék pajzsban zöld alapon fiókáit vérével tápláló pelikán; sisakdisz: kardot tartó orszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

A nemességszerző Miklós utóbb Szendrőn lakott. Fia volt István, unokái pedig Mihály tályai (Zemplénm.) és István egri lakosok. Ez utóbbi Tornamégye 1731. évi bizonyítványa alapján 1744. évben igazolta nemességét. (1744. év 22. sz. 36. jkl.)

Kovács. Hevesmegye 1643. évben hirdette ki az azon évi febr. 17-én Kovács Miklós és neje Bolyky Katalin javára adományozott armalist. 1822. évben a család több tagja Disznósdon lakik. (1822. év 550. sz. 522. jkl.)

Czímer az armalis hiteles másolata szerint: Kék pajzsban zöld alapon görbe kardot tartó griff; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (1643. év 1. et. A. sz.)

Kovács. A Sopronmegyében kihirdetett címeres nemeslevelet 1649. évben III. Ferdinand adta Cséri Istvánnak s mostoha fiának Kovács Istvánnak. Ezen István fia Mihály fia József musai származású fegyverneki lakos, Berényi Teréz grófkisasszony tisztartója és fiai György és József Sopronmegye bizonyítványa alapján igazoltattak 1819. évben. (1819. év 285. sz. 338. jkl.)

Kovács (ványai). Nemességet III. Ferdinand 1649. évi május 3-án adott Kovács de Ványa Mihály, neje Futás Zsuzsi s fivére István javára. Kihirdettetett 1650. évben s a levéltárban levő eredeti szerint az adományozott címér: Kék pajzsban zöld alapon 2 búza kévén fekvő oroszlán, a pajzs közepén - a búza kévék mögött - levelekkel és fürtökkel megrakott szőlőtőke; sisakdisz: ugyanaz; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1808. év 667. et. A. sz.)

Az 1724. évi investigatio idején Mihály dévaványai lakos.

A fent leírt eredeti nemeslevél bemutatásával akarták 1769. évben igazolni nemességüket Ferencz feldebrői, József aldebrői, György és István egerszalóki lakosok, utóbb nemesség-igazoló pört indítottak a vármegye ügyésze ellen, de ez befejezetlen maradt. (1769. év 260. jkl. 1808. év 1348. jkl.)

Kovách. Ezen borsodmegyei eredetű család törzse azon Kovách Balázs volt, a ki Pál, György, Márton, János, Péter és István nevű fiaival, továbbá Tamás és Miklós nevű testvéreivel együtt III. Ferdinándtól 1651. évi jan. 20-án nemességet nyert. Kihirdette Borsodmegye 1652. évben.

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

A család ősi fészke Dorogma, de birtokos volt Csáthon is. István 1768. évben Igricziből Tiszaszöllőstre költözött s Borsodmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1768. év 219. sz. 360. jkl. 1769. év 222. sz. 225. jkl. 1809. insurr. összeírás T.-Szöllős.)

Az armalis másolata a m. kir. orsz. levéltár helytartótanácsi osztályában van. (Nobil. 1847. N. 7.)
Czímer a következő: Kék pajzsban zöld alapon arany korona felett pálmaágot tartó kiemelkedő vértezett kar; sisakdisz: ugyanaz; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

Kovács. Nemességet 1652. évi ápr. 20-án nyert Kovács Márton. Kihirdette Nyitramegye. Ennek fia volt András, ezé Márton, ezé szintén Márton nagyszegi (nádszegi) születésű maklári lakos, a ki 1796. évben Pozsonymegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1796. év 364. sz. 430. jkl.)

Armalis elhelyezve: O. L. Htt. Nob. Poson.

Kovács. A címerszerző Kovács András volt s nemeslevelét Nógrádmegye 1656. évben hirdette ki. Ferencz füzesabonyi, József és Antal egri, János szemerei, András poroszlói, Pál egerfarmosi lakosok Nógrádmegye bizonyítványa alapján kihirdették 1826. évben. (1826. év 959. sz. 1021. jkl.)

A nemeslevél feltalálható: O. L. Htt. Nob. Nograd.

Kovács. Hevesmegye 1659. évben hirdette ki ama címeres nemeslevelet, melyet 1658. évi jún. 15-én Kovács Péter, neje Fóra Ilona, fia Mihály, ennek neje Kenczen Dorottya s fivére Kovács Péter nyertek. (1659. év 33. jkl.)

Az 1724. évi investigatio jegyzőkönyvében szerepelnek András átányi, János czeplédi, György kiskörei és János nyitrai lakosok. András és János igazoltattak, a többtől bővebb igazolást kívánt a bizottság.

Czímer: 3 részre vágott pajzs, az alsó vörös mezőben hármassal zöld halom felett zöld növény, a középső kék mezőben szájában pallost tartó ugró oroszlán, a felső vörös mezőben arany korona; sisakdisz: növekvő oroszlán szájában pallossal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az eredeti nemeslevél Horpácson van a családnál. (N. I. VI. 401.)

Kovács. Mikófalván székelő birtokos család. Nemeslevelet Lipót királytól 1666. évi jún. 28-án nyertek Kovács Péter, neje Deák Anna, fiuk Gáspár, fiverei Albert, András, Máté, István. Kihirdettetett 1667. évben. (1666. év 8. sz. 1667. év 158. jkl.)

A nemességszerző öt testvér Bekény Jánostól és nejétől Kükemezey Dórától 1671. évben Mikófalván egy malomrészt vett zálogba s erre utódaik 1749. évben nádori donatiót nyertek. (1752. év pp. 453. sz.)

A család leszármazása:

[kép]

A levéltárban levő armalis-másolat szerint a címer: Kék pajzsban zöld alapon arany koronából kiemelkedő 3 buzakalász; sisakdisz: kiemelkedő vörös ruhás, kalpagos magyar férfi balkezét csipőjén nyugtatja, jobbában 2 buzakalászt és 2 rózsát - fehér és vörös színű - tart; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1666. év 8. sz.)

Kovács. Nemességet 1667. évi ápr. 20-án nyertek Kovács Bálint sülyi lakos, neje Szabó Erzsébet, gyermekeik János, Mihály, Ilona, Anna, fivére Kovács István, ennek neje Kámány Erzsébet s gyermekeik Orbán, Anna és Klára. Kihirdettetett 1667. évben. (1667. év 154. jkl.) Az 1724. évi

investigatio alkalmával Bálint fia Mihály fia Bálint és Orbán fia István jászberényi lakosok szerepeltek. Czímerét az eredeti armalis alapján Siebmacher munkája közli. (333.)

Kovács. Az 1668. évi jul. 20-án Kovács Mátyás ladányszentgyörgyi lakos, neje Veres Erzsébet, gyermekeik: György, István, Zsuzsi, Anna, Judit, Ilona, Katalin, fivére Kovács János, gyermekei György és Judit javára adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1668. év 52. jkl.)

Kovách. Lipót királytól 1670. évi jan. 29-én Kovách Gáspár, neje Gazdag Erzsébet, fia István, testvérei Márton, Balázs, és Gergely, továbbá Márton neje Szabó Erzsébet s fiaik Menyhért és Gáspár, végre Balázs fia Gergely nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Kék pajzsban hármas szikla középsőjén fiókáit vérevel tápláló pelikán; sisakdisz: kardot tartó növekvő oroszlán: takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdettetett 1671. évben Hevesmegyében, melynek levéltárában az eredeti armalis elhelyezve van. (1670. év 18. sz. 1671. év 29. jkl.) Mikófalván lakott a család.

Kovács másk. **Átányi.** K. m. Á. István átányi lakos 1705. és 1709. években igazolja nemességét. (1705. év 132. jkl. 1709. év 486. jkl.)

Kovács másk. **Dávid.** A család igazi neve állítólag Dávid s ha az eskü alatt kihallgatott tanuk vallomásának hitelt adunk, úgy a kishontmegyei Szuháról származott Hortra, hol 1764. évben Pál fia Tamás szerepelt. Kihirdetve nem volt. (1764. év 159. sz. 324. jkl.)

Kovách (szendrői). Czímerlevelet Mária Teréziától 1758. évi jun. 5-én nyert K. János. Kihirdette Zemplénmegye. (K. K. XLIV. 590.) Megelőzőleg Szendrőn lakott a család s származáshelye után vette fel az említett János a szendrői előnevet.

Az eredeti armalis Kovách Kálmán kir. műszaki főtanácsos egri lakosnál van. A szendrői előnevet Ő Felsége megerősítette 1903. évben.

Ezen családból János kapitány monostori lakos volt 1823. év előtt. Nejétől, urbanói Urbanovszky Erzsébettől, származott Imre nevű fia a pestmegyei Tázlár községbe költözött. (1823. év pp. 14. sz.)

Kovács (kovásznai). Székely család. Régi nemessége 1803. évben nyert királyi megerősítést. 1805. évben kovásznai Kovács Mózes és fiai Zsigmond, János és István részére Pestmegye által 1804. évben kiadott testimoniális kihirdettetett 1805. évben. (1805. év 717. sz.)

Kovács. 1714. évben K. Péter, András, György fancsali (rózsaszentmártoni) lakosok Nógrádmegye bizonyítványával igazolják nemességüket. (1714. év 562. jkl.)

Kovács. Az alábbiakban még néhány nemességi igazolásról emlékezünk meg. Az itt megnevezett egyénekről nem állapíthatjuk meg, hogy melyik Kovács családhoz tartoztak.

1. Kovács Pál gyöngyösi lakos. Kihirdettetett Nógrádmegye bizonyítványa alapján 1762. évben. (1762. év 460. jkl.)

2. Kovács István bolyki lakos fia Ferencz füzesabonyi lakos. Kihirdettetett Borsodmegye bizonyítványa alapján 1777. évben (1777. év 84. jkl.)

3. Kovács András táblabíró. Kihirdettetett Borsodmegye bizonyítványa alapján 1791. évben. (1791. év 236. jkl.)

4. Kovács György nagydaróczi származású egri lakos. Kihirdettetett Pest- és Nógrádmegyék bizonyítványai alapján 1796. évben. (1796. év 365. sz. 432. jkl.)

5. Kovács Márton dormándi lakos. 1747. évben Csomós Jánossal, Berthóty Istvánnal, Balajthy Mihálylyal együtt nádori donatiót nyert a kövesdi Kovács család magvaszakadtával a kincstárba szállott váraszóti és szenterzsébeti részbirtokokra. (1782. év pp. 2261. sz.)

Kovács lásd Horváth.

Kovács (kövesdi.) lásd Berthóty.

Kovács lásd Petrák.

Kovács lásd Pintér.

Kovács lásd Póka.

Kovács lásd Szabó.

Kovács lásd Szaniszló.

Kovács lásd Ujváry.

Kovács lásd Vasadi.

Kovács-Pásztély másk. **Rohár**. Ung-, Zemplén megyék bizonyítványai alapján György 1769. évben kihirdették. (1769. év 220. sz. 224. jkl.).

Leszármazását az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

István kurticsi, Antal gyöngyösi lakos testvérek s az előbbinek fiai 1835. évben nemesi bizonyáglevelét nyertek. (1835. év 1267. sz. 1670., 2535. jkl. 1836. év 732. sz. 1137. jkl.)

Kovács-Sallai. 1800. évi tanuvallomások szerint András kúnhegyesi, majd tiszaföldvári prédikátortól származtak István, Sámuel és János; István fia volt András, ezé István; az említett Jánostól született Mihály. A megyében kihirdetve nem volt. (1800. év 500. sz. 701. jkl.)

Kovacsics. 1753 évben Mihály fiai Mihály és József gyöngyösi lakosok voltak s Nyitra megyétől bizonyáglevelét nyertek. (1753. év 80. sz.)

Kovatsits. Mária Teréziától 1760. évi nov. 25-én nyertek K. György egri póstamester, fia György s neje született Fischer N. nemeslevelet a következő címerrel: Vágott pajzs, felül kék mezőben növekvő oroszlán jobbában görbe kardot, baljában arany koronát tart, az alsó vörös mezőben középen merőleges ezüst pólya, két oldalán fehér liliom; sisakdisz: a pajzsbeli oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdettetett 1761. évben, másolata a levéltárban. (1761. év 80. sz. 58. jkl. K. K. XLV. 516.) Az armalisban megnevezett Györgyben a család kihalt 1777. év körül. (1777. év 239. jkl.)

Kovacsóczy vagy **Kovacsovsky**. 1622. évben K. Mihály nyerte a címeres nemeslevelet, ez azonban a csejthei tűzvész alkalmával elpusztult. Mihály és Bakó Mária csejthei lakosok fia Ignác és Farkas Anna fiai Ferencz hatvani kasznár és Mihály gödöllői perceptor Nyitra megye bizonyítványa alapján kihirdettetnek 1815. évben. (1815. év 47. jkl.)

Kovács másk. **Bozga**. Címeres nemeslevelet III. Károlytól 1720. évi aug. 9-én nyertek K. m. B. Gergely kővárvidéki lakos s fiai Illés, János, Péter és László. Kihirdette Máramaros megye. Innen hozott bizonyítványt s így igazolta 1834. évben nemességét Lajos tiszafüredi lakos.

Czímer: Kék pajzsban zöld dombon buzogányos könyöklő vörös ruhás kar; sisakdisz: nincsen; takarók: ezüst-vörös, kék-arany. (Erd. K. K. VII. 86.)

A család történetét és leszármazását részletesen megírta Kovács Elemér ungmegyei tb. főszolgabíró. (U. N. I. II. 66.)

Kozáry. II. Mátyás nemesítette meg K. Pétert, nejét Erzsébetet, leányát Zsuzsit, mostohatestvérét (Siebmacher szerint fiát) Mátyást. Az armalist 1620. évi márcz. 9-én Heves megye, majd

később Borsodmegye hirdette ki. A megneemesített Péter, úgylátszik, gyöngyösi lakos volt s talán még fia György és unokája Pál is. Ezen Pál fia György azonban már Miskolczon lakott.

Az eredeti nemeslevél a család kihalta miatt Borsodmegye levéltárába lett helyezve. (1676. év 193. jkl. 1733. év 118. sz. Siebmacher 337.)

Kozik lásd Lieszkovszky.

Kozma. III. Ferdinandtól 1645. évi ápril. 13-án kaptak nemességet K. Mihály, neje Czóry Ilona s fiai Gáspár (neje Deák Ilona), Boldizsár, Menyhért, István, Mátyás, leányai Borbála és Zsuzsanna, testvére Orbán s ennek neje Katalin. Kihirdettetett 1647. évben.

Boldizsár gyöngyösi lakos a saját, valamint verpeléti és domoszlói rokonai nevében a fenti armalist mutatja be a nemesség-vizsgáló bizottság előtt s igazolja nemességét 1724. évben.

Márton 1699. évben verpeléti birtokos, Ferencz 1828. évben gyöngyösvárosi tanácsos. (1828. év 1878., 2357. jkl. 1756. év pp. 571. sz.)

Kozma. Ezen több megyében szerepelt családnak 1681. évi aug. 9-én Kozma (másk. Zámfér) Zsigmond szerezte meg a nemességet. Az ő fia volt Ádám, ezé szintén Ádám, a ki Komárom-, Esztergom- és Nógrádmegyékben is megfordult, ezé Demeter, a ki a hontmegyei Palánkról Kecskemétre költözött, ezé pedig János, ugyancsak kecskeméti lakos, majd hevesmegyei birtokos, aki Hontmegye bizonyítványával 1846. évben hirdettette ki nemességét. (1846. év 722. sz. 1119. jkl. Kőszeghi: Nem. csal. Pestm. 195.)

Az armalis feltalálható: O. L. Htt. Nob. Komárom.

Kozma (papi). Sok más ónodi családdal együtt Lipót királytól 1701. évben nyert újított donatiót Papi pusztára Kozma Péter ónodi kapitány. Tőle ekként származik le a család:

[kép]

Megyénkben 1829. évben lett kihirdetve a család. A jelenleg használt papi előnevet nem találjuk oly korbéli okleveleken, melyek alapján a jogszerző gyakorlat megállapítható volna. (1811. év 737. sz. 1829. év 715. sz. 1073. jkl.)

Koznics lásd **Kosznics**.

Kozovics vagy **Kozonyth** lásd Györgyövecs.

Ködmön. BükkSZenterzsébeten volt nemesi kuriája, melyet 1682. évben Ködmön Bálint és Albert Csécsi Dorkótól, Barna Ferencz özvegyétől, vettek zálogba. Nevezett nő utódai, az Úsz családbeliek, még auctiót is vettek fel reá s annyira megterhelték, hogy többé ki nem válhatták. (1754. év pp. 529. K. sz.)

Czímeres nemeslevelet Lipót királytól 1685. évi márcz. 25-én Ködmön Albert, neje Korsó Dorottya, fiai Bálint és Mihály, Bálint neje Kovách Anna, Mihály neje Forghó Ilona, végre unokái János Pál, György, Miklós és Gergely nyertek.

Kihirdettetett ugyanazon évben. A levéltárban levő másolata így írja le a címet: Kék pajzsban zöld alapon fehér lovon ülő, baljával a kantárt igazgató, jobbában kardot tartó magyar vitéz; sisakdisz: könyöklő kar karddal: takarók: arany-kék, ezüst- vörös. (1685. év 64. sz.)

1699. évben Pál, Mihály, János bükkSZenterzsébeti birtokosok, az 1724. évi investigatio idején a címerlevélben megnevezett Gergely, Miklós, György és János ugyanottani lakosok.

Körber. 1699.évben Vezekényen birtokos.

Köre. 1699. évben István bocsi birtokos.

Körmendy. II. Miksától 1572. évi máj. 3-án nyert nemeslevelet Körmendy Benedek a következő címerrel: Ezüst pajzsban zöld alapon tölgyfák közt jobbról vörös kaftános török katona kifeszített ijjából a magyar vitéz gyomrába lő, balról kék ruhás, zöld bélésű prémes subás, vörös nadrágos, sárga bakancsos, vörös kalpagos magyar harcos lándsáját a török katona torkának szegezi; a zárt sisak disze: zöld koszorúból kinövő magyar vitéz vörös kalpagban; takarók mindkét részen: fehér-vörös-kék.

Kihirdette Hontmegye ugyanazon évben.

Ezen eredeti armalis 1795. évben egy Körmendy János nevű fogolytól lett elkobozva s Hevesmegye levéltárába helyezve. (1572. év szám nélkül. 1795. év 287. sz. 309. jkl.)

Ez a Körmendy János azonos volt Körmendy helyesen Ivánczy János körmendi szabónak azon fiával, ki a XVIII. század közepén Nagyváradon garázdálkodott, hamis okmányokat gyártott. Saját nemességét 2 armalissal, a fentivel és egy másikkal, igyekezett igazolni. Bűnös üzelmei később napfényre kerültek s megindult ellene a vizsgálat. Az 1767-74. években a helytartótanács előtt is megfordult a pöre, mely sok huza-vona után azzal végződött, hogy 10 évi börtönre ítélték őt.

A helytartótanácsi periratokban az nyer kifejezést, hogy a fent leírt armalist - mely egyébként hamisítványnak van jelezve - Körmendy István László nagyszombati ker. táblai ülnöktől szerezte 200 frtéért és 2 kocsilóért. Ha tehát Körmendy nevűtől szerezte, akkor - bár nem őt illette - lehetett az eredeti is, a mint hogy a szerző, kinek hivatalos őrizetére az oklevél bizva van, hitelessége ellen nem is talál döntő bizonyítékot. A vizsgálati iratokban említett vakarásoknak ugyanis észrevehető nyomuk nincsen, csupán az aranyfesték kopott le a Körmendy Benedek névről. (U. N. J. III. 206.)

Ezen armalis egyébként ott volt az ezredéves kiállításon is s Varjú Elemér heraldikus látta, ismertette, de gyanusnak ő sem találta. (Turul. 1896. év 153.) Átiratban feltalálható a váradi káptalan levéltárában is. (XIX. 351., 63.)

Hontmegye 1572. évi iratai és jegyzőkönyvei nyújtánának legbiztosabb adatot az armalis hitelességét illetőleg, csakhogy azok a szerző értesülése szerint már elpusztultak.

Körmös. III. Ferdinándtól 1638. évi jan. 3-án nyertek nemességet Körmös István, neje Ilona, fia Imre, unoka testvérei Katona Péter és Lukács (és Baly István?). Kihirdette 1639. évben Borsodmegye. - A hevesmegyei levéltárban őriztetik. A címerfestmény hiányzik róla, a lecsüngő pecsétnek pedig csak a fatokja van meg.

Ime egy másik armalis, melyhez a hamisítás gyanuja fűződik - és méltán. Valaki tényleg meghamisította azt oly formán, hogy a Katona Péter és Lukács neveket kivakarván azokat újból leírta ugyan, de rövidítve és szorosabban s a Baly István nevet is beékelte. (1764. év 2. et. bb. sz. 184. jkl.)

Hogy a hamisítás tényleg így történt, Borsodmegyének 1726. évben Körmös János, Mihály, Márton, Ferencz szemerei lakosok részére kiadott testimonialisa is bizonyítja. Ebben ugyanis a nemességszerzők között Baly István neve nem fordul elő. (1726. év 150. sz.)

1807. évben Körmös Mátyás, Béla, János, Ferencz, szemerei lakosok kéri vissza az armalist és egyéb irataikat, de sikertelenül. Ugyanekkor Mátyás és Béla maklári, János ároktői lakosokat utasítja a vármegye, hogy nemességüket per útján igazolják. A felhívásra ezt a genealogiát mutatják be:

[kép]

A nemesség igazolása függőben maradt. (1807. év 1104., 1105. jkl. 1808. év 667. sz. 1810. év 70. sz. 110., 114. jkl.)

A címér az armalis szövege szerint: Kék pajzsban zöld halmon ágaskodó egyszarvú; a zárt sisak disze: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kövesdy. III. Ferdinándtól 1648. évi szept 5-én Kövesdy Tamás, neje Margit, fia János, fivérei Albert és István nemességet nyertek a következő címerrel: Kék pajzs alján levő szikla felett fehér galamb csőrében olajággal; sisakdisz: a galamb az olajággal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdettetett 1650. évben Hevesmegyében, másolata az itteni levéltárban. (1773. év 292. A. sz. 358. jkl.)

A nemeslevélben megnevezett Istvánnak János nevű fiától való unokája Ádám, a ki Komáromba, majd Kömlőre származott el, 1773. évben ezen megyétől nemesi bizonyáglevelet kapott, 1786. évben pedig nemessége királyi megerősítést nyert. (K. K. LIII. 475.)

Ádámnak két fia volt: János és Ádám. Jánostól és Kis Sárától születtek: János (1791.), István (1793.), Ádám (1796.) és Dániel (sz. 1798.). Ádámtól (sz. 1765.) és Vig Zsófiától származott Károly (sz. 1792.). Ezek 1829. évben kaptak testimonialist. (1829. év 722. sz. 1092. jkl. 1819. év 225. sz. 268. jkl.)

Ezen családból származtatja magát Ferencz főstrázsamester, 1773. évben neszélyi lakos. (1773. év 292. A. sz. 358. jkl.)

A nemességszerző Tamás egy helyütt Kövesdi másk. Korrac néven fordul elő. (1653. év 5. jkl.)

Krámer. 1687. évben nyertek armalist a Puchon családdal együtt Kramer Bálint, neje Fassangh Dorottya, gyermekei Bálint és Dorottya. Kihirdette 1688. évben Zólyommegye. A nemességszerző Bálinttól származott Bálint, ettől Mátyás, a ki Besztercebányáról Egerbe költözött, ettől Károly, ettől szintén Károly egri orvos és táblabíró, ettől Jenő. Károly és fia Jenő Zólyommegye bizonyítványa alapján kihirdették 1847. évben. Ez volt az utolsó nemességi kihirdetés a rendi alkotmány megszűnte előtt.

Nagy Iván is említést tesz a családról (VI. 460.), Siebmacher munkája pedig az eredeti armalis alapján címerét közli. (343.)

Krecsith lásd Szalatnay.

Krikovszky. László pusztafedémesi származású egri lakos Pozsonymegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1808. évben. Závodi Anna nevű nejétől Csernelyen született gyermekei voltak: József (1779.), Gáspár (1781.), Ferencz (1783.), László (1785.), István (1788.), Gábor (1791.). Az anyakönyvekben Krosiczky néven vannak bejegyezve. (1808. év 165. sz. 300. jkl.)

Kristóff lásd Jakabffy.

Kriston Nemeslevelet III. Ferdinándtól 1656. évi márcz. 8-án nyertek Kriston (Christon) Mihály, neje Antal Dorottya, fiai András és Mátyás, leánya Anna, testvére Lukács, ennek neje Tóth Katalin, fiaik Márton és János, továbbá Kriston Demeter és fia István, végre Kriston György. Kihirdettetett 1656. évi jun. 28-án Borsodmegyében.

1777. évben Gergely, Tamás és Péter ostorosi származású besenyőteleki lakosok Borsodmegye bizonyítványa alapján kihirdették nemességüket. (1777. év 65. jkl.) A kihirdetés alapjául szolgáló testimonialisból az alábbi táblázatot állíthatjuk össze:

[kép]

Borsodmegye levéltárában bővebb adatokat is találunk a családról, többi közt a címerkérő levelet is a következő címerrel: Kék pajzsban hármás zöld halom felett fiókáit vérével tápláló pelikán; sisakdisz: nyílt fekete sasszárny között vörös ruhás, kardot tartó növekvő vitéz; takarók:

kék-arany, vörös-ezüst. (Borsodm. lev. Pr. 24. f. 1073., 38. f. 276., 42. f. 200. Acta. nob. 490., 526., 527., 528., 529.)

Azon Kriston másk. Nyárády Miklós, ki Borsodmegye bizonyítványával Hevesmegyében 1690. évben igazolta nemességét, talán más családhoz tartozott. (1690. év 361. jkl.)

Krivácsy (alsószalóki). Czimerlevelet Kr. Mátyás szepesi kanonok és fivére Péter nyertek. Kihirdette Szepesmegye 1670. évben. András mint losonczi lakos Sárosmegye bizonyítványával 1814. évben igazolta Hevesmegye előtt nemességét és előnevét. (1814. év 822. jkl.) Bizonyára ezen család 1669. évi armalisa található fel a szepesi káptalan levéltárában. (Pr. 1667. fol. 269.)

Krizsanics. 1756. évben Mihály tarnaörsi lakos Barsmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett. Apja János, barsmegyei esküdt, nagyapja pedig az 1682. évi aug. 26-án megnevesített György volt. (1756. év 233. sz. 342. jkl.)

Krosiczky lásd Krigovszky.

Kruspíer. Egyes tagjai Nemes-Kottesón, Hrahovon, Töreken tűntek fel, Mátyás fia István pedig Zsolnán lakott, innen Átányra költözött és Mátyás, István, János és György nevű fiaival együtt Trencsénmegye biztonyságlevele alapján 1746. évben kihirdettette nemességét. (1746. év 204. sz. 183. jkl.) Mátyás 1792. Miskolczra tette át lakását s ez alkalmából nemesi biztonyságlevelet nyert. (1792. év 808. sz.)

Minden bizonnyal azonos a varbói Kruspier vagy Krusper családdal, mely II. Mátyástól 1618. évben nyerte armalisát. Feltalálható: O. L. Htt. Nob. Trencsén.

Kubinyi (felsőkubini, nagyolaszi és deménfalvi). Ezen ősrégi liptómezei családból Ádám 1699. évben apczi, gyetrefalvai birtokos.

A család története önálló nagy munkában van megírva; az előnemzedék származási adatait a M. Nemz. Zsebk. közli. (II. r. I. 362.)

Kudelka. Barsmegye bizonyítványa alapján János fia Mihály és Antal fiai Antal, József és Mihály gyöngyösi lakosok 1811. évben kihirdettettek. (1811. év 909. jkl.) A család nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1811. évben. (K. K. LIII. 38.)

Kudlik lásd Lieszkovszky.

Kuk. Rácujfehértón volt birtokos. A nemeslevelet II. Ferdinand adományozta 1631. évben K. Györgynek s Szabolcsmegye hirdette ki. Tőle származott János, ettől György, ettől Mihály gyöngyösi lakos, a ki 1815. évben igazolta nemességét. (1815. év 25. sz. 36. jkl.)

Kuliffay. Trencsénmegyei címeres család, a nemességet 1649. évben K. György, gyermekei György, Ferencz és Magdolna, fivérei Miklós, György és András nyerték. Az armalisban megnevezett Miklósnak György nevű fiától való unokái voltak Miklós és János. Ezen Miklós fiai voltak Miklós rajeczi és György egri lakosok; Jánoséi pedig Mátyás, Ferencz és János. Hevesmegyében Trencsénmegye bizonyítványa alapján 1767., illetve 1769. években lettek hirdetve. (1767. év 197. sz. 151. jkl. 1769. év 272. sz. 301. jkl. 1777. év 140. jkl. 1793. év 763. jkl.)

Armalisa a m. kir. orsz. levéltárban. (107/766.)

Kulin (jászberényi). Kulin de Jászberény István, neje Szabó Anna, Pestini György, neje és gyermekei, Szabó András, neje Kelemen Anna, fiai András és Pál részére 1651. évi szept. 8-án adományozott nemeslevél kihirdettetett 1658. évben. (1658. év 22. jkl.)

Kún. Eredetét nem ismerjük, csak azt tudjuk, hogy Kún Péter és Bálint 1638. évben még a Bessenyei család jobbágysai voltak. (Leleszi konv. lib. 23. fol. 175.) 1703. évben Máté fia Gergely sülyi lakos testimonialist nyert, az 1724. évi investigatio alkalmával pedig már mint jászladányi lakos igazolta nemességét. (1703. év 53. sz.)

Az említett Gergelytől, a ki 1747-ben halt meg 70 éves korában és Kiss Ilonától származtak: I. Péter (1712-62.), I. Mihály (1714-93.) és a magtalanul elhalt I. József (sz. 1720.).

I. Péter fiai voltak: 1) I. János, ettől és Hegedűs Katitól születtek: I. István (1768.) és Imre (1770.); 2) I. Mátyás (sz. 1742.), ennek első nejétől, Pádár Annától, született II. Péter (1771.), a második nejétől, Baranyi Annától, pedig II. Mátyás (1780.); 3) II. József, ennek első nejétől, Domán Katalintól, származott Ferencz (1784.), a második nejétől, Szellő Annától, pedig II. István (1794.).

I. Mihály fia volt II. Gergely, ezéi Deák Annától II. János (sz. 1772.) és II. Milály (sz. 1783.).

János, Mátyás és Gergely testvérek s unokatestvérük Gergely s fiaik 1795. évben bizonyáglevelet nyertek. (1795. év 478. sz. 647. jkl.)

Kún. Kún Péter, Gyulay ezredbeli kapitány, Mária Teréziától 1758. évi május 27-én német nyelvű - vagyis osztrák - armalist nyert a kúni előnévvel. Ennek kihirdetését azonban a vármegye megtagadta, mire rövidesen magyar armalist szerzett. Ezen újabbi, 1759. évi jan. 30-án kiadott, nemeslevélben Kún Péteren kívül megemlítettnek neje Mészáros Erzsébet s gyermekei Ferencz, Katalin és Judit. Kihirdettetett 1759. évben. Mindkét armalis másolata feltalálható a megyei levéltárban. (1758. év 98. sz. 354. jkl. 1759. év 174. sz. 121. jkl.)

Czímer: Kékkel és vörössel hasított pajzsban arany korona felett vértezett könyöklő kar görbe karddal, melynek hegyén törökfő; sisakdisz: nyílt fekete sasszárny között arany csillag; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XLV. 63.)

Kún (füredi). Cumanus de Füred Mózes I. Lajos királytól 1368. évben beiktatási parancsot nyer Szőlős, Eörmény, Igar, Ders részjavakra. (O. L. Ügyv. ir. fasc. 36. N. 74.)

Kún-Szabó. Szabolcsmegyéből származott Gyöngyöspatára, innen pedig Gergely Lőrinczibe ment lakni. Az 1754. évben szerepelt fia Ferencz diákkorában önkényesen felvette a Lőrinczy nevet. A megyében kihirdetve nem volt. (1754. év 119. sz. 259. jkl.)

Kúp. K. András 1643. évben királyi donatiót nyert az akkor Veszprémmegyéhez, később Somogy megyéhez tartozó Felső Nemes-Keicse helységre. Később Felcsúthon és Baracskán tűnt fel a család. Az említett Andrástól származott János, ettől István, ettől szintén István, ettől János egri lakos, a ki 1847. évben Fejérmegye bizonyítványával igazolta nemességét. Ennek Smukker Teréziától 1806. évben Egerben született János nevű fia Szegedre távozott s nemességéről 1847. évben bizonyáglevelet nyert. (1847. év 1728. sz. 1951. jkl.)

Kutassy (bakóházi) György 1663. évben szolgabíró. (1663. év 115. jkl.)

Kutny. 1744. évben János fia János gyöngyösi lakos Liptó megye bizonyítványa alapján kihirdettetik. (1744. év 229. sz. 162. jkl.)

Kürthy (fájkürthi és koltai). Családtörténeti íróink a Kathyz nemzetségből származtatják. Komárom megye legrégibb családjainak egyike, mely elterjedt Bars és Nyitra megyékben, egy ág pedig 1743. évben, János személyében, a heves megyei Atkára szakadt s Komárom megye bizonyítványa alapján kihirdettetett. (1743 év 416. jkl.)

A család leszármazása a XIV. század végén élt Nyéki Miklóstól vezethető le, az ismert családfába azonban János atkári lakost beilleszteni nem tudjuk. Ennek leszármazói a következők:

[kép]

Monostoron és Atkárán birtokos a család, de Fájkürthön is volt még erdőrésze. (1770. év 16. sz. 1796. év 69. sz. 1801. év. 480. sz. 1796. év pp. 2486. sz. 1798. év pp. 3049. sz. 1825. év pp. 36. sz. 1829. év pp. 27. sz. 1809. év insurr. össz. N. I. VI. 522.)

Az előnemzedék származási adatait közlő M. Nemz. Zsebk. (II. r. I. 382.) a hevesmegyei ágra nem terjeszkedik ki.

Kürthy. II. Ferdinandtól 1626. évben nyertek nemeslevelet K. Benedek, fia András, fivérei Máté és János. Kihirdette 1627. évben Abaujmegye. (1627. év 1. sz.) Péter fia András Abaujmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1696. évben. (1696. év 67. jkl.) A nemeslevélben megnevezett Andrástól származott Péter, ettől András, ettől János, ettől Ferencz, ettől pedig Mihály, aki 1780. évben Jászberényben lakott. (1780. év 444. jkl.)

Kürtössy. 1699. évben István apczi és gyetrefalvai birtokos.

Kvassay másk. **Zsák.** Trencsénmegye bizonyítványai alapján kihirdettettek 1748. évben György kvassói származású gyöngyöshalászi lakos, 1755. évben Ádám fia András gyöngyösi lakos. (1748. év 118. jkl. 1755. év 178. sz. 123. jkl.)

L.

Lacsny lásd Folkusházy-Lacsny.

Laczka. 1818. évi okt. 16-án nyertek nemességet János és Ferencz testvérek. A nemeslevelet 1827. évben az előbbi mint jászkún kapitány, az utóbbi mint esküdt hirdettette ki. Másolata meg van a levéltárban. (1827. év 866. sz. 1073. jkl. K. K. LXIV. 102.)

Laczkó. Czímeres nemeslevelet I. Lipóttól 1659. évben nyertek L. Ambrus és György testvérek, továbbá Ambrus fiai Péter, István és János, György fia András, végre Németh Márton, György és András. Kihirdette Hontmegye. Az ugyanott 1754. évben igazolt Jánosnak József nevű fiától és Obetra Borbálától való unokái, József és István, Uj Kécskéről Csépa községbe tették át lakásukat s fiaikkal, nevezetesen József József nevű fiával, István pedig Gábor, Ferencz és Károly nevű fiaival együtt Pestmegye bizonyítványa alapján 1831. évben kihirdették nemesi voltukat. (1831. év 191. sz. 314. jkl.)

Az armalis a pestmegyei levéltárban van. (Kőszeghi: Nem. cs. Pestm. 204.)

Laczkó másk. Domy. A család eredeti neve Domy. Tanuvallomásokból tudjuk, hogy midőn a török még Egerben volt, Máté fia Pál fia István Füzesabonyban lakott. Pál a török háborúk idején Szolnokon esett el. Midőn Füzesabony elpusztult, a család eltávozott onnan. Az 1725. évben Egerben élt Laczkó János és Márton állítólag István füzesabonyi lakos fiai voltak. (1726. év 41. sz.)

Laczkovics. Ezen pestmegyei nemes család egyik tagja István 1699. évben nagyrédei és ludasi birtokos volt. L. Antal és Csányi Erzsébet pásztói lakosok fia, Alajos, 1826. évben Nagyenyeden tűnt fel. Pásztón a ciszterciták székháza mellett volt házuk, melyet az 1796. évi tűzvész pusztított el. (1826. év 1199. sz. 1365. jkl.)

Lada. 1520. évben Lada Imre, Jánossy Bernát, Olláry Mátyás és Gergely, Lada Gábor és orbáthszentgyörgyi Keserű Gergely királyi donatiót nyernek a pallosjoggal Orbáthszentgyörgy helységre. 1694. évben Jánossy János Trászon (Nógrádm.), az Olláryak Gyöngyösön fordulnak elő. (1520. év 1. sz.)

Ladányi. 1697. évben Péter poroszlói lakos igazolja nemességét. (1697. év 271. jkl.)

Lados. Nemességéről egyéb értesülésünk nincsen, csak az, hogy a XVIII. század közepén Jászladányban lakott s az eskü alatt kihallgatott tanúk látták is a család armalisát. (1746. év 221. sz.)

Lajkó lásd Laykó.

Lakatos Az 1724. évi investigatio alkalmával Sándor poroszlói lakos bemutatja az 1703. évi máj. 3-án L. István, neje Losonczy Katalin, fiai Sándor, István, Péter és Gábor részére adományozott armalist, mely a Rákóczi háborúk miatt csak 1711. évben lett Gömörben kihirdetve. Fiai voltak Sándor, Gábor és Ferencz. Nemességüket kétségtelennek tekintette a bizottság.

Lakatos lásd Fóris.

Lakos. Lipót királytól 1687. évi jún. 29-én nyertek nemességet Lakos István, neje Boros Ilona, fia Farkas, leánya Ilona, testvére Mátyás, továbbá Végh András. Kihirdette ugyanazon évben Barsmegye.

A nemességszerző István kapitány volt s Léván halt meg. Fia Farkas előbb Kótára, Gellén Mancza nevű felesége jószágára, majd Tiszavárkonyba költözött, egyetlen fia István pedig már Nagyréven szerepelt s Barsmegye bizonyítványával 1768. évben igazolta nemességét. (1764. év 9. sz. 1766. év 183. sz. 1768. év 219. sz. 360. jkl.) István fia Mihály fiai Mihály és János 1794. évben Szentesen laktak. (1794. év 674. sz. 1017. jkl.)

Czímer a levéltárban levő armalis-másolat szerint: Kék pajzsban zöld alapon vasszínű foltokkal pettyezett fehér lovon ülő, balkezével a kantárt igazgató, jobbájában, törökfejes kardot tartó vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz; sisakdisz: törökfejes kardot tartó vörös ruhás kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Lanzer (moósi). Zólyom megyéből származik. Lipót királytól 1682. évi április 30-án nyertek címerlevelet moósi Lanzer János-Márton és Jakab-Vilmos. Az előbbtől származott Jakab, ettől pedig szintén Jakab gyöngyösi lakos, a ki Zólyom megye bizonyítványával 1732. évben hirdette ki nemességét. (1732. év 157. sz.)

László. Régi pozsonymegyei donatarius család, melyet Nagy Iván (VII. 31.) a XIII. században szerepelt padányi Zelege Mihály törzséből eredeztet. János nagypadányi származású tiszavárkonyi lakos - kinek apja a pozsonymegyei 1754/5. évi összeírásban megnevezett Péter volt - és nejétől, Szikszay Zsuzsannától, származott gyermekei János (1794.) és Péter (1799.) Pozsonymegye bizonyítványa alapján 1805. évben kihirdették. (1805. év 98. sz. 130. jkl.)

László. II. Ferdinándtól 1629. évi febr. 15-én nyertek nemeslevelet László István, neje Lázár Borbála, fiai János, András, Péter, leányai Anna és Borbála, továbbá testvérei Gáspár és János. Kihirdette ugyanazon évben Gömör megye. A hevesmegyei levéltárban levő másolata szerint a címer: Kék pajzsban hármassal zöld halom középsőjén csóka; sisakdisz: kardos vértezett kar; takarók: arany-ezüst-vörös (másik szín nincs leírva). (1862. évi közg. 5352. sz.)

László Szilveszter, 1840-60 körül Gyöngyöspüspöki község jegyzője, azt állítja, hogy ezen családhoz tartozik s bár nemességi ügyét dűlőre nem viheti, mégis bizonyosnak látszik ezen családból való származása.

Nevezetesen az armalisban megnevezett Gábor fia volt II. Péter, ezéi III. János és II. István, ez utóbbitől származott III. István, ettől IV. János, ettől V. János, ettől IV. István.

III. János fia volt Tamás, a ki Hubóról Kis Gergére költözött, ezé I. József (sz. 1732.), ezéi Pál (1754-1827.), I. Mihály (1756-1804.), Ferencz, II. András, II. József (sz. 1769.).

I. Mihály fia volt II. Mihály (1786-1843.) kisgergei kántor, ennek fiai pedig Szilveszter (sz. 1810.) gypüspöki jegyző, Bibiana (sz. 1814.), VI. János (sz. 1817.), Elek (sz. 1819.) és Benedek (sz. 1823.).

I. Jánosnak - Gáspár testvérének - fia volt I. György, a kit Hegedűsnek is hívtak, ezé pedig II. György.

László lásd Csutna.

Lászlóffy. A címeres nemeslevelet Mária Teréziától 1758. évi decz. 12-én nyerték L. Deodat erzsébetvárosi polgár, neje Simai Mária, gyermekeik Manó, Antal, Katalin. Kihirdették Belsőszolnok- és Csanádmegyékben. Másolata a hevesmegyei levéltárban.

Czímer: Erd. K. K. X. 546.

Manó fia László fegyverneki bérlő, Antal fia Deodát tomaji bérlő Biharmegye bizonyítványa alapján kihirdették 1824. évben. (1824. év 796. sz. 957. jkl.)

Latrán. 1699. évben István örvényi birtokos. 1847. évben János miskolci lakos. (1847. év 588. sz.)

Laykó. Hevesmegye 1678. évben hirdette ki az azon évi május 18-án L. Mátyás, neje Zsády Dorottya, leányai Anna és Zsuzsanna, fivérei István és András, továbbá István neje Kovách Erzsébet s leánya Erzsébet javára adományozott nemeslevelet. (1678. év 349. jkl.)

A nemességszerzők közül Mátyás és András fiutódok nélkül maradván, csupán István terjesztette tovább a családot. Fiai voltak István és János, mindkettő az 1719-24. években Jászládánban lakott. István idővel Jákóhalmára költözött s ott alapított családot, utódait azonban névszerint nem ismerjük, János pedig Szajolra ment lakni s a család szajoli ágazatának volt alapítója. (1719. év 84. sz. 1138. jkl. 1773. év 143. sz. 134. jkl.)

Kiknek születési éve jelezve van, mindnyájan Tiszapüspökiben vannak anyakönyvezve.

A táblázaton feltüntetett egyének közül nemesi bizonyítványt nyertek: 1806. évben György, János, András és István leszármazottjai (1806. év 435. sz. 454., 830. jkl.); 1846. évben a Szajolról Kúnszentmártonba távozott János. (1846. év 1474. sz. 2253. jkl.)

Leszármazás a nemeslevélben megnevezett Istvántól:

[kép]

Lázár. Ungvárott volt birtokos. Nemeslevelet II. Ferdinand 1633. évi szept. 19-én adott L. Andrásnak, kitől a leszármazás a következő:

[kép]

István mezőtúri lakos Ungmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1765. évben. (1765. év 217. sz. 211. jkl.)

Armalis Ungmegye levéltárában. (1765. év 164. fasc. 373.)

Ledniczky. Régi trencsénmegyei család, mely állítólag már 1389. évben Lednicz helysége adományt kapott, melyet I. Lipót 1696. évben megerősített. Megyénkbe a XIX. század elején költözött be egy ág és pedig Imre és Salkó Anna fiai Imre és Tamás ledniczi származású gyöngyösi lakosok. Trencsénmegye bizonyítványa alapján az előbbi 1820. évben, az utóbbi Antal-István nevű fiával együtt 1822. évben lett kihirdetve. (1820. év 86. sz. 78. jkl. 1822. év 856. A. sz. 749. jkl.)

Ledniczky nevű trencsénmegyei család két ízben nyert armalist és pedig III. Ferdinandtól 1655. évi ápr. 29-én L. János és társai és I. Lipót királytól 1661. évben L. Dániel, Miklós és György személyében. Adatok hiányában nem állapítható meg, hogy fentnevezettek melyik armalis vonatkozik. Az 1655. évi feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban (Htt. Nob. Trencsén) és Trencsénmegye levéltárában. (N. I. VII. 74. Siebmacher 392.)

Légmán (óhidi). Ezen zalamegyei birtokos nemes család, melynek genealogiáját a szerző már ismertette, csak a legújabb időkben tűnt fel a megyében. L. Imre egri lakos, a hevesmegyei államépítészeti hivatal főnöke, nemességét, előnevét, czímerét a m. kir. belügyministerium 1901. évi 28926. sz. a. igazolta. (U. N. I. III. 123.)

Légrády. I. Lipót királytól 1668. évi júl. 28-án nyertek czímeres nemeslevelet Légrády Mátyás, neje Rábaközy Anna, fia István, Rábaközy György, neje Kovács Anna s fia András. Kihirdette 1668. évben Nógrádmegye. Másolata Hevesmegye levéltárában van. A Légrády család - mint a nemesi oklevél említi - már korábban is nemes volt, de armalisa az idő viszontagságai folytán elveszett. (1668. év 12. sz.)

A fentnevezett István az 1699. évi összeírásban, fia Mátyás az 1724. évi investigatio jegyzőkönyvében fordul elő. Mátyástól származott Albert, ettől Antal, ettől pedig az 1843. évben biznyságlevelet nyert József miskolci lakos. (1843. év 410. sz. 707., 1963. jkl.)

János, Antal és Albert gyöngyössolymosi származású egyének 1822. évben Tibold-Darócson, majd Felső-Ábrahamban tűnnek fel. (1822. év 1041. sz. 1066. jkl. 1836. év 302. jkl.)

Czimer: Kék pajzsban zöld alapon vörös ruhás, fehér nadrágos, sárga csizmás, kardot tartó vitéz, jobbról a pajzs alján levágott törökfő; sisakdisz: nyílt sasszárny között kardot tartó, vörös ruhás kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Lehoczky (lehotai vagy kistrákói és bisztricskai). Egyike Túrócsmegye legrégebbi családjainak, melyet IV. Béla nemesített meg. A megyébe János gyöngyösi lakos költözött s Túrócsmegye 1712.

évi bizonyítványával az 1724. évi investigatio alkalmával igazolta nemességét. (1712. év 116. sz.) A Nagy Iván által (VII. 77.) közölt családfán is előfordul.

Családtörténeti íróink még nem tisztázták, vajjon ezen vagy más család tagja volt-e az Árva- és Liptó megyékben, nevezetesen Király-Lehotán szerepelt Lehoczky család. Ezek közül Liptó megye bizonyítványa alapján Heves megyében kihirdettetettek: 1806. évben Dániel fia Dániel fia János tarnaleleszi, majd szentdomonkosi lakos s ennek Radvánszky Katalintól származott János nevű fia (1803. év 504. sz.); 1844. évben a Király-Lehotáról Miskolcra költözött Miklós és Trangusz Dorottya ikerfiai: János és József s ezek fiai, nevezetesen János kápolnai lakosé és Hajdú Erzsébeté József, József kaki (Zemplénm.) lakosé és Dragon Annáé pedig József és János. (1844. év 148. sz. 199. jkl. 1810. év pp. 3309. sz.)

Lenár lásd Lestár.

Lénárd. Nemeslevelet I. Lipót király adott 1669. évben Lénárd János, neje Benedek Katalin, fiai György, János, István, Márton és Mihály részére. Kihirdette Gömör megye. Nevezett István rimaszombati lakos fia volt János, ezéi pedig István tokaji és András tiszaszőlősi lakosok. Ez utóbbi Gömör megye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1777. évben. (1777. év 1. et. A. sz. 369. jkl.) Talán ezen család armálisának átírata található fel a váradi káptalan levéltárában. (XXXIII. 120., 109.)

Lendvay. Lendvay István özvegye Szalay Katalin jászárokszállási lakos Veszprém megye bizonyítványa alapján 1721. évben kihirdetett fiainak: Istvánnak, Pálnak és Sándornak nemességét. (1721. év 78. sz.) Az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltattak Pál és Sándor s előbbinek fia István.

Lengyel lásd Polyák.

Lengyeldi. Kihalt régi birtokos családjaink egyike, mely Lengyeldi (néhol Lengyendi) nevét a Nagybátonyhoz tartozó Lengyend pusztától vette. Létezéséről levéltárunkban csupán egy helyütt találunk említést. A XIV. század Közepén élt Kilián de Lengyeld, kinek fiait és unokáit az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Ugyancsak 1421-ben szerepeltek még István fia Miklós és Vajda fia Pál, a kik a fentemlített Péterrel és Istvánnal együtt Zsigmond királytól az elődeik által is birt lengyeldi, bátoni és fancsali javakra új adományt nyertek.

1447. évben Lengyeldi László a vármegye alispánja volt.

1467. évben éltek János, továbbá László fiai István és János. (O. L. N. r. a. 12 : 7. DL. 16601.)

Mintegy 3 nemzedékre terjedő hézaggal a leszármazás így folytatódik:

[kép]

Farkas unokatestvérei voltak Ferencz, kitől Pál és Mihály származtak, továbbá Vitál, ki magtalanul halt el s Brigitta nevű neje utóbb Kerepesi Mihály házastársává lett.

Kálnay Katalin egyideig török fogságban sinlődött, honnan jászberényi Jász Pál szabadította ki. Ezért hálából zálogba adta neki 1544. évben 60 frtért lengyeldi és fancsali javait. (1752. év pp. 463. sz. Heves megye Tört. I. 165.)

Leőcsey. Az újított nemeslevelet II. Ferdinándtól 1635. évben nyerte L. Mátyás s Kolozs megye hirdette ki. Fia volt Márton, ezéi pedig István és János. Istvántól származtak Zsigmond miskolczi, Pál, István és Márton kolozsvári lakosok; Jánostól pedig György, Márton, Mihály és József.

Zsigmond Borsod- és Kolozsmegyék bizonyítványa alapján itt is kihirdettette 1756. évben nemességét. Megyéinkbeli lakhelye ismeretlen. (1756. év 108. sz. 282. jkl.)

Armalis átirata: Egri kápt. J. J. 630. lap. K. K. 8. sz.

Leők lásd Koós.

Leővey lásd Lővey,

Lestár vagy **Lenár**. Eredeti neve Török volt s III. Ferdinandtól 1648. évben nyerte Hevesmegyében kihirdetett armalisát. A nemességszerzők: Török Gergely, neje Magos Dorottya, fia István, fivére Pál, ennek neje Borbás Zsófia, fia Boldizsár, másik fivére András, ennek neje Anna, fia Demeter, harmadik fivére Mihály, ennek neje Kovács Dorottya s fia János voltak. Verpeléten laktak 1699. évben Lestár András, az 1724. évi investigatio idején Ferencz. A családnév átváltozása nincs felvilágosítva. (1725. év 177. sz.)

Leszkovszky lásd Lieszkovszky.

Lettlinger. Az 1837 évi aug. 14-én L. Antal kapitány részére adományozott s másolatban a levéltárban feltalálható nemeslevél kihirdettetett 1838. évben. Fröhlich Rozália nevű nejétől született gyermekei: Károly-Antal-Lajos (1823.), Jenő-Lipót-Antal (1825.), Leopoldina-Zsófia-Antónia (1828.), Mária-Antónia-Janka (1830.), Sándor (1832.), Hugó-Imre-Valdemár (1833.), Adolf-Imre (1835.), Valdemár-Ede Antal (1837.). (1838. év 1881. sz. 1063. jkl.) Czímer: K. K. LXVI. 645.

Lévay másk. **Csizmadia**. Szabolcsmegyei család, ott lett kihirdetve az I. Lipót király által 1667. évi febr. 13-án Lévay m. Csizmadia István, fiai István, György, János, Gábor, továbbá rokonai Buzik György, ennek fiai István és Mátyás, Guricska János és Vad János részére adományozott nemeslevél. (1732. év 195. sz.)

Nemességüket igazolták: 1692. évben György, az 1724. évi investigatio alkalmával pedig Ferencz és István s ennek fia István gyöngyösi lakosok. (1692. év 76. jkl.)

Bizonyságlevelet nyert 1759. évben István fia János fia János miskolci lakos. (1759. év 84. sz. 56. jkl.)

Lévy. Lewius néven Nagy Iván (VII. 104.) is megemlíti s közli a családfát is. Rendelkezésünkre álló oklevelekkel csupán az alábbi (Lásd tuloldalon.) származási adatokat erősíthetjük meg:

[kép]

Mátyás és Ezekiel ágostai hitvallású testvérek a XVIII. század közepén, a vallási mozgalmak idején, ősi fészükéből, Árvicegyéből, Liptóba, majd Gömörbe távoztak. Innen jöttek a megyébe Mihály és Sámuel, az előbbi Csépan, az utóbbi Pásztón telepedett meg. Mindkettő Gömörmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1816. év 524. jkl. 1822. év 879. sz. 760. jkl. 1818. év pp. 11. sz.)

Lieszkovszky (felsőlieszkói). Régi trencsénmegyei birtokos nemes család. Első ismert őse az 1381. évben szerepelt Miklós fia Lőrincz. A családnak nevet adó Lieszkó helysége 1579. évben nyert újított adománylevelet. Idővel Pozsony-, Zólyom- és Nógrádmegyékbe is átszármazott. Ezen család törzséből származnak a Belánszky, Hlobik, Pohánka, Spanich, Kozik, Kudlik néven ismert családok.

Hevesmegyében Trencsénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek: 1762. évben János fiai István és János gyöngyösi lakosok (1762. év 219. sz. 459. jkl.); 1776. évben András fia L. másk. Belánszky Máté gyöngyösi lakos (1776. év 64. jkl.); 1794. évben András fia András fia András gyöngyösi lakos (1794. év 197. sz. 204. jkl.); 1800. évben János, Antal, Lajos előbb pesti, majd gyöngyösi lakosok (1800. év 39. sz. 48-60. jkl.); 1802. évben Mihály fia Mihály fia András egri

lakos (1802. év 735. sz.); 1815. évben L. másk. Spanich István fia György fia Tamás gyöngyösi lakos. (1815. év 298. sz. 244. jkl.)

Pozsonymegye bizonyítványával igazolta nemességét 1796. évben Leszkovszky Miklós fia János nyéki származású parádi lakos s ennek fia János. (1796. év 366. sz. 436. jkl.)

Nemességükről bizonyítványt nyertek 1838. évben az 1776. évben kihirdetett Máté fia János besenyőteleki, majd erdőteleki jegyző s ennek fiai János, József és Károly. (1838. év 1691. sz.)

Limprecht. Gömörmegye bizonyítványa alapján János fia János fia János egri káptalani számvevő 1803. évben kihirdettetett. (1803. év 781. sz. 716. jkl.)

Lipcsey (bilkei). Beregmegyei eredetű Szabolcs- és Ugocsavármegyékben is elterjedt régi család, melynek első ismert őse az 1260. táján feltűnt Lipcsey Bilkei Karácson volt. Mivel története, leszármazása családtörténeti munkákból (Turul 1894. év 105., 163. U. N. J. II. 81. N. J. VII. 117.) már eléggé ismeretes, e helyütt csak azon megjegyzésre szorítkozunk, hogy megyénkben a Pankotay család révén lett birtokossá Tiszafüreden és Pusztakócsan. A XVII. század második felében élt Mihály volt az, a ki a Pankotay családba beházasodott s elvette P. György és Rácz Katalin leányát, Erzsébetet. Ő azonban még Bilkén lakott, fia Gábor pedig Barabáson s csak unokája György volt az, a ki a megyénkbeli Tiszafüreden véglegesen letelepedett. Itt, valamint Egerben jelenleg is él a család. (1753. év 272. sz. 1793. év pp. 3329. B. sz. 1796. év pp. 3038. B. sz. 1825. év pp. 56. sz.)

Lipovniczky (lipovnoki). A Lipovnuk nemzetségből eredő ősrégi nyitramegyei család, mely 1244. évben nyert adományt Lipovnok helysége. A XVII. század másik felében élt Mihály, vagy ennek fia Imre Barsmegyébe tette át lakását. - Imre fia volt Ferencz, ezé István, ezé pedig Mihály pereszlényi származású hevesmegyei lakos, a ki Baráth Júlia nevű nejétől származott: Károly, János, József, István, Pál és Mihály nevű fiaival együtt Barsmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1801. évben. (1801. év 479. sz. 617. jkl. 1782. év pp. 2258. sz. 1795. év pp. 2467. E. sz. 1798. év pp. 3047. sz.) A család lakhelyei: Verpelét, Karácsond, Heves. János 1844. évben egri kanonok. Kálmán jelenleg hevesi birtokos, leánya, Irén, tarcsai Majzik Victor hevesi alispán neje.

Lippay. L. János fia András fia György gyöngyösi lakos Zemplénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik 1767. évben. Zemplénbe, úgy látszik, Biharból származott át a család. (1767. év 164. sz. 137. jkl.)

Liptay. 1722. évi decz. 5-én nyertek czímerlevelet L. Lőrincz és Mihály, az az előbbinek gyermekei: György, András, Ferencz és Mihály, az utóbbiék pedig István és Katalin. Kihirdettetett 1723. évben Barsban s ugyanezen évben az Egerbe költözött Mihály kérelmére Hevesben is. (1723. év 567. jkl.)

Czímer: Kékkel és vörössel hasított pajzsban zöld mezőn az egész pajzsot elfoglaló tigrissel viaskodó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: növekvő oroszlán jobbjában olajfaággal, baljában arany koszorúval; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXIV. 119.)

Liszka. III. Ferdinandtól 1651. évi márcz. 14-én nyertek nemeslevelet Liszka János, Pál és Mátyás s kihirdette ugyanazon évben Borsodmegye.

Gömörben Rozsnyón is el volt terjedve a család, azon megyétől nyert bizonyítvány alapján lettek 1749. évben kihirdetve Sámuel, István és Pál gyöngyösi lakosok és a nemességszerző Pál fia János fia Illés fia János egri lakos. (1749. év 53. sz. 308., 347. jkl.) Ez utóbbitól származott Ádám, ettől József, a ki 1817. évben élt. (1817. év 1299. sz. 815., 891., 1396. jkl. 1818. év 80. sz. 175. jkl.)

Az armalis átirata feltalálható: Egri kápt. lev. A. H. jk. 1013. sz.

Liskay. L. Miklós előbb váczai, majd egri lakos, a vármegye főjegyzője, Nógrádmegyének Pestmegyében is kihirdetett 1760. évi bizonyáglevele alapján lett 1776. évben kihirdetve. (1776. év 51. jkl.) Neje Szeleczky Klára volt. Birtokos Berkiben és Sirokon. (1792. év pp. 2420. D. sz.) Nagy Iván munkájából (VII. 143.) megtudjuk, hogy a nemességszerzőt Miklósnak hívták s 1659. évben nyert armálisát Nógrádmegye hirdette ki.

Liszt lásd Vesenyi.

Literáty lásd Istráb.

Literáty lásd Tolnay.

Lóczy. Forgách János gróf jobbágyságai voltak s a földesúr tudta nélkül szereztek nemeslevelet 1718. évi júl. 22-én L. Mihály egri lakos, neje Nagy Magdolna, mostoha leánya Zsuzsanna, fivére János, ennek fia Mihály. A vármegye 1719. évben ellenmondás nélkül ki is hirdette. (1719. év 1171. jkl.)

Midőn a földesúr a nemesítésről tudomást szerzett, óvást tett ellene s csak 1734. évben adta ki a családnak az elbocsájtó levelet. (1734. év 403. jkl.)

Leszármazás:

[kép]

Mihály és István testvérek nemessége 1811. megerősített. (1805. év 1014. jkl. 1808. év 790. sz. 1309 jkl. 1811. év 334. sz. 441., 425. jkl.)

Czímer: Kékben zöld mezőn arany korona fölött csőrében olajágot tartó fehér galamb; sisakdisz: növekvő fekete egyszarvú; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXII. 138.)

Loffay (kelemenfalvi). L. Mihály fia Tamás egri lakos Liptó megye bizonyítványa alapján kihirdettetik 1745. évben. (1743. év 131. sz. 1745. év 35. jkl.)

Losonczy lásd Pap.

Lócsey lásd Leőcsey.

Lők (Leők) lásd Koós.

Lőkös. A gömörmegyei Bikszögön már a XVI. században birtokos volt, de átszármazott Borsodba is. Megyénkben Gömör megye bizonyítványai alapján igazoltattak: 1739. évben Márton fia Gáspár fia Ferencz gyöngyösi (1739. év 162. sz.); 1768. évben János fia Mihály zádorfalvi származású tiszai (1768. év 219. sz. 360. jkl.); 1796. évben Gergely fia József jászalsószentgyörgyi lakosok; 1824. évben ezen József fia István (1802.) gyöngyösi lakos. (1824. év 795. sz. 955. jkl.) József fiai voltak még: József (1788.), Antal (1791.).

Lőrincz. III. Ferdinándtól 1651. évi nov. 29-én nyertek nemeslevelet Lőrincz Tamás, fivérei Máté, György és Jokmány György. Az eredeti armális, mely jelenleg a levéltárban van, kihirdettetett 1652. évben.

Az adományozott címér: Kékben zöld alapon görbe kardot tartó oroszlán; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1828. évi 1. sz.)

Gyöngyösön, Füleken lakott a család. (1798. év 568. A. sz. 980. jkl.)

Lőrincz. Sopron megyéből, hol Nemes-Ládony, Csér és Berekalja helységekben volt birtokos, származott át Gyöngyösre Ferencz nagygeresdi lakos fia István s 1763. évben igazolta nemességét. (1763. év 146. sz. 78. jkl.)

Lőrincz (altorjai). Ezen székely család Lipót királytól 1703. évi apr. 23-án nyert nemességet a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon arany korona felett zászlót tartó vértezett könyöklő kar; sisakdisz: görbe kardot tartó pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Nemességszerzők voltak: Lőrincz de Altorja János, fivérei Miklós, László s ezeknek - névszerint nem említett - feleségei és gyermekei. Kihirdettetett 1703. évben Háromszékben.

Az eredeti armalis az 1806. évben elhunyt Lőrincz József apczi plébános hagyatéki iratai közt volt s onnan a megyei levéltárba jutott. (1806. év 625. sz. 1194. jkl. 1807. év 120. sz. 120. jkl.)

Lőrincz lásd Lőrinczy (szigeti).

Lőrinczy (szigeti). Nemességet Báthory Gábor fejedelem 1612. évben adott szigeti Lőrincz Istvánnak. A család Máramarosban, Viskén lakott, innen István Törökszentmiklósról költözött, hol jegyzői hivatalt viselt s 1763. évben Máramarosmegye bizonyítványával igazolta nemességét. A Lőrinczy nevet viselte. (1763. év 145. sz. 77. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon két egymással szemközt álló oroszlán a tetején zöldleveles koszorúval ékesített vörös oszlopra ugrik; sisakdisz: baljában vörös-fehér zászlót tartó növekvő griff; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. Az eredeti armalis Máramarosmegye levéltárában van.

Lőrincz néven Nagy Iván (VII. 185.) is említést tesz a családról.

Lőrinczy Lásd Kún-Szabó.

Lövey (lövei). Az investigationalis iratok szerint a Borsodban kihirdetett armalist 1650. évi decz. 3-án L. Béla és társai nyerték.

Megyénkben az 1724. évi investigatio idején András tarnazsadányi lakos volt. Későbbi időben János Boczonádon tünt fel. 1804. évben nemesi bizonyáglevelét nyertek Mátyás és János s ennek fiai Antal (sz. 1788.), János (1792.), Gáspár (1795.), Mihály (1797.), József (1802.) Ezek Csantavérre költöztek. (1739. év 156. sz. 1804. év 478. sz. 428. jkl. 1814. év 296., 1209. jkl. 1819. év 1090. sz. 1073. jkl.)

Luczky. Árva megyei család. 1820. évben András fiai János és Pál medveczei származású gyöngyösi lakosok igazolják nemességüket. (1820. év 481. A. sz. 616. jkl.)

Nagy Iván (VII. 191.) szerint III. Ferdinándtól 1642. évben L. Márton nyert címerlevelet, melyet Árva megye hirdetett ki. Azon állítását, hogy a nemességszerzőnek György nevű fiától való János nevű unokája Gyöngyösre költözött, nincs okunk kétségbevonni, de megerősíteni sem tudjuk.

Ludányi lásd Varga.

Luka (lukanénei). Ezen ősrégi hontmegyei családból 1784. évben Egerszóláton laknak Erzsébet és Janka, Radics Jánosné. (1784. év pp. 2337. sz.)

Luka (szilágyfő-keresztúri). Eredetéről csak annyit tudunk, hogy a nemességszerző L. János volt s tőle ekképen származott le a család:

[kép]

Sándor szeghalmi lakos fiai József, Ferencz és Mihály mezőtúri lakosok Békés- és Középszolnok megyék bizonyítványai alapján 1799. évben kihirdettetik nemességüket, előnevüket. József jegyzői hivatalt viselt. (1799. évi 618. sz. 717. jkl.)

Lukács. 1646. évben, nyertek nemességet Lukács Imre, neje Tóth Ágota, gyermekeik Balázs, Péter, Benedek, Anna, Orsolya, Margit, Dorottya, Ilona, továbbá testvére Jakab, neje Koós Anna,

fiai Albert és Balázs, leányai Anna, Erzsébet és Zsófia. A Borsodban kihirdetett armalis jelenleg Lukács György aranyosmaróthi kir. törvényszéki bíró tulajdonában van.

A család Sikátorról származik s innen vette az újabb időben használt sikátori előnevet.

Az 1724. évi investigatio alkalmával a nemességszerző Imre fia Benedek fia János gyöngyösi és a nemeslevélben megnevezett Jakab fia Márton fia Imre egri lakosok igazoltattak. Ennek fia volt az 1776. évben Egerben élt Mihály. (1776. év 35. A. sz.) János leszármazóit az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Imre feldebrői lakos fia József nagytobai (Torontálm.) jegyző igazoltatik 1842. évben. (1745. év 197. sz. 1842. év 1892. sz. 1559. jkl.)

Lukács. I. Lipóttól 1667. évi febr. 9-én kaptak nemeslevelet Lukács Lukács, Máté és István, végre Szivák Márton. Kihirdette Borsodmegye 1668. évi ápr. 11-én.

Nemességüket igazolták: az 1724. évi investigatio alkalmával Máté tiszánánai lakos fia András kiskörei lakos (1725. év 176. sz.); 1729. évben ennek fiai András és Máté (1729. év 80. sz.); 1749. évben Pál, János és Péter testvérek. (1748. év 288. jkl. 1749. év 415. jkl.)

Az 1749. évben igazolt három testvér leszármazóit az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Péter fiai Mihály és Péter s ezek gyermekei 1808. évben nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1808. év 710. sz. 1098. jkl. 1824. év 56. A. sz. 53. jkl.)

Nógrád- és Pestmegyékben is el volt terjedve. Biharban is lakhattak egyesek, mert az armalis másolata az ottani levéltárban van. Feltalálható különben a m. kir. orsz. levéltárban is. (Htt. Nob. Bihar).

Czímer: Kékben zöld alapon kardot tartó párducz; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: kék-arany, vörös-ezüst.

Lukács. 1722. évi nov. 27-én Lukácsi János egri lakos s fia József címeres levelet nyertek, mely a következő évben lett kihirdetve. (1724. invest. jk.)

Lukács lásd Murányi.

Lukácsi 1717. évi okt. 28-án Lukácsi Ambrus és neje Csapó Rozál és társai részére adományozott nemeslevélről a Csapó családnál van említés téve. (1717. év 964. jkl.) Az 1724. évi investigatiókor szerepeltek Ambrus fiai Ferencz és István. Ambrus fia lehetett még azon Ignác bács-szentmáriai lakos is, a ki 1778. évben testimonialist nyert. (1758. év 6. sz. 1778. év 272. sz. 213. jkl.)

Lukácsy másk. **Szabó.** 1703. igazolja nemességét Márton. Lakhelyét nem ismerjük. (1703. év 1069. jkl.)

M.

Machula. 1786. évben Túrócmezgyéből költözött ide, ekkor hirdettette ki birtokos nemességét Gáspár fia János fia György ábrahámfalvi származású tiszaföldvári lakos. Ennek fiai voltak János csongrádmezei és László békésmegyei lakosok. (1786. év 151., 249., 553., 853., 961. jkl.)

Ilynevű családot érdeklő 1687. évi armalis eredetije Turócmezgye, átirata a beszterczebányai káptalan levéltárában van.

Macza. Lipót király által 1694. évi nov. 22-én megneemesített nógrádi család. A nemességszerző András volt, a fia pedig azon János, ki itt a megyében 1726. évben hirdettetett ki. (1726. év 155. sz.)

Madarassy. Az 1825. évi febr. 25-én M. Ferencz ansari püspök és unokaöccse János részére adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben.

Dr. Illéssy és Pettkó „Királyi Könyvek” cz. munkájában jelezve van, hogy a „gojzeszti” előnév is adományoztatott. A vármegyei jegyzőkönyvbe szószerint beiktatott armalis szövegében az előnévről nincsen említés.

A nemességszerző Ferencz 1814-27. egri kanonok, majd pozsonyi prépost, septemvir, kancelláriai tanácsos volt. Meghalt 1838. évben. Unokaöccse János egri jogtanár, majd helytartósági tanácsos. Ennek fiai Pál és Móricz.

Czímer: Kék pajzsban zöld mező felett jobbról arany csillagtól, balról jobbra fordult félholdtól kísért zöld pálmafa; sisakdisz: jobbában 2 nyilat tartó, balját csípőjén nyugtató kiemelkedő vértezett férfi; takarók: ezüst-kék, arany-vörös. (1825. év 535. jkl.)

Madarász. Sárosmegyei család, ott hirdették ki 1638. évben azon címerez nemeslevelet, melyet 1637. évi decz 3-án Madarász Pál s fiai Pál, István és Mihály, továbbá Tóth István szereztek. Kiskörén, Tiszaroffon, Átányban és Kerecsenden lakott a család, de elágazott Nádudvarra és Váradpüspökibe is. (1724. invest. jk. 1737. év 60. sz. 1747. év 137. sz. 34. jkl. 1748. év 288. jkl.)

A megyénket érdeklő leszármazást az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

A család több tagja 1794. és 1820. években nemesi bizonyáglevelet nyert. (1794. év 671. sz. 959. jkl. 1797. év 244. NB. sz. 103., 570. jkl. 1816. év 1535. jkl. 1819. év 1074. jkl. 1820. év 81. sz. 70. jkl.)

Madarász lásd Dobrossy.

Mády másk. **Szász** lásd Pappszász.

Magócsy. Czímerlevelet 1694. évi jún. 10-én Magócsy György, anyja Marha Katalin, neje Király Margit, leánya Katalin, testvérei Mihály és Anna kaptak. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1694. év 295. jkl.)

Magyar. Az 1724. évi investigatio idején György abádi lakos bemutatja a III. Ferdinand által 1654. évi szept. 10-én Magyar György, fivére Márton, nővére Erzsébet, gyermekei Pál, Mátyás, György, Katalin, Borbála, továbbá Márton neje Erzsébet s gyermekeik András, István, Judit, Anna, Erzsébet, végre Veress Mátyás és Anna részére adományozott s Biharmegyében 1655. évben kihirdetett nemeslevelet. Leszármazásának igazolása végett Biharmegyéhez utasított.

Az 1754/5. évi összeírásban György abádi lakos tévesen Magy néven szerepel. Az utolsó két betű a leíró tollában maradt. Ezen György testvére István volt, ennek fia pedig István földesi lakos, a ki 1773. évben nemesi bizonyáglevelet nyert. (1769. év 258. jkl. 1773. év 145. E. sz. 152. jkl.)

A XIX. század elején Hevesen lakott Magyar Pál, Orczy Lőrincz báró ispánja, kinek leszármazói ezek:

[kép]

Ignác abádi lakos és fiai 1812., József hevesi lakos és fiai pedig 1813. évben kaptak testimonialist. (1810. év 1044. jkl. 1811. év 1156. jkl. 1812. év 338., 885. sz. 247., 666. jkl. 1813. év 888. sz. 706. jkl.)

Major. 1800. évben Tiszaföldváron és Nagyréven laknak ilyenűiek. (1800. év 477. sz. 657. jkl.)

Majthényi. 1676. évben György gyöngyösi lakos igazolja nemességét. (1676. év 177. jkl. 1677. év 239. jkl.) 1699. évben György rédei birtokos.

Majzik (tarcsai). Törzsökös hevesi birtokos nemes család. III. Ferdinandtól 1639. évi augusztus 18-án Majzik András, neje Krisztina, fiai György és Mihály, György neje Ilona s gyermekeik Miklós és Erzsébet nyertek nemességet a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon vörös ruhás, sárga csizmás, fekete kalpagos férfi jobbjában kardot, baljában levágott vérző törökfőt tart; a nyílt sisak koronája felett vértezett, jobbjában kardot, baljában levágott vérző törökfőt tartó harcos; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

A nemeslevelet a vármegye 1640. évi június 27-én Fülek várában tartott közgyűlésén hirdette ki. Az eredeti jelenleg Majzik János alsószentgyörgyi, a másolata pedig Majzik Viktor hevesi alispán és Majzik János kir. számellenőr egri lakosok birtokában van.

Az 1724. évi nemesi investigatio előtt igazolták nemességüket: András, Ignác, Mihály, másik Mihály, György, János, továbbá András fia István és Ignác fiai András és József, de sem azelőtt, sem azután a család nemességét kétségbe nem vonta senki s annak dokumentálását csak akkor kérték, ha más hatóság előtt kellett nemesi voltukat bizonyítaniok. Így 1782. évben az Árokszállásra átköltözött Mihály, majd 1796. évben ennek fia István kér nemesi bizonylatot. A vármegye által 1796. évi decz. 5-én kiadott testimonialisból megtudjuk, hogy Istvánnak Árokszálláson született 6 fia volt, kik közül kettő, Mihály és István kuczorai lakosok, János a magyar lovasságnál szolgált, Pál pedig Gyöngyösön lakott. (1782. év 180. A. sz. 1796. év 716. jkl.)

1830. évben pedig a Nagy-Csalomián lakó Orbán s ennek fiai Sándor és Antal nyertek bizonyáglevelet, melynek szövegéből kitűnik, hogy Orbánnak atyja Sándor, nagyatya pedig az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával igazolt II. András volt. (1830. év 42. sz.)

Adományos ősi birtokát, melytől előnevét is vette, a megyebeli Nagyfüged községhez tartozó Tarcsapuszta képezi s ennek megszerzése és megtartása körül folytatott küzdelmek domborítják ki általános vonásokban a család történetét.

Már I. György tarnasadányi lakos zálogba birta egész Tarcsapusztát, melynek egyik részét Dorogffy István Török Katától, Bocskai István nejétől kapta, a másik része pedig a Széky családe volt. Nevezett György a másolatban meglevő záloglevél tanúsága szerint 1656. évben Széky Pétertől és nejétől Tercsi Zsuzsannától 360 magyar forintért oly kikötéssel vette át a birtokot, hogy ők és jogutódaik kötelesek a Majzik családot, illetve Györgyöt és fiait Miklóst, Mihályt, Simont, Benedeket és Jánost a birtok élvezetében saját költségükön megvédeni s ha a birtoklásban mégis háborgattatnának, a Majzik család jogosítva lesz a Székyekkel szemben a zálogösszeg és a felmerülendő költségek erejéig magát kárpótolni. (1738. év pp. 206. sz.)

Nemsokára alkalom kínálkozott reá, hogy a Székyek a tarcsai birtokhoz való jogukat igazolják, mert 1664. évben ugyanezen javakra buzafalvi Szentpétery István nyert nádori donatiót. (1664. év

164., 193., 202., 204. jkl.) Majzik Miklós felhívására a Széky család ezuttal igazolta valahogy jogait, de nem tudta megvédelmezni jussát 1726. évben, midőn a neoquistica commissio az egész birtokot a kincstárnak ítélte oda. (1738. év pp. 206. sz. 1828. év pp. 38. sz.) A Széky család 400 forint kárpótlást fizetett ezért M. Ignácznak és Andrásnak, kik azonban továbbra is használták a birtokot. (1743. év pp. 251. sz.)

1733. évben I. Ignác és II. András a megyehatóságtól ajánlólevelet nyertek Tarcsa-pusztának „neoquistio” címen leendő megszerzésére és hiteles okmányok vannak arról, hogy nevezettek az óhajtott királyi donatiót 1735. évi január hó 7-én elnyerték. Az adománylevelél nincs ugyan meg, de ennek tartalmát sejteti Reviczky János direktornak Pozsonyban 1735. évi márczius 10-én kelt rendelete, melyben felszólítja Andrást és Ignácot, hogy az Ő felsége által nekik adományozott Tarcsa egyik feléért 701, a másik feléért - melyre Almásy János is igényt tartott - 300 frtot a budai kamara pénztárába fizessenek be. Ennek megtörténte után Névedi Gáspár kincstári tisztartó 1735. április 3-án birtokba vezette őket.

A birtokszerzők Gyöngyösön 1737. évi november 4-én a tarcsai jószágot egymás között barátságosan felosztották, de 1739-ben és 1743-ban a család tagjai ismét perben állottak egymással, míg végre 1747. évben augusztus hó 7-én I. István, III. András és I. József egyenlő arányban új adományozást kértek és nyertek a nevezett pusztára. (1828. évi pp. 38. sz.) Ez újabb kérelemnek az a magyarázata, hogy Almásy János jogot formált Tarcsa azon részéhez, melyet II. András Ignác híre és tudta nélkül neki eladott. Mivel adománylevelük elveszett s tulajdonjogukat kellően igazolni nem tudták, új adományozásért folyamodtak. Ezúttal azonban csak a pusztá felét, melyet 1735. évben 701 forintért nyertek, kapták vissza, a másik fele pedig tényleg az Almásy család tulajdonába ment át.

De az új adomány sem szüntette meg a további perpatvart és 1773-ban újabb viszály tört ki I. József és II. György között. (1773. év 105. sz.) József ugyanis, kinek János nevű pap fián kívül örököse nem volt, tarcsai javait 1000 aranyért el akarta adni bethlenfalvi Erős József óbesternek, ebbeli szándéka azonban meghiúsult, mert György hathatósan tiltakozott az elidegenítés ellen s igazolta, hogy a tarcsai birtokot - mely a férfiágot illeti csupán - az eleik által 1737. évben kötött szerződés értelmében sem eladni, sem elidegeníteni, sőt még elzálogosítani sem szabad. Ha tehát el nem adhatta, elzálogosította mégis nevezett ezredesnek a tarcsai részét 5300 frtért, melyből 3900 forintot felvett, 1400 frtnak pedig kamatait élvezte.

Erős óbester Zsákai László és Somodi László nagyfügedi lakosoknak adta át a zálogba birt tarcsai részt, ezektől pedig János tiszabeői (majd kúnszentmártoni) plébánosnak - ki nagybátyjával s ennek fiával Imrével mindig feszült viszonyban volt - beleegyezésével 1790. évben I. Sándornak, illetve fiainak kezei közé került, kiktől azonban az 1821. évben megindított és sok huzavona után 1832. évben végződött pör alapján I. Imre főadószedő és táblabíró visszaszerezte. Sándor fiai, nevezetesen András, Mihály, János, István, György és Orbán 1832. évi augusztus 6-án irták alá a barátságos egyezséget, mely szerint a mag nélkül meghalt János tarcsai birtokát Imrének, mint törvényes örökösnek, átengedik nem a tényleges zálogteher, vagyis 5300 frt, hanem az ismeretes 1737. évi szerződés értelmében jogos összeg, vagyis 116 frt 50 kr. ellenében.

Az ősi adományos birtokon kívül sok öröklött és zálogos birtokuk volt a Majzikoknak, így: Kompolton, Alatkán, Sülyön, Tarnasádkán, Domaházán, Nagyúton, Zaránkon, Nagyfügeden, sőt az újabb időkben Mikófalván, Tarnaleleszen, Disznósdon, Arlón, Csányon.

Áttérve ezek után az egyes ősökre s ezek genealogiájára I. Simonról csak annyit említünk meg, hogy 1679-1707. években mint kompolti birtokos és a vármegyei zsoldos katonaság tisztje, 1710. évben mint Csáky Mihály ezredbeli főhadnagy, 1714. évben mint esküdt szerepelt. Tarcsai javait zálogba adta Bozsik Pálnak, a zsoldját pedig eladta Steöszel Kristófnak. Nejétől Fábíán Katalintól Gyöngyösön 1719. évi szept. 17-én született Mihály nevű fia, ki

Árokszállásra költözött el s kinek maradékairól csak annyit lehet tudnunk, a mennyit az 1830. évi bizonyáglevél sejtet.

A megyében élő családtagok I. Miklóstól és I. Jánostól származnak le, a mint ezt a levéltári oklevelekből és anyakönyvi kivonatokból összeállított hiteles genealogiai táblázat mutatja.

[kép]

I. Miklós ágazata.

I. *Miklós* tarnazsadányi lakosnak Mihály nevű testvérével együtt Kompolton és Alatkán is volt birtokuk. Fia volt:

II. *András* tarnazsadányi lakos. Egy időben élt III. *Andrással*, Ignác fiával, de ennél idősebb volt s ezért mindenütt „öregebb” jelzővel szerepel. 1717-ben eladta Ignác tudta nélkül a zsadányi birtokot Deák Juditnak, Almásy János nejének 100 frttért és 4 lóért, később pedig részben a tarcsai birtokot is Almásy Jánosnak 300 frttért. Nejétől Papp Erzsébettől született:

I. *István*, ki már Csányon lakott. Nemessége 1724. évben igazoltatott. Az 1747. évi adománylevélben ő az egyik birtokszerző s mint ilyenek fél Tarcsa $\frac{1}{3}$ -ában volt része. 1737. évben nővérével Ágnessel, Büky Ferencz nejével, együtt pörbe fogták ghymesi Forgách János özvegyét, Cziráky Margit grófnőt, mert néhai férje 1728-ban minden törvényes eljárás mellőzésével elfoglalta Gyöngyöspatán azon residentialis házat, mely anyai nagyapjuké, Pap Lászlóé volt. Csányon birt egy sessióját Vay József szülőtől 800 frton szerezte. Neje Nagy Klára volt, fia pedig IV. János és

I. *Sándor* (sz. 1738. Karácsond) nagyfügedi lakos, kinek nejétől Várkonyi Erzsébettől 6 fia született: IV. András, V. Mihály, V. János, IV. István, III. György és Orbán. Ő volt az, a ki Zsákai Lászlótól és Somody Lászlótól János kúnszentmártoni esperes tarcsai birtokát zálogba átvette.

IV. *János* a legcsendesebb természetű ember volt a családban s ha érdekeit kellett megvédeni, mindig testvéreire bízta azt; midőn Csányon 1798. évben meghalt, nejétől Csimá Ágnesselől született gyermekei: VI. János, VI. Mihály és Klára, Malatinszky János neje, örökségükön minden perpatvar nélkül megosztottak.

I. Sándornak Nagyfügeden született fiai voltak:

a) IV. *András* szül. 1762. Táblabíróvá lett 1822. évben. Berkó Klárától, Simon Pál nejétől 1826. évben bizonyos javakat vett zálogba. Meghalt Csányon 1844. nov. 16-án. Neje Gétzy Zsuzsanna volt, a kitől születtek: I. Gergely és V. András.

b) V. *Mihály* szül. 1772, meghalt 1852. év jul. 26. Nagyfügeden. Neje Pap Teréz volt, fiai pedig II. József és I. Ferencz.

c) V. János szül. 1775., nőül vette Majzik Annát, meghalt Nagyfügeden 1842. évi jan. 27-én. Nejének és neje nővérének Klárának, Kutasi Bakó József hitvesének, anyjuk után Tarnazsadányban volt birtokuk. Fiai II. Sándor, VII. János és Albert.

d) IV. *Istvánnak* (sz. 1778.) Balogh Janka nevű nejétől két fia származott: Károly és I. Alajos.

e) III. *György* (sz. 1781.), meghalt Nagyfügeden, Balogh Dorottyaival 1829. évi máj. 5-én kötött házasságából származtak I. Flórián, IV. György és László.

f) *Orbán* (sz. 1783.) Nagy-Csalomiára költözött.

VI. *János* szül. 1776., meghalt Csányon 1832. évi aug. 13-án. Halála után özvegye Gétzy Erzsébet átadta fiának, VIII. Jánosnak, a tarcsai birtok 1/6 részét azon kikötéssel, hogy ő a birtokon levő 1400 frt teher egy tizedrészét kifizetni tartozik. Az átadásba Tamás is beleegyezett.

- VI. *Mihály* szül. 1783., nőül vette Bárány Teréziát, akitől II. Ignác és II. Alajos nevű fiai születtek. Meghalt 1859. évi febr. 28-án.
- I. *Gergelyről* az van feljegyezve, hogy 1824-ben kadét volt Knezevits ezredében. Született 1794. évben, meghalt Csányon 1879. évi decz. 24-én. Neje Tóth Margit volt, kitől született Leo.
- V. *Andrásról* semmi adat sincsen.
- II. *József* szül. 1802. évben, első nejével Majzik Rozáliával (M. Mihály és Bárány Teréz leányával) Csányon 1835. évi okt. 19-én, második nejével Pap Máriával (P. János és Sárközy Mária leányával) Nagyfűgeden 1838. évi febr. 12-én esküdött. Meghalt Nagyfűgeden 1881. évi apr. 9-én. Második nejétől származott gyermekei II. Miklós és I. Kálmán.
- II. *Sándor* szül. 1799., főszolgabíró és csendbiztos volt, meghalt Nagyfűgeden 1870. évi nov. 30-án. Nejétől, váradi Veress Juliától született IX. János.
- VII. *János* Csányon lakott, szül. 1801-ben, meghalt 1872. decz. 13-án; neje Thassy Francziska volt, gyermekei pedig: Ernő, Rudolf és I. Vilmos.
- I. *Alajos*, szül. 1815-ben, meghalt Nagyfűgeden 1883. jun. 8-án nőtlen állapotban.
- I. *Ferencz, Albert, Károly, I. Flórián, László, III. Sándor, Antal, VIII. János, II. Flórián és III. József* leszármazóiról közelebbi adatok nem voltak beszerezhetők.
- II. *Ignác*, szül. 1806-ban, egri káplán, majd nagyfűgedi plébános volt. Meghalt Csányon 1886. év apr. 18-án.
- IV. *György* nagyfűgedi lakos, szül. 1806-ban, nőül vette ott 1830. év febr. 11-én Fodor Jankát, kitől V. György nevű fia született.
- II. *Tamás*, csányi lakos, szül. 1814-ben, házasságot kötött ugyanott 1839. év okt. 24-én Radics Rózával, R. János és Karniczky Jozefa leányával. Fiai X. János, III. Ferencz, II. Béla és Gyula.
- II. *Ferencz*, csányi lakos, szül. 1815., nőül vette 1847. nov. 9-én Huszka Emert, H. András és Majzik Margit leányát, kitől Móríc, Lajos és V. István származtak.
- IV. *Sándor*, csányi lakos, szül. 1820. évben s házasságra lépett 1845. jan. 30-án Huszka Erzsébettel, H. János és Majzik Margit leányával. Fiai Gábor és III. Miklós.
- II. *Alajos* szül. Csányon 1810-ben, házasságot kötött 1836. évi decz. 12-én Hamar Vilhelminával, H. József és Okolicsányi Erzsébet leányával. Alajos meghalt Csányon 1849. ápr. 3-án. Fiai II. Kálmán és Ödön.
- Leo*, ki Egerben lakott, szül. Csányon 1816-ban, nőül vette 1867. évi nov. 25-én Várkonyi Alojziát, V. András és Huszka Margit leányát. Fiai: a) *Simon* szül. Csányon 1868. okt. 27. Meghalt 1880. évben. b) I. Péter szül. Csányon 1870. máj. 19-én. Meghalt 1896-ban mint lócz- és hollókői körjegyző. c) I. *Béla*, szül. Csányon 1872. ápr. 24. d) XII. *János*, szül. Csányon 1876. május 15-én. e) V. *Sándor*, szül. Csányon 1878. máj. 16-án. f) III. *Simon*, szül. Csányon 1880. aug. 1-én. g) II. *Gergely*, szül. Csányon 1882. júl. 9-én. h) VI. *József*, szül. Egerben 1886. júl. 8-án.
- II. *Miklós* csendbiztos, majd megyei útbiztos, szül. Nagyfűgeden 1848. nov. 27-én, nőül vette 1866. évi aug. 14-én ugyanott Mátyás Gabriellát, M. József és Makay Julia leányát. Fiai:
- IV. *Miklós* debreczeni lakos, kataszteri mérnök, szül. Nagyfűgeden 1868. febr. 20-án.
- I. *Kálmán*, szül. Nagyfűgeden 1841. szept. 2-án nejétől Széchy Máriától szül. Nagyfűgeden 1873. szept. 25-én VII. *Mihály*.
- IX. *János* egri lakos, tarcsai és tarnasádányi birtokos, virilis megyebizottsági tag, kir. számellenőr, szül. Nagyfűgeden 1853. máj. 19-én, házasságot kötött 1875. nov. 16-án bikszögi Gotthard Flórával, kitől származott gyermekei: *Iván-Sándor-Károly* (sz. 1885. jan. 9-én), *Jolán* és *Sarolta*.

Rudolf nagyfügedi lakos, szül. Tarnamérán 1837. ápr. 17-én, nejétől Árvay Nagy Jusztinától született gyermekei: a) II. *Imre*, szül. Nagyfügeden 1860. decz. 10-én, b) XI. *János*, szül. Nagyfügeden 1863. szept. 27-én.

I. *Vilmos*, szül. Tarnamérán 1843. máj. 29-én, megesküdött 1870. nov. 8-án Juhász Rózával, J. György és Várkonyi Mária leányával. Fiai:

II. *Vilmos*, szül. Tarnamérán 1880. ápr. 2-án.

V. *György*, szül. Nagyfügeden 1833. okt. 28-án.

X. *János*, szül. Csányon 1840. júl. 3-án, nőül vette ugyanott 1866. febr. 6-án Burián Emmát, B. János és Tamaskovits Antónia leányát. Fiai: a) II. *Gyula-János*, szül. Csányon 1873. febr. 12-én, b) VI. *Sándor*, szül. Csányon 1878. márcz. 18-án, c) XIII. *János*, szül. Csányon 1886. nov. 4-én.

III. *Ferencz*, szül. Csányon 1845. decz. 2-án, házasságot kötött ugyanott Mosóty Rózával, M. Antal és Gétzy Viktória leányával 1872. febr. 13-án, fia: *Aladár*, szül. Csányon 1872. nov. 12-én.

I. *Gyula* leszármazóit nem ismerjük.

Móricz, szül. Hatvanban 1850. jan. 28-án, nejétől Báthly Arankától származtak a) VI. *György*, b) *Dezső*, szül. Verpeléten 1881. május 8-án.

Lajos, szül. Csányon 1851. aug. 17-én, neje Hurta Mária, fiai: a) IV. *Ferencz*, b) III. *Béla*, szül. Verpeléten 1884. máj. 4-én.

V. *István*, szül. Csányon 1853. okt. 12-én.

Gábor, szül. Csányon 1847. nov. 7-én.

II. *Kálmán*, szül. Csányon 1840. nov. 1-én, nőül vette 1863. máj. 17-én ugyanott Majzik Emmát, M. Tamás és Radics Róza leányát.

Ödön, szül. Csányon 1838. jan. 14-én.

Ezen ágon hiányos a leszármazási táblázat, mert a családnak több élő tagja is van, de ezek adatait beszerezni nem lehetett.

I. János ágazata.

I. *János*, tarnazsádányi lakos volt. 1724. évben igazolta saját és fia Ignác, valamint ennek fiai András és I. József nemességét; pert viselt 1695-ben Nyáry Mihálylyal birtokháborítás miatt, viszont ő ellene pereskedett Urbán György, Majzik Erzsébet fia, mert Kompolton és Tarcsán levő anyai javainak birtoklásától őt eltiltani törekedett. Fia volt:

I. *Ignác*, a ki már Gyöngyösön lakott (meghalt 1740-43. közt), az 1735. évi donatióban az egyik birtokszerző volt. Két évig szakadatlanul fáradozott Tarcsának királyi donatió útján leendő megszerzésében. A donatió megszerzése után olyképen osztottak meg I. Ignác és II. András, hogy II. András, mert csak egy fia volt, az $\frac{1}{3}$ részt, I. Ignác, mert két fia volt, a $\frac{2}{3}$ részt kapta. 1740. évben kompolti birtokrészét azon kikötéssel adta zálogba Horváth Jánosnak, hogy - a mennyiben ő is csak zálogban bírja - a Nyáry családnak a zálogösszeg ellenében bármikor átadni köteles. Első neje volt Farkas Anna, kitől származott III. *András*, a második neje volt Fűz Katalin s ettől született I. *József*.

I. *József* gyöngyösi lakos az 1747. évi donatió alapján birta fél Tarcsának $\frac{1}{3}$ részét, melyet azután Erős óbesternek zálogba adott. 1771-ben Gyöngyösön a Solymos utczában házat építtetett. Neje Csima Zsuzsi volt, egyetlen fia pedig III. *János* tiszabeői, majd kúnszentmártoni esperes-plébános, végre egri kanonok. Meghalt 1812-ben, mielőtt stallumát elfoglalhatta volna. I. József sarjának ekként magva szakadt.

III. *Andrásnak* az 1747. évi adománylevél szerint fél Tarcsa $\frac{1}{3}$ -ában volt része. Meghalt Gyöngyösön 1754. évi júl. 6-án 58. éves korában. Neje Borbély Klára volt, fia pedig:

II. *György* tarnamérai lakos, szül. Gyöngyösön 1749. évi apr. 19-én, 1775-ben tiszteletbeli esküdt, 1784-ben szolgabíró, 1785-ben adószedő. Neje Országh Anna, O. Pál szolgabíró és benedekfalvi Detrich Erzsébet leánya volt. Meghalt Tarnamérán 1813. év júl. 25-én. Neje, továbbá Veress András, Nagy Katalin, Országh Julianna, mint Detrich Erzsébet örökösei, a sülyi pusztának $\frac{1}{4}$ részét birták. György leányait a táblázaton feltüntetett férjeik révén ismerjük. Fia volt:

I. *Imre*, szül. Tarnamérán 1777. évi okt. 28-án, 1800-ban insurgens alhadnagy, 1803-ban tiszteletbeli aljegyző, 1805-ben táblabíró, 1809-ben insurgens kapitány, 1815-ben adószedő, 1824. évben főadószedő. Klasszikus műveltségű és nagy befolyású férfiú volt, ki a közpályán való szereplése mellett kiváló zenésznek, költőnek és amateurfestőnek is bizonyult. Költeményei „Kisdéd Múza Majzik Imre által” Budán 1805. évben jelentek meg. Festményeiből egy példány unokájánál, Majzik Viktor hevesi alispánnál, ma is látható. Nagy buzgalommal foglalkozott a családtörténettel is s ezért nem lehet eléggé sajnálni, hogy magánlevéltára elpusztult. Házasságra lépett Egerben Josephy Jozefával, J. György osztrák nemes, volt katonatiszt leányával. Fiai voltak:

a) *Felix* 1848/9. évi honvédszázados a 26. zászlóaljnál; meghalt 1850. évben.

b) I. *Viktor*, szül. Egerben 1825. febr. 16-án, 1844. évben tiszteletbeli aljegyző, 1847-ben szolgabíró, 1861., 1867. főszolgabíró, 1875-81-ben a tiszánánai, újabb elnevezés szerint a poroszlói választókerület országgyűlési képviselője, 1881. évben Hevesvármegye alispánja. Első neje Völgyi Mária, V. Lajos és sikátori Lukács Augusztina leánya volt, kitől született II. Viktor; második neje pedig ontopai Pethő Antónia s ettől Budapesten 1875. okt. 25-én született Gizella, jelenleg kiskarándi Nánásy Mihály m. kir. h. huszárszázados neje.

II. *Viktor*, egri lakos, Hevesvármegye alispánja, virilis megyebizottsági tag, szolgálaton kívüli honvédhuszár hadnagy, szül. Tarnamérán 1866. évi augusztus 9-én. Házasságot kötött lipovnoki Lipovniczky Irénnel, L. Kálmán és ontopai Petheő Ilona leányával; fiuk:

III. *Viktor*, szül. Gyöngyösön 1891. nov. 25-én.

Egy Majzik János 1667. évben Borsodvármegye alispánja volt, de hogy miféle rokonság fűzte a tarcsai Majzik családhoz, ki nem deríthető.

Maka. Nemességet 1666. évi apr. 7-én nyertek M. Lukács gyöngyöspatai lakos s fiai Miklós, Albert, Balázs és Pál. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1666. év 93. jkl.)

Az 1724. évi investigációkor igazolták nemességüket Balázs fia Ferencz s fiai Gergely, Balázs és Albert s ezen Gergely gyermekei Ferencz, Pál, Anna és Erzsébet. A család leszármazása:

[kép]

János petrovozellai lakos 1810. évben nemesi bizonyáglevelet nyert, melynek kiadását felsőbb helyen nem találták eléggé indokoltnak. Ennek folytán új bizonyítási eljárás vált szükségessé, melynek eredményét azonban nem ismerjük. (1810. év 108., 113. jkl. 1813. év 45., 889., 1002. sz. 60., 708., 887. jkl. 1814. év 490. sz.)

Makay (makói és geleji). Egyik tagja, Makay Dezső m. kir. közigazgatási bíró, a családjáról irt kimerítő tanulmányában a Csanád nemzetségből származtatja le. (Turul 1896. év 27., 75.) Újitott címert és nemességmegerősítést II. Rudolf király 1581. évi apr. 15-én adott M. György, Ferencz, János és Anna testvérek s György neje Katalin és leányaik Anna és Erzsébet részére. Kihirdették 1586-ban Biharmegye és 1606. évben Zemplénmegye. A címerszerző György 1582. évi máj. 10-én Makón egy nemesi kúriát kapott Rudolf királytól, innen a makói előnév; fia volt György, ezé András, ezé pedig azon János, a ki 1722. évben megszerezte a geleji

birtokrészt, erre a nádortól 1723. évben megerősítő oklevelet nyert, - innen a geleji előnév. (1752. év 171. sz. Zemplénm. lev. 109. sz. jk. 815. 1. Fasc. 5. N. 656. Egri kápt. A. M. jk. 285. A. L. jk. 302.)

A hevesi ágat az 1581. évi címert szerző György fia János fia István pásztói lakos s az említett János fia Ferencz fia János tiszafüredi lakos alapították.

Nemességüket Zemplénmegye bizonyítványával 1792. évben igazolták István fia László fiai: József és Ferencz besenyőteleki és János hejczei lakosok. (1783. év 134. jkl. 1792. év 246. jkl.) Ez utóbbi később már mint Hevesvármegye főadószedője és táblabírája szerepelt, Dessewffy Rozállal való házasságából származtak Bertalan, Ágoston, Antal és Lajos, kik 1810. évben nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1810. év 10. sz. 23. jkl.)

Az 1581. évi armalis hiteles másolata Zemplénmegye levéltárában van.

Az előnemzedék származási adatait a M. Nemz. Zsebkönyvben találjuk. (II. r. I. 426.)

Makai (váradi) másk. **Szücs**. A Biharmegyében kihirdetett armalist I. Rákóczi György 1631. jun. 12-én adta Szücs másk. Makay de Várad György részére.

1791. évben Tiszaigaron élt András, ugyanakkor a szabolcsmegyei Tetétlenen István, Mihály, János és Ferencz szerepeltek.

A család nemessége megyénkben kihirdetve nem volt. (1791. év 991., 1134. jkl.)

Makó. 1804. évben M. Lőrincz jászapátii lakos (sz. 1777.), jászági alkapitány és Dósa Annától való Lőrincz és Pál nevű fiai Gömörmegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek. (1804. év 764. sz. 747. jkl. 1807. év 1180. jkl. 1816. év 1090. sz. 1590. jkl.)

Más családból származhattak az 1831. évben kihirdetett János parádi molnár és Pál parádi csizmadia. A kihirdetés alapjául szolgáló nógrádmegyei bizonylatban nyitrai eredetükre történik hivatkozás. (1831. év 190. sz. 306., 678., 3204. jkl.)

Malatinszky (felsőmalatinai). Liptó megyéből származik, de elágazott Abauj-, Gömör-, Zemplén-, Sáros-, Vas-, Hont- és Nógrádmegyébe is. Nemeslevelet 1561. évi július 16-án nyert Malatinszky Mihály, ezt azonban Vas megye hirdette ki. Eredetije Malatinszky Elek pozsonyi építésznel, másolata M. Ferencz zalacsányi birtokosnál van.

A hevesmegyei Pásztóra költözött Máté, előbb a község jegyzője, utóbb a Török család tisztartója, 1718. évben Kishontmegye bizonyítványával igazolta a saját, az 1724. évi investigatio előtt pedig Ferencz, József, János és Máté nevű fiai nemességét. (1718. év 1072. jkl.)

Nemességi bizonyítványokat nyertek: 1783. évben János fia János lőrinczii lakos s fiai László és Ferencz (1783. év 272. jkl.); 1793. évben József farkasdi lakosnak fiai Sándor és József farkasdi lakosok és János erdélyi kancelláriai kancellista (1793. év 703. sz. 776. jkl.); 1808. évben Máté pásztói lakosnak fia, a Temes megyébe távozó János (1807. év 1151. jkl. 1808. év 586. sz. 382., 915. jkl.); 1811. évben Ferencz fia László fia Antal atkári lakos (1810. év 718. sz. 835., 1083. jkl.); végre 1824. évben Ferencz lesenczetomaji ispán. (1824. év 652. sz. 697., 727. jkl.)

A hevesi ág leszármazása:

Ezen család helyességét a fent felsoroltakon kívül számos levéltári adat bizonyítja. (1794. év pp. 2457. B. sz. 1796. év pp. 2484. L. sz. 1084. év pp. 3337. F. sz. 1809. év pp. 3348. sz. 1810. év pp. 3307. sz. 1815. év pp. 3404. sz. 1834. év 808. sz.)

Ferencz lesencze-tomaji ispán leszármazóit s a család címerét a Magy. Nemz. Zsebkönyv közli. (I. 434.)

Malik. A XVIII. század közepén Kishánán élt ily nevű család, nemessége azonban kihirdetve nem lett. Állítólag Rimaszombatból szakadt a megyébe. (1752. év 147. sz.)

Mándy (mándi). Eredetileg szatmármegyei család, ott lett kihirdetve a II. Ferdinand által Mándy Pál részére adományozott címeres nemeslevél. Ennek fia László fiával Jánossal a Rákóczi időkben a zemplénmegyei Maádra költözött. János 1721. évben Szatmármegyétől nemességi bizonyítványt is nyert. (1721. év 103. sz.)

Ily nevű család 1635. évi keletű armalísának átirata az egri káptalani levéltárban van. (M. M. jk. 1. lap 5. sz.)

Mangó másk. **Szentpétery**. Nemeslevelet II. Ferdinandtól 1626. évi május 16-án nyertek Mangó másk. Szentpétery Mihály, fia István, fivére István, továbbá Fodor György, Szivák Demeter, Miklós és György. Kihirdette 1632. évben Zemplénmegye. István gyöngyösi lakos az 1724. évi investigatio alkalmával Borsodmegye 1712. évi bizonyoságlevelével igazolta nemességét. (1712. év 118. sz.)

Manyik lásd Rudy.

Marczenovszky lásd Nedeczey.

Marczis. Alsó-Hricsóról költözött Gyöngyösre András fia János s Trencsénmegye bizonyítványával 1743. évben igazolta nemességét. (1743. év 55. sz. 416. jkl.)

Talán ennek fia volt István, előbb solymosi nótárius, majd kökényesi lakos, az Orczy család tisztje. Ennek Dubovszky Klára nevű nejétől származott fiai voltak: Antal gyöngyösi, később méhalai és János sárosdi lakos. Az előbbi 1796. évben, az utóbbi 1799. évben nemességi bizonylatot nyert. (1790. év 323. sz. 356. jkl. 1796. év 1. sz. 9. jkl. 1799. év 499. sz. 593. jkl.)

Ilynevű család 1625. évi armalisa a m. kir. orsz. levéltárban található. (Htt. Nob. Trencsén).

Marjay. A családot Lipót király 1694. évi nov. 25-én nemesítette meg. A Szabolcsmegyében kihirdetett nemeslevelet Marjay Ferencz, neje Bagics Erzsébet, gyermekeik Miklós, Ilona és Erzsébet nyerték. Miklóstól származott István, ettől József tiszaroffi lakos, a ki István, János, József és Julia nevű gyermekeivel együtt Szabolcsmegye bizonyítványával igazolta nemességét 1804. évben. (1804. év 718. sz. 658. jkl.)

Márk. Ádám 1794. évben Kiskunmajsán jegyzőséget viselt. Apja Ádám Jászapátiban tanácsos volt. Nagyapja György Szegedről Veszprémbe sőt akarván szállítani a haramiak martalékává lett. Nemességükről csupán tanuvallomásokból szerzünk tudomást. (1794. év 642. sz. 882. jkl.)

Márki. 1803. évi tanuvallomások szerint a szabolcsmegyei Berczelről Poroszlóra költözött Istvánnak fiai voltak György, Péter és István. Györgytől származott Mihály, ettől András. A család nemessége kihirdetve nem lett. (1803. év 914. sz. 907. jkl. 1805. év 961. sz.)

Markhót. Nyitra megyében jól ismert család s ott több helyütt ma is birtokos. Nemességet 1635. évben M. György, fia Mihály, fivére János s ennek fia Mihály nyertek. A nemeslevelet Pozsonyvármegye hirdette ki. Az említett Jánosnak fia volt János, ezé szintén János, ezé pedig Ferencz egri lakos, orvos, aki Nyitra megye bizonyítványával 1766. évben igazolta nemességét. (1766. év 1. et. C. sz. 379. jkl.) Pintér Filippina nevű nejétől származott az 1804. évben nemesi bizonyoságlevelet nyert Ferencz kamarai tisztviselő. (1804. év 537. sz. 507. jkl.)

Maróthi másk. **Virág**. Ha a tanuk vallomásának hitelt adunk, úgy e család Tatáról származott Vámosgyörkre. M. Péter és András 1772. évben a Virág néven is neveztetnek. Mivel anyjuk Virág Jutka volt, nem lehetetlen, hogy törvénytelenek voltak s így nem is illette őket a Maróthi név és az állítólagos nemesség. (1772. év 118. sz.)

Marsó (verebélyi). Eredetileg a nyitra megyei Verbón lakott. A nemeslevelet I. Lipót királytól 1665. évi jan. 19-én nyerték M. György és fiai Pál és György, továbbá testvérei István, Mihály, János, Miklós és Simon.

György - kiról nem tudjuk, vajjon armalisban megnevezett ifj. György volt-e - 1733. évben már Trencsénben tűnt fel, mint a vármegye esküdtje és pénztárnoka. Ennek fiai, a beczkói származású György és Miklós, Maczonkára költöztek s 1755. évben igazolták nemességüket. Ez utóbbi 1767. évben nemességi bizonyítványt is nyert. (1755. év 160. sz. 78. jkl. 1767. év 38. sz. 44. jkl.)

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

A Nyitra megyében maradt ág 1795. és 1811. években productionalis pör útján igazolta nemességét. Az előnév viselésének jogosultságát a belügyminiszter 1894. évben elismerte. (K. K. LVIII. 797. LXIII. 86. Orsz. lev. 1988/795. és 8969/811. kancz.)

Czímer: Kékben zöld alapon kardot tartó oroszlán; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (U. N. J. I. 111.)

Marsovszky (marsófalvi). Már a XIV. században feltűnt trencsénmegyei család, mely Nyáry jusson lett birtokossá e megyében Verpeléten, Hevesen, Pélyen, Kőteleken, Kürüben, Átányon, Sirokban, Szent Ivánon, Fegyverneken. Marsovszky Gábor nógrádi esküdt ugyanis nőül vette Rakovszky Magdolnát, R. Menyhért és regőczi Huszár Klára - Huszár Imre és Nyáry Mária leánya - leányát. (1778. év pp. 2096. sz. 1783. év pp. 2306. sz. 1815. év pp. 3395. sz.)

Adatainkból az alábbi származási töredék állitható össze:

[kép]

Nemességükről 1773. évben bizonyítványt nyertek János és Gábor azon célból, hogy tanulmányaik folytathatása végett a váci, vagy nagyszombati intézetben nemesi alapítványi helyet nyerjenek. (1773. év 59. jkl.)

Mártony. Szatmármegyei régi adományos birtokos család, mely 1590. évben nyert - bizonyára újított - donatiót Zarolyán helysége.

Ezen családból 1808. évben József tiszaföldvári és 1811. évben Sámuel monori származású jászkiséri lakosok tűntek fel a megyében, az előbbi Szatmármegye bizonyítványával, az utóbbi pedig, valamint Biczó Évától származott gyermekei: Ferencz (1795.), Lajos (1800.), László (1807.), Ádám (1809.), Mária (1798.) és Teréz (1803.) Pestmegye bizonyítványával igazolták nemességüket. (1808. év 173. sz. 289. jkl. 1811. év 195. sz. 233. jkl. 1825. év 397. sz. 570. jkl.)

Mártonffy (csikszentgyörgyi). Lófő székely család, mely Csikszentgyörgyön volt birtokos s innen vette előnevét is. Eredeti neve Márton volt s Márton Mátyás fia Mihály vette fel a Mártonffy nevet. Ezen Mihály a XVIII. század közepén a zemplénmegyei Monokra származott. Utódait az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

A család nemessége Borsod- és Háromszék bizonyítványai alapján megyénkben 1805. évben lett kihirdetve. (1805. év 758. sz. 1263. jkl. 1821. év 126. sz. 137. jkl.)

Mártoni. Manapság Márton és Mártony néven ismeretes. Nemességet III. Ferdinandtól 1649. évi decz. 9-én Mártoni Mátyás, neje Borbás Anna, testvérei Miklós, András, Jakab és Imre nyertek a következő címerrel: Kék pajzsban zöld mező felett koronából kiemelkedő, félholdtól, illetve arany csillagtól kísért egyszarvú; sisakdisz: nyílt sasszárny között a pajzsalak; takarók: arany-kék, arany-ezüst.

Kihirdettetett 1651. évben. A nemeslevél másolata az itteni levéltárban. (1649. év 5. sz.)

Az 1724. évi investigatio idején a nemeslevélben megnevezett János fia András tarnaleleszi lakos volt s III. Károly megerősítette őt leleszi birtokában. (1728. év 115. sz.)

Mártonyi. Ismert család Túróc-, Nyitra- és Nógrádmegyékben. Eredetéről csak annyit tudunk, hogy Lipót királytól M. Szaniszló kapta a nemességet. 1761. évben János nagyfügedi lakos Nógrádmegyétől nemességi bizonyítványt nyert. (1761. év 271. sz. 362. jkl.)

Marton (meszlényi). Vasmegye bizonyítványával igazolták birtokos nemességüket 1768. évben M. Mihály és László. (1768. év 362. jkl.)

1781. évben Szelevényen birtak: Dávid, Károly, László, Viktória (Lipics Imréné), Éva (Thassy Györgyné), Anna (Tomcsányi Györgyné) és Júlia (Bogyay Istvánné). (1781. év pp. 2239. sz. 1791. év pp. 3003. sz. 1818. év pp. 29. sz.)

Matitsik. Barsból származó Liptó és Zemplénmegyékbe is elágazott család, melynek leszármazása:

[kép]

Antal fia István, az Almásy család girincsi tisztartója és unokatestvérje Antal ugyanazon család harkányi kasznárja 1836. évben Zemplén- és Barsmegyék bizonyítványával igazolták nemességüket. (1836. év 194. sz. 281. jkl.)

Mattos másk. **Trangos.** Itt. m. Tr. János valaszkaai származású gyöngyösi lakos s ennek hat fia Orbán, János, Antal, Ferencz pesti, András gyöngyösi, Ferencz egri lakosok Zólyom megye bizonyítványa alapján kihirdettettek 1795. évben. Az elölnevezett János Mihálytól, ez Pétertől, ez pedig az 1669. évi febr. 27-én megnevesített Dánieltől származott. (1795. év 301. sz. 326. jkl.) A család nemessége legfelsőbb helyen is igazoltatott 1794. és 1844. években. (K. K. LVIII. 377. LXVII. 424.)

Mátyás (kézdialmási). Ezen székely család 1628. évben nyert armalist, mely a m. kir. orsz. levéltárban található. (Gyfvári kápt. Cist. Kraszna fasc. III. 31.)

Almásról, ősi fészükéből, Hevesmegyébe költöztek s Háromszék bizonyítványával 1828. évben igazolták nemességüket: Ferencz tiszabeői jegyző, György és Elek ispán. Ferencz fiai voltak József, János és László, Eleké pedig Lajos, József és János. (1828. év 655. sz. 758. jkl.)

Mátyás másk. **Várkonyi.** Az 1724. évi investigatio alkalmával Négyesy Albert a II. Ferdinand által 1630. évi aug. 22-én Mátyás másk. Várkonyi Mátyás s fivérei Gergely, Demeter és Albert részére adományozott s Hevesben 1632. évben kihirdetett nemeslevelet mutatta fel, melynek alapján nemessége igazoltatott. Arra azonban nincsen adat, hogy miként világosította fel a családnévben való eltérést. (1724. invest. jk.)

Máttyássy. Czímeres nemeslevelet Lipót királytól 1667. jún. 29-én M. György s neje, valamint János, István és Mihály nevű gyermekei, Miklós nevű fivére, továbbá Szekeres Gergely, ennek fia István, végre Szabó Lukács nyertek. Kihirdette 1667. évben Borsodmegye, másolata Hevesmegye levéltárában.

Hiteles okmányokkal beigazolt családfája:

[kép]

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon buzakéve; sisakdisz: 3 buzakalászt tartó kiemelkedő oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (Külön perek 201. sz.)

Mattyasovszky (alsó- és felső-mátyásfalvi). Már a XIII. században szerepelt törzsökös lipótmezei donatarius nemes család, melynek egyik tagja, József fia Tamás 1799. évben Egerbe költözött s Lipótmezei bizonyítványával igazolta birtokos nemességét. (1799. év 50. sz. 62. jkl.)

A Magy. Nemz. Zsebk. (I. 441.) is foglalkozik a családdal, de csak a szepesi ágat közli, melyből Kálmán tiszánai plébános és Miklós nyug. ítélőtáblai bíró s ennek gyermekei származtak.

Mátyus. Sárosmegyéből eredő, Borsod- és Pestmegyékbe is elágazott család, melyről Nagy Iván munkája is említést tesz. (VII. 373.)

1603. évben Sárosmegye hirdette ki ama címerez nemeslevelet, melyet II. Rudolftól 1598. évi márcz. 12-én M. Antal, neje Hevessy Ilona, fia Ambrus, unokatestvére Lukács s ennek fia Miklós nyertek.

Az 1724. évi investigatio idején István, ki Borsodmegyéből származott, Tiszaszentimrén lakott. Fia István elvégezvén a debreczeni kollégiumot, Böszörményben iskolamester, majd Nagy-Károlyban, végre 1778. Bőrbé helységben prédikátor volt. (1780. év 295. N. sz.)

Más ágazatot tüntethet fel az alábbi, 1802. évi tanuvalloások alapján (1802. év 690. sz. 837. jkl. 1800. pp. 3065. sz.) összeállított genealogiai töredék:

[kép]

Armalis található: Egri kápt. N. N. jk. 546. sz.

Mayerfy. Mayer Ferencz budai serfőző, neje Viemer Teréz, gyermekeik József, Ferencz, Alajos, Károly, Szer. Ferencz, Teréz és Marianna 1796. évi júl. 1-én címerez nemeslevelet s a Mayerfy nevet nyerik. Az említett Károly 1826. évben kihirdetve. (1826. év 920. sz. 940. jkl.)

Armalis-másolat található a pestmegyei levéltárban. Címer: K. K. LIX. 106.

Mednyánszky (miglési). A vármegyében szerepelt s ma is szereplő Mednyánszkyak a zemplénmegyei Miglészről származott azon Mihály utódai voltak, ki Miglész helységre királyi donatiót nyert. Azon családi hagyományt, hogy ezen Mihály a jól ismert mednei és medgyesi Mednyánszky családból szakadt ki, minden utánjárás mellett sem tudjuk okleveles adattal igazolni, de mégis hivatkozunk rá, mert egy genealogiai munka (Nyitrai. monogr. 698. l.) ezen családból eredeztetí s mert leszármazói régtől fogva ma is ezen család ősi címerét használják.

Ezen Mihály leszármazói:

[kép]

A táblázaton feltüntetett III. Mihály vécsi, majd sajóládi lakos 1752. évben Töketerében nőül vette Bessenyei Juliát.

Fia Antal 1783. évben Budán végezte bölcsészeti tanulmányait, majd Egerbe jött s itt alapított családot. (1822. év 746. jkl.)

Fiai közül Sándor (sz. 1816. Budán) kadét, majd karlói harminczados volt. A szabadságharcban ezredessé küzdötte fel magát s 1849. évben Klappával együtt hagyta el a komáromi várat s Londonba menekülvén itt nőül vette Birebeck Margitot, egy előkelő londoni orvos leányát, ki azonban 1862. évben magtalanul meghalt. A kiegyezés után hazajött s a szigetvári kerület Kossuth ajánlatára képviselővé választotta. Közben újból nősült, elvette Fialka Piroskát, Bélik László özvegyét, de gyermeke ettől sem származott. Meghalt 1875. évben Budapesten. Ugy ő, mint testvérei 1835. évben nyertek nemességükről bizonyáglevelet. (1835. év 992. sz. 1615. jkl.)

II. Sándor jelenleg Hevesvármegye főügyésze. Első neje heőbábai Bay Irma (esk. 1883. + 1891.), Bay Bertalan borsodi alispán és Vadnay Mária leánya volt s gyermektelen maradt. Második neje Brand Gizella, Brand István államvasuti felügyelő leánya.

Még egy Mednyánszky Jánosról van tudomásunk, ki 1821. évben Zerdahelyi János abasári, majd 1829. évben báró Brudern József gyöngyöshalászi kasznárja volt. Ez, úgylátszik, alsómalontai származású volt. (1821. év 1067. A. sz. 1825. év 1174. sz. 1712. jkl. 1829. év 1264. sz. 1990. jkl.) Végül megemlítjük, hogy Mednyánszky Pál, Bory György, Dióssy András, Vukovich Miklós adományt nyertek Szajol helysége, mely azonban a XVII. század közepe táján a Hegedűs, Fejér, Trombitás és Török családokra szállott át. (1808. év 800. sz.)

Medveczky (medveczei). Árvamegye legrégibb és legelterjedtebb családjai közé tartozik.

Árvamegye bizonyítványai alapján megyénkben kihirdettettek: 1766. évben János recski lakos négy fia és pedig János recski, György ugrai, Ádám ugrai és József kápolnai lakosok, továbbá János fiai János és György, a fenti György fiai Mátyás, András, György, János és István, Ádám fiai Mihály és János, József fia Pál (1766. év 194. sz. 354. jkl.); 1767. évben András fia János kisházi lakos. (1767. év 13. sz. 21. jkl.); 1804. évben Imre, Gáspár, György, Mihály és József gyöngyösi lakosok. (1804. év 61. sz. 57. jkl.)

Megyery. Czímeres nemeslevelet I. Lipót királytól 1701. évben nyert a család. M. János kallói lakosnak fia József, az Almásy család mátraverebélyi uradalmának tiribesi tiszttartója, 1833. évben Nógrádmegye bizonyítványával igazolta nemességét. 1833. év 21. sz. 35. jkl.)

Melczer. 1699. évben László Pásztó és Hasznos helységeken birtokos.

Meleg. Nemességet Lipót királytól 1667. évi márcz. 21-én nyertek Meleg István boci lakos, neje Vas Erzsébet, fiai Gergely, Béla, testvére Béla s ennek fiai István, Boldizsár és Mátyás, unokatestvérei Mihály és Béla.

Kihirdettetett ugyanazon évben. Az armálisnak a levéltárban levő másolata szerint a címér: Kék pajzsban zöld alapon égő máglya lángjai felett emberi szív; sisakdisz: 3 fiókáját vérével tápláló pelikán; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (1667. év 7. sz. 166. jkl.)

1699. évben Máté, az 1724. évi investigatio idején Gergely és Béla boci birtokosok. A XIX. században több családtagot Pusztamonostoron és Jászárokszálláson találunk. (1833. év 1088. sz. 2203. jkl.)

Meleg. Ezen család egyik tagja, Mátyás fia András, a lipótmegyei Felső-Pásztóházi költözött Tiszánára s 1764. évben hirdette ki nemességét. (1764. év 8. sz. 90., 186., 228. jkl.) Fia András 1791. évben Nagyváradra tette át lakását s ez alkalommal nemességi bizonyágalevelet nyert. (1791. év 1053. sz. 1136. jkl.)

Nagy Iván (VII. 410.) említést tesz egy Meleg Andrásról, ki 1637. évben több társával együtt Tiszánára helység birtokába beiktattatott.

Mercz. Szepesmegyéből származott megyénkbe. György fia György 1760. évben hirdette ki nemességét. (1760. év 314. A. sz. 426. jkl.) Egerben a Vereskút-utczában lakott a saját házában, később Esterházy püspök építési szerszámfelügyelője lett. Fiától Jánostól (+ 1810. körül) és Haás Borbálától 1798. évben született Mihály gyöngyöshalászi, majd detki gazdatiszt, később pedig Károlyi György gróf nagykarolyi uradalmának tiszttartója. Mint ilyen, nemességéről bizonyágalevelet nyert 1845. évben. (1844. év 1083. sz. 1275., 1954., 2743. jkl. 1845. év 241. sz. 316. jkl.)

Mészáros. A család címerez nemeslevele 1649. évben kelt s Sopronmegyében lett kihirdetve. Az egyik nemességszerző Pál volt s Mihályházi lakott. Ennek fia volt István, ezé Pál pápai lakos, kitől származtak: József dunakeszi jegyző, Pál baranyai szolgabíró, György veszprémi esküdt, végre Gábor pápai lakos, orvos. József és fiai Lőrincz, József, Károly,

Mihály, Ferencz és Sándor Pest- és Veszprémmegyék bizonyítványa alapján kihirdették 1822. évben. (1822. év 157. jkl.)

Talán ezen armalis található: Győri kápt. Prot. 22. fol. 171/a.

Mészáros. Az 1654. évi febr. 14-én M. Benedek, neje Vajda Erzsébet, gyermekeik András, János, Katalin, Anna javára adományozott armalis kihirdetett 1655. évben. (1655. év 24. jkl. Egri kápt. L. jk. 222. sz.)

Mészáros. Lipót királytól 1675. évi május 28-án nyertek nemeslevelet M. István és testvére János, melyet Abaujmegye hirdetett ki.

A nemességszerző István Búzafalváról Beregszászra költözött s innen elvéve Beregszász néven is nevezték őt. Fia András Szatmáron, Debreczenben iskolázván, a jogot pedig Pesten végezván Mezőtúr jegyzőjévé lett. Az ő fiai voltak: András (sz. 1755.), Sámuel (sz. 1760.) és Dániel (sz. 1765.). Most nevezett Andrástól és Papp Judittól származtak: Lajos (sz. 1799.) és András (sz. 1800.). Az előbbinek neje volt Nagy Mária, fia pedig Lajos (sz. 1824.), az utóbbinak neje Tóth Zsuzsi s fia András (sz. 1825.).

A család nemessége Beregmegye bizonyítványa alapján 1792. évben lett kihirdetve.

Az armalisknak a levéltárban levő másolata szerint a címér: Kék pajzsban zöld alapon karddal, pisztolylyal, baltával és egyéb katonai fegyverekkel felszerelt farkasbőr kacagányos, vörös kalpagos teljes lovas katona; sisakdisz: a pajzsalak kiemelkedőn ló nélkül; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1792. év 383. sz. 365. jkl. 1827. év 865. sz. 1071. jkl.)

Mészáros. A szabolcsmegyei Dadán szerepelt szoboszlói Mészáros családból is laktak egyesek megyénkben, nevezetesen az 1724. évi investigatio idején János és András, később András tiszaszalóki lakos, ki 1760. évben hirdette ki nemességét. (1715. év 77. sz. 1716. év 112. sz. 1758. év 226. sz. 1759. év 271. sz. 183. jkl. N. I. VII. 452. K. K. LVIII. 239.)

Mészáros. Megyebeli címeres nemes család. M. György, neje Becse Anna, fiai és fivére Pál I. Lipót királytól 1674. évi júl. 26-án a nemességgel a következő címet nyerték: Vörös pajzsban kettős zöld halom felett teljes párducz jobbjában kardot, baljában levágott törökfőt tart; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdetett 1677. évben, armalis-másolata a vármegyei levéltárban. (1677. év 135., 227. jkl. 1764. év 8. et. A. sz.)

Az 1724. évi investigatio idején András gyöngyösi, 1764. évben György fia András tiszaszöllősi lakos.

Mészáros lásd Borhy.

Mészáros lásd Varga.

Mezey. II. Ferdinand 1634. évi decz. 23-án nemesítette meg a családot. A M. Márton, neje Orsolya, fiai Tamás, Bálint, Péter és János részére adományozott nemeslevelet Gömörmegye hirdette ki. Tamásnak fiai voltak Tamás és András. Ez utóbbi a borsodmegyei Szomolyáról Mezőtárkányba költözött s fiai voltak Béla és Mihály. 1772. évben György, Ignác és Mihály egri lakosok nemességükről bizonyáglevelet nyertek. (1772. év 1. et. A. sz. 470., 486., 581. jkl. 1773. év 121. et. C. 160. et. A. sz. 9., 97., 121., 198. jkl.)

Mezeő lásd Kóczik.

Michalek. A család 1661. évi címerleveléről a Mósik családnál van említés. Michalek János 1699. évben birtokos Apczon és Gyetrefalván. (1663. év 1. sz.)

Michna. Nagy Iván szerint (VII. 462.) III. Ferdinandtól 1655. évi május 13-án nyert nemeslevelet, melyet Liptómegye hirdetett ki s a besztercebányai káptalan levéltára őriz. 1838. évben

István, Luzsénszky Károly báró kisterennei számtartója, Nógrádmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1838. év 385. sz. 287. jkl.)

Mihálkovics. A család alapítója M. József jászkúnerületi jegyző, ki Szekeres Erzsébet nevű nejével s Julia-Zsuzsanna nevű leányával együtt 1834. évi jan. 23-án nyert nemességet s vele a következő czímet: Kék pajzsban 3 halom fölött csőrében arany pecsétgyűrűt tartó kiterjesztett szárnyú sas; sisakdisz: Lehel-kürt; takarók kék-arany.

Ezen armalist a nemességszerző 1837. évben már mint kiskún kapitány hirdettette ki. (1837. év 570. sz. K. K. LXVI. 107.)

Mihály. II. Ferdinand 1632. évi május 26-án nemesítette meg Mihály Jánost, nejét Zabó Annát és Hangody Benedeket. A nemeslevelet Szabolcsmegye hirdette ki. (1632. év 1. sz.) 1732. évben István csegei, majd kenderesi lakos részére Szabolcsmegye nemességi bizonyítványt adott. (1732. év 180. sz.)

Mihályi. Gömörmegye bizonyítványa alapján 1824. évben kihirdették: László fia István balogfalvi származású derecskei lakos, a község jegyzője és Erős Erzsébettől származott fiai: István (sz. 1812.), Károly (sz. 1817.), Pál (sz. 1820.) és László (sz. 1822.). (1824. év 278. sz. 383. jkl. 1831. év 197., 198. sz. 361. jkl. 1832. év 877. sz. 1755. jkl. 1834. év 386. sz. 386. jkl.)

Mihók lásd Hamar.

Miklósy vagy **Miklós.** Eredetét nem ismerjük. Régi családnak kell lennie, mert az oklevelek „antiquissima prosapia” jelzéssel említik. Az előtt Miklós volt a családnév s csak Ferencz egri nagyprépost, a későbbi nagyváradai püspök, a ki Győr-, Fejér- és Borsodmegyék bizonyítványával 1784. évben igazolta nemességét, vette fel a Miklósy nevet. Ferencznek testvére volt Pál, ennek fiai József, Kienmayer ezredbeli kapitány és Ferencz nagyváradai lakos. Az előbbi 1814. évben, az utóbbi 1820. évben kapott nemességéről bizonyágalevelet. (1784. év 480. jkl. 1814. év 558. sz. 575. jkl. 1820. év 80. sz. 64. jkl.)

Miklovits. 1699. évben István hasznosi birtokos.

Mikos. Pozsonymegyéből származó armalista család, mely M. András és társai személyében 1678. évben nyert nemességet. Jogos a feltevésünk, hogy ezen András fiai voltak azon János és Gerey, kiktől a család így származik le:

[kép]

Péter verpeléti lakos Komárommegye 1799. évi bizonyítványa alapján kihirdettetett 1801. évben. (1801. év 200. sz. 193. jkl.)

Milassin. II. Lipót 1791. évi márcz. 7-én nemesítette meg a családot. Nemességszerzők: M. Miklós fejérvári megyés püspök és társai voltak. Az armalist 1791. évben Fejér- és Bácsmegyék hirdették ki. Másolata az itteni levéltárban is feltalálható s az adományozott czímet így írja le: Középen vizirányos vörös és ezüst pólyától áttört pajzs, felső arany mezejében kiterjesztett szárnyú koronás sas, alsó kék mezejében zöld hármashalom felett 3 arany csillag; sisakdisz: 3 strucztoll (vörös-fehér-kék); takarók: vörös-ezüst, arany-kék.

1826. évben M. Máté volt szabadkai lakos - ki a nemeslevélben is megnevezett Bertalantól, Pál fiától, származott - valamint József és Lajos-Zsigmond nevű fiai Bácsmegye bizonyítványa alapján Hevesmegye nemesi sorába felvételtek. (1826. év 935. sz. 983. jkl. K. K. LV. 574.)

Milesz. Czímeres nemeslevelet 1669. évben M János, Dániel és Illés nyertek. Kihirdette Beregmegye. Dániel fia volt Mihály, ezé Zsigmond, ezé József kecskeméti, majd debreczeni orvos és tanár, ki Beregmegyétől 1773. évben nemességi bizonyágalevelet nyert, ennek fia volt József szerepi Kelemen László alkalmazottja, majd tiszaföldvári, végre törökszentmiklósi jegyző, a ki

Biharmegye bizonyítványa alapján 1826. évben igazolta nemességét. (1826. év 947. sz. 322., 1008. jkl.)

Miller. M. György, neje Szuchodolszki Judit, fiai József, János és Vincze 1741. okt. 28-án nyertek nemességet a következő címerrel: Vágott pajzs, balharánt ezüst pólyával metszett felső kék mezejében felül sugárzó nap, alul ezüst horgony, az alsó vörös mezőben hármasszögű zöld halom mindegyikéből kinövő 1-1 buzakalász; sisakdisz: kékmezű könyöklő kardos kar; takarók: ezüst-kék, arany-vörös. Kihirdettetett 1742. évben. (1742. év 346. jkl. K. K. XXXIX. 165.)

Miskey. 1654. évben István gyöngyösi lakos.

Miskolczy másk **Szabó.** M. m. Sz. István Abaujmegye bizonyítványa alapján kihirdetve 1712. évben. Az 1724. évi investigatio idején gyöngyösi lakos volt. (1712. év 222. jkl. 1755. év 209. sz.) Lásd a Béky családot is.

Missaly. Lipót királytól 1660. évi ápr. 11-én nyert armalist M. János a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon nyílt sasszárny között arany koronán kardot tartó pánczélos kar könyököl; sisakdisz: kardot tartó növekvő oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdette 1661. évben Zemplénmegye. Ezen család nem szerepelt megyénkben s csak az eredeti, Kovács János csavargótól elkobozott, armalisa került a levéltárba. (1774. év 2. et. A. sz. 127. jkl.)

Miticzky lásd Jakobey.

Mlinkó. Igen kiterjedt család, mely, ugylátszik, a borsodmegyei Szihalomról költözött megyénkbe s Egerben, Mezőtárkányban, legnagyobb részben pedig Besenyőteleken telepedett meg.

A nemeslevelet Lipót királytól 1698. évi szept. 5-én nyerték M. Mátyás, fia Mátyás, fivérei János és Mihály, ezen János fia Márton és ezen Mihály fia Mihály. Kihirdette Borsodmegye.

A család egyes tagjai 1772., 1805. és 1826. években nyertek nemességükről bizonyáglevelet. (1766. év 10. sz. 233. jkl. 1770. év 130. sz. 517. jkl. 1772. sz. 214. A. sz. 517. jkl. 1804. év 836. sz. 896. jkl. 1805. év 973. sz. 1825. év 766., 1176., 1177. sz. 728., 1092., 1714., 2090. jkl. 1826. év 922. sz. 944. jkl.)

A család hevesmegyei ága Jánostól és Mihálytól ekképen származik le:

[kép]

[kép]

Mocsáry (bocsári). Már a XIV. század elején szerepelt nógrádmegyei eredetű család, mely nevét Bocsár helységtől vette. Vázlatos történetét és leszármazását Nagy Iván munkája (VII. 519.) alapján már ismerjük, azért e helyütt csupán a megyénket érdeklő 1580. évi donatióról teszünk említést. Ezen évben ugyanis II. Rudolftól Mocháry de eadem Mochar György és testvére Gergely egyéb másmegyei birtokokon kívül adományba kapja az akkor Hevesmegyéhez tartozott Andornak helységet, hol a család ma is birtokos s az itteni családi levéltárban az eredeti adománylevél ma is feltalálható.

1817. évben Pál andornaki birtokos a megyétől nemességének igazolását kéri s betérjeszt egy kamarási ősfát, melyen a saját családján kívül a bernátfalvi Földváry, váradi Várady, vajai Vay, szmrecsányi Szmrecsányi, felsőkubini Kubinyi, medgyesi Mednyánszky, káronyi és szulovi Szuloyovszky, szemerei Szemere, ilosvai Ilosvay, Tibay másk. nagymihályi Ördög, mokcsai Mokcsay, csicséri Jobbos, tolcsvai Bónis, körösnadányi Nadányi családok szerepelnek.

Ezen Pálnak egyenes ágon való leszármazása a következő:

[kép]

A XVII. század elején Ivádon is birtokos volt a család. (1630. év 1. sz. 1817. év 604. sz. 599. jkl. 1763. év pp. 735. sz.)

A jelenkori nemzedék származási adatait a M. Nemz. Zsebkönyv közli. (II. r. I. 457.)

Mohácsi. Tanuvallomások szerint 1823. évben Gyöngyösön lakott ilyenű család. Nemességére hitelt érdemlő adataink nincsenek, megyénkben kihirdetést nem nyert. (1823. év 1052. sz. 1637., 1660. jkl.)

Molnár. A borsodmegyei Tiszatarjánból költözött Törökszentmiklóásra. A nemeslevelet III. Ferdinandtól 1649. évi nov. 8-án M. Pál, neje Ágota, nővére Erzsébet, fia Mihály, leánya Katalin, fivérei György és Mátyás nyerték és Borsodmegye hirdette ki.

Megyénkben Borsodmegye bizonyítványa alapján 1772. évben István fia Péter fiai István és György igazoltattak. A harmadik testvér János volt. (1768. év 101. sz. 284. jkl. 1772. év 274. sz. 517. jkl.)

Molnár. A nemesi vizsgálati iratok közt átiratát találjuk azon címeres nemeslevélnek, melyet III. Ferdinandtól 1650. évi decz. 6-án a Szép és Nagy családokkal együtt Molnár Mihály s fiai Márton és Gergely nyertek. Czímer a Szép családnál van közölve. 1725. évben Márton tiszahalászi (most Ujlőrinczfalva) lakos Borsodmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1724. év 149. sz. 1725. év 810. jkl. 1764. év 182. jkl.)

Molnár. Az 1659. évben Molnár Mihály és társai javára adományozott armalisról a Forgon családnál van említés téve. 1699. évben János és Balázs erdőkövesdi birtokosok. (1663. év 123. jkl.)

Molnár. Az 1724. évi investigatiókor M. András tiszaroffi lakos bemutatja a Lipót király által 1698. évi april 8-án M. András, neje Antal Ilona s fia Péter részére adományozott, 1699. évben Borsodban kihirdetett nemeslevelet s igazolja, hogy ő a címerszerző Andrásnak a fia.

Molnár. Szintén borsodmegyei eredetű család, mely 1715. évi szept 1-én nyert nemességet M. János, neje Zsófia, fivérei Márton, István, Gergely és Tamás, továbbá Márton neje Erzsébet s fia András személyében. Az említett István Miskolcra Átányra költözött s 1716. évben Borsodmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1716. év 125. sz.)

A fenti armalis alapján igazoltattak az 1724. évi investigatió alkalmával Csizmadia István, Mihály, András és György. A családnévben való eltérés azonban nincs felderítve.

M. István átányi lakos fia András 1797. évben mint váradolaszii lakos nyert nemességi bizonylatot. (1797. év 96. et. A. sz. 177. jkl.)

Egyeseket Jászkiséren és Nádudvaron találunk. (1799. év 174. sz. 294. jkl. 1800. év 501. sz. 709. jkl.)

Molnár. M. István vasmegyei esküdt fia János fia István meszlén szarmazású gyöngyösi lakos Vasmegye bizonyítványával 1755. évben igazolta birtokos nemességét. (1755. év 54. sz. 123. jkl.)

Molnár. M. Ferencz Nagy-Kesziben lakott. Az ő fia szintén Ferencz, ezé István, ezé pedig József kir. táblai jegyző és László, a szatmári püspökség ügyésze, a kik Komárommegye bizonyítványa alapján 1805. évben hirdették ki nemességüket. (1805. év 58. sz. 81. jkl.)

Molnár lásd Balogh (1718.).

Molnár lásd Huszt.

Molnár lásd Koós.

Molnár lásd Orthó.

Molnár lásd Sáffár.

Móra. 1802. évben M. Mátyás, Ferencz és Mihály szolnoki lakosok Csongrádmegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek. (1802. év 737. sz. 736., 374., 919. jkl.)

Móricz (sövényházi). II. Rudolftól 1570. évi aug. 30-án M. Lőrincz és Balázs adományt nyernek Sövényháza, Mindszent, Csépa helységekre s az apori praediumra. 1732. évben M. István özvegye Tóth Katalin, 3 fia és 2 leánya itt éltek valahol Hevesmegyében nagy szegénységben, lakóhelyüket azonban nem tudjuk. (1732. év 167. sz.)

Moró. M. János fia József kozárdi származású pásztói lakos Nógrádmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik 1801. évben. (1801. év 816. sz. 990. jkl.)

Mórocz. Veszprémmegye bizonyítványa alapján igazoltatott 1761. évben István fia István fia Mihály gyöngyösi lakos (1761. év 234. A. sz. 119. jkl.), kinek Támár Ágnestől való gyermekei voltak Mihály (sz. 1763.), István (sz. 1778.), Pál-Antal (sz. 1783.). (1794. év 458. sz. 610. jkl.)

Morvay másk. **Darab.** A címeres nemeslevelet 1646. évi okt. 29-én M. János és fia János nyerték s 1648. évben Szatmármegye hirdette ki.

Mártonnak - kiről nem tudjuk, miként származott le a nemességszerzőktől - fia volt János gencsi, ezé József eszlári, ezé pedig János losonczy, majd gyöngyösi lakos, a ki hermányi Petheő Borbálától született Alajos (1818.) és József (1825.) nevű fiaival együtt Szatmármegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1831. évben. (1831. év 1653. sz. 3425. jkl. 1832. év 877. A. sz. 1760. jkl.)

Mósik. 1661. évi jún. 8-án I. Lipóttól nyerték nemességüket Mósik János, neje Tolvay Zsuzsanna, fivérei István nejével Thúri Erzsébettel és Mihálylyal, nemkülönben Michalek János és Sárý Péter. A nemeslevelet 1662. évben Borsodmegye hirdette ki. (1663. év 1. sz. Borsodm. lev. Prot. 7. f. 717.) Az 1724. évi investigatio idején János abádi lakos volt.

Mosóczy másk. **Institoris.** Megyénkben a Mosóczy elnevezéssel fordul elő, bár a valódi családnév Institoris. 1602. évben nyert nemeslevelet, mely Túrócsmegye levéltárában fellelhető. Túrócsmegyéből Mátyás fiai Gábor és Mátyás Gyöngyösre jöttek s 1773. évben hirdettették ki nemességüket. (1754. év 166. sz. 1765. év 213. jkl. 1773. év 69. jkl. Jászói konv. 10° fol. 160.)

Motyovay lásd Balog (1718.).

Munkácsy lásd Barkassy.

Murányi. Címeres nemeslevelet 1666. évi július 8-án Murányi János, fivére György, Pap Mihály, Csizmadia János, Csiszár Benedek s fia Mihály és Lukács László nyerte. Kihirdette ugyanazon évben Borsodmegye, átírata az egri kápt. levéltárában van. (F. F. jk. 241. lap). A nemességszerző János utódai voltak István és András egri, Lőrincz kövesdi és János tibolddaróczi lakosok, kik Borsodmegyétől 1728. évben nemességi bizonyítványt nyertek. (1728. év 101. sz.) Az említett Istvánnak neje volt búlyi Krajnik Julia, gyermekei pedig József és Charitas. (1774. év pp. 1056. sz.)

N.

Nádudvary. Csupán tanuvallomásokból tudjuk, hogy a családnak a szabolcsmegyei Nádudvaron nemesi javaik voltak. István fia Bálint fiai János és István 1779. égben Kőrösöcsödön, Mihály pedig Mezőtúron laktak. (1779. év 198. sz. 204. jkl. 1780. év 162. sz. 242. jkl.)

Nagy másk. Sztarnay. Ezen néven nagyon sok, részben törzsökös megyebeli, részben máshonnan beköltözött, családot ismerünk megyénkben. Mindenekelőtt azokat soroljuk fel sorrendben, melyek eredetét az armalis, vagy donationalis levél adatai alapján ismerjük.

Az első, melyről megemlékeznünk kell, a Sztarnay másk. Nagy család, mely II. Mátyástól 1610. évi nov. 24-én nyerte Gömörben kihirdetett s másolatban megyénk levéltárában is fellelhető nemeslevelét. Nemességszerzők Sztarnay másk. Nagy János, apja Gergely, fivérei Tamás és Ferencz, nagybátyja János voltak.

Tamástól származott Ferencz, ennek Végh Borbálától való fiai voltak Zsigmond átányi, majd gyöngyösi lakos és Miklós. Az előbbi Gömörmegye bizonyítványával 1725. évben igazolta nemességét. Az utóbbiról pedig feljegyezzük, hogy 1720. évben Túróc-Divéken kelt szerződéssel 100 aranyon 30 esztendőre zálogba adta özv. Platthy Sándorné Vay Borbálának a sajógömöri birtokot, melyre anyai ösdédapja Végh János nyert adományt. Végh Borbálának 1724. évi végrendeletéből kitűnik, hogy a Sztarnay másk. Nagy családnak Domaházán, Harmaczon és még több helyütt is volt birtoka.

Megyénkben mindig a Nagy néven fordul elő s a Sztarnay név előnévvé változott át.

A család címere: Arany pajzsban jobbjában kardot, baljában levágott törökfőt tartó fekete oroszlán; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: mindkét részen arany-vörös. (1725. év 175. sz. 1754. év 95. sz. 1755. év 17. sz.)

Egy másik Nagy de Sztarna családról is van tudomásunk, melynek 1572. évi armalisa az egri káptalan levéltárában (J. J. jk. 237.) található.

Nagy (felsőőri). Vas megyei család, mely II. Mátyástól 1611. évben nyert újított donatiót Felsőőrrre, honnan előnevét is vette. Márton fia György fia János fia György egri lakos Vas megye bizonyítványával 1792. évben igazolta nemességét. Ez időtáiban egyeseket Dunaföldváron, Besenyőteleken és Dormándon találunk. (1792. év 382. sz. 363. jkl. 1796. év pp. 2485. sz.)

Nagy. Ebeczkről költözött megyénkbe. Az 1724. évi investigatio idején N. János csépai lakos bemutatta a II. Ferdinand által 1619. évi márcz. 25-én N. Márton, neje Lovas Katalin, fiai István és János s fivére János részére adományozott, Zólyommegyében 1620. (vagy 1622.), Hontmegyében 1648. évben kihirdetett nemeslevelet, melynek másolata a m. kir. orsz. levéltár helytartótanácsi osztályában található. A XVIII. század végén István és fia Ferencz Bácsmegyébe tették át lakásukat. (1732. év 153. sz. 1800. év 492. sz. 1801. év 1109. sz. 1318. jkl.)

Nagy. A nemeslevelet II. Ferdinándtól 1625. évi nov. 24-én N. Péter s fiai János és András nyerték s Pozsonymegye hirdette ki. Azon megye bizonyítványa alapján igazoltatott 1773. évben András fia Mihály fia József. Magyarbelen voltak ősi javai. (1773. év 268. jkl.)

Nagy. Eredeti armalisa, melyet II. Ferdinándtól 1633. évi okt. 22-én Nagy Mihály és Chuchy László nyertek s melyet 1634. évben Borsodmegye hirdetett ki, ismeretlen úton-módon a megyei levéltárba került. Egyébként a családról adataink nincsenek.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon kardot tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1633. év 1. sz.)

Nagy (gyöngyösi). 1633. évből való újított címeres nemeslevele Pestmegye levéltárában van. (Lásd még Turul 1902. év 177. N. I. VIII. 75. X. 288.)

Nagy. Eme családdal az 1724. évi investigatio alkalmával találkozunk először. Ekkor mutatta fel ugyanis Nagy Gáspár fia Jakab jászfényszaru szarmazású pásztói lakos a III. Ferdinand által 1640. évi jún. 7-én N. Benedek, neje Bán Zsófia, gyermekei Tamás, János és Gergely, fivére András, ennek neje Katalin s fia István részére adományozott, 1650. évben Nógrádban, 1687. évben pedig Komárommegyében kihirdetett nemeslevelet s beigazolta nemességét. Jakab testvére János Pápán lakott. (1741. év 266. sz.)

Nagy. Az 1648. évi aug. 20-án N. Ádám, neje Baranyai Anna, fiai Pál és István, fivére András, ennek neje Várkonyi Erzsébet részére adományozott nemeslevél 1649. évben megyénk hatósága előtt lett kihirdetve. Az 1724. évi investigatio idején Mátyás és András testvérek Jászárokszálláson, István pedig Jászberényben laknak.

Nagy. A címeres nemeslevelet III. Ferdinándtól 1651. évben N. Márton nyerte. Tőle származott István, ettől Mihály, ettől József, ettől pedig György, a báró Orczy család poroszlói tisztartója, a ki Zemplénmegye bizonyítványa alapján 1814. évben hirdettette ki nemességét. (1814. év 1027. jkl.) Györgynek Zsiska Juliától két fia volt: József, a hercegprimás expeditora és György-Albert (sz. 1786.) mezőtárkányi jegyző. Az előbbi 1824. évben, az utóbbi 1845. évben nyert nemességéről bizonyítványt. (1824. év 764. sz. 876. jkl. 1845. év 785. sz. 1239. jkl.) Armalis-másolat: Egri kápt. A. N. jk. 198. sz.

Nagy. A megyei levéltárban őrzött armalis-másolaton kívül a családról adataink nincsenek. A nemességet III. Ferdinándtól 1654. évi decz. 28-án Nagy Gergely, neje Oláh Katalin, fia Miklós, fivére Benedek és Csuka Péter nyerték s 1655. évben Borsodmegye hirdette ki.

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon ágaskodó, egymással küzködő 2 medve jobb markukban karddal, melyet egymásnak szegeznek; sisakdisz: nyílt sasszárny; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1654. év 6. sz. 1657. év 2. sz.)

Nagy (középajthai). A család nemeslevelét, melyet III. Ferdinand 1655. évben középajthai Nagy Mihálynak adományozott, Komárommegye hirdette ki. Hont-, Pest- és Zemplénmegyébe is elágazott. István fia András fia János fiai Sámuel, János és András 1778. évben tiszavárkonyi lakosok voltak. Nemességüket nem hirdették ki megyénkben. (1778. év 320. sz. 257. jkl. Egri kápt. O. jk. 23. sz.)

Nagy. Gyöngyösön lakott armalista család, mely azonban 1770. évben kihalt s ugyanekkor a Lipót király által 1665. évi febr. 10-én Nagy István, neje Kada Ilona és Szilvássy Pál részére adományozott s megyénkben 1665. évben kihirdetett eredeti armalisa a megyei levéltárba került.

A címér: Kék pajzsban zöld alapon fehér lovon ülő vörös ruhás vitéz jobbjában karddal, melynek hegyére törökfő van szúrva; sisakdisz: pisztolyt tartó könyöklő vörös ruhás kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1665. év 6. sz. 222. jkl. 1676. év 193. jkl. 1770. év 491. jkl.)

Nagy. I. Lipót király 1665. évi június 24-én kelt armalisában megnemesítette Nagy Péter sülyi lakost, nejét Haray Annát, fiait Andrást, Gergelyt, Jánost, Istvánt, Thúry Jánost, ennek nejét Tarkó Erzsébetet s fiait Pétert, Györgyöt és Pált. Kihirdettetett 1666. évben, másolata a levéltárban. (1799. év 195. sz.)

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon ugró szarvas; sisakdisz: vértezett könyöklő kar pallossal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Igazoltatott az 1724. évi investigatio alkalmával János fia Gergely gyöngyösi lakos; Nógrádmegye bizonyítványa alapján 1778. évben kihirdettetett Jakab fia Mihály homokterennei származású parádi lakos. (1799. év 195. sz. 316. jkl. 1666. év 69. jkl. 1778. év 313. sz. 245. jkl. 1793. év 75. B. sz. 84. jkl. 1823. év 1061. sz. 1654. jkl. 1825. év 398. sz. 581. jkl.)

Az 1793. évben megindított, de 1799. évben befejezetlenül maradt nemességvitató pör okmányai nyomán a család genealogiája:

[kép]

Nagy. Eredetileg zempléni család s Nagy Péter személyében I. Lipót király által 1669. évi nov. 26-án lett megnemesítve. Utódait az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Tamás gyermekei és unokái részére Zemplénmegye nemességi bizonyítványt adott, melyet ugyanazon 1782. évben megyénk hatósága is kihirdetett. (1782. év 230. sz. 295. jkl. 1823. év 375. sz. 623. jkl.)

Nagy. N. György 1677. évi febr. 17-én Thassy másk. Dékány Mihálylyal, nejével Nagy Katalinnal s ezek gyermekeivel Ferenczczel és Istvánnal együtt nyerte megyénkben kihirdetett nemeslevelét. (1677. év 222. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején István abasári lakos.

Nagy. Ezen családról csak annyit említhetünk, a mennyit a levéltárban levő, Lipót király által 1678. évi aug. 3-án Nagy Mihály, nővére Erzsébet (Nagy Lőrinczné) s ennek fia János, továbbá Vas István és Hagymásy Anna részére adományozott, ugyanazon évben Nórádban kihirdetett eredeti armalisból kiolvashatunk.

Adományozott czímerük: Kék pajzsban zöld alapon kardot tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: vértezett könyöklő kardos kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1679. év 70. sz.)

Nagy másk. **Farkas** István, neje Hugyaghy Ilona, gyermekei György, Pál, István, Katalin, Erzsébet és Éva részére 1681. évi május 30-án adományozott nemeslevél kihirdetett 1682. évben. (1682. év 146. jkl.)

Nagy. A czímerlevelet Lipót királytól 1681. évi jun. 14-én Nagy Márton és Orbán testvérek szerezték s 1683. évben Abaujmegye hirdette ki. (1681. év 87. sz.) Másolata megyénk levéltárában is feltalálható s a czímert így írja le: Vörös pajzsban alul kék ék alatt zöld alapon lábával követ, csőrében kigyót tartó daru, az ék csúcsánál pedig egy-egy befelé fordult, szarvukkal egymást öklelni látszó egyszarvú van; sisakdisz: vörössel és ezüsttel vágott nyílt sasszárny között a pajszbeli daru; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Márton fia volt Ferencz. Orbán fia Miklós egri ügyvéd, ennek Haáz Teréziával kötött házasságából származtak: Sándor vezekényi lakos, Julianna és Anna-Mária Vratarics Farkasné. (1712. év 135. sz.)

Nagy. A pozsonymegyei Dejthén volt birtokos. A nemeslevelet I. Lipót királytól 1681. évi okt. 4-én N. György, fia Miklós szerezték s ugyanazon évben kihirdette Pozsonymegye, melynek bizonyítványa alapján megyénkben 1732. évben Miklós fia Miklós tarnaméri lakos igazoltatott. (1732. év 174. sz.)

Nagy (sződényi). A Szatmármegyében kihirdetett, 1683. évi május 19-én kelt nemeslevelet sződényi Nagy Márton nyerte. Tőle a család ekként származik le:

[kép]

Ferencz és Sámuel testvérek, nagyrévi lakosok, Szabolcs- és Szatmármegyék biztonságlevele alapján kihirdetettek 1824. évben. Nagyrévi javaik a Haranghy családtól eredtek. Az armalis másolata Széll Farkas levéltárában található. (1824. év 799. sz. 984. jkl. 1834. év 628. sz.)

Nagy. Nyitrai család, ott igazoltatott 1754. évben György, kinek testvére volt Illés. Ezen Illéstől és Sztancsik Judittól Vágújhelyen 1780. évben született Márton, ettől és Gonyó Krisztinától ugyanott 1799. évben József, a ki előbb Vagyócson lakott, majd Jászárokszállásra költözött s Alatkán volt bérelt birtoka. Nyitrai család bizonyítványa alapján kihirdettetett 1843. évben.

A nemeslevelet Lipót királytól 1688. évi szept. 20-án N. György szerezte. (1843. év 202. sz. 248. jkl.)

Nagy (maklári). Czímeres nemeslevelet I. Lipóttól 1695. évi június 18-án maklári Nagy Gergely és János testvérek nyertek. Kihirdettetett 1696. évben. Ugyancsak Gergely 1700. évben donatiót kapott Szalonta, Csülleő és Gelej helységeken. Az eredeti armalis és donationalis levél Borsodmegye levéltárában található fel. (1696. év 107. jkl.)

A nemességszerző Gergely Borsodmegyébe származott el, János utódait nem ismerjük. A leszármazás ez:

[kép]

Czímer: Arany pajzsban mellén nyíllal átlőtt, csőrében kardot tartó kiterjesztett szárnyú egyfejű sas; sisakdisz: ugyanaz; takarók: kék-arany, vörös-ezüst.

Nagy. III. Károly által 1713. évi decz. 1-én Nagy János részére adományozott címeres nemeslevelet 1714. évben Vas megye hirdette ki s másolata az ottani levéltárban ma is fellelhető. (Balogh Gy. Vasvárm. nem. csal. 227.) A nemességszerző Orczy Lőrincz báróval együtt Bódról a hevesmegyei Váraszóra költözött s itt megnősült. Fiai voltak Gergely tarnaörsi és János nagyabonyi lakosok. (1769. év 254. jkl. 1790. év 248. jkl. 1791. év 1051. sz. 1133. jkl. 1793. év 92. sz.) Ez utóbbitól származhattak István, Mátyás és János. (1794. év 678. sz. 1023. jkl.)

Czímer: Kék pajzsban zöld alapon természetes farkas az előtte szaladó fehér báránnyal jobbjával megragadja és marcangolja; sisakdisz: nyílt sasszárny között feje fölött arany naptól kísért kiemelkedő kardos oroszlán; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXX. 189.)

Nagy másk. **Sasváry.** Czímeres nemeslevelet III. Károlytól 1714. évi nov. 14-én Nagy másk. Sasváry István szerzett, kitől a család ekképen származik le:

[kép]

István címerszerző az 1724. évi investigatio idején egri lakos volt. Fia János a nagyváradi görög kath. püspök titkára. Ettől származott János egri jogtanár, a ki egyike volt azoknak, a kiket a vármegye ügyésze, mint kétes nemeseket pörbe fogott. Ezen pör folyamán az említett János minden kétséget kizárólag beigazolta nemességét.

Nemességükről bizonyáglevelet nyertek 1844. évben az 1804. évben született Ferencz és testvére Károly. (1844. év 525. sz. 861. jkl.)

Az 1715. évben megyénkben kihirdetett s a levéltárban fellelhető armalis másolata nyomán a címer: Kék pajzsban zöld alapon zászlót tartó griff; sisakdisz: vértezett kar törökfejes kardot tart; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1715. év 623. jkl. 1826. év pp. 46. sz.)

Nagy. Nemességet 1715. évi apr. 30-án Nagy Pál Jászfényszaru jegyzője, neje Turopolyi Borbála, fia Ádám, fivérei István, János és György s István neje Várkonyi Katalin nyertek. Kihirdettetett ugyanazon évben. A címerlevél másolata Pest megye levéltárában van. Az 1724. évi investigatio idején Pál csányi lakos volt. (1715. év 667. jkl.)

Nagy. Mária Terézia 1758. évi jún. 21-én nemesítette meg Nagy István gyöngyösi birót, nejét Radics Ágnes, gyermekeit Gábort, Istvánt, Antalt, Annát és Ágnes. Kihirdettetett ugyanazon évben. Az armalis másolata megyénk levéltárában van.

Czímer: Vörössel és kékkel vágott pajzs felső részében arany szarufa felett jobbról is, balról is, valamint alatta is 1-1 érczolyó, az alsórészben nádszálát tartó hattyú; sisakdisz: 2 szarv (vörös-arany, kék-ezüst) között nádszál; takarók: arany- vörös, ezüst-kék. (1758. év 110. sz. 339. jkl.)

Nagy (csányi). 1673. évben csányi Nagy Jakab csányi birtokos, ennek neje Ivány Margit (I. István és Militics Erzsébet leánya). Csak leányai voltak, névszerint: Katalin (Horváth Mihályné), Zsófia (Kürtössy Istvánné), Borbála (Csorgály Jánosné), és Erzsébet (Horváth Jánosné). A család tehát fiú ágon, úgylátszik, kihalt. Leányági genealogiáján szerepelnek még a Sövényházy, Holecz, Róth, Máriássy, Szemere, Kompolthy, Berczelly, Zathureczky, Géczy, Páldy, Huszka, Csima, Farkas, Hamar, Radics, Várkonyi, Majzik családok. (1657. év 12. jkl. 1766. év pp. 830. sz. 1769. év pp. 903. sz.)

Nagy (dadaí). Szabolcsmegyei család. N. Mihály és András dadaí lakosok 1715. évben nemességi bizonyítványt nyertek. (1715. év 77. sz.)

Nagy (inarcsi). 1657. évben András szelefarmosi birtokos.

Nagy (mizsei). 1657. évben Mátyás fancsali (rózsaszentmártoni) birtokos.

Nagy (pélyi). Eredetét nem ismerjük. Első okleveles adatunk a családról I. Lipót király 1694. évi adománylevele, melynek alapján Nagy János és Biró Péter magvaszakadása folytán pélyi Nagy András és neje Dúló Zsuzsanna a tiszavárkonyi részbirtokba mindkét ági örökösödéssel beiktattatnak. (Garamszben. konv. Cap. D. fasc. 6. N° 8. prot. T. p. 64.) A beiktatásnak Vörös János és Nyáry Zsigmond ellenmondottak. (U. ott prot. T. pag. 134.) Ezen birtokot megelőzőleg 1620. évben Forgách Zsigmond nádor adományozta Grottai Benedek és Nagy János részére. (O. L. Lib. don. XXIII. 254.)

Nagy András első neje Mocsáry Erzsébet volt, ettől származott András. (Garamszben. konv. prot T. pag. 140.) 1780. évben Nagy István és Borbély Sára hevesi lakosok. (1781. év pp. 2207. sz.)

Nagy (runyai). 1659. évben Márton táblabíró.

Nagy (szkárosi). Gömörmegyében, Jánosiban, birt földesúri joggal. Megyénket érdeklő genealogiája:

[kép]

Máriától származott Makay Antal, 1799. évben egri kanonok. Kihirdetve nem volt a család. (1799. év 175. sz.)

Nagy (szomolyai). Előnevét Felsőszomolya helységtől veszi, melyre a család Zsigmond királytól adományt nyert.

1731. évben Ferencz és András, kiktől csak annyit tudunk, hogy Pál unokái és hevesmegyei lakosok voltak, Borsodmegyétől bizonyáglevelet nyertek. (1731. év 132. sz.)

András utódait nem ismerjük. Ferencztől és Herczegh Judittól származott Zsigmond, ettől János és Imre. János és Némethy Zsuzsi fiai voltak: László, Pál (sz. 1806.), István (sz. 1808.), Sámuel (sz. 1810.), Sándor (sz. 1812.), János (sz. 1815.), és Ferencz (sz. 1819.) Az említett Imre és Nyireő Borbála fiai voltak: István (sz. 1807.), Károly (sz. 1812.) és György (sz. 1818.)

Zsigmond, úgy fiai és unokái, hevesi lakosok, 1821. évben bizonyáglevelet nyertek. (1819. év 1143. sz. 1176. jkl. 1821. év 114. sz. 112., 1166. jkl.)

Lásd még az ürményi Nagy családról irt közleményt.

Nagy (ürményi). Babocsay Judit révén volt birtokos Heves községben. Ennek első férjétől, Herczegh Ferencztől, származott ugyanis János, kinek egyik leánya, Judit, szomolyai Nagy Ferencz, a másik, Mária, ürményi Nagy György neje lett.

Leszármazás:

[kép]

András 1793. évben bizonyáglevelet kér a megyétől. (1793. év 316. jkl. 1819. év pp. 29. sz.)

Az 1659. évi aug. 17-én Nagy de Eörmény Mihály, neje Berényi Erzsébet, fia Mihály, fivérei Balázs és András részére adományozott, 1660. évben Barsmegyében kihirdetett armalis másolata Pestmegye levéltárában van.

Nagy. Az alábbiakban azon Nagy családbeliek kihirdetéséről, igazolásáról emlékezünk meg, kikről nem tudjuk, vajjon a fent elősorolt családok valamelyikéhez, vagy pedig más családokhoz tartoztak-e.

1. 1774. évben Tiszavárkonyban élt *Nagy* család állítólag a pestmegyei Szentmártonból származott. (1774. év 374. C. NB. sz.)
2. 1780. évben *Nagy Károly* gyöngyösi lakos, 1797. évben N. István ugyancsak gyöngyösi lakos Nógrádmegye bizonyítványával igazolják nemességüket. (1780. év 116. jkl. 1794. év 420. sz. 573. jkl.)
3. *Nagy István* bőnyi származású mezőtúri lakos orvos Györmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik 1797. évben. (1797. év 79. sz. 113. jkl.)
4. 1792. évi tanuvallomások szerint Dévaványán éltek István fia András fiai *Nagy* András és János, kik Hajós néven is ismeretesek voltak, mert nagyatyjukat, mint árva gyermekeket, Hajós János nevelte fel. Nemességük kihirdetve nem lett. (1792. év 759. sz.)
5. Zemplénmegye bizonyítványa alapján kihirdettettek 1798. évben *Nagy* Mihály tiszaföldvári, János szentesi, Sámuel dorogi (Tolnam.) lakosok. (1799. év 211. sz. 345. jkl.)
6. *Nagy* Pál Borsodmegye bizonyítványa alapján kihirdettetik 1800. évben. Lakóhelyét nem tudjuk. (1800. év 60. jkl. 1765. év 218. sz. 212. jkl.)
7. Nyitramegye bizonyítványai alapján igazoltattak: 1793. évben *Nagy* Sándor gyöngyösi lakos és fiai Sándor és Alajos (1793. év 596. sz. 655. jkl.); 1834. évben *Nagy* Imre pákozdi, majd gyöngyösi lakos (Mihálynak fia, Jánosnak unokája, a Nyitrában 1696. évben igazolt Jánosnak szépunokája), valamint az ő fiai Tóbiás, Dávid, Nándor, Konstantin, Imre és Rudolf. Nyitramegye ez utóbbi testimoniálisa már előzőleg Veszprém- és Fejérmegyékben is ki lett hirdetve. (1834. év 804. sz. 1605. jkl.)
8. Gömörmegyétől 1752. és 1765. években nemességi bizonyítványt nyertek István fiai *Nagy* István, Sándor és Bálint abádi lakosok. (1752. év 1. et. A. sz.)
9. Tanuvallomások szerint 1822. évben Törökszentmiklóson is lakott *Nagy* nevű család 1822. évben. (1822. év 1034. A. sz.)

Nagy lásd Adonyi.

Nagy lásd Bakay.

Nagy lásd Debreczeny.

Nagy lásd Kókay.

Nagy lásd Nagy Pakay.

Nagy lásd Ványai.

Nagy lásd Tóth.

Nagy lásd Szentmiklósy.

Nagy lásd Szép.

Nagy lásd Tarjányi.

Nagy lásd Vasvári.

Nagyfejeő. A nemességet III. Ferdinandtól 1637. évi okt. 22-én Nagyfejeő Mihály, neje Tóth Erzsébet, fiai Péter és Mátyás nyerték. Kihirdette Hevesmegye 1638. évben. Az eredeti armalis a megyei levéltárban van s a család címerét így írja le: Kék pajzsban hármás zöld halmon jobbában lilomot tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: a pajzsbeli oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1673. év 3. sz.)

Az említett Mátyás fia Mihály fia Pál gyöngyösi lakos nemességét igazolta 1721. évben s az 1724. évi investigatio alkalmával. (1721. év 306. jkl.)

A család genealogiáját az alábbi két táblázatban mutatjuk be.

[kép]

Ezen genealogia elfogadható adatokon nyugszik ugyan, az 1797. évben megindított s 1801. évben befejezetlenül maradt nemességvitató pör tanúsága szerint a megyehatóság mégsem fogadta el az igazolás alapjául, hanem a kérelmezőket - kiknek neve mellett az 1797. évszám szerepel - bővebb igazolásra utasította s az eredeti nemeslevélnek a megye levéltárába helyezését rendelte el. (1766. év 213. sz. 1801. év 1109. A. sz. 1411. jkl.)

[kép]

Ezen anyakönyvi kivonatokkal támogatott táblázatot a megye hitelesnek fogadta el s ennek alapján a család több tagja részére, kik mindnyájan Nagyiván községben születtek s az anyakönyvekben nagyobbára **Fejes** néven szerepelnek, 1842. évben nemességi bizonyítványt adott. Ezek Nagyivánon, Egerben, Bárádon és Tiszahalászon (most Ujlőrinczfalva) laktak. (1842. év 1874. sz. 1528. jkl.)

Mihály orvostanár nemességéről bizonyáglevelét nyert 1839. évben. (1839. év 2854. sz. 1452., 1645., 1843., 2474. jkl.) Petrovoszello és Kocsoró (?) helységekbe is elágazott a család. (1808. év 258. A. sz. 1815. év 476., 639., 905. sz. 424., 616., 932. jkl. 1816. év 153. sz. 264. jkl.)

Nagy-Idai lásd Újváry.

Nagy-Kulin. Címerlevelet II. Ferdinandtól 1635. évi okt. 30-án Nagy Mihály, neje Dóra, gyermekei István, Pál, Sebestyén és Gergely nyertek. Kihirdette Zemplénmegye.

1773. évben Abaujmegye bizonyítványa alapján igazoltattak János szikszói lakos fia Nagy-Kulin Mihály tiszavárkonyi lakos s ennek fiai János, Mihály és István. A most említett Mihály s ennek Nagy Annától való 3 fia Mihály (sz. 1797.), István (sz. 1799.) és János (sz. 1810.) 1826. évben nemesi bizonyáglevelét nyertek.

Egy ág Csáthon és Tiszaföldváron lakott. A Kulin név csupán megkülönböztető ragadvány név. (1773. év 1. et. b. sz. 333. jkl. 1826. év 248. sz. 383. jkl.)

Címer: Csoma J. Abaujvm. nem. csal. 407.

Najmajer lásd Beökönyi.

Nánásy (kiskarándi). Báthory György fejedelemtől 1608. évi jún. 13-án Nánásy István Farkas Andrással, Kiss Pállal és Szabó Andrással együtt adományt nyert egész Kis-Karánd helysége. Fia István birtokrészét adományos társainak engedvén át, Vizaknára költött. Fiai voltak Mihály és György. Mihály fia István Óújfaluba vette lakását. Györgytől származott Márton, ettől Mihály, aki Egerbe jött s itt 1801. évben kihirdette nemességét. (1801. év 597. sz. 743. jkl.)

A család leszármazása:

[kép]

Az 1801. évben kihirdetett Mihálynak fiai és unokái nemességi bizonyítványt nyertek 1836. évben. (1836. év 683. sz. 1038. jkl.)

Nánásy. Máramarosmegye bizonyítványa alapján 1811. évben kihirdették Nánásy András, István és Károly tiszafüredi lakosok. (1811. év 196. sz. 233. jkl. 1801. év 597. sz. 743. jkl.)

Návay (földeáki). 1724. évben a nemességvizsgáló bizottság előtt Návay István és György gyöngyösi lakosok bemutatják az 1711. évi márcz. 30-án N. Pál, gyermekei László, Magdolna és Borbála, fivérei a fenti István és György részére adományozott s Hontmegyében kihirdetett nemeslevelet. 1791. évben a földeáki előnevet nyerte a család. (K. K. LV. 287.)

Nedeczey. Nemeslevelet I. Lipóttól 1667. évi jan. 15-én Nedeczey Bálint, fiai Lukács, Márton és Tamás, továbbá Marczenovszky István nyertek s Abaujmegye hirdette ki. Onnan hozott bizonyoságlevéllel igazolták nemességüket 1741. és 1746. években Péter egri lakos s fiai László és Lukács. (1741. év 239. sz. 1746. év 117. jkl.)

Czímer: Siebm. 447. Csoma J. Abaujm. nem. csal. 411.

Négyesy lásd Mátyás.

Négyesy lásd Alberth.

Némedy. Czímeres nemeslevelet II. Ferdinandtól 1630. évi május 9-én Némedy Boldizsár, neje Piroksa, fiai István, János, Mihály, testvére Mihály, ennek neje Erzsébet, fiai Gerely, Boldizsár, Mihály és György nyertek a következő címerrel: Kék pajzsban kardot tartó könyöklő vértés kar; sisakdisz: ugyanaz; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Siebmacher címerkönyve kard helyett tévesen lándsát jelez. Kihirdettetett 1632. évben Nógrádmegyében, másolata megyénk levéltárában. (1735. év 127. sz.)

Nemességüket igazolták: 1699. évben Péter csányi lakos (1699. évi 326. jkl.); továbbá Pestmegye bizonyoságleveleivel az 1724. évi investigatio alkalmával György fia Gergely fia István zagyvaszentjakabi lakos (1724. év 157. sz.) és 1750. évben György. (1750. év 589. jkl.)

Pestmegye levéltárában a család leszármazásáról bővebb adatok is vannak.

Nemes (behárfalvi). Régi birtokos család Liptó megyéből, mely IV. László királytól 1283. évben nyert adományt Behárfalvára. Megyénkbe Gömörből származott át János táblabíró, ki 1844. évben hirdettette ki nemességét. (1844. év 800. sz. 1385 jkl.)

Nemes lásd Kovács.

Németh. Németh István a Sárly családdal együtt 1634. évi febr. 11-én nyerte Zemplénmegyében 1636. évben kihirdetett czimerlevelét. János füzesabonyi lakos megyénktől 1728. évben bizonyoságlevelet nyert. (1728. év 85. sz.)

Németh. Németh Károly nádor ezredbeli kapitány 1823. évi jan. 15-én nyert czímeres nemeslevelet. Kihirdettetett ugyanazon évben, másolata megyénk levéltárában található. (1823. év 545. jkl.) Czímer: K. K. LXIV. 775.

Németh. 1755. évben Egerben élt Gergely fia Mihály fia István. Állítólag a nógrádmegyei Terjékről származott. (1755. év 228. sz.)

Németh. Németh Péter és István Kishontmegye bizonyáglevelé alapján Borsodmegyétől testimonialist nyertek 1724. évben. (1724. év 148. sz.)

Németh. III. Károlytól 1723. évben Németh György dömötöri lakos uj adományt nyert. Leszármazás:

[kép]

Németh Máriától és Szentkirályi Lászlótól származtak Kázmér, Hevesmegye volt tiszti főorvosa és Ödön, a vármegye tb. főjegyzője.

János táblabíró, Lichtenstein ezredbeli lovaskapitány, Vas megye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1824. évben. (1824. év 813. jkl.)

Nagy Iván munkája (VIII. 132.) a dömötöri előnévvel említi. (Lásd Békésm. mon. III. 242.)

Németh lásd Czernel.

Németh másk. **Dorinsz** lásd Jakab (középlaki).

Németh lásd Laczkó.

Némethy. Mária Terézia királynő 1751. évi aug. 27-én nemesítette meg Némethy Andrást s Mihály és Antal nevű fiait. A nemeslevél ugyanazon évben megyénk hatósága előtt lett kihirdetve. (1751. év 680. jkl.)

András neje dormándházi Sággy Zsófia volt. A czímerlevélben is megnevezett Antal nevű fiától és betlenfalvi Erős Katalintól származott Antal (1772-1818.), ennek Gergelyffy Annával való házasságából András (1801-1866.) helytartósági tanácsos. Ennek neje volt Sziráky Paula, fiuk pedig Lajos esztergomi plébános, ismert történetíró. (Turul. 1885. 71-72.)

A család czímere: Kékkel és arannyal vágott pajzs, melynek alján levő hármaz zöld halomból vörös ruhás, vörös tetejű prémes kalpagos, ezüst öves férfi emelkedik ki s felülről 2, alulról 1 arany csillagtól kísért görbe kardot tart, balját pedig csipőjén nyugtatja; sisakdisz: 4 strucz toll (arany-kék-ezüst-vörös); takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (K. K. XLII. 234.)

Neogrády lásd Nógrády.

Névedy (névedi). Trencsénmegye régi birtokos nemes családja. Ujitott nemeslevelét I. Lipót királytól nyerte, mert a régi a Tökölly időkben elpusztult. 1725. évben Pál fia Gáspár fia Névedy Gáspár maczonkai lakos Rajmannus Péternek, Trencsénmegye helyettes alispánjának, bizonyítványával igazolta nemességét. (1725. év 148., 186. sz.)

Nógrády. I. Lipót királytól 1687. évi apr. 10-én nyertek nemeslevelet Báthory Balázs, fia István, fivére István és veje Nógrády János. Kihirdette 1687. évben Nógrádmegye. (1687. év 40. sz.) Ezen Nógrády János fia János Nógrádmegye bizonyítványával 1747. évben igazolta megyénkben nemesi voltát. (1747. év 35. jkl.)

Nógrády. III. Ferdinand király 1654. évi május 19-én nemesítette meg Nógrády Miklóst és társait. A nemeslevelet kihirdették 1655. évben Hontmegye, 1656. évben Nógrádmegye. Ennek fia volt János, a ki Gyöngyösre jött s itt mint orvos működött, ezé pedig Pál, a ki 1714. évben Nógrádmegyétől nemességi bizonyítványt nyert s az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság által mint gyöngyösi lakos igazoltatott. (1714. év 89. sz.)

Nagy Iván munkája (VIII. 159.) az armalis keltét - bizonyára tévesen - 1655. évre teszi.

Novák 1709. évben Novák János detki lakos igazoltatik. (1709. év 486. jkl.)

Novák (szamosújvári). Nemeslevelet 1753. évi júl. 30-án Novák Kristóf, neje Kristóff Mária, Jakab és neje Ötves Anna, Márton és neje Fodor Ilona, Manó és neje Dániel Anna szamosújvári kereskedők nyertek a következő címerrel: Vörössel és késsel vágott pajzs, felül arany keresztre akasztott ezüst mérleg, alul hármassal zöld halom felett csőrében zöld leveles galyat tartó fehér galamb; sisakdisz: a pajzsbeli galamb; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (E. K. K. X. 266.)

Az erdélyi kormányzékától Márton a szamosújvári előnével nemességi bizonyítványt nyert 1753. évben. (1769. év 217. NB. sz. 225. jkl.)

A család leszármazásáról az alábbi táblázat állítható össze:

[kép]

Nemességüket megyénkben kihirdették: Belső-Szolnok bizonyítványai alapján 1770. évben Jakab és Márton ormányi származású fegyverneki lakosok (1770. év 147. sz. 526. jkl.), 1820. évben Kristóf fia Mihály fia Károly szolnoki lakos (1820. év 543. sz. 697. jkl.), Biharmegye bizonyáglevelé alapján 1833. évben Manó és Gergely testvérek s ezek gyermekei. Ezek ketten eleinte Tótiban laktak, ott birtokosok voltak, 1821. évben azonban birtokukat valami Szakál nevű urasággal „egy pesti nagy házért” elcserélvén az Almásy családtól a szenttamási pusztá egyrészét kibérelték, oda költöztek, de mivel alkalmas lakóházuk nem volt, Kirják István törökszentmiklósi bérlőnek a földesuraság által elfoglalt házat megvásárolták. (1833. év 413. sz. 817. jkl.)

Nováky. Nemességüket igazolták: 1706. évben Nógrádmegye bizonyáglevelé alapján János detki lakos (1706. év 164. jkl.), az 1724. évi investigatio idején János besenyőteleki, János és Mihály váraszóli lakosok, 1732. évben Nógrádmegye bizonyítványa alapján János fia János. (1732. év 169. sz.) Nagyiván és Kál helységekben is laktak ilyenűiek. (1824. év 385. jkl. 1844. év 1049. sz.)

Novotha. Címeres nemeslevelet III. Ferdinandtól 1655. évi május 25-én Novotha János nyerte.

Nagy Iván munkája (VIII. 170.) részletesen foglalkozik a családdal s a beczkói előnévvel említi, míg Nógrád- és Nyitra megyék bizonyítványában, melynek alapján József és fiai József, János és Péter megyénkben kihirdettetnek, a Beczkói másk. Novotha néven fordul elő. Pozsony-, Nógrád- és Trencsénmegyébe is elágazott a család. Utolsó férfinak volt az említett Péternek, vármegyénk főszolgabírájának, fia Gyula, a ki 1870. évben párbajban esett el. Csódtömege az egri kir. törvényszék előtt még ma is pör tárgyát képezi. (1809. év 757. sz. 1199. jkl. 1819. év pp. 24. sz.)

Az 1656. évben Nyitrában kihirdetett armalis szerint a címér: Kékben hármassal zöld halom felett pallost tartó oroszlán, melynek derekára kigyó csavarodik; sisakdisz: a pajzsalak növekvő; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (Siebm. 457.)

Nyárády lásd Kriszton.

Nyáry (bedeghi és berencsi, nemes, báró és gróf). A tolnamegyei Bedegh helységből ered, innen vette előnevét is. A XVI. században a nyitra megyei Berencsre származott át s ezóta ott volt a főfészke. Nagy Iván munkája (VIII. 183.) a család genealogiáját szakadatlan sorozatban az 1485. év körül feltűnt azon Gáltól kezdődőleg hozza le, kinek Bernát nevű fiától az 1535-ben bárói rangra emelt, de utód nélkül maradt Ferencz honti főispán származott. (K. K. I. 305. XLII. 253.)

Nagy Iván azonban téved, midőn azt állítja, hogy István 1632. évben, Lajos 1655. évben bárói, Zsigmond pedig 1723. évben grófi rangot nyertek, mert István 1632. évben (K. K. VII. 1070.),

Lajos pedig 1655. évben (K. K. XI. 448.) grófságot kaptak, következőleg lehetetlenség az is, hogy ez utóbbinak szépunokája Zsigmond lett volna a grófi ág alapítója.

1485. évben élt Gáltól származott Péter, ettől Lőrincz volt szolnoki kapitány (1547-53.), a kit a török rabságból regőczi Huszár István szabadított ki, ettől pedig Pál egri kapitány (+ 1606.). Ő volt az első, a ki megyénkben szerepet játszott s az enyingi Török család révén a gúthi Országh család rengeteg uradalmainak birtokosává lett.

1569. évben ugyanis II. Miksa király a mag nélkül elhunyt gúthi Országh Kristóf országbirónak Sirok és Oroszlánkő váraihoz tartozó, Heves-, Nógrád-, Kishont-, Pestmegyékre kiterjedő, jószágait az elhunyt nővérének, gúthi Országh Borbálának és férjének enyingi Török Ferencznek, adományozta. Ezek leányát Zsuzsannát az említett Nyáry Pál vette nőül. Az 1569. évi donatiós levél másolata ma is fellelhető megyénk levéltárában s egyenként felsorolja az adományozott birtokokat. (1737. év pp. 177. sz.)

A törököknek a megyéből történt kiűzése után a fegyverjog (jus armorum) czimén elvették a családtól a birtokokat, melyeket az új szerzeményi bizottság (neoaquistica commissio) útján csak nagynehezen sikerült visszaszereznie.

A XVIII. század első felében a Nyáry javak leányágon a Haller, Bossányi, Szemere, gróf Szunyogh, regőczi Huszár, Petrovay, Jósa, Dósa, Orczy, Tarródy, Rakovszky stb. családokra szállottak át. (1743. év pp. 244. sz. 1752. év pp. 452. sz.)

A jelenlegi nemzedék származási adatait a M. Nemz. Zsebkönyv I. részében találjuk. Lásd még: Siebm. 458. Turul 1897. év 68. lap.

Nyeregjártó. Ny. Miklós fia János fia József fia József somorjai származású egyén, Brudern József báró uradalmi ügyésze, 1818. évben Pozsonymegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1818. év 77. sz. 167. jkl.)

Nyireő. A XIX. század közepén Hevesen lakott s állítólag Losonczi-ról származott, kihirdetve azonban nem volt. (1846. év 2865. sz.)

Hogy ez azonos-e az 1636. évben megnevesített azon Nyireő családdal, melynek armalisa Borsodmegye levéltárában található, bővebb igazolást igényel. (1812. év 46. sz. 56. jkl.)

O.

Odeschalchi herceg. O. Liviusz birodalmi herceg indigenatusára és a szerémi hercegi címére vonatkozó kiváltságlevél kihirdettetett 1699. évben. (1699. év 442. jkl.)

Okolicsányi (okolicsnói). IV. Béla idején már szerepet játszó, I. Lajos királytól 1379. évben I. János személyében Akalicsna helysége új adományt nyert s a századok folyamán számos felvidéki megyében elterjedt ezen ősrégi liptómezei család vázlatos története Nagy Iván művéből (VIII. 204.), címere pedig Siebmacher címerkönyvéből (462.) eléggé ismeretes lévén e munka keretében csak a helyi vonatkozású adatokat soroljuk fel.

A hevesi ág leszármazása I. Serafíltól I. Mátyásig Nagy Iván műve alapján, I. Mátyástól kezdődőleg pedig levéltári oklevelek (1737. év pp. 173. sz. 1752. év pp. 450. sz. 1754. év pp. 529. I. sz. 1754. év 128. sz. 1762. év pp. 719. B. sz. 1771. év pp. 947. sz. 1774. év pp. 1071. sz. 1792. év pp. 2419. sz. 1801. év pp. 3115. sz. 1803. év pp. 3155. B.), anyakönyvi és egyéb hitelt érdemlő adatok alapján a következő:

[kép]

Ez a genealogia azonban nem teljes. Nem tudjuk rajta elhelyezni József és Antal testvéreket, kik a XVIII. század közepén Orczy Sándor söptei birtokos leányait vették nőül és pedig József Zsuzsannát, Antal Katalint. Ez utóbbiak leánya Anna Radics Mihály hevesmegyei lakos neje volt. József 1785. évben kamarai tanácsos volt (+ 1793. körül) s nejével Orczy Zsuzsannával együtt az egri Foglárintézet pénztárából 8000 frt kölcsönt vettek fel s erre lekötötték gyöngyösvárosi, gyöngyöshalászi és egyéb hevesmegyei birtokaikat. Állandó lakásuk, úgy látszik, a nógrádmegyei Berzenczén volt. (1792. év pp. 2408. sz.)

Mivel ezen József egy helyütt (1810. év pp. 3365. sz.) II. Mátyás testvéreként fordul elő, jogos a következtetésünk, hogy úgy ő, mint Antal szintén I. Mátyás gyermekei voltak. Anyjuk azonban nem lehetett Vattay Anna, mert a Vattay javakban nem osztoztak.

Nem tudjuk továbbá, ki volt azon György, kinek Széky Jankával való házasságából: Ida (sz. 1847.), Irma (sz. 1849.), Erzsébet (sz. 1852. Gencsy Lászlóné) és Gizella (sz. 1856. Mocsáry Imréné) származtak, valamint azt sem, ki volt azon Sándor, kinek Ágoston nevű fia, József főherceg ezredbeli kadét, 1820. évben nemességi bizonyítványt nyert. (1820. év 1135. sz. 1268. jkl.)

Mint a fenti táblázatból is látjuk, I. Mátyás volt az, a ki megyénkbe került s itt neje Vattay Anna - Dorogfy Mária leánya - révén birtokába jutottak a kihalt Dorogfy család javai. Hogy ezen jószágok milyen óriási vagyont képviseltek, erről némi fogalmat alkothatunk azon osztályos egyezséből, melylyel gyermekei a nőtlenül elhalt Pál testvérük részét maguk közt felosztották. Az oklevél szavai szerint felosztásra került ugyanis „Dorogházán 6 1/2 házhely ahhoz tartozó dorogi és zsvaji pusztáknak 1/4 részével, Csehiben 3 1/2 fundus, mellette levő ördögfalvi pusztának 1/4 részével, Maczonkán 2 fundus a szomszédságban való bodonhási pusztáknak hasonfelével, Szuhán 1 házhely, monosbéli pusztában 1/4 rész: *az több portiákat pedig, a melyek akár itt, úgy mint T. Heves vármegyében, akár pedig Borsodban találtnak*” nem osztották fel, hanem azokat, mint a fiúágot egyedül illetőket, II. Mátyás tartotta meg. (1810. év pp. 3365. sz.)

II. Mátyás szerezte meg a Gellén családtól a füzesi pusztát. Két neje volt, az első Beniczky Mária (1762. év pp. 724. sz.), ki azonban magtalanul halt el, a második pedig az egri születésű Tiszányi Ágnes. Ez utóbbitól származott gyermekei 1784. évben a következőképen osztoztak: Antal kapta a füzesi házat és birtokot, Pál leleszi lakos a csehii és hamvai birtokrészeket, Julianna a monosbéli pusztabeli részt és a szuhai örökös házhelyet, János és Terézia a kis- és nagybátori

jószágokat, Anna és Mária a dorogházi és zsiva-pusztabeli részeket. A még zálogban levő maczonkai, szuhai és szentmártoni jószágok osztatlanul maradtak. (1785. év 200. sz.)

Olácsy. Olácsy György 1715. évben származott Dévaványára s Borsodmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1715. év 623. jkl.)

Leszármazói:

[kép]

Nemességi bizonyítványt nyertek: 1716. évben az 1715. évben kihirdetett György (1716. év 13. sz.), 1796. évben pedig András és Mihály testvérek s unokatestvérük György szentesi lakos. (1793. év 93. sz. 94., 542. jkl. 1796. év 93. sz.)

Oláh. Mária Teréziától 1742. évi május 16-án Oláh István, neje Kaszab Erzsébet, fiai Gergely, István és Antal 1655. évben nyert régi nemességük megerősítése mellett következő címert nyerik: Kékben zöld alapon jobbjában kardot, baljában 3 vörös rózsát tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak kiemelkedőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1742. évben. Az egyik fiu neve a megyegyűlési jegyzőkönyvben Gergely helyett György. (1742. év 407. jkl.)

Oláh. 1781. évben O. András fia András fia Pál mezőtúri lakos Szabolcsmegye bizonyítványa alapján igazolja nemességét. (1781. év 109. sz. 97. jkl.) 1819. évben Dániel, Mihály és Sámuel nagyváradi lakosok. (1819. év 1091. sz.) A család eredetét, úgylátszik, Zemplémben kell keresnünk.

Nem tudjuk biztosan, ezen családot érdekli-e a Szabolcsmegye levéltárában található azon armalis, melyet II. Ferdinándtól 1636. évi nov. 8-án Oláh Ádám, neje Korláth Dorottya s testvére Tamás nyertek.

Olcsvay. Nyitramegyei család, melynek megyénkben való szerepléséről nincsenek adataink s épen azért nincs megmagyarázva az sem, hogy József mezőnyárádi kasznár, Pál diósgyőri uradalmi hajdú, András miskolci és János mályi lakosok miféle okból kívánták 1836. évben nemességüket itt kihirdettetni. (1836. év 195. sz. 296. jkl.)

Olláry. A XVII. század végén Halasról költözött megyénkbe Balázs fia György fia György gyöngyösi lakos s Pestmegye bizonyítványával 1695. évben igazolta nemességét. (1695. év 50. sz. 328. jkl.)

Családfája:

[kép]

A györmegyei ág, nevezetesen György fiai Péter és György s István fiai János és István 1793. évben nemességigazoló pört indítottak megyénk ügyésze ellen, mely 1795. évben javukra dőlt el. (1793. év 758. NB. sz. 88. jkl. 1794. év 12. sz. 968. jkl. K. K. LVIII. 791.)

1822. évben Bertalan fia Márton fia Bertalan nagyfügedi lakos kért nemességi bizonyítványt, de sem ő, sem pedig János és György fegyverneki lakosok nem igazoltattak, mert úgy a közéletben, mint az anyakönyvekben Molnár néven szerepeltek. (1822. év 1003. sz. 995. jkl. 1826. év 223. sz.)

Az Olláry név már korábban is ismeretes volt. 1520. évben Olláry Mátyás és Gergely, Lada Imre, Jánossy Bernát, Keserü Gergely a pallosjogot s az orbátszentgyörgyi birtokot kapták adományba II. Lajos királytól. (1520. év 1. sz.)

Ollé (csattejedi vagy ollétejedi). Pozsonymegye Ollétejed (azelőtt Csát-Tejed) helységében 1273. évtől kezdődőleg mainapig birtokos, idők folyamán Nyitra-, Esztergom-, Nógrád-Somogymegyékbe is elágazott család. Megyénkben István fia István telepedett meg s mint tiszabeői lakos Pozsonymegye bizonyítványával 1746. évben hirdettette ki nemességét. (1746. év 182. jkl. 1732. év 155. sz. 1736. év 155. sz.) Tőle származott István, ettől pedig István, Sándor, János és Ferencz, kik 1793. évben nemességükről bizonyáglevelet nyertek. (1793. év 668. sz. 1761. év 275. b. sz. 146. jkl.)

Orbán. A Maklárról Tiszanánára költözött Mihály 1696. évben nemesi bizonyítványt nyert. (1696. év 28. sz. 31. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején is Tiszanánán lakott.

Orczy (orczi, nemes és báró). Somogymegye törzsökös családja, mely a XVIII. századig Arczi, Arczill, Orczill néven fordul elő. Első nyomát 1428-ban találjuk. 1591-ben már a vasmegyei Söptén szerepel, innen jött megyénkbe Gyöngyöshalászra István fia János fia Zsigmond fia Sándor s 1744. évben Vasmege bizonyítványával ki is hirdettette nemességét. (1743. év 234. sz. 1744. év 42. jkl. Balogh Gy. Vasm. nem. csal. 107. lap.) Fia Sándor volt, kinek leányait két Okolicsányi testvér vette nőül.

A bárói ágat István fia János fia György fia István - tehát a fenti Sándornak másodunokatestvére - alapította. Ezen István Telekessy egri püspök jószágigazgatója, Hevesmegye 1707. évi követe az ónodi országgyűlésen, 1710 -16. években vármegyénk alispánja, majd jászkún kapitány, a kir. tábla érseki bírāja, alországbiró volt. Felesége, Petrovay Zsuzsanna, révén osztályosa lett a Nyáry család javainak. 1731. évben birtokába jutott a terpesi praedium is, melyet nagybesenyői Bessenyei Mihály a Turcsányi családnak zálogba adott. (1714. év 48. sz. 568. jkl. 1718. év 1074. jkl. 1731. év pp. 127. sz.) 1736. évi júl. 5-én Lőrincz és Anna nevű gyermekeivel együtt bárói rangot nyert. (K. K. XXXVII. 526.) Lőrincz nevű tábornok fia szerepel az 1764. évi főnemesi összeírásban.

A család történetét megírta Petrovay György. (Turul. 1887. év 21. és 60.) A jelenlegi nemzedék származási adatait s címereit a M. Nemz. Zsebkönyv közli. (I. r. 384. II. r. I. 478.)

Orlandiny. II. Lipóttól 1790. évben decz. 20. O. Antal, Tamás, Antalné Trojer Krisztina, Tamásné Preuser Annától született Anna-Borbála, Erzsébet-Eszter, Czeczilia és Karolina nevű gyermekek a nemességgel a következő címert nyerték: Vörös pajzsfőben 3 fehér lilium, a hasított pajzsban elül kék mezőben hármás zöld halom felett balra fordult ezüst egyszarvú, hátul arany-feketével vágott mezőben kardot tartó fekete-arany griff; sisakdisz: arany-fekete nyílt sasszárny között a pajzsbeli griff; takarók: ezüst-kék, arany-fekete. Kihirdettetett 1791. évben. A címérlevél másolata megyénk levéltárában. (1791. év 877. sz. 920. jkl. K. K. LV. 288.)

Oros vagy **Orosz** (balásfalvi). Pozsony vármegye régi birtokos nemes családja. Levéltárunkban egy testimonialis található, melyet Pozsonymegye állított ki 1730. évben. (1732. év 155. sz.)

Orosz lásd Simon.

Ország (gúthi). Genealogusaink ezen történelmi nevezetességű, a XVI. század derekán kihalt családot a Guthkeled nembeli Guthy családból származtatják. Eme nemzetség czimerének motívumait látjuk Guthy Gáspár fia gúthi Ország Mihály nádor (+ 1482.) pecsétjeiben. (N. J. VIII. 282. Siebm. 467. Nyitram. monogr. 699.)

A Guthyak már 1403. évben szerepelnek megyénk történelmében. Ezen évben kaptak ugyanis Zsigmond királytól adománylevelet Gúthi Pál és Boldizsár a hütlen Zalowk Domokos fiai István és László Zalowk (Szalók) és Thyza Zalowk (Tizzaszalók) possessióira. (O. L. N. r. a. 13 : 4. §. 3. DL. 8928.)

1428. évben Gúthi Mihály fia Boldizsár és Gúthi Gáspár fia János tűntek fel. (O. L. N. r. a. 397 : 22. és 402 : 8. DL. 12015., 11933.)

1482. évben Mátyás király a székesfejérvári keresztesek konventje által beiktattatta Országh Mihályt és Lászlót fiági örökösödéssel a Hollókő várához tartozott Gyöngyös város felébe, továbbá Patha, Tarján, Alcsi, Fokoró, Szent Iván, Szazberek birtokokba. (O. L. N. r. a. 13 : 1.) Ezen birtokokat, melyeket nevezettek Zecheny László halála folytán kaptak (O. L. N. r. a. 13 : 4. §. 12. DL. 8928.), Mihály és fia László 1489. évben eladták Nagylucsei Orbán egri püspöknek. (O. L. N. r. a. 402 : 9. DL. 19544.)
1510. évi márcz. 23-án kölcsönös örökösödési szerződés jött létre egyrésztől gúthi Országh László és Maróthi Ilona gyermekei Mihály, Ferencz, János, Imre, másrésztől Kompolti János gyermekei között. (O. L. N. r. a. 434 : 18. és 28. DL. 22011., 22012.)
1523. évi apr. 10-én gúthi Országh Mihály fiai Ferencz, Imre, János és Mihály, másrészt gyarmathi Balassa Ferencz és ennek fiai egyezséget kötöttek, mely szerint utóbbiak átengedik Ványa alsó részét, Szent Jakab, Vámosgyörk, Küreő (Kürü), Karácsond falukat és Fegyvernek felét az Országhoknak, ezek viszont Viszneket s a nógrádmegyei birtokrészeket a Balassáknak. (O. L. N. r. a. 397. N. 3. DL. 23735.)
- I. Ferdinand 1528. évi jan. 20-án a Zápolyával való szövetség miatt hűtlenségbe esett apanagyfalvi Apafy Ferencz birtokait gúthi Országh Imre országbírónak adományozta. (O. L. Bécsi K. K. I. 113.)
1549. évben O. László fia Mihály fia László fia Kristóf, 1561. évben Mihály fia László fia Imre és Homonnay Ágnes leánya Magdolna, Bánffy István neje, szerepelnek. (O. L. N. r. a. 15 : 4. 397 : 4.)
- I. Ferdinándtól 1560. évben gúthi Országh Kristóf új adományként kapta a többi közt a következő birtokokat: Nána, Sirok, Oroszlánkő, Tar, Heves, Fegyvernek, Ványa városokat, Saár, Roff falukat, Patha, Tarján, Szazberek városok felét, Gyöngyösön, Fokorón, Szent Ivánon bizonyos birtokrészeket. (O. L. N. r. a. 402 : 31.)
- Ezen Kristóf országbíró 1567. évben meghalt s mivel nejétől Zrinyi Ilonától, a szigetvári hős nővérétől, gyermekei nem származtak, vele a család sirba szállt. Birtokai Borbála nevű nővére szállottak át, mint ezt a Nyáry családról irt közleményben olvashatjuk.
- Országh.** I. Lipót királytól 1688. évi márcz. 10-én Országh Pál, leánya Borbála, fivére Márton, ennek leánya Rozália, továbbá Kada János, neje Országh Katalin s gyermekei Pál és Katalin nyertek címerez nemeslevelet, mely még azon évben ki is hirdettetett. (1688. év 246. jkl.)

Leszármazás:

[kép]

- Detrich Erzsébet első férje Nagy Miklós volt, kitől származtak Nagy Katalin, a ki mostoha testvérének, Országh Józsefnek nejévé lett és Nagy Judit előbb Sütő Jánosné, majd Veres Andrásné. (1761. év pp. 683. NB. sz. 1772. év 597. jkl. 1768. év 223. sz. 385. jkl. 1738. év pp. 191. sz.)
1755. évben György fia Pál jászberényi lakos fiai Mihály Jászberényben, Gergely pedig Tarnamérán élnek, de ők nem ezen családból származtak. A nemességszerzők állítólag nagyatyjuk György s ennek testvérei Pál és János voltak. Nemességükről közelebbi adatok hiányzanak. (1755. év 149. sz.)
- Országh.** Címerez nemeslevelet 1793. évi okt. 28-án O. János, neje Kovacsics Borbála, gyermekeik János és Borbála, János neje Mogyoróssi Anna s gyermekeik János, Mária, Erzsébet és Anna nyertek. Kihirdettetett Máramarosban, majd 1838. évben János zemplénmegyei táblabíró, tiszatokaji, majd szolnoki lakos, kir. kamarai tisztviselő kérelmére megýénkben is.

Czímer a meglevő armalis-másolat nyomán: Vörös pajzsban hármass zöld halom középsőjéből zöld ág emelkedik ki, ennek tetején jobbról csillagtól, balról félholdtól kísért fülemile fölfelé irányított pалlost tart; 2 sisak, a jobboldali disze termékeny szőlőtőke, a baloldalié pалlost tartó fülemile; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1838. év 384. sz. 273. jkl.)

Nagy Iván (VIII. 288.) és Siebmacher munkái (467.) fülemile helyett tévesen galambot jeleznek.

Orthó másk. **Molnár**. II. Ferdinandtól 1628. évi nov. 7-én nyert armalisát 1629. évben Gömörmegye hirdette ki. Nemességszerzők Orthó másk. Molnár Mihály, neje Török Erzsébet, testvére Jakab voltak.

A megyénk levéltárában levő armalis-másolat szerint a címer: Vörös pajzsban zöld halmon kiterjesztett szárnyú sólyom; sisakdisz: ugyanaz; takarók: kék-fekete, vörös-ezüst. (1628. év 2. sz.)

Az 1699. évi összeírásban László fedémesi birtokos. 1715. évben János fia János Hétfaluból Fedémesre költözött s Gömörmegyétől nemességéről bizonyítványt nyert. (1715. év 79. sz.) Az 1724. évi investigatio alkalmával Illés és János bükkszenterzsébeti lakosok igazoltattak. 1823. évben Mihály fia Mihály fia Antal kevermesi lakos nyert bizonyáglevelet. (1823. év 1060. sz. 1654. jkl.)

Ölvedy lásd Gachal.

Őry lásd Eőry.

Ősz lásd Eősz.

Ötvös lásd Eötvös.

P.

Paczolay. Nyitra megyéből származik. 1796. évben Sándor a somogymegyei Kónyiba költözött s ott prédikátor volt. Fia Sándor előbb csurgói gazdatiszt, majd Orczy György báró százberekai ispánja volt s mint ilyen Somogymegye bizonyítványával 1840. évben hirdettette megyénkben nemességét. (1840. év 2209. sz. 1089. jkl. 1843. év 801. sz. 1401. jkl.)

Paksi (Paxi) István 1699. évben bükkszéki birtokos.

Páll (felsőeőri). II. Mátyástól 1611. évben nyert adományt Felsőeőrré. Vas megyéből Fejér-, Veszprém megyékbe is elágazott. Megyénkben 1807. évben hirdettetett ki Vas megye bizonyítványa alapján Ferencz egri lakos. (1807. év 172. sz. 208. jkl.)

Pál. Megyénkben 1718. évben lett kihirdetve armalisuk, melyet ugyanazon évi május 15-én Pál József gyöngyösi lakos, neje Szakács Erzsébet s fiuk János nyertek. (1718. év 1036. jkl.) Az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltattak a fenti József s a nemeslevél kelte után született fia István.

Palásthy (palásti és keszi) Hont megye régi birtokos családja. Első őse Bors vitéz, a ki a keresztes hadjáratban tanúsított vitézségeért II. Andrástól 1217. évben Palást földjét nyerte. (Nyitra m. monogr. 699.) 1421. évben Gergely czímerlevelet, 1745. pedig Ferencz czímerbővítést nyert. (K. K. XL. 175.) Egy ág később Nyitra megyébe költözött, Alsó-Kereskényben lett birtokossá, majd onnan Liptó megyébe is átszármazott. Ez a keszi és alsókereskényi előneveket viselte.

Liptó megyéből István fiai András és István királylehotai származású bükkszenterzsébeti lakosok, továbbá Pál fia István fia Pál csépai lakos s fia János telepedtek meg megyénkben s az előbbiek 1758. évben, az utóbbiak 1768. évben hirdettették ki nemességüket. (1758. év 363. jkl. 1768. év 1. et. A. sz. 223. jkl.)

Hont megye bizonyítványa alapján igazoltattak 1767. évben István és Dubraviczky Zsuzsi fia János és Gácsi Anna fia András fia Ferencz hatvani lakos s ennek fia János. (1768. év 1. et. A. sz.)

A Nagy Iván művében (IX. 21.) közölt genealogián ezek egyike sem fordul elő.

Pál-Deák lásd Deák (mihályi).

Páldy. A családot P. Mihály, gyermekei János, István és Erzsébet, fivére Máté s ennek gyermekei István, Mihály és Katalin alapították. 1715. évi febr. 28-án nyerték ugyanazon évben megyénkben kihirdetett nemeslevelüket. (1715. év 622. jkl.)

Az 1724. évi investigatio idején János csányi, Máté pedig farmosi lakos volt. Ugyanekkor egy másik János Erdőkövesden lakott. 1727. évben Mihály fia István nemességi bizonyítványt nyert. (1727. év 142. sz.) Bizonyára ezen István (+ 1782. előtt) gyermekei voltak: Anna Brezovay Imréné, Borbála Várkonyi Lászlóné, Rozália Gosztony Antalné, továbbá Mária és Rozália. (1782. év pp. 2267. sz. Külön perek 297. sz.)

Pálffy. Az 1724. évi investigatiókor János martonfalvi származású tiszafüredi birtokos Gömör megye bizonyítványával igazolta nemességét. A következő évben János erdőkövesdi lakos s fiai Mátyás, Sándor, János, György, Miklós nyertek megyénktől bizonyosságlevelet. Armalisuk elpusztult. Vezekényen volt valami birtokrészük. (1725. év 166. sz. 1726. év 126. sz.) Mivel a nemeslevél keltéről sehol sem történik említés, nem tudjuk megállapítani, ezen családra vonatkozik-e azon armalis-másolat, mely az egri kápt. levéltárában (A. N. jk. 201. lap) található.

Palik. A nemességvizsgáló bizottság előtt 1724. évben Ferencz, György és Ignác, továbbá Ferencz fia Ferencz, György fia József és Ignác fia János bemutatják az I. Lipót király által 1659. évi

febr. 22-én P. Ferencz, neje Badony Anna, gyermekei Ferencz és Ilona, testvérei Márton és András, továbbá Márton neje György Anna, gyermekei Miklós és Dorottya, nemkülönben András fia István, végre György, János és Gergely részére adományozott, ugyanazon évben megyénkben kihirdetett címerlevelet s igazolják nemességüket.

Palla. III. Ferdinandtól 1647. évi jún. 15-én P. György (egy helyütt Gergely van írva) és István nyertek czimeres nemeslevelet, mely 1649. évben lett megyénk közgyűlése előtt kihirdetve.

A nemességszerző Györgytől származtak Gergely, I. András pásztói lakos és II. György. Gergely fiai voltak I. Mihály, I. János (+ 1740.) és III. György.

I. Jánostól származtak: 1) II. János, ettől V. István és VI. György; 2) II. Ferencz; 3) II. István (+ 1793.), ettől II. Mihály, Márton, III. András, VI. István, Pál és III. János. Mindnyájan Jászárokszálláson laktak.

III. György fiai voltak: 1) II. András, ezé III. István; 2) I. Ferencz, ezé Mátyás erki lakos; 3) IV. György; 4) I. István, ezéi IV. István, V. György és József. (1769. év 245. jkl. 1780. év 442. jkl. 1805. év 92. sz. 124. jkl. 1818. év 1332. sz. 1459. jkl.)

A család, mint látjuk, leginkább Jászárokszálláson terjedt el. 1821. évben közülök számosan nemességi bizonyítványt nyertek. (1821. év 28. sz. 28., 109., 1169. jkl. 1824. év 133. sz. 180. jkl.) Innen György Kisfaludra, majd Martonfalvára költözött s 1754. évben a jászkún kerületektől (Jászkún ker. 1754. év 505. jkl.), 1759. évben pedig megyénktől bizonyáglevelet nyert. (1759. év 56. jkl.)

Armalis-másolat található: Egri kápt. S. S. jk. 188. és 304. sz.

Palojtay. 1742. évben Palojtay Mátyás a Csúsz, Piry, Kanyó, Tarcsány és Sárközy családokkal együtt nádori adományt nyert Csépa helysége, hol 1731. évben már az ebeczki származású s a hontmegyei Palojtán is birtokos János fia Lőrincz fia György is szerepelt. (1764. év 99. sz. 1764. év pp. 760. R. sz. 1731. év 146. sz.)

Egy másik ág genealogiája a következő:

[kép]

Nógrádmegye bizonyítványa alapján 1777. évben kihirdették János fia György fiai Mátyás, Gábor és János (1762. év 219. sz. 1777. év 248. jkl.); megyénktől nemességi bizonyítványt nyertek: 1784. évben a fentiek negyedik testvérének, a Károly fehérváron elhalt Istvánnak, fiai Antal nagybecskereki és István szomolyai lakosok (1784. év 233. sz. 207. jkl.) és 1825. évben az 1777. kihirdetett Gábornak fiai: György, Mihály és Gábor, végre ezen Mihály fiai: József, Mátyás és Antal kevermesi lakosok. (1823. év 991. jkl. 1824. év 271. sz. 367. jkl. 1825. év 1330. sz. 2071. jkl.)

Palovics. Az 1654. évi okt. 25-én P. Mihály, fivére Antal s fiai András és Mihály részére adományozott címerlevél kihirdettetett 1657. évben. (1657. év 7. jkl.)

Paluska (maróthi). Az 1701. évben nemeslevelet, 1719. évben a maróthi előnevet nyert s ma már kihalt ezen barsmegyei családból Keresztély báró szerepelt megyénk 1764. évi főnemesi összeírásában. (K. K. XXV. 443. XXXIII. 54.)

Palya. 1714. évben András gyöngyösi lakos Túrócsmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1714. év 465. jkl.)

Panda lásd Komáromy.

Panker. A nemeslevelet III. Károlytól 1717. évi okt. 28-án Bachich György, Panker Sebestyén, Fórián György, Bachichné Kuzma Éva s gyermekei István, Mátyás, Katalin, Zsuzsanna, Pankerné Novák Márta s gyermekei Ferencz, István, Judit, Ilona, Zsuzsanna, nyerték.

Sebestyén fiától Jánostól született Ferencz kusztanóczi származású gyöngyösi lakos, a ki Vas megye bizonyítványa alapján 1778. évben hirdettetett ki. (1778. év 320. jkl.) Ferencztől és Sári Annától származtak: Károly tarnaleleszi birtokos, János gyöngyöspüspökii érseki kasznár, Gábor Orczy László báró tarnaörsi gazdatisztje, Imre esküdt és József (sz. 1786.), Almásy István tisztartója Zemplén megyében. Ezen József és Kádár Rozál fiai voltak: Ferencz (sz. 1816.) és Alajos (sz. 1822.). (1827. év 25. sz. 59. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon fehér lovon ülő vörös ruhás, kucsmás, jobbában kardot, baljában vörös zászlót tartó vitéz; sisakdisz: követ tartó daru; takarók: vörös-ezüst, kék-arany. (K. K. XXXI. 418.)

Pankotay (tiszafüredi). Eredeti neve váradi Pankotay volt, mely 1654. évtől a tiszafüredi Pankotay, majd a XVIII. század végétől Pankotay másként Jósá, végre Pankotay Jósá és tiszafüredi Jósá nevekre változott át. A család utolsó férfisarját, a kalandos tréfáiról országszerte ismert Józsa Gyurit, Cziráky országbíró 1838. évi parancsában „Pankotay de Füred alias Pankotay Józsa dictus” néven említi. (1806. év pp. 3360. sz.) Családtörténeti íróink tehát tévedtek, midőn a Pankotay és tiszafüredi Jósá családot két különböző családnak vélték.

Története a tiszafüredi és pusztakócsi birtokkal van szoros összefüggésben, mely az alpári Szemere családról származott át reá. Ezeket ugyanis János királytól Szemere Sebestyén nyerte, mint ezt 1583. évben kelt, magyar nyelven írt, végrendeletéből megtudjuk. Fia Zsigmond volt, kit ugyancsak 1583. évben Báthory Zsigmond fejedelem füredi birtoka után a tized fizetése alól felmentett. Ezen Zsigmond leánya Anna volt, ki a reá szállott füredi és kócsi birtokot a váradi káptalan előtt 1618. évben 2000 frttért férjére, váradi Pankotay Jánosra, ruházta át, első férjétől, csanádi Szél Istvántól, való István és Ferencz nevű fiainak pedig kárpótlásul Magyar- és Oláh-Hodost adta át.

Pankotay Jánosnak két neje volt, az első az említett Szemere Anna, kitől György és László származtak, a második Csókásy Judit, kitől Erzsébet született. Ezen három testvér nyert III. Ferdinándtól 1654. évi nov. 8-án új adományt Füred községre és Kócs pusztára. Az adománylevelél már a füredi előnévvel említi őket. A beiktatást a leleszi káptalan a törökök miatt nem a helyszínén, hanem Ónod várában teljesítette.

Csókásy Judit leányának, Pankotay Erzsébetnek, Sombolyon és Borosteleken is volt adományos részbirtoka. Ezen javakra ugyanis Rákóczi György fejedelemtől 1651. évben Csókásy Márton 5 leánya nyert adományt és pedig 1. Erzsébet előbb Szilágyi Andrásné, utóbb borosjenői Benyeczky Mihályné, 2. Anna Újhelyi Mihályné, 3. Katalin lungai Mogha Jánosné, 4. Zsuzsi borosjenői Bornemissza Pálné, illetőleg ezek leánya Anna és 5. Judit Pankotay Jánosné, illetőleg ezek leánya Erzsébet. (1793. év pp. 3329. B. sz.)

A család genealogiája:

[kép]

Midőn a törökök Nagyváradot elfoglalták, az akkor még ott lakott adományszerző György kapitány és nővére Erzsébet Erdélybe menekültek. Ez kedvező alkalom volt Barakonyi Ferencznek arra, hogy a Pankotayak jószágára nádori donatiót szerezzen. Tényleges birtokába azonban nem jutott az adományozott javaknak.

1830. évben ugyan az említett Barakonyi Ferencz maradékai, nevezetesen marosnémeti Gyulai Ignác horvát bán, Pogonyi Ferencz, Vitarius János és Barakonyi János megkísérelték, hogy az 1663.

évi donatiónak érvényt szerezzenek s Pankotay Jósá György ellen indított perükben azt vitatták, hogy a Pankotay család tulajdonképpen már az 1654. évben donatiót nyert Györgyben kihalt s az ő ősök az ő magvaszakadása folytán nyerte az adományt. De mind hasztalan, célta nem értek, mert Pankotay Jósá György hitelesen beigazolta, hogy ő egyenes leszármazottja az adományszerző Györgynek. A bizonyítás oly meggyőző volt, hogy a Barakonyi örökösök is belátták tévedésüket s a további perlekedéstől elálltak. (1830. év 47. sz. 65. jkl.)

A kócsi pusztára Raffanidesz János is nyert donatiót, statuáltatta is magát, de a Pankotayak tiltakozása miatt nem vehette azt birtokába. (1738. év 20. sz.)

Egyéb adataink a családról:

1780. évben András és Imre testvérek, iklódi lakosok. Mint ezeknek egyszerű állítását említjük fel, hogy váradi Pankotay Jánosnak - Szemere Anna férjének - az apja Gergely volt. (1748. év 70. sz. 1780. év 437. jkl.) 1756. évben Pankotay Sámuel, István, Mihály és László osztoznak. (1761. év pp. 676. sz.)

1701. évben Pankotay Krisztina gyermekei Szeghalmi János és Tamás 2100 frtéért eladják Füred felét és egész Kócs pusztát a tiszafüredi lakosoknak. (1750. év pp. 424. sz.)

1775. évben Pankotay Jósá Zsuzsi Pappszász István özvegye. (1775. év pp. 2002. sz.)

1784. évben élnek Sámuel (neje Muraközi Katalin), Gábor és László táblabírák. (1784. év pp. 2345. sz.)

1794. évben Jósá Klára Bizony Pál tiszafüredi tisztartó özvegye. (1794. év pp. 2450. A. sz.)

1795. évben P. István és Gellén Mária gyermekei: Gábor, Klára - tassi Végh Istvánné - és Judit - Fáy Mihályné - osztoznak javaikon s a füredi és kócsi birtokot Gábor kapja, a tenki, szentmáriai és disznóshorváti jószágokat valamennyien egyenlő irányban. (1814. év pp. 3403. sz.)

1806. évben Tiszafüreden élnek P. Jósá Károly és öccse Ábrahám. (1808. év pp. 3286. sz.)

1807. évben Pankotay Borbála Csilléry László neje. (1807. év pp. 3250. sz.)

Az 1809. évi tiszafüredi insurrectionális összeírásban szerepelnek: I. Károly 43 éves, Gábor 53 éves, ennek fia György 20 éves, Ábrahám 26 éves, P. György 42 éves.

A család leányági leszármazóiról a megyei levéltárban több genealogiai táblázat (1793. év pp. 3329. B. sz. 1759. év pp. 650. sz. 1806. év pp. 3360. sz.), a m. kir. országos levéltárban pedig (Gyfvári kápt. 3. L. Reg. 9.) egy 1606. évi keletű s a váradi Pankotay családnak adományozott armalis található. Ezt azonban Bocskay Istvántól Várady Pankotay Mátyás és Nádudvary Tamás bihari prédikátor fia János nyerték egészen más címerrel, mint a melyet a füredi Pankotayak pecsétjei mutatnak.

Pányoki. Az ungmegyei Mogyorós és Botfa községekben volt birtokos. 1760. évben Mihály szerepel a megyében, lakhelyét azonban nem tudjuk. (1762. év 52. sz. 23. jkl.)

Pap. Az 1654. évi aug. 19-én P. Ambrus, fivére Lőrincz, gyermekei Máté, Mihály, János, Ilona és Katalin javára adományozott nemeslevél kihirdettetett 1655. évben. (1555. év 28. jkl.)

Pap. I. Lipót királytól 1666. évi nov. 28-án P. Albert, neje Tóth Ilona, gyermekei Mihály és Zsófia, fiverei Mátyás, Márton és Péter nyertek címerlevelet. Mihály Ivánkáról Szemerére, ennek fia Péter pedig innen Besenyőtelekre költözött s megyénkben 1759. évben igazolta nemességét. (1759. év 35. sz. 19., 30. jkl.) Ugyanezen évi keletű armalis-másolat az egri kápt. levéltárában. (F. F. jk. 241. sz.)

Pap. 1667. évi júl. 16-án nyert armalisa ugyanazon évben megyénk közgyűlésén lett kihirdetve. Nemességszerzők voltak: P. János kúnhegyesi lakos, neje Kis Borbála, gyermekei Mihály,

Ilona és Katalin, továbbá Sámuel s neje Kis Anna, Bálint és neje Nagy Katalin, György és neje ugyancsak Kis Anna, továbbá Pál és Mihály testvérek. (1667. év 156. jkl.)

Sámuelről így származik le a család:

[kép]

Nemességi bizonyítványt nyertek: 1778. évben Mihály és István tiszavárkonyi lakos testvérek (1778. év 320. sz. 60., 258. jkl.); 1829. évben Mihály és János testvérek s ezek fiai. (1829. év 713. sz. 1058. jkl.)

Pap. I. Lipót király 1693. évi május 12-én nemesítette meg P. Lászlót, nejét Kerekes Katalint, leányát Erzsébetet, fivéreit Mihályt és Istvánt. Az armalist bemutatták a vármegyének, de a földesúr közbevetett felebbezése folytán kihirdetést nem nyerhetett. Az 1724. évi investigatio jegyzőkönyvéből legalább ezt olvassuk ki. A nemességszerző Pálnak hasonnevű fia 1724. évben Gyöngyöspatán lakott. Az eredeti nemeslevél 14. sz. alatt a jászói konvent levéltárában van.

Pap. Nemességet 1696. évi aug. 18-án P. Sámuel, neje Csizmadia Anna, gyermekei János, István, György, Mihály, Katalin, Erzsébet nyertek. Nemeslevelük 1697. évben lett kihirdetve. (1697. év 294. jkl.) A nemességszerző Sámuel 1699. évben sarudi, abádi és tomaji birtokosként szerepel. Az 1724. évben a következő fiai igazoltattak: Mihály abádi, János szalóki lakosok, Gergely, György, István és Sámuel, a ki 1732. évben Tiszaszöllősen lakott. (1732. év 110. sz.)

A nemeslevélben is említett Istvánnak fia volt Gergely, ezéi pedig Dávid és Mihály szoboszlói lakosok, kik 1792. évben nemességi bizonyítványt nyertek. Ez időben egyes családtagokat Tiszaroffon találunk. (1792. év 759. sz. 1816. év 965. sz. 1393. jkl.)

Pap. Esztergommegyéből Komárommegyébe, innen pedig megyénkbe költözött család. Az Esztergommegyében kihirdetett s az orsz. levéltár helytartótanácsi osztályában fellelhető nemeslevelet III. Károlytól 1715. évi máj. 30-án P. István előbb mocsai, majd neszemlyei lakos, neje Gazdagh Éva, gyermekei István, Mihály, Sámuel, Péter, Imre, Sára és Katalin nyerték. Mihály gyöngyösi lakos 1721. évben, majd az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság előtt Komárommegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1721. év 89. sz.)

Papp. Abauji család, ősi lakhelye, úgylátszik, Gönczön volt, de szerepelt Felső Dobszán és Tornó Némethen is. 1746. évben Gönczön lakott János fia János fia János, kinek András nevű fiától származott ugyancsak János nevű unokája tiszafüredi ügyvéd volt s 1843. évben hirdette ki nemességét. (1843. év 500. sz. 899. jkl.)

Pap. 1792. évi tanuvallomások szerint Dévaványán él István fia István, kit másként Szitásnak, vagy Losonczynak is neveztek. A Szitás név állítólag azért maradt rajta, mert apja Szitás János veje volt, a Losonczy pedig azért, mert nagyapja Losonczon prédikatori tisztet viselt. (1792. év 759. sz.) Lásd még a Szitás családról írt közleményt.

Papp lásd Bóka-Papp.

Papp lásd Dolinay.

Pap lásd Hrabóczky.

Pap lásd Kazay.

Pap lásd Kiss. (1634.)

Pap lásd Murányi.

Pápay lásd Szilágyi.

Pappszász. Gömörmegyéből ered, ott lett kihirdetve 1630. évben azon címeres nemeslevél, melyet 1628. évben Szász alias Mády György, fiai Mihály, János, István, Péter, továbbá Szabó Meraj Pál, Grancz Pál és fia András nyertek.

Egy másik armalisa is van a családnak, melyet II. Ferdinand Bécsben 1632. évi ápril. 20-án Zas alias Mády Györgynek, nejének Szabó Annának, gyermekeinek Istvánnak, Jánosnak és Annának adományozott a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon 3 fiókáját vérével tápláló pelikán; sisakdisz: keresztbe tett két pálmaág fölött kiterjesztett szárnyú fehér galamb; takarók: mindkét részen ezüst-vörös.

A Pappszász család ma is ezt a címeret használja s az ezen címert adományozásáról szóló 1632. évi eredeti nemeslevél, melyen a címertfestmény helye üres s a kihirdetési záradék hiányzik, Pappszász Lajos pusztatenki birtokos tulajdonát képezi.

A nemességszerzők egyik utóda, István, Miskolcra származott át. Ennek fia volt György, a ki felesége Némethy Mária, Széky Katalin leánya, révén a Széky család javainak osztályosává lett. III. Károly 1734. évi oklevele az újszerzeményi bizottság határozata alapján megítéli a családnak az igari, szárazbeői és széki részbirtokokat s a Pap aliter Szász néven említi azt. A Pappszász nevet csak későbbben kezdte használatba venni a család s ugyanekkor a Mády név előnévvé változott át.

A család genealogiája a megyei levéltárnak (1772. év pp. 981. sz. 1769. év pp. 902. sz. 1781. év pp. 2225. sz.) s a Széky család levéltárának oklevelei s az újabb nemzedéket illetőleg családi közlés alapján a következő:

[kép]

Parázsó. 1764. évben Mihály és Márton dobii származású abádi lakosok. (1764. év 113. A. sz.) 1770. évben Zemplénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett János, több testvére és unokatestvére. (1770. év 1. A. A. sz.)

Párvy. E családról már 1490. évben történik említés, midőn Dóczy Imre és Horváth István Beatrix királynétól adományt nyertek a Párvy Mátyástól zálogban birt birtokokra. Leginkább Nyitra megyében Szakolczán és Galgócson székelt, de elágazott Fejér-, Trencsén-, Gömör- és Krassó megyékbe is. Nyitra megye előtt 1754. évben investigáltattak János, György és István galgóczi lakosok, majd 1759. évben nemességi bizonyítványt is nyertek, melynek alapján az alábbi genealogia állítható össze:

[kép]

Megyénkben a család nemessége ugyan kihirdetve nem volt, több tanu vallomása szerint azonban a Galgóczi Gyöngyösre költözött János nemes családból származott. Ezen János leszármazói:

[kép]

A Gyöngyösön megtelepedett s a régi Bene utcában, a Gosztony ház közelében, lakott János, a kort tekintve, azonos lehetett a Nyitra megyétől 1759. évben nemességi bizonyítványt nyert Jánossal. (1846. év 2544. sz. 2543. jkl. Nyitra. levélt. Opus invest. Proc. Vágúj. 1754. év 384. lap. Prod. sub litt. E.)

Pászthóy (pásztoi és hasznosi). Heves megye ősrégi családja a Rathold (Rátót) nemzetségből. Mivel még a XVI. század végén kihalt, megyénk levéltárában alig néhány oklevélben maradt fenn

emlékezete. Nagy Iván (IX. 132.) és Siebmacher (483.) tudomással birtak e család létezéséről, címérét is közlik, de történetéről, leszármazásáról nagyon keveset mondanak. A család őse Domokos tárnokmester fia a Rathold nembeli István, a királyné főlovászmestere és trencsényi ispán volt, aki 1265. évben Ágas várát és a pásztói monostor kegyúri jogát nyerte adományul. Fiai voltak az 1270-1320. években szerepelt Domokos tárnokmester és nádor, a Pászthó család törzse, László (Lacz), a Tary család és Kakas a Kazai Kakas család megalapítói.

1395. évben János országbíró volt. Mivel ez egy 1396. évi oklevélen mint Domokos fia szerepel, megdől Nagy Ivánnak azon feltevése, hogy ezen Domokos János országbíró testvére volt. (1805. év pp. 3295. sz.)

A XV. századból, 1406. évből, csak P. Imrét ismerjük, kinek neje Domoszlói Margit volt. XVI. századbeli adatok alapján pedig az alábbi genealogia volt összeállítható:

[kép]

1539. évben György fia Ferencz ecsegi, kenderesi és beői birtokát elcseréli a Pálosok tabajdi birtokával, ez utóbbit illetőleg rakai Korniss János ellenmondása mellett. (1753. év pp. 491. sz.)

1588. évben Homonnay István zempléni és ungi főispán és neje enyingi Török Fruzsina P. Gergelytől 500 forint árárt bort vettek s ennek fejében zálogba adták neki Átányt és Kürüt.

1592. évben az egri káptalan előtt egyrésztől Pászthó Gergely, másrésztől pedig nővérei Klára, Orsolya, Margit és Annától (Szénássy Istvánnétól) származott Szénássy Judit, továbbá Pászthó János leánya Borbála, végre Pászthó Zsigmond leányától P. Katalintól (Alaghy Jánosnétól) származott Alaghy Juditnak (Mágócsy Andrásné, utóbb Rákóczi Zsigmondné) gyermekei Mágócsy Gáspár, Ferencz és Erzsébet szerződést kötöttek, mely szerint utóbb nevezettek a sok viszálynak végét szakítandók Pászthó Gergely és esetleges fiúmaradékai javára teljesen lemondanak Hasznos, Pászthó, Sósheartán, Bárkány, Csepkeleke birtokokról oly kikötéssel azonban, hogy ha ő fiúutódok nélkül maradna, a jelzett birtokok rájuk visszazállanak; viszont Gergely a vadnai birtoknak felét, az úgynevezett „Pászthó Ferencz részt” nővéreinek és ezek maradványainak, a másik felét pedig, vagyis az úgynevezett „Pászthó Zsigmond részt” az ezen Zsigmondtól leszármazott Alaghy Judit utódainak engedi át. Ezen egyezséget 1593. évben II. Rudolf király is megerősítette.

Mivel Zsigmond ágából csak Borbála szerepelt e szerződés megkötésekor, fivére, István és Zsigmond, bizonyára korábban elhaltak. (1744. év pp. 263. sz. 1805. év pp. 3295. sz. Szederkényi: Hevesm. monogr. II. 265.)

Pászthó Gergely 1598. évben Kassán Beniczky Márton házában lakott s Hasznoson levő malomhelyét Csépe Demeter, Péter és Gáspár nevű jobbágyainak engedte át használatra. Mivel súlyos beteg volt, az egri káptalan két tagja a lakására ment s ott vette ki tőle e vallomást. (1767. év pp. 860. sz.) A következő évi április 15-én pedig már mint gyöngyösi lakos állított ki kötelező levelet arról, hogy Kis Réde falubeli részét gyöngyösi Pap Istvánnak adja zálogba. (M. Nemz. Muz. Rhédey levélt.)

Patay. 1811. évben László fia István fia József alsószuhai származású hevesi lakos s gyermekei József, Éva és Borbála Gömörmegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek. József testvérei közül ez időtájt Jakabot Debreczenben, Istvánt és Lászlót Rimaszombatban találjuk. (1811. év 302. sz. 389. jkl.) Lehetséges, hogy nevezettek az 1685. évben megnemesített nógrádi eredetű családból származtak. (Gömörm. monogr. 654.)

Patay lásd Timár.

Pataky. 1823. évben Gyöngyöspüspökiben lakik István és Pap Anna fia Pataky Mihály. Állítólag abauji eredetű volt. Nemessége kihirdetve nem volt. (1823. év 1034. sz. 1563. jkl.)

Patkós. Az 1724. évi nemesi investigációkor István a II. Ferdinand által 1634. évi febr. 4-én Patkós István és János részére adományozott s Tornamegyében kihirdetett armalis bemutatásával igazolja nemességét s azt, hogy ő az említett Jánosnak egyik leszármazottja. Ugyancsak ő 1725. évben Tornamegye bizonyítványa alapján kihirdettetett. (1725. év 810. jkl.) Tiszanánán, Dévaványán és Mezőtúron élt a család. 1764. évben István, János és Benedek biznyságlevelet nyertek. (1764. év 18. A. sz. 1769. év 247. jkl. 1773. év 68. jkl.)

A levéltárban levő armalis-másolat szerint a címér: Kék pajzsban zöld halom felett fiókait vérével tápláló pelikán; sisakdisz: kardot tartó vörös ruhás kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1770. év 18. A. sz.)

Pauer lásd Petheő. (1655.)

Paulovics. 1839. évben János szolnoki sőtiszt Nyitramegye bizonyítványával igazolja nemességét. (1839. év 1717. sz. 1038. jkl. 1842. év 982. sz. 716. jkl.) Ezen testimonialis genealogiai adatai:

[kép]

Pázmán. Ezen komárommegyei családot laki Pázmán néven ismerik genealogusaink. 1518. évben Lakszakállásra nyert királyi adományt. Megyénkben János fia Tamás fia Gergely laki lakosnak fiai: Tamás és Simon mezőtúri lakosok telepedtek meg s 1826. évben Komárommegye bizonyítványával igazolták nemességüket. (1826. év 197. sz. 243. jkl.)

Pázsit vagy **Pazsi.** A pozsonymegyei Nemesszegről (Dunaszerdahelyről) Mihály előbb a borsodmegyei Vattára, utóbb Tiszafüredre költözött s itt fiúutódok nélkül 1777. év körül meghalt. (1777. év 162. A. sz. 323. jkl.)

Péchy (péchújfalusi). Ezen erdélyi eredetű család első őse az I. Ferdinand király idejében élt Gáspár gyulai kapitány, a ki 1555. évben nyert címérlevelet. A család története, leszármazása, címere a szakirodalomból eléggé ismeretes. (N. I. IX. 176. Siebm. 488. M. Nemz. Zsebk. II. r. I. 491.) Az 1724. évi investigáció idején Imre szerepelt megyénkben, a hol - mint a függelékből látható - a család több tagja hivatalt is viselt. Antal 1783. évben maklári plébános volt. (1783. év pp. 2305. U. sz.)

Péchy (Andréffy). I. Ferdinandtól Péchy (Andréffy) János és testvére Ferencz 1559. évben nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Aranynyal és késsel vágott pajzsban alul 3 arany liliom s felettük fehér galamb (lábai és farka az alsó mezőben) áll s csőrében bogyókkal megrakott olajágot tart; sisakdisz: a pajzsbeli galamb; takarók: mindkét részen arany-ezüst-kék.

Az eredeti armalis, melyen kihirdetési záradék nincsen, Tapolcsányi László egri ügyvédnél maradt zálogban s úgy került 1807. évben megyénk levéltárába.

P. János pécsi származású volt s a nemességet irodalmi tevékenységeért, Verancsics Antal egri püspök oldala mellett teljesített kiváló politikai érdemeiért, nagy tudományáért, tiszta életéért kapta. Az Andréffy nem előnév, hanem megkülönböztető melléknév (cognomen), melyet mint András utóda nyert. (1807. év 476. A. sz.)

Pecz. III. Ferdinandtól 1646. évi okt. 12-én Pecz János nyert nemeslevelet, melyet 1647. évben Veszprémmegye, 1680. évben pedig ennek Gyöngyösre költözött Pál és János nevű fiai kérelmére Hevesmegye hirdetett ki. (1680. év 98. sz.) Az 1724. évi nemesi vizsgálat alkalmával János s fia János, István s fia János gyöngyösi lakosok igazoltattak. Genealogiáját, címérét Nagy Iván művében (IX. 189.) találjuk.

Pecze. 1701. évben Farkas nemességi bizonyítványt nyer. (1701. év 744. jkl.)

Péczely. 1819. évben Ung- és Abaujmegyék bizonyítványa alapján Péczely István egri molnár legény nemessége kihirdettetvén megyénktől bizonyáglevelet nyert. (1819. év 340. jkl.) Ezen testimoniális azonban 1830. évben meg lett semmisítve, mert kiderült, hogy csalárd úton jutott hozzá. Azon bizonyáglevél ugyanis, melynek alapján nevezett megyénkben kihirdettetett, nem az ő nevére, hanem egy másik Péczely István hernád-szent-andrási lakos nevére szólt. Aradmegye is megsemmisítette János nevű fia, kroknai lakos, részére kiállított bizonyítványát. (1830. év 752. sz. 1085. jkl. 1831. év 184. A. sz. 296. jkl.)

Pellionis lásd Szűcs.

Péntek. A nemeslevelet II. Ferdinandtól 1631. évi jún. 18-án Péntek Demeter, neje Tóth Katalin, gyermekei Péter, Anna és Ilona, továbbá testvérei Lőrincz és Katalin nyerték s ugyanazon évben Borsodmegye hirdette ki. (Borsodm. lev. Pr. 5. f. 41.) 1699. évben Benedek, István, id. és ifj. András sarudi birtokosok voltak s 1709. évben igazolták nemességüket. (1709. év 486. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején János, Demeter, Benedek, Lőrincz tiszaderzsi lakosok voltak, későbbben pedig egyesek Kisújszállásra, Kúnhegyesre, Madarasra is eláigaztak. (1773. év 309. C. sz.)

Az eredeti armalist a család őrzi Tiszaderzsén.

Penz. Honfiusított család. Az 1697. évi márcz. 9-én Penz Kristóf egri kamarai prefektus, neje Kettner Mária Terézia, gyermekei Ferencz-József, János-Antal, Johanna-Erzsébet és Borbála-Terézia javára adományozott indigenatusi kiváltságlevél kihirdettetett 1698. évben. Feltalálható Pestmegye levéltárában. (1698. év 74. jkl.) 1698. évben János egerbaktai, jánoshidai, alattyáni, jenői, pázmándi birtokos. Czímer: K. K. XXIV. 256., 320.

Pénzes (vásárhelyi). Báthory Gábor 1608. évi júl. 17-én nemesítette meg Pénzes Jánost és a vásárhelyi előnevet adományozta neki. A nemeslevelet Biharmegye hirdette ki. Feltalálható a m. kir. orsz. levéltárban. (Gyfvári kápt. 5. L. Reg. 186.)

Zemplénmegyétől nemességi bizonyítványt nyertek: 1736. évben János sátoraljaújhelyi és György gertselyi lakos testvérek és ezek fiai nevezetesen Jánoséi István, János, György, Pál és Imre, Györgyéi pedig Ádám, József, István, György; 1768. évben pedig a fenti János sátoraljaújhelyi lakosnak fia György s ennek fiai György és Imre tiszaszentimrei lakosok. De mivel ez utóbbiban a nemességszerzőkkel való összeköttetés feltüntetve nem volt, György és Imre tiszaszentimrei lakosok nemességét nem hirdette ki a vármegye, hanem őket bővebb igazolásra utasította. (1768. év 219. sz. 361. jkl.) A következő évben újabb bizonyáglevelet mutattak fel s bár leszármazásuk ebben sem volt kifejezve, ezt a vármegye kihirdette. (1769. év 221. sz. 225. jkl.)

Perlaky másk. **Horváth** (perlaki). Eredetét biztosan nem tudván csak fentartással közölhetjük ama családi hagyományt, hogy a zalamegyei Perlakyakkal közös törzsből származott. Megyénkben Perlaky István (sz. 1762.) telepedett meg, Egerben jogtanár volt s 1802. évben Sopronmegye bizonyítványával igazolta saját és Károly és Flórián nevű fiai nemességét. Eme bizonyáglevél szerint a család neve azelőtt perlaki Horváth volt. (1802. év 694. sz. 685. jkl.)

Az említett Károly barsmegyei aljegyző, majd Makay Antal püspök nagybátyjának jószágigazgatója, azután a szentgyörgyi Horváth család prefektusa, végre közalapítványi prefektus. Nemességi bizonyítványt nyert 1827. évben. (1827. év 874. sz. 1108. jkl.) Meghalt Domoszlón 1877. évben. Fia Zénó domoszlói birtokos.

Flórián táblabíró és aradmutinai kamarai ügyész volt s Lőrincz nevű fiával együtt nemességi bizonyítványt kapott 1838. évben. (1838. év 2272. sz. 1268. jkl.)

A család levelesládája, értesülésünk szerint, a szabadságharcban Temesvár ostroma alkalmával pusztult el.

Mivel Sopronmegye bizonyítványában czimerlevélre hivatkozás nincsen, nem tudjuk biztosan megállapítani, ezen családra vonatkozik-e a II. Mátyás által 1613. évi márcz. 14-én a perlaki Horváthok részére adományozott s Fejérmegye levéltárában levő eredeti armalis. (1819. év 896. sz. 822. jkl.)

Pestini lásd Kulin (jászberényi).

Pesztránszky másk. **Galgóczy**. Az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság előtt István dévaványai lakos Biharmegye szolgabírájának és esküdtjének bizonyítványával igyekszik nemességét igazolni. (1725. év 33., 160. sz. 809. jkl.)

Péter. P. Balázs és János gyöngyösi lakosok igazoltatnak 1676. évben. (1676. év 193. jkl.)

Péter másk. **Szarka**. Az 1776. évben Borsodból Kis-Kálnára, majd Bajkára költözött Mihálynak egyik fia volt András mezőúri jegyző, a ki Mészáros Annától 1817. évben született Károly nevű fiával együtt Barsmegye bizonyítványa alapján 1825. évben nemességét kihirdettette. (1825. év 555. sz. 834. jkl.)

Petermányi. Mária Terézia 1760. évi nov. 25-én nemesítette meg a családot. Nemességszerzők: P. Mihály és Ádám testvérek, Mihály neje Karlony Teréz, fiai Mihály és Ignác, leányai Teréz és Erzsébet, Ádám neje Radler Katalin, fiai Imre, János, leányai Julianna és Jozefa voltak. Kihirdették 1761. évben Vas- és Hevesmegyék. Eredetije megyénk levéltárában van.

Czímer: Vágott pajzs, az alsó kék mezőben a vele szembe jövő farkast mellső jobblábjával megragadó futó oroszlán, a felső, ezüsttel és vörössel hasított, rész ezüst mezejében csonka fatörzs, melynek jobb felől kinyúló ága le van vágva, balfelől pedig egy élőág alatt levő oduból méhraj repül ki s lepi el az egész mezőt, a vörös mezőben csőrében arany író tollat tartó fehér galamb; sisakdisz: a pajzsbeli galamb; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1761. év 139. sz. 89. jkl.)

Pethes (kecskeméti). A címeres nemeslevelet II. Ferdinand adta 1625. évben kecskeméti Pethes Mihály és Balázs testvéreknek. A leszármazást az alábbi táblázaton csak azon Tamástól tudjuk levezetni, ki a XVIII. század közepén a komárommegyei Kamocsa községben élt.

[kép]

Antal fiai közül Imre dekretatis főhadnagy, póstamester Jászárokszálláson, Mihály jászkúnerületi adószedő, Antal dekretalis főhadnagy, póstamester Félegyházán, József táblabíró, szentiváni lakos; János fiai közül: József kir. táblai jegyző jászberényi lakos, Pál jászkúnerületi jegyző, János tanuló. Nemességük Komárommegye bizonyítványa alapján 1838. évben lett kihirdetve. (1838. év 1690. sz.)

Czímerlevél: O. L. Htt. Nob. Komárom.

Pethes másk. **Gyöngyösy**. Az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság jegyzőkönyvéből tudjuk meg, hogy III. Ferdinand 1655. évi febr. 15-én nemesítette meg a családot s a Pethes másk. Gyöngyösy János, neje Kapitány Anna, Pethes András, neje Csór Dorottya s gyermekei Pál és Anna részére adományozott czímerlevelet 1656-ban megyénk hirdette ki. 1724. évben Gyöngyösön laktak Ferencz és János s az előbbinek Pál nevű fia és András, Mátyás nevű unokái, az utóbbinak, Jánosnak, csak leányai voltak, névszerint: Julianna, Klára, Erzsébet, Borbála. 1676. évben András és Márton igazolták nemességüket. (1676. év 177. jkl.) Az 1809. évi insurrectionalis összeírásban Ignác 41 éves nyug. lovaskapitány egri lakos szerepel.

Pethő. III. Ferdinandtól 1637. évi aug. 21-én P. Gáspár s fiai Gáspár és Lázár nyertek nemeslevelet, melyet 1638. évben Nógrádmegye hirdetett ki.

Megyénkben Gáspár fia István fia Boldizsár jármii származású tiszafüredi lakos telepedett meg s 1773. évben Szatmármegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1773. év 263. jkl.)

Ezen testimonialis szerint a leszármazás ez:

[kép]

Pethő András szolgabíró 1653.

Petheő. 1655. évi máj. 1-én nyertek címeres nemeslevelet Pethő János, nővére Katalin, ennek férje Pauer Dániel s ezek leánya Dorottya. Kihirdettetett 1656. évben.

Petheő (gyöngyösi). I. Lipót királytól 1667. évi júl. 1-én Petheő János és neje Tukinszky Éva a gyöngyösi előnévvel az ághói és szentimrei birtokokat kapták adományba Ághó Kelemen és Sándor Pál fia Miklós magvaszakadása folytán. A leleszi konvent be is iktatta őket a birtokba, azonban 1670. évben már eladták 1000 frtéért Jászberény és Szentimre lakosainak. Az adományszerző János azután Gyöngyösre, majd Abasárra költözött s itt halt meg.

Egyenes leszármazottjai:

[kép]

Nemességi bizonyítványokat nyertek: 1757. és 1770. évben János és Ignác testvérek, a kik, illetve utódaik Zemplén-, Gömör-, Borsod- és Pestmegyékben is kihirdettetek (1757. év 192. jkl. 1770. év 200. A. sz. 632. jkl. 1758. év 244. sz. 1806. év 226. sz. 353. jkl.); 1771. évben pedig Lőrincz és Ferencz testvérek. (1771. év 200. A. sz. 217. jkl. 1797. év 334. sz.)

Ama János, kinek neje Rottenstein Borbála volt, örökös perpatvarban állott sógorával Rottenstein Mihály konziliáriussal. Ez utóbbi még a nemességét is kétségbe vonta, de teljesen alaptalanul. (1775. év pp. 1099. sz. 1777. év pp. 2078. sz.)

Czímeres nemeslevelet 1694. évi nov. 12-én Petheő Pál, neje Vágó Zsuzsi, fiai Ardrás, Ferencz, Gergely és András leánya Ilona nyertek. Kihirdettetett 1696. évben. Az eredeti Petheő Miklós budapesti lakos, szt.-rókuskórházi gondnok, birtokában van. (1696. év 30. jkl.)

Hogy az adotmányszerző János és a czímerszerző Pál vérségi viszonyban voltak egymással, több mint valószínű. De mivel Jánosnak csupán egyetlen, Ferencz nevű, fia volt, így csak oldalági rokona lehetett neki Pál, a kinek utódai - bár az előnév adományozása reájok nem vonatkozott - szintén felvették a gyöngyösi előnevet s maig is használják. (1829. év pp. 29. sz. 1830. év pp. 13. sz. 1834. év pp. 13. sz. 1834. év 808. sz.)

A czímerszerző Páltól levéltári iratok (1755. év 51. sz. 1809. insurr. összeírás. 1832. év 888. sz. 1765. év pp. 802. sz.) és a monostori anyakönyvek szerint a család leszármazása ez:

[kép]

Valószínűleg Pál és Kürthy Krisztina fia volt még azon Károly is, kinek Thassy Erzsébettel kötött házasságából származtak Pál (1802.), Teréz (1803.) Kovács Jánosné, József (1804.), Imre (1806.), János (1812.)

A czímerszerző András neje Thassy Anna (utóbb Urbanovszky Miklósné) egyike volt azoknak a Thassyaknak, kik 1698. évben miskei és monostori adományos birtokukra királyi megerősítést nyertek.

Az 1724. évi investigatókor Ferencz, Gergely és Ignác még gyöngyösi lakosok voltak. Nemességi bizonyítványt nyertek 1832. évben Ágoston és András csányi lakos testvérek. (1832. év 888. sz.)

1792. évben János fia László zászlótartó a Gyulay ezredben. (1792. év 820. sz.)

Petheő (ontopai). Előnevét tekintve komárommegyei eredetűnek látszó ezen családnak magánértesülésünk szerint II. Rudolftól van armalisa. Megyénkben József jászárokszállási és János hevesi lakos testvérek telepedtek meg s Bars megye bizonyítványával 1834. évben igazolták nemességüket. Ezek atyja János, nagyatyja a Bars megyében 1709. évben igazolt és Hont megyében és kihirdetett Antal volt. (1834. év 374. A. sz. 785. jkl.)

A megyénkben igazolt Jánosnak utódait családi közlés szerint az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

P. János neje Palya Ilona 1832. évben végrendelkezik. P. József neje Pap Jozefa utóbb Kovács Pálné lett. (1835. év pp. 8. sz.)

Pethő. 1715. évben Gáspár, András, István Szabolcsmegyétől biznyságlevelet kaptak. (1715. év 77. sz.)

Petrák másk. **Kovács.** 1703. évben Mihály és fiai András, Márton, István Borsodmegye bizonyítványa alapján kihirdettetnek. (1703. év 1069. jkl.) 1709. évben Péter átányi lakos igazolja nemességét. (1709. év 486. jkl.)

Petravich másk. **Szabó.** Horvát eredetű család, melynek egyik tagja Márk Zágrábmegyéből 1718. év táján az esztergommegyei Bajnára költözött, József fiától származott Béla, József és Antal unokái pedig megyénkben telepedtek meg s Zágrábmegye bizonyítványával 1784. évben igazolták nemességüket. (1784. év 397. jkk.)

Antalnak Imrech Erzsébettől született gyermekei Imre, Ignác (1787.) és Antal 1818. évben, ez utóbbi Antalnak fiai Ferencz, Elek és Flórián 1843. évben nemességi bizonyítványt nyertek. (1818. év 96. sz. 214. jkl. 1843. év 206. sz. 278. jkl.)

A Nagy Iván közölte genealogia (IX. 282.) annyiban téves, hogy az Egerben most is élő nemzedék nem az 1780. évben született Antaltól, a ki kis korában meghalt, hanem az 1795. évben született hasonló nevű testvérétől származott le.

Petrényi. 1676. évben János gyöngyösi lakos igazoltatik. (1676. év 193. jkl.)

Petri. II. Ferdinandtól 1634. évi decz. 29-én P. Benedek, fia Bálint, testvérei Péter, ennek fia Albert, továbbá Márton, ennek fiai Orbán, Gergely és Jakab, végre unokatestvérei János, Gergely és István nemeslevelet kaptak a következő címerrel: Kékben zöld alapon kardot tarló oroszlán; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: ezüst-vörös mindkét részen. Kihirdettetett 1635. évben megyénkben, másolata az itteni levéltárban. (1634. év 6. sz.) A nemességszerző Bálintnak Máté fiától való Gergely nevű unokája az 1724. évi investigatio idején bükk-szenterzsébeti lakos volt.

Petrovay (dolhai és petrovai). Bár a család nemessége megyénkben kihirdetve nem volt, mégis megemlékezünk róla, mert a XVII. század végétől kezdve Nyáry jusson birtokos volt itt. Története leszármazása és címere a szakirodalomból elége ismeretes. (Turul 1897. év 58., 114., 171. M. N. Zsebk. II. r. I. 482.)

Petrovszky másk. **Keszegh.** I. Lipót királytól 1666. évi febr. 12-én Petrovszky másk. Keszegh János, neje Kelemen Borbála és testvére Miklós nemeslevelet kaptak ezen címerrel: Kék pajzsban zöld alapon fiókáit vérevel tápláló pelikán; sisakdisz: 2 szarvasagancs közt 3 vörös rózsza; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1666. évben, másolata a levéltárban. (1666. év

7. sz. 106. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején szerepeltek a nemességszerző János fiai Keszegh Sándor és János pétervásári lakosok s ezek fiai és pedig Jánosé Ferencz s Sándoré János. (1725. év 150. sz.)

Pettyén másk. **Szabó**. 1649. évben Márton szerzett armalist, melyet megyénk hirdetett ki. 1844. évben Istán mezőtúri kántor. (1844. év 509. sz. 729. jkl.)

Petykó. Csak tanuvallomásból szerzünk róla tudomást. Pál 1765. évben Irsán lakott, az apja István pásztoi lakos, nagyapja pedig zólyommegyei származású volt. (1765. év 101. sz. 93. jkl.) András fia László 1745. évben Nógrádmegyétől testimonialist nyert. (1745. év 190. sz.)

Philep lásd Pók.

Pintér másk. **Kovács**. A nyitramegyei Ürményben birt földesúri joggal, itt élt Simon, kinek ugyancsak Simon nevű fia a nógrádmegyei Nemtibe költözött. Ez utóbbitól származott Illés, ki már megyénkben lakott, ettől pedig Ferencz nagyküri lakos. Ferencznek Gattay Teréziával való házasságából 1799. évben született István. Emez István és Bodor Katalintól való gyermekei: Illés (1824.), Antal (1832.), Ferencz (1834.) és István (1835.) Nyitramegye bizonyítványa alapján kihirdetettek 1835. évben. (1835. év 885. sz. 1350. jkl.)

Piry lásd Kanyó.

Pyerker (felsőőri). Egyike Vasmege azon családjainak, melyek Felsőőrrre adományt nyertek. Csupán azért teszünk róla említést, mert ebből származott János-László, a ki lilienfeldi cisztercita apátból 1818. évben szepesi püspökké, 1821. évben velencei patriarchává, 1827. évben egri érsekké és hevesi főispánná lett. Ő vetette meg alapját az egri székesegyháznak.

Placsintár. Ezen szamosújvári származású örmény család 1739. évi aug. 23-án nyerte címeres nemeslevelét. Nemességszerzők voltak: Pl. Lukács és Bogdán; Lukács neje Jakobovics Róza, gyermekeik Jakab, Lázár, János, András, Mária, Anna; Bogdán neje Modrul Mária s gyermekeik Dávid, Joakim, Kristóf, Anna és Katalin. Joakimtól és Verzár Máriától 1779. évben származott Dávid túrpásztoi bérlő, a ki Gráczán-János, Bogdán-Lőrincz, Péter-Lukács, István-Ferencz és Joakim-Kajetán nevű gyermekeivel együtt kihirdetett 1828. évben.

A levéltárban levő armalis-másolat szerint a címér: Arany pajzsban zöld alapon fehér lovon ülő kék ruhás, vörös kalpagos, görbe kardos vitéz; sisakdisz: meztelen kar görbe karddal, melynek hegyén levágott törökfej. A takaró színei nincsenek meghatározva. (1828. év 1136. A. sz. 1435. jkl. E. K. K. VIII. 680. Lásd N. I. IX. 308.)

Pócs. Eme pozsonymegyei birtokos családból bennünket csak az 1773. évben igazolt Gáspár csenkeszéthei lakosnak fia János érdekel, ki Egerben telepedett meg, itt ügyvédi gyakorlatot folytatott, nemességét azonban ki nem hirdettette. Ennek fia Sámuel aligha lakott megyénkben, unokájáról Ágostonról pedig tudjuk, hogy a borsodmegyei Nyéken volt lakása. Ezen Ágoston fiaival Lajossal, Pállal, Imrével, Gáspárral és Jánossal együtt megyénkben 1844. évben lett kihirdetve. (1844. év 147. sz. 194. jkl. 1732. év 155. sz.)

Pótska (pótskai). L. Levin, neje Jung Mária Terézia részére 1696. évi jún. 18-án adományozott nemeslevél kihirdetett ugyanazon évben. (1696. év 205. jkl.) 1699. évben Farmoson volt birtokos. Címér: K. K. XXIV. 105.

Póczik (monaki) másk **Csiszár**. A nemeslevelet II. Ferdinandtól Póczik János és András testvérek nyerték 1624. évi jún. 28-án s 1625. évben Eperjesen lett kihirdetve.

A család leszármazása:

[kép]

Jakab Gyöngyösön lakott, fiai közül Mihály Beszterczén iskolamester, Ferencz pedig az Almásy család tarnazsádányi tiszttartója volt. Az 1689. évben Zsérczen szereplő István előzőleg, úgy látszik, Egerlövön lakott, hova Maklárról költözött. (1767. év 216. B. sz. 1773. év 225. sz. 255. jkl.)

Ennek fiai és unokái részére Borsodmegye nemességi bizonylatot adott, melyet megyénk 1779. évben hirdetett ki. (1779. év 144., 229. jkl. Borsodm. lev. Pr. 40. f. 427.)

Ezen családból származott az 1810. évben elhunyt Pál egri kanonok. (1810. év 123. A. sz. 210. jkl.)

A család címere a borsodmegyei levéltárban (Act. nob. 897.) levő armalis-másolat nyomán: Kék pajzsban meredek sziklán kiterjesztett szárnyú sólyom, a felső sarkakban 1-1 csillag; sisakdisz: 3 stucztoll (vörös-fehér-fekete); takarók: vörös-ezüst, fekete-arany.

A Csiszár név csupán ragadványnév.

Podhorecz lásd Cselkó.

Podhradszky (nemes-podhragyi). Régi trencsénmegyei család, Nemes-Podragyon, Bolessón stb. volt birtokos. A XIX. század elején András fiaival Mihálylyal (sz. 1766.), Pállal és Károlylyal Vágújhelyre költözött. Mihály később megyénkben telepedett meg, az egri érsek adószedője lett s 1818. évben Trencsénmegye bizonyítványával igazolta nemességét, előnevét. (1818. év 78. sz. 169. jkl.)

1827. évi tanuvallomások alapján (1827. év 1248. C. sz. 1656. jkl.) az alábbi genealogiát mutathatjuk be:

[kép]

Károly utódairól Nagy Iván is említést tesz. (IX. 330.)

Pogány (csebi). Zalamegyei eredetű, első őse Herczeg (nobilis de Enyereh) nevű volt. 1326. évben nyert címerlevelet. A Pogány nevet a XIV. század végén élt István vette fel. Idővel több vármegyébe is elágazott a család. Bennünket csupán a mármaros ág, különösen pedig azon Imre érdekel, a ki Mármarosban levő adományos birtokát eladván Ádám nevű fiával Ungmegyébe költözött. Ádám fiai Ádám és István voltak s Eőron laktak. Ez utóbbi később mint ügyvéd Egerben telepedett meg s Ungmegye bizonyítványa alapján 1784. évben kihirdettette nemességét, előnevét. (1784. év 67. jkl.)

Pogrányi. A XVII. század közepén Tiszaöldvára birtokos.

Pohrancz. Nemesleveléről, címeréről a Ficsor családnál van említés téve. Porhancz néven is szerepel. Az 1724. évi investigatio idején Pál erdőteleki lakos. (1725. év 159. sz.) 1774. évben Nógrádmegye biznyságlevele alapján kihirdettetett István fia András fia Pál tiszavárkonyi lakos. (1774. év 98. jkl.)

Pók. Nemeslevelet II. Ferdinandtól 1636 évi jan. 24-én Philep Balázs, továbbá Pók Gergely, János, András, Lukács nyertek s ugyanazon évben Gömörmegye hirdette ki.

Az 1724. évi investigatiókor János, István, Boldizsár, György Egerben laktak. Ezen István fia volt József senator, ezéi pedig Jakab, Pál és Ignác.

Nemességi bizonyítványokat kaptak: 1782. évben a most említett Jakab (1782. év 185. A. sz. 269. jkl.); 1798. évben a fenti Pálnak és Szabó Rozáliának fiai József és Mihály (sz. 1779.) (1798. év 317. sz.); 1836. évben a fent megnevezett Jakabnak és Pácán Rozálnak fia Imre (sz. 1803.), volt tiszti alügyész, a csanádi püspökség, jószágigazgatója, makói lakos s ennek Lonovics Erzsébettel való házasságából 1832. évben származott fia Károly-István. (1836. év 682. sz. 1034. jkl. 1828. év 411. sz. 457. jkl. 1829. év 476. sz. 699. jkl. 1830. év 243., 934. sz. 336., 1268. jkl.)

1804. évben György, Miklós, Balázs Mezőtárkányon tüntek fel. (1804. év 827. sz. 876. jkl. 1805. év 944. sz. 1629. jkl.)

A nemeslevélben megnevezett Philep Balázs magtalanul halt meg.

Póka másk. **Kovács**. Czímeres nemeslevelet 1697. évi jún. 22-én Póka Béla, fia György, ennek neje Koczka Katalin, unokatestvérei János nejével Molnár Annával és Mihály nejével Kozák Erzsébettel nyertek. Kihirdettetett 1698. évben, feltalálható a kalocsai főkáptalan levéltárában. (1698. év 84. jkl.) Az 1724. évi investigatio alkalmával már a Kovács nevet is viseli a család, mely nagyobbára Egerfarmsoson lakott, de azután elterjedt Besenyőteleken, Egerben és Vécsen is.

János és Molnár Anna leszármazóiról sehol sincs említés. Béla és Mihály utódait az alábbi táblázatok mutatják:

[kép]

Nemességi bizonyítványt nyertek ezek közül: 1794. évben János egri lakos fia János, továbbá István egerfarmosi lakos. (1794. év 637. sz. 853., 874. jkl. 1795. év 554. sz.), 1835. évben pedig ezen most említett Istvántól származott Albert, Németh János kapitány bánházi ispánja és érkeserüi közbirtokos, valamint 2. nejétől Ferenczi Juliától való József és 3. nejétől Radácsi Máriától való Károly nevű fiai. (1835. év 219. sz. 337. jkl. 1834. év 1103. sz. 2583. jkl.)

[kép]

1822. évben György fia Mihály szabadkai ügyész nemességi bizonyítványt nyert. (1822. év 11., 855. sz. 12., 740. jkl. 1821. év 22., 585. sz. 16., 593., 1091. jkl. 1819. év 1093. sz. 1078. jkl.)

Czímer: Arany pajzsban zöld halmon csőrében zöld ágat tartó fehér galamb; sisakdisz: kék ruhás kardos kar; takarók: ezüst-vörös, arany-kék.

Pókaházi Póka családra már 1476. évben bukkanunk. Ekkor ugyanis László és Sandrin zálogjogon csépai birtokosok voltak. A fenti családhoz való viszonyát nem ismerjük. (Szabolcsm. lev. Fasc. 1° 1476. Nr. 9.)

Polereczky (polerekai). A túróczmegyei Poleriekáról származik s innen vette előnevét is. 1765. évben András fia György fia János fiai: Antal gyöngyösi és Ignác egri lakosok Túróczmegye bizonyítványával igazolták nemességüket. (1766. év 1. et. b. sz. 372. jkl.)

1846. évben ugyancsak Gyöngyösön élt a privigyei származású József (sz. 1804.), kinek szülői Antal (sz. 1753.) és Pravesánszky Júlia, nagyszülői József (sz. 1729.) és Simor Róza, szépszülei György és Skopecz Judit voltak.

Nevezett József Nyitramegye előtt nemességigazoló pört is indított, de mielőtt ügye végleg eldőlt volna, a rendi alkotmányt eltörölték s a pör tárgytalanná vált. (Nyitram. lev. 1830. év 807. sz. 1150. jkl. 1834. év 950., 772. sz. 1470., 1998. jkl. 1846. év 2486. sz.)

A család 1617. évi címerlevele Túróczmegye levéltárában van.

Polgár. Az 1724. évi investigationalis jegyzőkönyv adatai szerint II. Ferdinandtól 1625. évi nov. 8-án Polgár János, fiai Márton és János nyertek nemeslevelet, melyet megyénk a következő évben hirdetett ki. 1724. évben István, András és János, kiknek a nemességszerzőktől való mikénti leszármazását nem ismerjük, mezőtúri lakosok voltak.

Az itt feltüntetett leszármazási adatok alapján a család számos tagja bizonyáglevelet nyert 1832. évben. (1832. év 2304. jkl. 1831. év 407. sz. 521., 829. jkl. 1830. év 1381. sz. 2433. jkl. 1829. év 1397. sz. 2367. jkl.)

Nem tudjuk biztosan, vajjon az 1699. évben egerfarmosi és erdőkövesdi, 1709. évben pedig mezőtúri birtokos István, az 1699. évben dormándi birtokos Gergely s az 1714. évben ugyancsak dormándi birtokos Boldizsár ehhez, vagy pedig az alábbi Polgáry családhoz tartoztak-e. (1709. év 486. jkl. 1714. év 520. jkl.)

Nemzedékrendje:

[kép]

Polgáry. II. Ferdinandtól 1630. évi jan. 3-án P. Ambrus, Imre és Lukács nyerték a nemeslevelet, melyet 1633. évben Gömörmegye hirdetett ki. Lukács fia Gáspár 1709. évben egerfarmosi birtokos volt, az 1724. évi investigatio is ott találta s 1727. évben János nevű fiával együtt nemességi bizonyítványt nyert. Elvértve Polgár néven is előfordul. (1709. év 486. jkl. 1727. év 128. sz.)

Polner. 1812. évben Polner János fenytő pör alatt állott. Ez alkalommal felmutatta a nemességéről Pestmegye által kiállított, de megyénkben még ki nem hirdetett bizonyáglevelet s az ügyész utasítást nyert, hogy a pört ellene, mint nemes személy ellen, folytassa. (1812. év 668. jkl.)

Poltz lásd Joó.

Polyák. III. Ferdinandtól nyert címerlevelét Hontmegye hirdette ki. Az egyik nemességszerzőtől, Jánostól, származott Imre, ettől Gábor és János turai, apczi, majd hatvani lakos. Gábor fia volt Gábor, Jánoséi pedig József gyöngyösi lakos és János a Batthány grófi család horti tisztartója. Józseftől származtak Antal, Csanádmegyében a Marczibányi nemetség jószágigazgatója, József gyöngyösi csendbiztos és János tardoskeddi lakos. (1819. év 171. sz. 178. jkl.) Az említett János horti tisztartótól és Agatin Borbálától még Gyöngyösön 1759. évben született János érkeserüi birtokos, a ki 1828. évben nemességi bizonyítványt nyert. (1828. év 1086. sz. 1274. jkl. 1839. év 1417. sz. 737. jkl.) A család nemessége 1818. évben lett legfelsőbb helyen igazolva. (K. K. LXIV. 737.)

A közéletben és az anyakönyvekben elvértve Lengyel néven is előfordul.

Porhancz lásd Pohrancz.

Poroszlay. A kassai felsőmagyarországi muzeum egy eredeti újított címeres nemeslevelet őriz, melyet II. Rudolftól 1581. évben Poroszlói Pál és Mihály nyertek s melyet Pest- és Hevesmegyék hirdettek ki. Az egri káptalan levéltárában pedig (L. jk. 197. sz.) a Poroszlay családnak adományozott 1659. évi armalisa található.

Hogy e két család közül melyikhez tartozott az 1699. évben Bocson birtokos Lőrincz, meg nem állapítható.

Posgay. Gömörmegye bizonyítványa alapján 1815. évben János fia Ignác, parádi jegyző s ennek fiai Ignác, Ferencz és Mihály, továbbá János nevű testvérétől származott István kihirdettettek. (1815. év 40. jkl.)

Poshatt. Az 1658. évi nov. 3-án Poshatt Mihály átányi lakos, neje Bartus Dorottya, fia István, fivérei Pál és Benedek javára adományozott nemeslevél kihirdettetett 1659. évben. (1659. év 35. jkl.) Nemességüket igazolták: 1709. évben András átányi lakos (1709. év 486. jkl.), az 1724. évi investigatio alkalmával András és Péter átányi, másik András lövői (Borsodm.) lakosok. (1753. év 36. sz.)

Pósta. A címeres nemeslevelet I. Lipóttól 1701. évben Pósta György, Szilágyi Mihály és Székely János kapták s Biharmegye hirdette ki. Az eredeti a leleszi konvent, másolata megyénk levéltárában található.

A nemességszerző Pósta Györgytől származott István bihardiószei lakos, ettől János, ettől József, ettől pedig Ferencz kecskeméti születésű táblabíró, Buttler János gróf erdőteleki jószágkormányzója, a ki Csongrádmegye bizonyítványával 1833. évben nemességét megyénkben kihirdettette. (1833. év 263. sz. 482. jkl.)

Czímer: Négyelt pajzs, az 1. és 4. kék mezőben arany korona felett póstakürtöt tartó befelé fordult kettős farkú oroszlán, a 2. és 3. vörös mezőben vértezett kar karddal: sisakdisz: kiemelkedő oroszlán véres karddal, tőle jobbról dárda, melyre törökfő van szegezve, balról pedig vörös zászló; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. (1833. év 263. sz. 482. jkl.)

Póta. Nemességet II. Ferdinandtól 1629. évi jún. 1-én Póta Mátyás, neje Dorottya, testvérei János, György és Albert nyertek e következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon könyöklő kar karddal, a pajzs felső sarkaiban jobbról csillag, balról félhold; sisakdisz: nyílt sasszárnny; takarók: kék-fekete, ezüst-vörös. A nemeslevél kihirdettetett 1629. évben; másolata megyénk levéltárában. (1629. év 2. sz.) 1699. évben Mátyás tarnaleleszi birtokos volt. Ezentúl nincs nyoma családnak.

Potoczky (pataki). 1755. éven tünt fel megyénkben János fia András, a ki Egerbe jött a jogot tanulni és felmutatta Liptómege bizonyáglevelét. (1755. év 178. A. sz.)

Potor András 1654. évben táblabíró.

Prényi. Ezen állítólag szatmármegyei eredetű család nemességét csak tanuvallomások támogatják. 1743. évben Kenderesen élt János. (1743. év 206. sz.)

Priska lásd Besze (megyeri).

Prieszol másk. **Trombitás.** I. Lipót királytól 1662. évi szept. 14-én nyert nemeslevelet Prieszol másk. Trombitás János; kihirdette Nógrádmegye. György bujádi lakosnak fia András Gyöngyösre költözött s 1755. évben hirdettette nemességét. (1755. év 224. sz. 122. jkl.)

Prónai lásd Tóth.

Prusinszky (prusinai). Trencsénmegyei címeres nemes család. Ferencz fia József bácsmegyei származású csányi lakos Trencsénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1769. évben. (1769. év 290. A. sz. 298. jkl.)

Puchon lásd Krámer.

Puky (bizáki). Régi abaúji család, mely a Györmegyében megtelepedett Pok vagy Puk nemzetségtől veszi eredetét, Borsod-, Nógrád- és Zemplénmegyékben s újabban megyénkben is elterjedt s jelenleg is virágzik. Megyénkben ugyan kihirdetve nem volt, birtoklás czimén azonban nemesi jogokat gyakorolt. 1848. évben Miklós a vármegye alispánja volt, gyermekei Miklós szárazbeői lakos és Amália (+) Malatinszky György országgyűlési képviselő neje. Története, leszármazása, czímere a szakirodalomból eléggé ismeretes. (Csoma J. Abaújm. nem. csal. 446. N. I. IX. 502. Magy. Nemz. Zsebk. II. r. I. 520.) Az 1837. októberben született Miklósnak és Tamasy Máriának gyermekei: Árpád (sz. 1877.), Pál (sz. 1879.), Mariska Mecz Pálné (sz. 1880.), Kálmán (sz. 1881.), Miklós (sz. 1883.), Rózsika, István, Gábor és Sarolta.

Pundor. A címeres nemeslevelet III. Károlytól 1716. évi okt. 13-án Pundor Simon komáromi polgár, neje Szamaróczy Éva s fia József nyerték s Komárommegye hirdette ki. Feltalálható a m. kir. orsz. levéltár helytartótanácsi osztályában.

A nemeslevélben megnevezett I. Józseftől származtak II. József és János. Eme János fiai voltak Kristóf és Ferencz. II. József fia volt Ferencz gyöngyösi lakos, a ki Komárommegye bizonyítványával 1798. évben hirdette ki nemességét. (1798. év 12. sz. 21. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon kardot tartó könyöklő pánczélos kar, felette jobbról félhold, balról arany csillag; sisakdisz: nyílt sasszárny között a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXXI. 249.)

Püspöky. Mária Teréziától 1756. évi ápr. 2-án nyertek címerlevelet Püspöky Ferencz és Béla testvérek s Ferencz fiai Ferencz és István. Kihirdettetett 1756. évben, másolata a levéltárban. (1756. év 167. sz. 241. jkl.) Czímer: K. K. XLIV. 142.

R.

Rab másk. **Andrásy** (lövetei). Udvarhelyszék bizonyítványa alapján 1778. évben kihirdettetett József tiszavárkonyi lakos. (1778. év 247. jkl.) Fia Gábor Székesfejervárra költözött s 1810. évben nemességi bizonyítványt kapott. (1810. év 537. sz. 745. jkl.)

Rábaközy. Nemesleveléről a Légrády családnál van szó. Az 1724. évi investigatio idején István szerepel.

Rabovszky lásd Hrabovszky.

Rách Miklós nemeslevele kihirdettetett 1691. évben. (1691. év 103. jkl.)

Rác. A nyitrai megyei Dicskéről származott megyénkbe. A nemességet II. Ferdinándtól 1623. évi aug. 9-én Rác Pál, neje Nyro Ilona, fia András, fiverei János és Mátyás nyerték. A nemeslevelet kihirdették 1624. és 1732. években Verebélyen, 1769. évben Nyitrában és Hevesben, 1801. évben Zemplénben és Szatmárban.

Az 1890. évben még Rác Pál nagybányai prépost tulajdonában levő eredeti armalis szerint a címér: Kék mezőben lovas alak zászlóval; sisakdisz: jobbról arany, balról vörös sasszárny, a baloldaltól egyenes kardot tartó pánczélos kar nyúlik ki; takarók: vörös-ezüst, kék-arany. (Turul 1890. év 93.)

A megnevesített Pálnak fiai voltak még János, Pál és György. Eme Györgytől származott Mihály, ettől pedig János hatvani lakos, a ki Nyitrai megye bizonyítványa alapján 1769. évben hirdettette ki nemességét. (1769. év 269. sz. 298. jkl.)

Rác. A nemeslevelet I. Lipót király 1689. évben adta Rác István és Mihály testvéreknek, továbbá István nejének Ilonának s 1692. évben Szabolcs megye hirdette ki.

Szabolcs megye 1806. évben biznyságlevelet adott a családnak, melyből az alábbi családfa állitható össze:

[kép]

György mezőtúri lakos kihirdettetett 1809. évben (1809. év 430. jkl.), Pál egri lakos pedig 1828. évben biznyságlevelet nyert. (1828. év 1087. sz. 1294. jkl.)

Rác. Baranyamegyéből származó család. A nemességet 1696. évi febr. 14-én nyerte. A nemességszerzők egyikétől, Adámtól, származott János, ettől származtak Sámuel és József. Sámuel 1792. évben bölcsész és orvostudor, egyetemi tanár volt, egyik fia József Egerben folytatta tanulmányait s ez alkalommal igazolta nemességét, a másik pedig Ignác volt s Pesten végezte iskoláit. (1792. év 472. sz. 455. jkl.) A nemeslevél Pest megye levéltárában van.

Rác. 1642. István szolgabíró. Mihály 1692. évben igazolja nemességét. (1692. év 76. jkl.) István nagyfűgedi és monostori, Péter tiszafüredi birtokosok 1699. évben.

Ráday (rádai). A Rathold nemzetségből származik. Lipót királytól 1709. évben Ráday Gáspár Réde, Apcz, Méra, Csány, és Igar falukra adományt nyert. (1767. év pp. 852. A. sz. 1755. év pp. 551. sz.)

Radics. Törzsökös heves megyei család. Nemességet III. Ferdinándtól 1652. évi szept 4-én Radics Gáspár, neje Hajdú Ilona, gyermekeik István, Tamás, Péter, György, Jakab, Anna, Ilona nyertek. Kihirdettetett 1653. évben.

Az 1724. évi investigatio idején Tarnaörsön laktak a címerszerző Péter fia Jakab, továbbá a nemeslevélben megnevezett István fiai Pál, Gáspár és Mihály, most nevezett Gáspár fiai Gáspár, Jakab és Tamás, végre az említett Mihály fiai Gáspár, Mihály, István és Gergely.

A később Tiszavárkonyra költözött eme Gergelytől így származott le a család:

[kép]

Eme táblázat élén levő Gergely unokái és szépunokái, tiszavárkonyi lakosok, 1816. évben (1816. év 705. sz. 1087., 1095., 1595. jkl.), az Óbecsére költözött Gergely 1799. évben (1799. év 193. sz. 314. jkl. 1798. év 592. sz. 1034. jkl.) nemességi bizonyítványokat kaptak.

Egy másik ága a családnak Kálban gyökeresedett meg. Közülök igen számosan nyertek bizonyáglevelet 1845. évben. (1845. év 608. sz. 905. jkl. 1844. év 2704. jkl.)

Rády (ivachnofalvi). Liptómege bizonyítványa alapján Imre fia Károly fia János, Forgách Alajos gróf gyöngyöspatai tiszttartója és gyermekei Ferencz, András és János 1829. évben kihirdették. (1829. év, 716. sz. 1080. jkl.)

Bár az összefüggést nem ismerjük, meg kell említenünk, hogy 1677. évi jún. 24. egy Rády Pál címerlevelet nyert, melyet Hontmegye hirdetett ki. Fia András Pestmegyétől 1727. évben bizonyáglevelet nyert. Csépán volt birtokos 1760. évben. (1727. év 144. sz. 1762. év pp. 703. sz.)

Raffanides lásd Pankotay.

Ragó. Besenyőteleken ma is virágzó törzsökös hevesi család. Nemeslevelet 1714. évi márcz. 4-én Ragó János, fia Benedek, ennek neje Molnár Judit, gyermekeik János, Erzsébet, Judit, továbbá Mátyás s ennek fia György besenyőteleki lakosok nyertek a következő címerrel: Kékben vörös szívből kiemelkedő nyílt sasszárny; sisakdisz: nyílt sasszárny, a jobboldali félholddal, baloldali csillaggal megrakva; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1714. év 561. jkl. K. K. XXX. 249.) Kihirdettetett ugyanazon évben.

Anyakönyvi adatok alapján a család leszármazása:

[kép]

1843. évben számosan nemességi bizonyítványt nyertek. (1843. év 998. sz. 307., 1966. jkl. 1722. év 461. jkl. 1833. év 1384. sz.)

Rajczy másk. **Benedicti.** A nemességet III. Ferdinandtól 1655. évi máj. 27-én Benedicti másk. Raychi István, neje Dubraviczky Dorottya, fiai András, János, Menyhért, továbbá János neje Schujánszki Judit nyerték s ugyanazon évben Barsmegye hirdette ki. Egyik utódjuk Rajczy Sámuel 1760. évben Rajecről Gyöngyösre költözött s Trencsénmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1760. év 177. A. sz. 209. A. sz. 348. jkl.)

Czímer a levéltárunkban levő armalis-másolat alapján: Kékben zöld alapon két sasszárny közt egyik oldalról karddal, másik oldalról írotollal átszúrt lángoló szív, a pajzs alsó részében innen félhold, onnan sugárzó nap; sisakdisz: a pajzsbeli szív, fölötte zárt szárnyú, csőrében olaj- és babérágat tartó fehér galamb; takarók: kék-arany, ezüst-vörös.

Rainhard. Pozsonymegyéből származik, mert 1662. évi júl. 18-án nyert címerlevelét először ott hirdették ki. Később Nyitra megyében tűnt fel György, ennek fia István pedig 1790. körül Zsolnafalváról a pestmegyei Irsára költözött. Ezen Istvántól származott az Irsán 1835. évben a kath. vallásra tért István egri borbély, a ki Pál és János-Ferdinand nevű fiaival együtt Nyitra megye bizonyítványa alapján 1839. évben kihirdettetett. (1839. év 1661. sz. 963. jkl.)

Rainprecht. Sopronmegye hirdette ki ama nemeslevelet, melyet 1628. évi okt. 14-én R. Pál és Rupert testvérek s Pál neje Orsolya nyertek s mely Pestmegye levéltárában s a m. kir. orsz. levéltárban (Htt. Nob. Komárom, Pest) feltalálható.

Ruperttől származott György, ettől András, ettől is András, ettől Antal, ettől szintén Antal, az 1795. évben Sopronmegye bizonyítványa alapján kihirdetett gyöngyösi lakos. (1795. év 165. sz. 175. jkl.)

Rákóczy. A nógrádmegyei 1754/5. évi nemesi összeírásban megnevezett Istvánnak hasonnevű fia, szentiváni származású szolnoki lakos, Nógrádmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1809. évben. (1809. év 34. A. sz. 76. jkl.)

Rakovszky (nagyrákói és kelemenfalvi). A Jeszen törzsből származó egyik legrégebbi családja Liptó megyének, mely ma is több megyében virágzik. Nemességét III. László erősítette meg; újított s ma is használt címérét pedig I. Ferdinándtól 1561. évben nyerte. Leszármazása az 1410-1496. közt élt Mátyástól vezethető le.

Megyéinkben Nyáry jusson lett birtokossá. Nyáry Miklós és Károlyi Judit leányának Máriának regőczi Huszár Imrével kötött házasságából származott ugyanis Klára, a ki Rakovszky Menyhért árvai alispánhoz ment feleségül.

A család hevesi ágának leszármazása:

[kép]

Néhai György ügyész gyermekei 1787. évben osztoznak tari, sámsonházi, almási, nagybarkányi és csontfalvi javaikon. (1804. év pp. 3337. F. sz. 1806. év 726. sz.)

Fia Antal Taron 1796. évben végrendelkezik. Özvegye Miklósy Mária utóbb Paulikovics Ferencz neje lett. (1796. év pp. 2484. L. sz. 1775. év pp. 2015. B. sz. 1776. év pp. 2043. sz. 1778. év pp. 2096. sz. 1823. év 1035. sz.)

Még egy másik Rakovszky ág is élt Egerben. Tanuvallomások szerint János fia Mátyás 1740. körül Rákóról Mezőtárkányba költözött, majd Füzesabonyba, ismét vissza Mezőtárkányba vette lakását és Egerben 1775. évben meghalt. Nejétől Nagy Katalintól származott Mátyás, ennek Podareczky Veronával való házasságából születtek András egri fogházőr, Mihály és János. Ezek az 1823-43. évek közt ismételtelen megkísérelték igazolni a fenti családból való származásukat, ügyük a helytartótanács előtt is megfordult, de sikert nem értek el. (1823. év 1035. sz. 1564. jkl. 1838. év 1940., 2462. jkl. 1842. év 1074. jkl. 1843. év 1065. sz. 1922. jkl.)

Raksányi (raksai). Ősrégi túróczi család. Megyéinkben 1799. évben Pál és Simon (sz. 1765.) raksai származású egri lakosok hirdették ki nemességüket. (1799. év 49. sz. 62. jkl.)

Raphanides lásd Pankotay.

Ravasz. Nyitra megyében kihirdetett armálisát II. Rudolftól 1598. évi márcz. 12-én nyerte a család. A nemességszerzőket név szerint nem ismerjük. Pál fia Pál fiai Mihály egri, István és Pál halimbai, végre András adonyi lakos testvérek részére Veszprémmegye által 1797. évben kiadott bizonyosságlevél kihirdettetett 1798. évben. (1798. év 56. sz.)

Ravusz másk. **Hornyay.** A nyitrai káptalannak Ravusz m. Hornyay András kérelmére 1699. évben kelt kiadványából tudjuk meg, hogy a nemeslevelet II. Ferdinándtól 1632. évi júl. 25-én R. m. H. Miklós, Mihály és István testvérek nyerték s Nyitra megye hirdette ki. (1699. év 125. sz.) Tanuvallomásaink vannak arról, hogy az 1732. évben Besenyőteleken lakott Ferencz, kinek apja Ardrás (talán a fenti), nagyapja Mihály Dezsérről származott nemes ember volt. (1732. év 33. sz.)

Raychi lásd Rajczy.

Recsky (recski és derecskei). A családnak nevet adó Recsk helységnek már a XIV. század derekán birtokában voltak R. László fia Miklós comes, Marczel fia Farkas és Mihály fia András. 1427. évben R. Tamás - ki előzőleg már Utason, Sároson, Eperjesen és Dobfenéken is földesúr volt - és fiai Pál, Miklós és Tamás zálogba vették figei Csathó László fia Miklós péterfalvi és domaházi birtokrészeit. Az említett Miklós 1447. évben vármegyénk követe volt azon országgyűlésen, mely Hunyadi Jánost a kormányzói méltóságba ültette, ugyanő 1469-ben Thari György és Verebélyi Simon peres ügyében, 1478-ban pedig Tamás nevű testvérével együtt gúthi Országh Mihály és nánai Kompolti János beiktatásán királyi ember. E két testvér 1474. évben Thari György özvegyét kielégítette néhai férje birtokából. (Turul. 1905. év 13., 127.)

1456. évben a család a Dormánházi, Abafalvi, Szentmártoni családokkal együtt új adományt nyert Mákegyháza és Vilyó pusztákra. (Csánki Magyarors. tört. földr. I. 77.)

1490. évben szerepel R. István, kinek neje Anna - előbb Nagy Ambrusné - zálogba veszi Megyery László fia Lászlótól s ennek csáthi Keczer Borbálától való Zsófia revű leányától ezek csáthi részirtokát. (Szabolcsm. lev. Fasc. 1° 1490. N. 10.) Minden bizonynyal azonos azzal az Istvánnal, a ki 1492-ben Borsodmegye alispánja, 1505-ben követe volt.

A családnak azon őse, kitől a leszármazás ízenként levezethető, Demeter (1513.) volt, kinek Zsigmond és György nevű fiai I. Ferdinándtól 1561. évi márcz. 30-án az alattyáni, burai, körei, jánoshidai birtokrészekre új adományt nyertek. (O. L. Bécsi lib. reg. III. 697. Hevesm. tört. II. 306.) György 1562. évben Széky Péterrel együtt a sápi pusztába is beiktatást nyert, majd 1582-ben, midőn vármegyénk alispánja volt, Rédei Pállal együtt 1582-ben Radechius István egri püspöktől és kir. helytartótól Farkas János fia Boldizsár magvaszakadtával a csanádmegyei Zekegyház falut kapta adományba. (Nemz. muz. Rhédey lev. 1582.) 1584. évben Egerben végrendelkezett magyar nyelven javairól, ezek közt a Bozityay Horváth Jánossal együtt szerzett Nemti faluról, melyeket névszerint meg nem nevezett feleségének, fiainak és leányának hagyományozott. Testvére Zsigmond ekkor már nem élt. (ugyanott. 1584.)

György özvegye Tegzes Klára, fiai István, László és János, leánya Katalin (Bay Gáspárné), továbbá Zsigmond leányai Anna (Both Istvánné), Margit (mikófalvi Bekény Farkasné, utóbb Szentpéteri Andrásné) és Katalin 1588-ban osztoztak meg alattyáni, burai, körei, recski, derecskei, jánoshidai, utasi, péterfalvi, sárosi, kökényesi, dobfenéki, domaházi ősi birtokaikon. (O. L. Ügyv. ir. fasc: 59. N. 76.)

György fiai közül, úgy látszik, csak Istvánnak voltak gyermekei, névszerint Borbála (Daróczy Györgyné), István és György. Ez utóbbi nőül vevén szendrői Török Katalint állandóan Szendrőn lakott. Ugy György, mint neje Török Katalin 1654. előtt haltak el, mert gyermekeik György, István, Miklós, Zsigmond, János és Katalin (utóbb Tahy Ferenczné) ezen évi non. 12-én osztoztak meg a szülőik után maradt javaikon. Szendrőn a Gecse-utcában levő atyai házat a még kiskorú s György bátyja gyámsága alatt levő János kapta, a hozzátartozó réteket, földeket, kerteket, szőlőket egyenlő arányban szétosztották, az ősi birtokokat pedig osztatlanul hagyták.

Az ősi birtokok különben ekkor már elhagyatottak voltak, mert a törökök miatt kénytelen volt a család a felsőbb vidékeken levő birtokaira vonulni. Ha tehát hasznát nem igen vehették, értékesítették úgy, a hogy tudták. 1654. évben felszabadították Kalapáty Andrást és fiai s Alattyánban házhelyet engedtek át nekik, 1659. évben pedig a telekszállási pusztát zálogba adták Széky Péter szendrői alkapitánynak és feleségének Tercsi Zsuzsinak.

Telekszállás zálogba adásának előzménye különben az, hogy a testvérek egyikét, a magát szendrőinek nevező Istvánt, 1658-ban, midőn bényei házából Szendrőre igyekezett s útközben lováról leszállt, 3 török hirtelenül megragadta s Egerbe hurcolta. A váltságdíja 3000 tallér, tizenkét

pár nyuszt, 2 vég angol posztó és egy török rab volt. A pénz egyrészét Széky Pétertől szerezték meg, Hatvani szendrői főkapitány pedig Hozman török rabot ajánlotta fel. (1775. év pp. 1073. A. A. sz. 1796. év pp. 2487. A. sz. 1825. év pp. 25. sz.)

Adataink szerint az előnemzedék ettől az Istvántól származik le, nem pedig - mint az ismert családfákon (Turul 1905. év 130. N. J. IX. 667. M. Nemz. Zsebk I. r. I. 534.) látjuk - Zsigmondtól, ki György nevű testvérével együtt fiutódok nélkül maradt. Ezen István fia volt János, kitől származtak: 1. György, kinek Teréz nevű leánya Sipos Mihály házastársa volt, 2. Mária Peregi Miklósné, 3. István, kinek Barabás Borbálától 2 gyermeke volt: Klára (1. f. szomolyai Nagy Imre, 2. f. Balog János) és István.

Most nevezett Istvánnak, úgy látszik, 3 felesége is volt, az 1. huszti Molnár Zsuzsi, a 2. mezőmadarasi Madarassy Zsófia, a 3. Thomka Teréz. Négy gyermekét ismerjük: Istvánt (sz. 1762. körül), Jánost (+ 1809. előtt. n. Dobsa Kati), Zsuzsi. (Farkas Andrásrét) és Lászlót (sz. 1779. körül.).

Ez utóbbi Istvántól és Széky Katalintól származtak: Károly (1793-1864.), Borbála (Désy Sámuelné), Judit (Dapsy Dánielné), Krisztina (Gyulay Pálné), Benedek (n. Hamvay Júlia) és Zsófia (Fazekas Gedeonné). (1792. év pp. 2414. B. sz. 1808. év pp. 3277. 3359. sz. 1813. év pp. 3368. sz. 1803. év pp. 3154. sz.)

Az 1654. évben osztozó másik testvér, Miklós, leszármazóit illetőleg, az adatok ellenmondók lévén mint bizonyosat csak azt jelezhetjük, hogy ezen ágnek magvaszakadt. Györgynek - kiről nem tudjuk, vajjon Miklósnak fia, vagy pedig ennek hasonló nevű fiától való unokája volt-e - Teréz (Szathmáriné) és Zsuzsi (Balogné) nevű leányai ez ágon az utolsók, kikről tudomásunk van. (1808. év pp. 3279. sz. 1797. év pp. 3340. A. sz.)

Az 1654. évi osztály idején még kiskorú s magát telekszállásinak nevező Jánostól származtak Erzsébet (Lenkey Mártonné) és Zsigmond (+ 1785. előtt), ettől István varbóczi lakos, ettől és Szeghő Katalintól János, István, Zsigmond, Zsuzsi, Katalin és Klára.

István varbóczi lakos 1769-ben az egri káptalan előtt recski, derecskei, belezéri, utasi, dobfenéki, péterfalvi, sárosi, kökényesi, répási, domaházi, alattyáni javait átengedte Sipos Mihályné R. Teréznek, továbbá R. Istvánnak s huszti Molnár Zsuzsitól való gyermekeinek. (1797. év pp. 2490. sz.)

A család által használt címert, melyet 1415. évben tulajdonképpen Keszői Pál fia Jakab és társai, nem pedig a Recskyek, nyertek, a tiszaburai családi levéltárban levő eredeti armalis alapján legutóbb a Turul ismertette. (Turul 1905. év 127. lap.)

Recsky lásd Somoskőy.

Rhédey (kisirhédei nemes és gróf). Az Aba nemzetségből származó, történelmi nevezetességű egyik legrégibb, legelőkelőbb családja megyénknek, mely nevét Nagyréde helységtől vette. Leszármazása szakadatlan sorozatban a XIV. század elején élt Miklóstól (Mikon de Réde de gen. Aba) vezethető le. Címert Mátyás király adott 1466. évben a családnak, melynek eredetije a családi levelesládában van. A család fényét Ferencz nagyváradi kapitány alapította meg, kinek fiát, az 1659. évben grófi rangra emelt Ferenczet, Erdély fejedelmi székeiben találjuk. (K. K. XII. 225.) Ezen ág azonban a fejedelem László fiában kihalt. Ferencz nagyváradi kapitánynak Pál nevű testvérétől származtak János és István, előbbi az erdélyi ág, utóbbi a magyarországi ág megalapítója volt. Ez utóbbiból Lajos 1808. évben (K. K. LXII. 1099.), az előbbiből József, László, János, Mihály, Pál, Zsigmond grófi rangot nyertek. A grófi ág 1897. évben Gáborral kihalt.

A Rhédey levéltárban levő legbecsesebb oklevelek - a Turulban (1884. év 47.) ismertetett 1466. évi címerlevél kivételével - a vármegye monographiájának okmánytárában (I. 195.) már közölve lettek s azok egy része - bár egyszerű másolatban - megyénk levéltárában is feltalálható. (1761. év pp. 681. sz. 1767. év pp. 860. sz.)

A család történetével, leszármazásával Dr. Komáromy Andrásnak, a magyar nemzeti muzeumban elhelyezett Rhédey levéltár rendezőjének, eredeti oklevelek alapján készített és Nagy Iván (IX. 742.) sok tévedését helyreigazító kiválóan becses családtani tanulmánya (Turul 1883. év 119.) ismertet meg bennünket.

Ennek kiegészítéseken csupán két oklevélről tehetünk említést és pedig előbb III. Károlynak 1730. évben kiadott okleveléről, melyben Rhédey Ádámnak és már elhalt László testvére és Keresztes Mária névszerint meg nem nevezett gyermekeinek a XIV. század elején élt Mikontól való fokozatos leszármazását igazoltnak jelenti ki s őket az új szerzeményi bizottság határozata alapján rédei javaikban megerősíti. (1767. év pp. 852. A. sz.)

A másik oklevél szerint Patha fiának, Demeternek, özvegye Demeter és Olivér nevű fiai nevében 1339. évben a király ellenében jogot tart Szurdok-Püspöki helységhez, de ezt eléggé igazolni nem bírván Pál országbíró a királynak ítélte oda, a ki viszont 1340-ben Miklósnak, Peteuch ajtónálló fiának, adományozta. (1752. év pp. 461. sz.)

A család történetére, címérére vonatkozó dolgozatok: *Deák Farkas*: A nemes és gróf Rhédei családnak egyik címere. (Turul 1886. év 83. lap). *Luby Károly*: A kishédei Rhédey család nemesi ága. (Turul 1886. év 151.) Siebmacher 542. Magy. Nemz. Zsebk. I. r. I. 204. Hevesm. monogr. II. 306.

Az említett 1730. évi oklevél szerint így alakul a leszármazás:

[kép]

Reinprecht lásd Rainprecht.

Remenyik. Eredetileg trencsényi család, ott lett 1661-ben kihirdetve azon címerez nemeslevél, melyet I. Lipóttól 1659. okt. 20-án Remenyik Mátyás, fiai Miklós, János, Dániel s testvérei Jakab, János, András, Tamás, továbbá Jakab fia Jakab s János fiai Jakab, Mátyás, András és István nyertek.

Trencsénből a gömörmegyei Csetnekre és Oláhpatakra költözött a család, innen pedig János fia István fia Zsigmond Egerben telepedett meg s Gömörmegyétől 1754-ben nyert bizonyáglevelet. Ennek kihirdetéséről ugyan nincsen adatunk, az azonban tény, hogy Zsigmond testvérének, Mátyásnak, fia József aradi szolgabíró 1764. évben (1761. év 23. sz. 1762. év 243. sz. 480. jkl. 1764. év 39. sz. 189. jkl.), az említett Zsigmondnak László fiától született Ferencz nevű unokája s ennek István és József nevű fiai pedig 1801. évben megyénktől nemesi bizonyítványokat kaptak. (1801. év 222. sz. 212. jkl. 1814. év 274. sz. 273. jkl.)

A hevesi ág leszármazása ez:

[kép]

R. Kálmán takarékpénzt. igazgató tulajdonában levő armalis-másolat szerint a címér: Jobbharánt hasított pajzs alsó vörös mezejében fiókaít vérével tápláló pelikán, felső kék mezőben az osztási vonalon felfelé lépő oroszlán; sisakdisz: a pajzsbeli pelikán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Repeczky. 1699. évben Gyöngyösön, Taron, Patán, Verpeléten, Tarjánban, Visontán, Szajlán, Detken, Domoszlón, Karácsondon, Fegyverneken, Pélyen, Örsön, Kürüben, Gyandán, Abádon, Tarnócán volt birtokos.

Reső lásd Ensel.

Révay (szklabinai és blatniczai nemes, báró és gróf). A XIII. századbeli Jakab comestól leszármazó, 1521. évben címérújítást, 1527. évben Szklabina, 1559. évben Hort, 1560. évben Blatnicza helységekre donatiót nyert, 1635. évben bárói, 1804. évben grófi rangra emelt eme szerémségi családból László báró szerepel az 1764. évi főnemesi összeírásban.

Reviczky (revisnyei). 1776. évben Simon fia Gábor fia Gáspár ügyész, gyöngyösi lakos költözött megyénkbe s Árvamegye bizonyítványával igazolta régi birtokos nemességét. (1775. év 187. jkl.)

Richvaldszky lásd Rilovszky.

Rilovszky másk. **Richvaldszky**. Megnemesítésének idejét nem tudjuk, a nemességszerző János volt. Ennek fia volt Lőrincz, ezé Mihály káli, majd tarnabodi lakos, ezé pedig a Szepesmegye bizonyítványa alapján 1776-ban kihirdetett Ferencz szolnoki lakos. (1776. év 67. jkl.)

Rohár lásd Kovács-Pásztély.

Romhányi lásd Akkomer.

Rósa. Mária Terézia 1756. évi ápr. 17-én Rósa Istvánnak, nejének Baró Annának, fiának Istvánnak a nemességgel a következő címet adta: Négyelt pajzs, 1. és 4. mező vörössel és arannyal haránt metszve, benne középen arany-vörös rózsza, a 2. és 3. kék mezőben ezüst egyszarvú; sisakdisz: vörös-arany, illetve arany-vörös zárt szárny váltakozó színű rózsával megrakva; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az armalist kihirdették 1756. évben Borsod- és Heves, 1760. évben Szabolcsmegyék. (1756. év 168. sz. 241. jkl.) Másolata levéltárunkban van.

István gör. kel. vallású egri lakos volt. Fia Konstantin 1811. évben bizonyáglevelet nyert. (1811. év 191. jkl. 1778. év 203. jkl.)

Róth (királyfalvi). 1699. évben Pásztón, Apczon, Csányon birtokos, 1701. évben pedig János Inokán. (1701. év 744. jkl.)

Rottenstein (erdőkövesdi). Indigena család. Az 1687. évi XXVIII. tczikkal Rottensan Frigyes nyert honfiusitást. Ennek egyik utóda Antal, Egerváros birája, közvetlenül a kurucz idők után birtokot szerzett Erdőkövesden, Ferencz és Ignác nevű fiai pedig Mária Teréziától 1756. évi ápr. 2-án nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Kékben kettős farkú kardot tartó oroszlán; sisakdisz: égő máglyából kiemelkedő ezüst fénix madár; takarók: arany-kék. (K. K. XLIV. 90.)

A család leszármazása (1763. év pp. 735. sz. 1765. év pp. 789. sz.) így alakul:

[kép]

Mihály konziliarius 1774. évben felsőpulyai Bük Zsigmondtól és nejétől koloni Subich Teréziától 4000 frt kölcsönt vesz fel s ennek ellenében leköti sajóőrösi, alsógagyi és bátori javait. (1774. év 374. O. sz.)

Nem tudtuk a táblázaton elhelyezni Rottenstein Juliannát, ki 1782. évben Subich György özvegye volt. (1782. év pp. 2263. sz. 1773. év pp. 1025. sz. 1775. év pp. 1081. B. sz. 1792. év pp. 2406. sz.)

Rozan. R. János, Babocsay ezredbeli kapitány, 1714. évi febr. 15-én nyert címérlevele kihirdetett ugyanazon évben. (1714. év 560. jkl.) Címer: Vörössel és ezüstsallal hasított pajzsban zöld halmon arany korona felett kiterjesztett szárnyú sas jobb lábával kardot tart, baljával zöld olajágot tapos, csőrében pedig 3 vörös rózsza van; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXX. 236.)

Rozmisz másk. **Viczen**. Trencsénmegyei család, ott lett 1634. évben kihirdetve azon nemeslevél, melyet II. Ferdinándtól 1633. évi decz. 30-án Rozmisz másk. Viczen Miklós s fiai István, Miklós és Ferencz nyertek. Ezen ifjabb Miklós a Tököly háborúk idején Valcza mellett elesett, fia János pedig a nyitrai megyei Szőcsre, majd Nógrádmegyébe, végre Csépara költözött. János fiai László és István csépai lakosok Trencsénmegye bizonyáglevelé alapján 1764. évben hirdették ki nemességüket. (1764. év 91. sz. 229. jkl.) Volt egy harmadik testvérük is, névszerint Sándor, kinek fiai Pál, János és István, valamint az 1764. évben kihirdetett István fiai Mihály, János és László 1771. évben nemességi bizonyítványt kaptak. (1771. év 240. N. sz. 188. jkl.)

Rózsa lásd Rósa.

Rucska lásd Rudy.

Rudy másk. **Rucska** vagy **Manyik**. Gömörmegye bizonyítványa alapján kihirdették: 1798. évben József és Gábor rozsnyói származású egri lakosok (1798. év 306. sz. 440. jkl.); 1801. évben György rozsnyói lakos fiai György és József szintén egri lakosok. (1801. év 339. sz. 378. jkl.) Most nevezett József fia Mihály egri polgár s ennek fiai Ferencz és Mihály 1840. évben bizonyáglevelét kaptak. (1840. év 2210. sz. 1093. jkl.)

Ruttkay-Dankó (ruttkai). Emez ősrégi túróczmegyei családból János fia György fia János 1804. évben Ruttkáról Hatvanba költözött s Túróczmegye bizonyítványával kihirdettette saját és József (sz. 1786.), Imre (sz. 1789.), János (sz. 1795.) és Mihály (sz. 1803.) nevű fiai nemességét. József 1807. évben Borsodmegyébe tette át lakását. (1804. év 172. sz. 175. jkl. 1807. év 349. sz. 514. jkl. 1823. év pp. 15. sz.)

S. Sz.

Saáry lásd Mósik.

Sáffár másk. **Molnár**. III. Ferdinándtól 1653. évi decz. 18-án Sáffár István, Demeter és Péter nyertek nemeslevelet, melyet 1656. évben Borsodmegye hirdetett ki. Istvánnak utóda - talán fia - volt János, ennek fia pedig István, a ki Abádon telepedett meg s Borsodmegye bizonyítványával 1749. évben igazolta nemességét. (1749. év 416. jkl.)

1828. évi tanuvallomások (1828. év 1353. sz. 1971. jkl.) szerint a család genealogiája:

[kép]

Sághy (dormándházi nemes és báró). Törzsökös hevesi család, melynek nemesi ága ma is él és birtokos Dormándon, honnan előnevét vette. (1764. év 6. sz.)

A címeres nemeslevelet, mely Sághy Pál dormándi lakos tulajdonában van, 1694. évi június 6-án a török háborúban vitézkedett s több ízben fogságot is szenvedett S. Pál, neje Horváth Borbála s fiai Mihály és Ferencz nyerték ezen címerrel: Kékben zöld mezőn fehér lovon ülő vörös magyar ruhás, sárga csizmás, prémkalpagos, tigrisbőr kaczagányos, jogart tartó vitéz; sisakdisz: 2 pálmaág közt vörös ruhás, keztyűs kar kardot tart, melynek hegyén levágott törökfő van; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1694. évben. (1694. év 272. jkl.)

Az említett Mihálynak Debreczeny Sárától csak egy leánya volt, Júlia, Balajthy Mátyásné. (1725. év 102. sz. 1732. év 132. sz. 367. jkl.). A fenti Ferencznek két fiát ismerjük, Farkast, a ki az 1724. évi investigatio alkalmával igazoltatott és Lászlót, kitől e család ma is élő nemesi ága származik. (1736. év 71. sz. 1741. év 57. sz. 1743. év 141. sz.)

A család nevét Farkas fia Mihály tette fényessé. 1756. évben alispán, 1768. évben országbírói ítélőmester, 1770. évben táblai ülnök, a szent István-rend vitéze, 1787. évben a hétszemélyes tábla ülnöke volt, 1790. évi nov. 18-án pedig a saját személyére a bárói rangot nyerte a következő címerrel: Pajzs, mint a nemesi címeré; 3 sisak, a középső felett két borostyángaly között vértezett, könyöklő, kardot tartó kar, a jobboldalin vörös ruhás, jogart tartó, kiemelkedő férfi, a baloldalin növekvő fehér ló; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. LV. 315.)

Ezen Mihálynak németzügyéni Jósa Krisztinától való gyermekeit az alábbi táblázat mutatja:

[kép]

Nem tudjuk elhelyezni a táblázaton az 1776. évben végrendelkező Zsófiát, Némethy András özvegyét. (1777. év pp. 2090. sz. 1748. év pp. 385. sz.)

1760. évben bellusi Baross Józsefné Török Zsófia fegyverneki, szentiváni, rozsnoki, kőtelki, nagyberki részjavait és Kürün levő telkét zálogba adja Sághy Mihálynak és Jósa Krisztinának 5000 frtért. (1806. év pp. 3358. sz. 1769. év pp. 910. sz. 1778. év pp. 2097. sz. 1778. év 465. et. 5. sz. 1813. év pp. 3366. O. sz.)

Ezt a családot érdekli-e az esztergomi primási levéltárban (Prot. L. Pag. 772.) levő armalis, nem tudjuk.

Say. 1699. évben Péter birtokos, valószínűleg Pétervásáron.

Salacz. 1839. évi máj 10-én Gábor őrnagy a nemességgel eme címert nyerte: Kék pajzsban alul víz, fölött kőkid, ezen jobbról ezüst, balról arany oroszlán kivont karddal, egymás ellen küzd, a

pajzs felső részén közepén 8 ágú csillag; sisakdisz: kardot tartó vörös ruhás kar; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1839. évben.

A nemességszerző 1796. évtől katonai pályán működött, részt vett a marengói ütközetben s egy hidnál hősiességét fejtett ki. Innen a címér motívuma. (1839. év 1786. sz. 1130. jkl.)

Sallay. Sallay Pál 1708. évben pekrovinai Pekry Lőrincz gróf bizonyáglevelével kihirdetteti nemességét s igazolja, hogy a nemeslevelet ő szerezte és Alsófehérmegye hirdette ki. (1708. év 384. jkl.)

Samassa lásd Sz. betű alatt.

Sándor. I. Lipót királytól Gál Mihály, neje Tóth Ilona, ennek első férjétől való gyermekei Sándor András és Ilona 1690. évi márcz. 12-én nyerték a nemességet s a következő címmel: Kékben zöld alapon arany oroszlán; sisakdisz: nyílt sasszárny közt kardot tartó vörös ruhás könyöklő kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdettetett 1690. évben, eredetije a levéltárban (1690. év 1. sz.) van.

Eme Tar községbeli család genealogiája:

[kép]

Eme hiteles adatokon nyugvó leszármazás III. Mihály pesti lakos és érdektársai által 1797. évben indított és 1807. évben befejezett nemességigazoló per irataiból ismeretes. Ezen per folyamán a család nemessége legfelsőbb helyen is igazoltatván 1807. évben III. Mihály, Ignác és VIII. István pesti, V. András és VII. János gyöngyöshalászi, II. István szecsei, IV. István szántovai, II. Ferencz újszászi és József domoszlói lakosok nemesi bizonyáglevelet nyertek. (1797. év pp. 3341. sz. 1807. év 327. sz. 1827. év pp. 16. sz.)

Érdekes megemlíteni, hogy a családban sok gazdatiszt volt. I. Mihály 1709. évben Deák Judit tisztje, II. Mihály a Haller család ispánja volt, ennek fia II. Ferencz Újszászra történt távozása előtt a Brudern család tári gazdaságát vezette, IV. István kamarai diurnista 1799. évben szántovai ispánná lett kinevezve, József Domoszlón a Malatinszky család ispánja volt, végre Antal Kömlőn kasznárságot viselt.

1811. évben József tiszapüspökii lakos is indított nemességigazoló pört a vármegye ügyésze ellen, de ez befejezést nem nyert, sőt maga a per is hiányzik, mert azt nevezett 1834. évben helytartótanácsi rendeletre kivette a levéltárból s vissza nem helyezte. (1811. év 1000. sz. 1811. év pp. 3367. sz.)

Ezen családból származtak az 1822. évben Mátraverebélyen élt János és György testvérek, Imre fiai, András unokái. (1822. év 999., 1066. sz. 989., 1188. jkl.)

Sándor másk. **Török.** Székely család Zetelak és Keményfalva községekből. A zetelaki előnevet viselő Antal, a szatmári püspökség kömlői kasznárja s Kilián Jankától származott gyermekei Antal, József, Janka, Anna, Rozália és Francziska Udvarhelyszék bizonyítványa alapján kihirdettettek 1835. évben. (1835. év 217. sz. 318. jkl.)

Sándor (hanvai). 1723. évben Ferencz bekölczei birtokos. (1723. év 53. sz.)

Sánta. Az 1652. évi nov. 2-án Sánta István, fiai Mihály és Máté s Mihály fia Gergely nyertek nemeslevelet, melyet 1653. évben Zólyommegye hirdetett ki. A hontmegyei Deménдрől József s fia József 1725. évben, Mihály pedig 1749. évben Tiszavárkonyba jöttek s Hontmegye bizonyítványával igazolták nemesi származásukat. (1725. év 152. sz. 1749. év 60. sz. 413. jkl.)

Sántha lásd Besze.

Sánta lásd Várkonyi.

Sáry másk. Havas. II. Ferdinandtól 1634. évi febr. 11-én Sáry András, neje Thassy Ilona, fivérei Sánta másk. Havas Pál és István, mostoha fia Németh István nyertek czímerlevelet. Kihirdette 1636. évben Zemplén megye. (1728. év 85. sz.)

Hihetőleg ezen család lakott Tokajban s ebből származtak egyesek a XVIII. század végén a megyénkbeli Hevesaranyosra. (1794. év 658. sz. 923. jkl.)

Sáry lásd Mósik.

Sárkány. II. Rudolftól 1578. évi júl. 5-én Sárkány László kapott nemeslevelet, mely 1579. évben lett kihirdetve. Dévaványa volt a lakóhelye. Lászlótól származott Pál, a ki Kérszigetet birta, ettől is Pál, ettől Miklós és István. Miklós fia volt Tamás, unokája az 1774. évben élt Miklós. István fia volt János, unokái pedig László, János, István, Péter 1776. évben dévaványai lakosok. (1774. év 374. BB. sz. 1776. év 35. et. A. sz. 79. jkl.)

Tanuvallomások szerint a fentemlitett id. Pálnak János nevű fia is volt, kitől származott István, ettől pedig a kurucz idők hányattatásai közben Nagy-Bajomra költözött s 1754. évben ott élt János. (1755. év 239. sz.)

Sárközy (nagybóchai) A II. Ferdinand által 1628. évi szept. 10-én S. Mihály neje Mikolay Katalin, gyermekei Mihály, Anna és Zsuzsanna részére adományozott, Hontmegyében kihirdetett nemeslevél a pestmegyei és a m. kir. orsz. levéltárban (Htt. Nob. Pest.) található. A nemeslevélben megnevezett ifj. Mihálytól származott János, ettől Pál, ettől pedig Mihály, a ki Pestmegye bizonyítványával 1773. évben igazolta nemességét. (1773. év 266. sz. 1776. év 110. sz.)

Sárközy. Sárközy János és Forray Márton 1714. évi armalisáról a Forray családnál már megemlékeztünk. Az 1724. évi investigatio idején János Gyöngyösön lakott. 1826. évben Sárközy Antal kívánta nemességét igazoltatni azt állítván, hogy a nemességszerző Jánostól származott Pál, ettől is Pál, ettől pedig ő. A vármegye nem találta eléggé igazoltnak e leszármazást. (1826. év 911. sz.)

Pestmegye levéltárában bővebb adatok is vannak a családról.

Sárközy. Nógrádmegye 1722. évben biznyságlevelet adott Andrásnak, a ki Ferenczczel együtt csépai lakos volt az 1724. évi investigatio idején. (1722. év 87. sz.) Ugyanezen Ferencz 1742. évben a Csusz, Piry, Palójtay, Kanyó, és Tarcsány családokkal együtt nádori donatiót nyert Csépa helységre. (1764. év 99. sz. 1760. év pp. 661. sz.)

Sárközy lásd Barta.

Sarnóczy lásd Zsarnóczy.

Sáróy lásd Szabó (1698.)

Sasváry lásd Nagy. (1714).

Schatling lásd Ulrich.

Scheidl. A nemeslevelet 1809. évi febr. 17-én Scheidl János alezredes, neje Adda Anna, gyermekeik Adolf-József-Kálmán és Amália-Francziska-Felicitás nyerték s 1817. évben Sáros, 1823. évben pedig Hevesmegye hirdették ki.

A nemességszerző fényes katonai pályát futott be. 1776-1806. közt kadétból alezredessé lett s ez idő alatt 12 csatában vett részt s különösen kitüntette magát 1795. évben Olaszországban.

A meglevő armalis-másolat szerint a czímer: Vörös pajzsban zöld mező felett jobbjában kardot, baljában koszorút tartó oroszlán; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-vörös. (1823. év 576. jkl. K. K. LXIII. 913.)

Sclávi lásd Skláv.

Scultéti lásd Skultéti.

Sebestyén másk. **Kocsy**. Az első, a kit e családból ismerünk, András volt s a XVIII. század elején Veszprémmegyében lakott. Tőle származtak Ferencz és az 1741. évben Veszprémmegyétől biznyságlevelet nyert György. Ferencz fia István Peremártonból a komárommegyei Kocsra - innen a Kocsy név - majd tanulmányainak folytatása végett Sárospatakra, innen Miskolczra, innen pedig kántori minőségben Mezőtúrra költözött s itt is halt meg. Ennek fia Sándor szintén Mezőtúron lakott s 1789. évben 57 éves korában halt meg. Sándor fiai voltak István debreczeni tanár, majd kecskeméti prédikátor, aki Veszprémmegye bizonyítványával 1813. évben hirdettette ki nemességét (1813. év 966. sz.), továbbá Sándor, Mihály és János. Ez utóbbi három testvér s ezek fiai, nevezetesen Sándoréi és Dobi Sárái János (sz. 1814.) és Sándor (sz. 1811.), Jánoséi és Rácz Erzséi pedig János (sz. 1808.) és Sándor (sz. 1812.), mindnyájan mezőtúri lakosok, nemességük igazolása végett Veszprémmegyéhez lettek utasítva. (1812. év 882., 882. A. sz. 897. jkl.)

Sebestyén (nagytyalai) II. Mátyás nemesítette meg nagytyalai Sebestyén Lőrinczet s ezen címert adta neki: Kékben zöld alapon kardot tartó férfi; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék mindkét részen.

A Borsodmegyében hirdetett eredeti armalist Eötvös Ferencz egri tanácsos egy Sebestyén nevű egri polgárnak adta, kitől a vármegye elkobozta és levéltárba helyeztette.

Az egész oklevél le van öntve barna festékkel. Szerencse, hogy a rongálás előtt az egri káptalan átirta s ezen átiratból (T. T. jk. 101. sz.) tudjuk meg, hogy II. Mátyás 1609. évben adományozta azt. (1801. év 643. sz. 295. jkl.)

Sebők. Pál éthei származású gyöngyösi lakos Pozsonymegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1793. évben. (1793. év 597. sz. 655. jkl.) József 1836. évben nagyrédei lakos. (1836. év 1070. sz. 1792. jkl.)

Sebők. Az 1724. évi investigatio idején András abádi lakos bemutatja Abaujmegyének Sebők András javára kiállított biznyságlevelét. Leszármazásának igazolása végett származási helyére lett utasítva. Lásd Csoma J.: Abaujmegye nem. csal. 496. lap.

Sélyey. 1669. évi aug. 28-án Sélyey István, neje Kis Anna, fiai Mihály, János és Gergely lettek megnemesítve. Nemeslevelüket megyénkben 1672. évben hirdettették. (1672. év 16. sz. 106. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején a nemességszerző István fia György fia János Dévaványán élt. 1794. évben András nagyvárad lakos volt (1794. év 965. jkl. 1754. év 232. sz.)

Semsey. Régi család, melynek történetét szakmunkákból eléggé ismerjük. (N. I. X. 135. Csoma J.: Abauj. nem. cs. 496.) 1444. évben László és Rudolf - Frank de Zempse fiai - birtokosok voltak Alattyánban. (1816. év pp. 29. sz.) Pál 1673. évben Pétervásáron birt s 1686. évben a Tököl felkelésben való részvétele miatt elvesztett javait, köztük Nene és Szanda pusztákat, Lipót király az ő testvéreinek Ardrásnak, Jánosnak, Péternek, Zsigmondnak és Lászlónak adományozta. (Egri kápt. Pr. T. pag. 326.)

Seper lásd Dénes.

Seres. A nemeslevelet III. Ferdinandtól 1655. évi márcz. 20-án S. István, neje Nagy Anna, gyermekei István és Katalin nyerték a következő címerrel: Kék pajzs alján elterülő vízből kiemelkedő szikla tetején kiterjesztett szárnyú fehér galamb; sisakdisz: vörös ruhás kar karddal, melynek közepén koszorú, hegyénél csillag van; takarók: kék-arany, ezüst-vörös. Kihirdettetett Komáromban, másolata megyénk levéltárában. (1826. év 1167. sz. 258., 640., 1312. jkl.)

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Ferencz tari jegyző s fia Ferencz szeghalomi gazdatiszt Bars megye bizonyítványa alapján igazoltatván 1828. évben bizonyáslevelet nyerne. (1828. év 1088. sz. 1303. jkl. 1822. év 999. sz. 989. jkl. 1823. év 660. sz. 1017. jkl.)

Nem tudtuk a táblán elhelyezni a Bars megye bizonyítványa alapján 1777. évben kihirdetett János fia Antal káli lakost. (1777. év 132. sz. 252. jkl.)

Setét. 1670. évi ápr. 9-én S. Mihály, neje Bezy Erzsébet, gyermekei Mihály és Erzsébet, fivére Demeter, ennek neje Katona Erzsébet, leányai Erzsébet és Ilona kaptak nemeslevelet, mely 1679. évben lett kihirdetve. (1679. év 380. jkl.)

Leszármazása:

[kép]

István, Péter és Mihály nagyrévi, Mihály és Péter nemessége 1807. évben legfelsőbb helyen igazoltatván nevezettek 1809. évben bizonyáslevelet nyertek.

Az armalis másolata szerint a czimer: Kék pajzsban zöld mező felett fehér lovon ülő vasba öltözött vitéz dárdával, melynek hegyén törökfő van; sisakdisz: vértezett könyöklő kar a pajzsbeli dárdával; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1809. év 36. sz. 117. jkl. 1808. év 28. sz. 110. jkl. K. LXII. 127.)

Sextius. Zólyomban lakott család. 1699. évben Dániel ott esküdt volt. Ennek testvérétől Mihálytól született János, ettől pedig a Zólyommegyétől 1738. évben bizonyáslevelet nyert László. (1738. év 163. sz.) Megyénkben való kihirdetéséről nincs adatunk; 1792. évben végrendelkezik János gyöngyösi lakos, kinek 1. neje Kelemen Katalin, ettől származott gyermekei Katalin Pap Lászlóné és Júlia, 2. neje pedig Sajósy Erzsébet. (1793. év pp. 2442. C. sz.)

Sigmondffy (lemhényi). Erdély-Háromszékből Kelemen Egerbe tette át lakását s 1780. évben hirdettette nemességét. Szülői Mihály és Bögözi Anna, nagyszülői István és Benő Katalin voltak. (1780. év 380. jkl.) Kelemen 1825. évben mint 86. év körüli aggastyán még élt, 1829-ben már nem. Gyermekei: Anna Subich Jánosné és Mária Kovács Pál szolgabíró neje. (1829. év pp. 30. sz.)

Ezek minden bizonnyal abból a lemhényi Sigmond családból származtak, melynek nemessége 1798. évben nyert legfelsőbb helyen megerősítést. (E. K. K. XIII. 160.)

Sillák. A megye közgyűlése 1660. évben hirdette ki ama nemeslevelet, melyet Lipót királytól 1654. évi aug. 20-án S. Mátyás, neje Balog Anna, fia András, testvérei György, Demeter, István, Lőrincz, Jakab és János nyertek a megyei levéltárban levő másolat szerint ezen czímerrel: Kék pajzsban műveletlen szántóföld közepéből kinövő lombos tölgyfa; sisakdisz: ökör; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1659. év 8. sz. 1660. év 55. jkl.)

Az 1699. évben Szilák Albert bükk-szenterzsébeti birtokos. Itt lakott az 1724. évi investigatio idején fia György is. Albert apja a nemeslevélben megnevezett István volt.

Az investigációs iratok közt egy aláírás nélküli 1764. évi fogalmazványon ilyen táblázat van:

[kép]

Simay. Eredetileg szatmári család, ott hirdették ki 1629. évben azon czímerlevelet, melyet azon évi nov. 1-én II. Ferdinándtól Simay János s fiai Gábor, István, Péter, György és Sándor nyertek.

Megyénkben az említett megye bizonyosságlevele alapján Péter fiai János, Péter, István, Mihály, Ferencz kenderesi lakos 1768. évben lettek kihirdetve. (1768. év 219. sz. 360. jkl. 1822. év 779. jkl. 1823. év 613. sz. 897. jkl.)

Egy XIX. századbeli per (1818. év pp. 15.) az alábbi táblázatot mutatja:

[kép]

Simai. Mária Terézia 1700. évi okt. 7-én nemesítette meg Simai Tódor, Márton, Izsák és Salamon szamosújvári kereskedőket és anyjukat özv. Simai Gergelyné Frankhút Katalint. A nemeslevelet 1763. évben Csanádmegye, 1764. évben pedig Márton kérelmére Hevesmegye hirdette ki. (1764. év 65. et A. sz. 227. jkl.)

Czímer: E. K. K. X. 653.

Simay. Károly Anna, kereszegi Simay Mátyás özvegye s fia Ferencz a nagyváradi káptalan előtt 1639. évben kötött szerződéssel eladja Sima községbeli birtokukat balai Kerekes Jánosnak és Istvánnak. (1639. év 2 sz.)

Simon. II. Ferdinándtól 1626. évi máj. 20-án Simon István, neje Szabó Katalin, fiai István és János, végre Orosz János nyertek nemeslevelet, melyet 1628. évben Gömörmegye hirdetett ki s melynek megyénk levéltárában levő másolata szerint az adományozott címér ez: Kék pajzsban zöld halmon 3 nyilat tartó oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1629. év 1. sz.)

A nemeslevélben megnevezett Jánostól származott György, ettől János, a ki az 1724. évi investigatio idején György, János és István nevű fiaival együtt Alattyánban lakott. Eme Györgynek és Laczkó Annának fia volt György (sz. 1740.), a ki Makóra költözött s 1769. évben nemesi bizonyítványt kapott (1769. év 121. sz. 138. jkl.), ezen legutóbb nevezett Györgytől és Kalmár Katalintól 1778. évben született Joakim-József zombori és makói lakos, aki 1821. évben kapott bizonyosságlevelet. (1821. év 115. sz. 115. jkl. 1786. év 40., 211., 379., 678., 874., 938., 1077. jkl. 1807. év 179. sz. 224. jkl. 1808. év 836. jkl. 1809. év 66. sz. 203. jkl. 1818. év 116. jkl.)

Simon. III. Ferdinand 1655. évi márcz. 20-án Simon András, János, Péter, Mihály testvéreket megnemesítette s a következő címert adta nekik: Kék pajzsban zöld alapon jobbra fordult ugró szarvas; sisakdisz: növekvő egyszarvú; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az eredeti armalist, melyen a kihirdetési záradék hiányzik, 1813. évben Eger város szolgáltatta be a levéltárba. (1814. év 4. sz. 1813. év 899. sz.)

A családról egyébként nincsenek adataink.

Simon. A nemeslevelet 1656. évi jan. 20-án S. János és Máté testvérek; Jánosné Keczeghi Margit s fiaik János, Máté és Lukács; Máténé Gajdács Margit és fiaik János és István; végre Lukácsné Tóth Ilona s fiuk Mihály nyerték s még azon évben megyénk közgyűlése hirdette ki. (1656. év 38. jkl.) 1659. évben a nemességszerzők újból kihirdetés alá bocsájtották armalisukat, annak azonban ezuttal Dósa Ádám ellenmondott, a következő évben pedig megadta reá az engedelmet. (1659. év 41. jkl. 1660. év 41. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején János, Lőrincz és Mihály kompolti lakosok voltak.

Simon. Simon György, neje Oláh Erzsébet, leánya Anna, anyja Király Margit, testvérei Jeremiás és Mihály 1656. évi febr. 8-án kaptak címerlevelet, melyet megyénk még azon évben kihirdetett. (1656. év 37. jkl.)

Simon. A megyei közgyűlés 1668. évben hirdette ki az azon évi júl. 11-én S. Mihály, Gergely és Pál s ezek gyermekei, nevezetesen Mihály kiskátai lakoséi Péter, Katalin és Mária, Gergelyéi

János, István és Gáspár, Páléi Ferencz és Ilona részére adományozott armalist. (1668. év 52. jkl. 1826. év 228. sz.)

Simon. Zalamegyéből ered. A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Pál tiszaroffi lakos Zalamegye bizonyáglevelé alapján kihirdettetett 1828. évben. (1828. év 1135. sz. 1421. jkl.)

Simon. Túrkevéen 1821. év körül sok ily nevű egyén lakott, kiknek nemességét csak tanuvallomások támogatják. (1821. év 1072. sz. 1228. jkl.)

Sinka. Régi család, melynek II. Mátyás 1610. évi febr. 4-én adott újított czímerlevelet Sinka György, neje Anna, gyermekei Mihály és Katalin s fivérei János és András kérelmére. Kihirdette 1614. évben Verebélyen Nógrádmegye Ezen családból 1727. évben Mihály és György nagymihályi, András és György poroszlói, János pedig tiszaföldvári lakosok voltak. E három utóbbi Borsodmegye bizonyítványával igazoltatott. (1726. év 149. sz.)

Sinkovics. 1817. évben Ágoston törökszentmiklósi kovács; állítólag túróczyi eredetű volt; nemessége kihirdetve nem lett. (1817. év 1277. sz. 243. jkl.)

Sipos. Eme trencsénmegyei családból való József fia József csépai lakos Nógrádmegye bizonyítványával 1768. évben igazolta nemességét. (1768. év 219. sz. 362. jkl.)

Sklávi másk. **Kindernai.** Németmezőre nyert királyi adományt. János fia Mátyás németfalvi származású egri lakos Zólyommegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1770. évben. (1770. év 1. et. d. d. sz. 610. jkl.)

Skopecz (öttömösi). Skopecz József aranymisés pap, egri prépostkanonok, Gáspár privigyei tanácsos és István egri polgár, továbbá Gáspárné Polereczky Máriától született János, Anna-Petronella, Erzsébet és Ágnes, végre Istvánné Kutriba Katalintól született Alajos, József és Mária 1840. évi szept. 24-én az öttömösi előnévvel a nemességet és a következő czímet nyerték: Vágott pajzs, a felső rész vörössel és késsel hasítva, a jobboldali vörös mezőben hegyével lefelé fordított szarufát alkotó 7 hatágú csillag, a baloldali kék mezőben a felhők közül felkelő sugárzó nap, az alsó zöld mezőben cikázó villámot tartó vértezett kar; sisakdisz: kék gömböt tartó kiemelkedő griff; takarók: arany-kék, arany-vörös. Kihirdettetett ugyanazon évben, másolata megyénk levéltárában. (1840. év 2721. sz. 1360. jkl. K. K. LXVI. 934., 937.) A megnevesítés előtt Érsekújvár és Privigye volt a család lakóhelye.

Skultéty másk. **Iszkra.** Zólyommegye bizonyítványa alapján kihirdetettek: 1780. évben Mátyás alsólehotai származású nagyfügedi lakos (1780. év 382. jkl.), 1806. évben pedig János. (1806. év 657. sz. 1226. jkl. 1807. év 479. sz. 730. jkl.)

Slachta (felsőzadjelai). Nemességüket Liptómegye bizonyítványával igazolták: 1689. évben Ferencz fia Márton (1687. év 12. sz. 1689. év 309. jkl.); 1746. évben János fia Ádám gyöngyösi lakos (1746. év 218. sz. 71. jkl.); 1765. évben György fia Sándor egri lakos. (1765. év 126. sz. 120. jkl.) Nemességi bizonyítványt nyert 1793. évben Ferencz gyöngyösi lakos fia Gábor jenői lakos. (1793. év 90. sz. 82., 97. jkl.) 1830. évben János, kinek neje Murányi Erzsébet, a Haller család hevesi méhésze volt. (1830. év 1216. sz. 1948., 1970. jkl. 1834. év 1093. sz. 2254., 2567. jkl.)

Slovenicz. 1702. évben Mihály bizonyáglevelet kap. (1702. év 801. jkl.)

Smeltzer. II. Ferdinándtól 1631. évi nov. 22-én Sm. János, anyja Brikczin Mária, neje Erzsébet, fivére Tóbiás a nemességgel eme czímet kapták: Kék pajzsban zöld alapon sötétkék ruhás főnélküli férfi-harcos jobbtérdén térdel, jobb kezében görbe, balkezeiben egyenes kardot tart, melle vörös zászlós dárdával van átszúrva, levágott feje pedig a bal alsó sarokban van;

sisakdisz: vértezett könyöklő kar pallossal, melynek markolatánál arany korona van; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

A Sárosmegyében 1632. évben kihirdetett emez eredeti armalis János egri kanonok őrizete alatt volt, 1777. évben történt halála után pedig megyénk levéltárába került. Volt ugyan neki egy József nevű agg testvére, de ez nem tartott igényt a nemeslevélre, mert gyermektelen volt. (1777. év 2. et. A. sz. 239. jkl.)

Schmidt. A nemességet 1721. évi máj. 18-án Schm. Domokos kapta ezen címerrel: Vágott pajzs, felső vörös mezőben tulipán, alsó kék mezőben két hullámos ezüst sáv fölött 2 arany csillag; sisakdisz: vörös ruhás könyöklő kar vörös köves arany gyűrűt tart; takarók: ezüst-kék, arany-vörös.

Kihirdettetett 1721. évben. (1721. év 338. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején Egerben lakott.

Schneé. Mária Teréziától 1741. évi okt. 28-án Schneé Bernát, neje Luchner Teréz, gyermekeik János és Márta nyerték a nemességet s a következő czimert: Kékben hármasszikla középsőjén jobbról-balról arany csillagtól kísért, kardot tartó teljes griff; sisakdisz: kék atillás, arany öves, vörös nadrágos, prémkalpagos, kardot tartó kiemelkedő férfi; takarók: kék-ezüst, kék-arany. (K. K. XXXIX. 158.)

Az említett Jánosnak fia László Veszprémmegye bizonyítványával 1799. évben igazolta nemességét. (1799. év 312. jkl.) László neje Rakovszky Teréz volt, gyermekeik közül csak Teréziát, felsőőri Rába Istvánnét és Máriát, Beniczky Flórián nejét ismerjük. (1796. év pp. 2484. L. sz. 1804. év pp. 3337. F. sz.)

Sohár. Vas- és Zalamegyékben elterjedt család. A nemességet II. Ferdinándtól 1625. évi okt. 29-én nyerte. 1828. évben a Nagybonyban lakott Ferencz megyénk közgyűlésén is kihirdette nemességét, mert nőül véén fájkürthy Kürthy Erzsébetet ennek monostori jószágán gyakran és hosszasan tartózkodott. (1828. év 16. A. sz. 25. jkl.)

Sóky másk. Gáspár. II. Ferdinánd 1625. évi nov. 5-én nemesítette meg Gáspár másk. Sóky Ferenczet, fivéreit Gergelyt, Demetert, Jánost és a következő czimert adta nekik: Kék pajzsban hármasszikla felett kardot tartó teljes oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: ezüst-vörös, arany-kék.

Az armalist, melynek másolata megyénk levéltárában is megvan, 1627. évben Nyitra megye hirdette ki. (1708. év 114. sz.)

Zsigmond gyöngyösi lakos igazolta a nemességét 1708., 1720. években s az 1724. évi investigatio alkalmával. (1708. év 277. jkl. 1720. év 264. jkl.)

Soldos (runyai). A Hervay családdal közös eredetű eme régi gömöri családból levéltárunkban elsőnek azon ifj. runyai Soldos István van említve, a ki Gombos Györggyel és Trombitás Istvánnal együtt a férfiágra s ennek kihalása esetén a női ágra is a nádortól 1662. évben adományt nyert Püly, Peczer, Ság, Nagy-Szelind zárandmegyei, Galla békésmegyei birtokokra. (1662. év 2. sz.)

1667. évben ugyancsak nádori adományozás folytán beiktatja az egri káptalan S. Istvánt és Miklóst s Makay Györgyöt Tisza-Szöllősen és Igaron 7-7 jobbágytelekbe és Tiszaörs felébe, melyeket nevezettek Balika Mátyás magvaszakadtával nyertek. (Egri kápt. Pr. Q. pag. 320.)

1755. évben Poroszlón élt Mihályról csak annyit tudunk, hogy János fia volt. (1755. év 71. sz. 14. jkl.)

Az 1782. évben Császon lakott András és ürményi Nagy Mária gyermekei voltak Eszter, Imre, Júlia, András, Károly, Mária, Pál. (1819. év pp. 29. sz. 1771. év pp. 947. sz. 1782. év pp. 2264. sz.)

Soltész. Az 1724. évi investigatio alkalmával Mihály erdőkövesdi lakos volt. Ulászló által adományozott s 1638. év folyamán állítólag Hevesben is kihirdetett nemeslevelére hivatkozva igyekezett nemességét igazolni.

Soltész. III. Ferdinándtól 1655. évi nov. 15-én S. András, neje Szabó Erzsébet, testvére András kapták a nemeslevelet, melyet Tornamegye hirdetett ki. A megyénk levéltárában levő másolat szerint az adományozott címér: Kék pajzsban kardot tartó oroszlán; sisakdisz: csőrében arany gyűrűt tartó szarka; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Ezen armalist az egri káptalan is átírta. (N. jk. 152.)

Megyénkben Mátramindszenten volt birtokos, itt élt 1724. évben Mihály. Innen Gergely Egyekre, Jakab Csongrádra költöztek. Ez utóbbinak utódai, Ferencz, Károly és Márton handházi lakos testvérek, 1848. évben nemességigazoló pert indítottak, de azt a nemesi kiváltságok eltörlése folytán csakhamar beszüntették. (Külön pp. 248. sz.)

Solymosy. A Kompoltiakkal rokon régi hevesi család, mely 1430. táján Lászlóval kihalt. A gyöngyössolymosi templom tornyán látható címere leveles koronából kiemelkedő balra fordult sas, tehát azonos az Aba nemzetség címérével. (Fejér Cod. Dipl. X. 7., 277.)

Solymossy. S. János, neje Peregi Zsuzsi, fia Mihály részére 1700. évi szept. 17-én adományozott címérlevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1700. év 550. jkl.)

Sólyom. 1829. évben Károly bükkszéki lakos Györmegye bizonyítványát mutatta fel, a közgyűlés azonban nem fogadta el a kihirdetés alapjául, mert átszármazását nem világította meg. (1829. év 1079. jkl.)

Somody. Komárommegye 1739. évben János révkomáromi származású tarnaörsi, erki, árokszállási, simontornyai lakos s testvérei György és István részére biznyságlevelet adott. (1739. év 181. sz.) János fiai voltak László erki lakos és János. László és fiai László, István és Pál 1764. évben (1764. év 1. et. C. sz. 179. jkl. 1763. év 103. sz. 103. jkl.), János és Balogh Ilona fiai pedig János (sz. 1773.), István (sz. 1777.), Pál (sz. 1779.), Elek (sz. 1789.), László (sz. 1794.) 1813. évben nemesi biznyságlevelet kaptak. (1813. év 63. sz. 77., 470. jkl.)

Somogyi. I. Lipóttól 1668. évi aug. 1-én S. Mátyás, György és Balázs testvérek kapták a nemességet. A nemességszerző György fia János fiai István és János, továbbá ugyancsak György fia Balázs fiai Péter és György, mind a négyen dobi származású poroszlói lakosok, Szabolcsmegye bizonyítványa alapján kihirdettetek 1767. évben. (1767. év 164. sz. 136. jkl. 1752. év 120. sz.)

Somoskőy másk. Recsky. I. Lipót király által Somoskőy Máté és társa részére adományozott armalis kihirdettetett 1696. évben. (1696. év 255. jkl.)

Máté Somoskőről Gyöngyösre költözött s itt is halt meg. Fia András egyideig Recsken lakott, innen maradt rajta a Recsky név, majd visszament Somoskőre.

Nagy Iván (X. 294.) családi közlés alapján a család leszármazását is bemutatja. A táblázatán levők közül csupán Máté fia András fiai: István és Márton utódaira vannak hiteles adataink. Nevezetesen az említett Mártonnak fiai: Tamás ecsédi lakos, István, Ferencz kisteleki, Mihály lapujtói, András kántor bujáki lakosok, vére Mátyás katona 1782. és 1784. évben (1782. év 268. jkl. 1784. év 261. NB. NB. sz. 242. jkl.); testvéreinek, az 1779. évben testimonialist nyert (1779. év 142. jkl. 1778. év 320. sz. 260. jkl.) Istvánnak fia Ferencz zabroni lakos s ennek fiai Ferencz és Lajos 1815. évben nyertek megyénktől biznyságlevelet. (1815. év 248. jkl.)

1819. évben Ferencz fiai Péter és András Bácsmegyében laktak. (1819. év 573., 701. sz. 613., 693. jkl.)

Soprony lásd Ivánkovics.

Sörös. S. András, neje Udvarhelyi Klára, fia Mátyás, fivére Mátyás részére adományozott armalis kihirdettetett 1694. évben. (1694. év 295. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején Gyöngyösön éltek Mátyás és Mihály fia György.

Sőtér. A nemességet 1659. évi jan. 25-én Sőtér Ferencz, neje Pap Orsolya, mostoha fia Szeredy Ferencz, ennek neje Répássy Katalin, fivére Sőtér Mihály, neje Eördögh Orsolya, ennek fiai Tamás, János, Ferencz, Benedek nyertek. Kihirdette még azon évben Hevesmegye. (1659. év 38. jkl.) 1676. évben Mihály Gyöngyösön lakott. (1676. év 177. jkl.) 1699. évben birtokos volt a család Gyöngyös városban, Abasár, Gyöngyöspata, Visonta, Karácsond, Nagyfüged, Vámosgyörk, Verpelét, Ugra, Gyöngyöshalász községekben.

A beregmegyei levéltárban levő armalis szerint a család címere ez: Vágott pajzs, alsó vörös mezőben 3 fehér liliom, felső kék mezőben kettős farkú oroszlán karddal; sisakdisz: követ tartó daru; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Spanich lásd Lieszkovszky.

Specz. 1833. évi aug. 29-én Specz József egri gyógyszerész, neje Renold Katalin, fiai József, Rudolf-Sándor bécsi Terézianumban a vegytan tanára, Antal és Károly nemeslevelet kaptak, melyet 1833. évben Borsodmegye, 1834. évben pedig Hevesmegye hirdetett ki s jegyzőkönyvébe is beiktatott. (1834. év 508. jkl.) Czímer K. K. LXVI. 35.

Spurger. Spurger János-Lőrincz Gömörben kihirdetett eredeti nemeslevele bemutatásával igazolja nemességét 1700. évben. (1700. év 491. jkl.)

Sréter (szandai.) Idegen származású család, melynek eredeti neve Schretter vagy Schrötter volt. Ezen néven említettnek János, Gáspár és Menyhért testvérek, kik Miksa királytól a besztercei előnévvel 1569. évben nyerték Nyitra megyében kihirdettetett nemeslevelüket. Gáspár és Menyhért utódokat nem hagyván hátra, János terjesztette tovább a legnagyobb részt Nógrádban szerepelt családot. A szandai előnevet 1701. év óta, vagyis azóta viseli, mióta csereképen megszerezte a Lónyayak szandavári birtokát.

Megyénkben tiszaszentimrei birtoka révén lett ismeretessé. 1769. évben osztottak itteni javaikon néhai György gyermekei János, Zsuzsanna (Sándor Pálné) és Erzsébet. (1769. év 219. sz.) Jánosnak és Bezzegh Évának (előbb Thassy Ferencznének) 1770. évben élő gyermekei Pál, István, János, Mihály, Zsuzsi és Erzsébet. (1771. év pp. 948. sz.)

Jelenleg a m. kir. orsz. levéltárban van a család levelesládája, melynek oklevelei alapján Nagy Iván (X. 342.) behatóan foglalkozott történetével.

Stahrenberg gróf. Az 1723. évi CXXIII. t.-cz. alapján lett honfiusitva. Hatvanban volt birtokos.

Stek (zolnai). Ábrahám fiai Ferencz, János és József Zólyommegyétől 1733. évben bizonyáglevelet nyernek. (1733. év 141. sz.)

Steöszel (rapini). Az investigationalis iratok szerint II. Ferdinandtól nyert nemeslevelet, tehát minden bizonnyal azt az armalist kapta, melyet az említett uralkodó 1627. évben adományozott s 1628. évben Abaujmegye Garadnán hirdetett ki. (Csoma J. Abauj. nem. cs. 664.)

Megyénkben Kristóf tűnt fel először a XVIII. század elején. Kiváló tehetségű és szorgalmú ember volt, csaknem három évtizeden át méltó alispánja a vármegyének. Lipót királytól adományt nyert Sas és Kürth birtokokra (1735. év 111. sz. 487. jkl.), 1740. évben pedig ugyancsak királyi adományozással megszerezte Nagyrédén a Rákóczi-Aspermont-féle birtokrészt. (1746. év 105. sz. 1713. év 103. sz. 1740. év 202. sz.) Első neje volt zsadányi és törökszentmiklósi Almásy Ágnes, kitől László nevű fia született, második neje pedig özv. Csala Sándorné Perényi Klára bárónő (+ 1764.), ettől pedig Ágnes nevű leánya, Balassa László báró neje, származott. Meghalt Gyöngyösön 1754. évi jún 18-án. (1754. év pp. 542. A. sz.)

László (+ 1777. táján) neje Motesiczky Anna volt, fia pedig József kir. tanácsos, 1798-1815. években nádorispáni főkapitány. Ennek székhelyi Majláth Katalinnal való házasságából származtak: Mária Luby Imre altárnokmester neje, Mária Tige Lajos gróf és cs. és kir. kamarás neje és a magnélkül elhalt József, kinek neje komor Bedekovics Mária volt. (1782. év pp. sz. nélkül. 1752. év 721. jkl. Szolnoki perek 35. sz.)

A család címérében eltérések vannak. Nevezetesen Siebmacher könyve (598.) várfalból kiemelkedő mórt jelez, Steöszel Kristófnak a megyei levéltárban levő pecségei pedig folyóból kiemelkedő mórt mutatnak. A gyöngyösi Ferenczrendiek albumában levő címér pedig ez: fehér mezőben fekete szerecsentörzs, csípőre tett kezekkel; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: kéksárga. (Turul 1888. év 178.)

Stiber lásd Szöllősi.

Stremenszky. Pozsonymegye által János domoszlói jegyző részére kiadott bizonyáglevél kihirdetve 1735. évben. (1735. év 444. jkl.) 1653. évből való armalisa található: O. L. Htt. Nob. Poson.

Stummer. Nemeslevelet Mária Terézia 1741. évi okt. 28-án adott Stummer Györgynek. Kihirdette Hontmegye. Tőle származott 1733-ban János s ennek benedekfalvi Luby Juliannától való fiai Antal, Ignác és János terjesztették tovább a családot. Ezek közül az első a hevesi, második az ipolykeszi, a harmadik a békésmegyei terényi ágat alapította. Az ipolykeszi ág, melyből néhai Ipolyi Arnold váradi püspök és történetíró is származott, az Ipolyi nevet, a terényi ág a Tevényi nevet viseli jelenleg. Genealogiájukat a M. Nemz. Zsebkönyvben (II. r. I. 292.) találjuk.

Antal részt vett a francia hadjáratban s ez időben nőül vette a francia származású Bourgeois Júliát, kitát születtek: Apollonia Stéger János hontmegyei főorvos neje, Janka ivachnófalvi Rády Ferenczné, Terézia Guba Antalné, Antal huszártiszt és Ignác előbb katonatiszt, majd Baldácsy Antal báró domoszlói kasznárja és gyöngyöspatai birtokos. Ezen Ignác Hontmegye bizonyítványával 1844. évben hirdettette ki nemességét. (1844. év 145. sz. 181. jkl. N. I. X. 382.)

Czímer: Kékben három jobbfelé repülő vörös rigóval megrakott tört ezüst szarufa, felette középen arany csillag, alatta vizirányosan helyezett, hegyével jobbra fordított kard; sisakdisz: vöröskék zárt szárny a pajzsbeli csillaggal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXXIX. 220.)

Stúr. Nemességet 1792. évi júl. 26-án Stúr János-József kir. tanácsos, budapesti egyetemi jogtanár, neje Karger Jozefa, fiai Lipót, József és Károly-Lipót nyertek. Eme Károly-Lipót Hevesbe költözött, Keglevich Károly gróf titkárja lett s 1816. évben kihirdettette nemességét. (1816. év 494. sz. 791. jkl.) Czímer: K. K. LVI. 442.

Sturman. Gömörmegyéből ered, ott lett kihirdetve azon armalis, melyet Lipót királytól St. György, János és András testvérek nyertek. Györgytől származott János, ettől is János miskolci, majd polgári lakos, ettől pedig Ferencz és Imre egri lakosok, kik Szabolcsmegye bizonyáglevele alapján 1801. évben hirdettették nemességüket. (1801. év 115. sz. 124. jkl.)

Subich (koloni). A Subics név nem ismeretlen történelmünkben, így nevezték II. Endre idején a Breberi grófokat, a Zrinyiek őseit. (Dr. Wertner: Délszláv uralkodók. Salamon F.: Az első Zrinyiek.)

A koloni vagy nagykoloni Subich család eredetét nem ismerjük. II. Mátyás 1609. évben Subych Tamásnak nemességmegerősítő és címérújiutó levelet adott s ebben világosan kijelentette, hogy az ő ősei már régtől mint valóságos nemesek szerepeltek.

Ezen Tamástól származott Pál, a ki 1652. évben nádori donatiót nyert a magtalanul elhunyt Verebélyi Mihály farmosi, bodi, alattyáni és szöllősi birtokaira. Eme javakban Verebélyi Mihály testvérének, Péternek, gyermekei Ferencz és Katalin háborgatták az adományszerzőt, ki a

további zaklatást elkerülendő 100 forinttal elégitette ki őket. (1652. év 2. sz. 1723. év 118. sz. 1753. év 264. sz. 1654. év 11. jkl.)

A család leszármazása a vármegyei levéltárban (1722. év 58. sz. 454., 456., 460. jkl. 1725. év 135. sz. 1743. év 250. sz. 1751. év 27. sz. 1753. év 141. sz. 1759. év 113. sz. 1782. év pp. 2263. sz. 1801. év pp. 3098. sz. 1802. év pp. 3343. sz. 1810. év pp. 3316. sz. 1813. év pp. 3371. sz. 1829. év pp. 30. sz. 1334. év pp. 13. sz. 1839. év pp. 16. sz.) és Subich György hevesmegyei várnagy családi levéltárában levő különböző korbeli oklevelek adataiból következőleg volt összeállítható:

[kép]

Pál és Murányi Rebeka gyermekei közül Ferencz a testőrségbe történt ajánlása alkalmával 1760. évben, a többiek pedig 1768. évben nyertek nemességükről előnevük feltüntetésével mellett bizonyítványt. (1760. év 2. sz. 1768. év 220. sz. 382. jkl.) Eme testvérek közül Ferencznek és Imrének két nőtestvér volt a felesége, az előbbi Thyr Apolló később férjhez ment dezséri Bachó János krassói főispánhoz.

Az 1609. évi - Nyitra megyében 1610. évben kihirdetett - címerlevél elkallódván a család címere csak pecsétlenyomatokból állapítható meg.

Suhajda. A nemeslevelet I. Lipót király adta 1701. évi aug. 12-én S. János, fiai János, Mátyás és Pál s fivére István részére és előbb Nógrádmegye, majd 1720-ban Békésmegye hirdették ki. Eredetileg Legénden lakott a család, innen Pál Gömörbe, ifj. János Békésbe, majd megyénkbe költözött.

A hevesi ág leszármazása:

[kép]

Nemességi bizonyítványt nyertek 1816. évben István egri és Gáspár veszprémi lakos testvérek (1816. év 706. sz. 1098. jkl.); 1822. évben a másik két testvér, vagyis Ádám nyug. kapitány és Imre a seminarium kulcsára, váczai lakosok (1822. év 209., 1112. jkl.); 1824. évben újólág ezek közül István, Ádám és Imre. (1824. év 86. sz. 145. jkl.)

1816. évi testimonialisban János is szerepel, kinek apja állítólag György, nagyapja a megyénkbe költözött János volt. Erről azonban kiderült, hogy nem tartozott a családhoz s tulajdonképpen Suhai volt a neve. Ő maga bevallotta, hogy Gáspár veszprémi lakos adta neki jó pénzért a tanácsot, hogy csalárd úton szerezzen magának nemesi bizonyítványt. A csalásért Suhai Jánost 14 napi börtönre ítélték s nevét a nemesek közül törölték. (1823. év 1678. jkl.)

Egy másik Suhajda Gáspár a XVIII. század közepén legéndi tanító volt. Perbe fogatván nemességét nem tudta igazolni. (O. L. Táblai p. 4-1911.)

Sujánszky. S. János és Szmatana Anna fia János sujai születésű gyöngyösi lakos Trencsénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1845. évben. (1845. év 936. sz. 1478. jkl.) Nagy Iván szerint (X. 398.) 1631. évi apr. 29-én nyerte nemességét.

Sütő. Ilynevű család már 1614. évben birtokos volt Egercsehiben. Közelebbi adataink nincsenek róla. Az alábbi táblázatot Sütő József nyiregyházi ügyvéd iratai nyomán közöljük:

[kép]

Sütő. S. György, fia László-Márton részére 1727. évi május 13-ára adományozott armalis kihirdettetett 1728. évben. (1728. év 53. jkl.) Címer: K. K. XXXVI. 98.

Sütő. Mária Teréziától 1756. évi szept 18-án S. János kapitány, neje Nagy Judit, fia József nemességet nyertek a következő címerrel: Hasított, hátul vörössel és késsel vágott pajzs, elül ezüst mezőben zöld alapon pánczélos, 3 vörös strucztozzal diszített, sisakos vitéz oldalán pallossal, jobbában vörös zászló rúdját tartja, balját csipőjén nyugtatja, hátul fent a vörös mezőben levágott törökfőt tartó növekvő griff, lent a kék mezőben jobbra dűlt ezűst horgony; sisakdisz: a pajzsbeli horgonnyal megrakott zárt kék szárny; takarók: vörös-arany, ezűst-kék. Kihirdettetett ugyanazon évben.

A nemeslevélben említett József pestmegyei táblabíró, izsáki lakos volt, Horváth Annától származott István nevű fia tarnaméri lakos, ki Thassy Francziskával kötött házasságot. Nagy Judit utóbb Veres András nejévé lett. (1756. év 300. jkl. 1761. év pp. 683. NB. sz. K. K. XLIV. 220.)

Sváby (svabóczi). Ezen régi szepesmegyei családból a XVIII. század közepén Károly és neje Andreánszky Klára szerepeltek megyénkben. 1761. évben zálogba vették bellusi Baross Józsefné szendrői Török Zsófia hevesi, pélyi, átányi, siroki, bodi, verpeléti, sári részeit. (1761. év pp. 690. sz. 1756. év pp. 583., 588. sz.)

Szabados lásd Kaszap.

Szabó. Az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság előtt Mihály felmutatja a II. Ferdinand által 1629. évi jún. 14-én Sz. Máté, neje Darabos Katalin, fiai János és Pál részére adományozott, 1630. évben Szabolcsban kihirdetett nemeslevelet s igazolja hogy ő a nevezett Pálnak Máté nevű fiától származott. (1725. év 809. jkl.)

A debreczeni ref. kollégium könyvtárában levő eredeti szerint a címer: Kékben zöld alapon zöld ruhás, fehér nadrágos, fekete kalpagos férfi pallossal a kezében; sisakdisz: növekvő ezűst egyszarvú; takarók: kék-arany, vörös-ezűst.

Szabó. II. Ferdinand 1634. évi máj. 20-án adott nemeslevelet Szabó Mihálynak. Kihirdette Beregmegye, másolata az ottani levéltárban. (U. N. J. III. 100.) E családnak megyénkben történt kihirdetéséről nincsen tudomásunk s így nem tudjuk okát adni, mi módon került levéltárunkba azon biznyságlevél, melyet Péter homoki lakos Ungmegyétől 1725. évben kapott. (1725. év 187. sz.)

Szabó. Eredetéről csak annyit tudunk, hogy III. Ferdinandtól 1637. évben nyerte nemeslevelét. A nemességszerzőket névszerint nem ismervén, nem állapíthatjuk meg, vajjon ezen család armalisa-e az, mely Vas megye levéltárában van. (Balogh. Gy. Vasv. nem. csal. 242.)

János tamási lakos Vas megye 1766. évi biznyságlevele alapján kihirdettetett Sopron megyében 1768. évben. Fia volt György, kitől származtak János, György, Ferencz tamási, Sándor erdőkővesdi lakosok. Ez utolsó, valamint Fekete Erzsébettől való Ferencz (sz. 1817.), Mihály (sz. 1822.) és János (sz. 1819.) nevű fiai Sopron megye biznysítványa alapján kihirdettettek 1823. évben. (1823. év 357. sz. 572. jkl.)

Szabó (csáthi). A borsodmegyei levéltár adatai szerint az 1640. évben kihirdetett armalist 1639. évi máj. 3-án János nyerte. (Pr. 26. f. 138.) 1712. évben több más családdal együtt donatiót szerzett Csáthra. Az adományszerző Gergelynek fia volt a Csáthról Debreczenbe költözött István, kinek gyermekei Mihály, István, János, György, Sámuel és Péter (helyesen Gergely). Mihály, miután huzamosabb ideig lakott Debreczenben s itt Mihály, János, István, Gergely, György és Sámuel nevű fiai származtak, e három utóbbival visszatért Csáthra. A Debreczenben maradt Mihály fiai József egri, János poroszlói lakosok az orvosi pályán működtek s Borsodmegye biznysítványaival 1824. évben igazolták nemességüket. (1824. év 798. sz. 974. jkl. 1823. év 1569. jkl.)

Szabó (besenyői). Eredetileg a borsodmegyei Szihalom községben lakott s 1640. évben nyert Máté személyében címerlevelet. Borsodmegyének a kihirdetésre vonatkozó biznyságlevélét az 1724. évi investigatió alkalmával György besenyőteleki lakos mutatta fel. Ez az egyetlen

hivatkozás a címeres levélre, ezentúl a nemességigazolásoknál mindig csak az adománylevélről történik említés.

A családnak előnevet adó Besenyő (most Besenyőtelek) községet és a hozzá tartozó Tepély-pusztát 1663. évben Szihalmón lakó Szabó Tamás, András, Péter és Mihály zálogba vették a szabolcsmegyei Berczelen lakó Bessenyei Istvántól, 1698. évben pedig Bessenyei Zsigmondnak és nejének Lővey Klárának adott újabb kölcsön (anctió) ellenében az említett id. András, neje Illés Anna, István, János és Ferencz nevű unokaöccsei tulajdonjogot és Lipót királytól királyi megerősítést (jus regium) nyertek azokra. (1752. év pp. 443. sz. 1780. év pp. 2187. sz.)

A család leszármazása levéltári oklevelek (1756. év pp. 571., 577. sz. 1775. év pp. 2013. sz. 1781. év 334. A. sz. 1820. év 1205. sz. 1832. év pp. 36. sz. s az alább idézettek) alapján:

[kép]

A család már a XVIII. század elején is számos tagból állott, jelenleg pedig Besenyőtelek lakosainak jelentékeny része ezen családból ered, a fenti táblázat tehát korántsem teljes. (1714. év 581. jkl.)

1756. évben Zsigmond, kinek neje Káldy Teréz, végrendeletet tesz gyermekei: Katalin előbb Brezovay Mihályné, majd Subich Antalné, Anna Balásovich Mihályné és az 1768. évben utód nélkül elhalt János javára. Ezen János özvegye Ország Júlia utóbb Csányi Lajos nejevé lett. (1783. év pp. 2298. Ab. sz.)

1756. évben János fia Miklós, 1775. évben pedig ennek özvegye Illovay Judit végrendeletet tesz s javaikat gyermekeikre: Katalinra (Vasalicz Jánosné), Borbálára (Szalay Lászlóné), Juditra (Györky Istvánné), és Farkasra hagyják. Farkas 1788. táján elhalálozván az ő része Antal, Pál, Teréz (Szabó Gergelyné) és Anna (Subich Ferenczné) nevű gyermekeikre szállott át. (1817. év pp. 27. sz.)

Sándor fia Mátyás 1790. évben kelt végrendelete alapján Besenyőn és Tepélyen levő öröklött javait László és András, a szerzeményeket István és Anna (Pázsit Gáborné) testvéreinek hagyományozza. A szerzeményi javakat illetőleg András és László leánya Katalin (Tóth Péterné) pört indítanak a többi testvér ellen. (1794. év pp. 2450. sz.)

Nemességi bizonyítványokat kaptak: 1769. évben György besenyőteleki lakos (1769. év 233. sz. 252. jkl.); 1791. évben János fia Antal jászapáti, 1807. évben pedig ennek testvére Gergely pesti lakos zálogházi pénztáros Gergely, József és Magdolna nevű gyermekeivel együtt (1791. év 521. A. sz. 1807. év 204. A. sz. 310. jkl. 1806. év 725. sz. 780. jkl.); 1822. évben az 1751. évben született Gáspár egri lakos s ennek gyermekei és unokái (1822. év 270., 998. sz. 246., 987. jkl.); 1832. évben pedig Sándor pákozdi ispán s Krchnyák Annától való Sándor nevű fia. (1832. év 327. sz. 522. jkl.)

Említést érdemel, hogy a család levéltára a besenyőteleki templom egyik fülkéjében van elhelyezve és három családtag őrizete alatt áll.

Szabó. Tornamegye a III. Ferdinand által 1650. évi okt. 29-én Szabó másk. Tóth Mihály és János javára adományozott armalisra való hivatkozással Szabó Mihály nemességéről bizonyáglevelet adott 1653. évben. Miféle okból került e testimonialis levéltárunkba, nem tudjuk. (1653. év 2. sz.)

Szabó. A III. Ferdinándtól 1651. évi aug. 18-án Sz. István, Péter, György, Miklós, Márton és Pál testvérek részére adományozott s 1655. évben Borsodban kihirdetett armalis alapján megyénkben kihirdetettek: 1831. évben Ignác fia Ignác egri lakos és Vass Rozáliától való fiai: György (sz. 1818.), Ignác-Alajos (sz. 1815.), Pál (sz. 1813.), István (sz. 1808.), János (sz.

1805.) Gömörmegye bizonyítványával (1831. év 864. sz. 1717. jkl.); 1834. évben Sámuel fia Ignác szintén egri lakos s fiai Ignác, János, Mihály és István Gömör- és Borsodmegyék bizonyáglevelével. (1834. év 821. sz. 1639. jkl.)

Jolsvaynak is nevezték a családot.

Szabó (szántói). Ezen 1652. évben armalist nyert abaúji családból Zsigmond 1738. évben birtokos Hevesen. (1738. év 141. sz. N. I. X. 437. Csoma: Abaújm. nem. csal. 523.)

Szabó (bártfai), III. Ferdinándtól 1652. évi máj. 22-én nyert armalisát Tornamégye hirdette ki.

Dávid feldebrői lakos Zemplénmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1794. évben. (1794. év 206. NB. sz. 205. jkl.) Nemességi bizonyágleveleket nyertek: 1844. évben János fia András fia György hanusfalvi származású egri lakos (1844. év 783. sz. 856., 1310., 2462. jkl. 1843. év 1388. sz. 2745., 2770. jkl.), 1847. évben pedig ennek fia János hanusfalvi lakos. (1847. év 1729. sz. 1960. jkl.) Ez volt az utolsó testimonialis, a melyet a nemesi kiváltságok eltörlése előtt a vármegye kiadott. Czímer: Siebm. 610.

A nemességszerző Ádámtól a család hevesi ága így alakul:

[kép]

Szabó másk. **Szoboszlay**. III. Ferdinándtól 1654. évben Szabó Péter s fiai Gáspár, István, Mihály, János, András és Ferencz nyertek nemeslevelet, melyet 1657. évben Szabolcsmegye, később Biharmegye hirdetett ki.

Szabolcsmegye 1794. évben bizonyáglevelet adott a család több tagja részére. (1794. év 594. sz.) Ebből az alábbi családfa állitható össze:

[kép]

Megyénkben 1839. évben István és fiai József és István tiszaderzsi lakosok nyertek bizonyáglevelet. Emez Istvánnak, ki már a Szoboszlay nevet is viselte, apja József, nagyapja István, szépatyja a fenti táblázaton levő valamelyik István volt. (1839. év 2458. sz. 1470. jkl.)

Szabó másk. **Kelemen**. Eredetileg hontmegyei család, ott lett először hirdetve ama nemeslevél, melyet 1663. évi április 10-én Szabó másk. Kelemen András, neje Bad Erzsébet, gyermekei András, Ilona, Anna, Zsuzsi, testvére Kelemen Gál s ennek fia Márton nyertek. András Balassagyarmatra költözött, Gál fia Márton pedig Gyöngyösön telepedett meg s 1693. évben igazolta nemességét. (1693. év 123. jkl. 1692. év 70. sz.) Nemességi bizonyáglevelet nyertek: 1749. évben Gál fia Pál pásztói lakos fiai István és János (1749. év 414. jkl.), 1807. évben pedig most nevezett János fia Ignác fia József (sz. 1765.), Orczy József báró örököseinek gyöngyösi számtartója. (1807. év 366. sz. 531. jkl.)

Az armalis másolata Nyitramegye levéltárában található.

Szabó (báttaszéki). János hevesi birtokos az alábbi családfát mutatta fel:

[kép]

Azt ugyan nem tudta igazolni, hogy nagyapja a nemeslevélben is megnevezett András volt, mert a nagyoroszii anyakönyvek a Rákóczi háborúk idején elpusztultak, mindazonáltal a nemesi jogoknak 60 évet meghaladó gyakorlata s az eredeti armalis bemutatása folytán megkapta a kívánt bizonyáglevelet 1844. évben. (1844. év 781., 1091. sz. 1298., 2001. jkl.)

Szabó másk. **Sáróy**. I. Lipóttól 1698. évi jan. 14-én Szabó András, István, Mihály testvérek nyertek czimerlevelet, mely Borsodban lett kihirdetve. András Bajkán, István Debreczenben lakott. Ennek fiai voltak István, Sámuel és Mihály. Most nevezett Istvántól származott Gábor, kinek József, Gábor, László és Lajos nevű fiai s József fia József, Gábor fia Dániel Szabolcsmegye bizonyítványa alapján kihirdettettek 1820. évben. (1820. év 481. sz. 610. jkl.) A Sáróy név újabban előnévvé változott.

Szabó másk. **Kovács**. 1709. évben András pásztoi lakos. (1709. év 486. jkl.)

Szabó. 1735. évben Gergely egri lakos az erdélyi kormányshoz bizonyítványával igazolta nemességét. (1735. év 471. jkl.) Négy fiát ismerjük, a Monokra költözött Istvánt (sz. 1731.), a Besenyőteleken meghalt Benedeket, Antalt és Jánost. István fia Bertalan (sz. 1779.) 1804. évben, Antal fia Antal és János fia Mátyás egri lakosok pedig 1807. évben nemességükről bizonyítványt kaptak. (1804. év 794. sz. 807., 899. jkl. 1807. év 204. sz. 307. jkl.)

Szabó. 1714. évi márcz. 4-én Szabó György, gyermekei György, Ilona és Katalin kaptak nemességet. Az 1724. évi investigatio idején Kristóf és György s ennek fiai György, Mátyás és András Abasáron laktak.

Szabó (mohai). Zsigmond bürkösi származású pusztakócsi lakos, Bernáth István gazdatisztje, Felsőfehérmegye biznyságlevele alapján kihirdettettet 1846. évben. (1846. év 1467. sz. 2232. jkl.)

Szabó (zetelaki). János tiszafüredi birtokos Udvarhelyszék bizonyítványa alapján kihirdettettet 1757. évben. Felesége Csomortányi Borbála (1757. év 183. jkl.), fia István 1806. évben a helytartótanácsnál számvevő volt. (1806. év 396. sz. 722. jkl.)

Szabó (zilahi). 1724. évben Márton fia József költözött megyénkbe, Gyöngyösön telepedett meg s Krasznamegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1724. év 143. sz. 707. jkl.) Később a Szabó nevet elhagyta s a Zilay nevet vette fel. Az említett Józseftől Gyöngyösön született János, ettől pedig 1798. évben József, a ki 1840. évben biznyságlevelet kapott. (1840. év 2236. sz.)

Szabó. 1729. évben Nyitramegye bizonyítványa alapján kihirdettettek István, Márton és János. (1729. év 115. jkl.) Márton 1731-43. években a vármegye ügyésze volt. Tőle származott az 1785. évben biznyságlevelet nyert János mónosbéli lakos (1785. év 61. sz. 47. jkl.), ettől János, ettől pedig származtak János, Keglevich Miklós gróf gazdatisztje, Pál és Miklós. E három testvér 1838. évben biznyságlevelet kapott (1838. év 969. sz.)

Szabó. Nem tudjuk, melyik Szabó családhoz tartozott András táblabíró, kinek hasonnevű fia 1827. évben kadét volt a József főherczeg ezredben s nemességéről bizonyítványt kapott. (1820. év 1136. sz. 1269. jkl.)

Szabó lásd Becz.

Szabó lásd Beleký.

Szabó lásd Dobóczky.

Szabó lásd Gonda.

Szabó lásd Horváth.

Szabó lásd Károlyi.

Szabó lásd Katona.

Szabó lásd Keresztszegi.

Szabó lásd Kulin (jászberényi).

Szabó lásd Lukácsy.

Szabó lásd Mátyássy.

Szabó lásd Miskolczy.

Szabó lásd Nánásy (kiskarándi).

Szabó lásd Petravich.

Szabó lásd Pettyén.

Szabó lásd Szabó-Imre.

Szabó lásd Szécsényi-Szabó.

Szabó lásd Szöllősi.

Szabó lásd Tóth.

Szabó lásd Zabó.

Szabó Méraj lásd Pappszász.

Szabóczky. Megyénk közgyűlése 1661. évben hirdette ki ama nemeslevelet, melyet I. Lipóttól 1659. évi máj. 28-án Sz. István, neje Ilona, gyermekeik Pál, Imre, Márton és Jakab kaptak. (1661. év 67. jkl. 1666. év 93. jkl.) Az említett Márton fiát Mártont az 1724. évi investigatio Jászapátiban találta. Ennek fiai Pál nemesmiliticsi, Jakab, István topolyai lakosok, valamint Jakab leánya Ilona Kiss Istvánné nemességükről 1773. évben bizonyítványt kaptak.

A család címere a levéltárban levő címerlevél másolata szerint: Kékben zöld mezőn jobbjában 3 buzakalászt tartó oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1773. év 146. A. sz. 155. jkl.)

Szabódy lásd Császáry.

Szabó-Imre (losonczy), vagy Imre-Szabó. Törzsökös hevesi család, mely hol Szabó-Imre, hol Imre-Szabó, hol pedig egyszerűen csak Szabó néven szerepel.

Megyénk közgyűlése 1694. évben hirdette ki az I. Lipót által 1693. évi okt. 9-én adományozott, jelenleg az itteni levéltárban őrzött amaz eredeti armalist, melylyel Szabó-Imre András, neje Szél Katalin, leánya Sára, fivérei Mihály és István a következő címert nyerték: Kék pajzsban zöld alapon futó farkas; sisakdisz: 3 buzakalászt tartó, kék mezű könyöklő kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1693. év 133. sz. 1694. év 229. jkl.)

A nemeslevélben megnevezett András és fia Imre az 1724. évi investigatio idején gyöngyösi lakosok voltak.

Nemességükről bizonyítványt nyertek az 1764. évben igazolt Pál tiszánánai lakosnak a táblázaton feltüntetett fiai és unokái 1806. évben (1764. év 186. jkl. 1806. év 722. sz. 1379., 1516. jkl. 1758. év 221. sz. 1762. év 39. sz. 1805. év 955. sz. 1705. jkl.), József fia György szikszói lakos pedig 1808. évben. (1808. év 210. A. sz. 429. jkl. 1824. év 629. sz. 52., 692. jkl.)

A társszerző Istvántól így származik le a család:

[kép]

Szadeczky másk. **Zsigó** vagy **Uher**. A trencsénmegyei Szadecsne községből eredő régi birtokos család. Nemességüket igazolták: Trencsénmegye bizonyítványával 1818. évben János, 1819. évben Miklós fia Antal szadecsnei származású gyöngyösi lakos (1818. év 116. jkl. 1819. év 187. jkl.), Nógrádmegye bizonyítványával 1843. évben a Nógrádban 1760. év folyamán igazolt János

burjái, majd szentmiklósi lakosnak, egyideig gödöllői uradalmi íródeáknak fia Mihály, Hatvan község jegyzője s ennek gyermekei János, Ferencz, József és Károly. (1843. év 971. sz. 1578. jkl.)

Mihály hatvani jegyzőnek két testvérét ismerjük. Az egyik András (sz. 1793.), a hatvani uraság malombérlője volt s Veszelovszky Annától származott Antal (sz. 1822.), János (sz. 1824.) és Pál (sz. 1827.) nevű gyermekeivel együtt 1845. évben bizonyáglevelet nyert. (1845. év 591. sz. 814. jkl.) A másik testvér János (sz. 1781.) Szabadkán lakott. Ennek Kailpach Annától való gyermekei: János (sz. 1806.), Ferencz-Ágost (sz. 1808.), József-Mihály (sz. 1813.) voltak. (1846. év 1446., 2866. sz. 2156. jkl. 1845. év 1448. sz. 2483. jkl.)

Szakács másk. **Csomortányi** (csomortányi). Csikszék 1713. évben István fiai: Balázs, András, Ferencz és István részére bizonyáglevelet adott. (1713. év 31. sz.)

Szakál. Tornamegyéből Ferencz fia György Sziliczéről Tiszaburára költözött s 1762. évben igazolta saját és János, Márton, Péter nevű fiai nemességét. (1753. év 50. sz. 83. jkl. 1762. év 477. jkl.)

Szakállós. Nyitramegye bizonyítványával Ferencz istenmezejei lakos 1766. évben hirdettette ki nemességét. (1766. év 93. sz. 285., 320. jkl.)

Szakállós lásd Varga.

Szokolczay lásd Dosztál.

Szalay. III. Ferdinandtól 1649. évi apr. 20-án nyertek nemeslevelet Szalay Mátyás, Pál, András és István. Kihirdettetett Füleken még azon évben. (1660. év 54. jkl.) Az 1699. évben Pál pásztói, hasznosi, terebesi, György, Albert, Imre és Gáspár özvegye fancsali (rózsaszentmártoni), 1714. évben Benedek, György, Albert, Gáspár és Imre özvegye fancsali, az 1724. évi investigatio idején Márton, Albert, Gergely, Mihály, Mátyás, János fancsali birtokosok voltak. (1714. év 580. jkl. 1725. év 172. sz.)

Nemességükről bizonyítványt nyertek: az 1806. évben az 1725. évben igazolt Mártonnak a táblázaton feltüntetett unokái és szépunokái (1806. év 677. sz. 1278. jkl.); 1844. évben József és Vasas Borbála fiai János és István, valamint Lajos fia György. (1844. év 810. sz. 1427. jkl. 1824. év 1219. sz. 367., 1543. jkl. 1826. év 226. sz.)

A nemességszerző Andrástól a család így származik le:

[kép]

Szalay másk. **Atkár.** Borsodmegyéből ered. Az 1701. évi jún. 24-én Lipót király által Atkár másk. Szalay Mihály s gyermekei István és Anna részére adományozott nemeslevél is azon megye levéltárában van. A nemességszerző Mihály 1709. évben Egerfarmoson telepedett meg. Neje Polgár Katalin volt, az 1724. évi investigatio idején szereplő fiai pedig a már említett István és József. (1709. év 147. sz. 486. jkl.) István 1835. évben pécskai lakos. (1835. év 531. sz. 912. jkl. 1834. év 387. sz. 841. jkl.) József 1837. évben egri ügyvéd. (1837. év 1062. sz.)

Szalay. Pestmegye hirdette ki először a család ama nemeslevelét, melyet I. Lipóttól 1702. évi febr. 21-én Sz. János és György s János gyermekei Gergely, István, Katalin és Zsuzsanna nyertek. Az említett Istvánnak fiai József, Pál, Gergely, István, Sámuel és János voltak. A három első Vezsenyre tette át lakását s 1763. évben hirdettette ki nemességét. (1763. év 211. sz. 131. jkl.)

Szalay (kiskámoni) Károly, Esterházy ezredbeli alhadnagy s egri verbung-parancsnok, Vas megye bizonyítványával 1831. évben igazolta nemességét. Atyja József Poósfáról Bécsbe költözött s ott is halt meg. (1831. év 1371. sz. 2553. jkl.)

Szalatnay. I. Lipóttól 1693. évi jan. 20-án kaptak nemeslevelet Szalatnay másk. Sztakó András, neje Kiss Anna, gyermekei István nejével Nógrády Katalinnal, András és Pál. Kihirdette Nógrádmegye ugyanazon évben.

A nemeslevélben megnevezett ifj. Andrásnak és Adorján Katalinnak gyermekei voltak: Katalin Csörgő Bálintné és III. András, a ki megyénkben 1731. évben igazoltatott. Ennek két fia volt IV. András és I. József. Ez utóbbinak Marusy Évától való gyermekei: II. József, V. András, I. István, János, Katalin Boldizsár Istvánné, Erzsébet Szabó Jánosné, Anna Patay Józsefné és Éva. V. Andrásról és Boldizsár Erzsébettől Hevesen születtek VI. András (1789.), II. István (1798.), László (1800.) és III. József (1796.), ezek nemességükről 1823. évben bizonyáglevelet kaptak. (1823. év 51. sz. 91., 1488. jkl. 1781. év pp. 2207. sz. 1810. év pp. 3351. sz.)

IV. Andrásnak (+ 1775.) két neje volt, az első Furthiny Katalin, Balogh György özvegye, kivel 1760. körül kelt egybe, a második Haller Ágotha, kit 1772. év körül vett nőül. Eme második felesége a férjétől reá maradt hevesi házhelyét eladta Haller Sámuel báró tábornoknak. (1780. év pp. 2170. A. sz.)

II. Józsefnek már említett gyermekei, illetve a már elhalt III. Józsefnek és Hauzer Annának fia Ignác 1802. évben 1851 frtért zálogba adták hevesi kuriájukat a hozzátartozó birtokkal együtt Somody Istvánnak és nejének Lukács Apollóniának. (1816. év pp. 11., 19. sz. 1811. év pp. 3354. sz.)

Tudomásunk van még egy Szalatnay Györgyről, a kit Krecsith Györggyel és Tenturich Istvánnal együtt az egri káptalan 1657. évben beiktatott a magtalanul elhunyt Nagy Balázs zombori, palotai, csomahalmi, kecskési, ladányi, dali stb. és *túrpásztói* javaiba. (Egri kápt. Prot. AD. fol. 469.)

Lásd még: U. N. I. I. 226.

Szalgháry (szalgári). Nemeslevelet 1687. évi decz. 5-én szalgari Szalgháry Péter, neje Medeneecz Erzsébet, gyermekeik Antal, József, János, Jakab, Ferencz, Lőrincz, Bertalan, Bernát, Ignác, Mária és Borbála, fivérei Jakab és Antal nyertek. Kihirdette 1689-ben Komárommegye.

A nemeslevélben megnevezett József fia Péter 1733-ban Pestmegyétől bizonyáglevelet nyert, azután megyénkbe költözött s Vezekényen lett részbirtokos. 1735. évi végrendeletéből megtudjuk, hogy felesége Szokolóczy Éva (utóbb Ziska Gáspárné), fia pedig azon János vezekényi lakos (sz. 1733.) volt, a ki nemességéről 1753-ban bizonyítványt nyert. (1712. év 138. sz. 1763. év pp. 747. sz.)

Az időt és kort tekintve eme Jánosnak és Kozma Máriának fiai lehetnek József (sz. 1754.), Antal (sz. 1762.) és Bertalan. József vezekényi lakostól és Pogány Poxinától születtek: Károly (1788.), Francziska (Földváry Györgyné) és Poxina (Makay Ágostonné). Antal egri lakostól és Vratarics Annától származtak Keresztély (1791.) és Nándor (1793.). Bertalan neje Bóta Zsuzsi volt. (1772. év pp. 992. sz. 1810. év pp. 3345. sz. 1832. év pp. 2., 20. sz. 1834. év pp. 15., 16. sz. 1809. insurr. összeírás.)

Nem tudjuk, kinek leányai voltak Anna (1793-ban csikmindszenti Czikó János szabolcsi táblabíró neje) és Róza (1847-ben Gáspárdy Lajos neje). (1793. év pp. 3009. sz. Külön p. 118. sz.)

A nemességszerző Péter résztvett a szentgotthardi ütközetben, Bécs és Esztergom védelmében s a párkányi csatában.

Czímer az armalis meglevő másolata szerint: Négyelt pajzs, az 1. vörös mezőben zöld alapon korona felett két sasszárny között arany-?, a 2. kék mezőben kardot tartó teljes griff; a 3. kék mezőben arany szarufa felett kiemelkedő griff, a 4. mező aranynyal, violával öt részre hasított; sisakdisz: kardot tartó növekvő griff; takarók kék-arany, ezüst-vörös (1733. év 140. sz.)

Szalontay. 1699-ben János erki birtokos.

Samassa (gesztőczi). Barsmegyéből származik s vármegyénkben 1873. évben vagyis akkor telepedett meg, midőn egyik kimagasló tagja, a nemrég bibornoki méltóságra emelt József, az egri érseki széket elfoglalta. Ma már jogosan hevesinek tekinthetjük a családot, mely állandóan vezető szerepet játszik vármegyénk közéletében.

A *czímeres nemeslevelet* I. Ferencz József királytól 1899. évi szept. 11. napján Samassa János, a bibornok érsek testvéröccse, az érseki uradalmak igazgatója s első nejétől Edliczberger Jozefától született Tivadar és Ottilia, második nejétől, mártonfalvi Süteő Adalbertától született János nevű gyermekei, továbbá néhai fivérének Adolfnak Adolf és Aurél nevű fiai s Berta nevű leánya, végre utóbb nevezett Adolfnak Déry Annával való házasságából származott Margit nevű leánya nyerték a *gesztőczi* előnévvel s a következő *czímerrel*:

Álló kék pajzsban zöld mezőn álló jobbra fordult oroszlán, jobb előlábában felfelé álló arany makkot két zöld levéllel, bal előlábában pedig zöld leveles lecsüngő szőlőfürtöt tart. A pajzs fölött koronázott nyílt lovagsisak nyugszik, jobbról kék-arany, balról vörös-ezüst foszlányokkal. A sisak koronáján pánczélos kar könyököl, markában 5 arany búzakaralászt tartva.

A nemességet Hevesvármegye törvényhatósága 1900. évi okt. 16-án tartott közgyűlésén 1021. sz. határozatával hirdette ki.

A család genealogiája:

[kép]

Szana. II. Ferdinand 1631. évi okt. 20-án nemesítette meg Szana Mihályt, nejét Ilonát, gyermekeit Jánost, Mihályt, Istvánt, Katalint, Erzsébetet s a következő czímet adta nekik: Kékben zöld mezőn nyakán nyíllal átlőtt egyszarvú; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Ezen armalist, melynek eredetijét Szana Tamás ismert író és kritikus, a család utolsó férfinakja őrizi, másolata pedig Pestmegye levéltárában van, vármegyénk 1635. évben hirdette ki.

Mihálynak mindhárom fia mag nélkül halt meg. A társszerző István Kecskeméten lakott, fiai voltak: I. Pál, a mag nélkül meghalt III. István és II. János. I. Páltól származtak II. Pál, III. Mihály és IV. István. III. Mihály mag nélkül halt meg. IV. István fiai közül V. István és III. János szintén utód nélkül maradtak, Gergely losonczi lakosnak pedig csak egy leánya volt: Zsuzsanna, Balajthy Ferenczné.

Igy tehát egyedül II. Pál fia III. Pál losonczi és komáromi lakos terjesztette tovább a családot. Bonta Zsuzsannával 1768-ban kötött házasságából származott azon IV. Pál (sz. 1784.), a ki neje Deme Zsuzsanna jogán a poói pusztán birtokossá lévén Tiszaigarra költözött s Pestmegye bizonyítványával 1835. évben igazolta nemességét. (1835. évi 215. sz. 307. jkl. 1782. év 96. jkl. 1783. év 280. jkl.)

IV. Pál gyermekei: Dániel (sz. 1807.), V. Pál (sz. 1814.), Zsigmond (sz. 1816.), Zsuzsi (sz. 1818.), Mihály (sz. 1823.)

Dánieltől és Mező Krisztinától származtak: Mária Szana Zsigmondné és Krisztina Gulácsy Zsigmondné.

V. Pál a szolnoki törvényszék elnöke, majd hevesi alispán volt. Meghalt 1878-ban Budapesten. Neje nagyorosi Farkas Terézia, fia Tamás (sz. 1844. Tiszafüred), a Petőfi-társaság titkára. (U. N. J. I. 283.)

Szaniszló. Tenken, Kálban, Tarnamérán, Jászdósán, Hevesen, Jászapátiban lakott. I. Lipóttól 1672. évi febr. 16-án Szaniszló Mátyás, neje Cseh Anna, fivérei György nejével Zeke Ilonával, Albert

nejével Horváth Peczkovich Katalinnal és István nejével Szabó Annával kapták a nemeslevelet s a következő címert: Kék pajzsban zöld alapon jobbjában ekevasat tartó griff; sisakdisz: 3 nyilat tartó kettős farkú oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

A Hevesben 1672. év folyamán kihirdetett eredeti armalis vármegyénk levéltárában van. (1672. év 17. sz. 134. jkl. 1769. év 261. jkl.)

Szántó. 1780-ban Farkas Csépán a nemesek hadnagya. (1780. év pp. 2201. sz.)

Szapannos. 1689. évi decz. 4-én Szapannos Miklós, neje Mária, fivérei János és Jób nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Vágott pajzs, az alsó arany mezőben 3 vörös rózsza, a felső kék mezőben sugárzó nap; sisakdisz: követ tartó daru; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1692. évben, másolata a levéltárban. (1692. év 8. jkl. 1756. év 86. sz. 167. jkl.)

Az 1724. évi investigatio idején a fenti János Egerben lakott. Tanuvallomások szerint ennek gyermekei voltak: Mihály, János, Julianna, Mária és a Szegedre költözött Kristóf. (1755. év 66. sz. 264. jkl. 1810. év 134. sz. 208., 415. jkl.)

Szarka. A Dévaványán lakott Gergely 1732-ben igazolta nemességét. (1719. év 1194. jkl. 1732. év 27. sz.) György és fia András a Dékány családdal együtt nádori adományt nyertek Kérszigetre. (1757. év 261. sz. 1758. év 313. jkl. 1759. év 150. sz. 102. jkl. 1806. év pp. 3236. A. sz.)

Szarka lásd Péter.

Szarvas. III. Ferdinandtól 1655. évi decz. 25-én nyerte Nógrádban 1656-ban kihirdetett nemeslevelét. Az egyik nemességszerző János volt, ettől származott Benedek, ettől pedig János herédi, Mátyás bujái és Benedek gyöngyösi lakosok 1762-ben. (1762. év 220. sz. 459. jkl.)

Szász másk. **Mády** lásd Pappszász.

Szatka. Lipót királytól 1661-ben András nyerte a nemességet, fia András Tornamegyétől 1692-ben biznyságlevelet kapott. (1692. év 47. sz.) 1699-ben Márton Gyöngyös város jegyzője volt s a jászói konvent bizonyítványával igazolta nemességét. (1699. év 321. jkl.) András fia János az 1724. évi investigatio idején egri lakos.

Széchenyi-Szabó. A nemességet Széchenyi-Szabó György, neje Rósa Ágota s gyermekei Márton, Gáspár, György és Katalin nyerték a vármegyénkben 1669-ben kihirdetett, jelenleg pedig Nógrádmegye levéltárában levő eredeti armalis szerint a következő címerrel: Vörössel és késsel hasított pajzsban elül a baloldaltól kinyúló könyöklő kék mezű kar ezüst kettős keresztrel, hátul közepén turbános, bajuszos levágott törökfő, felette jobbról ezüst félhold, balról arany csillag; sisakdisz: jobbjában kardot, baljában zöld galyat tartó növekvő griff; takarók: kék-arany, vörös-ezüst. (1669. év 90. jkl. 1827. év 456. sz. 590. jkl.) 1676-ban György még gyöngyösi lakos volt, azontúl nincs nyoma a családnak. Valószínűleg már a nemességszerzők elszármaztak Becskére. (1676. év 177. jkl. N. I. X. 439.)

Széchy. Azt tudjuk a családról, hogy III. Ferdinandtól 1642. évi april. 7-én Széchy János, Orbán és Márton nyerték a nemességet, de hogy nemeslevelük hol lett kihirdetve, arról nincs adatunk. Az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság előtt Orbán kapitány és Gáspár abasári, István karácsondi, Ferencz mihályteleki lakosok sem tudtak ez iránt felvilágosítást adni. (1725. év 810. jkl.) György Karácsondról Monostorra költözött s itt 1774-ben 60 éves korában meghalt. Fiai voltak Szaniszló és János; Szaniszlótól származott Albert tápiógyörgyei lakos, a kinek Molnár Teréztől való fiai Antal (sz. 1803.) és Béla (sz. 1806.); János fiai voltak János, Orbán, Péter és János. Ezek 1807. évben biznyságlevelet kaptak. (1807. év 364. sz. 528. jkl. 1806. év 785. sz. 1565. jkl.) 1799-ben Pélyen laktak György, József és Mátyás. Egyes családtagokat Vámosgyörkön és Detken is találunk. (1799. év 199. sz. 321. jkl. 1768. év 69. sz.)

Czímere a levéltárban levő armalis-másolat szerint: Kék pajzsban hármás zöld halom felett jobbjában arany rózsát tartó párducz; sisakdisz: a pajzsalak növekvőn; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1642. év 1. sz.)

Szecskó. Lipót királytól 1681. évi július 9-én Szecskó Albert, neje Czelédi Anna, fiai Gáspár és György, testvérei Máté, Miklós, Mátyás, Pál, István nyerték a nemeslevelet s a következő czímet: Kék pajzsban zöld alapon fekete csizmás, fekete kalpagos földmivelő balkezét csipőjére támasztja, jobbjával kaszát emel vállára; sisakdisz: buzakéve; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdette 1682. Hevesmegye, másolata az itteni levéltárban. (1681. év 88. sz. 1682. év 143. jkl.)

Eredeti lakóhelye Bocs volt, innen Bocsi néven is nevezték őket. 1699. évben Máté, Gáspár, Mátyás, az 1724. évi investigatio idején György, János, István, másik István bocsi birtokosok.

A nemességszerző Albertnek Gáspáron és Györgyön kívül János nevű fia is volt. Gáspár utódait nem ismerjük. György füzesabonyi lakos fia volt György; János ugyanottani lakosnak, az egri püspökség ispánjának és a vármegye hadnagyának, pedig Mátyás hídmester (1764. év 6. sz.)

Nemességükről bizonyáglevelet nyeltek: 1763-ban Pál szentesi lakos (1763. év 48. jkl. 1766. év 270. Q. sz.), 1805-ben pedig András fiai Máté (sz. 1765.) és Pál (sz. 1771.) kiskállói lakosok. (1805. év 316. sz. 220., 536. jkl.)

Szegedy. Az 1669. évi júl. 9-én Szegedy István, neje Mellith Anna, gyermekei István, Ferencz és Ágnes részére adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. Egyéb adatunk nincsen a családról. (1669. év 90. jkl.)

Szeghalmi. 1626-ban megnemesített tordai székel család, mely a XVIII. század elején Tiszafüreden és a kócsi pusztán Pankotay Krisztina jogán lett birtokossá. (1759. év pp. 650. sz. 1750. év pp. 424. sz. 1825. év pp. 58. sz.) Ezen ág leszármazása:

[kép]

Szeghy. Az 1656. évi okt. 17-én Szeghy Péter javára adott armalist a következő évben Esztergommegye. 1662-ben pedig Nógrádmegye hirdette ki. István nevű fiától való unokája István pásztói lakos 1719-ben s a nemesi investigatiókor 1724-ben igazolta nemességét. (1719. év 1139. jkl.)

Szeglegethy lásd Gyüre.

Szegő. Eredetileg Sármegyében lakott, ott lett kihirdetve azon armalis, melyet II. Ferdinándtól 1631. évi május 23-án Szegő János, Jakab és Mátyás testvérek nyertek. 1724-ben a borsodmegyei Csáthon tünt fel Mátyás mint adományos nemes. Ennek fia Mátyás már Tiszafüreden halt meg ugyancsak Mátyás nevű fiút hagyván hátra, a ki János nevű fiával 1793-ban hirdettette ki nemességét. (1793. év 609. jkl. 1792. év pp. 2414. C. sz.)

Szeghő. Más családból származott Szeghő Ferencz és Jona Judit fia, a Tornamégye bizonyítványa alapján 1749-ben kihirdetett János. (1749. év 308. jkl.) Nemesleveléről ugyan nincsen említés, de azért gyanítanunk lehet, hogy III. Ferdinándtól 1639. máj. 29-én kapta, mert ez lett 1641-ben Garadnán kihirdetve. (Csoma: Abaújm. nem. cs. 664.)

Székel. A hontmegyei Deménдрől származott Tiszaföldvárra. A nemeslevelet 1649-ben nyerte Albert, ennek fia volt István, ezé Farkas, ezé pedig András, a ki Hontmegye bizonyítványa alapján 1765-ben hirdettette nemességét. (1765. év 219. sz. 213. jkl.)

Székel lásd Pósta.

Székel (theleki) Lásd Balogh.

Szekeres. Nemeslevele a Mátyássy családnál van ismertetve. Szekeres Pál és Gergely 1657-ben zálogba vették Bessenyei István sülyi birtokrészét. (O. L. N. r. a. 1777 : 15 : 2.) Inkább Borsodban s talán Szabolcsban és Sárosban is, szerepelt.

Szekerka. Túróc megye régi családja. Annak bizonyítványa alapján igazoltattak 1801. évben Mihály poroszlói lakos s fiai János, Gábor, József és Mihály. Reformátusok voltak s a ruttkai előnevet viselték. (1801. év 604. sz. 1815. év pp. 3401. sz.)

Széky (széki) Vármegyénk ezen tekintélyes birtokos családjának emlékét Széky Mihályig (Michael de Zeek) tudjuk felvinni, a ki 1445-ben mint hevesi szolgabíró működött közre annál a beiktatásnál, melyet a budai káptalan Visontán és Karácsondon nánai Kompolt János javára teljesített. (O. L. D. L. 24534.) Egyik utódát pedig, Mártont, II. Ulászló király Zwch (Szúcs) birtok határjárását illetőleg kiadott oklevelében királyi emberként nevezi meg. (Haz. okmt. 443. l.)

A XVI. század első felében egyáltalán nem találunk említést a családról, annál több adatunk van a század második felétől kezdődőleg. Ezek felsorolásában - ha a kútfőt külön nem idézzük - a Széky Péter tiszai birtokos tulajdonában levő családi levelesláda okleveleire hivatkozunk.

1551. évben Farkas György, Erdélyi Tamás, Székely György és néhai Széky Lukács özvegye gencsi Bodor Anna a leleszi káptalan előtt egyezséget kötnek néhai Széky Balázs és Máté és gencsi Székely György gencsi birtokát illetőleg. Bodor Anna bizonyára lemondott erről a birtokról, mert ezentúl nincs többé a Székyek kezén. (Leleszi konv. Pr. 7. Fol. 134.)

1554. évben György szolgabíró.

A család vagyonosodásának alapját a néhány év múlva feltűnt Péter vetette meg, a ki 1558-ban a leleszi káptalan előtt 2000 frtért megszerezte Viczmándy Ferencz és társai Heves-, Nógrád-, Békés-, Csongrád-, Csanád-, Pilis- és Zarándmegyékben levő birtokait s ezekbe, majd 1562. évben Recsky Györggyel együtt a sápi pusztába is beiktatást nyert. (Turul 1905. év 129. l.) Felesége Bekény Zsófia (utóbb Fügedy Jánosné) volt, gyermekei pedig Péter és Margit, kire férje, Viczmándy Kristóf, 1617-ben átiratta zemplénmegyei birtokait.

Kortársai - bizonyára testvérei - voltak neki a táblázaton feltüntetett leányokon kívül Pál, a ki vele együtt az egri nemesek 1578. évi lajstromában is előfordul és az oklevelekben idősebbnek nevezett Gáspár, a ki a család ma már kihalt abaujmegyei ágát alapította. (Hevesm. tört. II. 352., 354. l. Csoma J. Abaujm. nem. cs. 532.)

Gáspár, a kit Kőművesnek is neveztek, 1597-ben nejével Czeke Zsófiával együtt megszerezte Bor Sára czekeházi birtokát (Jászói konv. 1597. N. 189.) s neje jussán Gibárton is földesúr lett. Második neje 1615-ben Bihari Katalin. Gyermekeit a táblázat mutatja. Közülök Gáspár 1609-ben borsodi assessor, 1. nejének, Varsády Borbálának (+ 1612. előtt) hangácsi birtokán lakott, de midőn ettől származott egyetlen gyermeke, Ferencz, 1627-ben meghalt, Becz Gáspár és társai megintették őt, hogy a hangácsi birtokról hirczolkodják el. (Borsodm. lev. Sp. XI. fasc. 111. fr. 112.) Gáspár másik fia Mihály Nagy Pederen lakott. Ez a birtok Bory Mihályné és Réghy Katalin volt, kik 1626-ban megengedték, hogy Magda nevű leányuk férjével ott lakhassék.

Az említett Pál 1589-ben az egri várban hadnagy volt s 4 lovassal vett részt Eger vára védelmében, 1591-ben pedig Külső Szolnok megye alispáni székében ült. (Hevesm. tört. II. 274. O. L. N. r. a. 1033 : 16.) Ő szerezte meg Szék, Csehi falukat és Kürth pusztát, melyeket Radeczus egri püspök és helytartó 1586-ban kürthi Kürthy Balázs magvaszakadtával adományozott neki, de a mely birtokok közül Szék, mint a család nevéből következtetni lehet, régebben bizonyára a Székyké volt. Hogy nagy vagyongyűjtő volt, bizonyítja azon körülmény, hogy 1600. év körül bekövetkezett halála után az adományos javakon kívül Bátor, Keresztúr, Tizaszöllös, Igar, Ders, Ludas, Tarnaméra, Nyék, Szilesztye, Lökösháza maradt utódaira,

nevezetesen Derzsy Ilonától való Ferencz fiára s Sára (Ujfalussy Istvánné) és Borbála (Miletics Györgyné) leányaira. Borbálának Egerben is volt háza, melyet 1581-ben visszakövetelt Rédei Páltól. Özvegye Derzsy Ilona, az egri káptalan előtt 1601. évben végrendekezett s összes birtokokat - Ferencz és Borbála mellőzésével - Sára leányának hagyományozta. (Egri kápt. A. jk. 251. B. jk. 66.)

Ezen feltűnő intézkedésnek, mely a család nevét fentartó egyetlen fiút az akkori jogszabályok ellenére az örökségből kizárni akarta, két rúgója volt: az egyik az a befolyás, melyet Ujfalussy István anyósára gyakorolt, a másik pedig Ferencz egyénisége, a ki tékozló életmódjával valóban rászolgált anyja haragjára.

Ujfalussy István azonban nem tudott érvényt szerezni anyósa végrendeletének, mert az apai jusstól a fiúörököszt még sem lehetett elűzni. Ezeket tehát Ferencz birtokba vette, de aztán egész életében egyebet sem tett, mint zálogosította, kölcsönökkel terhelte. Így már 1601. évben az egri káptalan előtt zálogba adta Széket Bay Ferencznek, ennek neje Surány Katalin pedig néhai Széky Péter gyermekeinek, Péternek és Margitnak engedte át (Egri kápt. B. jk. 122.); 1604-ben feleségével Bor Zsófiával az alsó kereszttúri részjavakat átvallotta Gecsey Jánosnak (Jászói konv. Pr. N. 486.); 1616-ban Sára nővérével együtt Szöllőst, Igart, Derset zálogosította el az egri kápt. előtt Kállay Vinczének (Egri kápt. C. jk. 431., 442., 503.); 1625-ben ugyanezeket 1000 frtéért Szoboszló városnak (Egri kápt. D. jk. 491. E. jk. 88.); 1626. és 1628. években már a ludasi, tarcsai, mérai birtokokra került a sor; 1631-ben ismételten Széket és Csehit adta zálogba Kádas Mihálynak és Baghy Ilonának, a szárazbői pusztát Igó Balázsnak; végre 1640. évben újólág Igart, Szöllőst, Derset 1000 frt ellenében Balku Pálnak.

Pedig ugyancsak jól kellett volna gazdálkodnia, mert Bor Zsófiától 6 gyermeke volt. Pénzműveleteibe eleintén elsőszülött fiát, Pált is belevonta, de később már ez is megsokalta ezt a dolgot s egyre-másra tiltakozott saját és testvérei nevében a zálogügyletek ellen.

Ferencz fiai közül Péter Szendrő várának kapitánya érdekel bennünket közelebbről, mert ettől származik le a megyénkben ma is élő nemzedék. A többieknek, úgylátszik, nem voltak utódaik.

Ezen Péter igyekezett helyrehozni apja hibáit azzal, hogy egyrészt visszaváltogatta ősi javait, másrészt újakat is szerzett. 1643-ban Sziny Jánosné Viczmándy Erzsébettől zálogba vette ennek lőrinczfalvi és bánrévei jussát, 1659-ben pedig Recsky Istvántól a telekszállási pusztát (1796. év pp. 2487. A. sz.), majd még ezen évben Homokszállásra és Félegyházára, 1661-ben pedig több csanádmegyei birtokra nádori adományt nyert, melyekbe őt a jászói konvent be is iktatta. Homokszállást és Félegyházát azonban csakhamar átvallotta Semsey Györgynek. Ő adta át a Majzik családnak Tarcsát, melyet az a mai napig bir. (Jászói konv. F. jk. 2., 45.)

Midőn 1662. év táján meghalt, Dapsy Máriától való György, János és Katalin (Szirmay Györgyné), Tercsi Zsuzsannától való Péter és Judit nevű gyermekei a következő birtokokon osztottak: Szendrő, Gerse, Szallona, Nemes Bikk, Bánréve, Pogony, Lőrinczfalva, Kengyelfalva, Kétegyház, Jenő, Fokorú, Kerekegyház, Szentgyörgy, Martfű, Ács, Komlós, Pitvaros, Kis- és Nagypoó. (Borsodm. lev. Sp. III. 1662. f. 1. fr. 11.)

A lőrinczfalvi részt a következő évben György, Katalin és János zálogba adták Tar Gáspár napragyi lakosnak, 1666-ban pedig mérai és ludasi részüket 1000 aranyért örökáron eladták Dorogffy Istvánnak és nejének Mocsáry Annának. (Jászói konv. DD. fasc. 1. N. 13.)

A testvérek közül György volt az, aki tovább terjesztette a családot. Róla azt jegyezhetjük fel, hogy 1676-ban poói birtokát zálogba, illetve bérbe adta Mezőtúr városnak, mely bérlet 1813. évig tartott s midőn a pusztta újból visszakerült a család használatába, akkor már a Pappszász család is, mint a Székyeknek Némethy Katalin (Széky Katalin leánya) révén leányági leszármazottja, részbirtokos volt benne.

György Sebeő Erzsébettel kötött házasságot s bizonyára általa jutott az őrsi pusztához, melyet azonban 1697-ben özvegye, mint Gáspár, György, Katalin és Judit nevű gyermekeinek gyámja, Úsz Ferenczre és Mocsáry Katalinra ruházott át. (Jászói konv. U. fasc. 1° N. 8.)

[kép]

Ez utóbbi György nőül vévén Lenkey Annát neje jogán birtokos lett Napragyon, Csernelyen, Ózdon s Szendrőről Napragyra tette át lakását. Az ő nevéhez fűződik Igar és Szék $\frac{3}{4}$ részének és egész Szárazbőnek visszaszerzése. Ezeket ugyanis fegyverjog (jus armorum) címén elvesztette a család s az új szerzeményi bizottság határozata alapján III. Károly 1734-ben ítélte vissza Szék Györgynek és Pappszász Györgynek.

Bár Lenkey Annától 5 fiúgyermeke volt, csupán Zsigmondnak négyesi Szepessy Máriával való házasságából származott fiutód.

Ezentúl - mint a hiteles adatok alapján készült családfa mutatja - 3 nemzedéken át csupán egy-egy fiúgyermekben élt a család.

A család ősi címérét teljes bizonyossággal meghatározni nem tudjuk. A XVIII. századtól kezdődőleg használt pecsétek a következő czímert tüntetik föl: Vörösben a pajzs jobboldalán levő jobbharánt kék gerenda felé fordult kardos oroszlán; sisakdisz: kinövő oroszlán karddal.

Szél. Az 1666. évi okt. 9-én Szél Pál gyöngyösi lakos, neje Kovács Ilona, fivérei György és Ferencz, nőtestvérei Zsuzsanna és Ilona javára adott nemeslevél kihirdettetett 1667-ben. (1667. év 138. jkl. 1676. év 188. jkl.) A nemeslevélben megnevezett Györggyel találkozunk még az 1699. évi birtokos összeírásban s az 1724. évi investigatio jegyzőkönyvében, ezentúl nincs nyoma a családnak.

Szeleczy (szeleczzi és boczonádi nemes és báró). Első ismert őse csarnovai Wajszko Mátyás a XV. század elején a bodrogszékbeli Vajszka községből a zólyomgyepei Szeleczeire költözött, ott birtokokat szerzett s azokra Hunyadi Jánostól megerősítő levelet is nyert. Egyik későbbi utóda Tamás 1560-ban királyi megerősítés mellett nádori donációval nemesi udvartelket kapott Szeleczen s felvette a Szeleczy nevet. (N. J. X. 577. Gömörm. monogr. 657. Siebm. 624.) 1727. okt. 22. Márton nejével Sokoray Erzsébet-Magdolnával bárói rangot nyert. (K. K. XXXVI. 397.) Előzőleg katonatiszt volt, résztvett Szatmár vára védelmében, 1697-ben a vármegye aljegyzője, 1698-ban követte. 1715-ben Alberti helységre nyert adományt, ekkor ott telepedett meg s rövid idő múlva Pestmegye alispánjává lett. Megyénkben Poroszlón, Tiszafüreden, Pélyen, Kóteleken volt birtokos. Második neje Kiszely Judit. (1731. év 115., 116. sz. 1753. év pp. 476. sz. 1749. év pp. 405. sz. 1738. év 172. sz. 1765. év 161. sz.) A XVIII. század közepén már birtokossá lett a család Boczonádon is. (1755. év 37. jkl.)

Az 1819. előtt elhalt nemes Sz. Márton és Czobell Viktória gyermekei Apollonia, Julianna, Antal, Pál. (1824. év pp. 5. sz.)

Szemere (alpári) lásd Pankotay.

Szemerey lásd Törő (túri).

Szentál másk. **Zaák.** A trencsénmegyei Drietomáról István mészáros mester 1736-ban Gyöngyössolymosra jött s felmutatta Trencsénmegye bizonyítványát, melyben említés van a II. Mátyás által 1616. évi febr. 10-én Szentál másk. Zaák Ádám, anyja Sztamák Katalin, testvérei Tóbiás, István, András, Anna, Borbála részére adományozott nemeslevélről. Ez az armalis a m. kir. orsz. levéltárban található fel. (Htt. Nob. Trencsén.)

Szentgyörgyi. Vármegyénk közgyűlése 1715. évben hirdette ki az azon évi apr. 12-én id. Sz. István gyöngyösi lakos s neje Gomba Erzsébet, ifj. István egri lakos s neje Antal Erzsébet részére adományozott nemeslevelet. (1715. év 668. jkl.)

Id. István Jászberénybe távozott, míg fiai közül Imre Gyöngyösön maradt, Sándor Zemplénben az Almásy család tisztje lett, a harmadik fiu Farkas utód nélkül halt meg. Imrétől származtak Antal és Imre, ez utóbbitól szintén Imre és József. Sándor fiai: Lajos, István, Sándor és a Miskolcson lakott Sámuel; ezéi pedig Sámuel, József, János és László voltak. (1773. év 146. sz. 154. jkl. 1807. év 781. jkl.)

Ifj. István egri lakos 1747-ben végrendelkezett s János, Mihály, Katicza (Szeles Mihályné) és Erzsébet (Kaszap Mátyásné) közt felosztotta Egerben levő házáat, pinczéjét, szőlejét. Gábor (sz. 1732.) nevű fia is volt, de ez bizonyára kiskorában meghalt, ugyancsak utód nélkül maradt János (sz. 1712.) vármegyénk adószedője is. Mihálynak (sz. 1729.) és kishindi Bunyik Annának fiai: Ferencz (sz. 1750.), József (sz. 1768.), Mihály és Lázár. Józseftől származtak: János, József, István, Pál és az 1832-ben bizonyáglevelét nyert Ferencz. (1747. év 11. sz. 1829. év 1378. sz. 2342. jkl. 1832. év 311. sz. 473. jkl. 1831. év 3204. jkl. 1811. év 497. sz. 605. jkl. 1812. év 73., 85., 310., 823., 883. sz. 74., 93., 219., 574., 660. jkl. 1822. év 1087. sz. 773., 1339. jkl. 1823. év 610. sz. 891. jkl.)

Az armalis meglevő másolata szerint az adományozott czímer: Kékben zöld mezőn korona felett nyakán nyíllal átlótt fekete sas; sisakdisz: kiemelkedő ezüst egyszarvú; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1773. év 146. sz.)

Szent-Ivány (liptószentiváni). Liptó megye egyik legrégebbi, ma is nagyon virágzó családja, mely családtörténeti íróink szerint a II. Endre idején hazánkba költözött s IV. László által 1286-ban a magyar nemesek közé sorozott cseh nemesektől vészi eredetét. Első ismert őse Lőrincz mester (1241., 1263.) volt, közös törzse a Szent-Ivány, Szmracsányi, nádasdi Baán, szentmiklósi Pongrácz és Pottornyay családoknak. (N. I. IX. 401. X. 623. Siebm. 629. Gömörm. mon. 657.)

Vármegyénkben Imrével és Antallal találkozunk. Az előbbi nejével Pongrácz Magdolnával együtt 1719-ben visontai $\frac{1}{5}$ birtokrészt eladta Szabó Györgynek és Bartha Annának. (1760. év pp. 658. sz.) Antal gyöngyösi lakos pedig 1826-ban Liptó megye bizonyítványával igazolta donatarius nemességét s az alábbi tábla szerinti származását (1826. év 191. sz. 254. jkl.)

[kép]

A nagyon kiterjedt újabb nemzedékek származási adatait, czímerét a M. Nemz. Zsebkönyvben találjuk fel. (II. r. I. 572.)

Szentlászló lásd Béky.

Szentmártoni. Abauj megyei család, lakóhelye Nádasd, Szkáros és Zsadány Az Abaujban 1726., 1732. években igazolt Lászlótól származtak Mihály és István, Mihálytól György, András és Péter; Istvántól Ferencz, Károly és a vármegyénkben 1824-ben kihirdetett József (sz. 1792.) zsadányi származású gyöngyösi ügyvéd. Abauj megye 1802. évi bizonyáglevelé szerint a Gönczön hirdetett armalist 1610-ben Péter és László nyerték. Csoma József munkája pedig 1609-re teszi annak keletét. (1824. év 733. sz. 836. jkl. Abaujm. nem. cs. 557.)

Szentmiklós másk. **Nagy** János 1713-ban Jászberényből Gyöngyösre költözvén igazolja nemességét. Az 1724. évi investigatio idején fiai Mihály és János szentiváni lakosok Nagy néven fordulnak elő. (1713. év 40. sz. 309. jkl.)

Szentmiklós (primóczi). A XVIII. század elején István tisztaigari birtokos. (1715. év 66. sz. 724. jkl.)

Szentpéter. Zemplén megyéből származik, ott lett 1648-ban hirdetve a II. Ferdinand által 1630. évi júl. 10-én Sz. János és András testvérek javára adományozott armalis s ott igazoltattak 1724-ben Mihály királyhelmecei lakos, 1732-ben pedig János. Ezen János testvérétől Zsigmondtól származtak a Szabolcs megyétől 1768-ban bizonyáglevelét nyert János, István és Zsigmond.

Most nevezett János Mezőtúrra költözött s József, János és István nevű fiaival együtt 1768-ban hirdettette ki nemességét: (1768. év 28. A. sz. 223. jkl. 1764. év 175. sz.) A család armalisa a m. kir. orsz. levéltárban van. (Htt. Htt. Nob. Szabolcs.)

Szentpétery lásd Mangó

Szeőkő lásd Szőkő.

Szép. III. Ferdinándtól 1656. évi decz. 6-án nyerte 1657-ben Borsodban kihirdettet armalisát. A címerszerzők Szép György, Mihály, Péter, István, Pál, Miklós és Demeter, továbbá *Fekete Benedek*, fia János, nemkülönben *Molnár* Mihály, fiai Márton és Gergely, végre *Nagy* Mihály voltak.

A XVII. század közepén Apczon volt birtokos, a XVIII. század második felében pedig Tiszafüreden, Tiszahalászon (Újlőrinczfalva) és Tiszaszöllősen tűnt fel.

A nemeslevélben megnevezett Mihálytól származott Péter, ettől pedig szintén Péter tiszaszöllősi lakos, a ki Mihály nevű fiával, Péter és Mihály nevű unokaival együtt Borsodmegye bizonyoságlevele alapján 1780-ban igazolta nemességét.

Czímer az armalis másolata alapján: Kékben zöld alapon kettős farkú, kardot tartó oroszlán; sisakdisz: nyílt sasszárny között kiemelkedő kardos oroszlán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1780. év 209. jkl. 1653. év 3. jkl. 1764. év 183. jkl. 1773. év 134. sz. 125. jkl.)

Szeredy. 1659. évi armalisáról a Sőtér családnál tettünk említést 1699-ben Ferencz gyöngyösi birtokos.

Szerelem. Rövid életű nemes család, mely 1829. évi jún. 26-án Sz. Antal őrnagy személyében nyerte 1830-ban kihirdetett armalisát. Nejétől ragyolczi Csoma Mária Magdolnától származtak Antonia Svabenau Ferdinand lovag neje, Mária Radics Miklósné, Hermin, Géza, Alfréd. (1830. év 994. sz. 1432. jkl. Siebm. 132. Supl.) Czímer: K. K. LXV. 553.

Szerémy helyesen **Kis**. Eredeti neve Kis volt s a Szerémy nevet Kis Tamás és Szerémy Erzsébet fia Lukács vette fel. Ezen Lukács 1653-ban mint pétervásári és vezekényi birtokos szerepelt. 1656-ban Erzsébet nevű nővérével együtt nádori adományt nyert Demjénen, Bocson, Kis-Bátorban, Egerszalókon, Felső-Szóláthon, Felső-Szalókon, Kisbesenyőn. (1743. év pp. 262. sz. 1753. év pp. 478. sz. 1803. év pp. 3155. B. sz.) Lukács neje Balogh Erzsébet, kitől Anna és Erzsébet származtak, utóbb Berthóty István házastársává lett.

Szevötes. A Borsodmegyében 1632. év folyamán kihirdetett nemeslevelet II. Ferdinándtól 1631. évi decz. 7-én Szevötes Gergely, neje Major Margit, fivérei Péter, Mihály, ennek neje Czika Anna s gyermekei Máté, Mihály, István, János kapták a következő címerrel: Kékben zöld alapon vörös ruhás, sárga csizmás, 3 darutollal diszitett kalpagos fiatal harcos két kezében lövésre kifeszített ijjal; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: vörös-kék mindkét részen.

Az eredeti armalis Péchy Gábor alispán hátrahagyott írásai közt volt s onnan 1814-ben megyénk levéltárába került. (1814. év 267. C. sz. 280. jkl.)

Az 1724. évi investigatio idején Tiszafüreden laktak a társszerző id. Mihály fiai György és István s György fia János, István fia István.

Leszármazás:

[kép]

A család számos tagja 1796-ban nemességéről bizonyoságlevelet nyert. Ez időben már a Szövetes néven fordultak elő. (1796. év 470. sz. 630., 678. jkl. 1732. év 123. sz. 1837. év 1114. sz. 1654. jkl.)

Szigety. Az 1724. évi investigatio idején János sarudi lakos bemutatta a III. Ferdinánd által 1653. évi decz. 18-án Sz. András, neje Toldi Erzsébet, fiai Miklós, István, János, András, Gáspár és

Péter részére adományozott, 1654-be Tornamegyében kihirdetett armalist, azon állítását azonban, hogy ő János fiának Demeternek a fia, hitelt érdemlőleg igazolni nem tudta. Az armalis másolata Nyitramegye s a jászói konvent levéltárában (N. 89.) található.

Szigethy. Ezen családról csupa azon testimonialis van levéltárunkban, melyet Nógrádmegye 1767-ben György fia Mihály fia Imre nyitramegyebeli récsényi lakos részére kiállított. Eme bizonyságlevélnek megyénkben történt kihirdetéséről nincsenek adataink. (1768. év 64. sz.)

Szigethy lásd Gergelyffy.

Szigethy lásd Tóth. (1656.)

Szijgyártó másk. **Botka** lásd Túróczy.

Szijjártó. 1699-ben István rédei és kömlői birtokos.

Szikszay másk. **Doma.** 1709-ben István gyöngyösi lakos igazolta nemességét. (1709. év 486. jkl.)

Szilágyi másk. **Pápay.** Sopronmegyéből ered, de elterjedt Pestmegyében is, innen pedig György fia György fia Ádám fia István Egerbe jött s vármegyénk levéltárosává lett. Pestmegye bizonyítványával 1792-ben igazolta nemességét. (1792. év 61. jkl.)

Szilágyi (székelyudvarhelyi). Udvarhelyszéki adományos birtokos család, mely Rákóczi György fejedelemtől 1633. évi ápr. 13-án udvarhelyi Szilágyi István szemében nyerte a nemességet.

A biharmegyei Érkeserűn lakott ágazatból István nagyszántói protestáns papnak a fia Sámuel fiaival Józseffel, Mihálylyal Istvánnal és Lászlóval Dévaványán telepedett meg s 1774. évben hirdettette ki nemességét. (1774. év 226. jkl.) 1777. előtt Egerben élt Miklós, kinek fia József Udvarhelyszék bizonyítványával 1778-ban igazoltatott. Eme József azonban csakhamar Pestre tette át lakását. (1777. év 65. A. sz. 1778. év 73. sz. 84. jkl.)

A család armalisa Pestmegye levéltárában van.

Szilágyi lásd Bertalan.

Szilágyi lásd Pósta.

Szilák lásd Sillák.

Szilvássy. 1665. évi armalisáról a Nagy családnál tettünk említést. 1676-ban Pál gyöngyösi lakos igazolta nemességét. (1676. év 193. jkl.)

Szinnyey. 1670-ben László tari birtokos.

Szirmay. 1699-ben Péter ecsédi birtokos.

Szitányi (szitányi) azelőtt Ullmann. Nemességet 1825. évi decz. 2-án Ullmann Mór pesti polgár, fiaí Frigyes, Izidor, Adolf, Vilmos, Sámuel és Gábor nyertek. A nemeslevelet vármegyénk közgyűlése 1826-ban hirdette ki s jegyzőkönyvébe szószerint beiktatta. (1826. év 273. jkl.) 1826-ban a szitányi előnevet nyerték (K. K. LXV. 238.), 1867-ben pedig László, Bernát, Sámuel, Izidor, Adolf idegen hangzású nevüket „Szitányi”-ra változtatták. (K. K. LXVII. 945.)

Czímer: K. K. LXV. 113.

Szítás. Megnemesítése idejét nem ismerjük. 1725. év körül Dévaványán élt János, kinek fiai voltak Mihály, az 1731-iki pestisben elhalt János és György. Mihálytól és Busi Zsuzsától származtak György (1749.), Mihály (1753.) és Márton (1755.). Most nevezett Mihály Jászkisérre költözött s Mihály (sz. 1778.) és János (sz. 1780.) nevű fiaival együtt nemességéről bizonyáglevelet nyert 1807-ben. (1725. év 165. sz. 1806. év 804. sz. 1807. év 730. sz. 815., 1106. jkl. 1808. év 495. sz. 787. jkl. 1810. év 71., 294. sz. 112., 114., 479. jkl.)

Lásd a Pap családról irt közleményt is.

Szivák. II. Ferdinandtól 1626. május 16-án a *Mangó* vagy *Szentpétery* és *Fodor* családokkal együtt *Szivák* Demeter, Miklós és György kapták a Zemplénben 1632. évben kihirdetett nemeslevelet. (1712. év 118. sz.)

Hogy megyénkben mikor telepedett meg, nem tudjuk. A leszármazás csak azon Istvántól vezethető le, a ki Tiszaabádon 1771-ben 57 éves korában meghalt. Ennek fiai voltak: I. György (+ 1779.), II. István (+ 1811-ben 60. éves), az utód nélkül elhalt I. Miklós és I. Demeter. (sz. 1757.).

I. György és Varga Kati volt azon II. Miklós (sz. 1774.) kenderesi lakos, kinek Bana Sárával való házasságából származtak IV. István (1804.), Sándor (1809.) és IV. Miklós.

II. István és Szücs Mária fia György (sz. 1780.) tiszabádi lakos volt; ennek nejétől, Ágoston Racheltől születtek: Lajos (1808.) és V. István (1816.)

I. Demeternek két felesége volt. Az elsőől, Nagy Klárától, született Demeter (1787.) nádudvari lakos; a másodiktól, Imre Sárától, pedig származtak: III. István (1799.), III. Miklós (1804.)

Nemességükről 1822. évben nyertek bizonyáglevelet. (1822. év 16. sz. 15. jkl. 1821. év 1088. sz. 1247. jkl.)

Szivák lásd Lukács (1667.).

Szoboszlai lásd Szabó.

Szombathelyi. Győrmegyéből származik, ott hirdették ki 1646-ban ama címerez nemeslevelet, melyet III. Ferdinandtól 1644. évi júl. 1-én Sz. János, Péter és Mihály testvérek kaptak.

Hogy a család hevesi ágát ki alapította, biztosan nem tudjuk ugyan, gyanítanunk azonban lehet, hogy ama János, ki az 1754/5. évi összeírásban szerepel. A kort tekintve ennek fiai lehettek Gábor, Ferencz és János, kitől ezen ágazat így származik le:

[kép]

Gábor és Ferencz testvérek a Bercsényi ezredben kapitányok voltak s e minőségükben több éven át Franciaországban szolgáltak s az utóbbi ott is halt meg.

Nemességükről bizonyítványt kaptak: 1778-ban Gábor kapitány (1778. év 279. sz. 216. jkl.), 1801-ben Ferencz fia Mátyás (1801. év 843. sz. 1014. jkl.), 1832-ben a Békésmegyébe költözött József s fia Antal körösladányi lakos, a füzesgyarmati uradalom ügyésze, Békésmegye későbbi alispánja (1832. év 328. sz. 526. jkl. Békésm. monogr. III. 199.), végre 1843-ban Ferencz fiai István-Sándor és János tetétleni lakosok. (1843. év 484. sz. 822., 2493. jkl.)

Szomolyai-Nagy lásd Nagy (szomolyai).

Szonda. 1773-ban Gáspár, kinek apja, nagyapja szintén ezen nevet viselte, mezőtúri lakos. Nemessége csak tanuvallomásból ismeretes. (1773. év 329. A. sz.)

Szondy. A nemeslevelet Brandenburgi Katalin adta 1630-ban Sz. Mártonnak, fiának Lászlónak és Zarándmegye hirdette ki. 1801. évben István fia Sámuel Mezőtúron telepedett meg s Szatmármegye bizonyítványával igazolta saját és István, Sámuel, József nevű fiai nemességét. (1801. év 882. sz. 1050. jkl.)

Szóráth. Az abaujmegyei Rásonyban szerepelt eme családot III. Ferdinand 1647-ben nemesítette meg. Abaujmegyétől hoztak 1835-ben bizonyáglevelet Pál, Péter, Dániel és Lajos, de mivel az átszármazás nem volt benne megvilágítva, kihirdetés alapjául nem fogadta el Hevesmegye. (1835. év 1386. jkl.) A következő évben Péter andornaki, majd egerszóláti közbirtokos

Abaújmegye újabb, az átszarmazást is megjelölő, bizonyítványa alapján igazoltatott. (1836. év 308. sz.)

Szőcs Vincze 1668-ban bizonyáglevelet nyert. (1668. év 15. jkl.)

Szőcs lásd Kelemen.

Szőke lásd Ványai.

Szőkö. I. Lipót 1669. évi nov. 16-án nemesítette meg Szeökö Mihályt, nejét Kún Orsolyát, gyermekeit Ambrust, Bálintot és Annát, fivéreit Pált nejével Borobás Ilonával s fiaival Mátyással és Pállal, Jánost nejével Beöső Ilonával, Jakabot nejével Széchy Annával s a következő czímet adta nekik: Kékben hármás zöld halmon korona felett könyöklő kardos kar; sisakdisz: korona felett követ tartó daru; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Kihirdettetett 1670. évben, másolata levéltárunkban van.

A család leszármazása:

[kép]

Pál egri püspökségi ügyész s fia József plébános nemességükről 1799-ben bizonyáglevelet nyertek. (1670. év 98. jkl. 1799. év 118. sz. 80., 151. jkl. 1784. év 233. sz. 1801. év 295. jkl.)

Szőllősi. Nem szerepelt megyénkben, de meg kell emlékeznünk róla, mert Ujváry nevű egri polgártól elkobzott eredeti nemeslevele 1784-ben levéltárunkba jutott.

Ezt az armalist II Ferdinand 1628. évi decz. 19-én *Szőllősi* Andrásnak, *Szabó* Bálintnak és *Stiber* Istvánnak adta a következő címerrel: Kékben zöld mezőn felfelé irányított nyilat tartó oroszlán; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, mindkét részen.

Az oklevél chablonos szövegében azonban a főszerző utónevét illetőleg hamisítás van. Kétszer Benedek van írva, harmadszor pedig helyesen András. A hamisítónak nyilván a Benedek névre volt szüksége, az András nevet tehát törölte, hogy helyébe Benedek nevet írjon. Helyszüke miatt azonban a latin szövegnek megfelelő „Benedicti”, illetve „Benedictum” szó, úgylátszik, el nem férve egyszerűen a magyar „Benedek” szót írta oda. A harmadik helyen már elfeledte a hamisítást keresztülvezetni s meghagyta az eredeti András nevet.

Hogy valóban Szőllősi András (nem pedig Benedek) volt a főszerző, szerzett értesülésünk szerint kitűnik Szabolcsmegyének a fenti armalis kihirdetését igazoló 1659. évi jegyzőkönyvéből is. (1629. év 2. sz. 1904. év 7867/a. sz.)

Szövetes lásd Szevötes.

Sztáray. Az 1699. összeírásban Ferencz szuhai, ballai, maczonkai, kisbátonyi birtokos.

Sztariczky. Szt. Tamás s fia Gábor részére 1722. évi nov. 27-én adományozott nemeslevél kihirdettetett 1723. évben. (1723. év 514. jkl.) Az 1724. évi investigatio jegyzőkönyvében Tamás nemességszerző egri lakos Tariczky néven fordul elő.

Srtarnay lásd Nagy. (1610.)

Szücsi. Ferencz 1699-ben erdőkövesdi birtokos.

Szucsich. A helytartótanács 1817-ben értesítette a törvényhatóságokat, hogy a Szucsich család 1651. évi nemeslevele Pozsegamegye levéltárában van. Erről tudomást szerezvén az ezidőtájtban Demjén, majd Kerecsend községben lakó Szucsich nevűek nyomban jogot formáltak az armalishoz. Céljukat azonban el nem érhették, mert bejelentett tanuiknak vajmi kevés értesülésük volt róluk. Származási helyüket csupán „a messzi külföldnek” jelezték, leszármazásukat illetőleg pedig azt vallották, hogy Károly demjéni, majd kerecsendi lakostól

származtak: Jakab, György, Márton egri lakos, Gergely (+), József; Jakabtól pedig: István, János, András és Jakab. Nemességük igazolása végett Mosonmegyéhez utasította őket a vármegye, mert az 1651. évi nemeslevél ott lett kihirdetve. (1817. év 1136. sz. 1127. jkl. 1818. év 560., 872., 1047. sz. 662., 862., 925., 1015. jkl. 1819. év 1080. sz. 124. jkl.)

Szunyogh. Gáspár 1699-ben Ballán birtokos.

Szücs helyesen **Pellionis**. Eredetileg Pelsüczön lakott. 1648. évben Pellionis néven nyerte nemességét, de a megyénkbeli Tiszaigarra költözött s Gömörmegye bizonyítványa alapján 1767-ben kihirdetett Mihály már a Szűcs nevet viselte. (1767. év 36. sz. 43. jkl.) Ezen Mihály később Mezőtúrra ment lakni, itt született Mihály nevű fia, a ki Szalatnay Évától való Ferencz (sz. 1773.), István (sz. 1775.) miskolci ügyéd, Mihály (sz. 1777.), Máté (sz. 1783.), Lukács, András és György (sz. 1793.) nevű fiaival együtt 1802. évben nemesi bizonyáglevelet kapott. (1802. év 733. sz. 759. jkl. 1803. év 582. sz. 553. jkl.)

Szücs (szentandrás). I Lipót 1666. évi decz. 1-én nemesítette meg szentandrás Szücs Jánost, apját Balázst, nejét Szűcs másk. Kyss Annát, fiait Jánost és Istvánt s a következő czímert adta nekik: Vágott pajzs felső kék mezejében kardot tartó, balkezét csipőjén nyugtató, térdtől kiemelkedő harczos, alsó vörös mezejében hármaz zöld halmon 3 fehér rózsa; sisakdisz: 3 lándsa; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

A Nógrádban 1667. évben kihirdetett nemeslevél eredetije Biharmegye, másolata Hevesmegye levéltárában van. (1666. év 5. sz. 1817. év 98. sz. 150. jkl.)

Megyénkben Várasszón lakott a család, itt élt az 1724. évi investigatio idején István.

A nemességszerző Jánosnak az armalisba is beiktatott János fiától származtak Pál, István és Mihály; Pálnak János fiától pedig Pál és János zabari lakosok, a kik most nevezett Jánosnak Imre és István nevű fiaival együtt nemességükről 1780-ban bizonyáglevelet kaptak. (1780. év 438., 445. jkl.)

Szücs lásd Horváth.

Szücs lásd Szócs.

Szvezeni. Nemességéről biztos adataink nincsenek. Egyetlen tanu vallomása szerint a családnak volt ugyan armalisa, de a Rákóczi időkben nem nyílt alkalma rá, hogy kihirdettesse. 1736-ban György fia János fia János gyöngyösi lakos. (1736. év 58. sz.)

Szvoboda másk. **Borbély**. 1712. évi febr. 22-én nyert nemességét Szv. m. B. Frigyes, neje Herl Mária, fiai István, Frigyes és Mátyás személyében. (1742. év 280. sz.) Birtokos nemességét vármegyénk 1745-ben ismerte el. (1745. év 44. sz.) Nemeslevele Pestmegye levéltárában van.

Czímer: Kékben zöld alapon arany korona felett jobbról félholdtól, balról arany csillagtól kísért pánczélos könyöklő kar karddal; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXIX. 162.)

Csepán is volt ilyenű család, de ez aligha azonos a fentivel. (1781. év pp. 2224. sz.)

T.

Tahy (tahvári és tarkeői). Pestvármegye régi nevezetes birtokos családja, mely nevét Tahi pusztától vette. Tahi másk. Talócz nevet viseltek már 1442-ben János auranai perjel és testvére Máté, Dalmácia bánja, a kik Ulászló alatt a várnai csatában estek el. Ezek utóda Tahi Márton a maga és Balázs, Miklós, Magdolna, Angela és Márta nevű gyermekei nevében tahi javait és házát 1513-ban 60 aranyért, félegyházi jószágát pedig 1516-ban 100 aranyért eladta Tahi Jánosnak. Az izenként való leszármazás ezen Jánostól vezethető le, nevezetesen tőle származott István (neje Dessewffy Dorottya), ettől a Zápolyával való szövetkezés miatt megnótázott Tárczay György tárkói és egyéb javaira I. Ferdinándtól 1558-ban donatiót nyert István (neje Raszlaviczky Borbála), ettől Ferencz (n. Szilvás-Újfalussy Anna), ettől is Ferencz (n. Recsky Katalin), ettől szintén Ferencz (n. Dessewffy Klára), ettől András (n. Draveczky Róza), ettől pedig Zsigmond kinek Tahy Annával való házasságából származtak László eperjesi lakoson és Ferenczen kívül György és Gáspár.

György főleg azért érdekel bennünket, mert alattyáni birtokos és vármegyénk táblabírája volt; ő kezelte a család levelesládáját, mely 1835. előtt történt halála után leányai: Francziska (Flödnik Károly báró neje), Honorata (Kovács Károly kapitány neje), Mária (Hafner Ferencz főhadnagy neje) és Margit kezébe került. Nagybátyjuk Gáspár monostori lakos, az ő halála után pedig legidősebb fia Emanuel táblabíró pör útján követelték tőlük vissza a férfiágot illető s a becsatolt elenchusban részletesen felsorolt 1442-1627. évi családi okleveleket. (1795. év pp. 3334. sz. 1796. év pp. 2487. A. sz. 1830. év pp. 25. sz. 1835. év pp. 29. sz. N. I. XI. 6.)

Tajty. Származáshelye Gömörmegye, ott lett 1649-ben kihirdetve az azon évi május 18-án III. Ferdinand király által Tajthy Balázs és társai javára adományozott címerez nemeslevél; Gömörmegye bizonyítványával igazolta nemességét 1713-ban Ferencz egri lakos. (1713. év 333. jkl.) Az 1724. évi investigatio idején János egri, Ferencz és András jászapátii, János, András, Jakab, András, Mihály és Gábor szentmártoni lakosok voltak.

Czímer: Kékben zöld alapon kardot tartó griff; sisakdisz: a pajzsalak; takarók vörös-arany, kék-ezüst.

Az eredeti armalis Jászapátiban van a családnál.

Takács. A XVIII. század elején Dévaványán élt ily nevű család. Armalisa állítólag a török időkben pusztult el. (1725. év 165. sz. 1754. év 133. sz.)

Takács lásd. Kiss (kürthi).

Thalabér Ádám fia József fia József egri sőtárnok s fiai Lajos, Felix, János és Móríc Sopronmegye bizonyítványa alapján kihirdették 1844. évben. (1844. év 512. sz. 828. jkl.) A család 1638-ban kapott armalist.

Tamásy. Az 1724. évi investigatio idején Imre és János s ennek fia János gyöngyösi lakosok bemutatván a II. Rudolf által 1603. évi márcz. 24-én T. István, neje Kuna Margit, fiai János és Miklós, fivére János részére adományozott, 1612-ben Gömörben kihirdetett nemeslevelet igazolják nemességüket. 1676-ban Mihály szintén gyöngyösi lakos. (1676. év 177. jkl.)

Az armalis-másolat a m. kir. orsz. levéltárban (1164/1848. év m. udv. kancz.) s az egri káptalan levéltárában található. (N. N. jk. 729. lap.)

Tamássy. Felvidéki. 1681-ben megneemesített család. A nemességszerző Miklóstól származott Miklós, ettől János (sz. 1690.), ettől és Majthán Zsuzsától szintén János (sz. 1708.), kinek két felesége volt, az első Sztranyovszky Zsófia, a második Tomcsányi Anna, ez utóbbtól származott József (sz. 1739.) zsolnai, homonnai, bártfai, lőrinczii lakos. Ennek szintén két felesége volt, az első a magtalanul elhunyt Csépany Eleonora, a másik Szokolovics Mária, kitől származott Károly (1787.), ennek Jünek Máriával való házasságából pedig születtek Károly (1813.) és

József (1817.). Károly 1844-ben Egerbe költözött s Trencsénmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1844. év 511. sz. 734. jkl.)

A nemeslevél eredetije Árvamegye másolata a jászói konvent levéltárában (19° f. 232.) s a m. kir. orsz. levéltárban található. (Htt. Nob. Trencsén).

Tamaskovics. III. Károlytól 1719. évi szept. 21-én T. Márton, neje Bánóczy Mária, fia Ferencz-Antal kaptak nemeslevelet. Kihirdettetett 1720. évi ápril. 6-án. (1720. év 86. jkl.) Czímer: K. K. XXXIII. 70.

Tarcsányi (tarcsányi). Nagy Iván az általa átvizsgált oklevelek nyomán Hontmegye régi családjai közé sorozza s leszármazását a XVI. elején szerepelt Györgytől ekképen vezeti le: ezen Györgytől származott Imre, ettől Mátyás, ettől is Mátyás (1575.), ettől és Gyulai Katalintól Imre (1584., 1614.), ettől és Kéry Erzsébettől János, ettől és Tihanyi Judittól Tamás, ettől pedig az Ebeczkről Csépára költözött János (N. I. XI. 36.), ki 1722-ben Nógrádmegyétől bizonyoságlevelet nyert. Eme bizonyítványban a Tarcsányi nevet valaki tudatlanságból vagy rosszakaratból Turcsányira javította ki. (1722. év 86. sz.)

Ezen Jánostól, a ki 1742-ben a Csúsz, Piry, Palojtai, Kanyó és Sárközy családokkal Csépa helységre nádori donatiót is nyert, így származik le a hevesi ágazat:

[kép]

A kik neve mellett az 1830. évszám van, azok nemességét Nógrádmegye bizonyítványa alapján 1830. évben ismerte el vármegyénk hatósága. (1830. év 28. sz. 32. jkl. 1820. év 1186. sz. 1443. jkl. 1764. év 99. sz. 1760. év pp. 661. sz. 1765. év pp. 787. sz.)

Tarhos. Benedek fia István fia Pál Jászberény és Szeged városok bizonyítványával 1712-ben igazolta nemességét s a kihirdetés után azonnal esküdtté lett. (1712. év 133. jkl.)

Tary. Balla Mihály gyöngyösi lakos, neje Ocsovay Zsuzsanna s ennek első férjétől Tary Gergelytől való gyermekei Antal és Anna 1714. évi május 23-án kaptak nemeslevelet. Kihirdettetett még azon évben. Az 1724. évi investigatio idején Antal Gyöngyösön élt. (1714. év 560. jkl.)

Czímer: Kék pajzsban zöld mezőn szőlőfürtöt tartó párducz; sisakdisz: vörös ruhás kar kardot tart, melynek hegyén fehér tekerces, turbános törökfő van; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (K. K. XXX. 305.)

Tariczky. Ilynevű családból András gyöngyösi lakos Túrócsmegye bizonyítványával 1824. évben hirdettette ki nemességét. Ez a bizonyoságlevél azonban a következő évben megsemmisített, nevezett a nemesek sorából töröltetett, mert kiderült, hogy azt Dávid János, a hirhedt túróczmegyei jegyző, hamisította 67 akó borért és 300 frt készpénzért. (1824. év 640. sz. 697. jkl. 1825. év 62. sz. 104. jkl.)

Tariczky lásd Sztariczky.

Tarjáni másék. **Demeter** vagy **Nagy.** II. Mátyástól 1609. évi nov. 23-án Tarjáni Demeter kapta a nemeslevelet, melyet 1609-ben Hevesmegye, 1613-ban Abaújmegye hirdetett ki. Utódai közül Demeter fiai Márton és István Alatkán, majd Boczonádon laktak, Márton utóbb Tószögre tette át lakását s nemességükről 1709-ben bizonyoságlevelet nyertek. Az előbbi mostoha apja után a Nagy, utóbbi apja utóneve után a Demeter család nevet vette fel. Az 1724. évi investigatio idején János Jászládányban tűnt fel.

Az említett István fiai I. Pál, I. János, I. Mihály és II. István félegyházi lakosok voltak, kik nemességükről 1776-ban bizonyoságlevelet kaptak. (1776. év A. 39. sz. 79. jkl. 1709. év 487. jkl. 1743. év 132. sz. 125., 130. jkl.)

I. Pál és Szabó Borbálai fiai: II. Pál, II. Mihály (1753.), I. József (1755.), IV. János (1763.) és IV. István.

I. Jánostól és Szabó Zsuzsától született II. János.

I. Mihálytól származtak: III. Pál (1761.), III. János (1762.), III. Mihály (1771.)

II. István fiai voltak: III. István (1763.) és V. János (1768.).

II. Pál és Bottka Erzsébet fiai: IV. Pál (1768.), VI. János (1775.), Ágoston (1783.) és V. István (1788).

II. Mihálytól és Kristóf Apollóniától születtek: VII. János (1783.), V. Mihály (1793.), III. József (1796.), és III. György (1799.).

I. Józsefnek Kristóf Ágnessel való házasságából II. József (1793.) és III. László (1796.) származtak.

IV. Jánosnak felesége volt Rozsnyák Anna, fiai pedig IV. Mihály (1789.), IX. János (1798.), III. Antal (1802.).

IV. István és Csáki Anna fiai: VI. István (1789.), I. Antal (1791.), II. László (1795.)

II. János és Muhoray Klára fiai: I. László (1773.), II. Demeter (1775.), Ignác (1781.) és Sándor (1791.).

III. Pálnak Dobos Annától csak egy fia volt I. György (1789.).

III. Jánostól és Kis Rozáltól származtak: II. Antal (1791.), II. György (1795.), Ferencz (1803.).

III. Mihály és Nagy Rozál házasságából születtek: Imre (1794.), Bálint (1799.), Gábor (1801.) és IV. Antal (1803.).

III. István és Ficsur Judit egyetlen fia X. János (1798.) volt.

V. János Kürtössi Rozállal lépett házasságra s ebből származtak: VIII. János (1795.) és IV. József (1800.).

VI. Jánostól és Dósai Rózától származott XI. János (1802.); II. Demetertől pedig XII. János.

Mindezeknek 1807-ben adott a vármegye bizonyáglevelét. (1807. év 198. sz. 275. jkl. 1806. év 676. sz. 1274., 1495., 1574. jkl. 1801. év 235. sz. 224. jkl.)

Tárkány és Seres családok 1625. évben lettek megnemesítve. A vármegyénkben kihirdetett nemeslevél jelenleg Nógrádmegye levéltárában van. (1807. év 126., 273. sz. 124., 244., 389. jkl.)

Tarnóczy. Nyitrából jött megyénkbe. 1838-ban Ignác táblabíró és Szabó Polixena fiai Ignác és Sándor bizonyáglevelét nyertek. (1838. év 3133. sz.)

Tarródy (németsecsődi). Vasmegyéből ered, 1456-ban nyert új adományt Tarródfalvára. Vármegyénkbe István a XVIII. század elején származhatott át. Úgy őt, mint József nevű fiát, a ki 1751-ben Alatka, Karácsond, Ludas helységekre donatiót is nyert, vármegyénk alispáni székében találjuk. A család hevesi ága a XIX. század elején Bertalannal kihalt. (1724. év pp. 73. sz. 1738. év pp. 188. sz. 1739. év pp. 208. sz. 1748. év pp. 367. sz. 1761. év pp. 690. sz. 1782. év pp. 2269. sz. 1793. év pp. 2436. sz. 1831. év pp. 10. sz. Turul 1900. év 186.)

Tarsoly Biharmegye bizonyáglevele alapján Lukács armalisszerző fia Péter fiai Péter és Mihály homoroki származású dévaványai lakosok 1732-ben igazoltattak. (1732. év 184. sz.) Gyanítanunk lehet, hogy őseik a Rákóczi-tól 1632-ben több bihari birtokra adományt nyert komádi Tarsoly Gergely, István és János voltak.

Tassy lásd Thassy.

Taxer. 1724. évben János bükkszenterzsébeti lakos.

Tejfeles lásd Boros.

Telek. A nemeslevelet 1717. évi április 22-én György szolnoki lakos, fiai István és Tamás, testvére Tamás nyerték s vármegyénk közgyűlése még azon évben ki is hirdette. (1717. év 965. jkl.) A főszerző az 1724. évi nemességvizsgálat idején már Szentivánon lakott, Tamás nevű fia pedig Debreczenben és Kisecséden lett birtokossá. (1739. év 52. jkl.)

Czímer: Kékben zöld alapon 3 nyilat tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: nyílt fekete sasszárny között vörös atillás, zöld öves, kócsagtollal diszitett kalpagos kardot tartó, kinövő magyar vitéz; takarók: ezüst-vörös, arany-kék. (K. K. XXXI. 381.)

Telekessy. Már a XIII. században virágzott eme vasmegyei kihalt birtokos családot vármegyénkben István győri kanonok, majd csanádi, végre 1699-1715. évben egri püspök tette ismertté. A Rákóczi időkben nevezetes szerepet játszott. Ő alapította az egri papnevelő intézetet.

Teleky (széki gróf). 1764. évi főnemesi összeírásán Ádám.

Teleky (nagythúri). Első ismert őse Pál túri lakos 1530-ban királyi beleegyezés mellett megvette hogykai Török László perkedi (Szabolcs) birtokát, 1552-ben pedig e donatiót fiára Lőrinczre ruházta át. Eme Lőrincz a nagythúri előnévvel címerlevelet nyelt II. Rudolftól 1582. évi ápril. 4-én s ezt megyénkben. 1583-ban ki is hirdettette.

Pál 1751-ben Szabolcsmegyétől bizonyáglevelet nyert, melyet fia Pál olaszpataki lakos s a táblázaton feltüntetett unokái 1772-ben a leleszi konventben helyeztek el. Vármegyénktől az 1807-ben született Lajos túri főbíró és az 1815-ben született Károly kaptak nemesi bizonyítványt 1846-ban. (1749. év 108. sz. 1846. év 768. sz. 1245. jkl. 1754. év 144., 222. sz. 296. jkl. Turul 1895. év 142. l. 1897. év 66. l.)

A család leszármazása:

[kép]

Tenturich lásd Szalatnay.

Terényi lásd Stummer.

Terpesi lásd Therpesi.

Tersztyánszky. Trsztyánszky András fia Mátyás gácsváraljai származású pásztói lakos, a ki bizonyára az ismert trencsénmegyei család sarja volt, Nógrádmegye bizonyítványával 1777. évben igazolta nemesi voltát. (1777. év 63. jkl. 1773. év 1. sz.)

Thar lásd Hamar.

Thassy (boczonádi, illetve miskei és monostori). Vármegyénk eme törzsökös birtokos családját okleveles adatok hiányában nem azonosíthatjuk ugyan a Nagy Iván (XI. 138.) említette azon Thassy családdal, melynek Kálmán nevű tagja 1472-ben hatalmaskodás miatt Báthory István országbíró elé volt idézve, annyit azonban mégis tudunk, hogy az alább említett armális elnyerése előtt is nemesnek kellett lennie, mert 1572-ben Pál egri lakos már mint ilyen szerepelt. (Hevesm. tört. II. 354.)

A czimeres nemeslevelet a parasztsorból történt kiemelésre való hivatkozással II. Mátyástól 1618. évi márcz. 16-án Thassy György, neje Dékány Borbála, fivérei Mihály (n. Maka Zsófia) és Benedek, továbbá unokatestvérei András (neje Jászberényi Zsófia) és György (n. Vámosy Katalin), fia Mihály, apósa Dékány János (n. Iványi Anna) s ennek leánya D. Zsuzsi nyerték s Füleken tartott közgyűlésén vármegyénk hirdette ki. Az oklevélben a társszerző György neve mellett a boczonádi előnév olvasható. (1618. év 1. sz.)

A főszerző György 1619-ben Heberdánszky Kristóf magvaszakadtával Monostorra, fivérei Mihály és Benedek pedig 1625. nov. 6-án Miskey Lázár magvaszakadtával Miskére nádori donatiót nyertek. A monostori birtokot Keczer András, a jászkúnok birája, erőhatalommal elfoglalta ugyan, de a nádor 1633-ban Benedeknek ítélte vissza. Eme két birtoktól vette a család jelenleg is használt előnevét. (1811. év pp. 3319. sz.)

Mindkét adományozásra I. Lipót 1698. márcz. 14-én Mihály és Maka Zsófia fia György fia György gyermekeinek Rozáliának - Rácz Istvánnának - Istvánnak, Andrásnak és Annának - Pethő Andrásnének - királyi megerősítést (jus regium) adott s ennek alapján a jászói konvent május 10-12-én ellenmondás nélkül birtokba vezette őket. (O. L. Lib. don. XV. 242.)

[kép]

A család előnemzedéke, mint az orsz. és a várm. levéltár, úgy a gyöngyösi, monostori anyakönyvek adatai alapján készült táblázatból láthatjuk, Mihálytól és Maka Zsófiától származik le. A többiekéről, kik a nemeslevélben megnevezve vannak, nem tudhatjuk, voltak-e utódaik. (O. L. Befejezetlen táblai perek Th. György és társainak Th. Benedeknek és József ellen.)

Az 1724. évi investigatio idején Gyöngyösön éltek Farkas, Ferencz, László és Mihály, továbbá Farkas fia Farkas, László fiai László és István. Ferencz 1733. előtt Vasmegyébe költözött át, ott alapított családot s 1744-ben már vármegyei főügyész volt. (1733. év 6. sz. 346. jkl.)

1765-ben Györgynek szépunokái György és nővére Katalin (Csima Lászlóné), továbbá István és Antal testvérek, valamint leányának Annának - Pethő Andrásnének - utódai a miskei javakat illetőleg egyezsége lépnek (1765. év pp. 802. sz.); utóbb említett Györgynek és meszlényi Marton Évának (+ 1808. előtt) gyermekei pedig, nevezetesen Viktória - Okolicsányi Jánosné, - Éva - Thassy Benedekné, - Amália - Tahy Gáspárné, - Nepomuczana - bohutai Horváth Bertalanné - 1825-ben osztoznak a szülőiktől s Francziska nővérüktől öröklött birtokaikon. (1795. év pp. 2470. Q. sz. 1825. év pp. 19., 51., 52. sz.)

Az 1809. évi insurrectionalis összeírásban Monostoron találjuk a következőket: Benedek 41 éves, Ignác 41 éves, Mihály 52 éves, ennek fiai Mihály 22 éves, Gábor 19 éves.

Nem tudtuk a családfába beilleszteni László (talán azonos az 1724-ben szerepelt ifj. Lászlóval) és Molnár Anna gyermekeit: Gáspárt (1749.), Erzsébetet (1751.), Lászlót (1754.), Ferenczet (1756.), Jánost és Istvánt (1758.); továbbá Jánosnak János, Borbála, Ferencz, Teréz, Mária és Anna nevű gyermekeit; végre a családnak a dunántúli megyékben - Vas, Zala, Somogy, Baranya - elterjedt ágazatát. (Balogh. Gy. Vasvárm. nem. cs. 148.)

A család címere: Kékben fiókaít tápláló pelikán; sisakdisz: jobb lábával 3 fehér, liliomot tartó pelikán; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az armalis eredetije Pusztamonostoron van a családnál, másolata pedig a m. kir. orsz. levéltárban található. (Ügyv. ir. 46 : 61.)

A nemesthassi Thassy és Thassy másk. Dékány néven ismert családokról, bár talán szintén az itt leírt család törzséből erednek, külön emlékezünk meg.

Thassy (nemesthassi). A nemesthassi előnevet viselte Mihály, 1671-ben vármegyénk alispánja. 1699-ben özvegye szentdomonkosi birtokos. Ugyanekkor Ferencz özvegyének Szentimrén és Szolnokon, később pedig Jászszentgyörgyön voltak birtokai. Ferencznek fia lehetett ama Ferencz, kinek neje Bezzegh Éva, fogadott fia pedig Barinay Ferencz volt. 1747. évi végrendeletében örökösei közt találjuk néhai Thassy Imre és Zsell Katalin névszerint meg nem nevezett gyermekeit. (1753. év pp. 501. sz.)

Mihály alispán 1673. évi pecsétjében úgy a pajzsalak, mint a sisakdisz lombos gyümölcsfa, melyre kígyó tekerőzik. (1673. év 15. sz.) Ugyanezt a címert találjuk a gyöngyösi Ferenczrendiek címeres albumában is.

Thassy másk. **Dékány**. 1677. évi febr. 17-én kaptak armalist Th. m. D. Mihály, neje Nagy Katalin, gyermekeik Ferencz és István, továbbá Nagy György. Kihirdetett ugyanazon évben. Mivel nevezettek a nemesthassi előnevet akarták viselni, a kihirdetésnek nemesthassi Thassy Mihály alispán ellenmondott. (1677. év 222. jkl.)

- Therpesi.** Kihalt ősrégi birtokos család, mely nevét Terpes falutól vette. 1455-ben Miklós és nagybesseneyi Besseney Mihály alnádor kölcsönös örökösödési szerződést kötöttek a terpesi és széki javakat illetőleg, melyekre aztán 1461-ben ez utóbbi királyi donatiót nyert. (Turul 1889. év 3., 6. l. 1890. év 145. l.) 1489-ben szerepelnek ivádi Therpes János és Mihály. (O. L. DL. 25399.)
- Thorma** Ferencz, Békésmegye ügyésze, Veszprémmegye bizonyáglevelével igazolja nemességét 1793-ban. Atyja József veszprémi esküdt, majd békési szolgabíró, nagyatyja István Veszprémi táblabíró, nagybátyja László a kúriai levéltár igazgatója volt. A kihirdetés okát nem ismerjük. (1793. év 66. jkl.) A csopaki előnevet viseli. (1828. év pp. 47. sz.)
- Thúry.** II. Mátyástól kapták a nemességet 1618. évi ápril 10-én Th. Pál, neje Anna, fia Pál, unokája István a következő címerrel: Kékben hármass zöld halmon arany egyszarvú; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék. Kihirdette 1622-ben Szabolcsmegye; másolata ismeretlen úton-módon levéltárunkba került. (1618. év 2. sz.)
- Thúri.** Th. Pál fia Pál gyöngyösi lakostól 1761-ben mint hamisított lett elkobozva a II. Ferdinand által 1635. évi febr. 7-én adományozott s Abaújban 1642. évi ápr. 28-án kihirdetett eredeti nemeslevél. Az oklevélben ugyan a Thúri Pál, neje Pápay Anna, fiai István és András neveket olvassuk, de hogy kik voltak a valódi nemességszerzők, ezt a kérdést függőben kellett hagynunk.
- Abaújmegye alispánjának 7954/904. sz. közlése szerint ugyanis az 1635. febr. 7-én kelt, 1642. ápr. 28-án hirdetett armalist Vizsolyi András, neje Benicy Zsuzsi, fiai István és András nyerték; az oklevélből pedig arra lehet következtetni, hogy a Thúri szóból csupán a két utolsó betű (ri) s az István (Stephanu) név hamisított, míg Pápay Anna neve érintetlen.
- Az armalis címere: Kékben tóból kiemelkedő szikla tetején csőrében olajágot tartó fehér galamb; sisakdisz: vörös ruhás könyöklő kar kezében babérkoszorúval; takarók: arany-kék, vörösezüst. (1635. év 1. sz. 1764. év 170. jkl.)
- Thúry.** 1665. évi armalisáról a Nagy családnál már megemlékeztünk. 1700-ban János fia Pál gyöngyöspüspökii lakos bizonyáglevelet nyert. (1666. év 69. jkl. 1700. év 118. sz. 456. jkl. 1725. év 168. sz. 810. jkl. 1799. év 195. sz.)
- Timár** A nemeslevelet III. Ferdinand 1654. évi júl. 8-án adta T. Márton, neje Zsuzsi, gyermekei János, Pál, Zsuzsi, Anna, fivére Márton részére s 1655-ben vármegyénk hirdette ki.
- Az armalis másolata szerint a címer: Kékben zöld alapon kardos griff; sisakdisz: kiemelkedőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Márton és Pál 1676-ban mint gyöngyösi lakosok igazoltattak. (1655. év 26. jkl. 1676. év 177. jkl.)
- Jánostól származott Mihály (1678. Gyöngyös) csabai, majd endrődi lakos, ettől Gergely (sz. 1740. Endrőd) és II. Mihály (sz. 1750. Endrőd).
- Gergely és Gáll Ilona Endrődön született gyermekei voltak: Mátyás (1761.), János (1765.), György (1771.), Gergely (1773.) és Mihály (1781.).
- II. Mihálynak két felesége volt, az első, Lados Annától, származott István (1787.) mérnök, a másodiktól, Lizitskay Annától, Mátyás (1799.) pesti lakos.
- Ezek nemességigazoló pört indítottak az ügyész ellen, mely azonban befejezetlen maradt. (Külön pp. 165. sz.) Pestmegyében is volt egy ágazata; ez a Patay nevet viselte. (Kőszeghi Nem. csal. Pestm. 397.)
- Timon.** Trencsénmegyei család, I. Lipóttól 1694. évi decz. 31-én kaptak magyar nemességet Timon a Schmerhoff János, Sámuel jezsuita és István testvérek személyében. A kurucz időkben Lukács hadnagy megyénkben telepedett meg. Tőle származott Gergely, ettől születtek István és József, kik a XVIII. század végén Egerben laktak. Józsettől (+ 1847. Eger) és Kovács

Katalintól Verneléten születtek: László-János (1808.), Bertalan-Mihály (1810.), Mária-Ludovika (1812.), Zsigmond (1817.) és Nándor (1824.) honvédezredes.

Bertalan-Mihály 1848/49. honvédszázados, megyei főmérnök és Dombrády Mária fiai Ákos (1850. Eger) ministeri tanácsos, egyetemi tanár, Béla-Antal (1852. Eger) kápt. főmérnök és Zoltán (1857. Tiszabő) aradi tanár.

Zsigmond 1848/49. honvédhuszárőrnagytól, a Keglevich grófok főszámvevőjétől és Dombay Annától származtak Tibor-László (1863. Pétervásár) főhadnagy, postafőnök, Tihamér-György (1866.) okl. jegyző és Zsigmond (1873. Szilvás) felnémeti plébános. (1792. év 759. sz. U. N. J. II. 264.)

Titos Imre nagybáttonyi lakos 1724. évben a nemesi investigatio alkalmával Bars megye bizonyítványával igazolta nemesi voltát.

Toka István, neje Péntek Ágnes, fiai István, Tamás, András, János részére 1653. évi apr. 21-én adományozott armalis kihirdettetett 1654-ben. (1654. év 6. jkl.)

Toldy. Pestmegyéből, hol az 1700. év folyamán I. István, I. András és Kristóf kihirdetettek, költözött át megyénkbe.

I. István fiai I. György és I. János 1721-ben mutatták be Pest megye bizonyoságlevelét; ugyanők, valamint I. György fiai III. György és I. Mihály, I. János fiai II. György és II. István az 1724. évi investigatio idején Gyöngyösön laktak. (1721. év 94. sz.)

I. András fia volt II. János, ezé Tamás tari lakos, kinek Csépe Sárával való házasságából származtak: I. Pál, II. Mihály, III. István, III. János, Ferencz, IV. György (1733.) és II. András (1740.), az utód nélkül maradt tari, majd félegyházi lakos.

I. Pál és Sándor Ilona fiai: III. Mihály (1744.) és Imre (1752.).

II. Mihály és Bazsó Anna fiai: Gergely (1746.), III. András (1759.), Jakab (1761.) és V. Mihály (1769.).

III. István félegyházi lakos és Pinzi Erzsébet fiai: I. József (1752.) és IV. Mihály (1758.).

III. János félegyházi lakos és Nagy Ágnes fiai: V. János (1786.), III. Pál (1790.) és IV. István (1803.).

Ferencz félegyházi lakos és Molnár Anna fiai: II. Pál (1782.) és IV. János (1784.).

IV. György és Bagó Erzsébet fia: Mátyás (1774.).

Gergelytől és Molnár Ilonától 1789-ben II. József és 1793-ban V. István születtek. (1802. év 758. A. sz.)

Nemességükről bizonyoságlevelet nyertek: 1778-ban I. Pál, IV. György (1778. év 320. sz. 256. jkl.); 1806-ban II. Mihály III. István, III. János, Ferencz és II. András. (1806. év 252., 747. sz. 457., 1388. jkl.)

Hévizen, Kürtösön, Csantavéren és Nagykállóban is lakott a család, melynek leszármazásáról a pestmegyei levéltárban bővebb adatokat is találunk. (1737. év 152. sz.)

Tolmágy. I. Lipóttól 1692. évi júl. 2-án nyert armalisát 1693. apr. 27-én Nógrádmegye hirdette ki. Nemességszerzők voltak: János, neje Kancsó Dorottya, gyermekei Ferencz, Gábor, László és Dorottya. Az említett Ferencznek József fiától való unokája János pásztói lakos Nógrádmegye bizonyítványával 1822-ben igazolta nemességét. (1822. év 856. sz. 747. jkl.)

Tolnay másk. **Literáty.** Az 1724. évi investigatio alkalmával István egri lakos a II. Mátyás által 1610. aug. 8-án L. m. T. Imre, neje Gombos Anna, fivére T. János, végre T. Gergely javára adományozott, 1612-ben Borsodban, 1715-ben Pestmegyében kihirdetett armalissal igazolván nemességét 1725-ben bizonyoságlevelet nyert. (1725. év 173. sz.) 1727. évben Sámuel Zemplénmegyében lakott. (1727. év 55. sz.)

Tolvay. A nemeslevelet I. Lipóttól 1666. márcz. 30-án T. Demeter és Gáspár testvérek, továbbá Demeter fia Márton, ennek neje Kischáthy Borbála, gyermekei Péter, Anna, Katalin és

Dorottya; Gáspár neje Berenthey Anna, fiai Ferencz és Miklós, ennek neje Kiss Anna s fiai Benedek és János ennek neje Fekete Katalin s fiai János, György, István és Demeter nyertek s 1669-ben Heves, majd Borsodmegyék hirdették ki. A nemességszerzők magas korára vall, hogy az armalisban unokáik, illetve szépunokáik is meg vannak nevezve. (1669. év 75. jkl.)

1724-ben bizonyoságlevelet nyertek István - István fia, Demeter unokája - poroszlói, Benedek, id. és ifj. Demeter tiszaszőlősi, Ferencz és István igriczi lakosok. (1724. év 18. sz. 1733. év 34. sz.)

1752-ben a család több tagja Borsodban lakik s igazolja, hogy nemeslevelük Fülek várában elpusztult. (Borsodm. lev. Pr. 24. f. 1085.)

Tomcsányi (tomcsányi). A család túróczi megyei ősi fészkeből Pál és Zathureczky Eufrozina fia János 1705-ben Zboróra költözött. Ettől származtak János zborói, István nagyzalacsikai és I. Pál szintén zborói lakosok.

János zborói lakos fiai voltak Fülöp és a Sárosmegye bizonyítványa alapján 1760-ban megyénkben kihirdetett János erki lakos.

István nagyzalacsikai lakostól származtak: János, István és Pál.

Pái zborói lakos fiai voltak: István, Márton és Pál. (1760. év 260. sz. 428. jkl. 1759. év 198. sz. 139. jkl.)

Talán János erki lakos fia volt azon István (1754-1834.), kinek Császár Katalinnal való házasságából származtak: Gábor (1. n. Melegh Mária, 2. n. Melegh Anasztázia), Anna (1811.), Katalin (1815.), Ágota (1824. 1. f. Homonnay János, 2. f. Balás Gergely), Ágnes (f. Melegh István), Ferencz, András (n. Majzik Ágnes s lánya Ida, Thassy Antalné).

Tompa. 1665. évi armalisáról a Tóth családnál teszünk említést. 1716-ban György aldebrői, az 1724. évi investigatókor János tarnabodi, György kompolti lakosok. (1716. év 794. jkl.) János fia Farkas 1754-ben Békésbe költözik s bizonyoságlevelet nyer. (1754. év 174. sz.)

Torkos. A nemeslevelet II. Rudolftól 1587. decz. 22-én T. János; fivérei István, András, unokái Péter, János, Mihály nyerték s 1590-ben Győrmegye hirdette ki. Péter győri szolgabírótól (1612.) és Kapornaky Krisztinától származott Péter, ettől és Zákányi Annától János, ettől István, András és Imre, kinek Zsigmond nevű fia, az Esterházy ezred kapitánya, Győrmegye bizonyoságlevele alapján kihirdettetett 1771-ben. (1765. év 116. sz. 1771. év 75. jkl.)

Torma. lásd Thorma.

Tornyos. Nagy Iván szerint III. Ferdinand 1651-ben nemesítette meg Mátyást, kinek Pál nevű fiától való Pál nevű unokája Nógrádtól 1721-ben bizonyoságlevelet nyert. Pestmegyében is előfordul. (1721. év 96. sz. 1725. év 161. sz. 1823. év 1087. sz. 1748. jk. N. I. 263. Községi Nem. cs. Pestm. 400.) Armalisa a m. kir. orsz. levéltárban van.

Tóth. Ezen 1636-ban megnevesített családból János méhi, majd kompolti lakos az 1724. évi investigatókor Gömörmegye bizonyítványával igazolta nemességét. (1725. év 19. sz.) Nem tudjuk, azonos-e az 1732-ben Mezőtárkányban lakott ama Jánossal, kinek apja Ferencz, nagyapja György volt. (1732. év 190. sz.)

Tóth-Kabay József madarasi és Sámuel tiszaszalóki lakosok, az előbbinek fiai József, Sándor, Dániel, Lajos és Gábor, az utóbbié, vagyis Sámuelé, Sándor Szabolcsmegye bizonyoságlevele alapján kihirdettetnek 1803. évben. (1803. év 480. jkl.) Ugy lehet, hogy a Rákóczi által 1645. decz. 24-én megnevesített T. de Kaba Mihály és János utódai voltak.

Tóth másk. **Korbely** Jakab, János, Máté testvérek részére 1653. év ápr. 1-én adományozott armalis kihirdettetett 1654-ben s Borsodmegye levéltárában található. (1654. év 17. jkl. Turul 1897. év 87.)

Tóth másk. **Szigethy** vagy **Hajdú-Tóth** Az 1654. évi jún. 4-én T. m. Sz. Mihály dévaványai lakos, neje Csarnay Erzsébet, János s neje Katalin javára adományozott armalis kihirdettetett 1658-ban.

(1658. év 20. jkl.) Az 1724. évi investigatiókor igazoltattak a fenti Mihály fiai I. Gergely, II. János, II. Mihály, egy másik Gergely, ki bizonyára az armalisban levő I. Jánostól származott.

A Karczagra költözött II. János fiai voltak: az 1755-ben Békésben megtelepedett III. Gergely és III. Mihály. Ez utóbbtól származott ama IV. Mihály, a ki V. Mihály, Péter és III. János nevű fiaival együtt 1829-ben bizonyáglevelet nyert. Ezek a Hajdú-Tóth nevet viselték. (1829. év 709. sz. 328., 519., 1041. jkl. 1830. év 962. sz. 1235., 1378. jkl. Békésm. tört. III. 255.)

Össze nem tévesztendő az 1611-ben donatiót nyert vasmegyei családdal.

Tóth. Az armalist I. Lipóttól Prónai György, fiai István és András, testvére Tamás, Nagy András, János és István, Tóth Mihály és László kapták és 1660-ban Tornamegye hirdette ki. Az abaújmegyei 1754/5. évi összeírásban szereplő János fia János átányi jegyző Abaújmegye bizonyítványa alapján kihirdettetett 1794. decz. 9-én. (1794. év 600. B. sz.)

Tóth György, fia István, fivérei István, András és Miklós, Tompa István és János s ennek fia Mihály részére 1665-ben adományozott armalist kihirdette Borsodmegye 1668-ban. András 1699-ben sarudi birtokos. (1668. év 2. sz.) Czímerlevél található: O. L. Htt. Nob. Poson.

Tóth. Borsodmegye hirdette ki ama nemeslevelet, melyet 1677. ápr. 29-én T. Gergely, neje Szarba Anna, fiai Mihály, István, György, Márton és András, továbbá fivérei Albert, János és Péter kaptak.

Az említett Albert fia volt I. János, ezé I. Márton zsérczi lakos, ezéi II. Márton, II. János és I. Ferencz tiszaföldvári lakosok.

II. Mártonnak úgy első feleségétől, Molnár Katalintól, mint a másodiktól, Kovács Ilonától, 3-3 fia volt és pedig: 1) I. Mihály (1783.), kinek Köntzi Katalintól való fiai: Sándor (1810.), II. Gábor (1813.), Bálint (1815.) és III. Mihály (1818); 2) III. János (1785.), ennek Somogyi Annától való fia VI. János (1817.); 3.) III. Márton (1793.), ennek és Varga Évának fiai: III. Ferencz (1817.) és Károly (1825.); 4) I. István (1796.); ennek fia Gulyás Sárától II. István (1819.); 5) József (1803.); 6. András (1805.)

II. János fiai I. András (1766), kinek utódait nem ismerjük és IV. János (1769.), ennek fiai Farkas Évától I. Gábor és V. János.

I. Ferencz és Paksi Ilona fia volt Lőrincz, ezéi pedig Pap Máriától: II. Mihály (1812), II. Ferencz (1815.), VII. János (1817.) és Gáspár (1822.).

Nemességüket 1828-ban hirdette ki a vármegye. (1828. év 1133. sz. 1410., 2177. jkl. 1826. év 1100. sz. 1151. jkl.) Az armalisban megnevezett Pétertől a cserépfalvi és csáthi ág származott.

Tóth. III. Károly 1714. évi márcz. 4-én nemesítette meg T. Györgyöt, Bélát és Istvánt, továbbá György nejét Hegedüs Ilonát s fiait Mátyást és Mártont, Béla nejét Farkas Ilonát s fiait Gergelyt és Jánost. A nemeslevelet még azon évben vármegyénkben hirdettették ki. (1714. év 43. sz. 561. jkl.) Az 1724. évben füzesabonyi lakosok voltak.

I. Györgynek és Hegedüs Ilonának az armalisban megnevezett s utódok nélkül elhalt Mátyáson és Mártonon kívül még egy fiuk volt, II. György (sz. 1716.), kitől és Kovács Ilonától származott I. Mihály (1753. Dormánd), ennek fia volt Bodó Erzsébettől III. György (sz. 1782.), ezéi pedig Kovács Annától II. Mihály (1816.) és László (1823.).

Az Egerben és Tiszafüreden birtokos és néhol Albertnek nevezett Bélától és Farkas Ilonától származtak: 1. Gergely, ennek neje Csomortányi Anna, leánya pedig Apollónia (Petheő Károlyné); 2. I. János füzesabonyi lakos; 3. Albert; 4. II. István; 5. Erzsébet, Koczka István neje.

I. János és Sághy Zsuzsi fiai: Imre egri kanonok és Péter (sz. 1746.); ezéi Szabó Katalintól. II. János (1778. Besenyőtelek) és II. Péter; ezéi Mlinkó Erzsébettől III. János (1800.) és II. Márton.

Nemességükről bizonyáglevelet nyertek: 1825-ben III. János és II. Márton besenyőteleki, 1843-ban II. Mihály és László dormándi lakosok. (1825. év 63. sz. 115. jkl. 1843. év 636. sz. 1795. év 302. sz. 331. jkl. 1759. év pp. 653. Q. sz.)

Czímer az armalis másolata alapján: Kékben hármass zöld halom felett 3 buzakalászt tartó vörös mezű kar; sisakdisz: a pajzsalak karddal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1843. év 636. sz. K. K. XXX. 240.)

Tóth János és György, ez utóbbi neje Nigg Erzsébet, gyermekei Károly, János, Ernő, Márton, Rajmund-György, Miklós-József, Erzsébet és Tóth János kapitány részére 1793. évi jan. 21-én adományozott armalist még azon évben Pestmegye, 1796-ban Hevesmegye hirdették ki. (1796. év 361. sz. 424. jkl.) Czímer: K. K. LVII. 14.

Tóth. 1816-ban Imre és Antal szolnoki lakos testvérek s ezek fiai kihirdettnek A kihirdetés alapjául szolgáló s a győrmegyeit is magában foglaló bizonyáglevélben az alábbi genealogiai adatok vannak:

[kép]

Nemességének eredetére nincsenek adataink. (1816. év 703. sz. 1077. jkl.)

Tóth. 1807. évi tanuvalomások szerint Péter csetneki lakostól és Hőlye Katalintól születtek István és Mihály egri lakosok, ez utóbbtól és Papp Katalintól Ignác, Antal és Mihály. Nemességük kihirdetve nem lett. (1807. év 778. sz. 1235. jkl.)

Tóth másk. **Szabó** Gergely törökszentmiklósi lakos 1776-ban Szabolcsmegye bizonyáglevelét mutatja fel, de ezt a vármegye kihirdetés alapjául el nem fogadja. (1776. év 260. jkl.)

Tóth másk. **Czere** András gyöngyösi lakos Veszprém- és Komárommegyék bizonyáglevele alapján kihirdettetik 1721-ben. (1721. év 93. sz.)

Tóth (fejérgyarmati) István, Károly és Lajos - Andrásnak fiai, Andrásnak unokái - érszentmihályi származású kúnszentmártoni lakosok Középszolnok bizonyáglevele alapján kihirdettnek 1847. évben. (1847. év 1727. sz. 1948. jkl. N. I. XI. 277.)

Tóth lásd Balla.

Tóth lásd Bereczky.

Tóth lásd Hotta.

Tóth lásd Keresztessy.

Tóth lásd Madarász.

Tóth lásd Szabó.

Tótfalusy. III. Ferdinándtól 1649. apr. 20-án nyert nemeslevelét 1650-ben Szatmármegye hirdette ki. 1729-ben János gyöngyösi és Sámuel margittai lakosok Biharmegyétől bizonyáglevelet nyernek. (1729. év 75. sz.): Az armalis átirata található: O. L. Htt. Oszt.; Váradi kápt. lev. VI. 320., 123.

Tókéssy lásd Dóczy.

Tölszék lásd Újváry.

Tőrey. Eredeti armalisa, melyet Lipót királytól 1676. évi márcz. 7-én Tőrey András szerzett s még azon évben Barsmegye hirdetett, vármegyénk levéltárában van. Czímer: Kékben zöld alapon

vörös ruhás, sárga csizmás magyar vitéz pallost tart; sisakdisz: kettős farkú növekvő oroszlán pallossal; takarók: arany-kék, vörös-ezüst. (1676. év 47. sz.)

Törő (túri) András, neje Cziffy Erzsébet, fivére Mátyás és Szemerey Péter javára 1656. aug. 12-én adományozott armalis kihirdettetett 1657. évben. (1657. év 17. jkl.) Mezőtúron laktak: 1709-ben András, az 1724. évi investigatiókor András, Demeter és Mátyás testvérek. (1709. év 17. jkl.)

Török (enyingi). Szakmunkákban többszörösen tárgyalt történelmi nevezetességű család, mely I. Mátyástól 1481. évi nov. 26-án Enyingi Török Ambrus, fiai Imre és Benedek, továbbá Bakonoki Török Péter fia András és László fia László személyében nyert czimerlevelet. Ambrus soproni főispán és szőrényi bán, fia Imre belgrádi bán volt; ettől származott Bálint szintén belgrádi bán, ettől Ferencz, a ki nejevel, gúthi Országh Borbálával és István, Fruzsina, Zsuzsanna, Ilona nevű gyermekeivel együtt Miksa királytól 1569-ben adományt nyert a magtalanul elhunyt gúthi Országh Kristóf terjedelmes javaira. (1748. év pp. 397. sz. Turul 1897. év 33. 1892. év 28. 1893. év 22. I. N. I. XI. 290. Siebm. 680. Hevesm. tört. II. 251.)

Az adományozott birtokok közül Szentjakabot, Gyandát, Ványát és Fegyverneket István 1608-ban 3000 frtéért elzálogosította Dósa Tamásnak. (O. L. Ügyv. ir. fasc. 49. N. 30.) Ezen István pápai várkapitánynak 1618-ban bekövetkezett halásával a család sírba szállt s birtokait az említett Török Zsuzsanna, Nyáry Pálné, révén a Nyáry család örökölte.

Török (szendrői nemes és gróf). Első ismert őse Bálint a XVI. század közepén az egri, majd a szendrői vár kapitánya volt. Fia II. Bálint (1554-1630.) egri kapitány; ennek első nejétől, Boza Katalintól, való egyik fia III. Bálint tornai alispán. III. Bálintnak I. Ferencz fiától való unokái II. András nógrádi és II. Ferencz tornai alispánok terjesztették tovább a családot s az előbbi a most is virágzó nógrádi és gömöri nemesi ágaknak, az utóbbi pedig az 1774. évben grófi rangra emelt I. József nevű fia révén a grófi ágának lett alapítójává.

Vármegyénkben II. András felesége, regőczy Huszár Júlia - Imre és Nyáry Mária leánya - jussán a Nyáry javakban, II. Ferencz pedig a kihalt Pászthóy család pásztói jószágában birtak földesúri joggal. II. Andrásnak Imre fiától és garamszegi Géczy Júliától való unokái: András, Klára - galánthai Balogh Jánosné - és Zsófia - bellusi Baross Józsefné - 1755-ben osztoznak atyjuk után maradt örökségükön. A pásztói birtokot II. Ferencz fia I. József 1740. évben 25 évre 30000 frtéért zálogba adta a pásztói apátságnak. (1778. év pp. 2096. sz. 1806. év pp. 3348. sz. 1769. év pp. 916. sz. 1805. év pp. 3295. sz. N. I. XI. 298. Turul 1892. év 35. I. Siebm. 681. M. Nemz. Zsebk. I. r. I. 255. K. K. L. 134.)

Török. Csoma József Abaújszabolcs. nemes családjai cz. munkájának 665. lapján említést tesz egy T. családról, melynek II. Rudolf által 1578. aug. 24-én adott armalisát 1580-ban vármegyénk hirdettette ki s mely az abaújszabolcsi Szentandrás lakott. Nekünk nincsenek adataink a családról. Kétséges, hogy ezen családból származtak-e az 1699. évi összeírásban szereplő Ferencz örvényi, kiskörei és burai, Pál verpeléti lakosok.

Török. III. Ferdinándtól 1650. évi szept. 17-én T. István, neje Phyleöp Erzsébet, fivére Mihály, ennek neje Mártonffy Dorottya s leányai Katalin és Erzsébet nyerték a nemességet az armalis másolata szerint eme czímerrel: Vörös pajzsban nyakán nyíllal átlőtt, követ tartó daru; sisakdisz: vértezett könyöklő kar karddal, melynek hegyén levágott törökfej van; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Győr megyében 1725-ben igazolta nemességét Mihály, ettől származott József seborvos győri, komáromi és szolnoki lakos, ettől születtek János szolnokabonyi és Sándor szolnoki lakosok, a kik fiaikkal együtt, nevezetesen az előbbi Jánossal és Zsigmonddal, az utóbbi pedig Imrével Győr megye bizonyítványa alapján 1839-ben kihirdettetnek. (1890. év 2861. sz. 1704. jkl.)

Török. A Lipót király által 1658. évi aug. 1-én T. János s fia Péter javára adományozott armalisra való hivatkozással Borsodmegye bizonyáglevele alapján 1760-ban kihirdettetik János fia István gyöngyösi lakos. (1760. év 208. A. sz. 347. jkl.)

Török. Nemeslevelét, melyet I. Lipót 1663. évi május 6-án adott T. István, testvére András s ennek gyermekei Zsigmond és László részére, Abaújmegye hirdette. Ezek egyik leszármazottja Sámuel a berni egyetemet elvégezvén előbb soltrai, majd átányi ref. lelkész volt s Abaújmegye bizonyáglevelével 1805-ben igazolta nemesi voltát. Ennek jakabházi Koszorús Máriától való fia Lajos született 1805. évben. (1805. év 511. sz. 1826. év 946. sz. 1004. jkl.)

Török István tarnaméri lakos, neje Tissin Anna-Mária, gyermekei József, Imre, Katalin és Francziska 1718. aug. 24-én nyertek nemeslevelet, mely még azon évben kihirdettetett. (1718. év 1071. jkl.) Czímer K. K. XXXII. 109.

Török (almási). Komárommegyéből István 1720-ban Nógrádmegyébe költözött; fia Sándor Halászon lakott, unokája József (neje szentandrászi Andreánszky Klára) hevesi birtokos volt s Nógrádmegye bizonyáglevelével 1772-ben igazolta nemességét. (1772. év 331. jkl. 1777. év pp. 2078. sz. 1778. év pp. 2102. sz. 1772. év pp. 970. sz.)

Török lásd Hegedűs.

Török lásd Lestár.

Török lásd Sándor.

Törös. III. Ferdinándtól 1655. évi márczius 15-én T. Gergely, neje Katalin, fiai István, János, Pál, Mátyás nemeslevelet nyertek a következő címerrel: Vörösben zöld alapon kardot tartó oroszlán; sisakdisz: felnyuló vértezett kar karddal; takarók: kék-arany, ezüst-kék. Kihirdette 1655-ben Hevesmegye Füleken tartott közgyűlésén. (1655. év 24. jkl.)

János fia István az 1724. évi investigatio idején Kiskörén lakott, majd Tiszaburára, 1752-ben pedig Nádudvarra költözött s ez alkalomból bizonyáglevelet nyert. (1752. év 78. sz. 26. jkl.)

A biharmegyei ágazatból Pál fia Pál, Mihály fiai Mihály, Mátyás és Sámuel 1815-ben Biharmegye törvényszéke előtt nemességigazoló pört indítottak s ezt 1820-ban meg is nyerték. A helytartótanács azonban a hozott ítéletet - hatáskör hiánya miatt - megsemmisítette s nevezetteket Hevesmegyéhez utasította. 1825. évtől 1847. évig húzódott a pör s azzal végződött, hogy nemességük itt is elismertetett. A helytartótanácsnak ez ügyben való végleges döntése azonban, úgy látszik, elmaradt. (1842. év 1002., 1859. jkl. Külön pp. 164. sz.)

Nemzedékrendje:

[kép]

Tóser István fia János sikabonyi származású mocsai lakos s ennek fiai András, Pál, János és István Pozsonymegyétől 1766-ban bizonyáglevelet nyertek. Ezek közül András megyénkbe költözött s 1791-ben igazolta nemességét. (1791. év 1007. sz. 1064. jkl.)

Trangos lásd Mattos.

Trásy. Mária Terézia 1753. évi júl. 2-án nemesítette meg Tr. Imrét, nejét Kozáry Borbálát, gyermekeit Jánost, Pált, Katalint, Júliát s az 1753-ban Nógrádban, 1754-ben Hevesben kihirdetett armalis másolata szerint eme címert adta nekik: Kékben zöld alapon lépő bárány; sisakdisz: növekvő fekete egyszarvú; takarók: mindkét részen ezüst-kék. (1754. év 14. sz. 203. jkl. K. K. XLIII. 131.)

Az armalisban megnevezett I. Jánostól és Vona Erzsébettől származtak 1. I. György (sz. 1756.), ettől és Fejes Erzsébettől II. György (sz. 1781.); 2. II. János (sz. 1759.), ettől és Privel Teréztől IV. János

és Viktor; 3. I. István (sz. 1765.), ettől és Pruckner Erzsébettől II. József (sz. 1785.) és II. István (sz. 1798.); 4. Lőrincz (sz. 1768.); 5. I. József.

Lőrincztől és Urbány Katától születtek: III. János (sz. 1793.), II. Pál (sz. 1797.), Mátyás (sz. 1812.) és III. István (sz. 1814.).

III. István és Fejes Katalin Egerben született gyermekei: III. György (sz. 1819., ennek Nagy Zsuzsival való házasságából 1841-ben született IV. György), Antal (sz. 1830.), Alajos (sz. 1836.), IV. István (sz. 1839.), III. József (sz. 1841.).

Nemességükről bizonyáglevelet nyertek: 1766-ban Pál, Károlyi ezredbeli kadét; 1840-ben II. János, Apponyi Antal gróf volt pozsonyi jószágigazgatójának, továbbá I. Istvánnak és Lőrincznek fiai, kik közül Ferencz egri lakos volt, a többiek pedig Nagyivánon laktak; 1845-ben végre III. Istvánnak fiai és unokája. (1766. év 253. sz. 385. jkl. 1840. év 1919. sz. 1480. jkl. 1845. év 600. sz. 838. jkl. 1773. év 292. jkl.)

Trnovszky (kelemenfalvi). A lipótmegyei Kelemenfalváról származik. Márton Nógrád megyének - a Liptómege által 1755-ben János, Pál, Márton, Mihály és Erzsébet romhányi lakosok javára kiadott testimonialist is magában foglaló - bizonyáglevelével kihirdetett nemességét 1776. évben. (1776. év 1. et A. sz. 59. jkl.)

Trombitás lásd Hegedüs.

Trombitás lásd Prieszol.

Trshtyánszky lásd Tershtyánszky.

Tunkl Lásd Homályosy.

Turcsányi. I. Lipót király 1659. évi aug. 20-án nemesítette meg T. Illést, nejét Kriszton Zsófiát, fiait Jánost, András, Mártont, Mátyást, testvéreit Jánost, Györgyöt, Illést s a következő címert adta nekik: Kék pajzsban fiókáit vérével tápláló pelikán; sisakdisz: növekvő ezüst egyszarvú; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. A Gömörmege 1663. évi egyik közgyűlésén kihirdetett armalis másolatát levéltárunkban találjuk. (1659. év 9. sz.)

1699. évben János árokszállási és leleszi birtokos. Az 1724. évi nemesi vizsgálatok idején György fiai Márton és Mihály, Illés fia Mátyás, Tóbiás fia György szentdomonkosi lakosok. Márton 1727-ben már Árokszálláson tűnt fel és Mátyás, János fiaival együtt bizonyáglevelet nyert. (1727. év 139. sz.)

Nem tudjuk, ezen családhoz sorozzuk-e azon Györgyöt és Mihályt kik 1794. táján Csányon, majd Törökszentmiklóson laktak. (1794. év 676. sz. 1018. jkl.)

Túróczy lásd Bernáth.

Túróczy. A nemeslevelet I. Lipót 1659. évi nov. 30-án adta Túróczy György, ennek rokona Botka más. Sziggyártó János részére és 1660. évben Hontmege hirdette ki. Az említett Györgytől származott Mátyás, ennek fiai voltak János és András, ez utóbbi pedig a Pestmege bizonyáglevele alapján 1783-ban kihirdetett András hevesi lakos és Imre zsidói lakos. A család egyrésze Szarvason lakott. Címerlevele Pestmege levéltárában található. (1783. év 221. O. sz. 198. jkl.)

Tussay (tussai). A XVIII. század közepén Ráday jusson Nagyrédén birtokos.

Tuz lásd Csúsz.

Tzucz lásd Csúsz.

U.

Udvardy másk. **Cserna**. A címeres nemeslevelet II. Ferninandtól 1625. évi márcz. 10-én Cserna István, neje Anna, gyermekei Mihály és Katalin, tovább testvére György s ennek neje Zsófia nyerték és Komárommegye hirdette ki. Az utólag felvett Udvardy családnéből arra következtetünk, hogy eredetileg a komárommegyei Udvardon lakott a család. A nemességszerző Istvánnak Mátyás nevű fiától való egyike unokája, István, Fejérmegyétől 1727. évben bizonyáglevelét kapott. Ettől származott Mihály, ettől János zámolyi Lakos, ettől is János, előbb Eszterházy János gróf mérnöke Oszlopon, majd egri lakos, a ki Fejérmegye bizonyáglevelével 1829-ben igazolta nemesi voltát. A család eredetileg református volt, ma a hevesi ág katolikus. Armalisa Pestmegye levéltárában található s e szerint a címér: Kék pajzsban zöld alapon oroszlán karddal; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: vörös-kék mindkét részen. (1829. év 717. sz. 1084. jkl. Kőszeghi Nem. cs. Pestm. 67., 411.)

Udvarhelyi. Eme székely eredetű családból Beregmegyének - Szabolcs-, Szatmármegyék és Udvarhelyszék testimonialisait is magában foglaló - bizonyáglevelé alapján 1826-ban kihirdették István gyürei lakosnak fia Miklós tiszabádi tanító s ennek fiai Miklós, István és Sándor. (1826. év 859. sz. 896. jkl. 1827. év 161. sz. 223. jkl.)

Ugronovics (ledeneczi). Trencsénmegyei ősi fészkeből Kristóf 1745. év körül telepedett meg megyénkben. Nőül vette Tarródy Apolloniát s általa birtokos lett Hevesen, Pélyen, Átányban, Kürün, Fegyverneken s ezenfelül 1748-ban bérbe vette a Sembery-féle birtokrészt Nagyrédén. Meghalt 1762-64. közt. Gyermekei: Erzsébet (Szabó Györgyné), Anna (Lessenyei Imréné), Borbála (Dévay Pálné) és az utód nélkül maradt Kristóf. (1746. év 111. sz. 152. jkl. 1748. év pp. 389. sz. 1754. év 233. jkl. 1780. év pp. 2180. sz. 1801. év pp. 3097. sz.)

Uher lásd Szadeczky.

Új. Nemesleveléről a szajoli Fejér családnál tettünk említést. Az 1724. évi investigatio alkalmával Új másk. Borbély István gyöngyösi lakos nemességének igazolása függőben maradt.

Újházy (rozsnyóbányai). II. Mátyástól 1609-ben nyert Ábrahám nemeslevelet, melyet 1611-ben Gömörmegye hirdetett ki. Ennek fia volt István, ezé János, ezé is János rozsnyóbányai származású szenterzsébeti lakos, a ki János és Ábrahám nevű fiaival együtt Gömörmegye bizonyáglevelé alapján 1782. évben igazolta nemességét. A második házasságából volt még egy harmadik fia is, Károly. (1782. év 138. A. sz. 267. jkl.) Most nevezett Ábrahámnak fia volt József, ki a jázságba költözött s 1827. évben bizonyáglevelét nyert. (1827. év 625. sz. 763. jkl.) A család armalisa található: O. L. Htt. Nob. Szepes.

Újhelyi. A trencsénmegyei származású Miklós, kinek apja Czobor-ezredbeli kapitány volt, 1719-ben igazolja nemességét. (1719. év 28. sz. 1169. jkl.) Bizonyára azon 1655-ben megnevesített családhoz tartozott, melynek armalisa a m. kir. orsz. levéltárban (Htt. Nob. Trencsén) található.

Újhelyi. A Nyitramegyében kihirdetett nemeslevelet I. Lipót királytól 1676. évi nov. 14-én Ú. János, neje Túróczy Zsófia s fia István nyerték. Ezen Istvántól származott Antal, ettől László alsókörkényi lakos, ettől pedig Alajos fegyverneki kasznár, a ki 1816. évben Imre és Ferencz fiaival együtt Nyitramegye bizonyáglevelé alapján kihirdettetett. (1816. év 316. sz. 544. jkl.)

Újváry másk. **Kovács**. I. Lipóttól 1662. évi júl. 7-én Nagy Idoi György, Tölszék János és Újváry Mihály nyertek armalist, melyet 1663-ban Abaújmegye hirdetett ki. A nemességszerző Mihálynak fiai voltak Mihály maádi lakos, a ki a Kovács nevet is viselte és János, ez utóbbié

Mihály, ezé pedig az 1776. évben Zemplénmegye biznyságlevele alapján kihirdetett János sátoraljaújhelyi származású egri lakos. (1776. év 53. jkl.)

Ullmann lásd Szitányi.

Ulrich másk. **Schatling**. Mária Teréziától U. m. Sch. János, az egri püspökség hites jegyzője, nemességet nyert a következő címerrel: Ezüsttel és vörössel jobbharánt osztott pajzsban kardot tartó griff; sisakdisz: czölöpösen helyezett pánczélos kar karddal; takarók: arany-vörös, ezüst-vörös. Kihirdettetett ugyanazon évben, másolata a levéltárban. (1755. év 59. sz. 27. jkl.)

Unghy lásd Fejér.

Úr. Armalisáról a Zegy családnál van említés téve. 1676-ban Úr m. Borbély István gyöngyösi nemes. (1676. év 193. jkl.)

Urbán Bálint jászberényi lakos, neje Majzik Erzsébet, gyermekei György, János, István, Katalin, Erzsébet, Zsuzsanna, fivérei István és György részére 1668. évi jún. 18-án adományozott nemeslevél kihirdettetett ugyanazon évben. (1668. év 52. jkl.)

Urbán József egri lakos Sárosmegye bizonyítványával igazolta nemességét 1822. évben. (1822. év 26. sz. 31. jkl.)

Urbán. Liptómegeből származik, de Abaújban - Abaújszántón - is el volt terjedve. Márton fia György behárfalvi származású tiszaoresi lakos Abaújmegye biznyságlevele alapján 1771-ben kihirdetett adományos birtokos nemességét. (1771. év 159. A., 219. C. C. sz. 171. jkl.)

Urbanovszky (urbanói és benyói). Ősrégi trencsényi család, a Benyovszky családdal közös törzsből ered. Megyénkben 1725. évben igazolta nemességét Miklós fia Miklós, a ki nőül vévén Thassy Annát általa monostori birtokossá lett. Fia volt Miklós, ennek neje pedig boldogházi Kiss Erzsébet. Ezek fia Imre. (1725. év 178. sz. 1750. év 23. sz. 1765. év pp. 802. sz. 1782. év pp. 2246., 2257. sz. 1822. év pp. 35. sz. 1823. év pp. 14. sz.)

Uri. 1793. évi tanuvallomások szerint az abaújmegyei Csécsről származott át Rózsaszentmártonba. A nemességszerző - állítólag - Gergely volt; ettől származott Mihály, ettől is Mihály, ettől pedig származtak Mihály és Máté besenyőteleki lakosok. Ezen Mihály gyermekei közül Ferenczet - a ki egy helyütt agilis-nak van írva - és Rozáliát ismerjük. (1793. év 705. sz. 790. jkl. 1784. év pp. 2353. sz. 1776. év pp. 2050. sz.) Kihirdetve nem volt. Ilyenű család 1696. évi armalisa a jászói konvent levéltárában 4. sz. alatt található.

Usz (uszfalvi). Sárosmegye ősrégi ma is virágzó családja a Tekule nemzetségből. Eredeti armalisa, melyet a hassághi Farkas, delnei Kakas, Komlósy, Mocsolay családokkal együtt Zsigmond királytól 1418-ban nyert, a jászói konvent levéltárában található. 1699-ben Gábor szenterzsébeti, a XVIII. század közepén a család több tagja leleszi és szentdomonkosi birtokos. (1750. év 72., 73. sz. 1778. év pp. 2118. O. sz. Turul 1896. év 92. l.)

Utassy. III. Ferdinándtól 1646. évi nov. 9-én U. András, neje Vincze Anna, fia Lőrincz, testvérei István és Demeter nemeslevelet kaptak a következő címerrel: Kékben zöld mezőn 3 fehér liliumot tartó kettős farkú oroszlán; sisakdisz: vörös ruhás kar karddal; takarók: arany-kék. Kihirdettetett 1648. évben, másolata a levéltárban. (1646. év 2. sz.)

Szenterzsébeten nagyon el volt terjedve a család, 1699-ben György, Balázs, János, az 1724. évi investigatio idején Mátyás, továbbá a nemességszerző István fia György fia Mihály voltak ott birtokosok.

A társszerző Demeter fia János Jászapátira költözött. Ennek fiai voltak Imre és Demeter, Imrének és Sembery Annának fiai voltak az 1793. évben biznyságlevelet nyert 1. András (sz. 1712.), illetőleg ennek fia András, 2. István (sz. 1723.), illetőleg ennek fia István, 3. János (sz. 1726.) és 4. György (sz. 1734.). Utóbb nevezett Demetertől származtak István és Gáspár szentesi

lakosok, ez utóbbtól és Vincze Ágnestól az 1834. évben bizonyáglevelet nyert Márton szentesi (sz. 1802.) és János pótharaszti lakosok, ez utóbbtól és Zöldi Zsuzsától János (sz. 1823.) és Ferencz (sz. 1831.), (1793. év 91. sz. 83., 97. jkl. 1834. év 375. sz. 789. jkl. 1833. év 1089. sz. 2208. jkl.)

Egy másik Jánosról is van tudomásunk, kinek András, Imre, Gáspár és Lőrincz nevű fiai voltak. Ezen András és Balla Erzsébet fia volt az Egyekre költözött s nemességéről 1801. évben bizonyáglevelet nyert András (sz. 1767.), ezéi pedig Budi Katalintól András (sz. 1796.), Mihály és Júlia. Az itt említett Lőrincznek fia volt a szintén Egyekre távozott András, ezé pedig az 1829. évben bizonyáglevelet nyert Balázs. (1801. év 292. sz. 296. jkl. 1829. év 1174. sz. 520., 1791. jkl.)

V.

Vachot (vachotfalvi). Zólyom megye biztonságlevele alapján Sándor zólyomi lakos fia Imre, Esterházy Miklós herceg bujádi uradalmának ügyésze, 1815. évben kihirdetett nemességét. (1815. év 573. jkl.)

Váczy. A nemeslevelet II. Ferdinándtól 1636. évi febr. 1-én V. Mátyás, neje Gyöngyösi Ilona, fiai György és István, unokatestvére Péter, ennek neje Jászberényi Piroska kapták s Füleken tartott közgyűlésében vármegyénk hirdette ki.

Ács, Fokorú Szászberek pusztákban volt valami birtokrésze. Mátyás Szászbereken lakott, György és István nevű fiai pedig, mint a táblán látható, már Jászsós-szentgyörgyön laktak.

[kép]

Nemességükről biztonságlevelet nyertek: 1780. évben Mihály s fiai Mihály és András, 1817. évben Pál és József zentai lakos testvérek.

Ezen családhoz tartoztak még az 1777. év körül élt János czeplédi és Gáspár alattyáni, majd szelefarmosi lakosok.

A család címere a levéltárban levő armalis-másolat szerint: Kékben zöld alapon oroszlán kivont karddal; sisakdisz: kardos kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1780. év 300. B. sz. 436., 445. jkl. 1817. év 880. sz. 892. jkl. 1826. év 225. sz. 341. jkl.)

Vad Miklós fia Gergely fiai István tiszaföldvári és Gergely tiszaszőlősi lakosok Borsodmegye bizonyítványa alapján 1765. évben igazoltatnak. A család Igricziben volt birtokos, egyes tagjai pedig ez időtájt Békés- és Zarándmegyékben éltek. (1765. év 1. et. A. sz. 213. jkl.)

Vad lásd Léway.

Vadász (gyöngyöshalászi). A címeres nemeslevelet II. Mátyástól 1610. évi márcz. 8-án V. Orbán és György testvérek nyerték s Ungmegye hirdette ki. Szatmár-, Ung-, Bereg- és Szabolcsmegyékben szerepelt s hogy Heveshez is szoros - bizonyára birtokviszonyból eredő - kötelék fűzte, a nemeslevélben kitüntetett gyöngyöshalászi előnévből bizonyosnak látszik.

Leszármazásáról az alábbi hiányos adataink vannak:

[kép]

János jászkeséri jegyző és ügyvéd Szatmármegye biztonságlevele alapján kihirdettetett 1839. évben. Atyjáról, Pálról, megemlítjük, hogy Szatmárban 1778-ban igazolta nemességét s testimonialist nyert azon alkalomból, hogy külföldi egyetemekre ment tanulmányait folytatni. Innen hazatérve előbb kiskunhalasi rektorra, majd nagyabonyi prédikátorra lett. (1839. év 747. sz. 382. jkl.)

Eredeti nemeslevél Károly túrkevei birtokos tulajdonában van. A beregmegyei levéltárban levő másolata szerint a címer: Kék pajzsban zöld mezőn fedetlen fejű, viola ruhás, vörös csizmás és öves magyar ifjú jobbáiban kivont kardot, baljában 3 liliom közé tett ezüst keresztet tart; sisakdisz: két fekete sasszárny között a pajzsalak fején arany kereszttel, jobbáiban napot, baljában holdat tart; takarók: vörös-ezüst, ezüst-arany. (U. N. I. III. 101.)

Vadász Ferencz gyöngyösi lakos, anyja Magyar Zsófia, fivérei István, János és Márton részére 1680. nov. 5-én adományozott armalis kihirdettetett 1682. évben. 1699-ben Márton birtokos nemes. (1682. év 158. jkl.)

Vágó. Zemplénmegyéből Ferencz, János, Antal és Ignác kapitány Jászapátiba költöztek s 1846. évben igazolták nemességüket. Ignácztól és Antal Teréziától születtek: Gellért-Mihály (1842.) és Eszter-Krisztina (1844.). (1846. év 1404. sz. 2048. jkl.)

Vay (vajai és laskodi) nemes, báró, gróf. Szabolcsmegye előkelő, régi s ma is mindhárom ágon virágzó családja, melynek első ismert őse, Dénes de Vaja, 1380. táján szerepelt. Czimerlevelet s a pallosjog adományozásáról szóló kiváltságlevelet Zsigmond királytól 1418. évben Wayai Miklós fiai Ábrahám és István, továbbá Benedek fiai Tamás és István, végre László fia György nyertek. Az eredeti armalis a család berkeszi levéltárában, a pallosjogról szóló kiváltságlevélnek a XVIII. század közepéről való hiteles másolata pedig vármegyénk levéltárában (1757. év 267. sz.) található. Az ekkor adományozott címert II. Ulászló 1507-ben kibővítette. Dániel és Miklós 1783., László és gyermekei 1799. években bárói rangot, Ábrahám 1817. évben címerbővítést, 1830. évben grófi rangot nyernek. (N. I. XII. 91. Siebm. 704. Szabolcsm. monogr. 536. Turul 1896. év 151. I. K. K. LII. 392. LX. 40. LXIII. 1027. LXV. 666. M. Nemz. Zsebk. I. r. 435.) 1671-ben Ábrahám pásztói, 1699-ben Ádám gyöngyösi, abasári, gyöngyöstarjáni, gyöngyöspatai, csányi, recski, mátraderecskei, szentdomonkosi, visontai, örsi, vámosgyörki nánai, markazi, László pásztói, maczonkai, apczi, hasznosi birtokosok. Ezen jószágok egyrészét a kihalt Pászthóy családtól örökölte a család. Az 1700. évben élt Vay Ábrahám feleségének, Ibrányi Annának, ugyanis az anyja Ibrányi Ferenczné Barius Katalin, nagyapja Barius Demeter (neje melléthei Barna Katalin), szépanyja pedig Barius Andrásné Pászthoy Orsolya volt. (1781. év pp. 2218. sz.)

Vay György 1757-ben bemutatta a vármegyének a pallosjogról szóló fenti oklevelet azon célból, hogy kiváltságos jogát csányi birtokán is gyakorolhassa. Az ügyész ellenezte ezt egyrészt azért, mert szerinte az a jog nem személyhez, hanem a birtokhoz kötött, már pedig annak idején Csány nem volt a család birtokában, másrészt pedig azért, mert nem az eredeti oklevelet, hanem ennek csak másolatát mutatta be. Az ügy megvizsgálására kiküldött bizottság azonban az ellenkező állásponton volt s a pallosjog gyakorlását megengedhetőnek tartotta. (1757. év 267. sz.)

Vajay István halimbai származású gyöngyöstarjáni lakos, Brudern József báró tiszttartója, Veszprémmegye bizonyítványával igazolja nemességét 1808. évben. (1808. év 172. sz.)

Vajda. III. Ferdinándtól 1639. évi márcz. 24-én nyernek nemeslevelet V. János, fia Gergely, továbbá Egeressi István és Vass Pál a következő címerrel: Kék pajzsban zöld mezőn fehér lovon ülő vörös ruhás, sárga csizmás, párduczbőr kaczagányos, fekete kalpagos, könnyű fegyverzetű fiatal katona balkezevel a kantárt tartja, jobb kezében pedig kard s ennek hegyén törökfő van; sisakdisz: vörös ruhás kar, dárdás zászlóval; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdette Tornamegye másolata vármegyénk levéltárában.

A nemeslevélben említett Gergelynek - a ki, úgylátszik, Tiszabón élt s Ferencz nevű fia volt - Pál és András nevű testvérei is voltak.

Páltól származtak Mária és I. István, ettől pedig II. István, Mihály és IV. János.

Andrástól született II. János, a ki Egerbe jött lakni, ettől származtak III. István és III. János, ez utóbbitól IV. István, Klára és Apollónia.

Nemességi bizonyítványt nyertek: 1753-ban Pál kenderesi lakos (1753. év 177. sz. 159. jkl.); 1757-ben Pál fia István abrudbányai lakos (1757. év 177. sz. 137. jkl.); 1772. évben a fentemlített III. István és III. János testvérek s ennek gyermekei. (1772. év 1. et C., 283. A. sz. 465., 486. jkl.)

Vajda. A nemeslevelet III. Ferdinándtól 1654. évi okt. 25-én V. János, neje Szányi Katalin, fia János nyerték s Hevesmegye hirdette ki.

Ezen ifjabb Jánosnak, a ki Vaján, majd 1695-ben s az 1724. évi nemesi investigatio idején Tiszanánán lakott s elvértve a Vida nevet viselte, három fiát ismerjük: III. Jánost, I. Istvánt és I. Andrást,

III. János fia volt az utód nélkül maradt IV. János, I. Istváné II. István tiszánánai lakos. (1695. év 306. jkl.)

Ezen II. István fiai voltak: 1. IV. István (sz. 1765.), ezéi Gulyás Zsuzsától *a*) VIII. István (sz. 1788.), *b*) VIII. János (sz. 1798.), *c*) II. József (sz. 1803.), *d*) II. Sámuel (sz. 1805.); 2. VI. János (sz. 1768.), ezé XI. István (sz. 1798.) tiszaszalóki lakos; 3. I. Mihály (sz. 1773.), ezé II. Mihály (sz. 1805.); 4. I. József (1778.).

I. Andrástól származtak: 1. III. István, ettől V. István (sz. 1769.), ettől X. István (sz. 1796.) és III. Gergely (sz. 1801.); 2. II. András; 3. V. János, ettől VII. János (sz. 1772.) és VII. István (sz. 1781.); 4. Mihály, ettől II. Gergely (sz. 1780.) és IX. István (sz. 1792.); 5. I. Gergely, ettől VI. István (sz. 1784.) és I. Sámuel (sz. 1799.).

A család számos tagja 1807. évben bizonyáglevelet nyert.

Czímer az armalis másolata szerint: Kék pajzsban koronából könyöktől kiemelkedő s 3 fehér lilomot tartó vértezett kar; sisakdisz: a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1807. év 794. sz. 1137., 1294. jkl. 1806. év 760. sz. 1499. jkl.)

Vályi másk. **Fazekas**. 1768. évben Márton fia György fia János sztarnai származású tiszagari, majd tiszafüredi lakos Gömörmegye bizonyítványával igazolja nemességét. (1768. év 219. sz. 360. jkl.)

Vámosy (kürthi). 1653-ban István alispán. Neje Aszalay Erzsébet, utóbb iványi Fekete László nejévé lett. Ugyanekkor Erzsébet Fügedy Mihály özvegye. A család a XVII. század közepén kihalt. (1653. év 3. jkl.)

Ványai Mátyás, Szőke Márton s ennek neje Göncző Katalin, végre Nagy Máté részére 1654. évi okt. 28-án adományozott armalis kihirdettetett 1655. évben. (1655. év 26. jkl.)

Várady. Jól ismert nyitrai család, melyet tüzetesen tárgyal Nagy Iván munkája is. (XII. 37.) A nemeslevelet III. Ferdinand-tól 1640. évi márcz. 21-én V. Ferencz, Pál és Mihály testvérek nyerték s ugyanazon évben Nyitramegye hirdette ki. Az említett Mihálytól és Besse Margittól származtak Ferencz dicskei és Mihály kishindi lakosok. Ez utóbbinak Szakálos Katalintól való fiai voltak Ferencz és István, ez utóbbié Mihály, ezé András zsitvagyarmati, ezé végre József egri lakos, a ki Barsmegye bizonyáglevele alapján 1784-ben kihirdettetett.

Mihály és Besse Margit 1648-ban Sárovcis Mihálytól és Ferencztől Malomszegen birtokrészt szereztek, de csakhamar eladták Barmos Istvánnak és Tóth Jánosnak. (1784. év 408. jkl.)

Várady. Egy másik Várady család is élt megyénkben. A XVIII. század elején már Dévaványán lakott Pál. Bizonyára ennek fia volt az 1754/5. évi összeírásban előforduló György s talán az utód nélkül maradt ama Zsigmond is, aki Decsey Ráchel nevű felesége jogán Tiszafüreden és Pusztakócson volt birtokos. Az említett Györgytől származott Demeter (sz. 1752.), ettől és Kémeri Annától István (n. Fekete Rebeka), Bálint és Mihály (sz. 1785. + 1851. Tiszafüred), ez utóbbinak Nagy Borbálával való házasságából Tiszafüreden 1819-ben született Menyhért, a vármegye esküdtje, ettől és Csomra Veronikától (esk. 1858.) Endre és Ede (sz. 1859.) szegedi csendőrnagy. (1724. év 159. sz. 1750. év pp. 424. sz. 1752. év pp. 452. sz. 1769. év 137. jkl. 1845. évi nem. öszs.)

Várady másk. **Kardos** lásd Bernáth.

Varga másk. **Ludányi** János és társai javára adományozott armalis kihirdettetett 1695. évben. (1695. év 17. jkl.). Az 1724. évi investigatio idején György és Benedek gyöngyösi lakosok.

Varga. Armalisa, melyet III. Károlytól 1715. évi jan. 20-án V. Gergely, fiai András és János, fivérei Márton és Tamás nyertek s Nógrádmegye hirdetett ki, Pestmegye levéltárában van. Az 1724. évi investigatio Gergelyt, Mártont és Tamást Tiszavárkonyban találta. (1716. év 111. sz.)

Varga. Kolonits érsektől V. István, Gillányi Imre, Mészáros Miklós, Vass Miklós, Szakállos János és Ferencz, Hajnal István 1702. évben Ákos és Gyárfás pusztákra új adományt nyertek. András verebélyi származású tiszai lakos az esztergomi érsektől nyert bizonyítványát kihirdetteti 1767. évben. Fiai voltak István, András és János. (1702. év 84. sz. 1767. év 196. sz. 151. jkl.)

Varga. Szatmármegyei család, melynek nemessége 1793. évben lett legfelsőbb helyen igazolva. (K. K. LVII. 313.) A nemességszerző Mihálytól származtak II. Mihály és I. János.

II. Mihály fiai voltak: 1. III. Mihály, ezéi I. Ádám tokaji lakos és V. Mihály nagykárolyi lakos, ez utóbbi pedig VII. Mihály és III. János; 2. I. Ferencz, ezé István tokaji lakos, ezé VIII. Mihály és II. Ádám; 3. I. István, ezé a) Mátyás ráczfejértói lakos, ezé II. György, b) II. János, ezé IV. János.

I. János fia volt IV. Mihály ezéi: 1. I. György sámsoni lakos, ezé a) V. János, ezé VII. János és X. Mihály, b) I. János, ezé VI. István, c) IV. István, d) IX. Mihály, 2. VI. Mihály tiszafüredi lakos, ezé V. István VI. János, III. György, II. Ferencz és II. András; 3. III. István tiszafüredi lakos, ezé V. János és III. András.

VI. Mihály és III. István tiszafüredi lakos testvérek s ezek fiai Szatmármegye bizonyáglevelé alapján igazoltattak 1794. évben. (1794. év 198. sz. 205. jkl.)

Vargha. 1754. évben - megelőzőleg pedig Átányban és Kiskörén - élt György, kinek testvére András nádudvari lakos András és György nevű fiaival együtt Szabolcsmegyétől 1746-ban bizonyáglevelet nyert. Nagy- és Kisbágyonban és Szöcskődön volt adományos birtokuk. (1754. év 182. sz.)

Varga. 1800. évi tanuvallomás szerint nemzedékrendje néhány ízen:

[kép]

Egy más adat szerint az 1794. évben Nagyréven élt János Ónodról származott. (1794. év 675. sz. 1017. jkl. 1795. év 559. sz. 820. jkl. 1800. év 478. sz. 657. jkl.)

Vargha lásd Bittera.

Varga lásd Janoviczky.

Varjasy János fia János fia András csépai lakos Hontmegyétől 1755-ben bizonyáglevelet nyer. A család Szirákon volt birtokos. (1755. év 32. sz.)

Varjú. Debreczen város és Sass község V. László kabai lakos nemességéről 1701-ben bizonyítványt adtak, melyet ő a következő évben mint dévaványai lakos hirdettetett ki (1701. év 94., 95. sz. 1702. év 804. jkl.)

Várkonyi másk. **Sánta.** III. Ferdinandtól 1650. évi szept. 28-án V. Gergely s testvérei Imre, Tamás, András nyertek nemeslevelet a következő címerrel: Kékben nyílt sasszárny közt szív, fölötté 3 arany csillag; sisakdisz: kardra szúrt törökfő; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1654. évben, másolata a levéltárban. (1650. év 2. sz. 1654. év 17. jkl.) 1699-ben András erki birtokos a Sánta családnévvel fordul elő.

Az 1725. évben igazolt Mihály leszármazói:

[kép]

Ezek közül bizonyáglevelet nyertek: 1725. évben Mihály s fiai Imre és Mihály (1725. év 810., 825., 890. jkl.); 1803. évben Imre-Tamás nagyzeréndi lakos (1803. év 216. sz. 227. jkl.); 1807. évben János atkari lakos s fiai és unokái. (1807. év 205. sz. 310. jkl.)

1727. évben ifj. Mátyás, továbbá János fia János, végre id. Mátyás s ennek Mihály, András, Klára, Sándor nevű gyermekei, mindnyájan erki lakosok, igazoltattak. (1727. év 141. sz.) Az említett János utódai:

[kép]

Ezen ágból számosan bizonyáglevelét nyertek 1817. évben. (1817. év 71. sz. 87., 1265. jkl. 1815. év 1042. sz. 1042. jkl.)

Eme családhoz tartoztak még az 1776-ban Csányon lakott István (1776. év 179. jkl.); továbbá László és Páldy Borbála árvái: Anna, Klára, Rozál, Mária, kik atkári birtokrészüket illetőleg 1791-ben perelnek Batthyány Józsefné grófné Illésházy Francziska ellen. (1782. év pp. 2267. sz.)

Várkonyi lásd Mátyás.

Varlandy Ferencz s gyermekei 1790. évi nov. 16-án kaptak armalist, melyet Pozsonymegye hirdetett ki. Fia János Egerbe jött s 1816-ban úgy a saját, mint Polereczky Annától való Antal (sz. 1814.) és Amália (sz. 1811.) nevű gyermekei nemességét igazolta. (1816. év 35. sz. 36. jkl.)

Vass (keresztszegi vagy nagybesenyői). Az 1732. évi nemesi vizsgálat idején Dévaványán él V. Demeter fia István fia András s bemutatja Biharmegye 1725. évi bizonyáglevelét, mely szerint 1369-ben Károly, majd Ulászló és Zsigmond királyok megerősítették az ő őseit sápi, domvári, veresdobi, kochai, tompavalkányi, hegyesvalkányi és véghvalkányi birtokaikban. (1754. év 133. sz.) 1785-ben András, Mihály, Péter és Miklós ugyancsak dévaványai lakosok Biharmegye 1785. évi bizonyáglevelével igazolják nemességüket. Ebben a család vancsodi lakhelyére, nagybesenyői előnévére, 1626. évi armalisára s a nemességnek II. József által való megerősítésére történik hivatkozás. A m. kir. orsz. levéltárban (Htt. Nob. Bihar) 1628. évi armalis van elhelyezve s így a fenti kelet téves. (1785. év 846. jkl. K. K. LIII. 230.)

Vass. Nyitramegyéből származik. III. Ferdinandtól 1650. évi aug. 23-án nyertek nemeslevelet Vass György s neje Edy Zsófia a következő címerrel: Kék pajzsban zöld mező felett márványoszlop, tetején karika (abroncs), mellette jobbra fordult vörös ruhás, sárga csizmás, fedetlen fejű férfi baljával a karikát, jobbával kardot tart; sisakdisz: növekvő egyszarvú. A takarók színei az armalis hiányos másolatában nincsenek leírva.

A család Laposgyarmat, Nagyemőke, Pán községekben élt, majd egy ága Ürményben, egy pedig Verebélyen és Nemesmiliticsen telepedett meg. 1755-ben vajki Vass Mihály és Miklós Csáky esztergomi érsektől Verebélyen egy nemesi kúriára, továbbá a nyitramegyei Széplak s a barsmegyei Kistéld egész pusztákra adományt is nyertek.

Megyénkben ugyan kihirdetve nem volt, de már az 1820-as években itt Egerben élt János. A nyitramegyei levéltár s dr. Vass János várm. aljegyző iratai szerint a nemzedékrendnek bennünket érdeklő része:

[kép]

Vass másk. **Kocsis.** A család 1678. évi armalisáról a Nagy családnál emlékeztünk meg. Pál 1724-ben gyöngyösi lakos. Később Kocsis néven is előfordul a család. (1679. év 70. sz. 1756. év 69. sz.) Bizonyára ide tartoztak V. Mihály és Muslay Ilona fiai György, János és Mihály s ez utóbbinak fiai György, Mihály pásztói lakos, Dániel, József és István, kik Muslay jusson Musla pusztán voltak birtokosok a XVIII. század közepén. (1767. év pp. 861. T. sz. 1777. év 2092. sz.)

Vass. Borsodmegye 1737. évi bizonyságlevele alapján 1745. évben igazoltattak I. Péter fia Máté egri lakos s I. András fia II. Péter szihalmi lakosnak Tuza Annától való fiai: I. József, I. István és III. Péter besenyőteleki lakosok. (1737. év 155. sz. 1745. év 168. jkl.)

I. Józseftől származtak az 1791-ben bizonyságlevelet nyert Mátyás esztergomi lakos, Tamás és II. András. Ez utóbbtól és Bocsy Zsuzsától: 1. III. Mátyás (sz. 1769.), ettől és Ragó Teréztől *a*) IV. József (sz. 1793.), ettől és Bozsik Teréztől V. József (sz. 1819.) és Károly (sz. 1838.), *b*) III. András (sz. 1793.), ettől és Magda Katalintól III. Pál (sz. 1823.); 2. II. István (sz. 1771.), ettől és Tóth Erzsébettől *a*) I. Ferencz (sz. 1799.), ettől és Ivánkovics Klárától III. János (sz. 1827.), IV. András (sz. 1830.), Sándor (sz. 1834.), II. Albert (sz. 1837.) és II. Ferencz (sz. 1840.), *b*) I. Pál (sz. 1809.), ettől és Csathó Máriától Barnabás (sz. 1809.).

I. István és Szabó Ilona fiai: 1. II. József, ezé és Makai Júliáé I. János (sz. 1789.), ezéi Harmos Borbálától II. János (sz. 1821.), IV. Pál (sz. 1833.), V. András (sz. 1832.) és III. István (sz. 1835.); 2) II. Mátyás +; 3. IV. Péter (sz. 1750.), ezé Kocsis Erzsébettől V. Péter (sz. 1780.), ezé Bozsik Erzsébettől I. Albert (sz. 1815.), ezéi Mlinkó Annától Dániel (sz. 1837.), Mihály (sz. 1839.) és Vilmos (sz. 1843.).

III. Pétertől származtak Ignác (+) és Balázs, ettől és Rausz Katalintól III. József (sz. 1783.), ettől és Uhry Katalintól II. Pál (sz. 1819.).

Ezek mindannyian Besenyőteleken laktak s 1845-ben közülük számosan bizonyságlevelet nyertek. (1791. év 898. sz. 962. jkl. 1846. év 548. sz. 910. jkl.)

Vass (oroszhegyi). János egri lakos Udvarhelyszék bizonyítványával 1760-ban igazolta nemességét; fiai György és Ferencz 1773. évben, ez utóbbtól és Gyöngyösy Júliától való Ferencz (sz. 1771.), Márton (sz. 1775.) és Antal (sz. 1784.) nevű unokái pedig 1808. évben testimonialist kaptak. (1760. év 210. A. sz. 348. jkl. 1773. év 226. sz. 255. jkl. 1808. év 709. sz. 1097. jkl.)

Vass Mihály, neje Kámán Teréz javára 1740. évi decz. 1-én adományozott armalis kihirdettetett 1741-ben (1741. év 274. jkl.) Czímer: K. K. XXXIX. 27.

Vass lásd Vajda.

Vass lásd Varga.

Vasadi másk. **Kovács.** Apaffytól 1665. évi május 21-én nyert armalist György, kitől Mihály, kitől Ferencz és János származtak. E két testvér egyikének fiai voltak Ferencz, István és a Szatmármegye bizonyságlevele alapján 1767-ben kihirdetett Miklós túnyogi származású roffi lakos, ezéi Miklós ottományi lakos és Pál. (1767. év 164. sz. 137. jkl.)

Vassalics A nemességet I. Lipóttól 1659. évi aug 20-án V. György, Péter Mátyás, János nyerték s Tornamegye hirdette ki. Az említett Péter fia volt János, ezé is János, ezéi pedig György pelejtei, majd szentistváni plébános, János és Ferencz, kik Jászórol származtak s 1750. évben hirdették ki nemességüket. (1749. év 14. sz. 1750. év 490. jkl.) Czímer: Csoma J. Abaújm. nem. cs. 633.

Vásárhelyi (kézdivásárhelyi) másk. **Kisdy.** Ősrégi székely család ama kézdi székelyek (siculi de Kyzd) törzséből, kik IV. Lászlótól 1289-ben az Aranyos várához tartozó birtokokat kapták, mert a kún lázadást elnyomták s a tatárok ellen hősieen harczolván, ezek fogságából több mint 1000 foglyot kiszabadítottak. Ezt az adományt 1291-ben III. András, 1394-ben Zsigmond királyok is megerősítették.

A XVI-XVII. századokban Szabolcs-, Gömör-, Máramaros-, Ugocsa-, Bereg- és Szatmármegyékben is elterjedt a család, melynek egyik jeles tagja, Kisdy Benedek, előbb erdélyi plébános, fehérvári kanonok, majd szerémi, váradi, végre az 1648-60. években egri püspök. A török hódoltság idején Kassán székelt s 1657-ben megalapította a kassai főiskolát.

A család nemessége 1835. évben vármegyénkben is ki lett ugyan hirdetve, de kizárólag csak azon okból, mert Józsefet, a ki egyébként szatmármegyei ügyész és batizi birtokos volt, táblalabirájává választotta a vármegye, egyébként sem őt, sem pedig a vele együtt kihirdetett atyjafiait semmi kapocs sem fűzte ide.

Történetére, leszármazására sok adatom van már együtt, de ezekről más helyen fogok beszámolni. (7835. év 894. sz. 1386. jkl.)

Vasas (debreczeni). Az újított nemeslevelet Bethlen Gábor 1611. évi apr. 23-án adta V. de Debreczen Tamás, neje Kovács Katalin, gyermekei György, Miklós, Anna és Erzsébet, testvérei Mihály és Miklós javára a következő címerrel: Kék pajzsban 2 griff mellső lábuk karmai közt sisakot tart; sisakdisz: 2 fehér lilium. Kihirdette Biharmegye 1612. évben, másolata a m. kir. orsz. és a hevesmegyei levéltárakban. (1796. év 379. sz. O. L. Htt. Nob. Bihar.)

Bihar-, Hajdú-, Szabolcs-, Szatmár- és Beregmegyékben elterjedt s Nádudvaron, Kenderesen és Tiszafüreden is birtokos volt. Itt élt 1792-ben Gábor. A reform. vallásról a kath. vallásra áttért Istvánnak fiai István, András, György és János 1802-ben Egerben laktak. (1792. év 521. E. sz. 528. jkl. 1794. év 451. A., 456. sz. 608. jkl. 1802. év 669. A. sz. 797. jkl. 1803. év 814. sz. 576., 756. jkl. 1807. év 381. sz. 563. jkl.)

Vasvári másk. **Nagy**. II. Mátyástól 1609. évi szept. 8-án nyerték a nemeslevelet N. m. V. János, neje Horváth Magdolna, fia György, fivére Benedek s 1610-ben Pozsonymegye hirdette ki. 1729. évben István és János - Ferencz fiai, a nemességszerző János unokái, - továbbá Dávid egri lakos - Jánosnak fia, a nemeslevélben megnevezett Benedeknek unokája - Pozsonymegye bizonyáglevelé alapján kihirdettettek. (1729. év 79. sz.) Armalis átírva: Egri kápt. A. M. jk. 6. lap 4. sz.

Vászon másk. **Herbály** István és János mezőtúri lakosok 1713. évben igazolják nemességüket Mihály poroszlói lakos 1766-ban bizonyáglevelét nyer. (1713. év 315. jkl. 1754. év 233. sz. 1766. év 272. sz. 390. jkl. 1844. év 1995., 1997. jkl.)

Vécsey. 1699-ben pásztói birtokos.

Vecsey. Régi veszprémi család, mely 1479-ben lett beiktatva böröllyői birtokába. A XVIII. század első felében Mihály testvéreivel együtt a vasmegyei Isákfalvára költözött. Ennek fiai László, a kir. tábla jegyzője és Sándor Vasmegye bizonyáglevelé alapján kihirdettettek 1772. évben. (1772. év 227. sz. 453. jkl.)

Végh. II. Miksa 1572. évi jan. 30-án adott nemeslevelet a nemes anyától származott (agilis) Weég János s fiverei Pál és György részére s János sajógömöri lakóházát, valamint a hozzátartozó javakat minden adózás alól felmentette. Ezen János a törökök elleni háborúban személyes bátorságával tűnt ki. Zoltay István szendrői várkapitány helyettese volt s az armalist is az ő kérelmére nyerte. Fia volt András, ezé Lukács, ezé Benedek, kitől származott Borbála, 1705. évben sztarnai Nagy Ferencz özvegye.

A meglevő armalis-másolat szerint a címer: Kékben bárdot tartó vörös ruhás kar; sisakdisz: ugyanaz; takarók: vörös-ezüst, kék-arany. (1754. év 95. sz. Egri kápt. I. I. jk. 237. sz.)

Végh. Az 1724. évi nemesi investigatio alkalmával János tiszafüredi lakos felmutatja a Lipót király által 1663. évi 23-án V. Mihály és Tamás, továbbá Csongrády Ferencz, ennek neje Olasz Anna, leánya Klára részére adományozott s Borsodban kihirdetett armalist. Azt állítja, hogy ő Tamásnak a fia, de hitelt érdemlő bizonyítékot nem hoz fel. 1742. évi tanúvallomások szerint a nemességszerző Mihálytól származtak János és István, az előbbtől István átányi, az utóbbitól szintén István szendrői lakosok. István átányi lakos fiai voltak István és János. (1742. év 151. sz.)

Végh (tassi). Régi pestmegyei család, melynek két tagja, György és István testvérek, érdeklik főleg vármegyénket. Mindkettő felesége jussán lett birtokossá Tiszafüreden, Tiszaörsön,

Szentimrén. Az 1770. év táján Tiszafüreden lakott György neje volt váradi Veres Borbála, gyermekei pedig Ráchel (czéczei Csilléry Jánosné), Borbála (Kubinyi Józsefné), Janka (Dömjén Ferencné) és Angelika (Fekete Lászlóné). István neje Pankotay-Jósa Klára (+ 1798.) volt, gyermekei pedig Károly (sz. 1769.), Antal és Eszter (Pappszász Györgyné). Károly és Antal testvérek Pestmegye bizonyáglevelé alapján kihirdették 1803. évben. (1801. év 1106., 1112. sz. 1315., 1333. jkl. 1803. év 782. sz. 718. jkl. 1806. év pp. 3360. sz. 1814. év pp. 3403. sz. 1783. év pp. 2311. A. sz. Kőszeghi Nem. cs. Pestm. 425. N. I. XII. 123.)

Végh lásd Katona (1654.).

Végh lásd Kis-Benedek.

Végh lásd Lakos.

Végess (bánóczi). A nemeslevelet III. Ferdinandtól 1656. évi nov. 10-én V. Gergely, fia Mihály, testvérei András, György, János kapták s 1659-ben Zemplénmegye hirdette ki. 1759. évben János fia János Bánóczról Egerbe költözött s Zemplénmegye bizonyítványával igazolta nemességét. Fivére Imre a katonai pályán működött s nyugalmaztatása után Miskolcson alapított családot. (1759. év 220. sz. 139. jkl.) János egri lakostól származtak József (sz. 1760.), megyei alügyész és János (sz. 1761.) csendbiztos. József alügyész fiai József (sz. 1788.), István (sz. 1790.) és Ignác 1813. évben; János csendbiztosnak Miklós (sz. 1788.), Károly (sz. 1789.), János és Ernő nevű fiai pedig 1810. évben bizonyáglevelet kaptak. (1813. év 905. jkl. 1810. év 104. sz. 163. jkl.)

Az armalis meglevő másolata szerint a címér: Kékben zöld alapon kardos griff; sisakdisz: növekvő griff; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1656. év 1. sz.)

Verbay lásd Hlatky.

Veréb János abasári lakos, neje Filesz Ilona, gyermekeik György, János, Ádám, Éva, Dorottya 1714. évi márcz. 4-én nyertek armalist ezen címerrel Kék pajzsban sziklán álló holló csőrében arany gyűrűvel; sisakdisz: a holló; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett ugyanazon évben. (1714. év 562. jkl. K. K. XXX. 243.)

Leszármazás:

[kép]

Midőn 1745. évben Szent-Ivány György, János és Simon Szent-Ivány Juditnak - Imre leányának - magvaszakadtával Visontán 2 telekre nádori adományt nyertek, Veréb György és fia József kivont karddal mondtak ellen a beiktatásnak. Az ellenmondás alapja az volt, hogy az adományozott jószágban benne volt az a rész is, melyet V. János és neje Filesz (másk. Füresi) Ilona 1719-ben hamvai Sándor Máriától Posgay István házastársától, mint a Szent-Iványak osztályosától 500 frtért megvettek. (1798. év pp. 3052. sz. 1784. év pp. 2356. sz.)

Verebélyi. A XVII. század elején Farnoson, Bodon, Alattyánban birtokos.

Verebessy György tiszaoersi lakos - András igriczii lakosnak fia, az 1650. évi nov. 20-án megneemesített Andrásnak unokája - Borsodmegye bizonyítványával 1767-ben igazolja nemességét. A család Kúnhegyesen és Mezőkeresztesen is előfordult. (1767. év 196. sz. 151. jkl.)

Veres (váradi). Eredetileg Nagyváradon székelt a család s midőn a törökök a várat elfoglalták, többen Nagyszebenbe menekültek, majd Tordán tüntek fel, a XVIII. század közepén pedig László innen Tiszafüredre, Pankotay Erzsébet nevű nagyanyja után örökölt birtokára, jött lakni.

Leszármazása:

[kép]

László 1740. évben még mint tordai lakos Szeghalmi János örökösei füredi és kócsi birtokára 400 frt kölcsönt adott, majd 1759-ben füredi és kócsi saját birtokrészét zálogba adta roffi Borbély Sámuelnek, 1776-ban pedig 10.000 frttért Sáyhy Mihálynak és Jósa Krisztinának. Ugyanezen évben Biharmegyében járt és N. Kereki község vendégfogadójában hirtelenül meghalt. (1747. év 55. sz. 1776. év 193. A. sz. 1759. év pp. 650 sz. 1793. év pp. 3329. B. sz. 1806. év pp. 3360. sz.)

Nagy Iván is (XII. 150.) közöl genealogiát a családról s Keceli Jánosné V. Máriát tévesen Sámuel leányának írja.

Veres. Nyitramegyéből ered, az armalist II. Rudolftól 1590. évben V. Ambrus szerezte. Onnan hozott bizonyáglevelet János perki lakos fia Imre abádi lakos s 1766-ban igazolta nemességét. (1766. év 94. sz. 285. jkl.)

Veres (csikszentsimonyi). Erdélyi család, mely Rákóczi Györgytől 1640. évi máj. 11-én nyert armalist. A nemességszerzők V. Mihály s fiai István, János, Péter; Pál voltak. Eme Pétertől származtak Mihály és István; Mihály fia volt János, ezé András; Istvántól született Péter, ettől pedig Ferencz egri lakos, a ki az erdélyi kormányshé bizonyáglevelével 1762. évben igazolta nemességét. (1758. év 314. jkl. 1762. év 122. sz. 363. jkl.) Armalis átírata: Egri kápt. K. K. jk. 56. lap. A család nemessége legfelsőbb helyen igazoltatott 1784. évben. (K. K. LIII. 94.)

Veres Mihály, fivére András, fiai Márton, Péter, István, neje Koza Erzsébet javára 1654. év aug. 18-án adományozott armalis kihirdettetett 1663. és 1666. években. (1663. év 123. jkl. 1666. év 222. jkl.) A pestmegyei levéltárban van.

Veres lásd Magyar

Veres lásd Vörös.

Veresmarty lásd Vörösmarty.

Vermes (budafalvi). Régi pozsonymegyei birtokos család, mely I. Lajostól 1356. évben nyert adományt Budafalvára. Megyénkben a bajai származású Mihály, a Grassalkovich család hatvani és debrői uradalmának ügyésze, Pozsonymegye bizonyítványával 1815-ben igazolta nemességét. (1815. év 606. sz. 570. jkl.)

Vesenyi (martonosi). Vármegyénk régi kihalt családja, 1384. évben László főasztalnok, 1460. évben egy másik László marsall Mátyás király udvarában. 1472. évben szerepelnek néhai Demeter fiai János és Péter, továbbá néhai László leányai Hedvig, Júlia és Fruzsina s tiltakoznak a váczai káptalan előtt abonyi, paladicsi, tószegi, vezsenyi, bekenyei, sasi, kürti, kerekegyházi stb. javaiknak Soldos András és Kinizsi Pál által való elfoglalása miatt. (O. L. N. r. a. 481. : 9. DL. 17360.) Midőn a család utolsó férfitagjai, András és János, a XVI. század közepén elhaltak, Hegyesbor, Szurdokpuszti stb. javaikat a másolatban meglevő oklevél szerint I. Ferdinand 1559. évben csömöri Zay Ferencznek, Liszt Jánosnak, Viczmándy Mátyásnak és homonnai Drugeth Miklósnak adományozta. A beiktatásnak V. Gergelynek özvegye Paksi Anna mondott ellen. (1750. év pp. 418. sz.)

Wesselényi (hadadi, gróf) Ferencz 1654. évben farmosi birtokos.

Viczen lásd Rozmisz.

Viczián. III. Károlytól 1714. évi okt. 21-én V. István s fiai István, András, Mátyás, György és János nyertek nemeslevelet, melyet 1715-ben Nógrádmegye hirdetett ki. Az 1724. évi investigatio Györgyöt és Andrást Tiszavárkonyban találta. A család leszármazása:

[kép]

Mátyás és János tápiószzelei lakos testvérek fiai és unokái 1807. évben bizonyáglevelet kaptak. (1807. év 795. sz. 308., 785., 1298. jkl. 1715. év 76. sz.)

Czímerlevele Pestmegye levéltárában van. Az élő nemzedék származási adatait a Magy. Nemz. Zsebk. közli. (I. 627.)

Viczmándy (buthkai). A Gutkeled nemzetségből származtatott eme zempléni család ugyan nem lakott megyénkben, de birtokos volt itt 1559. óta. Viczmándy Tamás kővári kapitány fia Mátyás ugyanis egyike volt azoknak, kik a kihalt Vesenyi család hegyesbori, szurdokpüspökii és nagyrédei birtokaira királyi adományt nyertek. Ugyanő az előző évben I. Ferdinandtól címerbővítést is kapott. Az ő fia Miklós volt, ezéi pedig Lóránd Orsolyától Mátyás és Kristóf. Mátyás a XVII. század elején Morvaországban tartózkodott s midőn onnan 1610. évben hazatért, buthkai, marki zelepkei birtokait elzálogosította, még pedig idegeneknek. Testvére Kristóf, hogy ezeket a jószágokat magához válthassa, első feleségétől, Perbes Katától, származott Miklós, Pál és András, második nejétől, Széky Margittól, származott Kristóf, Lajos, Erzsébet és Katalin nevű gyermekei arany és ezüstneműit Nagybányán pénzzé verette.

A család eddig ismert nemzedékrendjének kiegészítéseképen megemlítjük, hogy V. Kristófnak második felesége nem Székely Margit, hanem mint fentebb láttuk - Széky Margit volt; továbbá hogy ezek fiának, Kristófnak, Bors Erzsébettől Pál nevű fia is származott, kinek Borbála nevű leánya ikácsi Péterffy Sámuel feleségévé lett; végre hogy V. Lászlónak és fighei Csathó Erzsébetnek Mátyáson, Lászlón és Józsefen kívül - kitől ma is élő nemzedék származik - még István nevű fia is ismeretes az oklevelekből. (1750. év pp. 418. sz. 1803. év pp. 3135. sz. 1743. év 181. sz. Turul 1893. év 146. I. 1894. év 114. I. N. I. XII. 176. Zemplénm. mon. 544.)

Vida. Lipót királytól 1668. évi szept. 27-én V. István, neje Szabó Anna, fia Benedek, fivére Miklós, ennek neje Polyvás Anna, végre V. Boldizsár és János nyertek nemeslevelet, melyet Szabolcsmegye hirdetett ki. Miklós tiszaszőlősi lakos kihirdettetett 1771. évben. (1771. év 159. A. sz. 175. jkl.)

Vida Ignác armalisa kihirdettetett 1712. évben. Az 1724. évi investigatio idején Gyöngyösön lakott. (1715. év 243. jkl.)

Vida lásd Vajda.

Viktor. Kishontmegye bizonyítványával 1766. évben igazoltatott Pál egri lakos. Gyöngyösre költözött testvérétől, Gergelytől, származtak János, Ferencz és József. (1751. év 13. sz. 1766. év 1. et. A. sz. 373. jkl. 1805. év 943. sz. 1623. jkl.)

Vilcsek lásd Bukovinszky.

Vincze. II. Ferdinandtól 1633. júl. 26-án Wincze Pál, neje Lukách Anna, fiai István, János, leányai Ilona, Erzsébet, testvére Albert nejével Ilonával nemességet kaptak a következő címerrel: Kék pajzsban zöld halmon jobbra fordult lépő szarvas, szarvai közt kis fekete madár (avicula nigra); sisakdisz: kiemelkedőn a pajzsalak; takarók: arany-vörös, fekete-ezüst. Kihirdettetett 1634. évben, másolata a megyei levéltárban. (1633. év 3. sz.)

Nemességüket igazolták: 1668. évben Márk kőrösi lakos (1668. év 6. jkl.); 1695-ben András (1695. év 17. jkl.); az 1724. évi investigatio alkalmával István, György feleszi, János egri lakos testvérek - Jánosnak fiai, a nemességszerző Pálnak unokái.

Bizonyáglevelet nyertek: 1713. évben András egri lakos (1713. év 316. jkl.); 1770. évben Pál és András füzesabonyi lakosok (1769. év 262. jkl. 1770. év 1. et. C. C., 68. sz. 581. jkl.); 1813. évben Gáspár - Gáspárnak fia, Jánosnak unokája - feleszi származású szentesi lakos (1813. év 682., 1076. sz. 570., 1020. jkl.); 1823. évben Lajos (sz. 1770.) kevermesi lakos, Pál (sz. 1780.)

battonyai lakos és Gáspár (sz. 1783.) testvérek - Gáspár leleszi lakosnak és Kovács Erzsébetnek fiai, Jánosnak unokái, - továbbá Lajostól és Szabó Teréztől származott József (sz. 1796.), István (sz. 1806.) és Gáspár (sz. 1811.), Páltól és Kovács Erzsébettől származott Mihály (sz. 1811.), János (sz. 1813.) és Gáspár-József (sz. 1815.) (1823. év 612. sz. 571., 894. jkl. 1826. év 67., 198. sz. 102., 248., 249. jkl.); 1831. évben János fia János szentesi lakos. (1831. év 193. sz. 324., 3213. jkl.)

Vincze. 1770. évben György fia Ádám gyöngyösi lakos Nyitramegye bizonyítványával igazolja nemességét, valamint azt, hogy a nemeslevelet III. Ferdinánd 1638. évi márcz. 15-én adta V. Zsigmond, János és György testvéreknek s Pozsonymegye hirdette ki. Nyitramegyében Kunyón és Szakolczán lakott a család. (1770. év 68. sz. 455. jkl.)

Vincze. Vármegyénk 1721. évben hirdette ki amaz armalist, melyet III. Károlytól az előző évi szept. 3-án V. Jónás és György, ez utóbbinak József és Antal nevű fiai kaptak. Úgy György, mint fiai József és Béla az 1724. évi investigatio idején Apczon laktak. (1721. év 333. jkl.) Czímer: K. K. XXXIII. 289.

Vincze. Az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság előtt Pál, István és László gyöngyösi lakosok - István fiai - Gömörmegye bizonyítványával igazolták nemességüket.

Vincze lásd Botka.

Vincze lásd Kis-Vincze.

Vipacher. Csehországból vagy Lengyelországból költözött be hazánkba. 1713. évben János-Henrik modori tanácsos, Sámuel tarnabodi lakos. (1713. év 103. sz.)

Virág István 1657. évi armalisát Sopronmegye hirdette ki s Pestmegye levéltára őrzi. Fia volt Mihály, ezéi Ferencz, Mihály és János. A három testvér egyikétől - Nagy Iván szerint Ferencztől - származott Ádám szécsényi lakos, ettől Ferencz, ettől pedig származtak Ferencz mérnök és János tari lakos, a ki Burik Erzsébettől való József és János (sz. 1805.) nevű fiaival együtt Nógrádmegye bizonyáglevelé alapján 1832. évben igazoltatott. (1832. év 427., 887. sz. 456., 942. jkl.)

Virág lásd Maróthi.

Virágh lásd Víz.

Visky. Zólyommegyéből származik. Nemességet 1659. évi aug. 4-én V. Mihály, neje Sánta Judit, fia Balázs, fivérei Mihály, Albert és János szereztek. A főszerzőnek utólag született fia, István, a hontmegyei Deménden tűnt fel, ennek fia András pedig Apczra költözött s Hontmegye bizonyítványával 1760. évben igazolta nemességét. (1760. év 72. sz.)

Vitalis (vitalisfalvi). József fia András Sztósházáról jött megyénkbe s Liptómege bizonyítványával 1793. évben hirdettette donatarius nemességét, előnevét. (1793. év 265. sz. 282. jkl.)

Vitaris Pál gyarmati lakos a békésmegyei nemesség összeírására kiküldött Slovenicz Mihálytól és Dalmata Jánostól nemesi bizonyítványt nyert. (1720. év 126. sz.)

Viza. III. Károlytól 1715. évi máj. 13-án V. Pál, neje Szöllősi Magda kaptak armalist a következő címerrel: Kék pajzsban zöld alapon álló s jobbjában 3 búzakalászt tartó medve; sisakdisz: seregély, csőrében zöld galylyal; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. Kihirdettetett 1716. évben. Az eredeti nemeslevél a megyei levéltárban van. (1716. év 16. sz. 789. jkl.)

Vizy. Esztergommegye hirdette ki ama címeres nemeslevelet, melyet III. Ferdinándtól 1652. évi máj. 31-én V. Pál, István és Péter testvérek nyertek. Páltól származott I. János, ettől II. Pál, ettől II. János nagyóhaji, majd ludasi, végre abasári lakos, a Tarródy család gazdatisztje, ettől és Kaszap Annától született 1803-ban Ludason Ferencz, az Almásy család tarnamérai tisztje,

ettől és Puhl Francziskáról Tarnamérán születtek György (1835.) és Zsigmond (1840.). II. János fiával és unokaival együtt Bars megye bizonyáglevelé alapján 1842. évben igazoltatott.

A meglevő armalis-másolat szerint a család címere: Kék pajzsban zöld alapon arany korona felett könyöklő kardos kar; sisakdisz: ugyanaz; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1843. év 489. sz. 841. jkl.)

Vízy. A nemességet 1667. évi május 10-én V. Miklós gyöngyösi lakos, neje Bán Anna, fivére János, ennek neje Földváry Anna, nővére Anna, ennek gyermekei Virágh Mátyás és György nyerték s még azon évben megyénk hatósága hirdette ki. (1667. év 166. jkl.) A nemességszerző Miklósnak három fiáról van tudomásunk: II. Jánosról, az utód nélkül maradt Györgyről és I. Andrásról.

II. Jánostól származtak: 1. III. János mezőkövesdi lakos, 2. I. Ferencz, 3. I. József, ettől *a)* József besenyőteleki lakos, ettől III. József (sz. 1767.) szalontai lakos, ettől IV. József (sz. 1808.), *b)* Mihály darmi lakos, *c)* III. Ferencz (sz. 1751.) sátorlajújhelyi lakos, ettől Péter.

I. András fiai voltak: II. András, II. Ferencz (+) és II. Miklós, ez utolsónak IV. János.

Nemességüket igazolták, illetve bizonyáglevelet nyertek: 1676-ban Miklós (1676. év 177. jkl.); az 1724. évi investigatio alkalmával I. András, II. János s ezek fiai II. András, II. Ferencz és II. Miklós, illetve I. Ferencz és I. József; 1760-ban III. János mezőkövesdi lakos (1760. év 56 jkl.); 1772. évben Mihály (1772. év 403. jkl. 1803. év 824. jkl.); 1808. évben III. Ferencz s fia Péter (1808. év 714. sz. 1106., 1107. jkl.); 1810. évben III. József (1810. év 13. sz. 31. jkl.).

A levéltárban levő armalis-másolat szerint a címer: Kékben hármassal zöld halom felett fiókait vérével tápláló pelikán; sisakdisz: szőlőfürtöt tartó kar; takarók: arany-kék, ezüst-vörös (1772. év 279. A. sz.)

Vizsolyi lásd Thúri.

Vladár (nagycepcsenyi). Túróc megye ősrégi családja, mely 1263-ban nyert királyi adományt Muthnára. Idővel Hont-, Gömör-, Szabolcs- és Zemplén vármegyékbe is elágazott. Megyénkben VI. Mihály fia János 1765-ben Egerszóláton, VI. Gasparovics Imre fia György fia Márton fia István 1791. évben Egerben tűntek fel. Az előbbi Hontmegyétől, az utóbbi Túróc megyétől hozott testimonialist. (1765. év 90. sz. 86. jkl. 1791. év 1038. sz. 1111. jkl.) Megyénktől bizonyáglevelet nyertek: 1799. évben István és György egri lakosok, kikről azt hisszük, hogy az 1791. évben kihirdetett István fiai voltak (1799. év 144. sz. 223. jkl. 1798. év 574. sz. 924. jkl.); 1816-ban János egerszóláti lakosnak Tamás fiától való György nevű unokája gyöngyösi lakos. (1816. év 60., 871., 1049. sz. 160., 1282., 1454. jkl. 1817. év 7., 800. sz. 7., 744. jkl.)

Vörös. 1657. évi decz. 23-án V. Márton, neje Gődér Erzsébet, továbbá Imre és Mátyás, ennek neje Rácz Katalin, fia György, nemkülönben V. Balázs, ennek neje Bartha Erzsébet, végre V. Pál, Benedek, István és Péter nyerték a nemességet s Borsod megye hirdette ki. (1657. év 6. sz.)

A Tiszavárkonyban, Besenyőteleken, Kálban, Egerben, Dormándon, Egerfarmoson lakott hevesi ágat a nemeslevélben megnevezett Pálnak Tiszavárkonyban lakott Tamás nevű fia alapította, kinek Galambos Erzsébettel való házasságából származtak Pál (1700.), Albert és György (sz. 1712.). Pál utódait nem ismerjük. Albertnek Szöllősy Erzsébettől, Györgynek Vincze Judittól való leszármazóit az alábbiakban közöljük:

Alberttől és Szöllősy Erzsébettől származtak: 1. István (sz. 1737.), ettől és Dallos Borbálától *a)* Mihály (sz. 1762.), *b)* Tamás (sz. 1768.), ettől és Biró Erzsébettől Mihály (sz. 1797.), *c)* István (sz. 1774.), *d)* Albert (sz. 1778.), ettől és Fejes Erzsébettől János (sz. 1814.); 2. Mihály (sz. 1744. Kál); 3. József (sz. 1751.), ettől és Nagy Zsuzsától *a)* József (sz. 1776.), ettől és Keresztény Katától János (sz. 1806.) és Mihály (sz. 1814.), *b)* Albert (sz. 1782.), ettől és Vas Erzsébettől János (sz. 1805. Kompolt) és Albert (sz. 1814. Kompolt), *c)* Pál (sz. 1784.), *d)* István (sz. 1794.);

4. Pál; 5. Albert (sz. 1756.), ettől és Tompa Borbálától *a*) Albert (sz. 1784.), ettől és Fabók Ilonától Albert (sz. 1813.), *b*) Mihály (sz. 1786.), ettől és Zubkó Júliától Mihály (sz. 1814.), *c*) István (sz. 1789.), ettől és Ficsor Apollótól István, *d*) János (sz. 1796.), *c*) József (sz. 1799.), *f*) Pál (sz. 1805.), *g*) György (sz. 1808.).

György és Vincze Judit Besenyőteleken született fiai voltak: 1. János (sz. 1748.), *a*) István (sz. 1775.), ezéi Szabó Erzsébettől József (sz. 1812.) és István (sz. 1814.), *b*) János, ezéi János, József és Ignác, *c*) András (sz. 1780.), ezéi Farkas Teréztől József (sz. 1804.), István (sz. 1806.) és Gáspár (sz. 1815.), *d*) Pál, ezéi Vajmár Magdától Ambrus (sz. 1812.), István (sz. 1817.) és János (sz. 1824.), *c*) Mihály (sz. 1789.), ezé Magda Klárától Pál; 2. Albert (sz. 1751.), ezéi Szabó Erzsébettől *a*) Márton, ezéi Góth Annától Pál (sz. 1810.) és Ferencz (sz. 1813.), *b*) György, *c*) József (sz. 1787.); 3. Mihály (sz. 1753.), ezéi Imre Klárától Mihály (sz. 1793.) és Gábor (sz. 1796.); 4. Pál (sz. 1756.), ezéi Forgács Katalintól Pál, János (sz. 1792.) és József (sz. 1806.); 5. Tamás (sz. 1761.); 6. Mátyás (sz. 1763.), ezéi Bocsi Rozáltól Albert (sz. 1796.), István (sz. 1797.), József (sz. 1794.) és György (sz. 1804.); 7. József (sz. 1767.), ezéi Szabó Erzsébettől Antal (sz. 1795.), Márton (sz. 1799.), József (sz. 1809.), Ferencz (sz. 1802.) és György (sz. 1812.).

A család számos tagja - a fenti származási adatok alapján - 1846. évben bizonyáglevelet nyert. (1818. év 83. sz. 1833. év 475. sz. 963., 1442. jkl. 1834. év 658. sz. 1260. jkl. 1846. év 1450. sz. 2179. jkl. 1818. év 83. sz.)

Vörös lásd Veres.

Vörösmarty. Fejérmegye bizonyáglevele alapján József baracska lakos fia János pátkai lakos fia János tiszaroffi gazdatiszt 1846-ban igazolta nemességét. (1846. év 723. sz. 1124. jkl. U. N. I. I. 23. 226.)

Vrablászky. Az investigatívális jegyzőkönyvek szerint I. Lipóttól 1676. évi márcz. 20-án Vr. György, fivére János, továbbá Gáspár és János kapták a nemességet s Trencsénmegye hirdette ki. 1748-ban György Gyöngyösön lakott, testvére Miklós pedig ugyanakkor mint tokaji lakos nyert testimonialist. (1748. év 288. jkl.)

Vrana István - György fia, András unokája - kasszai származású tiszánánai lakos, a község jegyzője, Trencsénmegye bizonyáglevelével 1822. évben igazolja nemességét. (1822. év 254. sz. 204 jkl.).

Vratarics (pápai). Adományos birtokos család, mely - mint előneve mutatja - Veszprémmegyéből származott, a XVIII. század elejétől kezdve azonban vármegyénk lett, úgy látszik, kizárólagos székhelyévé.

Lipót királytól 1667. évi nov. 19-én Vr. Péter, János és Mihály s Péter neje Baxafalvy Anna adományt nyertek a tolnamegyei Eőssi falura, Pápán egy kőházra, a zalamegyei Örvénicsen és a veszprémmegyei Igaron egy-egy malomrészre, a zalamegyei Aszófőn (másként Kövesmálon) és a somogymegyei Szántón több rendbeli szőlőre. Ezek a birtokok előzőleg szárszói Somogyi Jánoséi voltak, az ő magszakadása folytán pedig a kincstárba szállottak.

Volt a családnak címeres nemeslevele is, de ez a XVIII. század elején akkor kallódott el, midőn Heister generális Pápa várát pusztította.

Az adománylevelben említett 3 testvér közül Mihály Győrbe tette lakását. Péter fia Farkas Bécsben az udvari kancelláriánál agens volt s Sopronmegyétől nemességéről 1708. évben bizonyáglevelet kapott. Azért Sopronmegyétől, mert Veszprémben a törökök hatalmaskodtak s megbénították a vármegyei hatóság működését. A harmadik testvérnek, Jánosnak, fia János ugyanezen időben mint nemes ember és esküdt vármegyénkben tűnt fel, 1714. évben pedig feleségével, Vincze Annával Dormánd $\frac{1}{8}$ részét bírta s a birtokos nemesek

közé soroztatott. (1710. év 115. sz. 1714. év 574. jkl. 1721. év 119. sz. 1754. év 32., 127. sz. 1717. év pp. 49. sz.)

Fia Farkas nőül vevén Haás Anna Máriát Vezekénynek is birtokába jutott. (1754. év 127. sz.).

Mint a függelékből látjuk, a család több tagja nemesi tisztséget is viselt. A közéletben legjelentékenyebb szerepet Károly játszott. Ez eleinte katonának készült, a nemes testőrségbe akart belépni, sőt a vármegye ajánlata folytán 1801. évben már fel is vétetett, csupán az volt csak hátra, hogy Bécsbe menjen és bemutatkozzék. Ekkor meggondolta a dolgot, megmaradt a polgári pályán, 1808-ban ügyvédi oklevelet szerzett s dicséretes buzgalommal egész életét vármegyéjének szentelte. (1801. év 601., 953. sz. 1808. év 773. jkl.)

Nemességükről bizonyáglevelet nyertek: 1754. évben Farkas, 1826-ban pedig unokái Károly és Lajos s az előbbinek fia József. (1754. év 294. jkl. 1826. év 919. sz. 935. jkl.)

Levéltári oklevelek (1766. év pp. 851. sz. 1768. év pp. 880. sz. 1769. év pp. 906. sz. 1815. év pp. 3399. sz. stb.) és a dormándi, vezekényi, besenyőteleki, egri anyakönyvek adatai szerint a nemzedékrendje ez:

[kép]

A család címere: Kékben fiókait vérével tápláló pelikán, a pajzs felső sarkaiban 1-1 arany csillag; sisakdisz: nyílt sasszárny között követ tartó daru; takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Vukovich lásd Hegedüs.

Z. Zs.

Záborszky (zábori). Liptóvármegyéből ered, IV. Bélától 1263-ban kapott donációt Záborra. Majd elterjedt Túróc-, Sáros-, Szepesmegyékben is, 1732-ben pedig István fia János Roskoványból Kompoltra költözött s Sárosmegye bizonyáglevelét mutatta fel. 1766-ban István domoszlói lakos. (1732. év 161. sz. 1766. év 243. sz. 1768. év 219. sz.)

Zábráczky (szadai). II. Lipóttól 1790. évi decz. 13-án Z. József vegliai püspök s testvérei István egri tanácsos, János karczagi tanácsos s István fiai Ferencz, József és István s János fia Elek címeres nemeslevelet nyernek, 1800. évi jan. 3-án pedig a szadai előnevet kapják; 1802. évi okt. 8-án pedig Ignác és Antal gyöngyösi lakosok - ugyancsak József vegliai püspök testvérei - nyernek a szadai előnévvel armalist.

Mindkettőt vármegyénk hirdette s mindkettő a következő czímert mutatja: Ezüsttel és zölddel vásott pajzsban hármassal felett jobbjában kardot, baljában irótollat tartó zöld-ezüst oroszlán; sisakdisz: 2 ezüst-zöld elefánt-ormány közt kiemelkedőn a pajzsalak; foszlányok: ezüst-zöld. (1791. év 335. sz. 409. jkl. 1803. év 102. sz. 118. jkl.)

Zachariás János alsósebesi birtokos, előbb eperjesi, utóbb gyöngyösi lakos 1717. évben Sárosmegye alispánjának és szolgabirójának bizonyítványával igazolja nemességét. Budai Annával való házasságából 1724-ben származott Ádám, a ki 1780-ban nádudvari birtokos volt. (1717. év 110. sz. 965. jkl. 1780. év 200. A. sz.)

Zay (csömöri). A Woya nemzetségből származik. 1550-ben Ferencz egri kapitány, 1552-ben szolnoki főispán. 1552-ben Kinizsy Pál magvaszakadtával Saas és Kewrth, 1559-ben a Vesenyi család magvaszakadtával Hegyesbor, Szurdokpüspöki és Nagyréde birtokokat nyeri. (O. L. Lymbus. O. L. Bécsi K. K. III. 22., 23. 1750. év pp. 418. sz.)

Zay eredetileg **Genge**. A nemeslevelet II. Ferdinándtól 1625. évi okt. 19-én Genge Benedek, neje Baly Ilona, fia Imre, testvérei Balázs, Albert, Mihály, Jakab, Ádám, és Péter, Balázs neje Bartók Margit s fia János, végre Péter leányai Ilona és Margit kapták s a következő évben vármegyénk hirdette ki.

Mivel már a nemességszerzők a Zay nevet vették fel s utódaik állandóan ezt használták, e helyütt kellett a családról megemlékeznünk. (1627. év 2. sz.)

1699-ben Lukács, az 1724. évi investigatio idején Imre, Lőrincz és Menyhért - a nemeslevélben megnevezett Imrének fia - bükkszenterzsébeti birtokosok. Menyhért fia Mátyás jászkún ügyész 1748-ban nádori adomány is nyert itt egy kúriára. (1775. év pp. 1071. Q. sz.)

Nemességükről bizonyáglevelet kaptak: 1820. évben István fia Ambrus, a ki előbb Kálba, majd a bácsmegyei Adára költözött (1820. év 1215. sz.); 1822. évben ennek Barász Annával való házasságából Kálban született fiai József (1789.), János (1799.), Mátyás (1803.), Mihály (1805.) (1822. év 268. sz. 242. jkl.); 1829. évben Ignác ügyész testvéreinek Antalnak fia Mihály pesti orvosnövendék. (1829. év 338. sz. 523., 1791. jkl.)

Az armalis meglevő másolata szerint a címer: Kékben zöld halmon vörös ruhás, sárga csizmás vörös kucsmás magyar harczos karddal, melynek hegyén levágott törökfő van; sisakdisz: növekvőn a pajzsalak; takarók: arany-kék, ezüst-vörös. (1625. év 3. sz.)

Zaák lásd Szentál.

Zákai Balázs szarvaskői várnagy I. Ferdinándtól 1553-ban Alattyánban, Burán nyer birtokrészeket. (O. L. Bécsi K. K. III. 116.)

Zákány (szendrői). III. Ferdinándtól 1647. évi máj 7-én Zákány András Szentpéteri Imre deákkal együtt egész Szentimrét és Szentgyörgyöt kapja s ezekbe az egri káptalan 1648-ban

Jakabházy Gáspár és neje Patkó Zsuzsanna ellenmondása mellett beiktatja. (O. L. Ügyv. ir. 121 : 14. Sréter levélt.)

Zámfér lásd Kozma.

Zarnóczi lásd Zsarnóczy.

Závodszyk. 1762-ben Z. Jakab fia Mihály závodjei származású kékkői, majd csépai lakos Trencsénmegye bizonyáglevelével igazolta nemességét. Ettől származott az 1785. körül Topolyára költözött János, kinek Tóth Judittal való házasságából született fiai János (1771.), István (1776.), Pál (1781.) és Lukács (1784.) nemességükről 1828-ban testimonialist kaptak. (1762. év. 219. sz. 1828. év 1136. sz. 1429. jkl.)

Zbinyovszky András Vág Beszterczéről 1748-ban költözött be megyénkbe s Trencsénmegye bizonyáglevelét mutatta fel. (1748. év 165. jkl.)

Zbiskó (kolacsini). A trencsénmegyei Kiskolacsinból származó birtokos család. Innen András 1736-ban a borsodmegyei Alsóábrányba, ennek Rafael nevű fiától való Imre nevű unokája s ennek Imre, György és Károly nevű fiai pedig 1794-ben Visontán telepedtek meg s Borsodmegye bizonyáglevelére alapján igazoltattak. (1794. év 274. sz. 309. jkl. Borsodm. lev. Pr. 22. f. 1315.) Más ágból származtak Mihály fia Imre vezekényi és György fia János szolnoki lakosok. Az előbbi 1799-ben Bácsmegyétől, az utóbbi 1806-ban Trencsénmegyétől mutatott fel testimonialist. (1799. év 51. sz. 62. jkl. 1806. év 233. sz. 362. jkl.)

Zegy (zerecheni). II. Rudolftól 1592. évi apr. 3-án Zegy de Zerechen Gergely, neje Sárkán Zsófia, gyermekei János, Márton, nővére Margit s ennek néhai férjétől Wr Györgytől, származott Mihály, István, György és Erzsébet nevű gyermekei nyertek nemeslevelet a következő címerrel: Ezüst jobbharánt gerenda által osztott pajzs, melynek felső része kék, alsó része arany, a pajzsban zöld alapon vörös ruhás, viola nadrágos, jobbában szerecsenfőt tartó férfi; a zárt sisak disze: a pajzsalak kiemelkedőn; takarók: vörös-ezüst, arany-kék. Kihirdette még azon évben Győrmegye. Az eredeti jelenleg a vármegyei levéltárban van, 1809-ben Hamar János várm. levéltárnok szolgáltatta be. (1809. év 766. sz. 1212. jkl.)

Zékely lásd Székely.

Zelenay Sámuel és Miklós, kik még kiskorukban kerültek Hevesbe, 1742-ben kéri a megyét, eszközöljön ki nekik származási helyüktől - Trencsénmegyétől - bizonyáglevelet. (1742. év 184. sz.)

Zél lásd Szél.

Zilay lásd Szabó (zilahi).

Zoboky. A nemességet Lipót királytól 1659. évi okt. 1-én Z. István, János és Mihály testvérek nyerték s Nógrádban hirdették ki. Mihály fiai voltak György szegedi lakos és Tamás (+ 1715.), ez utóbbi Márton és Miklós, kik 1721-ben Tarcsán, 1724-től kezdődőleg Tiszavárkonyban laktak s 1746-ban megyénktől bizonyáglevelet kaptak. (1721. év 102. sz. 1730. év 169. sz. 1731. év 134. sz. 1746. év 107. sz. 150. jkl.). Armálisa található: O. L. Htt. Nob. Pest és Pestm. levéltár.

Zombory. Az 1724. évi nemességvizsgáló bizottság előtt Z. Béla előbb gyöngyösi, majd vámosgyörki lakos bemutatja a Lipót király által 1675. évi nov. 2-án Kis György és István testvérek, továbbá Zombory Albert és fia István részére adományozott, Hontban hirdetett nemeslevelet, vármegyénknek az ő részére 1715-ben kiállított testimonialisát s beigazolja úgy a saját, mint Béla, István, Gergely és János nevű fiai nemességét. (1715. év 709. jkl.)

Zorkóczy (zorkóczi). Zorkóczról származó adományos birtokos család. 1832. évben Zsigmond pásztoi kereskedő s Longauer Annától való fiai Lajos-Zsigmond (sz. 1827.), Zsigmond-Imre (sz.

1829.) és Károly-Ágost (sz. 1831.) Túróczi család. Megyénket érdeklő leszármazása: (1832. év 390. sz. 787. jkl.)

Zörögh. Az investigációs iratok szerint 1625. (vagy 1655. ?) évi febr. 12-én Z. Mihály, testvére Benedek, ennek fiai Mihály és Márton, végre Miklós nyerték az armalist s Nyitramegye hirdette ki.

1709-ben Mihály karácsondi az 1724. évi investigáció idején Imre, János, Gergely, György gyöngyösi lakosok, 1751-ben Benedek fia Mihály fia Pál fia Imre fia János ugocsamegyei aljegyző. (1709. év 486. jkl. 1725. év 155. sz. 1751. év 681. jkl.)

Zrupka (zábori). Túróczi család. Megyénket érdeklő leszármazása:

[kép]

József gyöngyösi lakos Pest- és Túróczi megyék bizonyítványával 1798-ban igazolja birtokos nemességét, előnevét. (1798. év 560. sz. 901. jkl.)

Zsák lásd Kvassay.

Zsák lásd. Gyurcsánszky.

Zsák lásd. Szentál.

Zsarnóczy. Előfordul Zarnóczy és Sarnóczy néven is. Az armalist 1694. évi júl. 19-én Zarnóczy András, neje Megyeri Sára, leánya Rozál nyerték s 1695-ben vármegyénk hirdette ki. (1695. év 308 jkl.)

Zsiger. A nyitramegyei Parucza községből János fia Pál 1791-ben jött megyénkbe. Fogarassy Annától Hatvanban született fia Ferencz (1777.), Esterházy Miklós gróf pápai uradalmában hajdú, 1822. évben bizonyáglevelet nyer. (1791. év 731. sz. 709. jkl. 1822. év 269. sz. 244. jkl.)

Zsigmondfy lásd Sigmondfy.

Zsigó (trencsényi). Vármegyénk levéltárában egy német nyelvű eredeti armalis található, melyet Mária Teréziától 1773. évi május 15-én Zsigó Sámuel ny. huszárkapitány kapott a következő címerrel: Kékkel és arannyal vágott pajzsban pallost tartó arany-kék oroszlán; sisakdisz: a pajzsalak kiemelkedőn; takarók: mindkét részen arany-kék. Nem tudjuk, hogyan került ide. (Letét 1. sz.)

Zsigó lásd Szadeczky.

Zsoldos lásd Soldos.

Zsoltvay lásd Fóris.

Zsuffa lásd Balázsovich.

Pótlás.

Babics (10. laphoz). A varasdmegyei Czoborczról származik. 1717. évi tanuvallomásokból tudjuk, hogy a táblázat élén levő Mátyás unokái közül a XVII. század végén János a vasmegyei Bögötre, majd Váthra, Péter Veszprémbe költözött s itt fia József esküdti tisztet viselt.

A család nemességét 1751-ben Veszprém-, 1752-ben Zala-, 1764-ben Vas-, 1765-ben Győr-, 1769-ben Fejér, 1798-ban Baranyamegyék hirdették és igazolták.

Az 1816. évben Hevesben kihirdetett József 1770 év körül költözött megyénkbe s évtizedeken át Kápolna község jegyzője volt. Fiai közül István és János játszottak jelentékeny szerepet a vármegyei életben.

István 1813-ban született s mint a függelékből látjuk, eleinte a vármegyét szolgálta, 1842-ben pedig Pyerker érsek uradalmi ügyészévé lett. A szabadságharcot mint nemzetőrszázados, később őrnagy, küzdötte végig s annak lezajlása után az ügyvédi gyakorlatától megfosztatott. Ekkor a hevesmegyei takarékpénztár elnökévé, 1785-ben Eger város, 1878-an a kápolnai kerület országgyűlési képviselőjévé választotta.

János 1847-ben jogtanár, 1848-ban ministeri iskolafelügyelő biztos, 1849-ben közokt. ministeri titkár. Ő is részt vett a szabadságharcban s ott volt Világosnál is. 1851-ben verpeléti plébánossá, majd két ízben a kápolnai kerület, 1875-ben pedig Jászberény város országgyűlési képviselőjévé, 1891-ben egri kanonokká és jogakadémiai igazgatóvá lett. Mint aranymisés pap halt meg.

István gyermekei voltak még a táblázaton feltüntetett Béla (1847-98.) volt egri kir. közjegyzőn, Józsefen (sz. 1848.), Csekonics gróf jogigazgatóján, a zsombolyai kerület egykori országgyűlési képviselőjén és Aladár (sz. 1850.) egri ügyvéden kívül: Róza (1844-65.) Vavrik Sándorné, Ilma (1846-59.), Anna (1852-1901.) Lenk Gyuláné és Sándor (1855-9.).

Ezen közlemény alapját a Babics József zsombolyai jogigazgató tulajdonában n levő családi iratok képezték.

FÜGGELÉK.

I. Vármegyei tisztviselők névsora.

Alispánok.²

Dobroni László 1415.
 Farnosi László 1420.
 Kántor Bálint 1424.
 Keczer János 1424.
 Vécsi László 1437.
 Lengyendi László 1447.
 Rhédey János 1467.
 Nagy Albert 1467.
 Megyery László 1470.
 Farnosi Bálint 1470.
 Galabóczi János 1475.
 Daróczy Tamás 1478.
 Bükk János 1480.
 Verebélyi Simon 1488.
 Szöllősy György 1488.
 Bélyeni Gál 1509.
 Szólati Balázs 1509.
 Bélyeni Albert 1515.
 Vass László 1519.
 Dozman Kristóf 1534.
 Barna János 1553.
 Szentgyörgyi László 1554.
 Recsky György 1580.
 Székely Pál 1591.
 Reóthy Orbán 1619.
 Mocháry Balázs 1625.
 Battik Gerely 1630.
 Vámosy István 1653.
 Veöcsey Sándor 1661.
 Báthory László 1663.
 Hamvay Ferencz 1667.
 Mocháry Ferencz 1669.
 Thassy Mihály 1671.
 Melczer János 1673.
 Bulyovszky Ferencz 1684.
 Horváthy Gergely 1688.
 Almásy János 1693.
 Ordódy György 1695.
 Dévay Pál 1708.

Orczy István 1713.
 Csala Sándor 1715.
 Steöszel Kristóf 1719.
 Dévay András 1746.
 Ságghy Mihály 1756.
 Tarródy József 1766.
 Halasy Márton 1784.
 Fáy Bertalan 1790.
 Gosztony Pál 1803.
 Almásy József 1805.
 Péchy Gábor 1811.
 Halasy Károly 1814.
 Gosztony Pál 1824.
 Földváry Ferencz 1828.
 Almásy Gedeon 1834.
 Brezovay József 1841.
 Földváry György 1844.
 Almásy Pál 1845.
 Blaskovics Gyula 1845.

Másodalispánok.

Kiss István 1653.
 Pápay Péter 1655.
 Battik Péter 1669.
 Kürtösy István 1672.
 Pápay Péter 1674.
 Gyöngyösy István 1679.
 Szilassy András 1684.
 Dévay János 1688.
 Fejérpataky László 1691.
 Almásy János 1692.
 Sőtér Benedek 1693.
 Országh Pál 1697.
 Csőke János 1708.
 Steöszel Kristóf 1713.
 Tarródy István 1719.
 Vay Ádám 1731.
 Dévay András 1735.
 Gosztony István 1746.
 Steöszel László 1756.
 Tarródy József 1761.
 Hellebronth Ferencz 1766.
 Kállay László 1773.
 Halasy Márton 1778.
 Gosztony Pál 1784.

Tarródy István 1790.
 Almásy József 1803.
 Péchy Gábor 1805.
 Halasy Károly 1811.
 Gosztony Pál 1814.
 Földváry Ferencz 1824.
 Rottenstein Ferencz 1828.
 Dapsy Rafael 1834.
 Pappszász József 1837.
 Földváry György 1841.
 Kanyó Gábor 1844.
 Blaskovics Gyula 1845.
 Puky Miklós 1848.

Jegyzők³

Almásy Mihály* 1708.
 - József 1814.
 - Móricz gr. 1828.
 Barna György 1619.
 Berényi Gergely* 1697.
 Bernáth András 1803.
 Bezzegh Gergely* 1669.
 - István* 1664.
 Borbély József 1790.
 Brezovay József 1831.
 Bulyovszky Dániel* 1688.
 - Ferencz* 1676.
 Csoma Zsigmond 1805.
 Dévay András* 1713.
 - Pál 1692.
 Dinck András* 1637.
 Dobóczky Ignác 1814.
 Divéky András 1634.
 Dúl Mihály* 1691.
 Ficsor János 1766.
 Gedey András* 1661.
 Gosztony István* 1731.
 Halasy Ferencz 1811.
 - Károly 1803.
 - Károly* 1805.
 - Márton* 1773.
 Hegyi Gábor* 1756.

² Az alispánok, másodalispánok időrendben, a többiek betűrendben. Az évszám rendszerint a megválasztás vagy kinevezés éve.

³ A * jelzettek főjegyzők (első jegyzők).

Horváthy Gergely* 1684.
 Kubinyi Mátyás* 1695.
 Laczkovics Ferencz 1708.
 - Ferencz* 1719.
 - István* 1689.
 Laszkáry János* 1653.
 Libercsey Ferencz* 1655.
 Liskay Miklós* 1784.
 Luby István 1848.
 Madarassy János 1831.
 Makay Lajos 1841.
 Mocsáry Ferencz 1657.
 - Ferencz* 1667.
 Nagy Sándor 1756.
 Pappszász József 1824.
 Péchy Gábor* 1790.
 Radics Pál 1778.
 Rottenstein József 1805.
 - József* 1811.
 Sággy Ignác 1790.
 - Mihály* 1746.
 Schneé László 1844.
 - László* 1848.
 Sipos János* 1680.
 Soldos Miklós 1672.
 Steőszel Kristóf 1784.
 Szeleczy Márton 1697.
 Szentgyörgyi János 1746.
 Szentmarjay Imre 1565.
 Szepessy Sámuel 1773.
 Tarródy István 1784.
 Terbócs István* 1690.
 Ugronovics Kristóf* 1766.
 Vay József 1766.
 Vásárhelyi Tamás 1580.
 Vratárics Károly* 1828.
 Zsarnóczy András 1695.

Ügyészek.

Babics István 1841.
 Beőthy Lajos 1834.
 Berecz Ferencz 1837.
 Bezzeghy György 1664.
 Csernus Antal 1823.
 Dapsy Rafael 1814.
 Debreczeny János 1708.
 Dúl Mihály 1676.
 Csőke János 1703.
 Ebeczky Tamás 1672.
 Fehér István 1814.

Földváry János 1841.
 - Ferencz 1822.
 Gál János 1844.
 Harmos János 1829.
 Horváthy Gergely 1680.
 Kendelényi József 1836.
 Laczkovics István 1684.
 Lipcsey Imre 1836.
 Mártonffy Antal 1844.
 - Lajos 1844.
 Mocsáry Ferencz 1658.
 Pápay János 1669.
 Perlaky Flórián 1836.
 Petheő János 1761.
 Radics János 1766.
 Rakovszky György 1766.
 Reviczky Gáspár 1784.
 Szabó Márton 1731.
 Végess József 1803.
 Zábráczky István 1824.
 Zay Ignác 1790.

Adószedők (pénztárosok), számvevők.

Almásy Ferencz 1719.
 Bay Ignác 1565.
 Balázsovich József 1811.
 Battik János 1639.
 Bodor János 1784.
 Csala Sándor 1703.
 Csohán András 1564.
 Dévay Pál 1698.
 Ferenczy Imre 1778.
 Forray Márton 1731.
 Guthay Péter 1554.
 Haás Károly 1718.
 Kanyó Gábor 1837.
 Majzik Imre 1814.
 Makay János 1811.
 - Lajos 1844.
 Malatinszky János 1790.
 Omany János 1546.
 Orczy Sándor 1773.
 Péchy László 1805.
 Pelinyi Gábor 1554.
 Raszka Péter 1549.
 Sággy Mihály 1708.
 Sőtér Tamás 1713.
 Subich Imre 1790.
 Szeleczy Márton 1766.

Szentgyörgyi János 1756.

Szolgabírák.

Almásy János 1684.
 - József 1816.
 - László 1841.
 - Sándor 1844.
 Apczy Mihály 1424.
 Balázsovich József 1802.
 Balogh János 1841.
 - Mihály 1664.
 Bernáth András 1805.
 Biró Albert 1848.
 Blaskovics Gyula 1837.
 Borbély Mihály 1790.
 - Sámuel 1831.
 Borhy Imre 1841.
 Brezovay Imre 1766.
 - János 1803.
 Csányi Lajos 1778.
 Csiga János 1546.
 Csimá István 1688.
 - Mihály 1731.
 Csőke János 1698.
 Deák József 1731.
 Dely Gergely 1653.
 Dévay János 1674.
 - Pál 1689.
 Dobay János 1674.
 Dobóczy László 1841.
 Dorogffy István 1659.
 - Tamás 1573.
 Ebeczky Menyhért 1669.
 Elek István 1805.
 - József 1839.
 Endrész György 1718.
 Erős János 1814.
 Farkas Ferencz 1653.
 - István 1713.
 - János 1691.
 - János 1790.
 - Pál 1824.
 Fejér István 1841.
 - Lajos 1841.
 Fejérpataky László 1684.
 Földváry Ferencz 1814.
 - György 1837.
 - János 1635., 1654.
 - László 1841.
 Frajzzen István 1811.

Frater Pál 1790.
 Für Lajos 1841.
 Füzi Bálint 1731.
 Gosztony Ignác 1803.
 - János 1841.
 - Pál 1773.
 Goth Benjamin 1841.
 - Ferencz 1790.
 - Rafael 1844.
 Gyöngyössy István 1664.
 Halasy Gáspár 1844.
 - József 1811.
 - Kázmér 1845.
 Hamar Antal 1805.
 - János 1831.
 - Zsigmond 1844.
 Hellebronth Ferencz 1756.
 - László 1814.
 - Mihály 1796.
 Huszár István 1746.
 Imrech József 1735.
 Isaák László 1845.
 Istenmezejey Sándor 1564.
 Ivády Gábor 1824.
 - János 1805.
 Ivócs István 1664.
 Joó Mihály 1669.
 Kada Pál 1703.
 Kállay Péter 1814.
 Kanizsay János 1663.
 - Zsigmond 1658.
 Kanyó Gábor 1828.
 Kántor Bálint 1415.
 Kaszap János 1824.
 Kiss János 1635.
 Kovács András 1689.
 - István 1841.
 - József 1811.
 - József 1831.
 - Márton 1756.
 - Pál 1824.
 - Péter 1824.
 Kozáry György 1664.
 Kozma Boldizsár 1735. [?]
 Kutassy György 1633.
 Kürthy Ferencz 1848.
 Kürthy Károly 1848.
 Laczkovics Ferencz 1713.
 Literáty János 1708.
 Majthényi György 1692.
 Majzik Sándor 1844.

- Viktor 1848.
 Makay Felix 1844.
 - Ágoston 1836.
 Marsó György 1778.
 - Samu 1837.
 Marton Dávid 1778.
 Mlinkó Lajos 1841.
 Mocsáry György 1635., 1673.
 - János 1655.
 Nádudvary János 1661.
 Nagy Ferencz 1703.
 - (runyai) Márton 1684.
 Nagyfejeő Mátyás 1848.
 Németh Béla 1845.
 Némethy Pál 1653.
 Novotha Péter 1837.
 Okolicsányi Gusztáv 1837.
 - Ignác 1828.
 - Pál 1790.
 - Zsigmond 1841.
 Onody István 1635.
 Orczy József 1841.
 - Sándor 1766.
 Országh Pál 1689.
 Páldy István 1746.
 Pápay János 1647.
 Pappszász József 1828.
 Péter András 1647.
 Pethes Ferencz 1693.
 Pethő András 1653.
 Plathy Sándor 1837.
 Rác István 1642.
 Radics Gergely 1756.
 - Mihály 1790.
 Recsky László 1814.
 Rottenstein Pál 1842.
 Sággy Mihály 1713.
 Soldos Imre 1848.
 Sőtér Benedek 1691.
 Steőszel Kristóf 1790.
 Subich Imre 1784.
 . Pál 1665.
 - Pál 1735.
 Sütő János 1844.
 Szabó (szécsényi) Gy. 1692.
 - László 1839.
 [olvashatatlan]
 - György 1554. [?]
 Szentgyörgyi István 1719.
 Szombathelyi János 1844.
 Sztariczky Gábor 1746.

Thárkány Szaniszló 1549.
 Tarródy István 1703.
 Thassy Dániel 1837.
 - János 1639.
 Ugronovics Kristóf 1773.
 Vadász Márton 1689.
 Verebélyi Mihály 1633.
 Vratarics Farkas 1735.
 - György 1766.
 - József 1845.
 - Károly 1824.
 - Lajos 1837.
 Zay Sámuel 1841.
 Zsarnóczay András 1697.
 Zsoldos lásd Soldos.

Esküdtek.

Almásy Ferencz 1701.
 - Mihály 1712.
 - Sándor 1677.
 Bagossy Márton 1719.
 Bagy János 1682.
 Bakó Ferencz 1708.
 Bakos Gerely 1675.
 Baky Mátyás 1675.
 Balásovich József 1841.
 - Ferencz 1832.
 - Zsigmond 1829.
 Barátnagy Ferencz 1675.
 Barsy István 1671.
 Barta Antal 1731.
 Batha (vathai) Bálint 1675.
 Battik Gergely 1668.
 - János 1671.
 - Péter 1668.
 Beleký Szabó János 1671.
 Bélteky Pál 1668.
 Bene András 1677.
 Beniczky István 1830.
 Berecz Ignác 1831.
 Bertók István 1708.
 Berthóty Gábor 1691.
 - István 1668.
 - István 1713.
 Besze Antal 1766.
 - József 1773.
 Bezzegh Gergely 1668.
 Borbély István 1687.
 - Mihály 1712.
 [olvashatatlan]

- Imre 1837. [?]
- Borsos Gábor 1773.
- Bóta Benedek 1803.
- János 1814.
- Bozsik Farkas 1773.
- Bozsik János 1687.
- Bósz András 1784.
- Ferencz 1756.
- Beóthy Sámuel 1837.
- Brezovay Gergely 1718.
- Imre 1750.
- József 1784.
- Mihály 1708.
- Bucsányi Antal 1740.
- György 1719.
- Bulyovszky Jónás 1677.
- János 1822.
- Büky István 1731.
- Csemniczky Gáspár 1673.
- Csernyánszky József 1813.
- Csima János 1698.
- László 1740.
- Márton 1732.
- Csókásy János 1736.
- Csomortányi János 1742.
- Károly 1837.
- Csóke János 1687.
- Csusz András 1803.
- Czene Dániel 1731.
- Czingel János 1673.
- Czvetkovics Ferencz 1746.
- Gáspár 1751.
- Mihály 1773.
- Pál 1761.
- Dapsy Dániel 1811.
- Darvas Mihály 1697.
- Deák Gábor 1734.
- József 1718.
- Décsy Mihály 1682.
- Péter 1688.
- Dékány Pál 1682.
- Dely János 1671.
- Demkó István 1834.
- János 1803.
- Detrik István 1706.
- Dévay József 1708.
- Pál 1746.
- Dobóczky Felix 1844.
- Domby Márton 1700.
- Dombrády László 1841.
- Dorogffy István 1659.
- Dúl Mihály 1675.
- Egyed László 1772.
- Elek István 1841.
- Mihály 1824.
- Endrész György 1713.
- Engl József 1825.
- Erdős János 1696.
- [olvashatatlan]
- Farkas János 1773.
- Pál 1814.
- Fásli István 1691.
- Fáy Sándor 1730.
- Fehér József 1848.
- Fejér Ferencz 1730.
- Fejérpataky László 1682.
- Fejér László 1778.
- Fekete László 1668.
- Fittos Imre 1724.
- Foglár Imre 1715.
- Folkusházy József 1814.
- Forray Márton 1719.
- Földváry György 1824.
- Fülöp Ignác 1844.
- Imre 1811.
- Frajzzen István 1803.
- László 1775.
- Frater András 1796.
- Fridriczy Ferencz 1713.
- Gergely 1757.
- Friebeisz Antal 1784.
- Für Boldizsár 1796.
- Lajos 1831.
- László 1824.
- Márton 1657.
- Menyhért 1775.
- Füzy Bálint 1730.
- Gál Mátyás 1706.
- Mihály 1696.
- Sándor 1769.
- Gecse András 1690.
- Mátyás 1803.
- Giczey Gergely 1691.
- Goda György 1708.
- Gombkötő Mihály 1696.
- Gorove Károly 1824.
- Gosztony Antal 1811.
- Ignác 1773.
- Pál 1767.
- Góth Benjamin 1837.
- Ferencz 1773.
- Pál 1756.
- Gothár György 1687.
- János 1673.
- Gömrey János 1708.
- Gudics György 1717.
- Guttay Péter 1676.
- Gyalogi Mihály 1687.
- Gyárfás Mihály 1673.
- Gyopay György 1675.
- Jakab 1675.
- Győrffy Ignác 1837.
- [olvashatatlan]
- Gyürky (losonci) G. 1680.
- Hazucha József 1841.
- Hagara Zakariás 1693.
- Hamar Ferencz 1750.
- István 1707.
- Mihály 1814.
- Harmos Tamás 1795.
- Havas Tamás 1761.
- Hegedüs György 1775.
- Hellebronth Dániel 1756.
- János 1713.
- Holyecz Mihály 1688.
- Hollósy Ádám 1688.
- Horváth Gergely 1677.
- György 1677.
- István 1723.
- János 1701.
- Horváthy János 1713.
- Hotta György 1756.
- József 1766.
- Imrey András 1845.
- György 1848.
- Iramos Mihály 1673.
- Ivány János 1790.
- László 1778.
- Jánossy Ferencz 1677.
- István 1680.
- Janoviczky János 1746.
- Jósa Mihály 1766.
- Juhay Pál 1675.
- Kakas Gerely 1687.
- Kalapáty Jakab 1678.
- János 1678.
- Márton 1678.
- Kalmár András 1700.
- Kancsó Tamás 1745.
- Kandó István 1687.
- Kanizsay Sándor 1687.
- Zsigmond 1668.
- Kántor József 1766.

- Kanyó Gergely 1778.
 Károlyi László 1740.
 Keller János 1837.
 - Elek 1837.
 - Miklós 1844.
 Kemely Pál 1668.
 Kerekes István 1724.
 Keszegh János 1677.
 Király Mátyás 1684.
 Kis (boldogházi) András 1668.
 Kis János ifj. 1668.
 - (gyöngyösi) Márton 1693.
 Kiss Mátyás 1693.
[olvashatatlan]
 Kókay Gergely 1735.
 - Márton 1712.
 Kompolthy Orbán 1687.
 - Pál 1677.
 Koncz Pál 1672.
 Kós Gáspár 1734.
 - Gergely 1668.
 Kozma Boldizsár 1712.
 Kovacsics György 1718.
 Kovács Antal 1718.
 - Antal 1803.
 - György 1828.
 - János 1668.
 - József 1803.
 - Mátyás 1668.
 - Mátyás 1831.
 - Péter 1668.
 - Péter 1697.
 Kubinyi Mátyás 1695.
 - Mihály 1690.
 Kudelka Alajos 1841.
 Kürthy Antal 1848.
 - Alajos 1826.
 - Ferencz 1845.
 - Károly 1845.
 - Lajos 1837.
 - Sebestyén 1554.
 Laczkovics Ferencz 1707.
 - László 1702.
 Lendvay István 1705.
 Lévy György 1692.
 Limprecht János 1844.
 Lipcsey Lajos 1837.
 Literáti Ignác 1737.
 Losonczy Farkas András 1712.
 Luby József 1837.
- Madách János 1668.
 Madarassy Ferencz 1841.
 Magyar Pál 1848.
 Majthényi Gergely 1677.
 - György 1677.
 Majzik György 1775.
 - Mihály 1668.
 - Simon 1714.
 - Viktor 1845.
 Makay Ágoston 1824.
 Malatinszky János 1824.
 - Lajos 1844.
 Marsó György 1756.
 Martonossy v. Nagy M. 1680.
[olvashatatlan]
 Mezey Lőrincz 1811.
 - Sámuel 1829.
 Michalek Miklós 1668.
 Miklóssy Pál 1811.
 Miller József 1742.
 Miskey István 1672.
 Mlinkó Lajos 1831.
 - Márton 1708.
 Mocháry Balázs 1682.
 Mocsáry László 1668.
 Mórocz Mihály 1828.
 Murányi István 1745.
 Nádudvari János 1672.
 Nagy Antal 1768.
 - Ferencz 1702.
 - Gergely 1712.
 - István 1675.
 - Károly 1778.
 - (runyai) Márton 1680.
 - Miklós 1728.
 - Sándor 1745.
 - lásd Martonossy.
 Nagyfejeő Mátyás 1841.
 Nátkay Ferencz 1680.
 Okolicsányi Gusztáv 1829.
 Oláh János 1675.
 Olasz György 1657.
 Onody Pál 1790.
 - István 1650.
 Orczy István 1701.
 Ország József 1750.
 - Márton 1693.
 - Pál 1689.
 Eösz Ignác 1839.
 Padiács Miklós 1677.
- Paksy Mihály 1573.
 Páldy István 1737.
 - Mihály 1773.
 Pallagi Gáspár 1682.
 Pápay István 1680.
 - Mihály 1671.
 Patkós János 1617.
 Péchy Imre 1719.
 - Gábor 1784.
 - János 1680.
 Pecz János 1687.
 Pelargus György 1668.
 Péntek András 1695.
 - Benedek 1657.
 - Miklós 1695.
 Pethes Ferencz 1696.
 - János 1668.
 - János 1708.
[olvashatatlan]
[olvashatatlan]
 - Imre 1848.
 - László 1844.
 - Pál 1773.
 Polyák József 1828.
 Poócs Sámuel 1790.
 Popovics Ferencz 1714.
 - József 1714.
 Princzfalusy János 1697.
 Rác István 1716.
 - Mihály 1692.
 Radics Gergely 1746.
 - Mihály 1750.
 - Pál 1771.
 Rédey Gergely 1673.
 Róth Ádám 1695.
 Rottenstein János 1773.
 Schaffner János 1845.
 Sággy Ferencz 1710.
 - Ferencz 1773.
 Sallay Pál 1708.
 Sárkány Pál 1682.
 Sárközy István 1719.
 Sebeházy Ferencz 1731.
 Séllyey György 1682.
 Sipos János 1677.
 Slachta Ignác 1773.
 - József 1773.
 Schneé László 1837.
 Sóky Zsigmond 1714.
 Solymossy Mihály 1700.
 Sőtér Benedek 1688.

- Ferencz 1677.
 - Imre 1750.
 - Antal 1758.
 Steőszel Kristóf 1710.
 Subich Pál 1731.
 Szabó András 1784.
 - Gusztáv 1845.
 - György 1700.
 - József 1773.
 - Károly 1841.
 - László 1824.
 - Márton 1691.
 - Mátyás 1693.
 - Mihály 1650.
 - Menyhért 1675.
 - (füleki) Pál 1673.
 Szabódy Pál 1712.
 Szalatnay József 1778.
 Szalay Ádám 1710
 - Gáspár 1687.
 - Márton 1761.
 - Mátyás 1657.
[olvashatatlan]
[olvashatatlan]
 - Pál 1731.
 Szalgháry János 1757.
 Szana Pál 1841.
 Szarka Lajos 1848.
 Szatka Márton 1700.
 Szécsényi György 1696.
 Szécsényi Szabó Márton 1693.
 Széchy János 1657.
 - Máté 1678.
 - Mátyás 1680.
 Szentgyörgyi Mihály 1773.
 Szigethy Mihály 1680.
 Szilassy István 1688.
 Szombathelyi János 1761.
 - János 1841.
 Szökő Mátyás 1751.
 Szücs István 1687.
 Tahy Lajos 1845.
 Tajti Ferencz 1713.
 Taksony György 1677.
 Tamasy János 1745.
 Tarhos Pál 1712.
 Tarródy István 1700.
 Thassy András 1693.
 - István 1682.
 - László 1710.
 - Mihály 1668.

Törő András 1677.
 Újlaky Ferencz 1677.
 Urbanovszky Imre 1773.
 - József 1773.
 Utassy Mátyás 1677.
 - Mátyás 1784.
 Ürményi László 1814.
 Vadász János 1682.
 - Márton 1693.
 Várady Menyhért 1844.
 Várkonyi Imre 1757.
 Vattay Pál 1668.
 Végess János 1803.
 Veresmarty Endre 1848.
 Vida Ignác 1712.
 Vincze József 1736.
 Vizy András 1708.
 Vratarics András 1824.
 - János 1708.
 - Lajos 1835.
 - László 1828.
 Zábráczy Ignác 1829.
 Zay Ferencz 1841.
 - Sámuel 1828.
 Zeregh Gergely 1678.
 Zsoldos Imre 1837.

Táblabírák.

Abaffy János 1828.
 - Károly 1828.
 Ács György 1837.
 Aczél István 1841.
 Adonyi Mihály 1804.
 Adorján Dávid 1824.
 Ajtics-Horváth Barnabás 1828.
 Alberthy Ferencz 1844.
 Albrechtovics Pál 1837.
 Algyay Lipót 1834.
 Almásy Alajos 1804.
 - Dénes gróf 1841.
 - Ferencz 1803.
 - Gyula 1844.
 - Ignác 1773.
 - István 1790.
 - János 1713.
 - János 1756.
 - János 1796.
 - József 1814.
 - Károly 1803.
 - Károly 1832.

- Lajos 1808.
 - László 1841.
 - Pál 1746.
 - Sándor 1844.
 - Vincze gróf 1841.
 Ambrózy Lajos 1814.
 Andrássy János 1841.
 - József 1832.
 - Mihály 1832.
 Antal János 1845.
 Apponyi György gróf 1845.
 Aszalay Ferencz 1713.
 - László 1814.
 Asztalos József 1837.
 Babics István 1842.
 Bagossy Károly 1808.
 Bajza Antal 1837.
 - József 1837.
 - Mihály 1814.
 Bakay Ignác 1828.
 Bakó Imre 1845.
 - József ifj. 1837.
 - József id. 1837.
 - Mihály 1837.
 Bakonyi Imre báró 1837.
 Bakos Antal 1845.
 Balajthy Ferencz 1824.
 - János 1828.
 Balás István 1808.
 Balassy Gergely 1657.
 Balázs Pál 1824.
 Balázsovich Ferencz 1828.
 - János 1811.
 - Mihály 1784.
 Balla József 1754.
 Balogh Ádám 1746.
 - Antal 1845.
 - István 1808.
 - Lajos 1808.
 - Mihály 1662.
 - Mihály 1796.
 Balpatak József 1837.
 Bán József 1814.
 Bánffy Pál báró 1824.
 Bárány Bertalan 1828.
 - Farkas 1837.
 - Gábor 1811.
 - György 1657.
 - Péter 1808.
 - Sándor 1845.
 Baráth József 1845.

- Barcsik Márton 1841.
 Bárczy György 1790.
 - György 1824.
 Bárdy Pál 1828.
 Barkassy Benedek 1837.
 - György 1828.
 - Imre 1811.
 - József 1831.
 - Pál 1842.
 Barkóczy Imre 1814.
 Barna János 1844.
 Barsy János 1667.
 Bartakovics László 1804.
 Barthal György 1837.
 Básthly Dániel 1837.
 - János 1657.
 - Károly 1837.
 - Miklós 1837.
 Batha Bálint 1773.
 Batta Sámuel 1824.
 Bathó Ignác 1845.
 Bay Bertalan 1841.
 - István 1796.
 - (bábai) József 1827.
 Bekény Móricz 1841.
 Bellaágh Antal 1837.
 Bémer László báró 1828.
 Bene Ferencz 1837.
 - József 1841.
 - Károly 1837.
 Beniczky Ádám 1828.
 - Ágoston 1828.
 - Flórián 1824.
 - István 1828.
 - László 1828.
 - Pál 1814.
 Benkó Dániel 1845.
 Benkó János 1824.
 - József 1814.
 Bényey László 1837.
 Benyovszky Péter 1831.
 Berecz Ferencz 1841.
 Berényi Tádé gróf 1804.
 Bernáth Döme 1845.
 - István 1845.
 - László 1790.
 - Mihály 1811.
 Bertony Károly 1808.
 Berze István 1659.
 Berzeviczy János 1808.
 - Jeromos 1808.
 - Lajos 1844.
 Besze Ferencz 1831.
 - Mihály 1828.
 Bezzegh András 1844.
 - György 1667.
 - Mátyás 1828.
 Biller János 1845.
 Bíró Albert 1837.
 - János 1831.
 - József
 Bittera Antal 1844.
 Bizony Károly 1828.
 Blaskovics Boldizsár 1814.
 - Gyula 1831.
 - László 1832.
 Bocsi Károly 1844.
 Boda Antal 1834.
 Bodor Antal 1828.
 - János 1784.
 Bogay László 1828.
 Bogyó István 1808.
 - János 1828.
 Boksa Ferencz 1837.
 Bónis Antal 1808.
 - János 1831.
 - Menyhért 1824.
 - Pál 1845.
 Borbély Antal 1845.
 - György 1790.
 - János 1811.
 - József 1796.
 - József 1837.
 - László 1837.
 - Miklós 1845.
 - Sándor 1803.
 Borhy Antal 1828.
 - József 1841.
 Bornemissza Antal 1837.
 - István 1814.
 - Károly 1837.
 Bolgár (de Buda) Pál 1657.
 Boronkay Lajos 1804.
 Boros József 1837.
 - Miska 1831.
 - Orbán 1841.
 Borsos Mihály 1808.
 Bory Miklós 1808.
 Bot Pál 1828.
 Bóta Benedek 1824.
 - József 1828.
 Botka József 1831.
 Borsy Mihály 1719.
 Bozsik György 1814.
 - István 1837.
 - János 1845.
 Bójtó Lajos 1811.
 Bójtós Mihály 1837.
 Bósz Ferencz 1773.
 Böszörményi Imre 1831.
 - József 1837.
 - László 1840.
 - Pál 1811.
 Beóthy József 1837.
 - László 1804.
 - Lajos 1829.
 - Sámuel 1845.
 - Sándor 1837.
 Böszörményi Imre 1831.
 - József 1837.
 - László 1840.
 - Pál 1811.
 Breidsver Antal 1831.
 Bresztóczy más. Trombitás
 Mátyás 1671.
 Brezovay Imre 1773.
 - Imre 1824.
 - György 1746.
 - János 1824.
 - József 1803.
 Bridige Mihály 1808.
 Brudern József báró 1804.
 Bubla Károly 1837.
 Buday István 1824.
 Budi András 1837.
 Bulovszky Dániel 1713.
 - János 1828.
 Burghard József 1841.
 Burik Zsigmond 1845.
 Buttler Gábor gróf 1746.
 - Lajos gróf 1715.
 Büdöskuty Mihály 1808.
 Bükk Zsigmond 1773.
 - Zsigmond 1828.
 Csák Pál 1828.
 Csáky Antal ör. 1808.
 - Antal ifj. 1808.
 - József 1839.
 Csala Sándor 1713.
 Csátary József 1837.
 Cseh Gábor 1828.
 - János 1837
 Csépany Ferencz 1808.

- Csernus Antal 1811.
 - András 1804.
 - Emanuel 1828.
 - József 1828.
 - István 1790.
 - László 1808.
 Csiky Sándor 1837.
 - Ferencz 1829. előtt.
 Csima János 1713.
 - Mihály 1746.
 Chinel Ferencz 1845.
 Csizmadia János 1657.
 Csoma Sámuel 1790.
 - Zsigmond 1811.
 Csomortányi Imre 1803.
 Csomós Antal 1828.
 - Mihály 1814.
 Csontos József (2) 1841.
 Csőke Lukács 1673.
 Csörghő Pál 1790.
 - Sándor 1773.
 Csukás Benjamin 1750.
 Czeglédy Mózes 1746.
 Czigány Imre 1841.
 Czinege Ferencz 1837.
 Czucz András 1841.
 Czobl József 1760.
 - László 1808.
 Czövek János 1837.
 Dálnoki-Nagy József 1837.
 Dancs Miklós 1828.
 Dankó Ferencz 1841.
 Dapsy Dániel 1814.
 - Sámuel 1837.
 Darvas Imre 1790.
 - József 1814.
 - Lajos 1828.
 Deáky Sándor 1842.
 Debrődy György 1713.
 Deme Sámuel 1828.
 Demeczky Lajos 1831.
 Désy György 1808.
 - Mihály 1808.
 - Sámuel 1814.
 Dessewffy István 1808.
 - Imre 1804.
 Dessewffy Jób 1824.
 - Lajos 1808.
 Dévay András 1756.
 - Pál 1713.
 - Zsigmond 1837.
- Dinkai Pál 1828.
 Divéki Ferdinand 1841.
 Dobay Károly 1760.
 Dobóczky Ignác 1837.
 - Imre 1831.
 - István 1841.
 Dobrovitzky Antal 1811.
 Dombrády László 1845.
 Dominkovics Lajos 1828.
 Donai Antal 1841.
 Dozlern Károly 1829.
 Döbrentey Gábor 1837.
 Dömök Elek 1845.
 - János 1837.
 Dőry András 1719.
 Draskóczy Gyula 1845.
 - László 1845.
 - Sámuel 1814.
 Drevenyák Ferencz 1808.
 Dubraviczky Sámuel 1831.
 Dudinszky János 1808.
 Dudó Alajos 1844.
 Durcsák János 1831.
 Duschek József 1841.
 Ebecky Lőrincz 1841.
 Egri Ferencz 1808.
 Egyed Imre 1844.
 Elek Ferencz 1824.
 - István 1796.
 - József 1828.
 - Menyhért 1824.
 - Mihály 1839.
 - Pál 1803.
 Éles János 1841.
 Éliássy István 1841.
 Engel Ignác 1837.
 - József 1845.
 Eperjesy József 1837.
 - Sándor 1837.
 Erdélyi Imre 1824.
 - Tamás 1803.
 Erdődy gróf 1845.
 Ernst Mihály 1841.
 Erős Albert 1824.
 - Gábor 1824.
 - József 1776.
 - János 1803.
 Eszenyi István 1845.
 Etre Antal 1808.
 Etre Károly 1808.
 Fabó Mihály 1824.
- Fábry Mihály 1824.
 Fajnor János 1828.
 Faragó György 1845.
 Farkas Gergely 1842.
 - János 1824.
 - József 1824.
 - Károly 1837.
 Farkas (losonczy) Andr. 1713.
 Fatovics István 1814.
 Fazekas András 1803.
 - Gedeon 1824.
 Fáy Antal 1831.
 - Dániel 1796.
 - Ignác 1837.
 - János 1803.
 - József 1814.
 - László 1814.
 - Menyhért 1837.
 - Mihály 1803.
 - Miklós 1828.
 - Mózes 1811.
 - Sámuel 1834.
 Fehér (Fejér) Antal 1772.
 - György 1828.
 - Ignác 1828.
 - Imre 1841.
 - István 1828.
 - János 1828.
 - József 1837.
 - Lajos 1837.
 - László 1828.
 Fehérváry József 1775.
 Fekesházy Mihály 1837.
 Fekete Ádám 1657.
 - Antal 1824.
 - Márton 1808.
 - Mihály 1841.
 Fenyvessy Ferencz 1845.
 Ferenczy György 1845.
 - Imre 1837.
 Ficsur András 1837.
 Filó József 1841.
 Fischer István 1790.
 Fodor Ágoston 1828.
 - Ferencz 1837.
 - Pál 1808.
 Forgách István 1814.
 Forray Márton 1750.
 Főkövy Antal 1845.
 Földváry Gábor 1828.
 - György 1796.

- Imre 1814.
- Földváry János 1837.
- Károly 1790.
- Lajos 1808.
- László 1841.
- Mihály 1824.
- Pál 1828.
- Sándor 1811.
- Sándor ifj. 1842.
- Frajzzen László 1837.
- Pál 1828.
- István 1827.
- Frankner Boldizsár 1803.
- Franyó Mihály 1708.
- Frater Ignác 1845.
- József 1828.
- Lajos 1828.
- Friebeisz József 1804.
- Friedmanszky Antal 1808.
- Fülöp Imre 1824.
- Für Lajos 1841.
- Gábrriel Tamás 1831.
- Gaal János 1847.
- Galambos Fülöp 1845.
- Gály Pál 1847.
- Péter 1837.
- Vincze 1845.
- Garas Sámuel 1837.
- Gáspárdy Lajos 1841.
- Géczy István 1837.
- Gellén Lajos 1827.
- Geller József ifj. 1837.
- Gencsy József 1837.
- László 1837.
- Glacz Menyhért 1844.
- Goczigh Károly 1837.
- Godinger János 1839.
- Goics Athanáz 1837.
- Gombos Ágost 1837.
- György 1837.
- Miksa 1837.
- Gondos István 1837.
- Gorove Károly 1828.
- Lajos 1831.
- László 1811.
- Gosztony András 1814.
- Antal 1796.
- Antal 1828., 1842.
- István 1773.
- János 1845.
- József 1814.
- Pál 1790.
- Góth Bertalan 1844.
- János 1828.
- Pál 1844.
- Góth Rafael 1844.
- Sándor 1837.
- Gothard Mihály y 1804.
- Gócz László 1837.
- Grassalkovich Artúr gr. 1773.
- Greskovics Ignác 1814.
- Griger Ferenc 1828.
- Grofczik János 1824.
- Gúthy Gáspár 1796.
- Guttay István 1655.
- Gyalay Pál 1837.
- Gyenes József 1842.
- Győrffy Ignác 1841.
- Győry Dániel 1845.
- Gyurcsányi József 1804.
- Gyürky István 1790.
- Pál 1804.
- Hazucha János 1804.
- Halasy Béla 1841.
- Ede 1834.
- Imre 1845.
- József 1808.
- Kázmér 1841.
- Lajos 1841.
- Halász Imre id. 1837.
- Imre ifj. 1837.
- József 1837.
- Miklós 1858.
- Haller Sámuel báró 1773.
- Halmay István 1841.
- Hamar Antal 1790.
- Ferenc 1773.
- Ferenc 1828.
- József 1834.
- Lázár 1841.
- Mihály 1837.
- Hamvay Károly 1828.
- Miklós 1828.
- Péter 1837.
- Hanisz Imre 1845.
- Hanulik István 1841.
- Péter 1841.
- Harmos László 1824.
- János 1838.
- Haás Károly 1715.
- Hegedüs Zsigmond 1845.
- Hellebronth Antal 1824.
- Gáspár 1803.
- István 1837.
- János 1715.
- János 1773.
- József 1790.
- László 1824.
- Mihály 1804.
- Helmár Ferdinand 1841.
- Helmezy Mihály 1837.
- Herke Lajos 1828.
- Hetnik Adolf 1837.
- Hevesy Bertalan 1837.
- Hodermarszky András 1837.
- Hodor Dániel 1837.
- Holló Ignác 1841.
- Miklós 1844.
- Pál 1828.
- Hollósy József 1837.
- Horváth Antal 1841.
- Barnabás 1808.
- Dénes 1828.
- Elek 1837.
- Frigyes 1828.
- Gábor 1845.
- István 1837.
- József 1841.
- János 1803.
- Péter 1808.
- Hosszúfalusi Ferdinand 1845.
- Ignác 1845.
- Hubay Bertalan 1845.
- József 1837.
- Hudics József 1845.
- Huszár József 1828.
- Károly 1828.
- Huszt András 1828.
- József 1824.
- Huszt István 1741.
- Ibrányi Antal 1808.
- Igyártó Pál 1837.
- Illésy János 1808.
- Imre János 1828.
- Imrech József 1750.
- Irsay Pál 1814.
- Isdenczy Antal 1804.
- Ivány János 1796.
- Ivánzky Antal 1844.
- Ivocz István 1656.
- Isaák László 1845.
- Jakab Mihály 1842.
- Jakabfalvi Miklós 1837.

- Jakabffy Simon 1837.
 Jákó István 1841.
 Jancs István 1828.
 Janka Péter 1708.
 Jankó András 1828.
 Jankovics Antal 1828.
 - Gáspár 1837.
 - István 1828.
 - János 1808.
 - László 1837.
 Jankovics Mihály 1845.
 Jánossy Mihály 1656.
 Jármay Gyula id. 1837.
 Jassik Menyhért 1845.
 Jasztrabszky Antal 1808.
 Jekkelfalussy József 1804.
 Jelenffy (csejte) Lénárt 1766.
 Jezerniczky Pál 1841.
 - Ferencz 1804.
 Jók Lajos 1837.
 Jósza Gábor 1790.
 - György 1814.
 - István 1808.
 - Pankotay Antal 1803.
 Juhász István 1837.
 Junák István 1837.
 Kacs Kovács Endre 1837.
 Kada Pál 1746.
 Kádas István 1808.
 Káldy Kálmán 1837.
 Kállay Gábor 1790.
 - György 1767.
 - József 1767.
 - László 1767.
 - Károly 1814.
 - Miklós 1778.
 - Antal 1804.
 Kandó Ferencz 1811., 1845.
 - István 1804.
 Kangyár Károly 1837.
 Kanizsay János 1659.
 Kanócz Zsigmond 1845.
 Kanyó György 1803.
 Kapácsy Ferencz 1845.
 Kapczy János 1824.
 Karátsondy András 1814.
 - Mihály 1808.
 Kardos György 1808.
 Kartetter Lipót 1831.
 Károlyi György gróf 1846.
 - János 1837.
- Kása István 1808.
 Kassay István 1837.
 Kassics Ignác 1837.
 Kasza Károly 1842.
 Katona István 1828.
 - Lajos 1837.
 Kazinczy Bálint 1841.
 - István 1803.
 Kecskeméty Mihály 1837.
 Keczan József 1837.
 Keczer László 1804.
 Keglevich Gábor 1808.
 - Miklós 1845.
 Keglevich Sándor 1824.
 Kelemen Ádám 1756.
 - István 1824.
 Keller Antal 1814.
 Kende János 1841.
 - Pál 1804.
 Kendelényi Károly 1837.
 Késmárky Albert 1657.
 Keszler Antal 1828.
 Keszlerffy Antal 1841.
 - János 1841.
 Keviczky Ferencz 1837.
 Király György 1837.
 - József 1808.
 - (szatmári) József 1804.
 - Miklós 1804.
 Kis Antal 1803.
 - Gábor 1837.
 - Gyula 1845.
 - István 1828.
 - József 1803., 1841.
 - Mihály 1804.
 - Péter 1659.
 - Sándor 1837.
 Kis (boldogházi) András 1657.
 Kisfaludy Sándor 1841.
 Kisszel József 1841.
 Klobusiczky Ignác 1808.
 - Péter 1808.
 Knezsits Károly 1845.
 Kohl Antal 1844.
 Kokovay József 1831.
 Komáromy István 1804.
 Koller János 1772.
 Koncz István 1828.
 - József 1828.
 - Pál 1656.
- Kopasz Tamás 1659.
 Korda István 1808.
 Koroczinyi Lajos 1841.
 Korody Pál 1837.
 Korotnoky Ignác 1808.
 Korrac György 1656.
 Kósa György 1845.
 Kostyán Imre 1837.
 Kovács Ágoston 1841.
 - Alajos 1837.
 - András 1790.
 - Antal 1808., 1828.
 - Ferencz 1837.
 - Flórián 1808.
 - Gábor 1837.
 - György 1837.
 - István 1828.
 Kovács János 1804.
 - (horti) József 1828.
 - József 1814., 1842.
 - Károly 1831.
 - László 1824.
 - Mátyás 1828.
 - Mihály 1844.
 - Pál 1790., 1844.
 Kovacsics György 1773.
 Kovalcsik József 1839.
 Kozma Boldizsár 1746.
 - József 1841.
 Kökény Mihály 1656.
 Kölcsey Ferencz 1837.
 Krammeitsik János 1834.
 Krammer Károly 1845.
 Kriegfeld Antal 1828.
 Kubinyi Ágoston 1837.
 - András 1808., 1828.
 - Ferencz 1824.
 - Gedeon 1828.
 - János 1814.
 - Lajos 1808.
 Kudelka Alajos báró 1841.
 Kulin István 1658.
 - József 1808.
 - Miklós 1828.
 Kún Antal 1837.
 - János 1837.
 - Lajos 1841.
 - Mátyás 1845.
 Kunczy József 1837.
 Kussevits József 1837.
 Külkey Henrik 1841.

- Küry József 1845.
 Kürthy Dániel 1828.
 - Gábor 1831.
 - József 1796., 1845.
 - Lajos 1841.
 - Tádé 1828.
 Láczy György 1814.
 - Károly 1837.
 Laczkovics István 1813.
 - József 1824.
 Lakatos László 1828.
 Lántzy József 1808.
 Laner Ferencz 1844.
 László József 1837.
 Látván János 1837.
 Laureo Gáspár 1804.
 Leffelholcz György 1828.
 Leiml Sándor 1844.
 Lelohay Pál 1841.
 Lengyel János 1841.
 Lengyel Miklós 1834.
 - Péter 1841.
 Lenhossek György 1845.
 Lenkey Károly 1845.
 Leporics Károly 1844.
 Lévy Sándor 1837.
 Lieszkovszky József 1837.
 Lill János 1841.
 Lipcsey Antal 1808.
 - Gábor 1841.
 - Gedeon 1837.
 - Imre 1841.
 - József 1790.
 - Károly 1824.
 - Lajos 1841.
 - Sámuel 1790.
 - Zsigmond 1837.
 Lipits Imre 1845.
 Lipovniczky János 1844.
 Liptay András 1837.
 Liptay Frigyes 1808.
 - János 1837.
 - József 1837.
 - Lajos 1837.
 - Zsigmond 1824.
 Liszkay Miklós 1784.
 Lisznyai Károly 1808.
 - Márkus 1828.
 Lomcsányi Timót 1837.
 Lónyay János 1837.
 - László 1828.
- Losonczy Antal 1828.
 - Bertalan 1814.
 - József 1814.
 - Károly 1814.
 Lovász András 1837.
 Lőcsey Ignác 1841.
 Lőrincz József 1828.
 Lővetei Mihály Antal 1841.
 Luby Károly 1808.
 Ludányi János 1834.
 Lukács Albert 1841.
 - Lajos 1837.
 Lukátsy András 1824.
 Madarassy János 1828.
 Magyar ? 1841.
 Magyari István 1811.
 Mahovszky Antal 1845.
 Majthényi András 1811.
 - Gergely 1837.
 - Mihály 1837.
 - László 1811.
 - Péter 1837.
 Majzik Alajos 1841.
 Majzik András 1834.
 - István 1841.
 - János 1841.
 - József 1841.
 - Sándor ör. 1844.
 - Sándor ifj. 1844.
 Majláth Antal gróf 1837.
 - János 1814.
 - Károly gróf 1837.
 - Sándor 1837.
 Majthényi Károly 1804.
 Makay Antal 1837.
 - Bódog 1845.
 - György 1844.
 - János 1824.
 - Lajos 1831.
 Makó Lőrincz 1808.
 Malatinszky Antal 1841.
 - János 1790., 1837.
 - József 1837.
 - Lajos 1845.
 Malvosovszky János 1837.
 Mandich Antal 1804.
 Mangelberger Jakab 1845.
 Már László 1837.
 Maritinszky Elek 1804.
 Marjassy Albert 1837.
 - Dániel 1828.
- Gábor 1845.
 - Gusztáv 1842.
 - István 1808., 1828.
 - József 1804.
 - Károly 1824.
 - Napoleon 1842.
 - Pál 1828.
 - Tamás 1824.
 - Zsigmond 1814.
 Markmüller József 1844.
 Markovics József 1841.
 Márkus József 1811.
 Marsány András 1824.
 Marsó Antal 1841.
 - György 1790.
 - Sámuel 1828.
 Marsovszky József 1796.
 Marton János 1828.
 - József 1808.
 - Lajos 1808., 1837.
 - Károly 1808.
 - Miklós 1845.
 - Péter 1845.
 Mártonffy Antal 1824., 1841.
 - Lajos 1845.
 Mednyánszky Alajos 1837.
 Mednyánszky János 1841.
 - József 1837.
 - Sándor 1841.
 Melczer Alajos 1828.
 - Flórián 1828.
 - László 1837.
 Menczel György 1841.
 Meskó Vincze báró 1804.
 - Sámuel báró 1804.
 Mester István 1842.
 Mészáros Ferencz 1828.
 - Ignác 1845.
 Mezey László 1828.
 - Sámuel 1841.
 Mezőssy Menyhért 1837.
 Mihalkovics János 1837.
 Mihályi György 1814.
 - János 1845.
 Miklósy Ferencz 1790.
 - József 1824.
 - Pál 1824.
 Milenkovics Mihály 1841.
 Mimikos Vincze 1845.
 Miskolczy Ábrahám 1845.
 - György 1803.

- Péter 1845.
- Mlinkó Lajos 1837.
- Mohár Lajos 1837.
- Mocsáry András 1814.
- Antal 1804.
- Ferencz 1655.
- Gergely 1655.
- Imre 1837.
- Molnár András 1808.
- Ferencz 1847.
- Sámuel 1803.
- Sándor 1845.
- Móricz Antal 1841.
- Mosóczy József 1847.
- Motte (de la) Károly 1828.
- Mózer Mihály 1837.
- Mumhard János 1837.
- József 1804.
- Muslay Imre 1808.
- Antal 1804.
- Nádasdy Ferencz gróf 1837.
- Xavér gróf 1837.
- Nagy Antal 1784.
- Anzelm 1837.
- Balázs 1841.
- Ferencz 1841.
- Gedeon 1828.
- Imre 1841.
- István 1773., 1844.
- Nagy János 1828.
- József 1814.
- (runyai) Márton 1659.
- Pál 1841.
- Sándor 1828., 1841.
- Nagyfejeő Mátyás 1659.
- Mihály 1841.
- Najmajer János 1831.
- Nánágy András 1811.
- Károly 1844.
- Lajos 1837.
- Mihály 1839.
- Nedeczky Imre 1814.
- Nemes János 1841.
- Németh Albert 1845.
- Némethy Sámuel 1831.
- Niczky János 1841.
- József 1776.
- László 1808.
- Novák Ferencz 1831.
- Novotha Péter 1828.
- Nozdroviczky Antal 1808.
- Nyéky Mihály 1837.
- Ocskay Antal 1837.
- Okolicsányi Antal 1773., 1796.
- Ferencz 1814.
- János 1808., 1834.
- József 1778., 1844.
- Gusztáv 1845.
- Lajos 1837.
- László 1828.
- Manó 1828.
- Miksa 1837.
- Péter 1837.
- Okovád István 1814.
- Oláh Gábor 1828.
- Ondrejovics Károly 1837.
- Onody Zsigmond 1790., 1804.
- Orczy Antal 1837.
- Béla 1844.
- István 1715.
- János 1708., 1833.
- József báró 1773., 1803.
- Lőrincz báró 1750., 1803.
- Miklós 1824.
- Sándor 1756.
- Ország József 1773.
- Pál 1709.
- Osváth Ferencz 1837.
- Ozmics István 1837.
- Eördögh József 1837.
- Eősz János 1828.
- Eötvös Pál 1837.
- Sándor 1808.
- Eötvös Ignác báró 1804.
- Palásti Viktor 1814.
- Paldeán József 1808.
- Páldy István 1756.
- Pálmafy Fülöp 1832.
- Palóczy László 1808.
- Tamás 1837.
- Panker Gábor 1841.
- Károly 1811.
- Pankotay lásd Jósá.
- Pankovics András 1808.
- Ferencz 1824.
- Pap Ferencz 1837.
- György 1796.
- József 1790.
- Mihály 1845.
- Pál 1845.
- Pappszász György ifj. 1831.
- Lajos 1831.
- Paravicini Alajos 1844.
- Patay Lajos 1841.
- Kristóf 1814.
- Paulikovics Ferencz 1803.
- János 1837.
- László 1831.
- Pál 1837.
- Péchy András 1773.
- Antal 1808.
- József 1804.
- Pekáry Imre 1841.
- Pellionisz István 1814.
- Peregrini Elek 1845.
- Perényi László báró 1837.
- Perger János 1828.
- Perlaky Flórián 1828.
- István 1803.
- Péteri András 1841.
- Pethes József 1841.
- Mihály 1841.
- Pál 1841.
- Petheő gyöngyösi Antal 1828.
- János 1784., 1841.
- László 1814., 1844.
- Petrovay István 1814.
- Farkas 1829.
- László 1824.
- Plachy Ferencz 1837.
- Zsigmond 1837.
- Platthy Antal 1837.
- András 1784., 1803.
- Mihály 1837.
- Péter 1808.
- Sándor 1831.
- Podmaniczky Sánd. br. 1828.
- Pogány Albert 1828.
- Frigyes 1814.
- Károly 1837.
- Pók József 1837.
- Polonkay János 1844.
- Polyák Antal 1831.
- János 1657.
- Poner János 1828.
- Pongrácz Boldizsár 1790.
- János gróf 1837.
- József 1808.
- Miklós báró 1837.
- Popovics György 1837.
- Ignác 1715.
- Márk 1842.

- Porkoláb Dániel 1837.
 Porubszky József 1841.
 Pothurányi Lajos
 - László 1808.
 Pöstyéni István 1824.
 Prónay Kálmán 1808.
 Prónay báró 1804.
 Priviczér Alajos 1837.
 Pruny Mihály 1837.
 Puky István 1803.
 - Miklós 1839.
 Pulszky Károly 1831.
 Pundor Ferencz 1831.
 Putnok Péter 1657.
 Püspöky József 1837.
 Rácsay László 1845.
 Rácz István 1718.
 - János 1837.
 - Pál 1837.
 Ráday András 1654.
 - Gedeon gróf 1845.
 Radics Ferencz 1824.
 - János 1824.
 - Mihály 1773., 1790.
 Radvánszky Ferencz 1804.
 Ragályi Antal 1824.
 - Ferencz 1837.
 - Gedeon 1808.
 - István 1804.
 - Károly 1845.
 - Lajos 1804.
 - Menyhért 1656.
 - Mihály 1824.
 - Tamás 1814.
 Rajner Károly 1824.
 Rakovszky József 1828.
 - István 1804.
 - Lajos 1811.
 - Márton 1803.
 Reck József 1844.
 Recsky István 1790., 1803.
 - László 1808.
 Rhédey Ferencz 1784. 1808.
 - Lajos 1803.
 Rédl Ferencz 1828.
 - Imre báró 1837.
 Reisz Károly 1814.
 Répásy András 1824.
 Repeczky Ferencz 1828.
 Rezutsek Antal 1831.
 Ritaller Mátyás 1804.
- Rosti Károly 1808.
 - Zsigmond 1841.
 Róth Lajos 1804.
 Rottenstein Antal 1718.
 - Ferencz 1750.
 - József 1803.
 - Pál 1841.
 Rózsa Károly 1845.
 Rozsinszky János 1804.
 Rozsnyay János 1831.
 Röck Konstantin 1841.
 Rubedunz József 1824.
 Rudlovsky István 1845.
 Rudnyánszky Zsigmond 1808.
 Rutkay László 1828.
 - Péter 1837.
 Ruttner Ferencz 1824.
 Sággy Antal 1808.
 - Ferencz 1811.
 - István 1841.
 - József 1828.
 - László 1841.
 - Mihály 1718.
 Sányi Ferencz 1808.
 Sárkány Pál 1657.
 Sárközy Ferencz 1844.
 - Gedeon 1824.
 - Imre 1831.
 - Károly 1831.
 - Mihály 1790.
 Sávoly Sámuel 1836.
 Sebe József 1828. 1841.
 Sebestyén László 1814.
 Schedius Lajos 1837.
 Scheidl József 1824.
 Scheovits Ferencz 1837.
 Simay Kajetán 1831.
 Simonyi Antal 1844.
 Sipos András 1796.
 - Ignác 1841.
 Siráki Benjamin 1828.
 Sistyik István 1828.
 Sisvay Márton 1839.
 Sitra Jakab 1842.
 Skopecz József 1824.
 - Tamás 1837.
 Skultéty Ferencz 1837.
 Schmid Márton 1837.
 Schneé László 1842.
- Schnezniczky József 1808.
 Söldos Imre 1845.
 - Sándor 1845.
 Soltész András 1837.
 - Mihály 1842.
 - Nagy György 1841.
 - Nagy János 1837.
 Soós János 1804., 1828.
 Schopf István 1837.
 Sorsics József 1837.
 Sötér Antal 1831.
 - Ferencz 1659.
 - Imre 1773.
 - Tamás 1718.
 Spányi András 1808.
 Splényi Ignác 1804.
 Spóler Antal 1808.
 Srányi János 1837.
 Sréter István 1824.
 - János 1790., 1828.
 - László 1828.
 - Mihály 1828.
 - Miklós 1828.
 Stankovics József 1841.
 Steinbacher Ferencz 1837.
 Steöszel Kristóf 1731., 1790.
 - László 1750.
 Stettner Bernát 1804.
 Sturman Imre 1824.
 - Márton 1804.
 Subich György 1841.
 - Lőrincz 1837.
 - Pál 1756.
 - Sándor 1839.
 Suhajda János 1845.
 Sutsits Károly 1845.
 Sütő János 1837.
 - József 1841.
 Svartz Ferencz 1828.
 Ssabó Antal 1824. 1837.
 - Antal szoláti 1837.
 - Balázs 1839.
 - Bertalan 1814.
 - György 1837.
 - Gusztáv 1839.
 - János 1828., 1837.
 Szabó János mónosbéli 1837.
 - Ignác 1837.
 - Pál 1828.
 - Pál szoláti 1837.
 - Pál mónosbéli 1837.

- Sámuel 1828.
- Zsigmond 1841.
- m. Becz János 1675.
- Szabóky Károly 1845.
- Szagula József 1828.
- Szakál József 1811.
- Szalay Antal 1837.
- István 1837.
- József 1844.
- Mihály 1845.
- Pál 1824.
- Szalgaháry Bertalan 1828.
- Ignác 1828.
- Szana Pál id. 1837.
- Pál ifj. 1845.
- Szaniszló Mátyás 1672.
- Szapáry József 1845.
- Sartory Károly 1837.
- Szász Károly 1837.
- Szathmáry Ignác 1845.
- Károly Barnabás 1845.
- Király József 1814., 1837.
- Király Pál 1814.,
- Szász János 1837.
- Szécsy János 1719.
- Széger Frigyes 1844.
- Széky Pál 1790.
- Zsigmond 1790., 1811.
- Szeleczy Márton 1761.
- Szeles József 1831.
- Lajos 1841.
- Szemetskey Gábor 1831.
- Szemere Bertalan 1841.
- Pál 1837.
- Szentes Sámuel 1831.
- Szentgyörgyi István 1746.
- János 1756.
- Szentimrey Gábor 1828.
- Szentiványi Bagomér 1828.
- Bonaventura 1804.
- Ferenc 1804.
- József 1837.
- János 1804.
- Károly 1837.
- László 1837.
- Márk 1804.
- Vincze 1837.
- Szentkirályi László 1837.
- Szentmáriai János 1808.
- Szentmártony József 1824.
- Szentmiklós Ágoston 1841.
- Alajos 1828.
- János 1828.
- Szép Sámuel 1845.
- Szepessy Adám báró 1837.
- Ferenc 1828., 1845.
- János 1824.
- József 1837.
- Kálmán 1845.
- László 1824., 1837.
- Szerelem Antal 1828.
- Szerémy Gábor 1804.
- Szerencsy István 1837.
- Szilágyi Lajos 1828.
- Szilasy György 1831.
- József 1804., 1814., 1837.
- Sziltz Lajos 1837.
- Szily Barnabás 1837.
- János 1829.
- Szirmay Ádám 1808.
- Antal 1804.
- Tamás 1808.
- Szlamcsik Ignác 1828.
- Szlamonics Pál 1837.
- Szodoray Elek 1845.
- Szohányi János 1808.
- Szombathelyi Jónás 1845.
- Szontag Ferenc. 1837.
- József 1804.
- Lajos 1828.
- Miklós 1824.
- Sámuel 1837.
- Szödényi Nagy Sámuel 1843.
- Szögyényi Lőrinc 1837.
- László 1831.
- Sztankóczy ? 1844.
- Sztankovics János 1837.
- Mátyás 1837.
- Sztáray János gróf 1837.
- Sztranzovszky János 1837.
- Szúcs Miklós 1845.
- Szuhay József 1824.
- Szuhányi János 1844.
- Szulyovszky András 1804.
- Szuromy György 1831.
- Szücs István 1837.
- Sámuel 1829.
- Szür Ferenc 1808.
- Tabódy Pál 1841.
- Péter 1841.
- Tatzman István 1845.
- Károly 1845.
- Tahy Emanuel 1842.
- Tahy Gáspár 1829.
- György 1778.
- Imre 1760.
- Taxis B. Pál 1824.
- Thaisz András 1837.
- Tallián Gergely 1828.
- István 1804.
- Károly 1837.
- Tarródy István 1715., 1804.
- József 1750.
- Thassy Benedek 1814.
- Ignác 1825.
- László 1715.
- Mihály 1657., 1831.
- Dániel 1837.
- Miklós 1824.
- Becz Ádám 1844.
- Téglásy József 1773.
- Tegó Ignác 1841.
- Tige Lajos gróf 1842.
- Tihanyi Dániel 1828.
- Ferenc 1828.
- István 1790.
- Tindl Károly 1845.
- Tisza Ferenc 1804.
- Tittel Pál 1828.
- Tomka János 1845.
- László 1804.
- Tomsits István 1814.
- Torkos Mihály 1845.
- Torma Ferenc 1831.
- Tornallyai Antal 1828.
- Luczián 1828.
- Márton 1814., 1828.
- Toronyi János 1824.
- Tóth Dániel 1845.
- Imre 1841.
- Pál 1824.
- Török Alajos 1837.
- András 1715.
- Ferenc 1778., 1808.
- Imre 1845.
- József 1804.
- László 1844.
- Sándor 1845.
- Tamás 1837.
- Zsigmond 1828.
- Trajtler Ferenc 1828., 1841.
- István 1831.
- Trangó József 1841.

- Trangos István 1842.
 Trásy Imre 1773.
 Trombitás másk.
 Bresztóczy.
 Tulsiczky János 1828.
 Udvarnok Mihály 1841.
 Ugronovics Kristóf 1746.
 Újházy József 1808.
 Újlaky Ferencz 1673.
 Ulman Márton 1837.
 Ulrich János 1765.
 - József 1844.
 Urbanovszky Ferencz 1808.
 - Imre 1778.
 Urbányi János 1814.
 Utassy István 1655.
 - Mátyás 1808.
 Uzovics János 1837.
 Váczy Sándor 1828.
 Vaczlavovics Ferencz 1804.
 Vadnay Bertalan 1845.
 - József 1845.
 - Lajos 1837.
 - Máté 1837.
 - Miksa 1841.
 Vághó Ignác 1841.
 Vahovits Mihály 1845.
 Vay Ábrahám 1824.
 - György 1756.
 - József 1804.
 - László 1804.
 - Miklós 1804.
 Vajda Pál 1803.
 Vályi Károly 1828.
 - Pál 1808.
 Várady Fekete András 1837.
 Varga Vincze 1828.
 Varion János 1837.
 Vartensleben Ágoston 1837.
 - Sándor 1837.
 Vas Antal 1828.
 Vass Dániel 1808.
 - Márton 1814.
 Vásárhelyi József 1827.
 Vattay János 1804.
 Vavrek János 1824.
 Vecsey Albert 1847.
 - Ferencz 1828.
 - László 1790.
 Vécsey József báró 1746.
 - József 1845.
 - Károly 1831.
 - László báró 1804.
 Véges László 1831.
 Véges András 1837.
 - Ignác 1828.
 - Károly 1828.
 - László 1845.
 Végh Antal 1837.
 - Ignác 1837.
 - Károly 1803.
 Veiszkopf Mihály 1824.
 Velaskó Vincze 1828.
 Veres Pál 1837.
 Veresmarty István 1837.
 - László 1837.
 Veszede Gáspár 1834.
 Vida György 1808.
 - János 1808.
 - László 1808.
 Vidovics György 1808.
 Vindt Adolf 1845.
 Virág György 1844.
 - János 1841.
 Virkner Lajos 1845.
 Vitális István 1837.
 Vitéz András 1804., 1808.
 Vitkovics Mihály 1828.
 Voxith Horváth István 1841.
 - János 1841.
 Voldrán János 1841.
 Vovróczy Márton 1828.
 Vörösmarty István 1814.
 - Mihály 1837.
 Vratarics József 1841.
 - Károly 1823.
 - Lajos 1831.
 Zábráczky Ferencz 1824.
 Zahonovits György 1831.
 Zatykó József 1831.
 Zazió András 1804.
 Zay Ferencz 1845.
 - János 1841.
 - Sámuel 1841.
 Zebők Sámuel 1831.
 Zerdahelyi György 1804.
 Zimányi József 1824.
 Zlinszky György 1837.
 Zombory Imre 1804.
 Zsideg András 1841.
 Zsiga Pál 1845.
 Zsigmondffy Kelemen 1824.
 Zsóry Flórián 1837.
 - Menyhért 1837.

II. A vármegye nemességének 1754/5. évi összeírása.

Eredetije a m. kir. orsz. levéltárban, fogalmazványa a várm. levéltárban 1755. évi 260. szám alatt.

A *-gal jelzettek birtokosok.

Ablonczy István, Átány.
 Ács István, Tiszaörs.
 Ágoston István, Poroszló.
 Alattyány István, Heves.
 Albert András, Pál, BükkSZenterzsébet.
 Almásy János*, Pál*, Tarnasádn.
 Antal Ádám, Tiszaab.
 Badonyi Márton, Gyöngyös.
 Bajcsy Mihály*, Gyöngyös.
 Bajnóczy János, Tiszaroff.
 Baka János.
 Bakó Ferencz, Karácsond.
 Bakocs Márton, Gyöngyös.
 Bakos Mihály, Gyöngyös.
 Balás Bálint, János (2), Monostor.
 - Márton, Monostor.
 - Gergely, Máté (2), Szentdomonkos.
 - Mátyás, Mihály, Szentdomonkos.
 - Pál, Szentdomonkos.
 - Imre, Nagyfűged.
 - János (2), Karácsond.
 - Tamás, Karácsond.
 Balla András, Visonta.
 - Gergely, Tiszaöldvár.
 - György, Gyöngyös.
 Balogh⁴ András, Béla, Demeter.
 - Farkas, Gergely György.
 - Imre, Menyhért, Mihály (4).
 - Pál (2), Sándor*.
 - Menyhért, Egerbocs.
 Baranya András, Gyöngyös.
 Barsy Mátyás özv., Gyöngyös.
 Bartók András, Átány.
 - István, Tiszanána.
 Batik András, János, Mihály, Gyöngyös.
 Bedécs István, Átány.
 Bedekovics Ferencz, János, Szolnok.
 - Menyhért, Szolnok.
 Belak István, Erk.
 Belekő⁵ János, Tiszaszöllős.
 Bencsik Péter.
 Bene Jakab, Visonta.

Benedek lásd Kisbenedek.
 Bere István, János, Mihály, Dévaványa.
 Berecz Ferencz, István, János, Gypata.
 - János, Mihály, Gyöngyös.
 Berthóty János Tarnalelesz.
 Berzék⁶ Ádám, Gyöngyös.
 Besnyő József, Abád.
 Besze Gáspár, Gyöngyös.
 Biró András, Orbán, Tarnabod.
 - István, Mátyás, Kál.
 - Márton, Máté, Szentdomonkos.
 Boda János, Mihály, Dévaványa.
 Bóka István (2), Pál, Tiszanána.
 Borbás István, Jakab, Recsk.
 Borbély Balázs*, József*, Tiszaroff.
 - Márton*, Samu*, Tiszaroff.
 - István, Gyöngyös.
 Borhy András, Ferencz özv., Gyöngyös.
 - Imre, Mihály, Gyöngyös.
 Borosi György, János, Gyöngyös.
 - Pál.
 Borsos Gáspár*, György, Recsk.
 - István, Sándor, Recsk.
 Bosik Farkas, Pál*, Gyöngyös.
 - Péter, Besenyőtelek.
 Bossányi Gáspár b. özv.*
 Bóta Ferencz, Besenyőtelek.
 Bottyán Márton, Szentiván.
 Bozó Béla, Gergely (2), BükkSZenterzsébet.
 Bozó György, János, BükkSZenterzsébet.
 - Mátyás, Mihály, BükkSZenterzsébet.
 Bójtös Ambrus, István (2), Gyöngyös.
 Bósz Ferencz, Szolnok.
 Brezovay Antal*, Imre*, Mihály*.
 Bubor lásd Gajda.
 Bugyiács András, Hatvan.
 Buttler Gábor* gr., Erdőtelek.
 Csáky Antal, József, Gyöngyös.
 Csala Antal, Pál, Gyöngyös.
 - István.
 Csányi István, János, Pásztó.
 - Lajos*, Dormánd.
 - Mihály, Pásztó.

⁴ A Baloghok Egerben, Egerbocson, Tiszafüreden és Tiszaárványban laktak.

⁵ Helyesen Belekő.

⁶ Helyesen Bezzegh.

Császár Ferencz özv., Gyöngyös.
 - István, József, Mihály, Tarnabod.
 Csató János, Péter, Besenyőtelek.
 - Pál, Ivánka.
 Cser Pál, Dévaványa.
 Csernus István*, Csépa.
 Csiba István, József, Gyöngyös.
 Csima László*, Gyöngyös.
 Csohán Farkas, Karácsond.
 - Márton, Pásztó.
 - Pál, Gyöngyös.
 Csókásy János*, Csépa.
 Csomor Miklós, Tarnaörs.
 Csomortányi Imre*, János*, Szentiván.
 Csontos Ádám.
 Csőke Ferencz özv., Lukács*, Gyöngyös.
 - Mihály, Pusztatass.
 Csókó Gergely, Mihály.
 Csörgő Sándor* Heves.
 Csujtár István, Heves.
 Csutna János özv., József, Gyöngyös.
 Czaban István özv., Gyöngyös.
 Czako János, Jeremiás, József, Szentiván.
 Czece⁷ Péter, Tiszaszalók.
 Csenda Márton.
 Czicze István, Márton, Egerfarmos.
 Czóbl József*, Zaránk.
 Danca István, János, Erdőkövesd.
 - Miklós, Pál, Erdőkövesd.
 Darvas Sándor*, Nagyréde.
 Deák Farkas, Gyöngyöstarján.
 Debreczeni Mihály.
 Dékány András.
 - Bálint, György* (2), Tiszaroff.
 - István, János, Tiszaroff.
 Dely Gergely, György, János, Gyöngyös.
 Deres András, Detk.
 Dévay András*.
 Dobák Miklós.
 Dobrosi Péter, Tiszaföldvár.
 Dóka Miklós, Pál, Gyöngyös.
 Dósa Imre, István, József, Hatvan.
 Dusza András, Gyöngyös.
 Edőcs Mátyás, Pásztó.
 Egyed János, Mátyás, Pál, Gyöngyös.
 Elek Bálint, Detk.
 - János, Ivánka.
 Endrész Ferencz, Nagyfűged.
 Erdős János, Mátyás, Dévaványa.
 Fabriczius Antal, János, Gyöngyös.

Fáy Antal*, István*, Samu*.
 Farkas⁸ András, Pál, Czibakháza.
 - György, József*, Mihály, Gyöngyös.
 - Ignác, Pusztatass.
 - István, Besenyőtelek.
 - Ferencz, Gáspár, Gergely (2).
 - György*, György, István.
 - János*, Pál.
 Fazekas András, Derzs.
 Fehér Ferencz, Gyöngyös.
 - János*.
 Fekete Gáspár, János, Tiszaszöllős.
 - István, Mezőtúr.
 Fekete m. Szöllős István, Tiszaszöllős.
 Ferenczy Mihály, Pásztó.
 Fóra András, György, Átány.
 Forgon János, Váraszó.
 - Lukács, Ivád.
 Forray András (2), Gyöngyös.
 - Antal, Márton*, Verpelét.
 Földesy András, László, Dévaványa.
 Földi András.
 Földvály György*, Szücsi.
 Frajzazen István*.
 Fuder Gergely, Átány.
 Furtinyi Nándor, Heves.
 Fűr Lukács (2), Egerszalók.
 Gacsai Ferencz, György, Poroszló.
 - István, János (2), Poroszló.
 - György, Tiszaszentimre.
 Gajda m. Bubor István, Szentiván.
 Gál Dániel, Pély*.
 - Gergely, János, Mihály, Poroszló.
 - István, Abád.
 - Jakab, Tiszavárkony.
 - János, Gyöngyös.
 - János, Tamás, Apcz.
 Galambos András, Tiszanána.
 - János, Átány.
 Galvács András, György, Átány.
 Garay János.
 Gardy Ferencz, György, Gyöngyös.
 Gecse Benedek, Kompolt.
 Gecze Mátyás, Monostor.
 Gellén István, Tenk.
 Gere István, Gyöngyös.
 Goda István, József, Gyöngyös.
 Gosztony István*, Boczonád.
 Góth József, Mihály, Besenyőtelek.

⁷ Helyesen Czicze.

⁸ Farkas nevűek még Egerben, Csányon, Pásztón, Tiszavárkonyban, Egerszóláton, Tiszaszalókon laktak.

Gothár Márton, Mihály, Gyöngyös.
 Gyalogh Mihály özv., Gyöngyös.
 Győnyi György.
 Györky Gábor*.
 Gyulay János özv., Gyöngyös.
 Gyutó István, János, Dévaványa.
 Gyürky György, Nagybátony.
 Haller Sámuel b.*, Zsigmond b.*
 Hamar Ferencz*, István, Gyöngyöshalász.
 - István, János, Gyöngyöshalász.
 Harangi András, Boczonád.
 - József, Márton, Tarnabod.
 - János*.
 Harmos Gábor, István, János, Monostor.
 Hegedüs⁹ Ábel*, András*, Gergely (2)*,
 Ferencz (2)*, István (3)*, János (4)*, József (2)*,
 Máté*, Mátyás*, Péter*.
 Hellebronth Antal*, Tiszabő.
 - Dániel*, Tiszabő.
 - Ferencz (2)*, Tiszabő.
 - János*, Tiszabő.
 Herbály Gergely, István Mezőtúr.
 - János (2), Mihály, Mezőtúr.
 - Pál, Mezőtúr.
 - m. Vászón Mihály, Mezőtúr.
 Hodosy Gergely, István (2), Kenderes.
 - Mihály, Péter, Kenderes.
 - János*.
 Holló Imre, Tamás, Detk.
 Horpácsy János, Tiszavárkony.
 - Mihály*.
 Horváth György, Átány.
 - György, Abád.
 - György, Zagyvaszentjakab.
 - István, Mátyás, Pásztó.
 Huczka Gergely, Csány.
 Imre-Szabó Pál, Tiszanána.
 Ivády Ferencz*, Gergely*, György*, Ignác*,
 István (3)*, János*, Máté*, Pál (3)*, mindnyájan
 Ivád.
 Ivanics György*, János*, József*, Mihály*,
 Tamás*, mindnyájan Alattyán.
 Ivankovics László, Besenyőtelek.
 Janács Gáspár, György, Gyöngyös.
 Janoviczky Bertalan, Gyöngyös.
 - Ferencz, Gyöngyös.
 - János.
 Jeney György, Gyöngyös.
 Jónás György, János, Gyöngyös.
 Jósa Ferencz, Gyöngyöspata.

- István*, Mihály*, Tiszafüred.
 József János, Gyöngyös.
 Juhász Ferencz, Gyöngyös.
 Kádas György, Mezőtúr.
 - József.
 Kakas János*, Gyöngyös.
 Kalapáti Béla*, Alattyán.
 Kálmán István, Szentiván.
 Kalmár Ferencz, Jakab, János, Pély.
 Kalya István, Átány.
 Kancsó Tamás*.
 Kanizsay Ferencz*.
 Kántor János, József, Gyöngyös.
 Kanyó Ferencz*, László*, Csépa.
 Kardos György, János, Gyöngyös.
 Károly Gergely, Mihály, Tiszaszalók.
 Katona Péter (2), Kenderes.
 Kelemen Ádám*.
 - István, Átány.
 - János, Mihály, Kál.
 - István, József, Pásztó.
 - János, Márton, Gyöngyös.
 - Albert, Ferencz, Márton, Mihály.
 Keszeg János, Ivád.
 Kis Sándor*, Tamás, Tiszanána.
 Kis-Benedek István, Heves.
 - Menyhért, Detk.
 Kocsis János, Szolnok.
 Komjáthy Gábor, Gyöngyös.
 Kompolthy Ferencz, Gyöngyös.
 - József, Monostor.
 Koncz András, Abád.
 Korpás János, Tiszabura.
 - József.
 Kovács¹⁰ Áron, Monostor.
 - Béla, János, Márton, Mikófalva.
 - János, Gyöngyös.
 - András (2), Antal*, György, Ignác*, János*,
 János (2), István*, István (3), László*, Márton
 (2)*, Márton, Mátyás*, Mátyás, Mihály,
 Miklós*, Pál, Péter*, Péter.
 Kovacsics József, Gyöngyös.
 Kozma Boldízsár (2)*, Ignác, Verpelét.
 - István, Mátyás, Verpelét.
 - Mihály (2), Pál, Verpelét.
 - Demeter, László, Gyöngyös.
 - Gáspár, Kál.
 - János.

¹⁰ Kovács nevűek laktak még: Eger városban, Átány, Bátor, BükkSZenterzsébet, Dévaványa, Erdőkövesd, Kál, Tarnalelesz községekben.

⁹ Szajolon és Erken laktak.

Koznics Imre, Márton, Gyöngyös.
 Ködmön Miklós, Pál, Bükkszenterzsébet.
 - Béla, György, István (2), János, Mihály.
 Körmös Ferencz, Besenyőtelek.
 - István, Mihály, Ivánka.
 - György.
 Kruspir Mátyás Átány.
 Kubinyi Imre*.
 Kustaton György, Tarnazsadány.
 Kutasy György.
 Kuthy János, Gyöngyös.
 Kürthy János* Monostor.
 - Mihály.
 Kvassay György, Gyöngyös.
 Lajkó János*, Szajol.
 Lanzer György, Jakab, Gyöngyös.
 Lányi János.
 László Imre, Tiszaszentimre.
 Légrády Mátyás, Visonta és Gyöngyös.
 - György, István.
 Lehoczky János, Gyöngyös.
 Lendvay István, Jászárokszállás.
 Lévy István, János, Gyöngyös.
 Lipcsey Imre*, Tiszafüred.
 Liszka István, Pál, Samu, Gyöngyös.
 Lőkös Ferencz, Gyöngyös.
 Lövey András, Tarnazsadány.
 - Miklós, Tiszaszentimre.
 Ludányi Benedek özv., Gergely, Gyöngyös.
 - János (2)*, Gyöngyös.
 - Mihály, Gyöngyöstarján.
 Lukács István, Gyöngyös.
 - Pál, Erk.
 Lukácsy András, Tiszaszentimre.
 Lukovszky György, Domoszló.
 Macza János, Gyöngyös.
 Madarász István, János, Átány.
 - István, Tiszaföldvár.
 - István, Tiszaroff.
 Magy¹¹ György, Abád.
 Majzik András, Gyöngyös.
 - István, József*, Mihály, Nagyfüged.
 - József.
 Maka Balázs, Béla, Gergely, Gyöngyöspata.
 Makay János, Átány.
 Malatinszky Mátyás, Pásztó.
 Mándy József özv. Gyöngyös.
 Márkus András (2), István, Detk.
 Marsó György*, Maczonka.
 Márton András, Imre, Mátyás (2), Tleesz.

Mátyus István, János, Márton, Mihály,
 Tiszaszentimre.
 Melegh Gergely, István, János, Mátyás,
 Menyhért, Egerbocs.
 Mészáros András, Tiszaszalók.
 Mlinkó József, Besenyőtelek.
 Mokrányi József, Gyöngyös.
 Molnár András, Jakab Gyöngyöshalász.
 - István, Tarnabod.
 Mozsik János, Abád.
 Murányi István*.
 Nagy Ádám, István, János, Mátyás, Pál,
 Gyöngyös.
 - András, Törökszentmiklós.
 - András, Tiszaderzs.
 - Ferencz, Tiszabura.
 - István (2), Kenderes.
 - István, Erk.
 - Miklós, Tiszaroff.
 - Ferencz*, István, Mihály, Sámuel, Sándor* (2).
 Nánásy András*.
 Némedi István, Zagyvaszentjakab.
 - György.
 Némethy Ferencz, György, Füzesabony.
 - András*, Mihály.
 Nógrády Pál özv., Gyöngyös.
 - András, János.
 Novák István, Váraszó.
 Nováky István, Kál.
 Okolicsányi Pál, Bátor.
 Olácsi lásd Oláh.
 Oláh Gergely*.
 Oláh m. Olácsi Gergely, Dévaványa.
 Ollé István, Tiszaabó.
 Orczy Lőrincz b.*, Sándor.
 Ország Gergely, Tarnaméra.
 - József*, Pál*, Gyöngyös.
 Ortó István (2), Mihály, Bükkszenterzsébet.
 Palojtai János*, Mátyás*, Csépa.
 Palásthy Pál, Csépa.
 Páldy János, Tarnabod.
 - István*, Mihály*.
 Pálfi György, János, Mátyás, Miklós, Váraszó.
 Palik Ferencz, Ignác, János, Gyöngyös.
 Palla György, Pásztó.
 Pap György, János, Tiszaföldvár.
 - Péter, Besenyőtelek.
 Patkós Mihály.
 Pecz János, Gyöngyös.
 - János, Mezőtúr.
 Péli István*.

¹¹ Helyesen Magyar.

Péntek István (3), János, Lőrincz, Péter, Tiszaderzs.

- István.

Pesztranszky György, István, Dévaványa.

- másk. Szücs István, Dévaványa.

Pethes Mátyás*, Gyöngyös.

Petheő Ferencz*, Gergely*, Ignác*, Gyöngyös.

Petre Bálint, Benedek, Mihály.

Plathy József*.

Póka Béla, György (2), István, János (2), Mihály, Pál, Egerfarmos.

- Gergely, György (2), Sámuel.

Polgár András, István, János, Mezőtúr.

- Jakab, Törökszentmiklós.

- János, Egerfarmos.

- János.

Polyák János, Apcz.

Porhancz András.

Póta István, Bátor.

Rábaközy György, József, Nagyréde.

Rabovszky¹² Miklós*.

Rádi András, János*, Csépa.

Radics András, Gergely, István, Tarnaörs.

- Jakab, Tamás, Kál.

- Gergely*, Mihály.

Raghó János, Máté*, Besenyőtelek.

Rakovszky György*.

Rasmic lásd Viczián.

Rausz¹³ Ferencz, Besenyőtelek.

Rottenstein Ferencz, Erdőkövesd.

Rutkay Dániel, Mezőtárcány.

Sátár István (3), József, Abád.

Sághy László*, Mihály*, Dormánd.

Sánta András, Tiszavárkony.

Sárközy Ferencz (2)*, György, Csépa.

Sélley György, Péter, Dévaványa.

- István.

Seres György, Gyöngyös.

Simon András, Maklár.

- György*, István*, Alattyán.

- Lőrincz, Besenyőtelek.

- Mihály, Verpelét.

Sinka András (2), János, Poroszló.

Slachta Ádám, Ferenc (2), Márton, Gyöngyös.

Somodi Péter, Erk.

Sótér Imre*, Gyöngyös.

Steöszel László*.

Subich György*, Pál*, Egerfarmos.

Svábi Károly*.

Szabó¹⁴ András, Gergely (2), Imre, József.

Szabó-Imre lásd Imre-Szabó.

Szakál György, Tiszabura.

- János*.

Szalay Ferencz, Besenyőtelek.

- János, György, László, Márton, Sándor, Rózsaszentmárton.

- Mihály, Apcz.

- Pál, Gyöngyös.

- József özv*.

Szalatnay András*, József*, Heves.

Szalgháry János*.

Szarka András, Gergely*, János, Dévaványa.

Szécsy Béla, György, István, Máté Karácsond.

- Ferencz, Mátyás, Pál, Abasár.

Szecskó Gáspár, Mátyás, Pál, Péter, Egerbocs.

Székely György, Tiszaszentimre.

Szekeres János*.

Széky Zsigmond*, Tiszaigar.

Szeleczky Márton*, Boczonád.

Szenczy Ádám, Pásztó.

Szentgyörgyi Imre, Gyöngyös.

Szép Péter, Tiszaszöllös.

Szillék György, István, János, Mátyás, BükkSZenterzsébet.

Szira János*, Csépa.

Szítás György, Mihály, Dévaványa.

- Mihály.

Szivák István, Abád.

Szombathelyi János.

Szökő János, Mihály, Nagyfüged.

- Mátyás, Gyöngyös.

Szóllós lásd Fekete.

Szövetes István, János, Tiszafüred.

Szücs János, Váraszó.

Szücs lásd Pesztranszky.

Szvoboda István*, János*.

Takács István, Mihály, Dévaványa.

Tamasi Imre, Gyöngyös.

Tarcsándy János*, Pál*, Csépa.

Tarjány István, Szentiván.

- Mihály, Átány.

Tarródy József*.

Tarsoly Mihály, Dévaványa.

Tassy Antal, György, István, László, Monostor.

Telek György, Heves.

- Pál, Szentiván.

Teleky Gergely, István, Mezőtúr.

Tiba János.

¹² Helyesen Hrabovszky.

¹³ Helyen Ravusz.

¹⁴ Ez időtáiban Egerben, Gyöngyösön, Besenyőteleken laktak ily nevűek.

Tihanyi György*.
 Toldi György (3), Márton, Gyöngyös.
 Tolnay Benedek, Ferencz, György, István,
 János, Tiszaszöllős.
 - János, Poroszló.
 Tompa János, Mezőtárkány.
 - János, Kál.
 - János, Mihály, György, Tiszaszentimre.
 - István.
 Tornay György, Pál.
 Tóth Béla, Füzesabony.
 - Márton, Tiszaföldvár.
 - Gergely.
 Törő András, Pál, Mezőtúr.
 Török Ferencz, Verpelét.
 - János*.
 Trási Imre*.
 Traxer Mihály, Nádujfalu.
 - János.
 Turcsányi Gergely, Mihály ár.,
 Jászárokszállás.
 - György, Czibakháza.
 - György, Csány.
 Tuz¹⁵ György*, József*, László*, Csépa.
 Ugronovics Kristóf*.
 Urbanovszky Miklós*.
 Utasi Béla, Gergely (2), István (2), János, Máté,
 Lőrincz, BükkSZenterzsébet.
 Vad Gergely, Tiszaszöllős.
 Vay György*.
 Vajda András, István, János, Tiszanána.
 - István, Kenderes.
 Várady György, Dévaványa.
 Varga György, Kenderes.
 - János Tiszavárkony.
 - Pál öz., Gyöngyös.
 Varjasi András*, Csépa.
 Várkonyi Elek, Imre, Mihály, Monostor.
 - Mátyás, Sándor, Erk.
 Vass András, Dévaványa.
 István, József, Péter, Besenyőtelek.
 Vaszony lásd Herbály.
 Végh András, Tiszafüred.
 Veréb Gergely, Abasár.
 - György, Visonta.
 - János, Detk.
 Veress Albert Kál.
 - István, Mihály, Besenyőtelek.
 - Márton, Mátyás, Pál, Egerfarnos.
 Vezegő m. Vizi János, Gyöngyös.

Viczián Mátyás, Tiszavárkony.
 - István.
 Vicián m. Rasmicz István*, Csépa.
 Vincze István, János (2), Tarnalelesz.
 - János, Gyöngyös.
 - Pál*.
 Visky Ádám, Pásztó.
 - András, Apcz.
 Vizi Ferencz, József, Miklós, Gyöngyös.
 Vizi lásd Vezegő.
 Vrablanszky György, Gyöngyös.
 Vratarics Farkas*, Dormánd.
 Záborszky István, Domoszló.
 Zay Benedek, Boldizsár, Gergely, Ignác, Imre,
 János, József, Mátyás*, Menyhért,
 BükkSZenterzsébet.
 Závodszy Mihály*.
 Zbinyovszky András, Gyöngyös.
 Zelany Miklós*.
 Zilahy József (2), Gyöngyös.
 Zolnay János öz., Apcz.
 - József*, József.
 Zombory Gergely, Vámosgyörk.
 Zörögh Imre, Miklós, Gyöngyös.
 Zsell György, Gyöngyös.

¹⁵ Helyesen Csusz vagy Czucz.

III. A vármegye levéltárában található czímeres pecsétlenyomatok jegyzéke.

A.

Ács. Aczél. Adamecz. Adamovich. Agárdy. Agoston. Agotha. Ajthay. Ajtich (bohutai). Ajtich-Horváth. Akács. Alapi. Alattyán. Alberth. Alberthy. Ally. Almásy. Ambrosovsky. Ambrus. Amonyi. Andrassy. Andreánszky. Angyal. Annapurger. Antal. Aoli. Apagyi. Arady (kajali). Arady. Aranyossy. Árkosi (kissárosi). Armpruster. Arrischetti gróf. Aros. Aszalay (szendrői). Auer. Auersperg gróf.

B.

Baboss. Bacsinszky. Baczkó. Bagosy. Bagossy (dancsházi). Bajza. Bakay. Baky. Bakó. Bakos. Balajty. Balás (sipeki). Balaskó. Balásovics. Balassa gróf. Balassy. Bálintffy. Balla. Ballagó. Balogh (többféle). Balogh (ócsai). Balthasar. Bán. Bankay. Bankó. Bárány (debreczeni). Bárány (rhendesi). Baranyay. Bardóczky. Bárdos. Barkas. Barkassy. Barkóczy báró. Barna (mellétei). Barsy. Barta. Bartakovics. Bartal. Bartal (beleházi). Bártszikay. Bartsik. Básthay. Baszonyi. Bathó. Batta. Battik. Bauer. Bausenwein. Bay (ludányi). Bedekovics. Bejczy. Bekény (mikófalvi). Béky. Beldeczky. Beleznay. Bellágh. Belgrády. Beliczay. Bende (sajóvamosi). Bene (nándori). Benedicty. Beneken. Bengyer. Beniczky (beniczei). Beniczky (de ead. et. in Pribócz). Benke. Benkő. Benyei. Benykő. Beóthy. Bercsényi gróf. Berczelly. Berczik. Berecz. Bereczky. Berényi gróf és nemes. Berkó. Bernáth (bernátfalvi). Bernay. Bertalan. Berthóty. Berzeviczy. Besán. Bessenyei. Besze. Betess. Bezák. Bezerédy. Beznák. Bicskey (bicskei). Bik. Biró. Biró (csikpálfalvi). Bisztriczey. Bittera (hideghéti). Bittó. Bizony. Blaskovics. Bóbics. Bocsi. Boczkó. Bod. Boda. Body. Bodnár. Bodonyi. Bodor. Boér. Bogáti. Bognár. Bogyay. Bogyó. Bohunka. Bohus (világosvári). Boleman. Bolgovics. Boller. Bollók. Bollyky (nagybolyki). Bónár. Boncz. Bónis (tolcsvai). Bonora. Borbás. Borbély. Borbély (roffi). Borhy. Bory (bori és

borfői). Borik. Bornemissza. Bornemissza-Kovács. Boros. Boross (rákosi). Boroskay. Borovicsényi. Bosik. Bosnyák. Bossányi. Bot. Bota. Botos. Bozik. Bozóky. Bozsik. Böjthy. Bölcskevy. Börcsy. Böröndi. Bősinger. Bősz. Böszörményi. Brezovay. Brudern báró. Bruggeman. Brunsvik gróf. Bucsány. Budaházy. Buday. Buday (tákosi). Bujáky. Bujanovics. Bulyovszky. (duliczi). Bunyik. Buri. Burián. Burik. Busán. Buttler gróf és báró. Buzogány. Bük (felsőpulyai). Bük.

C.

Cancziny. Caprava gróf. Colberg. Comáromy. Comet. Comidesz. Constantinus. Corbely gróf. Cornidius. Cretet. Csaja. Csajtár (Csutár). Csák. Csákányi. Csala. Csanády (telegdi). Csányi (csányi). Császár. Császár (pacséri). Csató. Csécsy. Cséfalvay. Csejtey (csejte). Csemez. Csemniczky. Csépán. Csépányi. Csepy (várbogytai). Cserna. Csernell. Csernovitz. Csernus (kőkeszi). Csernyánszky. Csete. Csiba. Chilkó. Csillag. Csima. Csirbesz. Csiszár. Csohány (nánási). Csókás. Csókássy. Csoloka. Csoltha. Csoma. Csomortányi. Csomós. Csonka. Csontos. Csorba. Csőke. Csörghő. Csörghő (de folyólandva). Csúc. Csupor. Czabai. Czagányi. Czáró. Czece. Czeke. Czékus. Czene. Czerny. Czigler. Czikó. (csíkmindszenti). Czicze. Czóbel. (balogfalvi). Czobeter-Nagy. Czvetkovics.

D.

Dacsó. Dalberg gróf. Damó (lisznyói). Dancs. Dancz. Dániel. Dankó. Dányi. Dapsy (dapsai). Daróczy. Darvai (de ead.). Darvas (nagyréti). Dávid. Deák. Deáky (vásárhelyi). Deanovics. Debrey. Décei. Dékány. Dely. Deme. Demeter. Demjén. Demkó (bélai). Demkovics. Dents. Deőry. Derbay. Désán. Deseő. Dessewffy (cserneki). Désy. Dévay. Diettrich báró. Dióssy. Diószeghy. Dobay (de ead.). Dobóczy. Dobos. Dobossy. Dobronyay. Dóka. Dolenszky. Dolinay. Dombrády. Domby. Domokos.

Domoky. Dongó. Dósa. Dosztál. Dozlern. Döbrödy. Dóry (jobaházi). Dragotinics. Drobny. Dubránszky. Dubraviczky (dubraviczai). Dúl. Duliczky. Dulovics. Duss. Dzián.

E.

Ebeczky (inancsi). Ebergényi. Eysersperg. Ecsedy. Egegi. Egry. Egyed. Ehrlinger. Eckstein. Elek (pazoni). Eliássy. Elszont. Endrédy. Engl. Englmayer. Enyedy. Eördög (lászlófalvi). Eősz (lengyelfalvi). Eötvös báró és nemes. Eötvös (kecskeméti). Eperjesy. Ercsey. Erdély. Erdélyi. Erdődy gróf és nemes. Erdődy (kőszegi). Erdődy (diószegi). Erdős. Erhardt. Ernyei. Erős. Érsekújváry. Ethre.

F.

Fábián. Fábri. Fáy (fái). Fajnor. Fajthy. Farkas (többféle). Farkas (galacsi). Farkas (hügyei). Farkas (losonczi). Farkas (nagyoroszi). Fazekas. Fegyveres. Fejér (szajoli). Fejérpataky. Fejérváry. Fekete. Fekets. Felky. Fencsy. Fenyvesy. Ferenczffy. Ferenczy. Fias. Ficsor. Filó. Finta. Fischer báró és nemes. Fittos. Fodor (sánkfalvi). Fogarassy. Foglár (tessai). Fogthűi. Folkusházy. Fontana. Fóris. Forray. Földváry (bernátfalvi és földvári). Frajzazen. Franck. Frater (érkeserűi és bülmezei). Fratly. Fratricius. Fridman. Fridricy. Fridrik. Friebeisz. Frievirth. Furtiny. Fux. Fűgh. Füleky. Fülöp. Fürössy. Füzesséry. Füzü.

G.

Gaál. Gabaliusz. Gáborvig. Gábri. Gábrriel. Gál. Gácsy. Galambos. Gálffy. Galovich. Garamy. Gáspár. Gáspár másk. Sóky. Gecse. Géczy. Gedey (de ead). Gellén. Gellér. Gellért. Gencsy. Gerendásky. Gerlach. Getsey. Géczy (garamszögi). Ghyczy. (de ead. Assa et Ablocz Kürth). Ghillányi. Gidófalvy. Gillig. Gindl. Glaser. Goda. Gombos. Gondos. Gorove. Gosztonyi (gosztonyi és kövesszarvi). Góth. Gotthard (bikkszögi). Göntzy. Görgei (görgei). Gregorics. Grey (greyfenthal). Gróczy. Gubovics. Gunda. Gurnika. Gúthy (de ead.). Guth. Gvadányi. Gyárfás. Gyarmathy. Gyetvay. Gyöngyössy. Győrfy. György.

Györgyi. Györky. Gyulay (kövesdi). Gyura. Gyurcsány. Gyurikovics. Gyurkó. Gyüre. Gyürky.

H.

Hazucha (kelenlenfalvi). Haager. Hagymássy. Haidú. Hayek. Hajas. Hajnal. Halasy (dévaványai). Halász. Haller. Hamar (páni). Hammerschmidt. Hamvay. Haán. Hanák. Hancsók. Hangácsy. Hangay. Hangossy. Hangyás. Hanisz. Hangáts. Hanke. Hankus. Harangy. Haraszty. Harmos. Haás. Hatos. Hauzer. Hanzel. Havas. Hazucha (kelemenfalvi). Haynal. Heflány. Hegedüs. Hegyessy. Hegyi. Heisler. Hellebronth. Hellenbach. Helm. Henter (bodoki) Herczeg. Hering. Herold. Hertelendy. Hessek. Hetényi. Hiros. Hoderman. Hodossy. Hoffer. Hoffman. Holecz. Holló. Holló (krompachi). Horkay. Hornig. Horváth (többféle). Horváth (bohutai). Horváth (klacsnoi). Horváth (pálóczi). Horváth (tályai). Horváth-Kissevits. Horváthy (horváthi). Horvatovszky. Hotta. Hölbling. Höpfer. Hörwart. Hrabovszky. Hrainiczky (grezensteini). Hudics. Hupel. Hunyady. Hury. Huszár. Huszka. Huszty. Hutter. Hütter.

I.

Igraitsirovits, Iklódy (iklódi). Illés. Illésy. Illésházy gróf. Illyés. Imrech. Imrey. Irsay. Isaák (kisdobronyi). Ivády (ivádi). Iványi.

J.

Jablonszky. Jakab. Jakabfalvy. Jakomitsek. Jancsits. Jancsó (esztelneki). Jánoky. Jankovics. Janoviczky. Jantó. Jármy. Jászka. Jávornek (jávoreki). Jeanchits. Jékey (de ead.). Jekkelfalusy. Jelenffy (csejthei). Jelenik. Jenik. Jeszenszky (de ead.). Jetthlery. Jós (többféle). Jós (pankotai). Juhász. Juszth (neczpáli).

K.

Kabos. Kacsokovics. Kada. Kaich. Kajali. Kaizler. Kállay. Kálmán. Kálnoky gr. Kamenszky. Kamocsay. Kancsó. Kancziny. Kandó (egerfarmosi). Kanizsay. Kanyó.

Kántor. Kánthor. Káplány. Kaprava gróf. Karácsony. Karczag. Kardetter (algyesti). Karkoványi. Karla. Karniczky. Károlyi. Kása. Kasza (tamásfalvi). Kasszay. Kaszaniczky. Kaszap. Kászony. Kászonyi. Katona. Kazy. Kecskeméty. Keczer (lipóczi). Keglevich (buzini). Kelemen. Kelemen (szerépi). Kéler. Keller. Kenessey. Kenéz. Keőfejő. Kerekes. Keresztessy. Kernn. Kertész. Kertvélyesy. Keszler (Keszlerffy). Kettler báró. Khorher. Kiensburg. Kilián. Király. Király [*nem olvasható*] Kiss. Kiss (nemeskéri). Kiss. (szeghy). Kisbenedek. Kissevits-Horváth. Kléger. Kludik. Kocsis. Koczka. Koczó. Kohányi. Koháry gróf és nemes. Kókay. Kokovay. Kolberg. Koller. Kolony. Komáromy (nagykomáromi). Komendo. Kometh. Komidesz. Komjáthy (komjáthy). Komlósy. Koncsek. Koncz. Konderman. Kondor. Konstantinus. Korbely gróf. Korda. Korher. Kornéli (holdmézesi). Kornidiusz. Korniss. Korniss (tótvaradjai). Korodiny. Korokni. Korompay. Korponay. Koós. Koschin. Kostka. Kostyán. Koszka. Kosznics. Kotuts. Kovách. Kováts. Kovács (dicskei). Kovács (nagydaróczi). Kovách (leleszi). Kovách (szendrői). Kovács-Bornemissza. Kovacsics. Kozma (többféle). Kozma (papi). Kozmári. Ködmön. Kőfejeő. Kölgyesy. Körber. Körner. Köszöghy. Kövér. Kövesdy. Kramer. Krasznay. Krausz. Krell. Kretet. Kricsfalusy. Krigószky. Kristóffy. Kubina. Kubinyi (felsőkubini). Kudelka. Kudlaty. Kugliczky. Kulcsár. Kulin (bánhegyesi). Kuncze. Kussányi. Kútkutaky. Kuzsinszky. Kühl. Kürthy. Kürty. Küry. Kynspurg.

L.

Lábady. Labancz. Lábosy. Lácza. Laczka. Laczkovics. Ladányi. Lajkó. Lakatos. Lakossy. Laky. Lamberti. Lángh. Lántz. Lapay. Laszkáry. László. Laszly. Lasztóczy. Latinovics. Lancsics. Lauf. Lázár. Lehóczy (lehotai). Lendvay. Lengyel. Lenkhardt. Leszlie. Lévy. Lietzner. Lindek. Lipcsey (bilkei). Lipóty. Lipovniczky. Liptay. Liphay. Liszkay. Lisznyói lásd Damó. Liszy. Litkey. Litheráti-Vágó. Lóczy. Lonovics. Losonczy. Lostejner. Lósy. Lózszy. Lőrincz. Lőrinczy. Lubik. Luby (benedekfalvi). Ludányi. Ludvich.

Luka. Lukács. (kézdipolyánai). Lukácsy. Luzsénszky báró.

M.

Madarassy. Madarassy (gojzesti). Máday. Madocsány. Magyar. Magyary-Kossa. Major. Majthényi. (kesselőkői). Majzik (tarcsai). Makay. Makó. Makripodáry. Malatinszky. Malcovics. Malik. Malonyay. Malotsy. [*nem olvasható*] Marsó. Marsovszky. Martinovics. Marton. Mártonffy. Máta. Mátéffy. Mátékovits. Máthé. Matis. Mátyás. Mátyássy. Mattyasovszky (mattyasóczy). Malyák. Mátyus. Mayer. Mazúr. Medgyesy. Mednyánszky. Medveczky. Medvey. Megyery. Mejer. Melczer. Meleczky. Melegh. Mentler. Mersi gróf. Meskó (felsőkubini). Mészáros. Metzner. Mezey (tolcsvai). Michalek. Mihály. Mihályi. (balogfalvi). Michalek (bogácsi). Miklós. Miklósy. Mikóy. Millasin. Miller. Miskey (miskei). Miskolczy. Mittuch. Mlinkó. Mocsáry. Modrovich. Molnár. Montskó. Móra. Moranchik. Moró. Móricz. Morvay. Mossóczy. Mráz. Muhoray. Munkácsy. Muraközy. Murányi. Muslay. Muslay (borossi). Muszka.

N.

Nadányi. Nádaskay. Nádassy (nemesoroszi). Nagy (többféle). Nagy (felsőbüki). Nagy (geszthelyi). Nagy (nagypestyeni). Nagy (pati). Nagy (pélyi). Nagy (rápolti). Nagy (szomolyai). Nagy (ürményi). Nagy másk. Sasvári. Nagy másk. Túri. Nagyfejeő. Nánásy. Nátafalusi. Návay. Nedeczky. Negyedes. Neidlinger. Németh. Némethy. Neumayer. Neupauer. Névedy. Niczky. Nigrelly. Nímeth. Nitrai. Nolten (de ead). Novák. Nováky. Novotha. Nozdroviczky. Nyéky. Nyeregjártó. Nyilas. Nyitrai.

O.

Obell. Ocskay. Ocsovay. Okolicsányi (okolicsnói). Oláh. Olbern. Olláry. Olasz (marosi). Olasz. Onody. Orczy báró és nemes. Ordódy. Ormós. (csicseri). Orosz (balásfalvi). Oroszlányi. Ország. Oswald. Ottlik. Óváry. Ozoróczy. Ördögh (lászlófalvi). Ősz. Ötvös lásd E. alatt.

P.

Paál. Pagony. Pais. Pajor. Pál. Palásti. Páldy. Pálffy gróf és nemes. Pálffy (tusnád). Palik. Pálkás. Palkovics. Palm. Palóczy. Panker. Pap. Pap (révkomáromi). Pap (szatmári). Pappszász. Parniczky. Paróczay. Pásztóhy. Pásztor. Pásztty. Patay. Patkó. Panka. Paukovics. Paulovics. Pataky. Paulinyi. Paulovics. Pázmán (szilasi és laki). Pázmándy. Péchy (pécsújfalusi). Pecz. Pelargus. Pelkovics. Pely. Penz. Perebich. Perchicky. Pereszlényi. Perlaky. Pesthy. Petény. Péter. Péterffy. Pétery. Petheő. Petheő (gyöngyösi). Pető (hermányi). Pettes. Pethes (jobbágyi). Petőcz. Petrák. Petravich. Petróczy. Petrovay. Pettkó. Pichler. Pintér. Pintér (legényei). Piry. Piszeker. Plachy. Plajer. Plathy. Platthy (túróczdivéki és nagypalugyai). Pleyern. Pócs. Pócza. Póczik. Póczik (monoki). Podbellay. Podhorányi. Podhorszky (podhorai). Podhraczk. Podlussányi. Podmaniczky. Pogány. (csebi). Poith. Pók. Póka. Polyák. Pongrácz. Poóts (csenkeszfai). Popovics. Poroszlai. Posta. Pradvich. Pribék (vilkei). Priesztoll. Prónay. (tótprónai). Prunner. Prusinszky. Pruskay. Puchner. Pulyay. Puky. Pundor. Puskás.

R.

Rábaközy. Rabatta gróf. Rácz. Rada. Radics. Radovich. Radványi (radványi). Ragályi. Rainprecht. Rajer. Rajmannus. Rakovszky (de ead.) Rásó. Ráthonyi (adorjáni) Rátz. Recsky (recski). Rédey. Redl. Rehák. Remellay. Remenyik. Rész. Rétey. Révay (trebisztói és révai). Révész. Reviczky (revisnyei). Réz. Rhédey. Rheindl. Rhode. Richt. Rick. Rigó. Rimanóczy. Rogács. Romhányi. Rónay (zombori). Rósa. Rosmán. Róth (gadóczi). Róth (királyfalvi). Rottenstein (erdőkővesdi). Rozinay. Rozmis. Rudnay. Rudics (almási). Rummel. Russ. Ruthény. Ruttkay. Ruttkay (nedeczei).

S. Sz.

Sággy. Salamon. Salamon (alapi). Salen. Sallay. Salló. Sándor. Sándor (szlavniczai). Sántha (kiscsepényi). Saáry. Sárosfy. Sárközy.

Sárközy-Barta. Sarnóczy. Sárpataky. Sartor. Sartory. Sasvári lásd Nagy. Sávoly Schafner. Schedius. Schenner. Schindler. Schipkó. Schisler. Schlachta. Schlick gróf. Schmidegg gróf. Schmidt. Schmidhausen. Schnee. Schönpek. Schütz. Schwab. Schweidler. Schwingenheim. Schwizen. Sebe. Sebők. Semse. Semsey. Seliga. Seltenreich. Sennyey. Seres. Setét. Seyfriedt. Sibrik. Sicher. Siess. Sigmondffy. Simay. Simonet. Simonffy. Simonyi. Sipos. Siposs. (dobfenéki). Skopocz-Öttömösi. Slachta. Slatkovics. Schmid. Snir. Sóki. lásd Gáspár. Soldos. Soltész. Solymossy. Solyom. Sombory. Somka. Somogyi. Somogyi (derghi). Somozsy (de ead.). Sondermajer. Sontag. Soós. Soós (sárosi). Soós (zsitvagyarmati). Sosser. Sótér. Spány. Spillenber (hadasfalvi). Spissics. Splényi báró. Springel. Springer. Sponer. Sporer. Sréter (szandai). Stanislovics. Stand. Stehló. Steöszel. Stettner. Stöszel. Strasoldo gróf. Strilich. Stur. Sturman. Subich (koloni). Suhajda. Surics. Süle. Sütő. Sváby. Szabadszállás. Szabó (több féle). Szabó (bártfai). Szabó (bessenyoí) Szabó (csáthi). Szabó (szántói). Szabódy. Szakácsy. Szakál. Szalatnay. Szalay. Szalgháry (szalgházi). Szalóky. Szana. Szántó. Száraz. Szartor. Szartory. Szathmáry. Szathmáry-Pap. Szebeny. Szécsényi. Szecsey (bankházai). Szedliczky. Szédely. Szedmáki. Szegedy. Zeifert. Szekeres. Szekerka. Széky (széki) Zeleczy. Szemán. Szemere (de ead.). Szenczy. Szente. Szentessy. Szent-Gály. Szentgyörgyi. Szent-Imrey. Szentiványi. Szentkirályi. Szentmártony. Szentmihályi. Szentmiklósy. Szentpétery. Szeőkő. Szepessy (négyesi). Szerémy. Szeciczky. Szigethy. Szilágyi. Szilassy (szilassi és pilisi). Szily. Szirmay (szirmai). Szivóss. Szkarbala (szokolóczi). Szláv. Szmrecsányi. Szobek báró. Szobonya. Szombathy. Szombathelyi. Szondy. Szontag. Szögyén. Szőke. Szöllősi. Szövetes. Sztanóczy. Sztankovics. Sztariczky. Sztránovszky. Szudy. Szuhányi. Szuló. Szunyogi. Szunyoghy (szunyoghi). Szuts. Szücs. Szücs (szentandrás). Szüllő. Szveteney.

T.

Táborita. Tahy (tahi és tarkeővári). Tajer. Takács. Thaly. Tallabér. Tallabér. Tallián

(vizeki). Thanner. Thanhoffer. Tápi. Tapolcsányi. Tarródy (németszecsődi). Tarnóczy (alsólelőczy). Tarnódy. Tarts (?). Tassy. Thebery. Téglásy. Telek. Telekessy. Teleky. Temesváry. Tercsy. Tergovics. Tersztyánszky (de ead.). Thassy (miskei és monostori). Thassy (nemestassi). Thimár. Tholnay. Thoót. Thorma. Thorma (csapodi). Thuolt (nagy és kisselmeczi). Thuránszky (thuriki). Thurzó. Tihanyi. Tikos. Timár. Timon. Tokáry. Tokody (szentandrászi). Toldy. Tolnay (szentgyörgyi). Tomcsányi (de ead.). Tomka (tomkaházi). Torkos. Torma. Tormássy. Tornyos. Tornyosi. Toót. Tóth. (többféle). Török. Török (szendrői). Trangos (valaszakai). Trásy. Trayer. Tsete. Tuló. Thuránszky. Turcsányi. Turi-Nagy. Thurzó. Tussay.

U. Ü.

Ugronovics. Újfalussy. Újházy. Újhelyi. Ujváry. Ulrich. Uray. Urbanovszky. Uri. Úsz. Utassy. Uza. Ürményi.

V. W.

Váczy. Vadász. Vágó. Vágó-Literáti. Vajay. Vajda. Valkay. Valkovszky. Valus. Vály (de ead.). Várady. Várady (viski). Várkonyi. Varga.

Vargha. Varlandy. Vas. Vas (szigeti). Vass. Vasas (debreczeni). Vasváry. Vecsey. Vécsey. Végess (bánóczy). Végh. Velenczey. Verbay. Veress (váradi). Veresmarty. Vermes (budafalvi). Veszprémy. Vexel. Vicenti. Viczián. Vida. Vidovics. Vietoris. Vimmer. Vincze. Vislóczy. Visa (mathai). Vizer. Vízy. Vladár. Vlatkovics. Vohlhoffner. Vojnics. Vojnits. Voxith-Horváth (zalukai). Volerics. Vörös. Vrana. Vratarics (pápai). Vulkan. Vurumpek. Wagner. Wallarits. Wallsegg báró. Wankó. Wass. Wasváry. Wattay. (felsőwattai). Way. Wecsey. Wellesz. Wellsberg báró. Welsersheimb báró. Weresmarty. Werlein. Widemann. Weisner. Wittmann. Wörös. Wülfesheim.

Z. Zs.

Záborszky (de ead.). Zábráczky. Zakál. Zambory. Zanathy. Záreczky. Zathureczky. Zattay. Závodszky. Závody. Zay. Zbiskó. Zékány (miztriczai). Zerdahelyi. Zibák. Zinzendorf. Ziska. Zitkovszky. Zlinszky. Zolnay. Zoltán. Zombory. Zováth. Zsarnóczy lásd Sarnóczy. Zsoldos. Zsuppán.

ELŐSZÓ.....	2
GYAKRABBAN ELŐFORDÚLÓ RÖVIDÍTÉSEK.....	5
A.	6
B.	14
C.	42
D.	53
E.	62
F.	66
G.	78
H.	89
I.	101
J.	104
K.	109
L.	140
M.	149
N.	167
O.	178
P.	183
R.	201
S. Sz.	209
T.	240
U.	253
V.	256
Z. Zs.	270
PÓTLÁS.....	273
FÜGGELÉK.....	274
I. Vármegyei tisztviselők névsora.	274
Alispánok.	274
Másodalispánok.	274
Jegyzők.....	274
Ügyészek.....	275
Adószedők (pénztárosok), számvevők.....	275
Szolgabírák.....	275
Esküdtök.....	276
Táblabírák.....	279
II. A vármegye nemességének 1754/5. évi összeírása.....	289
III. A vármegye levéltárában található címeres pecsétlenyomatok jegyzéke.	295